

Matu

JEPTA 1

- [1] Bok in epepen Jijej Kūraij, nejin Devid, nejin Ebream.
- [2] Ebream e ar keotak Aisak; im Aisak e ar keotak Jekōb; im Jekōb e ar keotak Juda im ro jein im jaten;
- [3] Im Juda e ar keotak Pirez im Zira jān Temar; im Pirez e ar keotak Hezrōn; im Hezrōn e ar keotak Ram;
- [4] Im Ram e ar keotak Amminedab; im Amminedab e ar keotak Nashon; im Nashon e ar keotak Salmon;
- [5] Im Salmon e ar keotak Boaz jān Reab; im Boaz e ar keotak Obed jān Rut; im Obed e ar keotak Jesse;
- [6] Im Jesse e ar keotak Devid kiñ. Im Devid e ar keotak Solomōn jān lio kar pāleen Uraia;
- [7] Im Solomōn e ar keotak Rioboam; im Rioboam e ar keotak Abaija; im Abaija e ar keotak Esa;
- [8] Im Esa e ar keotak Jiosepat; im Jiosepat e ar keotak Joram; im Joram e ar keotak Uzzaia;
- [9] Im Uzzaia e ar keotak Jotam; im Jotam e ar keotak Eaz; im Eaz e ar keotak Hezeakaia
- [10] Im Hezeakaia e ar keotak Menassa; im Menassa e ar keotak Amōn; im Amōn e ar keotak Josaia;
- [11] Im Josaia e ar keotak Jekonaia im ro jein im jaten maan, iien bōkłök ñan Babulōn.
- [12] Im ālikin iien bōkłök ñan Babulōn, Jekonaia e ar keotak Sialtiel; im Sialtiel e ar keotak Zirubbabel;
- [13] Im Zirubbabel e ar keotak Abaiud; im Abaiud e ar keotak Ilaiekim; im Ilaiekim e ar keotak Ezor;
- [14] Im Ezor e ar keotak Sedōk; im Sedōk e ar keotak Ekim; im Ekim e ar keotak Ilaiud;
- [15] Im Ilaiud e ar keotak Eliezar; im Eliezar e ar keotak Mattan; im Mattan e ar keotak Jekōb;
- [16] Im Jekōb e ar keotak Josep pāleen Meri, eo e ar keotak Jijej eo ḡaetan Kūraij.
- [17] Innām epepen otnej jān Ebream ñan Devid joñoul im emān epepen; im jān Devid ñan iien bōkłök ñan Babulōn joñoul im emān epepen; im jān iien bōkłök ñan Babulōn ñan iien Ri Kūraij joñoul im emān epepen.
- [18] Im wāween Jijej Kūraij ḥotak āinwōt in: Ke Meri jinen im Josep rejro karōk doon, ḡokta jān airro pālele, ar lo an bōrōro kōn Jetōb Kwōjarjar.
- [19] Innām Josep pāleen, bwe emman ḡwilin, im e jab kōṇaan kajook e imaan mejan armej, ej ḥōmṇak bwe en ḡooj an jołok e.
- [20] A ke ej ḥōmṇak kōn men kein, lo, enjeł in Irooj ej weaak tok ñan e ilo tōṇak, im ba, Josep, nejin Devid, kwōn jab mijak in bōk pāliom Meri: bwe an bōrōro kōn Jetōb Kwōjarjar.

- [21] Im e naaj keotak nejin ḡaan, im kwō naaj likūt etan Jijej; bwe E naaj lomqoren ro doon jān jerōwiwi ko aer.
- [22] Im emōj kōmman aolepen men iñ bwe en kamool naan Irooj e ar kōnono kōn ri kanaan eo, im ba,
- [23] Lo, bōjin e naaj bōrōro, im e naaj keotak nejin ḡaan, im re naaj ḡaetan Immanuel, ukōtōn naan in, Anij ipped wōj.
- [24] Im Josep; ke emōj an ruj, ej kōmman āinwōt enjeļ in Irooj e ar jiřoň e, im bōk pāleen;
- [25] Im e ar jaje e ñan tōr eo emōj an keotak nejin ḡaan: im ej likūt etan Jijej.

JEPTA 2

- [Ma 2.1] Im ke Jijej e ar ḡotak i Betleem in Judia ilo raan ko an Herod kiñ, lo, jet ri kanpil raar itok jān reeaar ñan Jerusalem,
- [2] Im ba, Ewi Eo ej ḡotak kiñ an ri Ju ro? Bwe kōm ar lo iju eo An i reeaar, im iten kabuñ ñan E.
- [3] Ke Herod kiñ e ar roñjake, ej kūmkūm, im ri Jerusalem otemjej ippān.
- [4] Im ke e ar kokweiloklok pris reļap im skraib otemjej an armej ran ej kajjitōk ippaer ewi ijo Ri Kūraj e naaj ḡotak ie.
- [5] Im re ba ñan e, Ilo Betleem in Judia: āindein ri kanaan e ar je,
- [6] Im kwe Betleem, ilo bukwōn an Juda, kwō jab ediktata ippān Irooj ro in Juda; bwe juon Irooj e naaj itok jān eok, Eo e naaj seperd ro doō Israel.
- [7] Innām Herod, ke e ar ḡooj an añañintok ri kanpil, eļap an kajjitōk ippaer, iien rot eo iju e ar walok.
- [8] Im ej jilkinlok er ñan Betleem, im ba, Komwin ilen kanooj pukot niñniñ eo; im ñe komij lo E, komwin bōktok naan ñan eō, bwe in barāinwōt ilem kabuñ ñan E.
- [9] Ke emōj aer roñjake kiñ eo, rej ilok; im lo, iju eo raar loe i reeaar, ej kālok imāerlok, ñan ioon kajjien ijo niñniñ ej pād ie.
- [10] Ke rej lo iju eo, re ḡoñōñō im e kanooj ḡap aer lañlōñ.
- [11] Im rej deļōñ ilowan im, im lo niñniñ eo ippān jinen Meri; im rej buñpedo im kabuñ ñan E; im ke emōj aer erłoke ḡweiuk ko ḡweiieir, rej kam̄mweiuki E; kooł, im ijur, im mōrr.
- [12] Im kōn an Anij kauwe er ilo tōṇak bwe ren jab jeplaak ñan ippān Herod, rej ilok ñan ãne eo ãneir ilo bar juon ial.
- [13] Im ke remootlok, lo, enjeļ in Irooj ej weaaktok ñan Josep ilo tōṇak, im ba, Kwōn jerkak im bōk niñniñ im jinen, im ko ñan Ijipt, im kwōn pād ie ñan iien eo I naaj ba ñan eok: bwe Herod e naaj pukot niñniñ ne bwe en ḡan E.
- [14] Im ej jerkak, im bōk niñniñ im jinen ilo boñ, im ilok ñan Ijipt;
- [15] Im ej pād ie ñan tōr eo Herod emej: bwe en kamool naan Irooj e ar kōnono kōn ri kanaan, im ba, I ar kūrtok Nejiō ḡaan jān Ijipt.

- [16] Innām Herod, ke e jelā bwe ri kanpil raar kajekdōqon e, eļap an illu, im ej jilkinlök im ḡan Jadik ro otemjej rej pād ilo Betleem im āne otemjej iturin, rūttaer ruo iiō im redik jān er, āinwōt tōr eo e ar kanooj jelā kake jān ri kanpil ro.
- [17] Innām ar kamool naan ri kanaan Jeremaia e ar kōnono, im ba,
- [18] Ar roñ ainikien i Rema, limō, im jañ, im liaajloj, Rejel e jañōt ro nejin; im bwe re jako, e jab kōnaan bwe armej ren kaaenōmman būruen.
- [19] A ke Herod emej, lo, enjeļ in Irooj ej weaaktok ilo tōṇak ñan Josep i Ijipt,
- [20] Im ba, kwōn jerkak im bōk Jadik im jinen, im ilōk ñan āne in Israel: bwe re mej ro raar kōnaan ḡan Jadik ne.
- [21] Im ej jerkak, im bōk Jadik im jinen, im itok ñan āne in Israel.
- [22] A ke ej roñ bwe Arkileōs ej Irooj ioon Judia, im pinej jenkwan Herod jemen, e lōlñōñ in ilōk ñan āne eo: a Anij ej kauwe e ilo tōṇak bwe en ilōk ñan jet āne mōttan Galili;
- [23] Im ej itok im jokwe ilo jikin
kwelok etan Nazeret: bwe en kamool naan ri kanaan raar ba, Re naaj likūt etan Ri Nazeret.

JEPTA 3

- [Ma 3.1] Ilo raan ko Jon, ri peptaij, e ar itok, im kwałok ilo āne jemaden in Judia,
- [2] Im ba, Komwin ukełok ippemi, bwe aelōñ in lañ epaak.
- [3] Bwe e in eo ri kanaan Aiseia e ar kōnono kake, im ba, Ainikien juon ej lamōj i āne jemaden, Komwin kapoj ial an Irooj, im kajimwe ial ko An.
- [4] Im Jon in ej balle kōn nuknuk kooļan kamel, im kōpool ipin kōn kañūr kilin kidu; im kijen lokōs ko im õne awiia.
- [5] Innām ri Jerusalem, im ri Judia otemjej, im ri āne otemjej iturin Jordan rej ilōk ñan ippān;
- [6] Im ej peptaij er ilo Jordan, im rej kwałok jerowiwi ko aer.
- [7] A ke ej lo elōñ Parisi im Saddusi rej itok ñan an peptaij, e ba ñan er, O bwijin vaiper ko, wōn e ar kauwe kom bwe komwin ko jān illu e naaj itok?
- [8] Innām komwin jebar im lle ekkar ñan ami ukełok:
- [9] Im komwin jab įomṇak ilo būruemi, im ba, Ebream e jememwōj: bwe ij ba ñan kom, Anij ej maroñ in kejerkak ro nejin Ebream jān dekā kein.
- [10] Im kiiō emōj likūt ülül i okran wōjke ko... innām wōjke otemjej re jab jebar im em̄man leir, rej jeki im julok ilo kijeek.
- [11] Ņa ij peptaij kom kōn dān ilo ukełok ippemi: a Eo ej itok ālikū eļap an kajoor jān eō, ballin neen I patkake in bōki: E naaj peptaij kom kōn Jetōb Kwōjarjar im kijeek:
- [12] An deel ej ilo pein, im E naaj kanooj karreok jikin noe wit; im aintok wit eo An ḡa ilowan imōn wit; a E naaj tile kilin wit ilo kijeek re ban kune.
- [13] Iien eo Jijej ej itok jān Galili ñan Jordan, ñan ippān Jon, bwe en peptaij E.
- [14] A Jon ej bōbrae E, im ba, Em̄man Kwōn peptaij eō, im Kwōj itok ñan ippa ke?
- [15] Im Jijej e uwaak im ba ñan e, Kwōn jab bōbrae Eō kiiō: bwe ekkar āindein arro kamool em̄man otemjej. Innām e jab bōbrae E.

- [16] Im ke emōj an Jijej peptaij, emōkaj An ato jān dān: im lo, e mejał ḥok lañ ñan E, im Ej lo Jetōb ñ Anij ej kālałtak āinwōt muļe, im jok ioon;
- [17] Im lo, ainikien jān lañ ej ba, E in Nejiō jitōnbōro ippa, Ij mōñōñō kake.

JEPTA 4

- [Ma 4.1] Iien eo Jetōb ej āñinjok Jijej ñan ãne jemaden bwe tepiļ en kapo E.
- [2] Im ke Ej jitłok eñoul raan im eñoul boñ, tokālik E kwōle.
- [3] Im ri kapo ej itok ñan ippān im ba, Eļaññe Nejin Anij kwe, Kwōn jiroñ dekā kein bwe ren erom bred.
- [4] A E uwaak im ba, Ar jeje, Armej e jāmin mour kōn bred wōt, a kōn naan otemjej rej waļoktok jān lōñin Anij.
- [5] Innām tepiļ ej āñinlōñjok E ñan ilowan jikin kwelok ekwōjarjar; im kajijet E ḥa ioon kijmen tempel eo,
- [6] Im ba ñan E, Eļaññe Nejin Anij kwe, Kwōn kālaļjok: bwe ar je, E naaj jiroñ enjeļ ro An kōn Eok; im re naaj bōur Eok ioon peir bwe Kwōn jab itaak nion̄ ilo dekā.
- [7] Jijej ej ba ñan e, Ar bar je, Kwōn jab kapo Irooj am Anij.
- [8] Tepiļ ej bar āñinlōñjok E ñan juon toļ e kanooj utiej, im kaalwōj E kōn aelōñ in laj otemjej; im aer aiboojoj;
- [9] Im e ba ñan E, Men kein otemjej I naaj lewōj ñan Eok, eļaññe Kwō naaj pedo im kabuñ ñan eō.
- [10] Im Jijej ej ba ñan e, Kwōn ilok, Setan: bwe ar je, Kwōn kabuñ ñan Irooj am Anij, im kwōn jerbal ñan E wōt.
- [11] Innām tepiļ ej ilok jān E, im lo, enjeļ ro rej item jipañ E.
- [12] Im ke Jijej ej roñ bwe Jon ej pād ilowan prisōn, Ej ilok ñan Galili;
- [13] Im ke Ej ilok jān Nazeret, Ej item jokwe i Kaperneum epaak ñan lomaļo, i tōrerein ãne ko Zebulōn im Naptelai:
- [14] Bwe en kaļool naan Aiseia ri kanaan e ar kōnono, im ba.
- [15] Āne in Zebulōn im ãne in Naptelai ijo iturin lomaļo, i eañin Jordan, Galili an ri aelōñ ko,
- [16] Armej ro raar pād ilo marok rej lo eļap meram; im ro raar pād i ãne im jikin annañinmej, meram ej waļoklōñ ñan er.
- [17] Jān tōr eo Jijej ej jino An kwalok, im ba, Komwin ukelok ippemi; bwe aelōñ in lañ epaak.
- [18] Im ke Jijej ej etetal iturin lomaļo in Galili, Ej lo ruo jemjein jemjatin, Saimōn etan Piter, im Andru jaten, rej door ok i lojet; bwe ri eōñōd erro.
- [19] Im Ej ba ñan er, Komwin ḥoor Eō, im I naaj likūt komro ri eōñōd armej.
- [20] Im emōkaj aer ilok jān ok ko aer im ḥoor E.
- [21] Im ke Ej ilok jān ijo, Ej lo bar ruo jemjein jemjatin, Jemes nejin Zebedi im Jon jaten, ilo wa ippān jemeir Zebedi, rej kanwōdi ok ko aer; im Ej kūrtok erro.
- [22] Im emōkaj aer to im ilok jān wa eo im jemeir im ḥoor E.
- [23] Im Jijej ej etetal ilo aolepen Galili im katakin ilo īmōn kwelok ko aer, im kwalok gospel an aelōñ in lañ, im kemour nañinmej otemjej im mōjñō otemjej ippān armej ran̄.

[24] Im E buñbuñlök ilo aolepen Siria; im rej bõktok ñan E ri nañinmej otemjej, ro dãpij er kõn jabdewõt nañinmej im eñtaan ko, im ro timon̄ raar mõk ña ãnbwinneir, im ro romõjoliñir, im ro raar akã; im Ej kemour er.

[25] Im elap jar an armej rej ñoor E jän Galili, im jän Dekapolis, im jän Jerusalem, im jän Judia, im jän reeaar in Jordan.

JEPTA 5

[Ma 5.1] Im ke Ej lo jar ko, Ej wanlõñlök ñan tol: im ke Ej jijet, ri kalooran rej itok ñan ippän;

[2] Im Ej wañañi lõñin, im katakin er, im ba,

[3] Emõñõñõ ro rej jerañmõl ilo bürueir, bwe aer aelõñ in lañ.

[4] Emõñõñõ ro rej bûromõj: bwe naaj kaaenõmman er.

[5] Emõñõñõ ro että bürueir; bwe re naaj jolõt lał.

[6] Emõñõñõ ro rej kwõle im maro kõn Kwõjarjar; bwe re naaj mat.

[7] Emõñõñõ ro rej tûriamo; bwe naaj tûriamokake er.

[8] Emõñõñõ ro erreo bürueir; bwe re naaj lo Anij.

[9] Emõñõñõ ro ri kõllaajrak; bwe naaj ñaetaer ro nejin Anij.

[10] Emõñõñõ ro emõj matõrtõr er kõn aer Kwõjarjar; bwe aer aelõñ in lañ.

[11] Emõñõñõ kom ñe armej re naaj kajjirere kake kom, im matõrtõr kom, im naaj ba naan ko renana otemjej ñae kom, riab wõt, kõn Ña.

[12] Komwin lañlõñ, im kanooj buñbûruemi: bwe elap jinõkjeej ñan kom i lañ: bwe ãindein aer matõrtõr ri kanaan ro mokta jän kom.

[13] Kom joøl in lał: aelaññe joøl ejako nemän, naaj kejatõk e kõn ta? Innäm enana, im rej joølok e, im armej rej juuri.

[14] Kom meram in lał. Jikin kwelok eo ej pãd ioon tol, re ban ñooje.

[15] Armej re jab tile ñaam im liküt e iumwin jape, a ioon jikin ñaam; im ej kamramlök ro otemjej ilowan im.

[16] Ñindein en romaak ami meram imaan mejan armej, bwe ren lo ami jerbal ko remman, im nõbar Jememi i lañ.

[17] Komwin jab lõmjak bwe I ar iten kökkure kien, ak an ri kanaan ro katak: I ar jab iten kökkure a kajejjeti.

[18] Bwe emool ij ba ñan kom, Ñan tõr eo lañ im laj re jako, juon kakõlle edik ak juon jabõn edik e jãmin jako jän kien, ñan tõr eo naaj kajejjet men ko otemjełok.

[19] Innäm jabdewõt eo e naaj kökkure juon iaan kien ko redik, im naaj katakin armej ãinwõt, naaj liküt e ediktata ilo aelõñ in lañ; a jabdewõt eo e naaj pokake im katakini, naaj liküt e in ñap ilo aelõñ in lañ.

[20] Bwe Ij ba ñan kom, Elaññe ami kwõjarjar e jãmin ñap jän eo an skraib ro im Parisi ro, kom jãmin deļoñ in lañ.

[21] Kom ar roñ bwe ar ba ñan rûutto ro, Kwõn jab uror; im jabdewõt eo e naaj uror e naaj uwõta kõn ekajet eo;

- [22] A Ij ba ñan kom, Jabdewōt eo ej illu ñan jein im jaten e naaj uwōta kōn ekajet eo: im jabdewōt eo e naaj ba ñan jein im jaten, Reka, e naaj uwōta kōn ri pepe: a jabdewōt eo e naaj ba, Kwō bwebwe, e naaj uwōta kōn kijeek i Geena.
- [23] Innām eļaññe kwōj katok kōn am̄ joortak i lokatok, im ijo kwōj keememej bwe ewor am̄ nana ñan jiom̄ im jatiõm̄,
- [24] Kwōn likūt am̄ joortak ḥa imaan lokatok, im ilok; kwōn kaaenõm̄man jiom̄ im jatiõm̄ mokta, innām item katok.
- [25] Kwōn jarōbñōkaj im medek ri kōjdate eok ñe kwōj pād ippān ilo ial; eļaññe jab ãinwōt, juon iien bōlen ri kōjdat e naaj ketak eok ñan Irooj in ekajet, im Irooj in ekajet e naaj ketak eok ñan ri kabōjrak, im jołok eok ḥa ilowan prisōn.
- [26] Em̄ool Ij ba ñan eok, Eļap am̄ ban itok jān ijo ñan tōr eo kwōj kōllā ḡAn otemjej jel̄ok.
- [27] Kom ar roñ bwe ar ba, Kwōn jab ċōñ;
- [28] A Ij ba ñan kom, Jabdewōt eo ej kallimjek kōrā im mejkaiie em̄ōj an ċōñ ippān ilo būruen.
- [29] Im eļaññe mejōm̄ anbwijmaroñ ej kejerōwiwi eok, kwōn itūki im jołoke jān eok; bwe em̄man ñan eok, ñe ejako juon iaan raam̄, im en jab jołok aolepen ãnbwinniõm̄ ilo Geena.
- [30] Im eļaññe anbwijmaroñõm̄ ej kejerōwiwi eok, bukwe im jołoke jān eok: bwe em̄man ñan eok ñe ejako juon iaan raam̄, im en jab jołok aolepen ãnbwinniõm̄ ilo Geena.
- [31] Im ar barāinwōt ba, Jabdewōt eo e naaj jołok lio pāleen, en lełok ñan e jeje in kōtl̄ok;
- [32] A Ij ba ñan kom, Jabdewōt eo e naaj jołok lio pāleen, eļaññe jab kōn ċōñ, ej kalōñ e bwe en ċōñ: im jabdewōt eo e naaj pāleek lio ar jołoke ej ċōñ.
- [33] Bar juon, kom ar roñ bwe ar ba ñan rūtto ro, Kwōn jab kanejnej kōn naan in riab, a kwōn kam̄ool ñan Irooj men ko kwōj kanejnej kaki:
- [34] A Ij ba ñan kom, Kom̄win jab kanejnej; jab kōn lañ, bwe an Anij tūroon:
- [35] Jab kōn lał, bwe eran neen: jab kōn Jerusalem bwe jikin kwelok an Kiñ ɬapl̄ap.
- [36] Im kwōn jab kanejnej kōn bōram̄, bwe kwōn jab maroñ kōm̄man juon kooł bwe en mouj ak kilmeej.
- [37] A en ami naan Aet, aet; Jab, jab: bwe jabdewōt eo ewor jān naan kein ej itok jān eo enana.
- [38] Kom ar roñ bwe ar ba, Mej en ḡaoñān mej, im ñi en ḡaoñān ñi:
- [39] A Ij ba ñan kom, Kom̄win jab jojobe eo ej nana; a jabdewōt eo e naaj ubrare anbwijmaroñ in jepam̄, kwōn bar oktak ñan jimattan.
- [40] Im eļaññe juon armej e kōñaan kwal̄ok eok ñan ekajet, im bōkłok am̄ kopā, kwōn bar ãinwōt lełok ñan e am̄ kōqj.
- [41] Im jabdewōt eo e naaj kamakokoik eok, bwe kwōn ilok ippānłok ilo juon ḡamil̄, en ruo alen am̄ ilok ippānłok.
- [42] Kwōn lełok ñan eo ej kajxitōk ippām̄, im eo e kōñaan karoñ eok kake, kwōn jab oktak jān e.
- [43] Kom ar roñ bwe ar ba, Kwōn yokwe ri turōm̄, im kütötökake ri kōjdate eok.
- [44] A Ij ba ñan kom, Kom̄win yokwe ro ri kōjdate kom, im jar kōn ro rej matōrtōr kom;

- [45] Bwe komwin ro nejin Jememwōj i lañ: bwe Ej kotak aļ ioon ro renana im ioon ro remmān, im kowōt ioon ro rewānōk im ioon ro re jab wānōk.
- [46] Bwe eļaňñe komij yokwe ro rej yokwe kom, ta jinōkjeej ñan kom? ri tōl owōj re jab kōmman āinwōt ke?
- [47] Im eļaňñe komij yokyokwe ro jeōmi im jatōmi wōt, ewi eļap ami kōmman jān ro jet? ri aelōn ko re jab kōmman āinwōt ke?
- [48] Innām kom naaj weeppān āinwōt Jememwōj i lañ E weeppān.

JEPTA 6

- [Ma 6.1] Kōjparok bwe komwin jab kōmman am i kwōjarjar īmaan mejan armej bwe ren lo kom; eļaňñe jab āinwōt, ejjeļok oṇeami ippān Jememwōj i lañ.
- [2] Innām ñe kōmman am mweiien tūriamo, kwōn jab jilel īmaam, āinwōt an ro ri jelā mōn kōmman ilowan īmōn kwelōk ko, im ilo ial ko, bwe armej ren nōbar er. Emool Ij ba ñan kom, Emōj aer bōk oṇāer.
- [3] A ñe kwōj kōmman am mweiien tūriamo, anmiiñōm en jab jelā men eo an anbwijmaroñōm kōmman;
- [4] Bwe en ettino am mweiien tūriamo: im Jemam eo Ej lo ilo ettino, E naaj ɳaoṇeam.
- [5] Im ñe komij jar, komwin jab āinwōt ro ri jelā mōn: bwe re kōnaan jutak im jar ilowan īmōn kwelōk ko im i kāboñ in ial ko, bwe armej ren lo er. Emool Ij ba ñan kom emōj aer bōk oṇāer
- [6] A kwe, ñe kwōj jar, kwōn deļoñ ilowan jikōm ettino im ñe emōj kiil am aor, kwōn jar ñan Jemam ej pād ijo ettino; im Jemam ej lo ijo ettino, E naaj ɳaoṇeam.
- [7] Im ñe komij jar, komwin jab ālij pata āinwōt ro ri pegan: bwe rej lōmṇak naaj roñjake er kōn an lōn aer kōnono.
- [8] Innām komwin jab kajjioñe er; bwe Jememwōj e jelā men ko komij aikuj mokta jān ami kajjitōk ippān.
- [9] Innām en wāween deiñ ami jar. Jememwōj i lañ, En Kwōjarjar Etam.
- [10] En itok Am aelōn. Ren kōmman ankil Am āinwōt i lañ, barāinwōt ioon laj.
- [11] Rainin kwōn letok ñan kōm kijem rainin.
- [12] Im joļok amwōj muri ippam, āinwōt kōm ar joļok an armej muri ippem:
- [13] Im jab kadeloñ kōm ilo kapo, a lōmooren kōm jān eo enana. Bwe Am aelōn, im kajoor, im aiboojoj indeeo. Amen.
- [14] Bwe eļaňñe komij jeorļok bōd ko an armej, barāinwōt Jememwōj i lañ E naaj jeorļok bōd ko ami.
- [15] A eļaňñe kom jab jeorļok bōd ko an armej, barāinwōt Jememwōj e jāmin jeorļok bōd ko ami.
- [16] Bar juon, ñe komij jitłok, komwin jab kōmmeñ āinwōt ro ri jelā mōn: bwe rej kananaik turin mejeir, bwe armej ren lo aer jitłok. Emool Ij ba ñan kom, Emōj aer bōk oṇāer.
- [17] A kwe ñe kwōj jitłok, kwōn kapit bōram, im kwaļe turin mejōm;

- [18] Bwe am jitlök en jab wałok ñan armej, a ñan Jemam ej lo ijo ettino: im Jemam ej lo ijo ettino E naaj ɳaoɳeam.
- [19] Komwin jab koorłok ɳweiuk ñan kom ioon lał, ijo dile im jo rej kañi, im ijo ro ri koqot rej rupe im koqote:
- [20] A komwin koorłok ɳweiuk ñan kom i lañ, ijo dile im jo re jab kañi, im ijo ro ri koqot re jab rupe im koqote:
- [21] Bwe ijo ɳweiom ej päd, barainwot bürüom e naaj päd ie.
- [22] Jaam in anbwin mej: innam elañne emman mejom, aolepen anbwinniom e naaj obrak kõn meram.
- [23] A elañne enana mejom, aolepen anbwinniom e naaj obrak kõn marok. Innam elañne meram ilowaŋ emarok, e kanooj ɬap an marok.
- [24] Ejjełok armej e maroñ pokake ruo Irooj; bwe e naaj kōjdate juon im yokwe eo juon; ak e naaj dāpij juon im kajekdøqen eo juon. Kom ban ri korijeran Anij im ɳweiuk.
- [25] Innam Ij ba ñan kom, Komwin jab inepata bürüemi kõn ami mour, ta eo kom naaj mōñā, ak ta eo kom naaj idaak; im barainwot kõn anbwinnemi, ta kom naaj balle. Mour e jab ɬap jān ekkan ke, im anbwin e jab aorök jān balle ke?
- [26] Komwin kallimjeke bao ko i mejatoto, bwe re jab jeor ak madmōd ak aini ɳa ilowan imdōn ekkan, im Jemewoj i lañ Ej naajdik er. Kom jab aorök jān er ke?
- [27] Wōn iaami kõn inepata bürüen e maroñ in kaitokłok an mour ilo juon mōkwōj in pā?
- [28] Im etke ami inepata bōro kõn balle? Komwin ɬomnak kõn kieb ko ilo jikin kallib, ekōjkan aer eddek;re jab jerbal im re jab irap;
- [29] Im Ij ba ñan kom, Bwe an Solomōn wōj otemjej ilo an lōtlōt e jab ãinwot juon iaan men kein.
- [30] Im elañne ãindein an Anij kalōtlōt mar ko ilo jikin kallib, rej rainin im ilju jołok ilo um, e jab ɬapłok An naballimi ke? O komeo, edik ami tōmak!
- [31] Innam komwin jab inepata bürüemi in ba, Ta je naaj mōñā? Ak ta je naaj idaak? Ak e naaj kōjkan ad balle?
- [32] Bwe ro ri aelōñ ko rej pukot men kein otemjej; bwe Jemewoj i lañ E jelā ami aikuj men kein otemjej.
- [33] A komwin pukot mokta aelōñ in Anij, im Kwōjarjar eo An; im naaj koorłok men kein otemjej ñan kom
- [34] Innam komwin jab inepata bürüemi kõn ilju; bwe ilju e naaj inepata kõn men ko an. Nana ilo raan ej bwe ñan raan eo.

JEPTA 7

- [Ma 7.1] Komwin jab ekajet bwe en jab ekajet kom.
- [2] Bwe ilo ekajet eo komij ekajet kake, naaj ekajet kom: im ilo joñak eo komij joñak kake, naaj bar joñak ñan kom.
- [3] Im etke kwōj kallimjek pelok edik ilowan mejan jiom im jatiom a jab ɬomnak kõn wōjke ilowan mejom?

- [4] A ekōjkan am̄ ba ñan jiom̄ im jatiõm̄, In jołok pelök edik jān mejõm̄; im lo, wōjke ej pād ilowan mejõm̄?
- [5] Kwe ri jelā ḡoṇ, kwōn jołok wōjke eo jān mejõm̄ ḡokta; innām kwō naaj lołokjeñ im jołok pelök edik jān mejan jiom̄ im jatiõm̄.
- [6] Kom̄win jab lełok men eo ekwōjarjar ñan kidu rorrer ko, im jab julök bōr ko ami iınaan piik ko, ñe re ab juuri kōn lopiden neir, im oktak im kókkure kom.
- [7] Kajjitōk im naaj lewōj ñan kom; kapukōt im kom naaj lo; kallallal, im naaj kapellōk ñan kom:
- [8] Bwe eo ej kajjitōk ej bōk, im eo ej kapukōt ej lo, im eo ej kallallal naaj kapellōk ñan e.
- [9] Ak wōn armej iaami, eļaññe nejin em̄maan ej kajjitōk bred, e naaj lełok ñan e dekā?
- [10] Ak eļaññe ej kajjitōk ek, e naaj lełok ñan e jedpānit ke?
- [11] Innām eļaññe kom, ri nana, kom jelā lełok men ko rem̄man ñan ro nejimi, ekōjkan e jab ḡapłok an Jememwōj i lañ lełok men ko rem̄man ñan ro rej kajjitōk ippān ke?
- [12] Innām men otomezjej jabdewōt komij kōnaan bwe armej ren kōmanman ñan kom, en āindein ami kōmanman ñan er: bwe men in kien im ri kanaan ro.
- [13] Kom̄win dełoñ ilowan kōjām e rāniñ; bwe e depakpak kōjām, im e dilep ial eo ej tōl ḡok ñan mej, im elōñ ro rej dełoñ ie;
- [14] Bwe e rāniñ kōjām, im e aidik ial eo ej tōl ḡok ñan mour, im e iiet ro rej loe.
- [15] Kom̄win kōjparok kom jān ri kanaan riab, ro rej itok ñan ippemi kōn wāween jiip, a ilo būrueir āinwōt olip ko re lāj.
- [16] Kom naaj jelā kajjieir kōn leir. Armej rej ḡotłot grep jān kālōklōk ko, ak fig jān mar kuj ke?
- [17] Āindein wōjke em̄man otomezjej rej jebar im em̄man leir; a wōjke enana e jebar im enana leen.
- [18] Wōjke em̄man e ban jebar im enana leen; barāinwōt wōjke enana e ban jebar im em̄man leen.
- [19] Wōjke otomezjej rej jebar im em̄man leir, jeki im julök ilo kijeek.
- [20] Innām kom naaj jelā kajjieir kōn leir.
- [21] Jab otomezjej rej ba ñan Eō, Irooj, Irooj, re naaj dełoñtok ilo aelōñ in lañ; a eo ej kōmanman ankilaan Jema ej pād i lañ.
- [22] Elōñ re naaj ba ñan Eō ilo raan eo, Irooj, Irooj, kōm ar jab rūkaanij kōn Etam̄ ke? im kōmanman elōñ men in bwilōñ kōn Etam̄ ke?
- [23] Innām I naaj ba ñan er, I ar jaje kom: kom̄win ilok jān Eō, kom rej kōmman nana.
- [24] Innām jabdewōt eo ej roñjake naan kein Aō, im kōmanmAn, naaj kajjioñe er āinwōt armej eo e jelāłokjeñ, im ej kalōk ḡweo im̄m̄n ioon bar:
- [25] Im e buñ wōt, im ibwijleplep, im ḡap kōto, im iuun im̄weo; im e jab buñ; bwe em̄j̄ kalōke ioon bar.
- [26] Im er otomezjej rej roñjake naan kein Aō im jab kōmanman, naaj kajjioñe er āinwōt armej eo e jajełokjeñ, im ej kalōk ḡweo im̄m̄n ioon bok:
- [27] Im e buñ wōt, im ibwijleplep, im ḡap kōto, im iuun im̄weo; im ej buñ: im eļap an buñ.

- [28] Im ke Jijej ej kajemlök naan kein, jar ko rej bwilōñ kōn An katak;
[29] Bwe E ar katakin er āinwōt Irooj, im jab āinwōt skraib ro aer.

JEPTA 8

- [Ma 8.1] Im ke emōj An wanlałtak jān toł eo, eļap jar ko rej ḥoor E.
[2] Im lo, juon lōba ej itok im kabuñ ñan E, im ba, Irooj, eļaññe kwōj kōnaan, kwōj maroñ karreo eō.
[3] Im Jijej ej erloke pein, im uññür e, im ba, I kōnaan, kwōn erreo. Im emōkaj an nañinmej in lōba jako im ej erreo.
[4] Im Jijej ej ba ñan e, Lale bwe kwōn jab kōnnaanōk jabdewōt armej; a kwōn ilök im kwałok eok ñan pris eo, im lełok joortak eo Moses e ar jiroñ, kōn men in kōnnaan ñan er.
[5] Im ke Jijej e ar deļoñ ilo Kaperneum, juon senturiōn ej itok ñan ippān im akweļap ñan E,
[6] Im ba Irooj, ri korijera ej babu ilowan im e nañinmej kōn akā im eļap an eñtaan.
[7] Im Jijej e ba ñan e, I naaj ilem kemour e.
[8] Senturiōn ej uwaak im ba, Irooj Ij patkake kōn am itok iumwin aō kejenwan; a Kwōn ba naan wōt, im ri korijera e naaj mour.
[9] Bwe ña juon armej ettā jān irooj, im ewor ri tarinæ rej ettā jān eō; im ij ba ñan juon, Kwōn ilök im ej ilök: im ñan bar juon, Kwōn itok, im ej itok; im ñan ri korijera, Kwōn kōmānman men iñ, im ej kōmānmane.
[10] Ke Jijej ej roñ E bwilōñ im ba ñan ro rej ḥoor E, Emool Ij ba ñan kom, I ar jab lo tōmak eļap im āinwōt ilo Israel.
[11] Im Ij ba ñan kom, Bwe elōñ re naaj itok jān reeaar im jān kapilōñ, im re naaj jibadek ippān Ebream, im Aisak, im Jekōb ilo aelōñ in lañ.
[12] A ro nejin aelōñ eo naaj jołok er ḥa ilo kapin marok; ijo naaj jañ im ñi ḥaljal.
[13] Im Jijej ej ba ñan senturiōn eo, Kwōn ilök; im āinwōt am tōmak, en āindein kōmānman ñan eok. Im ri korijeran ej mour ilo awa eo wōt.
[14] Im ke emōj an Jijej deļoñ ilowan imōn Piter, Ej lo jilben Piter ej babu, im e nañin mej kōn bwil.
[15] Im Ej uññür pein, im nañinmej in bwil ej ilök jān e; im ej jerkak im jerbal ñan E.
[16] Ke ejota, rej bōktok ñan E elōñ ro timon̄ raar mōk ḥa ānbwinneir: in Ej kajutakłok jetōb ro kōn juon naan im kemour ro otemjej re nañinmej;
[17] Bwe en kamool an Aiseia ar kōnomo, im ba, E make wōt bōk mōjñō ko ar, im bōkłok nañinmej ko ad.
[18] A ke Jijej ej lo eļap jar ko rej kōpool E, ej jiroñ bwe ren ilök ñan loñaljō jabuweo.
[19] Im juon skraib ej itok, im ba ñan E, Ri Kaki, I naaj ḥoor eok ijo jabdewōt Kwōj ilök ie ḥok.
[20] Im Jijej ej ba ñan e, Kidu jākol ewor roñ aer, im bao in mejatoto ewor eleir; a Nejin armej ejjełok jikin An kababu bōran.
[21] Im bar juon iaan ro ri kajooran ej ba ñan E, Irooj, Kwōn kōtłok eō bwe in ilök mokta im kalbwin jema.
[22] A Jijej ej ba ñan e, kwōn ḥoor Eō; im likūt ro re mej bwe ren kalbwin aer ri mej.

- [23] Im ke emōj An uwe ioon wa, ro ri kałooran rej ḥoor E.
- [24] Im lo, lañ eļap ej buñ ioon lomālo, āinwōt bwe ḥo ko rej kalbubu wa eo: a Ej kiki.
- [25] Im ri kałooran rej itok ñan E, im koruj E, im ba, Irooj, kwōn lomōor, kōmij jako.
- [26] Im Ej ba ñan er, Etke komij lōlñōñ, O kom edik ami tōmak? Innām Ej jerkak, im kauwe kōto ko im lomālo; im e kanooj lur.
- [27] A armej re bwilōñ im ba, Ie āin ḥeiō: bwe kōto ko im lomālo rej pokake?
- [28] Im ke emōj An itok ñan lomālo jabuweo ilo ānen ri Gadara, Ej ioon ruo armej tīmoñ raar mōk ḥa ānbwinneir, rej itok jān wūliej ko, im re kanooj laj bwe enjellōk armej ej maroñ in itoitak ilo ial eo.
- [29] Im lo, rej lamōj im ba, Ta eo ippem im ippam, Kwe Nejin Anij? Kwōj iten kaeñtaan kōm mōkta jān iien ke?
- [30] Im etolōk jān er bwijin piik eļap rej mōñā.
- [31] Im tīmoñ ro rej akweļap ñan E, im ba, Elaññe Kwōj kajutakłok kōm, Kwōn jilkinłok kōm ñan lowaan bwijin piik.
- [32] Im Ej ba ñan er, Ilōk. Im rej jutakłok im deļoñ ilowan bwijin piik: im lo, bwijin piik otemjej re kanooj ettōrlaļ ḥok ijo e ḡwilaļ ñan lojet, im mej ilo dān.
- [33] Im ro raar naajdik er rej ko im ilōk ñan jikin kwelōk, im kōnnaan kōn men otemjej, im kōn ro tīmoñ raar mōk ḥa ānbwinneir.
- [34] Im lo, ri jikin kwelōk eo otemjej rej iten ioon Jijej: im ke rej lo E, rej akweļap ñan E bwe En ilōk jān āne ko āneir.

JEPTA 9

- [Ma 9.1] Im Ej uwe ioon wa, im tōl ḥok, im tōkeak ḥok ilo jikin kwelōk eo An.
- [2] Im lo, rej bōktok ñan E juon armej e nañinmej kōn akā, ej babu ioon kinien; im ke Jijej ej lo aer tōmak, Ej ba ñan ḥeo e nañinmej kōn akā, Nejiō, kwōn peran; emōj jeorłok jerōwiwi ko am.
- [3] Im lo, jet iaan skraib ro re ba ilo būrueir, Armej iñ ej blaspim.
- [4] Im Jijej e jelā aer ḥōmñak im ba, Etke komij ḥōmñak nana ilo būruemi?
- [5] Bwe ewi iaer e ḡōrā in ba, Emōj jeorłok jerōwiwi ko am; ak, Kwōn jerkak im etal?
- [6] A bwe komwin jelā Nejin armej e maroñ ioon laj bwe En jeorłok jerōwiwi, (innām Ej ba ñan eo e nañinmej kōn akā) Kwōn jerkak im bōk kiniōm, im ilōk ñan ḡweo imōm.
- [7] Im ej jutak, im etal ñan ḡweo imōm.
- [8] Im ke jar ko rej loe, re lōlñōñ, im nōbar Anij, eo e ar leļok maroñ āinwōt iñ ñan armej.
- [9] Im ke Jijej ej etal jān ijo, Ej lo juon armej, etan Matu, ej jijet ilo jikin owōj: im E ba ñan e, Kwōn ḥoor Eō. Im e jutak im ḥoor E.
- [10] Im ke Ej jibadek im mōñā ilowan im, lo, elōñ ri tōl owōj im ri jerōwiwi rej itok im jibadek ippān im kab ro ri kałooran.
- [11] Im ke Parisi ro rej loe, re ba ñan ro ri kałooran, Etke ami Ri Kaki ej mōñā ippān ri tōl owōj im ri jerōwiwi rañ?
- [12] A ke Ej roñjake, E ba, Ri ājmour re jab aikuj rū uno, a ro re nañinmej wōt.

- [13] A komwin ilen katak rāpel̄tan men iŋ, I kōnaan tūriamo im jab katok: bwe I ar jab iten kūrtok ro rem̄man, a ro ri jerowiwi.
- [14] Iien eo ri kałooran Jon rej itok ñan ippān, im ba, Etke kōm, im ro ri kałooran Parisi rañ, kōmij jitlök makij, a ri kałoram re jab jitlök?
- [15] Im Jijej ej ba ñan er, Ro jeran leo pālele, rej maroñ būrom̄oj ilo iien eo leo ej pād ippaer ke? a raan ko re naaj itok ñe naaj bōkłok leo jān er, im iien eo re naaj jitlök.
- [16] Ejjełok armej ej karpen mōttan nuknuk e jañin jān ñan nuknuk emor; bwe mōttan eo e jañin jān ej kekeel nuknuk eo, im eļapłok an potak.
- [17] Im armej re jab etteiñ wain ekāäl ilo bōkā ko remor; im eļaññe āinwōt, bōkā ko rej rup, im wain etoř ɍok, im bōkā ko re jako: a rej etteiñ wain ekāäl ilo bōkā ko rekāäl im rejro pād.
- [18] Ke Ej kōnono men kein ñan er, lo, juon Irooj ej itok, im kabuñ ñan E, im ba, Nejiō ledik e mej kiiō; a Kwōn itok im likūt peim̄ ioon, im e naaj mour.
- [19] Im Jijej e jutak im Ɂoor e, kab ro ri kałooran.
- [20] Im lo, juon kōrā, e ar nañinmej kōn tōr lōk bōtōktōk iumwin joñoul im ruo iiō, ej itok ilikin, im uññür tōrerein nuknuk eo an;
- [21] Bwe e ar ba ilo būruen, Eļaññe ij uññür wōt an nuknuk, I naaj mour.
- [22] A Jijej ej oktaklik, im ke Ej lo e, E ba, Nejiō kwōn peran; am̄ tōmak e ar kemour eok. Im kōrā eo ej mour jān awa eo.
- [23] Im ke Jijej ej itok ilowan iñōn irooj eo, im lo ro ri kōjañjañ im armej ro rej limō,
- [24] E ba ñan er, Kom̄win diwōjłok bwe jiroñ e jab mej, a ej kiki. Im rej kajjirere kake.
- [25] A ke em̄oj kadiwōjłok armej, Ej dełoñ ilowan, im kabwijere pein, im jiroñ eo ej jerkak.
- [26] Im e buñbuñłok men iŋ ilo aolepen āneo.
- [27] Im ke Jijej ej ilok jān ijo, ruo armej re pilo rej Ɂoor E, im lam̄oj, im ba, Kwe Nejin Devid, kwōn tūriam̄okake kōmro.
- [28] Im ke em̄oj an itok ilowan mweo, ro re pilo rej itok ñan ippān; im Jijej ej ba ñan er, Kom̄ro tōmak bwe Ij maroñ kōmanman men iŋ ke? Re ba ñan E, Aet, Irooj.
- [29] Innām Ej uññür mejeir, im ba, Āinwōt ami tōmak, en āindein ñan kom.
- [30] Im mejeir re lołokjeñ: im eļap an Jijej kauwe er, im ba. Lale bwe kom̄win jab kōnnaanōk jabdewōt armej.
- [31] A erro, ke raar ilok, rej kabuñbuñłok E ilo aolepen āne eo.
- [32] Im ke rej diwōj ɍok, lo, ar āñintok ñan E juon armej e ban kōnono, im timoñ e ar mōk ḥa ānbwinnen.
- [33] Im ke em̄oj an kajutakłok timoñ, eo e ban kōnono ej kōnono; im jar ko re bwilōñ, im ba, ar jab lo āinwōt, mōkta ilo Israel.
- [34] A Parisi ro re ba, Ej kajutakłok timoñ ro kōn irooj in timoñ ro.
- [35] Im Jijej ej etetal ilo jikin kwelok ko otemjej reļap im redik, Ej katakin ilowan iñōn kwelok ko aer, im kwałok gospel an aelōñ in lañ, im kemour ro re nañinmej otemjej, im mōjno otemjej ippān armej rañ.
- [36] A ke Ej lo jar ko, Ej tūriam̄okake er, bwe rej parōk, im jeplōklōk āinwōt jiip ko ejjełok aer seperd.

- [37] Innām Ej ba ñan ro ri kaþooran, Ejap jonikōn, a e iiet ri jerbal;
 [38] Innām komwin jar ñan Irooj in ɬadmōd, bwe En jilkinþok ro ri jerbal ilo jonikōn eo An.

JEPTA 10

- [Ma 10.1] Im Ej kūrtok joñoul im ruo ri kaþooran ñan ippān im leþok ñan er kajoor ioon jetōb ettoon ro bwe ren kajutakþok er, im bwe ren kemour nañinmej otemjej im mōjñø otemjej.
 [2] Im joñoul im ruo ri jelðk etaer kein; Eo ɬokta Saimōn āt eo juon Piter, im Andru jaten, Jemes nejin Zebedi im Jon jaten,
 [3] Pilip im Bartolomu, Tomas im Matu ri tōl owōj, Jemes nejin Alpiōs im Tadiōs,
 [4] Saimōn ri Kena, im Judas Iskariōt eo e ar ketak E.
 [5] Rein joñoul im ruo Jijej e ar jilkinþok im jiroñ er im ba. Komwin jab ilok ilo ial an ri aelōñ ko, im jab deþoñ ilo jabdewōt jikin kwelok an ri Sameria;
 [6] A em̄man komwin ilok ñan jiip ko re jebwābwe, nukwin Israel.
 [7] Im ñe komij ilok, komwin kwalok, im ba, Aelōñ in lañ epaak.
 [8] Kemour ro re nañinmej, kajerkakpeje ro raar mej, karreok lōba ro, kajutakþok tiþoñ ro: kom ar bōk im ejej oñān, en ãindein ami leþok.
 [9] Komwin jab eāt kooj, im silver, im jinibqor ña ilowan kañur ko ami;
 [10] Enjeþþok bōjø in ami etal, jab ruo kopā, jab ballin neimi, jab jokoñ; bwe ri jerbal ej tōllökōn kijen.
 [11] Im ilo jabdewōt jikin kwelok elap ak edik kom naaj deþoñ ie, komwin kajjitōk wōn eo em̄man ilowan; im ijo komwin pād ie ñan tōr eo komij diwōjþok.
 [12] Im ñe komij deþoñ ilowan jabdewōt im komwin yokyokwe e.
 [13] Im eñaññe em̄man ɬweo, ami aenõm̄man en pād ioon: a eñaññe e jab em̄man ɬweo, en bar jepjaaktok ami aenõm̄man ñan kom.
 [14] Im jabdewōt eo e jāmin bōk kom, im jab roñ naan ko ami, ñe komij ilok jān ɬweo ak jikin kwelok eo, komwin jojen būñalñal jān neimi.
 [15] Em̄ool Ij ba ñan kom, Āne Sodōm im Gomorra re naaj em̄man jān jikin kwelok eo ilo raan eo raan in ekajet.
 [16] Lo, Ij jilkinþok kom ãinwōt jiip ko ilo bwijin kidu olip ko: innām komwin mälōtlōt ãinwōt jedpānit ko im jouj ãinwōt muþe ko.
 [17] A komwin kōjparok kom jān armej: bwe re naaj ketak kom ñan ro ri pepe, im re naaj deñþoke kom ilo imōn kwelok ko aer;
 [18] Im re naaj ãinþok kom ñan irooj ro im kiñ ro kōn ña, kōn men in kōnnaan ñan er im ri aelōñ ko.
 [19] A ñe rej ketak kom, komwin jab inepata būruemi ekōjkan ak ta kom naaj kōnono; bwe naaj lewōj ñan kom ilo awa eo men eo kom naaj ba.
 [20] Bwe e jab komeo komij kōnono, a Jetōb an Jememi ej kōnono ilo kom.
 [21] Im jein im jaten ɬaan e naaj ketak jein im jaten ɬaan ñan mej, im jemen e naaj ketak nejin; im nejir re naaj jutak jumae jemeir im jineir im jarōklok bwe ren mej.
 [22] Im armej otemjej re naaj kōjdate kom kōn Eta: a eo ej kijenmej ñan jemþokōn naaj lōmoøren e.

- [23] A ñe rej matōrtōre kom ilo juon jikin kwelok, komwin ko ñan bar juon: bwe emool Ij ba ñan kom, E jāmin ṡoj ami etetal ilo jikin kwelok ko an Israel ṡokta jān iien Nejin armej itok.
- [24] Ri katak e jab utiej jān an Ri kaki, im ri korijeran e jab utiej jān Irooj eo an.
- [25] Ej bwe ñan ri katak elāññe ej ãinwōt ri kaki eo an, im ri korijeran ãinwōt irooj eo an. Elāññe raar ḡaetan Irooj in im Beelzebub, e naaj ḡaplok aer ḡaetan ro doon im ãinwōt!
- [26] Innām komwin jab mijak er; bwe ejjełok men eo e libubu im e jāmin eleklok; im ḡooje im e jāmin walok.
- [27] Men eo Ij ba ñan kom ilo marok, komwin kōnono kake ilo meram: im men eo komij roñ ilo lojilñemi, komwin kwalok ioon kejenwan ko.
- [28] Im komwin jab mijak ro rej ḡan anbwin, a jab maroñ ḡan an: a emman komwin mijak Eo ej maroñ ḡan an im anbwin ḡa ilo Geena.
- [29] Re jab wia ruo bao sparro kōn juon penni ke? im juon iaer e jāmin wōtlök ioon bwidej im Jememi e jab lale.
- [30] A emōj bwini kooļan bōrōmi otemjełok.
- [31] Innām komwin jab mijak, elap ami aorōk jān elōñ sparro.
- [32] Innām ro otemjej re naaj kwalok Eō imaan mejan armej, I naaj barāinwōt kwalok er imaan mejan Jema ej pād i lañ.
- [33] A jabdewōt eo e naaj kaarmejjet Eō imaan mejan armej, I naaj bar ãinwōt kaarmejjete imaan mejan Jema ej pād i lañ.
- [34] Komwin jab ḡomnak bwe Ij itok bwe In jilkinłok aenōmman ioon lał: I ar jab itok bwe In jilkinłok aenōmman, a jāje.
- [35] Bwe Ij itok bwe In kiojaljał armej ñan jemen, im nejin kōrā ñan jinen, im bar nejin kōrā ñan bar jinen.
- [36] Im ro an armej ri kōjdat re naaj ro nukwin.
- [37] Eo elap an yokwe jemen ak jinen jān Eō, e patkake Eō; im eo elap an yokwe nejin ḡaan ak kōrā jān Eō e patkake Eō.
- [38] Im eo e jab bōk an debwāāl im ḡoor Eō e patkake Eō.
- [39] Eo ej lo an mour, eñin e naaj jako jān e; im eo ej jołok an mour kōn Ņa, e naaj lo e.
- [40] Eo ej bōk kom ej bōk Eō, im eo ej bōk Eō, ej bōk Eo e ar jilkintok Eō
- [41] Eo ej bōk ri kanaan ilo etan ri kanaan, e naaj bōk jinōkjeej an ri kanaan; im eo ej bōk armej ewānōk ilo etan armej ewānōk, e naaj bōk jinōkjeej an armej ewānōk.
- [42] Im jabdewōt eo e naaj lełok kein idaak dān emōlo limen ñan juon iaan rein redik, ilo etan ri kaloor wōt, emool Ij ba ñan kom, e jāmin jako jinōkjeej eo an.

JEPTA 11

- [Ma 11.1] Im ke emōj an Jijej jiroñ joñoul im ruo ri kalooran, Ej ilok jān ijo bwe En katakin im kwalok ñan armej ilo jikin kwelok ko aer.
- [2] A ke Jon e ar roñ ilo prisōn jerbal ko an Ri Kūrai, ej jilkinłok ro ri kalooran,
- [3] Im ba ñan E, Kwe Eo ej itok ke, ak kōmij pukot bar juon?
- [4] Jijej e uwaak im ba ñan er, Komwin ilem kōnnaanōk Jon men ko komij roñjake im loi;
- [5] Ro re pilo rej lołokjeñ im ro re kūrro rej etetal, karreoił lōba ro, im ro re jaroñroñ rej roñłokjeñ, ro re mej rej jerkakpeje, im kwalok gospel ñan ro ri jeramōl.

- [6] Im emõñõñõ jabdewõt eo e jãmin tipñõl kõn Ña.
- [7] Im ke rej ilõk, Jijej e jino an ba ñan jar ko kõn Jon, Ta eo kom ar ilen alwõj ilo ãne jemaden? Juon koba kõto ej idik ke?
- [8] A ta eo kom ar ilen alwõj? Armej ej kõnak nuknuk emeoeo ke? Lo, ro rej kõnak nuknuk meoeo rej ilowan ño ko imõn kiñ ro.
- [9] A etke kom ar ilõk? bwe komwin lo ri kanaan ke? Aet, Ij ba ñan kom, im elap jãn ri kanaan.
- [10] Bwe e inj eo emõj jeje kõn e, Lo, Ij jilkinlõk ri jelõka imaan mejõm, eo e naaj kapoj am ial imaaam.
- [11] Emool Ij ba ñan kom, Ejjełok juon e ar wałok iaan ro rej ɬotak jãn kõrã, elap jãn Jon ri peptaij: a eo ej edik wõt i aelõñ in lañ ej elap jãn e.
- [12] Im jãn raan ko an Jon ri peptaij ñan iien in, rej kaiur er ñan aelõñ in lañ, im ro ri kaiur rej kate er, im tõpar e.
- [13] Bwe ri kanaan otemjej im kien raar rûkaanij ñan iien Jon.
- [14] Im eļaññe kom kõnaan bõk e, e in Elaija eo ej itok.
- [15] Eo ewor lojilñin bwe en roñ, en roñłokjen.
- [16] A I naaj kajjioñe ãinwõt ta epepen in? Ej ãinwõt ajri ro rej jijet ilo jikin wia, im kûrtok doon,
- [17] Im ba, Kõm ar kõjañjañ ñan kom im kom ar jab eb; kõm ar limõ ñan kom im kom ar jab jañ.
- [18] Bwe Jon e ar itok im jab ñõñã im jab idaak, im rej ba, Timoñ ippã.
- [19] Nejin armej e ar itok im ñõñã im idaak, im rej ba, Armej e mattia, im ej idaak wain, jeran ri tõl owõj im ro ri jerowiwi. Im kowânõk jelälökjen kõn jerbal ko an.
- [20] Iien eo E jino An eñouk jikin kwelõk ko ijo E ar kõmanman elõñ men in bwilõñ An, bwe raar jab ukełok ippaer:
- [21] Wo ñan kwe, Korezin! Wo ñan kwe, Betseida! bwe eļaññe I ar kõmanman men in bwilõñ ko ilo Tair im Saidon, ãinwõt I ar kõmanman ilo komro, re naaj kar ukełok ippaer wõt eto ilo nuknuk ekilep iden im bwidej in upaaj.
- [22] A Ij ba ñan kom, Tair im Saidon re naaj emman jãn komro ilo raan in ekajet.
- [23] Im kwe Kaperneum, naaj koutiej eok ñan lañ ke? Kwõ naaj wanlał lõk ñan Hedis: bwe eļaññe men in bwilõñ ko I ar kõmanmAn ilo eok, ar kõmanmAn ilo Sodõm e naaj kar pãd ñan rainin.
- [24] A Ij ba ñan kom, Ilo raan in ekajet, ãne Sodõm e naaj emman jãn kwe.
- [25] Ilo iien eo Jijej e uwaak im ba, Ij kam̄oolol Eok O Jema, Irooj in lañ im lał, bwe Kwaar ñooj men kein jãn ro ri mälõtlõt im ri jelälökjen, im Kwaar kwałoki ñan niñniñ ran.
- [26] Aet, Jema: bwe emman ãindein imaan mejõm.
- [27] Jema e ar letok men otemjej ñan Eõ: im ejjełok en e jełã Nejin, a Jema wõt, im ejjełok en e jełã Jema, a Nejin wõt, im jabdewõt eo Nejin e kõnaan kwałok E ñan e.
- [28] Komwin itok ñan ippa, kom otemjej rej jerbal im ban, im I naaj kakkijeik kom.
- [29] Komwin bõk Aõ ine im likute i aerami, im katak ippa; bwe Ij ineeñman im ettã bûruõ: im kom naaj lo an ami kakkije.
- [30] Bwe Aõ ine ej emman, im men eo Ij inek e e ñõrã.

JEPTA 12

- [Ma 12.1] Ilo iien eo Jijej e ar etal iuṁwin raan in Jabōt ilo jikin kallib korn ko; im ri kaļooran rej kwōle, im jino ļote leen korn im ḡoñā.
- [2] Im Parisi ro, ke rej loe, re ba ñan E, Lo, ri kaļooram rej kōmānman men eo emo aer kōmān ilo Jabōt.
- [3] A Ej ba ñan er, Kom ar jab kōnono ilo bok ke, men eo Devid e ar kōmān ke e ar kwōle, im ro ippān;
- [4] Ekōjkan an deļoñ ilowan imōn Anij, im ḡoñā bred in kaalikkar eo, emo an ḡoñā kab ro ippān, a e jab mō an pris ro wōt?
- [5] Ak kom ar jab kōnono ilo kien kōjkan ilo raan in Jabōt pris ro ilo tempel rej kōkkure Jabōt im ejjeļok rueir ke?
- [6] A Ij ba ñan kom, Juon ej pād ijin eļap jān tempel.
- [7] A eļaññe kom ar jeļā meļelein naan in, I kōnaan tūriamo, im jab katok, kom jāmin kar liaakļok ri jeļok ruōn.
- [8] Bwe Nejin armej Ej Irooj in Jabōt.
- [9] Im Ej ilok jān ijo im deļoñ ilowan imōn kwelok eo aer:
- [10] Im lo, juon armej emōrā pein. Im rej kajjitōk ippān, im ba, Emālim kemour ilo raan in Jabōt ke? bwe ren kinaakļok E.
- [11] Im Ej ba ñan er, Ewi juon iaami, im e naaj an juon jiip, eļaññe e naaj wōtlok ilo roñ ilo Jabōt, e jāmin kabwijere im kotake?
- [12] E nañin ļap an armej aorōk jān jiip! Innām emālim kōmān emān ilo raan in Jabōt.
- [13] Im Ej ba ñan ļeo, Kwōn erļoke peim. Im ej erļoke; im emour āinwōt pein eo juon.
- [14] A Parisi ro rej ilok im pepe ḡae E, e naaj kōjkan aer ḡan E.
- [15] Im ke Jijej e jeļā, Ej ilok jān ijo: im eļap jar ko rej ļoor E, im Ej kemour er otemjej:
- [16] Im Ej kauwe er bwe ren jab kōnnaan kōn E:
- [17] Bwe en kaļool naan Aiseia ri kanaan e ar kōnono, im ba,
- [18] Lo, Nejiō eo I ar kāālōte; Eo e jitōnbōro ippa, im eļap Aō lañlōñ kake: I naaj likūt Aō Jetōb ioon, im E naaj kwalok ekajet ñan ro ri aelōñ ko.
- [19] E jāmin akwāāl, im jab lamōj: im ejjeļok armej e naaj roñjake ainikien ilo ial ko.
- [20] Koba eobōp E jāmin ruje, flax e baatat E jāmin kune ñan tōr eo E naaj jilkinļok ekajet ñan anjo.
- [21] Im ri aelōñ ko re naaj kōjatdikdik er ilo Etan.
- [22] Iien eo rej bōktok ñan ippān juon armej timōn e ar mōk ḡa ānbwinnen, epilo im e ban kōnono: im Ej kemour e, āinwōt bwe eo, e ban kōnono, ej kōnono im loļokjen.
- [23] Im armej otemjeļok rej bwilōñ, im ba, Ľe iñ E nejin Devid ke?
- [24] A ke Parisi ro rej roñjake, re ba, Armej i e jab kajutakļok timōn ro, a kōn Beelzebub Irooj in timōn ro.
- [25] Im Jijej e jeļā aer ļomņak, im ba ñan er, Jabdewōt aelōñ in kiñ im emōj kōjepel e jimattan jumae jimattan e naaj jako; im jikin kwelok ak im eļaññe e jepel jimattan jumae jimattan e naaj jako,

- [26] Im eļaññe Setan ej kajutakļok Setan, e karuoik an pepe; innām e naaj kōjkan an aelōñ pād?
- [27] Im eļaññe Ņa kōn Beelzebub Ij kajutakļok tīmoñ ro, kōn wōn eo ro nejimi rej kajutakļok er? kōn men iñ re naaj ekajet kom.
- [28] A eļaññe Ņa Ij kajutakļok tīmoñ ro kōn Jetōb an Anij, innām aelōñ in Anij ej itok iomi.
- [29] A ekōjkan an juon maroñ in deļoñ ilowan iñmōn ļeo ekajoor, im rakimi men ko ȡweiien, eļaññe e jab lukwōj ļeo ekajoor mokta? innām e naaj rakimi ȡweo iñmōn.
- [30] Eo e jab ippa, e Aō ri kōjdat; im eo e jab aintok ippa, ej kajeplōklōk.
- [31] Kōn men iñ Ij ba ñan kom; naaj jeorļok an armej jerōwiwi im blaspim otemjej: a jāmin jeorļok balspim ȣae Jetōb Kwōjarjar.
- [32] Im jabdewōt eo e naaj kōnono naan enana ȣae Nejin armej, naaj jeorļok e; a jabdewōt e naaj kōnono ȣae Jetōb Kwōjarjar, jāmin jeorļok men iñ, jab ilo lał iñ, jab ilo eo e naaj itok.
- [33] Komwin kōmman wōjke bwe en em̄man, im em̄man leen; ak kōmman wōjke bwe en nana, im enana leen: bwe rej kile wōjke kōn leen.
- [34] O nejin vaiper ko! bwe kom ri nana, ekōjkan ami maroñ kōnono emman? bwe kōn bōro eobrak ej kōnono i lōñin.
- [35] Armej em̄man jān ȡweiuk em̄man ej bōktok men ko rem̄man; im armej enana jān ȡweiuk enana ej bōktok men ko renana.
- [36] A Ij ba ñoñ kom, bwe naan waan otemjej armej re naaj kōnono, re naaj kwalok kaki ilo raan in ekajet:
- [37] Bwe kōn naan ko am̄ naaj kowānōk eok, im kōn naan ko am̄ naaj liaakļok eok.
- [38] Iien eo jet iaan skraib ro im Parisi ro rej uwaak E, im ba, Ri Kaki, kōm kōnaan lo juon kakōlļe jān Eok.
- [39] A Ej uwaak im ba ñan er, Epepen enana im ļoñ rej pukot kakōlļe; im jāmin leļok kakōlļe ñan er, a kakōlļe an ri kanaan Jona wōt;
- [40] Bwe āinwōt Jona e ar pād ilo lojien ek ium̄win jilu raan im jilu boñ, āindein Nejin armej E naaj pād ilowan lał ium̄win jilu raan im jilu boñ.
- [41] Armej in Nineve re naaj jutak ilo raan in ekajet ippān epepen iñ, im re naaj liaakļok er: bwe raar ukelok ippaer kōn an Jona kwalok; im lo, juon ijin elap jān Jona.
- [42] Lerooj in rōk e naaj jutak ilo raan in ekajet ippān epepen iñ, im naaj liaakļok er; bwe e ar itok jān ijo ko rettolok i lał bwe en roñjake mālōtlōt an Solomōn; im lo, juon ijin elap jān Solomōn.
- [43] A Jetōb ettoon, ke ej jutakļok jān armej, ej etetal ilo jikin ko re ȣōrā, im pukot kakkije, im e jab lo e.
- [44] Innām ej ba, I naaj jepļaak ilowan ȡweo iñmō I ar diwōjtok jān e; im ke ej itok ej lo ejjeļok kobban, pooke im aiboojoj.
- [45] Innām ej ilok im bōk ñan ippān bar jiljilimjuon Jetōb renana jān e, im rej deļoñ ilowan, im pād ie: im ālikin armej iñ, enana jān eo mokta. Āindein e naaj barāinwōt ñan epepen iñ enana.
- [46] Im kiiõ ke Ej kōnono ñan jar ko, lo, jinen im ro jaten rej jutak i nabōj im pukot bwe ren kōnono ñan E.
- [47] Im juon ej ba ñan E, Lo, jinōm im ro jatiōm rej jutak i nabōj, im rej pukot bwe ren kōnono ñan Eok.

- [48] A E uwaak im ba ñan eo ej kõnono, Wõn e jinõ? im wõn ro jatiõ?
- [49] Im Ej erloke pein ñan ro ri kañoran, im ba, Lo jinõ im ro jatiõ!
- [50] Bwe jabdewõt eo e naaj kõmanõan ankilaan Jema ej pãd i lañ, e in ej jatiõ maan, im jatiõ kõrã, im jinõ.

JEPTA 13

- [Ma 13.1] Ilo raan eo Jijej e ar ilok jän im, im jijet iturin lojet.
- [2] Im Ej uwe ioon wa, im jijet bwe elap jar ko rej kweiloktok ñan ippän; im aolepen jar eo rej jutak i parijet.
- [3] Im Ej kõnono elõn men ko ñan er ilo bürabõl ko, im ba, Lo, ri jeor ej ilen jeor;
- [4] Im ke ej jeor jet ine re buñut ña iturin ial, im bao ko rej kãtem kañi.
- [5] Jet re buñut ijo ko re dekâke, ijo edik bwidej ie: im emõkaj aer eddek; bwe e pejpej bwidej:
- [6] Im ke e loliñ a], e kõjeje; im rej aemedlök, bwe ejjełok okrair.
- [7] Im jet re buñut ilo kälöklök ko; im kälöklök rej eddek, im koutamweiki.
- [8] Im jet re buñut ña ioon bwidej emman, im jebar leir, jet jibukwi kõn juon, jet jiljinoñoul kõn juon, jet jilñuul kõn juon.
- [9] Eo ewor lojilñin en roñjake.
- [10] Im ri kañoran rej itok im ba ñan E, Etke Kwõj kõnono ñan er ilo bürabõl ko?
- [11] Im E uwaak im ba ñan er, Bwe lewõj ñan kom bwe komwin jeļä men ko rettino an aelõn in lañ, a jab lełok ñan er.
- [12] Bwe jabdewõt eo ewor ippän, naaj lełok ñan e im naaj elõn ippän; a jabdewõt eo ejjełok ippän, naaj bõkłok jän e men ko an.
- [13] Kõn men in Ij kõnono ñan er ilo bürabõl ko; bwe ro rej lo, re jab lo; im ro rej roñ, re jab roñjake, im re jaje kake.
- [14] Im ñan er ejjet naan eo Aiseia e ar rükaanij, im ba, Ilo ami roñjake, kom naaj roñ, im jaje kake; im ilo ami lo, kom naaj lo im jaje kajjen:
- [15] Bwe büruen armej rein re penawiiia, im lojilñier rej roñ jañõn, im mejeir re kilök; elaññe jab ainwõt, jet iien re naaj lo kõn mejeir, im roñjake kõn lojilñier, im naaj jeļä kõn bürueir, im naaj oktak, im I naaj kemour er.
- [16] A emõñõñõ mejemi, bwe rej lo; im lojilñemi, bwe rej roñ.
- [17] Bwe emool Ij ba ñan kom, Elõn ri kanaan im ri man raar kõnaan lo men kein komij loi, im raar jab loi: im roñ men kein komij roñjake, im raar jab roñjake.
- [18] Innäm komwin roñjake bürabõl eo kõn ri jeor.
- [19] Ke jabdewõt ej roñjake naan in aelõn eo, im e jaje kake, ej itok eo ri nana, im bõkłok men eo ar jeor ña ilo büruen. E in eo emõj jeor e ña iturin ial.
- [20] A eo ar jeor e ijo ko re dekâke, e in eo ej roñ naan, im emõkaj an bõke kõn an buñbüruen;
- [21] Im ejjełok okran ilowan, a ej pãd ñan jidik iien; im ke eñtaan ak matõrtõr ej wałok kõn naan eo, emõkaj an buñ.
- [22] A eo ar jeor e ilo kälöklök ko, e in eo ej roñjake naan; im Jõmjak ko kõn laj in, im moñ kõn mweiuk ko rej koutamweik naan, im e jab jebar im le.

[23] A eo ar jeor e ḥa ilo bwidej em̄man, e in̄ eo ej roñjake, im jeļā kake: im ej jebar im le, jet jibukwi kōn juon, jet jiljinoñoul kōn juon, jet jilñuul kōn juon.

[24] Bar juon bürabōl E ar kwałok ñan er im ba, Aelōñ in lañ ej āinwōt juon armej, eo e ar jeor ine em̄man ḥa ilo jikin kallib eo an:

[25] A ke armej raar kiki, an ri kōjdate ej item jeor tāõ ko ḥa ilo bwiljin wit, im ilok.

[26] A ke bōlōk eddek, im jebar leen, iien eo tāõ rej barāinwōt wałok.

[27] Innām ro ri korijeran ātōk rej item ba ñan e, Irooj, kwaar jab jeor ine em̄man ilo am̄ jikin kallib ke? innām tāõ ko raar itok jān ia?

[28] Ej ba ñan er, Ri kōjdat eo, e ar kōm̄man men in̄. Ro ri korijeran re ba ñan e, Innām kwōj kōñaan bwe jān ilem aini er ke?

[29] A ej ba, Jab: eļaññe āinwōt ñe komij aini tāõ ko, kom naaj totaki wit ḥa ippaer.

[30] Ren jīmor eddek ñan iien jonikōn: im ilo iien jonikōn I naaj ba ñan ro ri ɬad̄mōd, ɬokta kom̄win aini tāõ ko, im kori im tile: a kom̄win ainitok wit ḥa ilo aõ im̄on wit.

[31] Bar juon bürabōl E ar kwałok ñan er, im ba, Aelōñ in lañ ej āinwōt ine in mustad, eo armej e ar bōke im jeor ḥa ilo jikin kallib eo an:

[32] Eo edik jān ine otemjej; a ke ej eddek ej ɬapłok jān mar otemjej, im āinwōt wōjke, innām bao in mejatoto rej kātem babu i ra ko raan.

[33] Bar juon bürabōl E ar kōnono ñan er; Aelōñ in lañ ej āinwōt leven, me juon kōrā e ar bōke, im ɬooje ilo jilu joñan pilawā, ñan tōr eo ej leven aolepen.

[34] Men kein otemjej Jijej e ar kōnono ñan jar eo ilo bürabōl ko: im ejej bürabōl E jab kōnono ñan er:

[35] Bwe En kam̄ool men eo ri kanaan e ar kōnono, im ba, I naaj waļaňi lōñiō ilo bürabōl ko; I naaj kwałok men ko ar ɬooji jān jinoin laļ.

[36] Iien eo Ej ilok jān jar eo im deļoñ ilowan im: im ro ri kaļooran rej itok ñan ippān, im ba, Kwōn kameļeļeik ñan kōm bürabōl eo kōn tāõ ko ilo jikin kallib.

[37] Ej uwaak im ba ñan er, Eo ej jeor ine em̄man E Nejin armej;

[38] Laļ e jikin kallib: ine em̄man ro nejin aelōñ in lañ: a tāõ ko ro nejin eo ri nana:

[39] Ri kōjdat eo e ar jeor er, e tepiļ; iien ɬad̄mōd lōkōn laļ: im ro ri ɬad̄mōd rej enjeļ rañ.

[40] Innām āinwōt rej aini tāõ ko im tile ilo kijeek; e naaj āindein i lōkōn laļ in.

[41] Nejin armej e naaj jilkinłok enjeļ ro An, im re naaj ainiłok jān aelōñ eo An men otemjej men in ɬatipñōl, im ro rej kōm̄man nana;

[42] Im naaj jołok er ḥa ilo jikin kijeek; ijo re naaj jañ im ñi jaļļaļ.

[43] Iien eo ro rem̄man re naaj rabōlbōl im āinwōt aļ ilo aelōñ in Jemeir. Eo ewor lojilñin, en roñłokjen.

[44] Aelōñ in lañ ej āinwōt ɬweiuk ɬooji ilo jikin kallib, eo armej e ar loe im ɬooji, im kōn an lañlōñ kake ej ilok im wiaik jikin kallib eo.

[45] Bar juon, aelōñ in lañ ej āinwōt rū wia, ej kapukōt bōōr ko rem̄man;

[46] Ke e ar lo juon bōōr im elap oñān, ej ilok im wiakaki men ko otemjej an im wiaik e.

[47] Bar juon: aelōñ in lañ ej āinwōt juon ok, raar door ɬok ilo lojet, im e boø ek otemjej:

[48] Eo ke ej lōñ, rej ipped āne, im jijet, in āti ko rem̄man ḥa ilo em̄mar ko, im julok ko renana.

[49] E naaj āindein i lōkōn laļ: enjeļ rañ re naaj ilok im kāälōt ro renana jān rū wāñōk,

- [50] Im naaj jołok er na ilo jikin kijeek: ijo re naaj jañ im ni Jallał.
- [51] Kom ar meļeļe men kein otemjej ke? Re ba ñan E, Aet.
- [52] Im Ej ba ñan er, kōn men in, skraib otemjej rej katak kōn aelõñ in lañ, rej āinwōt armej, eo ātōk, im ej bōktok men ko rekāäl im remor jān jikin mweien.
- [53] Im ke Jijej e ar kaṁojłok būrabōl kein Ej ilòk jān ijo.
- [54] Im ke Ej itok ñan āne eo ānean, Ej katakin er ilowan imõn kwelòk eo aer, āinwōt bwe rej bwilõñ, im ba, Jān ia mālōtlöt in an armej in, im jerbal kein reļap?
- [55] E jab nejin carpenter ke? jinen e jab etan Meri ke? im ro jaten ḡaan, Jemes, im Josep im Saimõn im Judas ke?
- [56] Im ro jaten kōrā, er otemjej re jab pād ippedwōj ke? Innām jān ia men kein otemjej an armej in?
- [57] Im rej tipñol kōn E. A Jijej e ba ñan er, Ewor an ri kanaan buñbuñ, eļaññe e jab pād i āne eo an, im ilowan mweo imõn.
- [58] Im E ar jab kōmanmān elõñ jerbal ko reļap ijo kōn aer jab tōmak.

JEPTA 14

- [Ma 14.1] Ilo iien eo Herod titrak ej roñ an Jijej buñbuñ,
- [2] Im e ba ñan ro ri korijeran, E in Jon ri peptaij; e ar jerkakpeje jān ro re mej; im kōn men in jerbal ko reļap rej walòk jān e.
- [3] Bwe Herod e kar jibwe Jon, im liāpe, im likūt e ḡa ilowan prisõn kōn Herodias, ilo pāleen Pilip jaten.
- [4] Bwe Jon e ar ba ñan e, E jab mālim ñan eok bwe en pād ippam.
- [5] Im ke ej kōnaan ḡan e, em'jōk jar eo, bwe raar ĥomñak e ri kanaan.
- [6] Im ke ej itok raan eo Herod e kar ḡotak, nejin Herodias kōrā ej eb imāan mejeir, im kabuñbūruen Herod.
- [7] Innām ej ba kōn an kanejnej, bwe e naaj leļok ñan e jabdewōt men eo ej kajjitōk kake.
- [8] Im lio, jinen ej rōjañ e, ej ba, Kwōn letok bōran Jon ri peptaij ilo jāpe ñan eō ijin.
- [9] Im Irooj eo ej tūriam̄o: a kōn an kanejnej, im kōn ro rej jibadek im mōñā ippān, ej jiroñ bwe ren leļok ñan e.
- [10] Im ej jilkinłok im jebbare Jon ḡa ilo prisõn.
- [11] Im rej bōktok bōran ilo jāpe, im leļok ñan jiroñ eo: im ej bōkłok ñan jinen.
- [12] Im ro ri kalooran rej itok im bōk ānbwinne im kalbwin e, im ilem kōnnaanōk Jijej.
- [13] Ke Jijej ej roñjake, Ej make ḡok jān ijo kōn wa ñan āne jemaden: im ke armej rej roñjake, rej ḡoor E im etal jān jikin kwelòk ko.
- [14] Im Ej itok im lo eļap jar eo, im Ej tūriam̄okake er, im Ej kemour ro re nañinmej ro ippaer.
- [15] Im ke ejota, ri kalooran rej itok ñan ippān, im ba, Ijin āne jemaden, im iien eo e mootłok: Kwōn jilkinłok jar ko bwe ren ilòk ñan jikin kwelòk ko redik im wiaik kijeir.
- [16] A Jijej ej ba ñan er, E jab em̄an bwe ren ilòk; komwin leļok ñan er bwe ren mōñā.
- [17] Im re ba ñan E, ḡalem wōt ioon bred im ruo ek ippemiōñ ijin.
- [18] E ba, Komwin bōktok ñan Eō.
- [19] Im Ej jiroñ jar ko bwe ren jijet ioon wūjooj: im Ej bōk ḡalem ioon im ruo ek, im jerłok ñan lañ im jar, im ruji im leļok ioon ko ñan ro ri kalooran, im ri kalooran ñan jar ko.

- [20] Im er otemjej rej mōñā im mat; im rej āti men ko matiir elōñ joñoul im ruo iep.
- [21] Im ro raar mōñā, nañin limādep maan, jab bwini kōrā im ajri.
- [22] Im kiiökiiō Ej jiroñ ro ri kałooran bwe ren uwe ioon wa, im ilōk mōkta jān E ñan lōmaļo jabuweo, ke Ej jilkinłok jar ko.
- [23] Im ke emōj An jilkinłok jar ko, Ej make lōñłok ñan toł bwe En jar: im ke e boñ, Ej pād ijo im make wōt iaan.
- [24] A kiiñ wa eo ej ilukwōn lōmaļo, im jeplōklōk in ño ko: bwe kōto ej itok imaan.
- [25] Im ilo mmej kein ka emān ilo boñ, Jijej ej itok ñan ippaer, im etal ioon lojet.
- [26] Im ke ri kałooran rej lo An etal ioon lojet, rej abwinmake, im ba. E Jetōb! im rej lamđoj bwe re mijak.
- [27] A emōkaj an Jijej kōnono ñan er, im ba, Kom̄win peran; Ņa E; kom̄win jab abwinmake.
- [28] Im Piter e uwaak E, im ba, Irooj, elāññe Kwe ñe, Kwōn jiroñ eō bwe in iwōj ñan ippam ioon lojet.
- [29] Im Ej ba, Kwōn itok. Im ke Piter ej to jān wa eo, ej etal ioon lojet, bwe en ilōk ñan Jijej.
- [30] A ke ej lo kōto, e mijak: im ej jino an tulōk im e lamđoj im ba, Irooj, Kwōn lōmooren eō.
- [31] Im emōkaj an Jijej erłoke pein, im dāpij e im ba ñan e, O kwe edik aṁ tōmak, etke kwaar pere?
- [32] Im ke emōj airro uwe ioon wa, kōto e lur.
- [33] Innām ro rej ilo wa eo rej itok im kabuñ ñan E, im ba Em̄ool Kwe Nejin Anij.
- [34] Im ke raar tōl ḥok, rej itok ñan āne Genesaret.
- [35] Im ke armej in āne eo rej kile E, rej jelōkłok ñan āne ko otemjej rej kōpoole, im bōktok ñan ippān ro re nañinmej otemjej:
- [36] Im rej akwelap ñan E bwe ren uññür wōt tōrerein nuknuk eo An: im ro otemjej rej uññure re mour.

JEPTA 15

- [Ma 15.1] Ilo iien eo skraib ro im Parisi ro rej itok jān Jerusalem ñan ippān Jijej im ba,
- [2] Etke ri kałooram rej kókkure bwebwenato an elder ro? Bwe re jab aṁwin peir ke rej mōñā.
- [3] A E uwaak im ba ñan er, Etke kom barāinwōt kókkure kien Anij kōn ami bwebwenato?
- [4] Bwe Anij e ar ba, kwōn koutiej Jemām im jinōm: im eo ej kōnono nana kōn jemen ak jinen en mej.
- [5] A komij ba, Jabdewōt eo e naaj ba ñan jemen ak jinen, Men in joortak, men eo aō in jipañ eok kake;
- [6] En jab koutiej jemen ak jinen. Im kom ar kajekdōon kien Anij kōn ami bwebwenato.
- [7] Kom ri jelā ḡoñ, em̄ool Aiseia e ar rūkaanij kōn kom, im ba,
- [8] armej rein rej kabuñ ñan Eō kōn tieir; a būrueir etołok jān Eō.
- [9] A ejjełok tokjān aer kabuñ ñan Eō, ñe rej katakin, kōn naan in katak, kien ko an armej.
- [10] Im Ej añiñintok jar eo, im ba ñan er, Kom̄win roñjake im jelā kake;
- [11] Jab men eo ej dełoñ ilo loñin ej kananaik armej: a men eo ej walōk jān loñin, ej kananaik armej.

- [12] Innām ri kaļooran rej itok im ba ñan E, Kwō jelā ke, Parisi ro raar tipñol ālikin aer roñ naan in?
- [13] A E uwaak im ba, Ine otemjej Jema i lañ E ar jab kalbwini, naaj totaki.
- [14] Ren pād wōt: er ri tōl im re pilo. Im elaññe eo epilo ej tōl eo epilo, erro re naaj buñ ilo roñ.
- [15] Innām Piter e uwaak im ba ñan E, Kwōn kameļeik ñan kōm būrabōl in.
- [16] Im Jijej e ba, Kom barāinwōt jaje kake ñan iien in ke?
- [17] Kom jab jelā ke, bwe jabdewōt men eo ej deļoñ ilo loñin ej iloñ ñan lojien, im jołok e ilo jikin mijlok?
- [18] A men ko rej walok jān loñin rej itok jān būruen, im rej kananaik armej.
- [19] Bwe lōmñak ko renana, uror ko, lōñ ko, aplep ko, kōt ko, riab ko, kōmono ɳae ko, rej itok jān bōro:
- [20] Men kein rej kananaik armej, a mōñā kōn pā ar jab amwini, e jab kananaik armej.
- [21] Im Jijej ej iloñ jān ijo, im iloñ ñan āne ko an Tair im Saidon.
- [22] Im lo, juon kōrā ri Kenan ej itok jān āne kan, im lamōj im ba, Kwōn tūriamokake eō, O Irooj, Nejin Devid: nejiō jiroñ juon timoñ e kanooj kōkkure e.
- [23] A E jab uwaak e ñan jidik. Im ri kaļooran rej item akweļap ñan E, im ba, Kwōn jilkinłok e; bwe ej lamōjtok iloñed.
- [24] A E uwaak im ba, ar jilkintok Eō ñan jiip rej jebwābwe an nukwin Israel wōt.
- [25] Innām lio ej itok im kabuñ ñan E, im ba, Irooj, Kwōn jipañ eō.
- [26] A e uwaak im ba, E jab ekkar bwe In bōk bred kijen ajri rañ im jołok e ñan kidu ko redik.
- [27] Im lio e ba, Aet, Irooj; a kidu ko redik rej attūkoko men ko re wōtłok jān tebōl eo an aer Irooj.
- [28] Innām Jijej e uwaak im ba ñan e, O kōrā, elap am tōmak: āinwōt am kōnaan, en āindein ñan eok. Im nejin jiroñ eo ej mour jān awa in wōt.
- [29] Im Jijej ej iloñ jān ijo, im itok epaak ñan lomaļo in Galili: im Ej wanlōñłok ñan toł im jijet ijo.
- [30] Im elap jar ko rej itok ñan ippān, im ippaer ro re ajjukub, ro re pilo, ro re ban kōmono, ro re jipikpik, im bar elōñ, im rej door er ɳa iturin neen; im Ej kemour er:
- [31] Āinwōt bwe jar ko rej bwilōñ, ke rej lo ro re ban kōmono rej kōnaan, ro re jipikpik re iio, ro re ajjukub ejimwe aer etetal, im ro re pilo rej lołokjen; im rej kaiboojoj Anij in Israel.
- [32] Innām Jijej ej kūrtok ro ri kaļooran, im ba, Ij tūriamokake jar eo, bwe kiiō rej pād ippa iumwin jilu raan, im ejjełok kijeir: im Ijab kōnaan jilkinłok er ilo aer jitłok, elaññe āindein re naaj parōk ilo ial.
- [33] Im ri kaļooran rej ba ñan E, Jān ia bred ippem i āne jemaden, bwe ren mat jar in elap?
- [34] Im Jijej e ba ñan er, Jete ioon bred ippemi? Im re ba, jiljilimjuon, im e iiet ek redik.
- [35] Im Ej jiroñ jar ko bwe ren jijet ioon meļaaj.
- [36] Im Ej bōk jiljilimjuon ioon bred im ek ko, im jar, im ruji, im lełok ñan ro ri kaļooran, im ro ri kaļooran ñan jar ko.
- [37] Im er otemjej rej mōñā, im mat: im rej āti mōttan ko matiir jiljilimjuon iep relōñ.
- [38] Im ro rej mōñā earap ɳaan, im ewor kōrā im ajri.
- [39] Im ej jilkinłok jar ko, im uwe ioon wa eo, im tartok ñan āne ko in Magedan.

JEPTA 16

[Ma 16.1] Im Parisi ro im Saddusi ro raar itok im kōnaan kapo E, im rej kajjitōk ippān bwe En kwałok ñan er kakōlle jān lañ.

[2] E uwaak im ba ñan er, Ke ejota, kom ba, e naaj emmān lañ: bwe ekilmir kōdō.

[3] Im ke e jibboñ, Enaaj nana lañ rainin; bwe e kilmir kōdō im tab. Kom jeļā katujō i lañ; a kom jab maroñ jeļā kakōlle ko ilo iien ko.

[4] Epepen e jerowiwi im Jōñ ej pukot kakōlle; im naaj leļok ñan e ejjeļok kakōlle a kakōllen ri kanaan Jona wōt. Im Ej likūt er im ilok.

[5] Im ri kalooran rej itok ñan lomaļo jabuweo, im rej melokļok in ektak bred.

[6] Im Jijej ej ba ñan er, Komwin lale, im kōjparok kom jān leven an Parisi ro im Saddusi ro.

[7] Im rej kōnono ippān doon, im ba, Naan in bwe kōm ar jab ektaktok bred.

[8] Im Jijej e jeļā, im ba ñan er, O komeo edik ami tōmak! etke kom kōnono ñan doon bwe ejjeļok bred ippemi?

[9] Kom jañin jeļā kake im jab keememej ke kōn ļalem ioon bred ñan limādep, im jete iep kom ar āti?

[10] Ak jiljilimjuon ioon bred ñan earap ke, im jete iep kom ar āti?

[11] Etke komij jaje kake, bwe I ar jab ba ñan kom kōn bred? A komwin kōjparok kom jān leven an Parisi ro im Saddusi ro.

[12] Innām re jeļā, bwe E ar jab ba kōn kōjparok er jān leven in bred, a jān naan in katak an Parisi ro im Saddusi ro.

[13] Ke Jijej ej itok ñan āne ko an Seseria Pilippai, Ej kajjitōk ippān ro ri kalooran, im ba, Wōn Nejin armej, ilo an armej ba?

[14] Im rej ba, Jet re ba, Jon ri peptaij; jet, Elaija; im bar jet, Jeremaia ak juon iaan ri kanaan ro.

[15] Ej ba ñan er, Wōn Ņa ilo ami ba?

[16] Im Saimōn Piter e uwaak im ba, Kwe Ri Kūraj, Nejin Anij emour.

[17] A Jijej e uwaak im ba ñan e, Kwōj mōñōñō Saimōn, nejin Jona; bwe kanniōk im bōtōktōk raar jab katakin eok kake, a Jema ej pād i lañ.

[18] Im barāinwōt Ij ba ñan eok, Bwe kwe Piter, im ioon ejmaan iñ I naaj kalōk aō eklejia: im aor ko an Hedis re jāmin anjo ioon.

[19] Im I naaj lewōj ñan eok ki ko ki in aelōñ in lañ: im jabdewōt men eo kwō naaj liāpe ioon laļ, naaj liāpe i lañ; im jabdewōt men eo kwō naaj kōtlōk ioon laļ, naaj kōtlōke i lañ.

[20] Innām Ej kauwe ro ri kalooran, bwe ren jab kōnnaanōk jabdewōt armej bwe E Ri Kūraj.

[21] Jān iien eo Jijej e jino An kwałok ñan ro ri kalooran, e naaj kōjkan An ilok ñan Jerusalem, im eñtaan kōn men ko relōñ jān elder ro im pris reļap im skraib ro, im re naaj man E, im E naaj jerkakpeje ilo raan eo kein ka jilu.

[22] Innām Piter ej kabwijere, im jino an kauwe E im ba, En etoļok jān Kwe, Irooj; men in e jāmin pād ippam.

[23] A Ej oktak, im ba ñan Piter, kwōn ilok ilikiō, Setan: kwōj iten ļatipñōl Eō: bwe kwō jab ļōmñak kōn men ko an Anij, a kōn men ko an armej raņ.

[24] Iien eo Jijej e ba ñan ro ri kalooran, Elaňñe jabdewōt armej e kōnaan ļoor Eō, en make kaarmejjete, im bōk debwāāl eo an, im ļoor Eō.

- [25] Bwe jabdewōt eo e kōnaan lōmoqren mour eo an, mour e naaj jako jān e: im jabdewōt eo mour e naaj jako jān e kōn Ņa, e naaj lo e.
- [26] Bwe ekōjkan kakajooror armej, eļaňñe ej jibadek aolepen laļ im e jako an? ak ta eo armej e naaj lelōm wiaik an?
- [27] Bwe Nejin armej e naaj itok ilo wōj in Jemen ippān enjeļ ro An, innām E naaj leļok jinōkjeej ñan armej raņ im āinwōt aer kōmanṁan.
- [28] Emool Ij ba ñan kom, Jet iaan ro rej jutak ijin, re jāmin edjoñ mej, ñan iien eo re naaj lo Nejin armej ej itok ilo An aelōñ.

JEPTA 17

- [Ma 17.1] Im ilōkōn jiljino raan Jijej ej āñintok Piter im Jemes im Jon jaten, im āñinlōñļok er ñan toļ eutiej rej make wōt.
- [2] Im Ej kōjakkōlkōl imaan mejeir, im turin mejan erabōlbōl āinwōt aļ, im balle ko An remouj im āinwōt meram.
- [3] Im lo, Moses im Elaija rejro weaaktok ñan er, im kōnono ippān.
- [4] Innām Piter e uwaak, im ba ñan Jijej, Irooj, em̄man ad pād ijin: eļaňñe Kwō kōnaan, I naaj kalōk ijin jilu imōn kōppād; juon ñan Eok, im juon ñan Moses, im juon ñan Elaija.
- [5] Im ke ej kōnono, lo, juon kōdō emouj ej kallor er; im lo, ainikien jān kōdō eo, e ba, E in Nejiō jitōnbōrō ippa, I buñbūruō kake; kom̄win eoroñ E.
- [6] Im ke ri kaļooran rej roñjake, rej buñpedo, im kanooj lōļñōñ.
- [7] Im Jijej ej item uññūr er im ba, Kom̄win jerkak, im jab lōļñōñ.
- [8] Im ke rej reilōñ mejeir, rej lo ejjelōk armej, a Jijej wōt.
- [9] Im ke rej wanlaļ jān toļ eo, Jijej ej kauwe er im ba, Kom̄win jab kōnnaanōk armej kōn men in kom ar loe, ñan iien eo Nejin armej e naaj jerkakpeje jān ro re mej.
- [10] Im ri kaļooran rej kajjitōk ippān im ba, Innām etke skraib ro rej ba, Elaija en itok ḡokta?
- [11] Im E uwaak im ba ñan er, Emool Elaija ej itok ḡokta, im naaj karbōb men otemjej.
- [12] A Ij ba ñan kom, Emōj an Elaija itok, im raar jaje kake, a raar kōm̄man ñan e jabdewōt men ko re kōnaan. Im āindein re naaj barāinwōt kaeñtaan Nejin armej.
- [13] Innām ri kaļooran re jeļā bwe Ej kōnono ñan er kōn Jon ri peptaj.
- [14] Im ke rej itok ñan jar eo, juon em̄maan ej itok ñan ippān, im bukwelōlō ñan E im ba,
- [15] Irooj, kwōn tūriam̄okake nejiō ḡaan; bwe e ḡojoliñōr im kanooj eñtaan: bwe elōñ alen an buñ ilo kijee, im elōñ alen ilo dān.
- [16] Im I ar bōktok e ñan ro ri kaļooram̄, im raar ban kemour e.
- [17] Innām Jijej e uwaak im ba, O epepen e jab tōmak im bōt, ie toōn Aō naaj pād ippemi? ie toōn Aō naaj meanwōd kōn kom? bōktok e ñan Eō.
- [18] Im Jijej ej kauwe tīmoñ, im e jutakļok jān e; im ḡadik eo ej mour jān awa eo wōt.
- [19] Innām ri kaļooran rej make itok ñan ippān Jijej, im ba, Etke kōm ar jab maroñ in kajutakļok e?
- [20] Im Jijej e ba ñan er, Kōn edik ami tōmak; bwe emool Ij ba ñan kom, Eļaňñe ewor ami tōmak āinwōt juon ine in mustad, kom naaj ba ñan toļ in, Kwōn ruwaakļok ñan ijjuweo, im e naaj ilōk: im ejjelōk men ko kom naaj bane.
- [22] Im ke raar pād i Galili, Jijej e ba ñan er, Naaj ketak Nejin armej ilo pein armej raņ;

[23] Im re naaj ḡan E, im ilo raan eo kein ka jilu E naaj jerkakpeje. Im rej kanooj būromōj.

[24] Im ke rej itok ñan Kaperneum, ro rej bōk hap sekel eo rej itok ñan ippān Piter im ba, Am Ri Kaki e jab kōllā hap sekel ke?

[25] Ej ba, Aet. Im ke emōj An deļoñ ilowan im, Jijej ej kōnono ñan e ḡokta, Ta am ḡomṇak Saimōn? kiñ ro an lał rej bōk owōj ak oñān jān wōn? jān ro nejir ke, ak jān ro ruwamāejet?

[26] Piter ej ba ñan E, jān ro ruwamāejet. Jijej e ba ñan e, Innām ro nejir rej anemkwōjaer.

[27] A bwe jān jab ḁatipñōl er, kwōn iloñ ñan lojet, im door ḥok kāj, im bōk ek eo kwōj tōbwe; im ñe kwōj kalōñ lōñin, kwō naaj lo juon sekel; kwōn bōke, im leļok ñan er kōn Ņa im kwe.

JEPTA 18

[Ma 18.1] Ilo awa eo ri kałooran raar itok ñan ippān Jijej im ba, Innām wōn eo elaptata ilo aelōñ in lañ?

[2] Im Jijej ej kūrtok juon ajri edik ñan ippān, im kajutak e eolōpeir,

[3] Im ba, Emool Ij ba ñan kom, eļaññe kom jab oktak im erom āinwōt ajri redik, kom jāmin deļoñ ilo aelōñ in lañ.

[4] Innām jabdewōt eo ej make kōttāik e āinwōt ajri iñ edik, e iñ elaptata ilo aelōñ in lañ.

[5] Im jabdewōt eo e naaj bōk juon ajri āinwōt iñ ilo eta, ej bōk Eō.

[6] A jabdewōt eo e naaj ḡokatipe juon iaan rein redik rej lōke Ņa, em̄man ñan e ñe rej lukwōj dekā irir eļap ḡa i kōnwan im kōtaleke ijo e ḡwilāl i lojet.

[7] Wo ñan lał kōn ḡokatip ko! bwe em̄ool ḡokatip ko ren itok; a wo ñan eo rej itok kōn e.

[8] Im eļaññe piom ak niom rej ḡokatipe eok, kwōn bukwe im jołok jān eok: em̄man ñan kwe bwe kwōn deļoñ ilo mour kūrro ak jipikpik, jān ruo piom ak ruo niom, im jołok eok ḡa ilo kijeek e jāmin kun indeeo.

[9] Im eļaññe mejōm ej ḡokatipe eok, kwōn itūki im jołok jān eok: em̄man ñan eok bwe kwōn deļoñ ilo mour im juon wōt mejōm, jān an ruo mejōm im jołok eok ḡa ilo kijeek ilo Geena.

[10] Kom̄win kōjparok bwe kom̄win jab kajekdōq̄on juon iaan rein redik; bwe Ij ba ñan kom, Iien otemjej i lañ enjeł ro aer rej lo wōt turin mejan Jema ej pād i lañ.

[11]

[12] Ta ami ḡomṇak? eļaññe jibukwi jiip an armej, im juon iaer ej jebwābwe, e jab likūt ko ruwatimjuonñoul im ruwatimjuon, im iloñ ñan tol̄ ko, im pukot eo ej jebwābwe ke?

[13] Im eļaññe ej lo e, em̄ool Ij ba ñan kom, eļap an lañlōñ kōn jiip in jān ruwatimjuonñoul im ruwatimjuon ko raar jab jebwābwe.

[14] Āindein Jememwōj ej pād i lañ E jab kōnaan bwe juon iaan rein redik en jako.

[15] Im eļaññe jiom ak jatiōm e naaj kōmānman nana ñan eok, kwōn ilem kōnnaanōk e, kom̄ro wōt: eļaññe e naaj eoroñ eok, kwaar jibadek jiom ak jatiōm.

[16] A eļaññe e jāmin eoroñ eok, kwōn āñinjōk juon ak ruo ḡa ippam, bwe kōn lōñin ruo ak jilu ri kōnnaan, naan otemjej ren pen.

[17] Im eļaññe ej abwin eoroñ er kwōn kōnnaanōk eklejia: im eļaññe ej abwin eoroñ eklejia, kwōn likūt e āinwōt ri pegan im ri tol̄ owōj.

[18] Em̄ool Ij ba ñan kom, Jabdewōt men eo kom naaj liāpe ioon lał, naaj liāpe i lañ: im jabdewōt men eo kom naaj kōtłok e ioon lał, naaj kōtłok e i lañ.

- [19] Bar juon, Ij ba ñan kom, Ejaññe ruo iaami ioon laļ būrueir wōt juon kōn jabdewōt men eo rej kajjitōk kake, Jema ej pād i lañ E naaj kōm̄man ñan er.
- [20] Bwe ijo ruo ak jilu rej kweilōklōk ilo eta, Ij pād eołōpeir.
- [21] Innām Piter ej itok ñan ippān im ba, Irooj, jete alen an jeiõ ak jatiõ kōm̄man nana ñan eõ im ij jeorłok nana eo? ñan jiljilimjuon ke?
- [22] Jijej e ba ñan e, I jab ba ñan eok ñan jiljilimjuon alen, a ñan jiljilimjuonñoul alen jiljilimjuon.
- [23] Kōn men in, aelōñ in lañ ej ãinwōt juon kiñ, eo e kōnaan watōk m̄weiien ippān ro ri korijeran.
- [24] Im ke ej jino an watōk, rej ãñintok juon ñan ippān, eo e ar m̄uri ilo joñoul tōujin talent:
- [25] A bwe ejjełok m̄weiien bwe en kōllā, an Irooj ej jiroñ bwe ren wiakake e, im lio pāleen, im ro nejin, im men ko otemjej an, im kōllā.
- [26] Innām ri korijeran eo ej badikdik im kabuñ ñan e im ba, Irooj, Kwōn mijmijelałōm kōn ña, im I naaj kōllā men otemjej.
- [27] Innām Irooj eo an ej tūriamokake ri korijeran, im kōtlōk e, im jeorłok an m̄uri.
- [28] A ri korijer eo ej ilōk im lo juon iaan ro ri korijer ippān, eo e ar m̄uri ippān ilo jibukwi sillīñ; im ej jibwe e, im dāpij būruen, im ba, Kwōn kōllā men ko kwaar m̄uri ñan eõ.
- [29] Im eo, ri korijer ippān, ej badikdik iturin neen, im akweļap ñan e im ba, Kwōn jab kijer jidik kōn ña, im I naaj kōllā men otemjej.
- [30] Im e jab kōnaan: a ej ilōk im jołok e ḡa ilo prisōn ñan iien eo e naaj kōllā.
- [31] Im ke ro ri korijer ippān rej lo men eo e ar kōm̄mane, re kanooj tūriamo, im rej itok im kōnnaanõk aer Irooj men otemjej ar kōm̄mAn.
- [32] Innām an Irooj e ar kūrtok e, im ba ñan e, O kwe ri nana; I ar kōtlōk eok jān m̄uri eo otemjej, bwe kwaar akweļap ñan eõ.
- [33] E jab em̄man bwe kwō naaj kar barāinwōt tūriamokake ri korijer ippam̄ ãinwōt I ar tūriamokake eok ke?
- [34] Im an Irooj e ar illu im ketak e ñan ippān ro ri kaeñtaan ñan iien eo e naaj kōllā men otemjej e kar m̄uri ñan e.
- [35] Im ãindein Jema i lañ E naaj kōm̄man ñan kom, elāññe kom otemjej jab jeorłok nana ko an ro jeõmi im ro jatõmi jān būruemi.

JEPTA 19

- [Ma 19.1] Im ke Jijej e ar kamōjłok naan kein, Ej ilōk jān Galili, im tōkeaktok ñan ãne ko ikijjen Judia i reeaar in Jordan;
- [2] Im eļap jar ko rej ċoor E; im Ej kemour er ijo.
- [3] Im Parisi ro rej itok ñan ippān, im kapo E im ba, E mālim ke bwe armej en jołok lio pāleen kōn nana ko jabdewōt?
- [4] Im E uwaak im ba, Kom ar jab kōnono ilo bok, Eo e ar kōm̄man er ke ejino, E ar kōm̄man er ḡaan im kōrā,
- [5] Im ba, Kōn men in ḡaan e naaj likūt jemen im jinen, im e naaj pād ippān lio pāleen: im erro re naaj juon wōt kanniõk ke?

- [6] Kōn men eo erro re jab ruo, a juon wōt kanniōk. Innām men eo Anij e ar kobaik, armej en jab kōjepeli.
- [7] Re ba ñan E, Innām etke Moses e ar jiroñ bwe ren leļok jeje in kōtļok, im joļok e?
- [8] E ba ñan er, Kōn an pen būruemi, Moses e ar likūt kom bwe kom̄win joļok lio pāleemi: a e kar jab āinwōt jān jinoin.
- [9] Im Ij ba ñan kom, Jabdewōt eo e naaj joļok lio pāleen, eļaññe e jab kōn ļōñ, im e naaj pāleek bar juon, ej ļōñ: im eo ej pāleik lio ar joļok e ej ļōñ.
- [10] Ri kaļooran rej ba ñan E, Eļaññe āindein ḡaan ñan lio pāleen, e jab em̄man pālele.
- [11] A E ba ñan er, Armej otemjej re jab maroñ bōk naan iñ, a ro wōt leļok ñan er.
- [12] Bwe jet eunōk im āindein aer ļotak jān lojien jineir; im jet eunōk armej raar kōm̄man er eunōk: im jet eunōk rej make kōm̄man er eunōk kōn aelōñ in lañ. Eo ej maroñ in bōke en bōke.
- [13] Iien eo rej bōktok ñan E ajri redik, bwe En likūt pein ioer, im jar: im ri kaļooran rej bōbrae er.
- [14] A Jijej ej ba, Kom̄win kōtļok ajri redik, im jab bōbrae er, bwe ren itok ñan ippa: bwe ro āierwōt aer aelōñ in lañ.
- [15] Im Ej likūt pein ioer, im ilok jān ijo.
- [16] Im lo, juon e ar itok im ba ñan E, Ri Kaki, ewi men eo em̄man I naaj kōm̄mane, bwe en aō mour indeeo?
- [17] Im E ba ñan e, Etke kwōj kajjitōk kōn men eo em̄man? Juon Eo em̄man: a eļaññe kwō kōñaan deļoñ ilowan mour, kwōn pokake kien ko.
- [18] E ba ñan E, Kien ōt ko? Jijej e ba, Kwōn jab uror, Kwōn jab ļōñ, Kwōn jab kōt, Kwōn jab riab ɻae,
- [19] Kwōn koutiej jemam im jinōm; im, Kwōn yokwe ri turōm im āinwōt kwe.
- [20] Likao eo e ba ñan E, Naan kein otemjej I ar pokake: ewi men eo I jañin tōpare?
- [21] Jijej e ba ñan e, eļaññe kwō kōñaan bwe kwōn weepān, kwōn ilok im wiakaki men ko am, im leļok ñan ro rejeramōl, im e naaj wor ɻweiōm i lañ: im kwōn itok im ļoor Eō.
- [22] A ke likao ej roñ naan eo, ej būromōj im ilok; bwe elāp an ɻweiie.
- [23] Im Jijej ej ba ñan ro ri kaļooran, Em̄ool Ij ba ñan kom, armej e ɻweiie e kanooj pen in deļoñ ilo aelōñ in lañ.
- [24] Im Ij bar ba ñan kom, E pidodo an kidu kamel deļoñ ļok ilo dāilil in iie, jān an armej e ɻweiie deļoñ ilo aelōñ in Anij.
- [25] Ke ri kaļooran raar roñjake, re kanooj bwilōñ im ba, Innām wōn e naaj maroñ mour?
- [26] A Jijej ej reiļok im ba ñan er, Armej re bane men iñ, a Anij e naaj maroñe men otemjej.
- [27] Innām Piter e uwaak im ba ñan E, Lo, kōm ar ilok jān men otemjej, im ļoor Eok: kōn men iñ, ta eo e naaj am?
- [28] Im Jijej ej ba ñan er, Em̄ool Ij ba ñan kom, bwe komeo kom ar ļoor Eō, ilo iien Aō aelōñ ñe Nejin armej e naaj jijet ioon tūroon in wōj eo An, kom naaj barāinwōt jijet ioon joñoul im ruo tūroon, im ekajet joñoul im ruo bwijin Israel.
- [29] Im er otemjej raar ilok jān ɻoko, ak jeir im jateir ḡaan ak kōrā, ak jemeir, ak jineir, ak ro nejeir, ak āne ko, kōn eta, re naaj bōk jibukwi alen, im re naaj jolōt mour indeeo.
- [30] A elōñ ro rej ɻokta re naaj āliktata, im ro rej āliktata re naaj ɻokta.

JEPTA 20

[Ma 20.1] Bwe aelõñ in lañ ej ãinwõt juon ãtõk, eo e ar ilõk ke ejibboñ, bwe en kejerbal jet ri jerbal ilo jikin vain eo an.

[2] Im ke emõj an pepe ippãñ ri jerbal ro kõn juon silliñ ilo juon raan, ej jilkinlõk er ña ilo jikin vain eo an.

[3] Im ke e nañin ruwatimjuon awa ej bar ilõk, im lo bar jet rej jutak ilo jikin wia, im re jab jerbal.

[4] Im e ba ñan er, Koñwin barãinwõt ilõk ilo jikin vain, im jabdewõt eo ejimwe, I naaj lewõj ñan kom. Im rej ilõk.

[5] Im e bar ilõk ke e nañin joñouol im ruo, im jilu awa, im kõmman ãinwõt mokta.

[6] Im ke e nañin ñalem awa ej ilõk, im lo bar jet rej jutak, im ej ba ñan er, Etke komij jutak ijin raan iio im jab jerbal?

[7] Re ba ñan e, Bwe ejjełok armej e ar kejerbal kõm. E ba ñan er, Koñwin barãinwõt ilõk ilo jikin vain.

[8] Im ke ejota, Irooj in jikin vain ej ba ñan ri kõmne eo an, Kwõn kûrtok ri jerbal ran im lełok onäer ñan er, jino jän ro ãliktata ñan ro mokta.

[9] Im ke rej itok ro e ar kejerbal er ke enañin ñalem awa, ej kajju lõk wõt aer otemjej juon silliñ.

[10] A ke ro mokta rej itok, rej lõmñak e naaj wor ko rej bõk jän er: im barãinwõt rej kajju wõt aer juon silliñ.

[11] Im ke rej bõke, rej wanõketak ñan ãtõk eo,

[12] Im ba, Rein ãliktata raar jerbal juon wõt awa, im ãin am ñaoñän ñan er wõt kõm, ro raar niknik in jerbal iumwin det ilo raan.

[13] A e uwaak ñan juon iaer im ba, Jera, I ar jab kõmanman nana ñan eok: kwaar jab pepe ñan eõ kõn juon silliñ ke?

[14] Kwõn bõk ñe am, im ilõk: I kõñaan lełok ñan eo ãliktata ãinwõt ñan kwe.

[15] E jab mälim ke ñan eõ, bwe in kõmanman jabdewõt men eo I kõñaan kõmman kõn men ko aõ? Mejõm elur bwe ña I ñaan ke?

[16] Ändein ro ãliktata re naaj mokta, im ro mokta re naaj ãliktata.

[17] Im ke Jijej ej wanlõñlõk ñan Jerusalem, Ej kamakełok iaer joñoul im ruo ri kalooran ilo ial, im E ba ñan er,

[18] Lo jej wanlõñlõk ñan Jerusalem; im naaj ketak Nejin armej ñan pris ro reļap im ñan skraib ro, im re naaj liaaklõk E ñan mej,

[19] Im naaj ketak E ñan ri aelõñ ko bwe ren kajjurere, im deñlõk, im debwâäl E: im ilo raan eo kein ka jilu E naaj jerkakpeje.

[20] Iien eo jinen ro nejin Zebedi kab ro nejin rej itok ñan ippãñ, im kabuñ ñan E, im kajjitõk ippãñ kõn juon men eo.

[21] Im E ba ñan lio, Kwõ kõñake ta? E ba ñan E, Kwõ jiroñ bwe rein ruo nejiõ ren jijet, juon i anbwijmaroñõm, im eo juon i anmiiñõm ilo Am aelõñ.

[22] A Jijej e uwaak im ba, Kom jaje ta eo komij kajjitõk. Kom maroñ in idaak kab eo I naaj idaak ke? Re ba ñan E, Kõmro maroñ.

- [23] Im E ba ñan er, Aet, kom naaj idaak Aõ kab, a kõn amiro jijet i anbwijmaroñiõ, im i anmiñiõ, e jab Aõ bwe In lewõj, a Jema e naaj leļok ñan ro E ar kapojak ñan er.
- [24] Im ke joñoul rej roñjake, rej illu ñan ruo jemjein jemjaten ro.
- [25] A Jijej ej kûrtok er im ba, Kom jelã bwe Irooj ro an ri aelõñ ko, rej Irooj wõt ioer, im ro reļap rej Irooj wõt ñan er.
- [26] A en jab ãinwõt ippemi: a jabdewõt eo iaami e kõñaan bwe en utiej, en ami ri jipañ,
- [27] Im jabdewõt eo e kõñaan bwe en mokta iaami, en ri korijerami:
- [28] Im ãinwõt Nejin armej e ar jab itok bwe armej ren jerbal ñan E, a bwe En jerbal ñan er, im leļok An mour bwe En pinmuur ñan ro relõñ.
- [29] Im ke ej ilõk jän Jeriko, elap jar eo rej loor E.
- [30] Im lo, ruo ḡaan re pilo, rej jijet iturin ial eo, ke rej roñjake bwe Jijej ej kijoon er, rej lamõj im ba, O Irooj, nejin Devid, Kwõn tûriamõkake kõmro.
- [31] Im jar eo rej kauwe er bwe ren ikõñ: a rej kaļapļok aer lamõj im ba, O Irooj, nejin Devid, Kwõn tûriamõkake kõmro.
- [32] Im Jijej e bõjrak, im kûrtok er im ba, Ta eo komro kõñaan bwe In kõmman ñan kom?
- [33] Re ba ñan E, Irooj bwe mejem ren pellõk.
- [34] Im Jijej ej tûriamõkake er, im uññür mejeir: im emõkaj an mejeir loļokjen, im rej loor E.

JEPTA 21

- [Ma 21.1] Im ke rej item kepaak ñan Jerusalem, im itok ñan Betpeje ñan toł Olivet, Jijej ej jilkinļok ruo ri kalooran,
- [2] Im ba ñan erro, Komwin ilõk ñan jikin kwelok edik ikijjami, im emõkaj am naaj lo juon kidu ass ej lokjak, im koon ippān: komwin jeļate, im ãñintok er ñan Eõ.
- [3] Im eļaññe jabdewõt armej ej kõnono ñan komro, kom naaj ba, Irooj eo Ej aikuj er; im e naaj ḡokaj an jilkintok er.
- [4] Raar kõmman men in, bwe ren kamool naan eo ri kanaan e ar kõnono im ba,
- [5] Komwin kõnnaanõk kõrā eo nejin Zaiõn, Lo, am kiñ ej itok ñan eok E ineemman im jijet ion kidu ass, im koon nejin ass.
- [6] Im ri kalooran rejro ilõk, im kõmman ãinwõt ke Jijej e ar jiroñ er,
- [7] Im ãñintok kidu ass im koon, im likūt aer nuknuk ioer im Ej jijet ion.
- [8] Im elõñ iaan jar eo rej erļoki nuknuk ko aer ilo ial; bar jet rej jeki raan wõjke ko im eri ilo ial.
- [9] Im jar ko rej ilõk imaañ ţok, im ro rej loor ţok, rej lamõj im ba, Hosana ñan nejin Devid: E ḡõñõñõ Eo ej itok ilo etan Irooj: Hosana ilo utiejata.
- [10] Im ke emõj An deļoñ ilo Jerusalem, aolepen jikin kwelok rej jourur im ba, Wõn e?
- [11] Im jar ko rej ba, E in Jijej ri kanaan eo jän Nazeret ilo Galili.
- [12] Im Jijej ej deļoñ ilowan tempel in Anij, im kadiwõjļok er otemjej ro rej wiakake im wiaik ilowan tempel, im ukõji tebõl ko an ro rej wia kõn ḡAn, im kein jijet ko an ro rej wiakaki muļe ko;
- [13] Im E ba ñan er, Ar jeje, Naaj likūt etan ḡweo imõ imõn jar: a komij kõmmane røñan ro ri kowadoñ.
- [14] Im ro re pilo im kûrro rej itok ñan ippān ilowan tempel; im Ej kemour er.

- [15] A ke pris ro reļap im skraib ro rej lo men in bwilōñ ko E ar kōmṁAn, im ajri rej lamōj ilowan tempel im ba, Hosana ñan nejin Devid; elāp aer illu,
- [16] Im re ba ñan E, Kwōj roñ ke men ko re ba? Im Jijej e ar ba ñan er, Aet; kom ar jab kōnono ilo bok ke, Kwaar koweeppān nōbar jān lōñin niñniñ ro im ro rej ninnin?
- [17] Im Ej ilōk jān er, im diwōjłok jān jikin kwelōk eo ñan Betani; im Ej pād ijo ilo boñ.
- [18] Im ñe ejibboñ ke Ej jepļaak ñan jikin kwelōk, E kwōle.
- [19] Im ke Ej lo juon wōjke fig iturin ial, Ej itok ñan e, im lo ejjeļok leen i raan, a bōlōk wōt: im E ba ñan e, Enjellōk leen i ram indeeo. Im emōkaj an wōjke fig mōrāļok!
- [20] Im ke ri kaļooran rej loe, rej bwilōñ im ba, E nañin mōkaj an wōjke fig mōrāļok!
- [21] Im Jijej e uwaak im ba ñan er, Emool Ij ba ñan kom, eļaññe ewor ami tōmak, im jab pere, kom naaj kōmṁan men in an wōjke fig wōt, a eļaññe kom naaj ba ñan toļ in, Kwōn teep im jokōk i lojet, e naaj āindein.
- [22] Im jabdewōt men ko otemjej kom naaj kajjitōk ilo ami jar, im tōmak, kom naaj bōki.
- [23] Im ke emōj An deļoñ ilowan tempel, pris ro reļap im elder ro an armej rañ rej itok ñan ippān, ke Ej katakin, im ba, Kōn naan ōt Kwōj kōmṁan men kein? im wōn e ar lewōj naan in ñan Eok?
- [24] Im Jijej e uwaak im ba ñan er, I naaj barāinwōt kajjitōk ippemi kōn juon naan; eļaññe kom naaj kōnnaanōk Eō kōn naan eo, I naaj barāinwōt kōnnaanōk kom kōn naan ōt Ij kōmṁan men kein.
- [25] Peptaij eo an Jon, e jān ia? jān lañ ke? ak jān armej ro ke? Im rej kōnono ippān doon, im ba, Eļaññe je naaj ba, Jān lañ; E naaj ba ñan kōj, Innām etke kom ar jab tōmak e?
- [26] A eļaññe je naaj ba, Jān armej ro, je mijak armej rañ, bwe er otemjej rej ļōmṇak bwe Jon e ri kanaan.
- [27] Im rej uwaak Jijej im ba, Kōm jaje. Im Ej ba ñan er, I jāmin kōnnaanōk kom kōn naan ōt Ij kōmṁan men kein.
- [28] A ta ami ļōmṇak? Juon ḡaan nejin ruo, ġadik: im e ar itok ñan eo ḡokta im ba, Nejiō, kwōn ilem jerbal rainin ilo jikin vain eo.
- [29] E uwaak im ba, I jab kōnaan: a tokālik ej ukeļok ippān im ilōk.
- [30] Im ej itok ñan eo juon, im āindein an ba. Im e uwaak im ba, Aet jema; im e jab ilōk.
- [31] Wōn iaerro e ar kōmṁan ankilaan jemen? Re ba, eo ḡokta. Jijej e ba ñan er, Emool Ij ba ñan kom, Ro ri tōl owōj im kōrā rekijoñ rej deļoñ ilo aelōñ in Anij ḡokta jān kom.
- [32] Bwe Jon e ar itok ñan kom ilo ial in kwōjarjar, im kom ar jab tōmak e: a ro ri tōl owōj im kōrā rekijoñ raar tōmak e: a kom, ke kom ar lo men in, kom ar jab ukeļok tokālik, bwe kom̄win tōmak e.
- [33] Kom̄win roñjake bar juon waan joñak: Juon armej ātōk, e ar kallib ilo jikin vain, im kōmṁan wōrwōr im kōpool e, im kūbwij kein joniak wain ilowan, im kalōk imōn ebar, im kōlaik e ñan ro ri kallib, im ej ilōk ñan bar juon aelōñ:
- [34] Im ñe epaak iien leen ekalo, ej jilkinļok ro ri korijeran ñan ippān ro ri kallib, bwe ren bōk leen eo an.
- [35] Im ri kallib rej jibwe ro ri korijer im deňļoke juon, im ḡan juon im kade bar juon kōn dekā.
- [36] Im ej bar jilkinļok bar jet ri korijeran elōñ jān ḡokta: im āindein aer kōmṁan ñan er.

- [37] A tokālik, e ar jilkinłok nejin ṣaan ippaer im ba, Re naaj kabuñ ñan nejiō.
- [38] A ke ri kallib rej lo nejin, re ba ñan doon, E in̄ ri jolōt: itok bwe jān ṣan e, im jān bōk jolōt eo an.
- [39] Im rej jibwe im jołok e jān jikin vain eo im ṣane.
- [40] Innām ñe Irooj in jikin vain eo e naaj itok, ta eo e naaj kōmānman ñan ro ri kallib?
- [41] Re ba ñan E, e naaj ḥap an nana an ṣan ro ri nana, im e naaj kōlaik jikin vain eo ñan bar jet ri kallib, ro re naaj bōk leen ñan e ilo iien ko iien kalo.
- [42] Jijej ej ba ñan er, Kom ar jab kōnono ke ilo Jeje ko, Ejmaan eo ro ri kal raar jołoke, E in̄ ej demōn jabōn im: men in an Irooj kōmānane, im men in bwilōn ilo mejed?
- [43] Kōn men in̄, Ij ba ñan kom, naaj bōk aelōn in Anij jān kom, im lełok ñan ri aelōn rej kōmān leen kaki.
- [44] Im jabdewōt eo e naaj buñ ioon ejmaan in̄ e naaj rup; a jabdewōt eo ejmaan e naaj buñ ioon, e naaj kajeplōklōk e ãinwōt būñalñal.
- [45] Im ke pris ro reļap im Parisi ro rej roñjake būrabōl ko An, re jelā bwe E ar kōnono kōn er.
- [46] Im ke rej pukot bwe ren jibwe, re mijak kōn jar ko, bwe armej rej lōmjak E ri kanaan.

JEPTA 22

- [Ma 22.1] Im Jijej e uwaak im bar ba ñan er ilo waan joñak ko, im ba,
- [2] Aelōn in lañ ej ãinwōt juon kiñ eo e ar kōmān kwōjkwōj in pālele ñan nejin ṣaan,
- [3] Im e ar jilkinłok ro ri korijeran, bwe ren pukot tok ro ar jiroñ er kōn kwōjkwōj in pālele eo: im re jab kōñaan itok.
- [4] Ej bar jilkinłok bar jet ri korijeran im ba, Komwin ba ñan ro ar jiroñ er, Lo, emōj aō kapojak kwōjkwōj: kau komāan ko aō im kidu rematōk emōj aer ṣan, im men otemjej re dedełok: komwin itok ñan kwōjkwōj in pālele.
- [5] A rej kajekdōq e im ilok juon ñan jikin kallib eo an, im juon ñan ṣweiuk ko ṣweiien:
- [6] Im ro jet rej jibwe ro ri korijeran, im kōkkure er, im ṣan er.
- [7] A ke kiñ eo e ar roñjake, ej illu: im ej jilkinłok jar ko an jar in tariñae, im ṣan ro ri uror, im tile jikin kwelok eo aer.
- [8] Im ej ba ñan ro ri korijeran, Kwōjkwōj in pālele e dedełok, a ro ar jiroñ er rej patkake.
- [9] Innām komwin ilok ilo kāboñ in ial ko, im ro otomjej kom naaj lo er, komwin kūrtok er ñan kwōjkwōj in pālele.
- [10] Im ro ri korijeran rej ilok ilo ial ko, im ãñintok ro otomjej rej lo er, ro renana im ro remmān: im elōn rej maat tok ñan kwōjkwōj in pālele eo.
- [11] Im ke kiñ eo ej dełoñ bwe en lale ro raar itok, ej lo juon armej ijo e kar jab kōñak kopā in pālele:
- [12] Im ej ba ñan e, Jera, ekōjkan am̄ itok ijin, im jab kōñak kopā in pālele? Im ej ikōñ.
- [13] Innām kiñ ej ba ñan ro ri korijeran, Komwin liäpe pein im nein, im bōkłok e, im jołok e ilo kapin marok: ijo re naaj jañ im ñi ḥaljal.
- [14] Bwe kūr elōn, e iiet ro kāälōt er.
- [15] Iien eo Parisi ro rej ilok, im pepe ekōjkan aer naaj pukwōj An in naan.

- [16] Im rej jilkinjök ñan E ro ri kaloorair kab ro doon Herod, im ba, Ri Kaki, kōm jeļā Kwō ḡool im katakin ial in Anij ilo ḡool, im Kwō jab bōk ñan armej; im Kwō jab ḡomṇak kōn wāween armej.
- [17] Innām Kwōn kōnnaanōk kōm, Ta am ḡomṇak? Emālim owōj ḣok ñan Sizar ke jab ke?
- [18] A Jijej ej kile aer nana im ba, Etke komij kapo Eō, kom ri jeļā ḡoṇ?
- [19] Kom̄win kwaļok ñan Eō ḡAn in owōj. Im rej bōktok ñan E juon deneriōs.
- [20] Im E ba ñan er, An wōn men in kajjioñ im jeje in?
- [21] Re ba ñan E, An Sizar. Im E ba ñan er, Innām kom̄win leļok ñan Sizar men ko an Sizar, im ñan Anij men ko an Anij.
- [22] Ke emōj aer roñjake, re bwilōñ im ilok jān E im etal.
- [23] Illo raan eo jet Saddusi rej itok ñan ippān, ro rej ba ejjeļok jerkakpeje, im rej kajjitōk ippān,
- [24] Im ba, Ri kaki, Moses e ar ba, Elaññe juon armej e mej, im ejjeļok nejin, jaten e naaj pāleik lio kar pāleen, im en wor nejin ñan jein.
- [25] Im jiljilimjuon jemjein jemjaten raar pād ippem: im eo ḡokta, ke e ar pāleik lio, e mej im ejjeļok nejin, ej likūt pāleen ñan jaten:
- [26] Im barāinwōt jaten eo kein ka ruo, im kein ka jilu, ñan eo kein ka jiljilimjuon.
- [27] Im ālik er otemjej lio e mej.
- [28] Innām ilo jerkakpeje, pāleen wōn lio iaan ro jiljilimjuon? Bwe er otemjej raar pāleik e.
- [29] Jijej e uwaak im ba ñan er, Komij bōd kōn ami jaje Jeje ko, im an Anij kajoor.
- [30] Bwe ilo jerkakpeje re jab pālele, im jab leļok bwe ren pālele, a er āinwōt enjeļ ro i lañ.
- [31] A kōn jerkakpeje an ro re mej, kom ar jab kōnono ilo bōk naan ko Anij e ar ba ñan kom, im ba,
- [32] Ņa Anij an Ebream, im Anij an Aisak, im Anij an Jekōb ke? Anij e jab Anij an ro re mej, a an ro re mour.
- [33] Im ke jar ko raar roñjake, re bwilōñ kōn An naan in katak.
- [34] A ke Parisi ro raar roñ bwe E ar kiili loñin Saddusi ro, rej kweilōktok ñan ijo.
- [35] Im juon iaer, eo ri kien, ej mālejjoñ E im kajjitōk ippān, im ba,
- [36] Ri Kaki, ewi kien eo eļap ilo kien ko?
- [37] Jijej e ba ñan e, Kwōn yokwe Irooj am Anij kōn aolepen būruōm im kōn aolepen am, im kōn am ḡomṇak otemjej.
- [38] Eñin kien eo eļap im ḡokta.
- [39] Im eo kein ka ruo āinwōt in, Kwōn yokwe ri turōm im āinwōt kwe.
- [40] Kien otemjej im ri kanaan rej kejil ilo kien kein ruo.
- [41] Illo iien eo ke Parisi ro rej kweilōklōk, Jijej ej kajjitōk ippaer,
- [42] Im ba, Komij ḡomṇak ta kōn Ri Kūrāij? E nejin wōn? Re ba ñan E, Nejin Devid.
- [43] E ba ñan er, Innām ekōjkan Devid ilo Jetōb e ar likūt etan Irooj, im ba,
- [44] Irooj e ar ba ñan aō Irooj, Kwōn jijet i anbwijmaroñiō, ñan tōr eo I naaj likūt ro ri kōjdate Eok iuñwin niom.
- [45] Innām elāññe Devid ej ḡaetan Irooj, ekōjkan E nejin?
- [46] Im ejjeļok armej e maroñ uwaak E kōn juon naan: im ālikin raan eo ejjeļok armej ej peran bwe en kajjitōk ippān kōn juon naan.

JEPTA 23

- [Ma 23.1] Iien eo Jijej ej kōnono ñan jar ko, im ñan ro ri kalooran,
- [2] Im ba, Skraib ro im Parisi ro rej jijet ioon kein jijet an Moses;
- [3] Innām men otemjej jabdewōt raar jiroñ kom, komwin kōjparoki im kōmanmān; a komwin jab kōmān ãinwōt aer jerbal; bwe rej ba im jab kōmān.
- [4] Bwe rej lukwōj ineeiki reddo, im eñtaan kōn an bōki, im likūti ḡa i aerān armej: a er make re jab kōnaan kōmmakūti kōn juon addir.
- [5] A rej kōmān aer jerbal otemjej bwe armej ren loi: rej kōmān aer pailaktiri dilip, im rej kadilip tōrerein nuknuk ko aer,
- [6] Im re kōnaan kein jibadek ko remmān ḥok ilo kwōjkwōj ko, im kein jijet remmān ḥok ilo imōn kwelōk ko,
- [7] Im yokyokwe ko ilo jikin wia ko, im bwe armej ren likūt etaer, Rabbai.
- [8] A komwin jab bōk etami Rabbai: bwe juon ami Ri Kaki: im kom otemjej jemjein jemjaten.
- [9] Im jab ḡaetan jabdewōt armej jememi i la]: bwe juon Jememi, eo ej pād i lañ.
- [10] Im ren jab ḡaetami ri kaki: bwe juon ami Ri Kaki, Ri Kūrai.
- [11] A eo eļaptata iaami, e naaj ri korijerami.
- [12] Im jabdewōt eo e naaj make koutiej e, naaj kōttāik e; im eo e naaj make kōttāik e, naaj koutiej e.
- [13] A wo ñan kom skraib im Parisi ro, ri jelā ḡoñ! bwe komij kiili aelōñ in lañ jān armej: bwe kom jab deļoñ ilowan, a ro rej deļoñ ḥok ilowan, komij bōbrae aer deļoñ.
- [15] Wo ñan kom skraib im Parisi ro ri jelā ḡoñ! bwe komij kōpool lōmeto im āne bwe komwin kaltok juon ri kaloorami: im ḡe e po, komij kōmān e bwe en ruo alen nejin Geena jān kom.
- [16] Wo ñan kom ri tōl pilo, komij ba, Jabdewōt eo e naaj kanejnej kōn tempel, jekdōñ; a jabdewōt eo e naaj kanejnej kōn kooł in tempel, men in ej dāpij e.
- [17] Kom bwebwe, im pilo! bwe ewi iaer eļap, kooł, ak tempel eo ej kokwōjarjar kooł?
- [18] Im, Jabdewōt eo e naaj kanejnej kōn lokatok, jekdōñ; a jabdewōt eo e naaj kanejnej kōn men in joortak ioon, men in ej dāpij e.
- [19] Kom bwebwe im pilo! bwe ewi iaer eļap, men in joortak, ak lokatok eo ej kokwōjarjar men in joortak?
- [20] Innām jabdewōt eo e naaj kanejnej kōn lokatok, ej kanejnej kake, im kōn men otemjeļok ḡa ioon.
- [21] Im jabdewōt eo e naaj kanejnej kōn tempel, ej kanejnej kake, im kōn Eo ej pād ilowan.
- [22] Im eo e naaj kanejnej kōn lañ, ej kanejnej kōn tūroon an Anij, im kōn Eo ej jijet ioon.
- [23] Wo ñan kom, skraib im Parisi ro, ri jelā ḡoñ! bwe komij owōj kōn kein ka joñoul an mint, im anis, im kōmmin, im kom ar jołok men ko reļap an kien, ekajet im tūriamo, im tōmak: emmān bwe komwin kar kōmān men kein im jab jołok kan jet.
- [24] Kom ri tōl pilo! ro rej liklik lijeljelmak, im wōrañłok kamel.
- [25] Wo ñan kom skraib im Parisi ro ri jelā ḡoñ! bwe komij karreo ālikin kab im jāpe, a ilowan re lōñ kōn men in kowadoñ im nana.

- [26] Kwe Parisi e pilo! kwōn karreo ḡokta men eo ilowan kab im jāpe, bwe ālikin en barāinwōt erreo.
- [27] Wo ñan kom, skraib im Parisi, ro ri jelā ḡon! bwe kom āinwōt wūliej ko remouj, ko rem̄an potata ilikir, a ilowan re lōñ kōn di in armej, im nana otemjej.
- [28] Im āindein komij barāinwōt ilikimi iṁaan armej rañ āinwōt ro rem̄an, a ilowami komij obrak kōn ḡon im nana.
- [29] Wo ñan kom, skraib im Parisi, ro ri jelā ḡon! bwe komij kalōk imōn wūliej ko an ri kanaan, im kaiboojoj wūliej ko an ri ḡan,
- [30] Im ba, Elaññe kōm ar pād ilo raan ko an jīmmam, kōm jāmin kar ri bōk mōttan ippaer kōn katoorlōk bōtōktōk an ri kanaan ro.
- [31] Kōn men iñ komij make bakajjiemi, bwe kom nejin ro raar ḡan ro ri kanaan.
- [32] Innām koṁwin kanne kein joñak an ro jememi.
- [33] Kom jedpānit ko, kom nejin vaiper ko! e naaj kōjkan ami ko jān liaaklōk ñan Geena?
- [34] Innām, lo, Ij jilkinwōj ñan kom ro ri kanaan, im ro ri mālōtlōt, im skraib ro: im jet iaer kom naaj ḡan er, im debwāäl er: im jet iaer kom naaj deñjoke ilo imōn kwelōk ko ami, im matōrtōr er jān jikin kwelōk ñan jikin kwelōk;
- [35] Bwe en itok iomi bōtōktōk otemjej ewānōk ar lutōk ioon laj, jān bōtōktōk in Ebel ewānōk ñan bōtōktōk in Zakeraias nejin Barekaia, eo kom ar ḡan eolōpin tempel im lokatok.
- [36] Em̄ool Ij ba ñan kom, Men kein otemjej re naaj itok ioon epepen iñ.
- [37] O Jerusalem, Jerusalem, eo ej ḡan ro ri kanaan, im kade kōn dekā ro jilkinlōk ñan e! O enañin lōñ alen I ar kōnaan kokweilōktok ro nejōm, im āinwōt lōlo ej kokweilōktok nejin jojo ium̄win pein, im kom ar jab kōñake!
- [38] Lo ḡweo iṁwemi likūt e ñan kom im jeepeplōk.
- [39] Bwe Ij ba ñan kom, Kom jāmin lo Eō jān iien iñ, ñan tōr eo kom naaj ba, Em̄oñōñō Eo ej itok ilo etan Irooj.

JEPTA 24

- [Ma 24.1] Im Jijej ej diwōjłok jān tempel im etal, im ro ri kałooran rej itok ñan ippān bwe ren kaalwōj E kōn ḡoko im kal in tempel.
- [2] Im Ej uwaak im ba ñan er, Komij jab lo men kein otemjej ke? Em̄ool Ij ba ñan kom, Ejjełok juon ejmaan e naaj pād ioon doon ijin im jāmin ejjak.
- [3] Im ke Ej jijet ioon toł Olivet, ri kałooran rej maketok ñan ippān, im ba, Kwōn kōnnaanōk kōm nāāt men kein re naaj walōk? im ta eo kakōlljan Am̄ naaj itok im lōkōn laj?
- [4] Im Jijej e uwaak im ba ñan er, Koṁwin kōjparok kom bwe enjellōk armej ej kejebwābweik kom.
- [5] Bwe elōñ re naaj itok ilo eta, im ba, ña Ri Kūraj: im re naaj kejebwābweik elōñ.
- [6] Im kom naaj roñjake tariñae ko, im naan kōn tariñae ko: lale bwe koṁwin jab lōlñōñ; bwe men kein otemjej re naaj jejjet, a e jañin jemłokōn.
- [7] Bwe ri aelōñ re naaj jutak ḡae ri aelōñ, aelōñ in kiñ ḡae aelōñ in kiñ; im e naaj wor ñūta, im ḡakūtkūt laj ilo jet ãne.
- [8] Men kein otemjej rej jinojn eñtaan ko.

- [9] Iien eo re naaj ketak kom ñan eñtaan, im re naaj man kom: im ri aelõñ otemjełok re naaj kőjdate kom kōn eta.
- [10] Im elõñ re naaj lõkatip, im re naaj ketake doon, im kőjdate doon.
- [11] Im elõñ ri kanaan waan re naaj wałok, im re naaj kejebwābweik elõñ.
- [12] Im kōn an nana lõñ lõk, yokwe an elõñ e naaj mõlo lõk.
- [13] A eo e naaj kijenmej ñan jemłokõn, e iñ e naaj mour.
- [14] Im naaj kwalok gospel iñ an aelõñ in lañ i aolepen lał kōn men in kōnnaan ñan aelõñ otemjełok: ilo iien eo e naaj itok jemłokõn.
- [15] Innām ñe kom naaj lo men eo e kanooj nana im ełap an kókkure jutak ilowan jikin Kwōjarjar, eo Daniel ri kanaan e ar kōnono kake, (eo ej kōnono ilo bok en melele)
- [16] Innām ro rej pād ilo Judia ren ko ñan toł ko:
- [17] Ej pād ioon kejenwan en jab to lał bwe en bōk jabdewōt jān mweo imõn:
- [18] Im eo ej pād ilo jikin kallib en jab jepłaak bwe en bōk kopā eo an.
- [19] Im wo ñan ro rej bōroro, im ñan ro rej kaninnin ilo raan ko!
- [20] Im komwin jar bwe komwin jab ko ilo iien eo e pio, im jab ilo Jabōt.
- [21] Bwe ilo iien eo e naaj ełap eñtaan, eo e jañin ãinwōt jān jinoiñ lał ñan iien iñ, aet, e jämin ãinwōt tokālik.
- [22] Im eļaññe ar jab kāiet lõk raan ko, ejjelok kanniōk e naaj kar mour: a kōn ro ri kāälōt naaj kāiet lõk raan ko.
- [23] Iien eo eļaññe jabdewōt armej e naaj ba ñan kom, Lo ijin Ri Kūraj ak ijjiieñ; komwin jab tōmak e.
- [24] Bwe Kūraj waan re naaj wałok, im ro ri kanaan waan, im re naaj kōmman kakōllje ko reļap im men in bwilõñ ko; bwe, eļaññe re maroñ, ren kejebwābweik ro ri kāälōt.
- [25] Lo, emőj Aō kōnnaanõk kom mokta.
- [26] Innām eļaññe re naaj ba ñan kom, Lo, ej pād ilo ãne jemaden; komwin jab ilok: lo, ej pād ilowan jikin tilekek ko; komwin jab tōmak e.
- [27] Bwe ãinwōt jarōm ej itok jān reeaar, im romaak ñan kapilõñ: e naaj ãindein an Nejin armej itok.
- [28] Ijo jabdewōt ub ej pād, igõl ko re naaj kwelok ie.
- [29] A kiiokiõ, ãlikin eñtaan ilo raan ko, naaj kamarok ał, im allõñ e jämin letok an meram, im iju re naaj wōtlök jān lañ, im kajoor ko in lañ re naaj mākūtkūt,
- [30] Im ilo iien eo kakōlljan Nejin armej e naaj weaak i lañ; im ilo iien eo bwij otemjej i lał re naaj būromõj, im re naaj lo Nejin armej ej itok ilo kōdō ko i lañ, kōn kajoor im aiboojoj ełap.
- [31] Im E naaj jilkinłok enjeł ro An kōn jilel im ełap ainikien; im re naaj kokweiloktok ro ar kāälōt er jān emān kōto, je turin lañ ñan ijen im ijen.
- [32] Kiiõ komwin katak jān wōjke fig būrabōł eo an: Ñe ej ub raan, im eddek bōlōk, kom jelā bwe epaak iien māñāñ;
- [33] Ñindein kom barāinwōt, ñe komij lo men kein otemjej, komwin jelā bwe ej epaak, aet ilo kōjām ko.
- [34] Emool Ij ba ñan kom, epepen iñ e jämin jako ñan tōr eo naaj jejjet men kein otemjej.
- [35] Lañ im lał re naaj jako, a naan ko Aō re jämin jako.
- [36] A raan eo im awa eo ejjelok juon e jelā kake, im jab enjeł ro i lañ, jab Nejin, a Jema wōt.

- [37] Im ãinwõt raan ko an Noa, e naaj ãindein an Nejin armej itok.
- [38] Bwe ãinwõt ilo raan ko mokta jän ibwijleplep eo, raar ḡmōñā im idaak, raar pâlele im leļok bwe ren pâlele, ñan raan eo Noa e ar deļoñ ilowan wa eo,
- [39] Im re jaje ñan tõr eo ibwijleplep ej itok, im bõkłok er otemjej; e naaj ãindein an Nejin armej itok.
- [40] Iien eo ruo armej re naaj pãd ilo jikin kallib; naaj bõk juon, im likūt juon.
- [41] Ruo kõrā re naaj irir kõn kein irir; naaj bõk juon, im likūt juon.
- [42] Innãm kom̄win ekil; bwe kom jaje ilo raan õt Irooj e naaj itok.
- [43] A kom̄win jelā men in, eļaññe ātõk in ḡmweo e ar jelā ilo mmej õt ri kõot ej itok, e naaj kar ekil, im jāmin kar kõtłok bwe en rupe im̄õn.
- [44] Kõn men in kom̄win barāinwõt pojak: bwe ilo awa komij jab ḡom̄nak, nejin armej ej itok.
- [45] Innãm wõn eo ri korijer e tiljek im mälõtlõt, eo an Irooj e ar likūt e bwe en ri kõmñe ioon ro doon, bwe en naajdik er ilo iien em̄man?
- [46] Em̄õñõñõ ri korijeran eo, an Irooj e naaj itok im lo an kõmanñan ãindein.
- [47] Emool Ij ba ñan kom, e naaj kairooj e ioon men ko otemjeļok an.
- [48] A eļaññe ri korijeran eo enana e naaj ba ilo bûruen, Aõ Irooj ej kattar an itok;
- [49] Im e naaj jino an deñloke ro ri korijer ippān, im naaj ḡmōñā im idaak ippān ro ri kadek:
- [50] Irooj an ri korijeran eo e naaj itok ilo raan eo ñe e jab katmâne, im ilo awa eo e jaje kake,
- [51] Im e naaj bukwe, im naaj likūt jikin ippān ro ri jelā ḡmon: ijo e naaj jañ im ñi lallal.

JEPTA 25

- [Ma 25.1] Ilo iien eo aelõñ in lañ e naaj ãinwõt joñoul bõjin, rej bõk ḡaam ko aer, im ilok bwe ren wõnmae leo pâlele.
- [2] Lalem iaer re bwebwe, im ḡalem re mälõtlõt.
- [3] Bwe ro re bwebwe ke rej bõk ḡaam ko aer re jab bõk oil ḡa ippaer.
- [4] A ro re mälõtlõt rej bõk oil ilo aer kein etteiñ ḡa ippān ḡaam ko aer.
- [5] Ke leo pâlele e ruñwij tok, er otemjej rej mejki im kiki.
- [6] Im ñe lukkuun boñ, juon lañoj, Lo, leo pâlele! kom̄win iten wõnmae e.
- [7] Innãm bõjin ro otemjej rej jerkak, im kõmñAn ḡaam ko aer.
- [8] Im ro re bwebwe re ba ñan ro re mälõtlõt, Kom̄win letok ñan kõm jän ami oil; bwe ḡaam ko am re nañin kun.
- [9] A ro re mälõtlõt re uwaak im ba; Bõlen je jāmin bwe kake; a kom̄win ilok ñan ippān ro rej wia im wiaik ami.
- [10] Im ke raar ilen wiaik, leo pâlele ej itok: im ro rej dedeļok rej deļoñ ippān ñan kwōjkwōj in pâlele: im e kiil aor.
- [11] Tokālik bõjin ro jet rej barāinwõt itok, im ba, Irooj, Irooj, kwõn kapellok ñan kõm.
- [12] A e uwaak im ba, Emool Ij ba ñan kom, I jaje kom.
- [13] Innãm kom̄win ekil, bwe kom jaje raan eo ak awa eo.
- [14] Bwe ej ãinwõt ke juon armej ej ilok ñan bar juon aelõñ, e ar añañintok ro ri korijeran, im leļok ñan er ḡweiuk ko an.
- [15] Im e ar leļok ḡalem talent ñan juon, im ruo ñan juon, im juon ñan bar juon; ñan kajju iaer ãinwõt aer maroñ, im ej etal ḡlok.

- [16] Eo e ar bōk Jalem talent, e jab ruŋwij an ilem wia kōn men ko, im kōmanmān bar Jalem talent.
- [17] Im barāinwōt eo e ar bōk ruo, ej koorlōk bar ruo.
- [18] A eo e ar bōk juon, ej ilōk im kūbwij bwidej im ḥooj mAn eo an irooj eo an.
- [19] Ālikin iien eto, irooj eo an ro ri korijera ej item watōk ippaer.
- [20] Im eo e ar bōk Jalem talent, ej bōktok bar Jalem talent, im ba, Irooj, kwaar letok ñan eō Jalem talent; lo I ar koorlōk bar Jalem talent ḥa ippaer.
- [21] An irooj ej ba ñan e, Em̄man am kōm̄man kwō korijera em̄man im tiljek; kwaar tiljek kōn men kan re iiet, I naaj kairooj eok ioon men ko re lōñ: kwōn deļoñ ilo lañlōñ an am̄ irooj.
- [22] Barāinwōt eo e ar bōk ruo talent, ej itok im ba, Irooj, kwaar letok ñan eō ruo talent: lo, I ar koorlōk bar ruo talent ḥa ippaer.
- [23] An irooj ej ba ñan e, Em̄man am kōm̄man kwō korijera em̄man im tiljek: kwaar tiljek kōn men kan re iiet, I naaj kairooj eok ioon men ko re lōñ: kwōn deļoñ ilo lañlōñ an am̄ irooj.
- [24] Innām eo e ar bōk juon talent, ej itok im ba, Irooj I ar jelā kajjiem, kwe armej e pen, kwōj madmōd ijo kwaar jab jeor ḥa ie, im kwōj ae jān ijo kwaar jab illik ḥa ie:
- [25] Im I ar lōñqñ, im ilōk im ḥooje am talent ilo bwidej; lo mAn am̄ ippam̄.
- [26] An irooj e uwaak im ba ñan e, Kwe kwō korijera enana im jowan, kwaar jelā ij madmōd ijo I ar jab jeor ḥa ie, im ae jān ijo I ar jab illik ḥa ie:
- [27] Innām em̄man kwaar leļok aō mAn, ñan ippān ro ri wia kōn mAn, im ñe ij itok I naaj kar bōk aō mAn im jīm̄maer.
- [28] Innām kom̄win bōkłōk talent eo jān e, im leļok ñan eo joñoul talent ippān.
- [29] Bwe naaj leļok ñan jabdewōt eo ewor ippān, im e naaj lōñlōk; a jān eo ejjeļok ippān, naaj bōk lōk men ko an.
- [30] Im kom̄win joļok ri korijer e jatokjān ñan kapin marok; ijo re naaj jañ im ñi ḥallal.
- [31] A ñe Nejin armej e naaj itok ilo wōj eo An, im enjeļ ro otemjej ippān, iien eo E naaj jijet ioon tūroon in wōj eo An:
- [32] Im naaj kokweilōktok ri aelōñ otemjej imaan mejan; im E naaj kōjepel er jān doon, āinwōt seperd ej kōjepel jiip ko jān goat ko:
- [33] Im e naaj kajutak jiip ko i anbwijmaroñan, a goat ko i anmiñin.
- [34] Innām Kiñ eo e naaj ba ñan ro i anbwijmaroñan, Kom̄win itok kom ri mōñōñō an Jema, kom̄win jolōt aelōñ eo e ar pojak ñan kom jān jinoin laj:
- [35] Bwe I ar kwōle, im kom ar naajdik Eō: I ar maro, im kom ar kaidaak Eō: I ar ruwamāejet, im kom ar kadeļoñ Eō:
- [36] Ejjeļok aō nuknuk, im kom ar ḥaballiō: I ar nañin mej, im kom ar item lale Eō: I ar pād ilo prisōn, im kom ar itok ñan ippa.
- [37] Innām ro rem̄man re naaj uwaak E im ba, Irooj, ñāñt kōm ar lo Am̄ kwōle, im naajdik Eok? ak maro im kaidaak Eok?
- [38] Ñāñt kōm ar lo Am̄ ruwamāejet, im kadeļoñtok Eok? ak ejjeļok Am̄ nuknuk, im kanuknuk Eok?
- [39] Ak ñāñt kōm ar lo Am̄ nañinmej, ak ilowan prisōn im ar iwōj ñan ippam̄?
- [40] Im Kiñ eo e naaj uwaak im ba ñan er, Em̄ool Ij ba ñan kom, Illo ami kōmanmān jabdewōt ñan juon iaan rein ro jatiō ediktata, kom ar kōmanmāne ñan Eō.

- [41] Innām barāinwōt E naaj ba ñan ro i anmiñin, Kom̄win ilok jān Eō, kom ri nana, ñan ilowan kijeek e jämin kun indeeo, eo e ar pojak ñan tepiļ eo im enjeļ ro an.
- [42] Bwe I ar kwōle, im kom ar jab naajdik Eō: I ar maro, im kom ar jab kaidaak Eō:
- [43] I ar ruwamāejet, im kom ar jab kadeļoň Eō: ejjeļok Aō nuknuk, im kom ar jab ɣaballiō: I ar nañinmej im ilowan prisōn, im kom ar jab item lale Eō.
- [44] Innām re naaj uwaak E im ba, Irooj, ñāat kōm ar lo Am̄ kwōle, ak maro, ak ruwamāejet, ak ejjeļok Am̄ nuknuk, ak nañinmej, ak ilowan prisōn, im kōm ar jab iwōj im lale Eok?
- [45] Innām E naaj uwaak er im ba, Em̄ool Ij ba ñan kom, bwe ilo ami jab kōmanmāne ñan juon iaan rein ediktata, kom ar jab kōmanmāne ñan Eō.
- [46] Im rein re naaj ilok ñan eñtaan indeeo: a ro rem̄man ñan mour indeeo.

JEPTA 26

- [Ma 26.1] Im ke Jijej e ar kam̄oļļok naan kein otemjej, E ba ñan ro ri kaļooran,
- [2] Kom jeļā bwe ilokōn ruo raan, ej itok kwōjkwōj in kijoone, im naaj ketak Nejin armej bwe ren debwāäl E.
- [3] Innām pris ro reļap, im elder ro an armej rañ rej kweiloklōk ñan im̄on pris eo elaplāp, etan Kaiepas.
- [4] Im pepe bwe ren jibwe Jijej kōn mōn, im mān E.
- [5] A re ba, En jab ilo iien kwōjkwōj, bwe armej ren jab iruj.
- [6] Im ke Jijej ej pād i Betani ilowan im̄on Saimōn ri lōba,
- [7] Juon kōrā ej itok ñan ippān, im juon nien alebaster ippān nien dān in kapit e kanooj aorōk, im ej lutōk e ña ioon bōran ke e jibadek im mōnā.
- [8] A ke ri kaļooran rej loe, rej illu im ba, Ewi tokjān jerwaane in?
- [9] Bwe jej maroň kar wiakake men in kōn elap onān, im leļok ñan ro re jeramōl.
- [10] A Jijej e jeļā im ba ñan er, Etke komij añote kōrā in? bwe em̄man an kōm̄man ñan Eō.
- [11] Bwe ro rej jeramōl rej pād ippemi iien otemjej, a Ña I jab pād ippemi iien otemjej.
- [12] Bwe kōn an lutōk dān in kapit in ña ioon ānbwinniō, e ar kōm̄mane mae tōr eo re naaj kalbwin Eō.
- [13] Em̄ool Ij ba ñan kom Ijo jabdewōt re naaj kwaļok gospel in i aolepen laļ otemjej, barāinwōt men eo kōrā in e ar kōm̄mane, re naaj kōnono kake bwe ren keememej e.
- [14] Iien eo juon iaan joñoul im ruo, etan Judas Iskariōt, ej ilok ñan ippān pris ro reļap,
- [15] Im ba ñan er, Ta kom kōnaan letok ñan eō, im I naaj ketak E ñan kom. Im rej joñak ŋōk ñan e jilñuul mōttan silver.
- [16] Im jān iien eo ej pukot iien em̄man bwe en ketak E.
- [17] Ilo raan eo ḡokta ilo kwōjkwōj in bred e jab leven, ri kaļooran rej itok ñan ippān Jijej, im ba, Ewi ijo kwō kōnaan kōmin kapojak bwe kwōn mōnā men in kijoone?
- [18] Im E ba, Kom̄win ilok ñan jikin kwelok eo ñan ippān juon armej, im ba ñan e, Ri Kaki ej ba, Aō iien epaak: Ij lale kwōjkwōj in kijoone ilowan im̄om̄, ippān ro ri kaļoora.
- [19] Im ri kaļooran rej kōmanmāne āinwōt Jijej e ar jiroñ er; im rej kapoj men in kijoone.
- [20] Im ke ejota Ej jibadek im mōnā ippān joñoul im ruo.
- [21] Im ke rej mōnā, E ba, Em̄ool Ij ba ñan kom, juon iaami e naaj ketak Eō.
- [22] Im re kanooj būromōj, im kajju iaer, rej jino aer ba ñan E, Irooj, ña ke?

- [23] Im Ej uwaak im ba, Eo ej kattu ḥok pein ippa ilowan jāpe e wōt e naaj ketak Eō.
- [24] Nejin armej ej ilok, āinwōt ar jeje kōn E; a wo ñan eo ej ketak Nejin armej! e naaj kar em̄man ñan armej eo, eļaññe e ar jab ḥotak.
- [25] Im Judas, eo ej ketak E, e uwaak im ba, Rabbai, ña ke? E ba ñan e, kwōj ba wōt.
- [26] Im ke rej mōñā, Jijej ej bōk bred, im jar, im ruje, im leļok ñan ro ri kałooran, im ba, Kom̄win bōke im mōñā: eñin ānbwinniō.
- [27] Im Ej bōk kab, im jar, im leļok ñan er, im ba, Kom̄win otemjej idaak jān e.
- [28] Bwe men in daō da in kallimur, eo e tōq ḥok kōn elōñ ñan juurloķ jerowiwi ko.
- [29] A Ij ba ñan kom, I jāmin idaak dān in leen vain, ñan raan eo ñe Ij idaak e im ekaāl ippemi ilo aelōñ in Jema.
- [30] Im ke em̄oř aer al, rej diwōj im ilok ñan toł Olivet.
- [31] Iien eo Jijej ej ba ñan er, Boñin iñ kom otemjej naaj ḥōkatip kōn Ņa: bwe ar jeje, I naaj man seperd im jiip in bwijin re naaj jeplōklōk.
- [32] A ālikin Aō jerkakpeje, I naaj mōkaj ḥok jān kom ñan Galili.
- [33] A Piter e uwaak im ba ñan E, Eļaññe er otemjej re naaj ḥōkatip kōn Kwe, I jāmin ḥōkatip indeeo.
- [34] Jijej e ba ñan e, Em̄ool Ij ba ñan eok, boñin i mokta jān an kako ikkūr, e naaj alen am kaarmejjete Eō jilu.
- [35] Piter e ba ñan E, Eļaññe I meje Eok I jāmin kaarmejjete Eok. Im āindein an ri kałooran otemjej ba.
- [36] Innām Jijej ej itok ippaer tok ñan jikin eo etan Getsemani, im Ej ba ñan ro ri kałooran, Kom̄win jijet ijin ñe Ij ilen jar ijjiieñ.
- [37] Im Ej āñinloķ Piter, im ruo nejin Zebedi ippān ḥok, im jino An būromōj im eļap An douj būruen.
- [38] Im E ba ñan erjel, Aō e kanooj būromōj āinwōt ñan mej: kom̄win pād ijin im ekil ippa.
- [39] Im Ej ilok jidik, im pedowane, im jar, im ba, O Jema, eļaññe e maroñe en ilok kab iñ jān Eō: a en jab ankil Aō, a ankil Am̄.
- [40] Im Ej itok ñan ippān ro ri kałooran, im lo aer kiki, im ba ñan Piter, Ta, kom jab maroñ in ekil ippa ium̄win juon awa ke?
- [41] Kom̄win ekil im jar, bwe kom̄win jab deļoñ ilo kapo: an e kōñaan, a kanniōk em̄ořjō.
- [42] Alen kein ka ruo E bar ilok im jar, im ba, O Jema eļaññe kab iñ e ban ilok jān Eō eļaññe I jab idaak ie, en ankil Am̄.
- [43] im Ej bar iten lo aer kiki: bwe eddo mejeir.
- [44] Im Ej bar likūt er, im ilok, im jar alen kein ka jilu im bar ba naan ko āinwōt mokta.
- [45] Innām Ej itok ñan ro ri kałooran im ba ñan er, Kom̄win kiki kiiō, im kakkijeik kom; lo, awa ej itok wōt, im ketak Nejin armej ilo pein ro ri jerowiwi.
- [46] Kom̄win jerkak; jān etal: lo ej epaak eo ej ketak Eō.
- [47] Im ke Ej kōnono, lo, Judas, juon iaan joñoul im ruo, ej itok, im eļap jar eo ippān, ewor jāje im doon ippaer, jān ippān pris ro reļap im elder ro an armej rañ.
- [48] Im eo ej ketak E, ear leļok ñan er juon kakōjje, im ba, Eo I naaj mejenmaik E, E eo: kom̄win jibwe.
- [49] Im em̄ořkaj an itok ñan ippān Jijej, im ba, Yokwe Eok, Rabbai; im e mejenmaik E.

- [50] Im Jijej e ba ñan e, Jera, kwōn kōmjan men eo kwaar itok kake. Innām rej item likūt peir ioon Jijej, im jibwe E.
- [51] Im lo, juon iaan ro ippān Jijej ej erlöke pein, im nuri an jäje, im jepak juon ri korijeran pris elap, im bukwe lojilñin.
- [52] Innām Jijej e ba ñan e, Kwōn bar likūt am jäje ḥa ilo nien: bwe ro otemjej rej bōk jäje, re naaj mej kōn jäje.
- [53] Kwōj lōmjak bwe I jab maroñ in kajitōk ippān Jema, im E naaj jilkintok ñan ippa kiiõ elōñ jān joñoul im ruo lijon enjeł ke?
- [54] Ejaññe ãinwōt, ekōjkan an kamool Jeje ko, bwe ren kōmjanman ãindein?
- [55] Ilo awa eo Jijej e ba ñan jar ko, Komij itok ãinwōt mae ri kowadoñ, ewor jäje im doon ippemi, bwe komwin jibwe Eō ke? I ar jijet ippemi raan otemjej im katakin ilowan tempel eo im kom ar jab jibwe Eō.
- [56] A men kein otemjej rej wałok, bwe en kamool jeje ko an ri kanaan ro. Innām ri kałooran otemjej rej ilok jān E im ko.
- [57] Im ro rej jibwe Jijej rej ãñinlok E ñan ippān Kaiepas, pris eo elap, ijo skraib ro im elder ro raar kwelok ie.
- [58] A Piter ej ɬoor E im etoane, ñan imōn pris eo elap, im dełoñ im jijet ippān ro ri kabōjrak, bwe en lo jemłokōn
- [59] Kiiõ pris ro reļap im ri pepe ro reļap otemjej, raar pukot kōnnaan riab ḥae Jijej, bwe ren man e.
- [60] Im re jab loe, meñe elōñ ri kōnnaan riab raar itok. Tokālik ruo rej itok,
- [61] Im ba, Armej in e ar ba, I maroñ in kókkure tempel in Anij im bar kalōk e iumwin jilu raan.
- [62] Im pris eo elap ej jutak im ba ñan E, Kwō jab uwaak ñan jidik ke? Ta eo rein rej kōnnaan ḥae Eok kake?
- [63] A Jijej ej ikōñ. Im pris eo elap ej ba ñan E, I kanejnej ñan Eok kōn Anij emour, bwe Kwōn kōnnaanōk kōm, Kwe Ri Kūraj, Nejin Anij ke, jab ke?
- [64] Jijej e ba ñan e, Kwōj ba wōt, a Ij ba ñan kom, Tokālik kom naaj lo Nejin armej Ej jijet i anbwijmaroñan kajoor, im itok ilo kōdō ko in lañ.
- [65] Innām pris eo elap ej kekeel nuknuk ko an, im ba, Ej blaspm. Etke jej kōnnaan bar jet ri kōnnaan? Lo, kiiõ kom ar roñjake An blaspm.
- [66] Ta eo komij lōmjak? Rej uwaak im ba, Ewor ruōn bwe En mej.
- [67] Iien eo re iyeloki mejan, im jekanunok E; im bar jet re ubrare E,
- [68] Im ba, Kwe Kūraj, kwōn rūkaanij ñan kōm, Wōn eo ej ubrare Eok?
- [69] A Piter ej jijet ikōtaan im, im juon jiroñ ej itok ñan ippān im ba, Kwe kwaar barāinwōt ippān Jijej ri Galili.
- [70]] A e kaarmejjete imaan mejeir otemjej, im ba, I jaje ta eo kwōj ba.
- [71] Im ke ej diwōj ilo tōñaak in kōjām, bar juon jiroñ ej loe, im ba ñan ro rej pād ie, Aet, armej in e ar barāinwōt ippān Jijej ri Nazeret.
- [72] Im e bar kaarmejjete kōn an kanejnej; I jaje kajjen armej eo.
- [73] Im tokālik jidik ro rej jutak ijo rej itok ñan ippān, im ba ñan Piter, Emool kwe juon iaer; bwe ainikiōm ej ba kajjiōm.
- [74] Innām ej jino an matōrtōr im kanejnej, I jaje kajjen armej eo. Im emōkaj an kako ikkūr.

[75] Im Piter ej keememej naan eo Jijej e ar ba ñan e, E naaj alen jilu am kaarmejjet Eõ mokta jän an kako ikkür. Im ej diwōjłok, im eļap an jañ.

JEPTA 27

[Ma 27.1] Im ke ejibboñ, pris ro reļap otemjej im elder ro an armej rañ, rej pepe kõn Jijej bwe ren man E.

[2] Im rej liāp E im ãñinłok E im ketak E ñan irooj eo Pailat.

[3] Iien eo Judas, eo e ar ketak E, ke ej lo emøj aer liaakłok E bwe En mej, ej ukełok ippān, im bōktok jilñuul mōttan silver ko ñan pris ro reļap im elder ro,

[4] im ba, I ar jeröwiwi bwe I ar ketak bōtōktōk eo ejjełok ruõn. Im re ba, Me kōmin et? am wōt pepe.

[5] Im ej julok mōttan silver ko ḡa ilowan tempel, im diwōj im ilok im e make lukwōj kōnwan im toto.

[6] Im pris ro reļap rej bōk mōttan silver ko, im ba, E mo ar āti ḡa ilowan tōptōp in mAn bwe re onān bōtōktōk.

[7] Im rej pepe, im wiaik wāto an ri potter kõn men ko, bwe ren kalbwin ro ruwamāejet ijo.

[8] Kõn men eo rej liküt etan wāto eo, wāto in bōtōktōk ñan raan in.

[9] Iien eo ar kamool naan eo ri kanaan Jeremaia e ar kōnono im ba, Im rej bōk mōttan silver ko jilñuul, men eo onān leo, raar wiaik e, ro iaan ro nejin Israel;

[10] Im rej lełok kõn wāto an ri potter, ãinwōt Irooj e ar jiroñ eō.

[11] Im Jijej ej jutak imaan mejan irooj eo, im irooj ej kajjitōk ippān, im ba, Kwe kiñ an ri Ju ro ke? Im Jijej e ba ñan e, Kwōj ba wōt.

[12] Im ke pris ro reļap im elder ro rej kinaakłok E, E jab uwaak.

[13] Im Pailat e ba ñan E, Kwō jab roñ ke men ko relōñ re ba ḡae Eok kaki?

[14] Im E jab uwaak e ñan jidik: innām irooj eo e kanooj bwilōñ kake.

[15] Im ilo kwōjkwōj manit an irooj, ej kōtłok ñan armej rañ juon ri prisōn eo re kōnaan.

[16] Im kiiñ juon ri prisōn ebuñbuñ ippaer, etan Barabbas.

[17] Innām ke rej kweilokłok, Pailat e ba ñan er, Wōn iaer kom kōnaan bwe in kōtłok ñan kom? Barabbas ke? ak Jijej ḡaetan Kūraij?

[18] Bwe e jelā bwe raar ketak E kõn juunmaad.

[19] Ke ej jijet ijo jikin ekajet, lio pāleen e jelokłok ñan e, im ba, Kwōn jab abjōk armej in ewānōk; bwe eļap an eñtaan būruō rainin kõn aō tōŋak kõn E.

[20] A pris ro reļap im elder ro rej kareel būruen jar eo bwe ren kajjitōk Barabbas im man Jijej.

[21] Irooj eo e uwaak im ba ñan er, Wōn iaerro kom kōnaan bwe in kōtłok ñan kom? Re ba Barabbas.

[22] Pailat e ba ñan er, Innām in et ñan Jijej, ḡaetan Kūraij? Er otemjej rej ba, Debwāäl E.

[23] Im Irooj ej ba, Bōta, ta eo enana E ar kōmanmane? A eļapłok aer lamøj im ba, Debwāäl E.

[24] Ke Pailat ej lo bwe e ban anjo kõn jabdewōt, e rej bar kałapłok aer keroro, ej bōk dān, im amwin pein imaan jar eo, im ba, ejjełok ruō kõn daan armej in ewānōk: ami wōt pepe.

[25] Innām armej otemjej re uwaak e im ba, daan en buñut kōmwōj im ro nejim.

[26] Innām ej kōtłok Barabbas ñan er; a ej deñłoke Jijej, im ketak E bwe ren debwāäl E.

- [27] Innām ro ri tariñae an Irooj eo rej āñinjök Jijej ñan ilowan imōn Irooj, im kokweilöktok jar an tariñae otemjej ñan ippān.
- [28] Im re jojen ballin im kaliboror E kōn kopā ekilmir.
- [29] Im ke emōj aer pirōk pällin kälōklök, rej liküt e ḥa ioon bōran, im koba i pein anbwijmaroñan: im rej bukwelölö imaan mejan, im kajjirere kake im ba, Yokwe Eok! Kiñ an ri Ju ro.
- [30] Im re iyelok E, im bōk koba, im deñloke bōran.
- [31] Im ke emōj aer kajjirere kake, rej bōk kopā jān E, im bar kanuknuk E kōn nuknuk ko An, im āñinjök E bwe ren debwāäl E.
- [32] Im ke rej diwōjlok rej lo juon emmaan, ri Sairine, etan Saimōn: rej kamakokoik e bwe en inek An debwāäl.
- [33] Im ke rej itok ñan juon jikin etan Golgota, āinwōt ñe rej ba, Jikin ḥat in bar,
- [34] Rej leļok ñan E dān e meñ ekāre kōn dān in āt bwe En idaak: im ke emōj An edjoñ E makoko in idaak.
- [35] Im ke emōj aer debwāäl E, rej ajej nuknuk ko An kōn juon aer kakōlle.
- [36] Im rej jijet ijo im baar E:
- [37] Im rej liküt ḥa ilōnin bōran naan in kinaakjök im je, E IN JIJEJ KIÑ AN RI JU RO.
- [38] Ilo iien eo rej debwāäl ruo ri kowadoñ ḥa ippān: juon i anbwijmaroñan, im juon i anmiñin.
- [39] Im ro rej kijoon E rej kajjirere kake, im jeboulul bōraer,
- [40] Im ba, Kwe ñe kwōj kōkkure tempel, im bar kalōk e iuñwin jilu raan, kwōn make lomqorōm. Elaññe kwe Nejin Anij, kwōn to laj jān debwāäl ñe.
- [41] Barāinwōt pris ro relap rej kajjirere kake, kab skraib ro im elder ro, im ba,
- [42] E ar lomqoren armej ro jet, E ban make lomqoren E. Kiñ in Israel E; kiiō En to jān debwāäl eo, im kōm naaj tōmak E.
- [43] Ej lōke Anij; elaññe E kōñaan E, kiiō En kōtlök e; bwe E ar ba, Ña Nejin Anij.
- [44] Im barāinwōt ri kowadoñ ro, ar debwāäl erro ḥa ippān āindein aer kajjirere kake E.
- [45] Kiiō jān joñoul im ruo awa ñan jilu awa, e marok ioon aolepen ãne eo.
- [46] Im ke e nañin jilu awa Jijej ej lamjōj im elap ainikien, im ba, Eli, Eli, lama sabaktani! Āinwōt ba, Aō Anij, Aō Anij, etke Kwaar ilök jān Eō?
- [47] Jet iaan ro rej jutak ijo, ke rej roñjake, re ba, Armej in ej kūr Elaija.
- [48] Im emōkaj an juon iaer ettōr, im bōk matmat, im kattu jök e ilo dān e meñ, im liküt e ḥa imaan koba, im leļok ñan e bwe En idaak.
- [49] Ro jet re ba, En pād wōt, jān lo elaññe Elaija e naaj iten lomqoren ke, jab ke.
- [50] Im Jijej ej bar lamjōj, im elap ainikien im E mej.
- [51] Im lo, rōñel nuknuk in tempel eo e potak im ruo mōttan, jān lōñ ñan laj: im laj e makūtkūt, im ejmaan ko re rup:
- [52] Im lōb ko re peļļok; im elōñ ubōn ro reñman raar kiki rej jerkakpeje,
- [53] Im waļoktok jān lōb ko ālikin An jerkakpeje im rej ilök ñan jikin kwelok eo ekwōjarjar, im weaaktok ñan elōñ armej.
- [54] Im ke senturiōn, im ro rej pād ippān im baare Jijej, rej lo an laj makūtkūt, im men ko emōj kōm An, elap aer lōlñōñ, im rej ba, Emool E in Nejin Anij.

- [55] Im elōñ kōrā rej pād ijo etolōk im loe, ro raar Joor Jijej jān Galili, im jerbal ñan E.
- [56] Jet iaan limaro, Meri Magdalini, im Meri jinen Jemes im Joses, im jinen ro nejin Zebedi.
- [57] Ke ejota, ej itok juon armej ri Arimatia, e ri ḡweiie, etan Josep im e ri kałooran Jijej:
- [58] Ej itok ñan ippān Pailat im kajjitōk ubōn Jijej. Innām Pailat ej jiroñ bwe ren lełok.
- [59] Im Josep ej bōk ubōn im kūtimi ḡa ilo nuknuk linen im erreo,
- [60] Im likūt e ḡa ilo lōb eo lippōñ im ekāäl, me e kar jekjek ilo dekā: im ej kadāpiłok juon ejmaan elap ḡa ilo aor in lippōñ im ilok.
- [61] Im Meri Magdalini ej pād ijo, im Meri eo juon, im rejro jijet ikijjen lōb eo.
- [62] Im raan eo ilju, raan ilokōn raan in kapojak, pris ro reļap im Parisi ro rej kweiloklōk ñan ippān Pailat,
- [63] Im ba, Irooj, kōm keememej an leo ri ḡon eo ba, ke E ar mour, Ilōkōn jilu raan I naaj jerkakpeje.
- [64] Innām kwōñ jiroñ bwe ren kanooj kopen lōb eo ḡae ilokōn jilu raan, ñe re ab ri kałooran itok im kqot E, im ba ñan armej ro, E jerkakpeje jān ro re mej: im ḡon ḡliktata e naaj nana jān eo mokta.
- [65] Pailat e ba ñan er, Ewor ri baar ippemi: komwin ilok im kopen e, āinwōt ami maroñ.
- [66] Innām rej ilok, im kopen lōb eo, im sil ejmaan eo, im ro ri baar rej ippaer.

JEPTA 28

- [Ma 28.1] Ke ejemłok Jabōt, im ej jino raantak ilo raan ḡokta ilo wiik, Meri Magdalini im Meri eo juon rejro itok bwe ren lo lōb eo.
- [2] Im lo, elap an laj ḡakūtkūt; bwe enjeł in Irooj ej wanlałtak jān lañ, im itok im kadāpiłok ejmaan eo im jijet ioon.
- [3] Mejan āinwōt jarom, im balle eo an emouj āinwōt jiño;
- [4] Im ro ri baar rej wūdiddid im āinwōt ro re mej, bwe re mijak e.
- [5] Im enjeł ej uwaak im ba ñan kōrā ro, Komwin jab lōlñōñ: bwe I jełā komij pukot Jijej, eo ar debwāäl E.
- [6] E jako ijin; bwe E ar jerkakpeje, im āinwōt An ba. Komwin item lale ije jikin an Irooj ar babu.
- [7] Im komwin jaröblōk, im kōnnaanōk ro ri kałooran, Emōj An jerkakpeje jān ro re mej; im lo E ḡokaj lōk jān kom ñan Galili; ijo kom naaj lo E. Lo, emōj aō kōnnaanōk kom.
- [8] Im emōkaj aer ilok jān lōb eo kōn lōlñōñ im lañlōñ elap, im rej ettōr bwe ren kōnnaanōk ro ri kałooran.
- [9] Im lo, Jijej ej ioon er, im ba, Yokwe kom. Im rej iten dāpij neen, im kabuñ ñan E.
- [10] Innām Jijej ej ba ñan er, Komwin ilem kōnnaanōk ro jatiō, bwe ren ilok ñan Galili, im ijo re naaj lo Eō.
- [11] Im ke rej ilok, lo, jet iaan ro ri baar rej itok ñan jikin kwelok, im kōnnaanōk pris ro reļap men ko otomez kōmanmAn.
- [12] Im ke rej kweiloklōk ippān elder ro, im emōj aer pepe, rej lełok elōñ ḡAn ñan ro ri tariñae,
- [13] Im ba, Komwin ba, Ro ri kałooran raar itok ilo boñ, im kqot E ke kōm ar kiki.
- [14] Im ełaññe irooj eo e naaj roñjake, kōm naaj kareel e, im lomqoremi.

- [15] Im rej bōk mAn eo, im kōmānman āinwōt ar katakin er: im e buñbuñ lōk naan in ippān ri Ju ro ñan rainin.
- [16] A joñoul im juon ri kałooran rej ilōk ñan Galili, ñan toł eo ijo Jijej e ar ba ñan er.
- [17] Im ke rej lo E, rej kabuñ ñan E; a jet re pere.
- [18] Im Jijej ej item kōnono ñan er, im ba, Emōj letok ñan Eō kajoor otemjej i lañ im i la].
- [19] Innām kom̄win ilōk, im kōmān ri aelōñ ko otemjej bwe ren ri kałoora, im peptaij er ilo etan Jema im Nejin im Jetōb Kwōjarjar;
- [20] Im katakin er bwe ren pokake naan ko otemjej I ar jiroñ kom: im lo, Ij pād ippemi iien otemjej ñan jemlōkōn la].

MARK

JEPTA 1

[Mk 1.1] Jinojin gospel an Jijej Kūraij Nejin Anij.

- [2] Āinwōt ri kanaan Aiseia e ar je, Lo, Ij jilkinlōk ri jelōka iħħaan mejōm, eo e naaj kapojak aqap ial;
- [3] Ainikien juon ej lamōj i āne jemadden im ba, Kom̄win kapojak ial an Irooj, kom̄win kajimwe ial ko An;
- [4] Jon e ar itok im peptaij i āne jemadden, im kwałok peptaij eo an ukełok kōn julok jerowiwi ko.
- [5] Im aolepen āne Judia raar ilok ñan ippān, im ri Jerusalem otemjej, im ej peptaij erwōj ilo reba Jordan, im rej kwałok jerowiwi ko aer.
- [6] Im Jon ej balle kōn nuknuk kooļan kamel, im kōpooļ ipin kōn kañūr kilin kidu; im ej mōñā lokōs ko im āne awiia.
- [7] Im ej kwałok im ba, Eo e kajoor jān eō ej battok jān ña, kworōn ballin neen I patkake in badikdik im jełate.
- [8] I ar peptaij kom ilo dān; a E naaj peptaij kom ilo Jetōb Kwōjarjar.
- [9] Im ilo raan ko, Jijej e ar itok jān Nazeret i Galili, im Jon e ar peptaij E ilo Jordan.
- [10] Im kiiðkiið Ej ato jān dān im lo lañ emjallōk, im Jetōb āinwōt muļe Ej kālałtak ioon:
- [11] Im ainikien ej itok jān lañ, im ba, Kwe Nejiō jitōnbōro ippa, Ij mōñōñō kake Eok.
- [12] Im e jab ruñwij an Jetōb jilkinlōk E ñan āne jemadden.
- [13] Im Ej pād i āne jemadden iuñwin eñoul raan im Setan ej kapo E; im Ej pād ippān kidu ko rawia: im enjeļ ro rej jerbal ñan E.
- [14] Im ālikin ketak Jon, Jijej ej itok ilo Galili, im kwałok gospel an aelōñ in Anij,
- [15] Im ba, Ejejjet iien, im epaak aelōñ in Anij: kom̄win ukełok ippemi, im tōmak ilo gospel.
- [16] Im ke ej etetal iturin lomaļo in Galili, Ej lo Saimōn im Andru jaten Saimōn rej door ok i lojet; bwe ri eøñōđ erro.
- [17] Im Jijej e ba ñan er, Kom̄win iten ċoor Eō, im I naaj likūt kom ri eøñōđ armej.
- [18] Im emōkaj aer ilok jān ok ko aer, im ċoor E.
- [19] Im ke emōj An ilok jidik jān ijo Ej lo Jemes nejin Zebedi, im Jon jaten, rej barāinwōt ilo wa im kanwōdi ok ko.
- [20] Im emōkaj An kūrtok erro: im rej likūt jemeir Zebedi ilo wa eo ippān ro ri jerbal, im rejro ilem ċoor E.
- [21] Im rej deļoñ ilowan Kaperneum, im e mōkaj ilo raan Jabōt Ej deļoñ ilowan imōn kwelok eo, im katakin.
- [22] Im re bwilōñ kōn An naan in katak; bwe Ej katakin er āinwōt Irooj, im jab āinwōt skraib ro.
- [23] Im juon emħaaan ej pād ilowan imōn kwelok eo aer, im jetōb ettoon ej mōk ḥa ānbwinnen; im ej lamōj,
- [24] Im ba, Ta eo ippem im ippam, kwe Jijej ri Nazeret? Kwōj iten kókkure kōm ke? Ij kile Eok, Ri Kwōjarjar an Anij.
- [25] Im Jijej ej kauwe e, im ba, Kwōn ikōñ, im ilok jān e.

- [26] Im ke emōj an jetōb ettoon kekeel e, im lamōj im elap ainikien, ej jutaklōk jān e.
- [27] Im er otemjej re bwilōñ, bwe rej kajjitōk ippān doon, im ba, Ta men iñ? Naan in katak ekāäl! bwe kōn an Irooj Ej jiroñ jetōb ettoon ro, im rej pokake E.
- [28] Im e mōkaj An buñbuñlōk ijo ko otemjej i aolepen āne Galili iturin.
- [29] Im kiiókiiõ, ke emōj aer diwōjlōk jān imōn kwelōk eo, rej deļoñ ilowan imōn Saimōn im Andru, ippān Jemes im Jon.
- [30] A jilben Saimōn ej babu e nañinmej kōn bwil; im e mōkaj aer ba ñan E kōn e.
- [31] Im Ej itok im kabwijere pein, im kajerkak e; im nañinmej in bwil ej ilōk jān e, im lio ej jerbal ñan er.
- [32] Im e jota, ke e tulōk al, rej bōktok ñan E ro otemjej re nañinmej im ro tīmoñ raar mōk na ãnbwinneir.
- [33] Im ri jikin kwelōk otemjej raar mattok ñan iturin kōjām.
- [34] Im Ej kemour elōñ ro re nañinmej kōn jabdewōt nañinmej, im kajutaklōk elōñ tīmoñ; im Ej bōbrae an tīmoñ ro kōnono, bwe re kiil E.
- [35] Im ke ilju Ej jerkak etTo jān raantak, im diwōj im ilōk ñan āne jemaden, im Ej jar ie.
- [36] Im Saimōn im ro ippān rej ilōk i lōkōn lōk.
- [37] Im ke emōj aer lo E, re ba ñan E, Er otemjej rej kapukōt Eok.
- [38] Im E ba ñan er, Jān ilōk ñan jikin kwelōk kōn repaak, bwe In barāinwōt kwaļok ijo ko; bwe kōn men iñ I ar itok.
- [39] Im Ej deļoñ ilowan imōn kwelōk ko aer i aolepen Galili, im kwaļok im kajutaklōk tīmoñ rañ.
- [40] Im ej itok juon lōba ñan ippān im akweļap ñan E, im bukwelōlō ñan E, im ba ñan E, Elaññe Kwō kōnaan, Kwōj maroñ in karreo eō.
- [41] Im kōn An tūriamo, Ej erļoke pein, im uññure, im ba ñan e, I kōnaan: kwōn erreo.
- [42] Im e jab rumwij an nañinmej in lōba eo ilōk jān e, im ej erreo.
- [43] Im elap An kauwe e, im emōkaj An jilkinlōk e,
- [44] Im E ba ñan e, Lale bwe kwōn jab kōnnaanōk jabdewōt armej: a kwōn ilōk, kwōn make kwaļok eok ñan pris eo, im leļok men ko Moses e ar jiroñ kōn karreo eok, kōn kōnnaan ñan er.
- [45] A e diwōjlōk, im jino elap an kōnnaan, im kabuñbuñlōk men eo: kōn men iñ Jijej e ban deļoñ alikkar ilowan jikin kwelōk, a Ej pād i āne jemaden ko, im armej rej itok ñan E jān ijo ko otemjej.

JEPTA 2

- [Mk 2.1] Im ālikin jet raan Ej bar deļoñ ilowan Kaperneum, im e buñbuñ bwe Ej pād ilowan im.
- [2] Im elōñ emōkaj aer kweilōklōk, in eijkeļok jikier ijo ak iturin kōjām: in Ej ba ñan er naan eo.
- [3] Im rej itok ñan E, im bōktok juon armej e akā emān ro rej bōktok.
- [4] Im ke re ban kepaak E kōn elap jar eo rej kapellōk mōttan kejenwaan ikijien ijo Ej pād ie: im ke emōj aer rupe, rej katolaļtak kinien leo e akā ej babu ioon.
- [5] Ke Jijej ej lo aer tōmak, E ba ñan leo e akā, Nejiō, ejako jerōwiwi ko am.
- [6] A jet iaan skraib ro rej jijet ijo, rej lōmņak ilo būrueir,

- [7] Etke armej iŋ ej ba āindein ? Ej blaspm: wōn ej maroñ in jeorłok jerowiwi ko, a Anij wōt?
- [8] Im eṁōkaj, ke Jijej e jelā ilo an bwe āindein aer ĥomňak ilowaer, E ba ñan er, Etke komij ĥomňak men kein ilo būruemi?
- [9] Ewi iaerro e mōrā in ba ñan ɬeo e akā, Ejako jerowiwi ko am; ak Kwōn jerkak im bōk kiniōm im etal?
- [10] A bwe komwin jelā bwe Nejin armej e maroñ in jeorłok jerowiwi ko ioon lał, (E ba ñan ɬeo e akā)
- [11] Ij ba ñan eok, Kwōn jerkak, im bōk kiniōm, im ilok ñan mweo imōm.
- [12] Im emōkaj an jerkak, im bōk kinien, im diwōjlök imaan mejeir otemjej: innām er otemjej re bwilōñ im wūjtake Anij, im ba, Kōm ar jab loe im āinwōt iŋ ḡokta.
- [13] Im Ej bar etal ñan iturin lojet: im aolepen jar eo rej kweiloklok ñan ippān, im Ej katakin er.
- [14] Im ke Ej kijoone, Ej lo Livai nejin Alpiōs ej jijet ilo jikin tōl owōj, im E ba ñan e, Kwōn loor E. Im e jutak im loor E.
- [15] Im ke Jijej ej jibadek im mōnā ilowan mweo imōn, elōn ri tōl owōj im ri jerowiwi rej jīmor jibadek ippān Jijej im ro ri kałooran; bwe relōn, im rej loor E.
- [16] Im ke skraib ro im Parisi ro rej lo An mōnā ippān ro ri tōl owōj im ri jerowiwi, re ba ñan ro ri kałooran, Ej mōnā im idaak ippān ri tōl owōj im ri jerowiwi rañ.
- [17] Im ke Jijej ej roñjake, E ba ñan er, Ro re jab nañinmej re jab aikuj rū uno, a ro re nañinmej wōt. I ar jab iten kūr tok ro rem̄an, a ro renana.
- [18] Im ro ri kałooran Jon im Parisi ro raar jitłok: im rej item ba ñan E; Etke ro ri kałooran Jon im ro ri kałooran Parisi rañ re jitłok, a ro ri kałooran re jab jitłok?
- [19] Im Jijej e ba ñan er, Ro jeran eo ej pālele rej jitłok ke ɬeo ej pād ippaer ke? toñ wōt ke ɬeo ej pād ippaer re ban jitłok.
- [20] A raan ko re naaj itok ñe naaj bōkłok ɬeo jān ippaer, innām re naaj jitłok ilo raan eo.
- [21] Im ejjełok armej ej keke nuknuk e jañin jān ḡa ilo nuknuk emor; eļaññe āinwōt, mōttan nuknuk eo ekāäl, im ar karpen kake, ej kekeel nuknuk eo emor, im e nana ɬok an potak.
- [22] Im ejjełok armej ej etteiñ wain ekāäl ḡa ilo bōkā kilin kidu remor; eļaññe āinwōt wain eo ekāäl ej rupe bōkā ko, im ejako wain kab bōkā ko: a rej etteiñ wain ekāäl ḡa ilo bōkā rekāäl.
- [23] Im Ej etal ilo jikin kallib korn ko ilo raan Jabōt; im ri kałooran ke rej etal, re jino aer ɬoteleen korn.
- [24] Im Parisi ro re ba ñan E, Lo, etke rej kōm̄an men eo emo ilo raan Jabōt?
- [25] Im E ba ñan er, Kom ar jab kōnono ilo bok ke ta eo Devid e ar kōm̄an ke ej aikuj im kwōle, e im ro raar pād ippān?
- [26] Ekōjkan an deļoñ ilowan imōn Anij ke Abaietar ej pris ɬaplap, im e ar mōnā bred in kaalikkar emo bwe en mōnā, a pris ro wōt, im e ar lełok ñan ro rej pād ippān?
- [27] Im E ba ñan er, Jabōt ar kōm̄ane ñan armej rañ, im jab armej ñan Jabōt:
- [28] Innām Nejin armej Ej Irooj in Jabōt.

- [Mk 3.1] Im Ej bar deļoň ilowan imōn kwelok; im juon emmaan ej pād ie, e mōrā pein.
- [2] Im rej kōjjaad E, eļaňñe E naaj kemour e ilo raan Jabōt; bwe ren kinaaklōk E.
- [3] Im E ba ñan armej e mōrā pein, Kwōn jutak ilo bwilij.
- [4] Im E ba ñan er, Emālim ke kōmanmān emānan ilo Jabōt ko, ak kōmanmān nana? kemour ke, ak ḡan? A rej ikōñ.
- [5] Im ke Ej reiļok ñan er kōn illu, bwe Ej būromōj kōn an pen būrueir, Ej ba ñan armej eo, Kwōn erloke piom. Im ej erloke; im pein emour im āinwōt pein eo juon.
- [6] Im Parisi ro rej diwōjłok, im emōkaj aer pepe ippān ro doon Herod kōn E, e naaj kōjkan aer ḡan E.
- [7] Im Jijej kab ro ri kaļooran ej ilok ñan iturin lomaļo: im eļap jar eo rej ļoor E jān Galili: im jān Judia,
- [8] Im jān Jerusalem, im jān Aidumia, im jān reeaar in Jordan, im jān iturin Tair im Saidōn, jar eo e kanooj ḥap, ke emōj aer roñjake men ko reļap E ar kōmān, rej itok ñan ippān.
- [9] Im E ba ñan ro ri kaļooran, bwe en juon wa edik ippān, kōn an ḥap jar eo, bwe ren jab kōbaj E.
- [10] Bwe E ar kemour elōn; kōn men eo jabdewōt ro re nañinmej rej idedeļok ñan E bwe ren uññūr E.
- [11] Im jetōb ettoon ro, ke rej lo E, re buň imāan mejan, im lamōj, im ba, Kwe Nejin Anij.
- [12] Im eļap An kauwe er bwe ren jab kōjjeļāik armej kōn E.
- [13] Im Ej wanlōňłok ioon toļ eo, im Ej kūrtok ro E kōnaan; im rej itok ñan ippān.
- [14] Im Ej likūt joñoul im ruo bwe ren pād ippān, im bwe En jilkinłok er bwe ren kwaļok,
- [15] Im bwe ren maroň in kajutaklōk timoň ro.
- [16] Im Ej ḡaetan Saimōn ātkālen Piter;
- [17] Im Jemes nejin Zebedi im Jon jaten Jemes; im Ej ḡaetaerro ātkālen Boanerjis, āinwōt ro nejin jourur:
- [18] Im Andru, im Pilip, im Bartolomu, im Matu, im Tomas, im Jemes, nejin Alpiōs, im Tadiōs, im Saimōn ri Kena,
- [19] Im Judas Iskariōt, eo ej ketak E: im rej deļoň ilowan juon im.
- [20] Im jar eo rej bar kweiloklōk; innām re jab maroň in mōnā bred.
- [21] Im ke ro nukwin rej roñjake, re diwōjłok bwe ren jibwe E; bwe re ba Ej wūdeakeak.
- [22] Im skraib ro raar wanlaļtak jān Jerusalem, re ba, Beelzebub ej pād ippān, im Ej kajutaklōk timoň ro kōn Irooj in timoň ro.
- [23] Im Ej kūrtok er, im ba ñan er ilo būrabōl ko, Ekōjkan an Setan maroň in kajutaklōk Setan?
- [24] Im eļaňñe aelōn e jepel jimattan jumae jimattan, aelōn eo e jāmin pād wōt.
- [25] Im eļaňñe im ej jepel jimattan jumae jimattan, mweo e ban pād wōt.
- [26] Im eļaňñe Setan ej make jutak jumae e im e jepel, e ban pād im jutak, a e naaj jako.
- [27] Ejjeļok armej e maroň deļoň ilowan mweo imōn eo e kajoor, im rakimi men ko mweiien, eļaňñe e jab lukwōj ļeo e kajoor ḡokta; innām e naaj rakimi mweo imōn.
- [28] Emool Ij ba ñan kom, Jerowiwi otjemjej naaj jeorļok jān ro nejin armej raŋ, im jabdewōt blaspim ko re naaj blaspim kake;

- [29] A jabdewōt eo e naaj blaspim ɳae Jetōb Kwōjarjar, E jämin jeorłok an jerowiwi , a ewor ruõn indeeo.
- [30] Bwe raar ba, jetōb ettoon ej pãd ippān.
- [31] Innām ro jaten im jinen rej itok, im ke rej jutak i nabōj, rej jelōklōk ñan E, im kūr E.
- [32] Im jar eo rej jijet iturin, im re ba ñan E, Lo jinōm im ro jatiōm rej i nabōj im kapukōt Eok.
- [33] Im E uwaak er, im ba, Wõn jinō, ak jatiō ɳaan raŋ?
- [34] Im Ej reilōk ñan ro rej laajrak iturin, im ba, Lo, jinō im ro jatiō ɳaan.
- [35] Bwe eo ej kōmanmān ankilaan Anij, e in jatiō ɳaan im kōrā, im jinō.

JEPTA 4

- [Mk 4.1] Im Ej bar jino An katakin iturin lojet. Im elap jar eo rej kweilōklōk ñan ippān, innām Ej uwe ioon wa, im jijet ilo lojet; im aolepen jar eo rej pãd iturin lojet ioon āne.
- [2] Im Ej katakin er men ko relōñ ilo bürabōl ko, im e ba ñan er ilo An katakin,
- [3] Komwin roñjake: lo, ri jeor e ar ilen jeor.
- [4] Im ke ej jeor, jet ine rej buñut iturin ial im bao in mejatoto rej kātem kañi.
- [5] Im jet re buñut ijo e dekāke, ijo edik bwidej ie; im emōkaj an eddek, bwe e pejpej bwidej;
- [6] Ak ke ej loliñ aļ e kōjeeke; im bwe ejjeļok okran ej aemedļok.
- [7] Im jet re buñut ilo bwiljin kälōklōk ko, im kälōklōk ko rej eddek, im koutamweiki, im e jab jebar leen.
- [8] Im bar jet re buñut ioon bwidej emān, im jebar leen ej eddek im ɻapļok, im jebar jilñuul kōn juon, im jiljinoñoul kōn juon, im jibukwi kōn juon.
- [9] Im E ba ñan er, Eo ewor løjilñin bwe en roñjake en roñļokjeñ.
- [10] Im ke Ej make iaan, ro rej pãd iturin kab joñoul im ruo, rej kajjitōk ippān kōn bürabōl ko.
- [11] Im E ba ñan er, emōj lewōj ñan kom bwe komwin jelā men eo ettino an aelōñ in Anij; a ñan ro ālikin, kōmanmān men ko otemjej ilo bürabōl ko.
- [12] Bwe ūe rej loe, ren loe im jaje kake; im ūe rej roñ ren roñjake, im jab meļeļe; ūe re ab ukōt bürueir, im naaj jako jerowiwi ko aer.
- [13] Im E ba ñan er, Kom jab jelā bürabōl in ke? e naaj kōjkan ami jeļā waan joñak otemjej?
- [14] Ri jeor eo ej jeor naan.
- [15] Im rein ro rej pãd iturin ial, ijo jeor naan ie; im ke raar roñjake, emōkaj an Setan itok im bōkļok naan eo ar jeor an ilo bürueir.
- [16] Im āindein rein ro ar jeor ijo e dekāke; ke raar roñjake naan, emōkaj aer bōke, im e buñbürueir;
- [17] Im ejjeļok okrair ilo er, a jidik wōt iien aer niknik; innām ūe jorrāān ak matōrtōr ej walok kōn naan, emōkaj aer tipñōl.
- [18] Im bar jet ro jeor ilo kälōklōk ko; rein ro raar roñjake naan;
- [19] Im inepata ko an laļ in, im ɻoŋ an ɻweiuk ko, im ɻoŋkake men ko jet, rej deļoñ im koutamweik naan, im e jab jebar leen.
- [20] Im ro ar jeor ioon bwidej emān; ro rej roñ naan, im bōke, im jebar leir, juon jilñuul, juon jiljinoñoul, im juon jibukwi.

- [21] Im E ba ñan er, Rej bōktok Ɂaam, bwe re likūt e iumwin jāpe, ak iumwin peet, im jab likūt e ioon jikin Ɂaam ke?
- [22] Bwe ejjełok men in Ɋojak, eļaññe jab bwe en alikkar; ak ejjełok men in kalbubu a bwe en walqloq.
- [23] Im eļaññe jabdewōt armej ewor lojilñin bwe en roñjake, en roñłokjeñ.
- [24] Im E ba ñan er, Komwin lale ta eo komij roñjake. Joñak eo komij joñak kake, naaj bar joñak ñan kom; im naaj koorłok lewōj ñan kom.
- [25] Bwe eo ewor ippān, naaj lełok ñan e; im eo ejjełok ippān, naaj bōk men eo an jān e.
- [26] Im E ba, Āin aelōñ in Anij deiñ, āinwōt eļaññe armej ej kallib ine ilo bwidej;
- [27] Im ej kiki im jerkak boñ im raan, im ine ej eddek im Ɂaplók, e jaje kōjkan.
- [28] Bwe lał ej calle make iaan, Ɋokta bōlōk, innām leen, tokālik leen ekalo.
- [29] A ñe leen ekalo emőkaj an bukwe kōn sikel, bwe iien Ɋadṁōd emőj an itok.
- [30] Im E ba, E naaj kōjkan am kajjioñe aelōñ in Anij? ak kōm naaj kaalikkar e kōn būrabōł õt?
- [31] Ej āinwōt ine in mustad, eo, ñe jeor ilo bwidej meñe edik jān ine otemjej ioon lał;
- [32] A ñe emőj jeor ej eddek, im Ɂaplók jān mar otemjej, im ej eddek ra im eļap; innām bao in mejatoto rej babu ilo lorin.
- [33] Im kōn elōñ būrabōł im āinwōt Ej ba naan eo ñan er, āinwōt aer maroñ in roñjake.
- [34] A ñe ejjełok būrabōł E jab kōnono ñan er; ñe rej make Ɂok iaer Ej kamejeleik men otemjej ñan ro ri kałooran.
- [35] Im ilo raan eo, ke ejota, Ej ba ñan er, Jān ilók ñan lomålō jab uweo.
- [36] Im rej ilók jān jar eo, im ektak E wōt ke Ej pād i wa. Im bar jet wa ippān.
- [37] Im e buñ ñat, im Ɋo ko rej juur ioon wa eo, innām elōñ.
- [38] Im Ej pād i lókōn wa eo, im kiki ioon pitōn; im rej kōruj E, im ba ñan E, Ri Kaki, kwō jab Ɋomṇak kōn am jako ke?
- [39] Im Ej jerkak im kauwe kōto, im ba ñan lomålō, Kwōn jab Ɋakūtkūt, kwōn lur. Im kōto e jako, im eļap lur.
- [40] Im E ba ñan er, Etke komij lōlñōñ im āinwōt? Kom jañin tōmak ke?
- [41] Im eļap aer mijak im ba ñan doon, Wōn armej in bwe kōto im lojet rej pokake E?

JEPTA 5

- [Mk 5.1] Im rej itok ñan lomålō jab uweo ñan ãne eo an ri Gerasa.
- [2] Im ke Ej to jān wa eo, emőkaj an juon armej ioon E jān wūliej ko, im jetōb ettoon mōk Ɋa ãnbwinnen;
- [3] Ej jokwe ilo wūliej ko, im ejjełok armej e maroñ in liäpe jab kōn tomede;
- [4] Bwe elōñ alen aer liäpe kōn feter ko im tomede ko, im tomede ko e ar Ɋwijkōki, im feter ko e ar rup: im ejjełok armej e maroñ bwe en kawiiek e.
- [5] Im iien otemjej, boñ im raan, ioon toł ko im ilo wūliej ko, ej lamōj im make bukwe kōn dekā ko.
- [6] A ke ej lo Jijej etołok ej ettōr im kabuñ ñan E;
- [7] Im ej lamōj kōn eļap ainikien, im ba, Ta ippam im ippa, Kwe Jijej Nejin Anij eutiejtata? Ij kanejnej ñan Eok kōn Anij, Kwōn jab kaeñtaan eō.

- [8] Bwe E ar ba ñan e, Kwõn jutaklök jän armej ñe, kwe jetōb ettoon.
- [9] Im Ej kajjitōk ippān, Etam? Im e uwaak im ba, Eta Lijiõn; bwe kõm lõñ.
- [10] Im elap an akweļap ñan E, bwe En jab jilkinlök er jän ãne eo.
- [11] Im ijo ioon tol eo, bwijin piik elap rej mõñä.
- [12] Im tiþoñ ro otemjej rej akweļap ñan E, Kwõn jilkinlök kõm ñan ilowan piik ko, bwe kõmin deþoñ ilo er.
- [13] Im Ej kõtlök er. Im jetōb ettoon ro rej jutaklök, im deþoñ ilowan piik ko; im bwijin piik ko rej kanooj ettõrlaþ lök ijo ejirümlle ñan lojet, oraer enañin ruo tóujin, im rej maþoñ i lojet.
- [14] Im ro rej naajdik piik ko re ko, im kõnnaanõk ro rej pãd ilo jikin kwelök eo, im ilujen ãne eo. Im rej ilök bwe ren lo men eo emõj kõmanmåne.
- [15] Im rej itok ñan ippān Jijej, im lo eo tiþoñ e kar mõk ña ãnbwinnen, im lijiõn e kar ippān, im ej jijet, im ewor nuknuk ko an, im ejako an wüdeakeak: im rej lõlñoñ.
- [16] Im ro raar loe rej kõnnaanõk er, kõjkan leo tiþoñ e kar mõk ña ãnbwinnen, im kõn piik ko.
- [17] Im rej jino aer akweļap ñan E, bwe En ilök jän ãne eo ãneir.
- [18] Im ke Ej uwe ioon wa, eo tiþoñ e kar mõk ña ãnbwinnen, ej akweļap ñan E bwe en pãd ippān.
- [19] Im Jijej ej bõbrae e, im E ba ñan e, Kwõn ilök ñan ñweo iþõm ippān ro nukwum, im kõnnaanõk er men ko reļap an Irooj kõm An ñan eok, im kõjkan An türiamondkake eok.
- [20] Im ej ilök im kabuñbuñlök i Dekapolis men ko reļap Jijej e ar kõm An ñan e; im er otemjej re bwilõñ.
- [21] Im ke emõj an Jijej bar eþlää ñan loþaþo jab uweo kõn wa eo elõñ armej rej kweiloklök ñan ippān: im Ej epaak ñan lojet.
- [22] Im lo, juon iaan ri lale iþon kwelök ej itok ñan ippān, etan Jairõs; ke ej loe, ej buñ ña iturin neen,
- [23] Im elap an jar im akweļap ñan E, im ba, Nejiõ ledik ej nañinmej wõt jidik; Kwõn item liküt piom ña ioon, bwe en jako an nañinmej, im en mour.
- [24] Im Jijej ej ilök ippānlök: im elõñ armej rej þoor E, im kõbaj E.
- [25] Im juon kõrã, bõtõktõkin etoþr lök iumwin joñoul im ruo iiõ,
- [26] Im elap an eñtaan kõn elõñ rü uno, im e ar aji ñweiien otemjej, im e jab mour lök, a ej doorlaþlök,
- [27] Ke e ar roñ kõn Jijej, ej itok ilo bwiljin jar eo ilökõn, im uññür kopä eo An.
- [28] Bwe e ba, Eþaññe I naaj uññür wõt jidik nuknuk ko An, I naaj mour.
- [29] Im emõkaj an ñõrã unin bõtõktõkin; im ej eñjake ilo ãnbwinnen bwe ej mour jän nañinmej eo an.
- [30] Im Jijej, emõkaj An jeþa ilowan, bwe kajoor e ar ilök jän E, ej oktak ilo bwiljin armej, im ba, Wõn e ar uññür nuknuk ko Aõ?
- [31] Im ri kaþooran re ba ñan E, Kwõj lo elõñ armej rej kõbaj Eok, im Kwõj ba ke, Wõn e ar uññür Eõ?
- [32] Im Ej reilök bwe En lo lio e ar kõmman men in.

- [33] A kõrā eo ej lõlñōñ im wūdiddid, bwe e jelā ta eo emōj kõmmane ilowan, ej itok im buñ imaan mejan, im ba ñan E aolepen mool.
- [34] Im E ba ñan e, Nejiõ, am̄ tõmak e ar kemour eok; kwõn ilõk im aenõm̄man, im mour jān am̄ nañinmej.
- [35] Im ke Ej kõnono, rej itok jān imõn ri lale imõn kwelõk, im ba, E mej ledik eo nejõm̄; etke kwõj kamõk wõt Ri Kaki ñe?
- [36] A Jijej ej kâbon naan eo rej ba, im E ba ñan ri lale imõn kwelõk, Kwõn jab lõlñōñ, kwõn tõmak wõt.
- [37] Im E jab kõtlõk bwe armej ren loor E, a erjel wõt, Piter im Jemes im Jon, jaten Jemes.
- [38] Im ej itok ñan imõn ri lale imõn kwelõk, im Ej lo aer iruj, im ro rej jañ im limõ elap.
- [39] Im ke Ej deþoñ, E ba ñan er, etke komij iruj im jañ? ledik ñe e jab mej, a ej kiki.
- [40] Im rej kajjirere kake. A ke emōj An kadiwõljõk er otemjej, Ej ãñin jemen im jinen ledik eo, im ro rej pãd ippān, im deþoñ ñan ijo ledik ej babu ie.
- [41] Im ej kabwijere ledik eo kõn pein, im ba ñan e, Talita kumi; ukõtõn naan in, Ledik, Ij ba ñan eok, kwõn jerkak.
- [42] Im emõkaj an ledik jerkak, im etal; bwe e rüttõn joñoul im ruo iiõ. Im rej bwilõn kõn elap bwilõn.
- [43] Im elap An jiroñ er bwe ejjeþok armej en jelā men in; im Ej ba bwe ren leþok ñan e bwe en mõññā.

JEPTA 6

- [Mk 6.1] Im Ej ilõk jān ijo, im itok ñan ãne eo An: im ri kaþooran rej loor E.
- [2] Im ke Jabõt ej itok, Ej jino an katakin ilowan imõn kwelõk; im elõn ro rej roñjake re bwilõn , im ba, jān ia men kein an armej in? im ta mälõtlõt in ar leþok ñan E, im ekõjkan An kõmanman men in bwilõn kein kõn pein?
- [3] Le in e jab carpenter, nejin Meri, jein Jemes im Joses im Judas im Saimõn ke? im ro jaten kõrā re jab pãd ipped ke? Im re tipñõl kõn E.
- [4] A Jijej e ba ñan er, Rej nõbar ri kanaan, eþaññe e jab pãd i ãne eo an, ippān ro nukwin, im ilowan mweo imõn.
- [5] Im ijo E ban kõm̄man jabdewõt jerbal ekajoor, a Ej likût pein ioon re iiet ro re nañinmej, im kemour er.
- [6] Im Ej bwilõn kõn aer jab tõmak. Im Ej itoitak ilo jikin kwelõk ko redik, im katakin.
- [7] Im Ej añañintok joñoul im ruo, im jino An jilkinþok er ruo iaan im ruo iaan, im Ej leþok ñan er kajoor ioon jetõb ettoon ro;
- [8] Im jiroñ er bwe enjeþok men en rej bõk ippaer kõn aer etal, a jokoñ wõt; enjeþok bõjõ, enjeþok bred, enjeþok mAn ilo aer kañür;
- [9] A ren kõñak ballin neir, im jab kõñak ruo kopã.
- [10] Im e ba ñan er, Ijo jabdewõt komij deþoñ ilowan im, komwin pãd ijo ñan tõr eo komij ilõk jān e.
- [11] Im jabdewõt eo e jämin bõk kom, im jab roñjake kom, ñe komij ilõk jān ijo, komwin jojen bùñalñal ium̄win neimi bwe en men in kõnnaan ñan er.
- [12] Im rej ilõk, im kwalõk bwe armej ren ukelõk ippaer.

- [13] Im rej kajutaklök elōñ tiŋoŋ, im kapit kōn oil elōñ ro re nañinmej, im kemour er.
- [14] Im kiň Herod ej roñ kōn e; bwe e buñbuñ lök etan: im e ba, Jon ri peptaij e ar jerkakpeje jān ro re mej, im kōn men iň kajoor kein rej jerbal ilo E.
- [15] Bar jet re ba, e Elaija. Im bar jet re ba, E juon ri kanaan, im āinwōt juon iaan ri kanaan ro.
- [16] A Herod, ke ej roñjake, e ba, E Jon eo I ar jebbare: ej jerkakpeje jān ro re mej.
- [17] Bwe Herod e make ar jelōklök im jibwe Jon, im liäpe ḡa ilowan prisōn kōn Herodia, pāleen Pilip jein: bwe e ar pālele ippān.
- [18] Bwe Jon e ar ba ñan Herod, E jab mālim bwe kwōn bōk lio pāleen jiom.
- [19] Im Herodias e pāle, im kōñaan ḡan e; ak e ban:
- [20] Bwe Herod ej mijak Jon, bwe e jelā e armej ewānōk im kwōjarjar, im ej kōjparok e. Im ke ej roñjake ebiuk an lōmṇak; im e buñbūruen ke ej roñjake.
- [21] Im ke ej itok raan em̄man, bwe ilo raan eo Herod e ar ḡotak ie, ej kōmanman juon kwōjkwōj ñan an irooj jidik, im ro kaben ḡaplap, im ro irooj in Galili;
- [22] Im ke nejin Herodias, nejin kōrā ej deļoñ, im eb, im kabuñbūruen Herod im ro rej jibadek im ḡoñā ippān, kiň eo e ba ñan jiroñ eo, Kwōn kajjitōk ippa jabdewōt men eo kwō kōñake, im I naaj lewōj ñan eok.
- [23] Im ej kanejnej ñan e, Jabdewōt eo kwōj kajjitōk ippa, I naaj lewōj ñan eok, eļaññe jibwilkwōn aelōñ eo að.
- [24] Im lio ej ilök, im kajjitōk ippān jinen, Ta eo in kajjitōk? Im e ba, Bōran Jon ri peptaij.
- [25] Im kiiōkiiō ej ḡōkajtok im deļoñ ñan ippān kiň eo, im kajjitōk, im ba I kōñaan bwe kwōn letok ñan eō kiiō lök ilowan jāpe, bōran Jon ri peptaij.
- [26] Im kiň e kanooj būromōj kake; a kōn an kanejnej, im kōn ro rej jibadek im ḡoñā, e jab kōñaan ba ñan lio, Jab.
- [27] Im emōkaj an kiň jilkinlök juon ri ire, im jiroñ bwe en bōktok bōran: im ej ilök im jebbare ḡa ilowan prisōn,
- [28] Im bōktok bōran ilo jāpe, im lelök ñan jiroñ eo; im jiroñ eo ej lelök ñan jinen.
- [29] Im ke ri kalooran rej roñjake, rej item bōk ubōn, im likūt e ilowan lōb.
- [30] Im ri kalooran rej kweilōklök ñan ippān Jijej, im kōnnaanōk E men otemjej men ko raar kōm̄mAn, im men ko raar katakin.
- [31] Im e ba ñan er, Koñwin make wōt im itok ñan āne jemaden, im kakkije jidik iien: bwe elōñ ro rej itok im ilök, im ejjełök iien aer ḡoñā.
- [32] Im rej ilök ñan āne jemaden kōn wa, im make lök iaer.
- [33] Im armej raŋ rej lo aer ilök, im elōñ rej kile er, im rej ettōr ñan ijo jān jikin kwelök otemjej, im ḡōkajlök jān er.
- [34] Im ej itok im lo jar eļap, im ej tūriamōkake er, bwe er āinwōt jiip ko ŋe ejjełök aer seperd: im ej jino An katakin er men ko relōñ.
- [35] Im ke e nañin jemłök raan, ri kalooran rej itok ñan ippān, im ba, Ijin āne jemaden, im kiiō e nañin boñ;
- [36] Kwōn jilkinlök er, bwe ren ilök ñan āne im jikin kwelök ko redik iturin, bwe ren wiaik kijeir.

- [37] A Ej uwaak im ba ñan er, Kom̄win leļok ñan er bwe ren mōñā. Im re ba ñan E, Kōmin ilok ke, im wiaik bred kōn rūbukwi silliñ, im leļok ñan er bwe ren mōñā?
- [38] E ba ñan er, Jete ioon bred ippemi? kom̄win ilem loe. Im ke re jeļā, re ba, ļalem, im ruo ek.
- [39] Im Ej jiroñ er, bwe ren kajijet im kollaajrak er ioon wūjooj emaroro.
- [40] Im rej jijet ilo jar ko jibukwi, im ilo jar ko lemñoul.
- [41] Im Ej bōk ļalem ioon bred im ruo ek, im ejed ñan lañ, im jar, im ruji ioon bred ko, im leļok ñan ro ri kaļooran bwe ren likūt īmaer; im ruo ek Ej ajej ñan er otemjej.
- [42] Im er otem jeļok rej mōñā im mat.
- [43] Im rej āti joñoul im ruo iep relōñ kōn mātiir im ek ko.
- [44] Im ro rej mōñā ioon bred ko, limādep īaan.
- [45] Im emōkaj An jiroñ ro ri kaļooran bwe ren uwe ioon wa, im ilok ḡokta ñan lomaļo jab uweo, ñan Betseida, ke Ej jilkinļok jar eo.
- [46] Im ke emōj An jilkinļok er, Ej ilok ñan juon toļ bwe en jar.
- [47] Im ke ejota wa eo ej pād ilukwōn lomaļo, im e make iaan ioon āne.
- [48] Im Ej lo aer eñtaan im aõnõn, bwe kōto ej itok īmaan: im ke enañin emān mmej ilo boñ, Ej itok ñan ippaer, im etal ioon lojet; im E kōnaan kijoon er.
- [49] A ke rej lo An etal ioon lojet, rej lōmņak e Jetōb, im rej laļōj:
- [50] Bwe er otemjej rej lo E, im re abwinmake. Im emōkaj An kōnono ippaer, im ba ñan er, Kom̄win aenōm̄man: Ña E; kom̄win jab abwinmake.
- [51] Im ej uwelōñļok ñan ippaer ioon wa; im kōto ejako; im e kanooj ļap aer bwilōñ ilo er;
- [52] Bwe re jab jeļā kōn ioon bred ko, bwe būrueir re penawiiā.
- [53] Im ke emōj aer eļļā, rej tōkeak āne Genesaret, im kōm̄man wa.
- [54] Im ke rej to jān wa, emōkaj aer kiil E,
- [55] Im ettōr ñan aolepen āne eo, im jino aer bōktok ro re nañinmej ioon peet ko, ñan ijo rej roñ Ej pād ie.
- [56] Im ijo jabdewōt Ej deļoñ ie, ilo jikin kwelok ko redik, ak reļap, ak ilujen āne, rej likūt ro re nañinmej ilo jikin wia ko, im akweļap ñan e, bwe ren uññūr tōrerein wōt nuknuk ko An; im jabdewōt ro rej uññūre rej mour.

JEPTA 7

- [Mk 7.1] Im Parisi ro, im jet iaan skraib ro, raar itok jān Jerusalem, rej kweilokļok ñan ippān.
- [2] Im raar lo jet iaan ro ri kaļooran rej mōñā bred kōn peir re jab erreo, āinwōt raar jab amwini.
- [3] Bwe Parisi ro, im ri Ju ro otemjej, eļaññe raar jab kanooj amwini peir, re jab mōñā, kōn aer dāpij an elder ro bwebwenato.
- [4] Im ke rej itok jān jikin wia, eļaññe re jab tutu, re jab mōñā. Im bar elōñ men ko ippaer, men ko rej bōki im dāpij, āinwōt kwaļe kab ko, im pot ko, im jāpe jinibōr ko.
- [5] Im Parisi ro im skraib ro rej kajitōk ippān, Etke ri kaļooram re jab etal ilo an elder ro bwebwenato, a rej mōñā bred kōn peir re jab erreo?
- [6] E uwaak im ba ñan er, Emool an Aiseia rūkaanij kōn kom ri etao, āinwōt ar je, Armej rein rej kabuñ ñan Eō, kōn tieir, a būrueir rettolok jān Eō.

- [7] A ejjełok tokjān aer kabuñ ñan Eō, kōn aer katakin, kōn aer naan in katak, kein ko an armej.
- [8] Komij likūt kien Anij, im dāpij bwebwenato an armej rañ.
- [9] Im e ba ñan er, Emool komij jołok kien Anij, bwe kom̄win dāpij ami bwebwenato.
- [10] Bwe Moses e ba, Kom̄win koutiej jemañ im jinõm; im, jabdewōt eo ej kōnono nana kōn jemen ak jinen, en mej otem mej.
- [11] A kom ba, Elaññe armej ej ba ñan jemen ak jinen, Men eo jabdewōt aō bwe in jipañ eok, ej korban, ainwōt ba, men in joortak;
- [12] Komij kōtlōk e bwe en jab kōm̄man em̄man ñan jidik ñan jemen ak jinen;
- [13] Im komij kōm̄man naan in Anij jekdqon kōn ami bwebwenato, men eo kom ar lełok: im elõñ men rot kein komij kōm̄An.
- [14] Im ke em̄oj an añiñintok armej otemjej ñan ippān, E ba ñan er, Kom̄win otemjej karoñjak Eō, im jełā kake.
- [15] Ejjełok men eo ilikin armej, men eo ej dełoñ ilowan, ej maroñ in kananaik e; a men ko rej wałoktok jān ilowan, men kein rej kananaik e.
- [17] Im ke em̄oj An dełoñ ilowan im jān jar eo, ri kałooran rej kajitök ippān kōn būrabōl eo.
- [18] Im E ba ñan er, Kom̄win barainwōt jaje kake ke? Kom̄win otemjej karoñjak Eō, im jełā kake.
- [19] Bwe e jab dełoñ ilowan būruen, a ilowan lojien im ej diwōjłok ijo jikin mijlok. Ej ba men in̄ im likūt ekkan otemjej erreo.
- [20] Im E ba, men eo ej wałoktok jān ilowan armej, ej kananaik armej eo.
- [21] Bwe jān ilowan, jān būruen armej ej itok Jōm̄nak ko renana, Jōñ ko an ro ewor pāleir, Jōñ ko an ro ejjełok pāleir, uror ko,
- [22] Kołt ko, arók ḡweiuk ko, jerowiwi ko, mone, kijoñ, mejnana, kōnono nana, juwa, bwebwe;
- [23] Men kein otemjej renana rej itok jān ilowan im kananaik armej.
- [24] Im Ej jutak jān ijo, im ilok ñan turin Tair im Saidon, im dełoñ ilowan im, im E jab kōnaan bwe armej ren jełā: im E ban tilekek.
- [25] A em̄okaj an juon kōrā, ledik eo nejin jetōb ettoon mok ḡa ãnbwinnen, roñ kōn e im ej itok im buñ iturin neen.
- [26] Kōrā eo e ri Grik, ri Siropenisia; im ej akwełap ñan E bwe En kajutakłok tiñon jān ilowan ledik eo nejin.
- [27] A Jijej e ba ñan e, Ajri ro ren mat mokta; bwe e jab em̄man bōk kijen ajri bred, im jołok e ñan kidu rorrer ko redik.
- [28] Im ej uwaak im ba ñan E, Aet, Irooj: a kidu ko redik ium̄win tebōl rej attükoko tipdikdikin ajri rañ.
- [29] Im E ba ñan e, kōn naan in̄ kwōn ilok: em̄oj an tiñon jutakłok jān ilowan ledik eo nejõm.
- [30] Im ej ilok ñan ḡweo im̄on, im lo ledik eo ej babu ioon kinien, im em̄oj an tiñon jutakłok.
- [31] Im ke Ej ilok jān ãne ko iturin Tair Ej deblok Saidon im ãne ko i tōrerein Dekapolis im bar itok ñan lom̄ajo in Galili.
- [32] Im rej ãñintok ñan E juon e jaroñroñ, im e allo; im rej akwełap ñan E bwe En likūt pein ioon.

- [33] Im ej ãñinlök e jān jar eo make iaan, im liküt addiin ilo lojilñin, im Ej iyelok, im uññür loen;
- [34] Im ej jerlök ñan lañ, im jabjen menowan, im ba ñan e, Eppata, ãinwōt, En pellök.
- [35] Im emōkaj lojilñin rej roñlökjen, im to an loen e mejal, im e alikkar an kōnono.
- [36] Im Ej jiroñ er bwe ren jab kōnnaanōk armej: a ñe Ej kaļapłok An jiroñ er, rej kaļapłok aer kabuñbuñlök e.
- [37] Im e kanooj ḥap aer bwilōñ, im rej ba, E ar kōmman men otemjej im remman; Ej kōmman bwe ro rej jaroñroñ ren roñlökjen, im ro re jaje kōnono ren kōnono.

JEPTA 8

- [Mk 8.1] Ilo raan ko ke e kanooj ḥap jar eo, im ejjełok kijeir, Jijej ej añañintok ro ri kaļooran, im ba ñan er,
- [2] Ij tūriamokake jar eo, bwe raar pād ippa iumwin jilu raan, im ejjełok kijeir.
- [3] Im eļaññe Ij jilkinlök er ilo aer jitlök ñan ṡoko imweir, re naaj parōk ilo ial; im jet iaer raar itok jān ijo etołok.
- [4] Im ri kaļooran re uwaak E, Jān ia an armej maroñ in kōmat er kōn bred ije i ãne jemaden?
- [5] Im Ej kajxitōk ippaer, Jete ion bred ippemi? Im re ba, Jiljilimjuon.
- [6] Im Ej jiroñ jar eo bwe ren jijet ioon meļaaj. Im Ej bōk jiljilimjuon ion bred ko, im jar, im ruji, im leļok ñan ri kaļooran bwe ren likūti imaer; im rej likūti imaan armej ran.
- [7] Im e iiet ek ko redik ippaer; im Ej jar, im jiroñ bwe ren barāinwōt likūti imaer.
- [8] Im rej ṡoñā, im mat; im rej āti ṡottan ko matiir jiljilimjuon iep.
- [9] Im ro raar ṡoñā enañin earap; im Ej jilkinlök er.
- [10] Im emōkaj An uwe ioon wa ippān ro ri kaļooran, im tartok ñan ijo ko ṡottan Dalmenuta.
- [11] Im Parisi ro rej itok, im jino aer kajxitōk ippān, im pukot jān E kakōlle jān lañ, bwe ren kapo E.
- [12] Im E kanooj jabjen menowan ilo An, im ba, Etke epepen in rej kapukōt kakōlle? Emool Ij ba ñan kom, jāmin leļok kakōlle ñan epepen in.
- [13] Im Ej likūt er, im bar uwe ioon wa, im ilök ñan loļaļo jab uweo.
- [14] Im raar meļoklök in ektak, a juon wōt ion bred ippaer ioon wa.
- [15] Im Ej kauwe er, im ba, Komwin lale, im kōjparok kom jān leven an Parisi ro, im jān leven an Herod.
- [16] Im rej kōnono ñan doon im ba, Ejjełok bred ipped.
- [17] Im Jijej e jelā im ba ñan er, Etke komij kōnono bwe ejjełok bred ippemi? Kom ar jaje ñan kiiō ke? a kom jab meļeļe ke? būruemi re pen wōt ke?
- [18] Ewor mejemi, kom jab lo ke? im ewor lojilñemi, kom jab roñ ke? im kom jab keememej ke?
- [19] Ke I ar ruji ḥalem ion bred ñan limādep, jete iep ko relōñ kōn ṡottan ko matiir komij āti? Re ba ñan E, Joñoul im ruo.
- [20] Im ke jiljilimjuon ñan earap, jete iep ko relōñ kōn ṡottan ko matiir komij āti? Im re ba, Jiljilimjuon.
- [21] Im Ej ba ñan er, Kom jañin meļeļe ke?

- [22] Im rej itok ñan Betseida; im rej ãñintok ñan e juon armej epilo, im rej akweļap ñan e bwe En uññüre.
- [23] Im Ej kabwijere pein ļeo epilo, im ãñinlōk e jān jikin kwelōk; im ke emōj An iyeloke mejan, im likūt pein ioon, ej kajjitōk ippān, Ewor ta en kwōj loe?
- [24] Im ej bōk mejan im ba, Ij lo armej; bwe ij lo er ãinwōt wōjke im rej etetal.
- [25] Tokālik ej bar likūt pein ḡa ioon mejan, im ej kallimjeke; im ej mour, im e alikkar an lo men otemjej.
- [26] Im Ej jilkinlōk e ñan ḡweo imōn im ba, Kwōn jab deļoñ ilowan jikin kwelōk eo.
- [27] Im Jijej ej ilōk, kab ro ri kalooran, ñan jikin kwelōk ko redik i Seseria Pilippai; im ilo ial Ej kajjitōk ippān ro ri kalooran, im ba ñan er, Wōn Ŋa, ilo an armej kōnono?
- [28] Im re uwaak, Jon ri peptaij; a jet re ba Elaija; im bar jet, Juon iaan ri kanaan ro.
- [29] Im Ej kajjitōk ippaer, A wōn Ŋa, ilo ami kōnono? Im Piter e uwaak im ba ñan E, Kwe ri Kūraij.
- [30] Im Ej kauwe er, bwe ren jab kōnnaanōk jabdewōt armej kōn E.
- [31] Im Ej jino An katakin er, bwe Nejin armej e naaj eñtaan kōn men ko relōñ; elder ro, im pris ro reļap, im skraib ro re naaj jołok E, im ḡan E, im ilōkōn jilu raan e naaj jerkakpeje.
- [32] Im naan eo ej kōnono alikkar. Im Piter ej ãñinlōk E, im jino an kauwe e.
- [33] Im ke emōj An oktak im reiļok ñan ro ri kalooran, ej kauwe Piter, im ba, Kwōn ilōk ālik Eō, Kwe setan; bwe kwō jab ļōmṇak kōn men ko an Anij, a kōn men ko an armej.
- [34] Im Ej añiñintok jar eo ñan ippān kab ro ri kalooran, im ba ñan er, Jabdewōt eo e kōñaan ļoor Eō, en make kaarmejjete, im inek debwāäl eo an, im ļoor Eō.
- [35] Bwe jabdewōt eo e kōñaan lōmoqor an mour, e naaj jako an mour; a jabdewōt eo ej jołok an mour kōn Ŋa im kōn gospel, e naaj lōmoqoren.
- [36] Bwe ewi emān ñan armej, eļaññe ej jibadek aolepen laļ, im kowōtlōk an mour?
- [37] Ak ta eo emān an armej leļok bwe en kōrrā an?
- [38] Bwe jabdewōt eo e naaj jook kake Eō im naan ko Aō, ilo epepen iñ ej ļōñ im jerōwiwi, Nejin armej e naaj jook kake e, iien eo Ej itok ilo aiboojoj an Jemen ippān enjeļ re kwōjarjar.

JEPTA 9

- [Mk 9.1] Im e ba ñan er, Emool Ij ba ñan kom, jet iaan ro rej jutak ijin re jāmin edjoñ mej, ñan tōr eo re naaj lo an aelōñ in Anij itok ilo kajoor.
- [2] Im ilōkōn jiljino raan, Jijej ej ãñin Piter im Jemes im Jon, im ãñinlōñlōk er ioon juon tol eutiej make iaer; im kōjakkōlkōl E īmaan mejeir.
- [3] Im ballin e jatōltōl e kanooj mouj; im ejjeļok ri karreo nuknuk i laļ ej maroñ kemouj ãinwōt.
- [4] Im e weaaktok ñan ippaer Elaija im Moses, im rej kōnono ippān Jijej.
- [5] Im Piter e uwaak im ba ñan Jijej, Rabbai, emān ar pād ijin; im jān kalōk jilu imōn kōppād; juon ñan Eok, juon ñan Moses, im juon ñan Elaija.
- [6] Bwe e jaže ta men eo en uwaak; bwe re kanooj lōlñōñ.
- [7] Im kōdō ej kallor er; im ainikien ej itok jān kōdō eo im ba, E iñ Nejiō e jitōnbōro; kom̄win karoñjake.

- [8] Im emōkaj, ke emōj aer rei bajrek, rej lo ejjełok armej, a Jijej wōt ippaer.
- [9] Im ke rej to lał jān tol eo, Ej kauwe er bwe ren kōnnaanōk ejjełok armej men ko raar loi, ñan tōr eo Nejin armej e naaj jerkakpeje jān ro re mej.
- [10] Im rej dāpij naan eo ippaer, im kajjitōk ippān doon, ewi rāpelstan naan in, jerkakpeje jān ro re mej?
- [11] Im rej kajjitōk ippān im ba, Etke skraib ro re ba, Elaija e naaj itok ḡokta?
- [12] Im E uwaak im kōnnaanōk er, Emool Elaija ej itok ḡokta, im kajimwe men otemjej; im ekōjkan ar jeje kōn Nejin armej, bwe e naaj eñtaan kōn men ko relōñ, im re naaj kajekdōn E?
- [13] A Ij ba ñan kom, emōj an Elaija itok, im raar kōmjan ñan e jabdewōt men eo re kōnaan, ãinwōt jeje kōn e.
- [14] Im ke Ej itok ñan ippān ro ri kałooran, ej lo ełap jar eo ej kōpool er, im skraib ro rej kajjitōk ippaer.
- [15] Im emōkaj an ɻap armej otemjej bwilōñ, ke rej lo E, im rej ettōr ñan ippān im yokyokwe E.
- [16] Im ej kajjitōk ippān skraib ro, Ta eo komij kajjitōk ippaer?
- [17] Im juon iaan jar eo e uwaak im ba, Ri Kaki, I ar ãñintok ñan ippam nejiō ḡaan, eo jetōb e ban kōnono ej ḡok ɻa ãnbwinnen.
- [18] Im ijo jabdewōt ej ãñinłok e, ej kókkure; im ej ḡormōr, im ñłoł ñiin, im ej bōjłok: im I ar ba ñan ro ri kałoram bwe ren kajutakłok e, a re bane.
- [19] Im Ej uwaak er im ba, O epepen e jab tōmak, ietoõn Aõ naaj pād ippemi? ietoõn Aõ naaj kijenmej kake kom? komwin ãñintok e ñan Eō.
- [20] Im rej ãñintok e ñan ippān: im ke ej loe, emōkaj an jetōb kekeel e, im ej buñ ioon lał, im dāpilpil im ḡormōr.
- [21] Im ej kajjitōk ippān jemen, Ietoõn an men in pād ippān? Im e ba, jān ke ej niñniñ.
- [22] Im elōñ alen e ar jołok e ɻa ilo kijeek, im ilo dān bwe en ḡaan e; a ełaññe Kwōj maroñ jabdewōt, Kwōn tūriamo kake kōm, im jipañ kōm.
- [23] Jijej e ba ñan e, Ełaññe kwōj maroñ! Eo ej tōmak ej maroñe men otemjej.
- [24] Im emōkaj an jemen ajri eo lamōj, im ba, Ij tōmak; Kwōn jipañ eõ kōn aõ jab tōmak.
- [25] Ke Jijej ej lo armej ro rej tōrtok, Ej kauwe jetōb ettoon, im ba ñan e, Kwe, jetōb e jaje kōnono im jaroñroñ, Ij jiroñ eok, kwōn jutakłok jān e, im jāmin bar dełoñ ilo e.
- [26] Im ke emōj an lamōj, im kanooj kekeel e, ej jutakłok jān e: im leo ãinwōt juon emej; innām elōñ re ba, E mej.
- [27] A Jijej ej kabwijere pein, im kotak e; im ej jutak.
- [28] Im ke Ej dełoñ ilowan im, ri kałoran rej make wōt im kajjitōk ippān, Etke kōm ar jab maroñ in kajutakłok e?
- [29] Im E ba ñan er, Ejjełok en e maroñ in kajutakłok men rot kein, a kōn jar wōt.
- [30] Im rej ilok jān ijo, im deblok Galili; im E jab kōnaan bwe jabdewōt armej en jelā men in.
- [31] Bwe Ej katakin ro ri kałoran, im ba ñan er, Rej ketak Nejin armej ñan pein armej ro, im re naaj ḡaan E; im ɻalikin aer ḡaan E, E naaj jerkakpeje ilo raan eo kein ka jilu.
- [32] A re jab melele naan eo, im re mijak in kajjitōk ippān kake.

- [33] Im rej itok ñan Kaperneum, im ke Ej pd ilowan im, Ej kajjitk ippaer, Ta eo kom ar akwle doon kake ilo ial?
- [34] A rej ikn: bwe ilo ial raar akwle doon, kn wn iaer elaptata.
- [35] Im Ej jijet, im aintok, jooul im ruo, im ba ñan er, Eane jabdewt armej e kaan bwe en mokta, e naaj liktata im korijerair otemjej.
- [36] Im Ej kabwijere juon ajri edik, im kajutak e iojapeir: im ke emj An jiburlep e, E ba ñan er,
- [37] Jabdewt eo e naaj bk juon iaan ajri rein ilo eta, ej bk Na; im jabdewt eo ej bk Na, e jab bk Na, a Eo e ar jilkintok E.
- [38] Im Jon e uwaak E im ba, Ri Kaki, km ar lo juon ej kajutaklok timo ro ilo etam: im km ar bbrae e, bwe e ar jab oor kj.
- [39] A Jijej e ba, Komwin jab bbrae e; bwe ejjeok armej ej maro kman men in bwiln ilo eta, im emkaj an maro kono nana kn E.
- [40] Bwe eo e jab kajju an pepe jn kj ej ippedwj.
- [41] Bwe jabdewt eo e naaj lewj ñan kom juon kab in dn im kaidaak kom, bwe kom doon Kraij, emool Ij ba ñan kom, onn e jmin jako.
- [42] Im jabdewt eo e naaj katipol juon iaan rein redik rej tmak Na, e naaj kar emmanlok ñan e bwe ren lukwj dek irir elap i kwan, im jook e ilo lojet.
- [43] Im eane piom ej katipol eok, kwn bukwe: emman ñan eok bwe kwn deo ilowan mour im jipikpik, jn ruo piom, im kwj ilok ñan jikin nana, ilowan kijeek e jmin kun indeeo.
- [44]
- [45] Im eane niom ej katipol eok, kwn bukwe: emman ñan eok bwe kwn deo ilowan mour im jipikpik, jn ruo niom im jook eok ilo jikin nana.
- [46] [e jako ilo kajin Majol knke e jako ilo eln copy in kajin Grik]
- [47] Im eane mejom ej katipol eok, kwn itki: bwe emman ñan eok bwe kwn deo ilowan aeln in Anij im juon wt mejom, jn ruo mejom, im jook eok a ilowan jikin nana.
- [48] Ijo e jab mej aer likaakrak, im kijeek e jab kun.
- [49] Bwe naaj kejatk ro otemjej kn kijeek.
- [50] Emman jol; a eane ejako neman jol, kom naaj kejatk e kn ta? En wor jol ilo kom, im komwin aenman ñan doon.

JEPTA 10

- [Mk 10.1] Im E jutak jn ijo, im itok ñan mojen Judia i trerein, im i reeaar in Jordan; im armej rej bar kweiloklo ñan ippn, im Ej bar katakin er, anwt An kman mokta.
- [2] Im Parisi ro rej itok ñan E, im kajjitk ippn, E mlim ke an armej jook lio pleen? bwe ren kapo E.
- [3] Im E uwaak im ba ñan er, Ta eo Moses e ar jiro kom?
- [4] Im re ba, Moses e ar likt bwe kmin jeje naan in ktlo, im jook e.
- [5] Im Jijej e uwaak im ba ñan er, Kn an pen bruemi e ar je naan in.
- [6] A jn jinojn kmanman laj, Anij e ar kman er maan im kr.

- [7] Kōn men iŋ armej e naaj ilōk jān jemen im jinen, im e naaj eddāp ñan lio pāleen;
- [8] Im erro re naaj juon wōt kanniōk: kōn men iŋ re jab bar ruo, a juon wōt kanniōk.
- [9] Innām men eo Anij e ar kobaike, armej ren jab kōjepel e.
- [10] Im ilowan im ri kałooran rej bar kajjitōk ippān kōn men iŋ.
- [11] Im e ba ñan er, Jabdewōt eo ej jołok lio pāleen, im pāleek bar juon, ej įoñ ɳae lio.
- [12] Im eļaññe kōrā ej jołok įeo pāleen, im pāleek bar juon, ej įoñ.
- [13] Im rej āñintok ñan ippān ajri redik, bwe en uññūr er; im ri kałooran rej kauwe ro raar āñintok er.
- [14] A ke Jijej ej loe, eļap an illu, im e ba ñan er, Kom̄win likūt ajri rañ bwe ren itok ñan ippa; kom̄win jab bōbrae er; bwe ro āierwōt, aer aelōñ in Anij.
- [15] Em̄ool Ij ba ñan kom, Jabdewōt eo e jab bōk aelōñ in Anij im āinwōt ajri edik, e jāmin deļoñ ilowan.
- [16] Im Ej jiburlep er, im likūt pein ioer, im jar kōn er.
- [17] Im ke Ej ilōk ñan ial, juon ej tōrtok; im bukwelōlō ñan E, im kajjitōk ippān, Ri Kaki em̄man, ta eo in kōm̄man bwe en aō jolōt mour indeeo?
- [18] Im Jijej e ba ñan e, Etke kwōj ba Ņa I ḡan? Ejjeļok en em̄man, a juon wōt, Anij.
- [19] Kwō jeļā kien ko, Kwōn jab uror, Kwōn jab įoñ, Kwōn jab kołt, Kwōn jab riab ɳae, Kwōn jab ḡan, Kwōn koutiej jemam im jinōm.
- [20] Im e uwaak im ba ñan E, Ri Kaki, men kein otemjej I ar kōjparoki jān iien aō ajri.
- [21] Im Jijej ej lale e im yokwe e, im E ba ñan e, Juon men eo kwōj aikuj; kwōn ilōk im wiakaki men ko otemjej am, im leļok ñan ro ri jeramōl, im e naaj wor ɬweiōm i lañ; im itok, im įoor Eō.
- [22] A e kōmmēñ mejan kōn naan eo, im ej ilōk im būromōj; bwe elōñ ɬweiien.
- [23] Im Jijej ej rei bajjek, im ba ñan ro ri kałooran, Ro ri ɬweiie re nañin ban deļoñ ilowan aelōñ in Anij:
- [24] Im ri kałooran re bwilōñ kōn naan ko An. A Jijej e bar uwaak im ba ñan er, Ajri rañ, ro rej lōke ɬweiuk re nañin ban deļoñ ilowan aelōñ in Anij!
- [25] E pidodo an kamel deļoñ ilo dāilil in iie, jān ri ɬweiie deļoñ i ilowan aelōñ in Anij!
- [26] Im re kanooj bwilōñ, im ba ñan doon, Innām wōn e maroñ bwe en mour?
- [27] Jijej ej reiļok ñan er, im ba, Armej re bane, a e jab āinwōt ippān Anij; bwe Anij ej maroñ kōn men otemjej.
- [28] Innām Piter ej jino an ba ñan E, Lo, kōm ar likūt men otemjej, im įoor Eok.
- [29] Im Jijej e uwaak im ba, Em̄ool Ij ba ñan kom, Ejjeļok armej eo e ar likūt im, ak jein im jaten ḡaan im kōrā rañ, ak jemen, ak jinen, ak ro nejin, ak āne ko ānen, kōn Ņa im kōn gospel,
- [30] A e naaj bōk jibukwi kōn juon ilo iien iŋ, ḡo ko, im jein im jaten ḡaan im kōrā rañ, im ro jinen, im ro nejin, im āne ko ānen, kab matōrtōr ko; im ilo lał enaaj itok, mour indeeo.
- [31] A elōñ ro ḡokta re naaj ālikhtata; im ro ālikhtata re naaj ḡokta.
- [32] Im rej ilo ial ke rej wanlōňļok ñan Jerusalem; im Jijej ej ilōk īmaerļok: im rej bwilōñ; im ro rej įoore re mijak. Im E bar āñin joñoul im ruo, im jino an kōnnaanōk er men ko re naaj buñut E, im ba,

- [33] Lo, jej wanlōñłok ñan Jerusalem: im naaj ketak Nejin armej ñan pris reļap, im ñan skraib ro; im re naaj liaakłok E ñan mej, im re naaj ketak E ñan ro ri aelōñ ko;
- [34] Im re naaj kajjirere kake, im naaj iyelok e, im naaj deñłok E, im naaj ḡan E; im ilo raan eo kein ka jilu E naaj jerkakpeje.
- [35] Im Jemes im Jon, ro nejin Zebedi, rej itok ñan ippān, im ba, Ri Kaki, kōmro kōñaan bwe Kwōn kōmman ñan kōm men eo jabdewōt kōm naaj kajjitōk kake.
- [36] Im E ba ñan erro, Ta eo kom kōñaan bwe In kōmman ñan kom?
- [37] Re ba ñan e, Kwōn letok ñan kōmro bwe kōmin jijet, juon i anbwijmaroñōm, im juon i anmiiñōm, ilo Am aiboojoj.
- [38] A Jijej e ba ñan er, Komij jaje ta eo kom kajjitōk. Komij maroñ in idaak kab eo Ij idaak ke? im peptaij ilo peptaij eo Ij peptaij ke?
- [39] Im re ba ñan E, Kōmro maroñ. Im Jijej e ba ñan er, Aet, kom naaj idaak kab eo Ij idaak; im kom naaj peptaij ilo peptaij eo Ij peptaij;
- [40] A kōn jijet i anbwijmaroñōm i anmiñiō, e jab Aō bwe In lewōj: a an ro ar kapojak e ñan er.
- [41] Im ke joñoul rej roñjake, re jino an ḡap aer illu ñan Jemes im Jon.
- [42] A Jijej ej añañintok er ñan E, im ba ñan er, Kom jeļā ro rej ḡomṇak bwe rej Irooj ñan ri aelōñ ko, rej irooj ioer; im ro reļap iaer rej irooj ioer.
- [43] A e jab āindein ippemi; a jabdewōt eo e kōñaan bwe en eļap ippemi, e naaj ri jerbal ñan kom.
- [44] Im jabdewōt eo iaami e kōñaan bwe en eļaptata, e naaj ri korijerami otomez.
- [45] Bwe barāinwōt Nejin armej e ar jab itok bwe ren korijer ñan E, a bwe En ri korijer, im bwe En leļok An mour kōn oñān elōñ armej.
- [46] Im rej itok ñan Jeriko: im ke Ej ilok jān Jeriko ippān ro ri kaļooran im elōñ armej, nejin Timiōs, Bartimiōs, ri owar epilo, ej jijet iturin ial.
- [47] Im ke ej roñ bwe E Jijej ri Nazeret, ej jino an laṁōj, im ba, Jijej, Nejin Devid, kwōn tūriamokake eō.
- [48] Im elōñ rej kauwe e bwe en ikōñ: a e kanooj kaļapłok an laṁōj, O Nejin Devid, kwōn tūriamokake eō.
- [49] Im Jijej ej bōjrak, im ba, Komwin kūrtok e. Im rej kūrtok eo epilo, im ba ñan e, Kwōn aenōmman, im jutak: Ej kūr eok.
- [50] Im ej joļok kopā eo an, im jutak, im itok ñan Jijej.
- [51] Im Jijej e uwaak im ba ñan e, Ta eo kwōj kōñaan bwe In kōmman ñan eok? Eo epilo e ba ñan E, Rabbonai, bwe in loļokjen.
- [52] Im Jijej e ba ñan e, Kwōn ilok, am tōmak ej kemour eok. Im emōkaj an loļokjen, im ḡoor Jijej ilo ial.

JEPTA 11

[Mk 11.1] Im ke rej kepaak ñan Jerusalem, ñan Betpeje im Betani, ilo toļ Olivet, Ej jilkinłok ruo ri kaļooran,

- [2] Im ba ñan er, Kom̄win ilok ñan jikin kwelok edik ikijiemi: im ñe kom deþoñ ilowan, e naaj mõkaj amiro lo juon koon elokjak, ejjelok armej e ar jijet ioon; kom̄win jelate, im ãñintok e.
- [3] Im elaññe jabdewõt armej ej ba ñan komro, Etke komij kõmman men in? kom̄win ba, Bwe Irooj eo ej aikuj e: im e naaj mõkaj an jilkintok e.
- [4] Im rejro ilok, im lo koon elokjak ilikin turin kõjäm ilo ial, im rej jelate.
- [5] Im jet iaan ro rej jutak ijo re ba ñan erro, Komij et jelate koon ñe?
- [6] Im rejro ba ñan er ãinwõt Jijej e ar jiroñ er; im rej kõtlok erro.
- [7] Im rejro ãñintok koon eo ñan Jijej, im ere kõn kopã ko aer ioon, im Ej jijet ioon.
- [8] Im elõñ rej ere ial kõn kopã ko aer: im barjet rej jekjek raan wõjke ko, im ere ial eo kaki.
- [9] Im ro rej ilok imaan þok, im ro rej loortok, rej laõðj im ba, Hosana; Emõñõñõ eo ej itok ilo etan Irooj:
- [10] Emõñõñõ aelõñ eo ej itok, aelõñ an jemed Devid: Hosana ñan ijo eutiejtata.
- [11] Im Ej deþoñ ilo Jerusalem, im ilowan tempel: im ke E ar rei bajjek ñan men otemjej, im kiiõ ejota, Ej diwõj im ilok ñan Betani ippän joñoul im ruo.
- [12] Im raan eo ilju, ke raar itok jän Betani E kwõle,
- [13] Im Ej lo wõjke fig etolok ewor bwilikõn, im ej itok, bwe En kappok leen i raan: im ke Ej itok ñan e, E jab lolo, a bõlõk wõt; bwe e jab iien jebar fig ko.
- [14] Im Jijej e uwaak im ba ñan e, Enjeñlok armej ej mõññä liom jän kiiõ ñan indeeo. Im ri kalooran rej roñjake.
- [15] Im rej itok ñan Jerusalem; im Jijej ej deþoñ ilowan tempel, im jino An kadiwõjlok ro rej wia ilowan tempel, im ukõji tebõl ko an ro rej wia kõn mAn, im kein jijet ko an ro rej wiakaki muje ko;
- [16] Im E jab kõtlok bwe jabdewõt armej en bõklok jäpe ilowan tempel.
- [17] Im Ej katakin im ba ñan er, Ar jab jeje ke, Ri aelõñ otemjej re naaj liküt mweo imõ imõn jar? a kom ar liküt e bwe en roñan ro ri kowadoñ.
- [18] Im skraib ro im pris ro relap rej roñjake, im pukot ekõjkan aer man E: bwe re mijak E, bwe armej otemjej re bwilõñ kõn An katakin.
- [19] Im ke ejota jabdewõt, Ej ilok jän jikin kwelok eo.
- [20] Im ke ejibboñ, ke rej ellä, rej lo wõjke fig eo e mõrällok jän okran.
- [21] Im Piter ej keememej im ba ñan E, Rabbai, lo wõjke fig eo kwaar kõole, e mõrällok.
- [22] Jijej e uwaak im ba ñan er, Kom̄win tõmak Anij.
- [23] Bwe emool Ij ba ñan kom, Jabdewõt eo e naaj ba ñan toł in, Kwõn teep, im jako ña ilo lojet; im e jab pere ilo büruen, a ej tõmak bwe men eo ej ba e naaj wałok, e naaj an.
- [24] Kõn men eo Ij ba ñan kom, men ko jabdewõt komij kajjitõk ilo ami jar, kom̄win tõmak bwe komij bõki, im re naaj ami.
- [25] Im ñe komij jutak im jar, elaññe jabdewõt armej ewor ruõn ippemi, kom̄win jeorlok e, bwe barainwõt Jememi i lañ en jeorlok jerowiwi ko ami.
- [27] Im rej bar itok ñan Jerusalem: im ke Ej etetal ilowan tempel, pris ro relap, im skraib ro, im elder in armej ro, rej itok ñan ippän,
- [28] Im ba ñan E, kõn naan õt Kwõj kõmman men kein? im wõn e ar lewõj ñan Eok naan in, bwe Kwõn kõmman men kein?

- [29] Im Jijej e uwaak im ba ñan er, I naaj kajjitōk ippemi kōn juon naan, im kom̄win uwaak Eō, im I naaj kōnnaanōk kom naan eo Ij kōm̄man men kein kake.
- [30] Peptaij eo an Jon, e jān lañ ke, ak jān armej? kom̄win uwaak Eō.
- [31] Im rej kōnono ñan doon im ba, Elaññe je ba, Jān lañ, E naaj ba, Innām etke kom ar jab tōmak e.
- [32] A elaññe jej ba, Jān armej, re mijak jar eo, bwe armej otemjej rej lōm̄nak, Jon e ri kanaan emool.
- [33] Im re uwaak im ba ñan Jijej, Kōm jaje, Im Jijej e ba ñan er, I jāmin kōnnaanōk kom naan eo Ij kōm̄man men kein kake.

JEPTA 12

- [Mk 12.1] Im Ej jino An ba ñan er ilo būrabōl ko. Juon armej ej kallib i jikin grep, im ej kōm̄man wōrwōr in kōpoole, im kūbwij jikin kein joniak wain, im kalōk im̄on ebar, im ej kōlaik e ñan ro ri kallib, im ej ilōk ñan bar juon aelōñ.
- [2] Im ke iien leen ekalo, ej jilkinlōk ri korijeran ñan ro ri kallib, bwe en bōk leen grep jān ro ri kallib.
- [3] Im rej jibwe, im deñlōke, im jilkinlōk e im ejjelōk leen ippān.
- [4] Im e bar jilkinlōk ñan ippaer bar juon ri korijeran: im rej kade, im kinejnej bōran, im jilkinlōk e, im enana aer kōm̄man ñan e.
- [5] Im ej jilkinlōk bar juon; im rej ḡan e, im bar elōñ; rej deñlōke jet, im rej ḡan jet.
- [6] A juon nejin ippān e jitōnbōro, im ej jilkinlōk e āliktata ñan ippaer, im ba, Re naaj kabuñ ñan nejiō.
- [7] A ri kallib rej ba ñan doon, Le iñ ri jolōt; itok, jān ḡan e, im jolōt eo e naaj ad.
- [8] Im rej jibwe, im ḡan e, im jołok e jān jikin kallib grep eo.
- [9] Innām ta eo Irooj in jikin kallib grep e naaj kōm̄man? E naaj itok im ḡan ro ri kallib, im lełok jikin kallib eo ñan bar jet.
- [10] Kom ar jab kōnono ke naan in ilo Jeje ko? Ejmaan eo ro ri kal raar jołok e, em̄oj kōm̄man e iñ dem̄on jabōn im.
- [11] Men iñ jān Irooj, im men in bwilōñ ilo mejed.
- [12] Im rej pukot bwe ren jibwe E, a re mijak armej rañ; bwe re jelā E ar ba būrabōl iñ ḡae er, im rej likūt E im ilōk.
- [13] Im rej jilkinlōk ñan E jet iaan Parisi ro im iaan ro doon Herod, bwe ren jibwe E kōn An in naan.
- [14] Im ke rej itok re ba ñan E, Ri Kaki, kōm jelā Kwō ḡool, im ejjelōk armej Kwōj wōjake; bwe Kwō jab kakilen ālikin armej, a Kwōj katakin ial in Anij im em̄ool: Emālim ke owōj lōk ñan Sizar ak jab?
- [15] Kōmin lełok ke, ak kōmin jab lełok? A E jelā aer etao, im ba ñan er, Etke komij kapo Eō? bōktok ñan Eō juon deneriōs bwe In lo e.
- [16] Im rej bōktok. Im Ej ba ñan er, Men in e im jeje iñ an wōn? Im re ba ñan E, An Sizar.
- [17] Im Jijej e uwaak im ba ñan er, Kom̄win lełok ñan Sizar men ko an Sizar, im ñan Anij men ko an Anij. Im re kanooj bwilōñ kōn E.
- [18] Innām Saddusi ro rej itok ñan E, ro re ba ejjelōk jerkakpeje, im rej kajjitōk ippān, im ba,

- [19] Ri Kaki, Moses e ar je ñan kōm, Elaññe jein armej e mej, im lio pāleen ej pād, im ejjełok nejin; jaten en bōk lio pāleen im en wor ajri ñan jein.
- [20] E kar jiljilimjuon jemjein jemjatin: im eo ṡaanje ej bōk lio pāleen, im e mej im ejjełok nejin.
- [21] Im jaten kein ka ruo ej bōk lio, im e mej, im ejjełok nejin; im barāinwōt eo kein ka jilu.
- [22] Im iriõñ jiljilimjuon raar pāleek e, im ejjełok nejir; im ālikiir otemjej kōrā eo e mej.
- [23] Ilo jerkakpeje, ñe re naaj jerkakpeje, pāleen wōn lio iaer? bwe iriõñ jiljilimjuon raar pāleek e.
- [24] Jijej e ba ñan er, Kom jab bōd e kōn men iñ, bwe kom jaje Jeje ko, im an Anij maroñ ke?
- [25] Bwe ñe re naaj jerkakpeje jān ro re mej, re jab pālele, im jab lełok bwe ren pālele; a rej āinwōt enjeł ro i lañ.
- [26] A kōn ro re mej, bwe rej jerkakpeje, kom ar jab kōnono ilo bok in Moses ke, ekōjkan ilo juł Anij e ar kōnono ñan e, im ba Ņa Anij an Ebream, im Anij an Aisak, im Anij an Jekōb?
- [27] E Jab Anij an ro re mej, a an ro remour: eļap ami bōd.
- [28] Im juon iaan skraib ro ej itok, im ke emōj roñjake aer kajjitōk ippān doon, im jelā em̄man An uwaak er, ej kajjitōk ippān, Ewi kien eo eļap iaer otemjej?
- [29] Jijej e uwaak e, Kien eļaptata, Komwin roñjake, O Israel, Irooj ad Anij, Irooj ej juon wōt:
- [30] Im kwōn yokwe Irooj am Anij kōn aolepen būruõm, im kōn aolepen am, im kōn aolepen am ɬolātāt, im kōn aolepen am kajoor.
- [31] Im e iñ kein ka ruo, Kwōn yokwe ri turōñ im āinwōt kwe. Ejjełok bar juon kien eļap jān kein.
- [32] Im skraib eo e ba ñan E, Em̄man, Ri Kaki, em̄ool Am ba; bwe E juon wōt; im ejjełok bar juon, E make wōt,
- [33] Im elaññe armej ej yokwe E kōn aolepen būruen, im kōn aolepen ɬolātāt, im kōn aolepen an, im aolepen an kajoor, im elaññe ej yokwe ri turin im āinwōt e, men iñ eļap jān men ko re iio otemjej ej katok kaki im tile, im men in joortak ko.
- [34] Im ke Jijej ej lo bwe ejimwe an uwaak, E ba ñan e, Kwō jab toane aelōñ in Anij. Im tokālik ejjełok armej e peran in kajjitōk ippān kōn jabdewōt.
- [35] Im Jijej e uwaak im ba ke Ej katakin ilowan tempel, Ekōjkan an skraib ro ba Ri Kūraj e nejin Devid?
- [36] Bwe Devid e make ba ilo Jetōb Kwōjarjar, Irooj e ba ñan aō Irooj, Kwōn jijet i anbwijmaroñiõ, ñan tōr eo Ij liküt Am ri kōjdat bwe ren eran niom.
- [37] Devid ej ɳaetan Irooj; im ekōjkan e nejin? Im armej waan ebuñbūrueir ke rej roñjake.
- [38] Im Ej ba ñan er ilo An katakin, Komwin kōjparok kom jān skraib ro, re kōnaan kaitok nuknuk ko aer ke rej etetal, im kōnaan bwe armej ren yokyokwe er ilo jikin wia ko,
- [39] Im kein jijet ko rem̄man ilo imōn kwelok ko, im ijo ko rem̄man ilo kwōjkwōj ko:
- [40] Rej kañi imōn kōrā ro ejako pāleir, im kimje armej kōn an aitok aer jar; rein re naaj bōk liaakłok eļap.
- [41] Im Jijej ej jijet ikijjen nien mAn, im lale kōjkan an armej āti mAn ɳa ilowan nien ṣani; im elōñ ri mweiie rej āti elōñ.

- [42] Im juon kōrā, e jeraṁöl im ejako pāleen, ej itok im āti ruo mAn reniñ, rej āinwōt juon farthiñ.
- [43] Im Ej aňiňintok ro ri kaļooran ñan ippān, im ba ñan er, Emool Ij ba ñan kom, kōrā iň e jeramöl im e jako pāleen e ar āti elap jān er otemjej raar āti na ilowan nien mAn:
- [44] Bwe er otemjej raar āti wōt jet jān elōñ ḡweiieir; a lio kōn an jeraṁöl e ar āti men ko an otemjej, aet aolepen men in mour an.

JEPTA 13

- [Mk 13.1] Im ke Ej diwōjłok jān tempel, juon iaan ro ri kaļooran ej ba ñan E, Ri Kaki, Kwōn lale ḡök ie wāween ejmaan kein im ḡökein!
- [2] Im Jijej e uwaak im ba ñan e, Kwōj lo ḡökein reļap ke? ejjeļok juon dekā e naaj pād ioon doon im jab ejjak.
- [3] Im ke Ej jijet ioon toł Olivet ikijien tempel, Piter im Jemes, im Jon im Andru rej make wōt im kajjitōk ippān,
- [4] Kwōn kōnnaanōk kōm, men kein re naaj itok Ņāăt? im ta kakōjle ūne men kein otemjej re naňin jejjet?
- [5] Im Jijej ej jino an ba ñan er, Komwin lale bwe ejjeļok armej en ḡone kom.
- [6] Bwe elōñ re naaj itok ilo eta, im ba, Ņa Kūraj, im re naaj kejebwābweik elōñ.
- [7] Im ūne komij roňjake tariňae im naan in tariňae ko, kōmin jab lōlňoñ; bwe emool men kein re naaj itok, a jemļokōn e jaňin itok.
- [8] Bwe ri aelōñ re naaj jutak ḡae ri aelōñ, im aelōñ an kiň ḡae aelōñ an kiň, im ilo jet āne e naaj ḡakūtkūt laļ, im e naaj wor ūuta; men kein jinoin eňtaan.
- [9] A komwin kōjparok kom; bwe re naaj ketak kom ñan jar an ri pepe ko; im re naaj deňļoke kom ilowan iňon kwelok ko; im kom naaj jutak iňaan mejan irooj redik im ro reļap kōn Ņa, kōn men in kōnnaan ñan er.
- [10] Im naaj kwaļok gospel ñan ri aelōñ ko otemjej ḡokta.
- [11] Im ūne rej āňinļok im ketak kom, komwin jab inepata ḡokta ta eo kom naaj ba: a jabdewōt men eo naaj lewōj ñan kom ilo awa eo, men in komwin kōnomo kake: bwe e jab komeo komij kōnomo, a Jetōb Kwōjarjar.
- [12] Im jein im jaten e naaj ketak jein im jaten bwe en mej, im jemen nejin; im ajri ro re naaj jutak ḡae jemeir im jineir, im kōňaan bwe ren mej.
- [13] Im armej otemjej re naaj matōrtōre kom kōn eta; a eo e naaj niknik ñan jemļokōn, e iň e naaj mour.
- [14] A ūne kom naaj lo men eo men in jōjōik im elap an kōkkure, im e jutak ijo emo an pād ie, (eo ej kōnomo ilo bok en jeļā kake) innām ro rej pād i Judia ren ko ñan toł ko.
- [15] Im eo ej pād ioon im en jab to laļ ilowan im, en jab deļoñ bwe en bōk men eo jabdewōt jān ḡweo iňon.
- [16] Im eo ej pād ilo jikin kallib en jab jepļaak bwe en bōk kopā eo an.
- [17] A wo ñan ro rej bōrōro, im ro rej kaninni ilo raan ko!
- [18] Im komwin jar bwe en jab ilo iien e piļ.
- [19] Bwe ilo raan ko e naaj wor eňtaan, eo e ar jab āinwōt jān jinoin kōmanman laļ eo Anij e ar kōmmane ñan iien iň, im e jāmin bar āinwōt.

- [20] Im eļaññe Irooj e ar jab kāiet lōk raan ko, ejjeļok kanniōk e naaj kar mour: a kōn An ri kāälōt, ro E ar kāälōt er, E ar kāiet lōk raan ko.
- [21] Im iien eo eļaññe jabdewōt armej e naaj ba ñan kom, Lo ri Kūraij ije, ak ijjuweo; kom̄win jab tōmak e.
- [22] Bwe e naaj jutak ro ri Kūraij waan, im ro ri kanaan waan, im re naaj kwaļok kakōlje ko im men in bwilōñ ko, bwe, eļaññe re maroñ, ren kejebwābweik ro ar kāälōt er.
- [23] A kom̄win kōjparok kom; lo, I ar kōnnaanōk kom mokta men otemjej.
- [24] A ilo raan ko, ilōkōn eñtaan eo, aļ e naaj marok im allōñ e jāmin romaa,
- [25] Im iju i lañ re naaj wōtlōk, im men ko rekajoor i lañ re naaj makūtkūt.
- [26] Im iien eo re naaj lo Nejin armej ej itok ilo kōdō ko, kōn elāp kajoor im wōj.
- [27] Im iien eo E naaj jilkinlōk enjeļ ro An, im E naaj kokweilōktok ro ar kāälōt er jān emān kōto, jān mōttan laļ etoļok tata ñan mōttan lañ etoļok tata.
- [28] Kom̄win katak būrabōļ jān wōjke fig: ñe ej ub raan, im ej eoñ bōlōk, kom jelā epaak iien māñāñ.
- [29] Barāinwōt kom, Ņe komij lo men kein rej walōktok, kom̄win jelā, Ej epaak, aet iturin kōjām ko.
- [30] Emool Ij ba ñan kom, epepen in e jāmin jako mokta jān men kein otemjej naaj itok.
- [31] Lañ im laļ re naaj jako: a naan ko Aō re jāmin jako.
- [32] A raan eo im awa eo ejjeļok en e jelā kake, jab enjeļ ro rej pād i lañ, jab Nejin, a Jema wōt.
- [33] Kom̄win kōjparok kom, kom̄win ekil im jar: bwe kom jaje ñāāt iien eo.
- [34] Ej āinwōt ke juon armej ej ilōk ñan āne etoļok, ej likūt mweo imōn, im ej leļok naan in kallimur ñan ro ri korijeran, im ñan armej otemjej aer jerbal, im barāinwōt jiroñ ri bar kōjām bwe en ekil.
- [35] Innām kom̄win ekil; bwe kom jaje ñāāt Irooj in mweo ej itok, ke ejota, ak ilukwōn boñ, ak ñe kako ej ikkūr, ak ñe ejibboñ;
- [36] Ņe ab naaj mōkaj an itok im lo ami kiki.
- [37] Im naan eo Ij ba ñan kom, Ij ba ñan otemjeļok, Kom̄win ekil.

JEPTA 14

- [Mk 14.1] Ilōkōn ruo raan kwōjkwōj in kijoone, im bred e jab uwe; im pris ro reļap im skraib ro rej pepe, e naaj kōjkan aer jibwe E ilo mōñ im mān E:
- [2] Bwe rej ba, En jab ium̄win kwōjkwōj, ñe ab iruj armej.
- [3] Im ke Ej pād i Betani ilowan imōn Saimōn, ri lōba, ke Ej jibadek im mōñā, juon kōrā ej itok alebaster nien dān in kapit nard ippān, elāp oñān; im ej rupe nien, im lutōk ioon bōran.
- [4] Im jet rej illu, im ba, Etke ej jerwaane dān in kapit in?
- [5] Bwe raar maroñ in wiakake men eo im bōk oñān elāp jān jibukwi sillīñ, im leļok ñan ro re jeramōl. Im rej lotaan e.
- [6] Im Jijej ej ba, Kom̄win likūt e: etke komij añōte e? e ar jerbal ñan Eō jerbal emānan.
- [7] Bwe ri jeramōl rej pād ippemi iien otemjej, im iien eo kom kōñaan kom maroñ jipañ er; a Ņa I jab pād ippemi iien otemjej.

- [8] Lio e ar kōm̄man ãinwōt an maroñe: e ar kapit ãnbwinniõ mokta ñan kalbwin Eõ.
- [9] Emool Ij ba ñan kom, Ijo jabdewōt re naaj kwalõk gospel iñ i aolepen laj, men iñ lio e ar kōm̄mane re naaj kōnono kake bwe ren keememej e.
- [10] Im Judas Iskariõt, juon iaan joñoul im ruo, ej ilõk ñan ippān pris ro relap, bwe en ketak E ñan er.
- [11] Im ke rej roñjake e buñbūrueir, im rej muri bwe ren lejok ñan e mAn. Im ej pukot iien em̄man bwe en ketak E ñan er.
- [12] Im raan mokta iaan raan ko raan in bred e jab uwe, ke rej katok kõn men in kijoone, ri kałooran rej ba ñan E, Ewi ijo Kwõ kõnaan kõmin ilen kapojak, bwe Kwõn mõñä men in kijoone?
- [13] Im Ej jilkinlõk ruo iaan ro ri kałooran, im ba ñan erro, Kom̄win ilõk ñan lowaan jikin kwelok eo, im juon armej e naaj ioon komro ej bõktok kein itõk: kom̄win ɬoor e.
- [14] Im ijo jabdewōt ej dełoñ ie, kom̄win ba ñan irooj in mweo, Ri Kaki ej ba, Ewi mõjabuweo ijo I naaj mõñä men in kijoone ippān ro ri kałoora?
- [15] Im e naaj ba kajjien ñan komro po jabeo elap em̄oj kõkõm̄manmõn im kapoje: ijo kom̄win kapoj mae kõj ie.
- [16] Im ri kałooran rejro ilõk, im dełoñ ñan lowaan jikin kwelok eo, im lo ãinwōt E ar ba ñan er: im rej kapojak men in kijoone.
- [17] Im ke ejota Ej itok im joñoul im ruo ippān.
- [18] Im ke rej jibadek im mõñä, Jijej e ba, Juon iaami e naaj ketak Eõ, aet eo ej mõñä ippa.
- [19] Im rej jino in bûromõj, im kajju aer ba ñan E, Ña ke?
- [20] Im E ba ñan er, E juon iaan joñoul im ruo, eo ej kattu ɬok ippa ilowan jape.
- [21] Nejin armej ej ilõk, im ãinwōt jeje kõn E; a wo ñan armej eo ej ketak Nejin armej! e naaj kar em̄man elaññe armej eo e ar jab ɬotak.
- [22] Im ke rej mõñä, Jijej ej bõk bred, im jar im ruje, im lejok ñan er im ba, Kom̄win bõk e; men iñ ãnbwinniõ.
- [23] Im Ej bõk kab, im ke em̄oj An jar, Ej lejok ñan er; im er otemjej rej ilimi.
- [24] Im E ba ñan er, Men in daõ iñ kallimur, eo katõorlõk e ñan elõñ.
- [25] Emool Ij ba ñan kom, I jãmin bar ilimi leen vain ñan raan eo Ij ilimi im ekâal ilo aelõñ in Anij.
- [26] Im ke em̄oj aer al, rej diwõj im ilõk ñan toł Olivet.
- [27] Im Jijej ej ba ñan er, Kom otemjej naaj tipñõl: bwe ar jeje, I naaj man seperd, im jiip ko re naaj jeplõklõk.
- [28] A ãlikin Aõ jerkakpeje, I naaj mõkaj ɬok jän kom ñan Galili.
- [29] A Piter e ba ñan E, Elaññe er otemjej re naaj tipñõl, a ña jab.
- [30] Im Jijej e ba ñan e, Emool Ij ba ñan eok, rainin, aet ilo boñin iñ, mokta jän an kako ikkûr alen ruo, kwõ naaj kaarmejjet Eõ alen jilu.
- [31] A ej kałapłok an ba, Elaññe Ij meje Eok, I jãmin kaarmejjete Eok ñan jidik. Ðindein barainwõt er otemjej re ba.
- [32] Im rej itok ñan ijo jikin etan Getsemani: im E ba ñan ro ri kałooran, Kom̄win jjet ijin ilo iien Aõ jar.

- [33] Im Ej ãnin Piter im Jemes im Jon ippān, im jino An kanooj bwilōñ, im eļap An eddo būruen;
- [34] Im E ba ñan erjel, Aõ e kanooj būromõj ãinwõt ñan mej: kom̄win pād ijin, im ekil.
- [35] Im Ej ilok jidik, im buñ ioon lal, im jar, bwe eļaññe e maroñ, awa iñ en ilok jān E.
- [36] Im E ba, Abba, Jema, Kwō maroñe men otemjej; Kwōn bōkłok kab iñ jān Eõ: a en jab ankil Aõ, a ankil Am.
- [37] Im Ej itok im lo aer kiki, im Ej ba ñan Piter, Saimõn, kwōj kiki ke? kwō jab maroñ in ekil ium̄win juon awa ke?
- [38] Kom̄win ekil im jar, bwe kom̄win jab deļoñ ilowan kapo. An e kōnaan, a kanniōk emõjño.
- [39] Im Ej ar ilok, im jar, im bar ba naan ko.
- [40] Im ke Ej jeplaak, Ej lo aer bar kiki, bwe eddo mejeir, im re jaje ta eo ren uwaak E.
- [41] Im Ej itok alen kein ka jilu, im ba ñan er, Kom̄win kiki wōt kiiõ, im kakkijeik kom: emõj; awa e moottok; lo, ketake Nejin armej ñan lowaan pein ro ri jeröwiwi.
- [42] Kom̄win jerkak, jān etal; lo eo ej ketak Eõ epaak.
- [43] Im emõkaj, ke Ej kōnono, Judas, juon iaan joñoul im ruo, ej itok, im elōñ armej ippān, ewor jāje im doon ippaer, jān ippān pris ro reļap, im skraib ro, im elder ro an armej rañ.
- [44] Im eo ej ketak E, e kar leļok ñan er kakõllen, im ba Eo I naaj mejenmaike, E eo: kom̄win jibwe E im ãñinlòk im dāpij E.
- [45] Im ke ej itok, emõkaj an ilok ñan ippān im ba Rabbai, im ej mejenmaik E.
- [46] Im re kōtelļok peir im jibwe.
- [47] Im juon iaan ro rej jutak ijo, ej nuri jāje eo an, im jepak ri korijeran pris eo eļap, im bukwe lojilñin.
- [48] Im Jijej e uwaak im ba ñan er, Komij itok ãinwõt ɳae ri kowadoñ ke, kōn jāje ko im doon ko bwe kom̄win jibwe Eõ?
- [49] Raan otemjej I ar pād ippemi ilowan tempel, im katakin, im kom ar jab jibwe Eõ: a eñin bwe en kam̄ool naan in Jeje ko.
- [50] Im er otemjej rej ilok jān E, im ko.
- [51] Im juon likao ej ɻoor e, nuknuk linen ej kōpool ãnbwinnen e keelwaan: im rej jibwe;
- [52] A ej likūt nuknuk linen eo, im keelwaan e ko jān er.
- [53] Im rej ãñinlòk Jijej ñan ippān pris ɻapɻap; im pris otemjej re ɻap, im elder ro, im skraib ro raar kweiloklòk ñan ippān.
- [54] Im Piter e kar ɻoor E, im etoane, ñan lowaan ɻweo imõn pris ɻapɻap; im ej jijet ippān ro ri kabõjrak, im ej rañrañ ilo kijeek.
- [55] Im pris ro reļap im ri pepe otemjej rej kappok kōnnaan ɳae Jijej, bwe ren ɻan E, im ejjeļok aer loe.
- [56] Bwe elōñ rej riab ɳae E, a e jab ãinwõt juon aer in naan.
- [57] Im jet re jutak, im riab ɳae E, im ba,
- [58] Kōm ar roñ An ba, I naaj rupe tempel iñ kōm̄mane kōn pā ko, im ium̄win jilu raan I naaj kalõk bar juon, im jab kōm̄mane kōn pā ko.
- [59] A e jab ãinwõt juon aer in naan.

- [60] Im pris ḥaplap ej jutak ioļap, im kajjitōk ippān Jijej im ba, Kwō jab uwaak ñan jidik ke? Ta eo rein rej kōnnaan ɳae Eok?
- [61] A Ej kejeklōkjeñ, im jab uwaak. Pris ḥaplap eo ej bar kajjitōk ippān, im ba ñan E, Kwe ri Kūraij ke, Nejin Eo Emōñōñō?
- [62] Im Jijej e ba, E: im kwō naaj lo Nejin armej Ej jijet i anbwijmaroñan kajoor, im itok ilo kōdō ko i lañ.
- [63] Innām pris ḥaplap eo ej kekeel nuknuk ko an, im ba, Etke jej aikuj bar jet ri kōnnaan?
- [64] Kom ar roñjake balspim eo. Ta ami ḥōmṇak? Im er otemjej rej liaaklōk E, bwe ewor ruōn bwe En mej.
- [65] Im jet rej jino aer iyelok E, im pinej mejan, im jekanunok E, im ba ñan E, Kwōn rūkaanij: im ri kabōjrak rej ubrare kōn lōpiden peir.
- [66] Im ke Piter ej pād i laj ilowan im, juon jiroñ, ri korijeran pris ḥaplap ej itok:
- [67] Im ke ej lo Piter e rañrañ, ej kallimjeke, im ba, Im kwaar pād ippān Jijej ri Nazeret.
- [68] A ej kaarmejjete im ba, I jaje im jab meļeļe men eo kwōj ba. Im ej diwōjłok ñan tōñaak; im kako ikkūr.
- [69] Im jiroñ ej lo e, im jino an bar ba ñan ro rej jutak ijo, E in juon iaer.
- [70] Im ej bar kaarmejjete. Im tokālik jidik, ro rej jutak ijo rej bar ba ñan Piter, Emool kwe juon iaer; bwe kwe ri Galili.
- [71] A e jino an kamool im kanejnej, im ba I jaje armej in komij kōnono kake.
- [72] Im e ḥōkaj alen kein ka ruo an kako ikkūr. Im Piter ej keememej naan eo Jijej e ar ba ñan e, ḥōkta jañ kako ikkūr alen ruo, kwō naaj kaarmejjete Eō alen jilu. Im ke ej ḥōmṇak kake, ej jañ.

MARK 15

- [Mk 15.1] Im e ḥōkaj ke e jibboñ pris ro re ḥap rej pepe ippān elder ro, im skraib ro, im ri pepe otemjej, im rej liāpe Jijej, im ãñinłok im ketak E ñan Pailat.
- [2] Im Pailat ej kajjitōk ippān, Kwe kiñ an ri Ju ro ke? Im E uwaak im ba ñan e, Kwōj ba.
- [3] Im pris ro reļap rej kinaaklōk e kōn men ko re lōñ.
- [4] Im Pailat ej bar kajjitōk ippān im ba, Ejjeļok Am uwaak ke? Lo enañin lōñ men ko rej jarōkłok Eok kaki.
- [5] A Jijej e jab bar uwaak ñan jidik; kōn men in Pailat e bwilōñ.
- [6] A ilo kwōjkwōj eo ej kōtłok ñan er juon ri prisōn, jabdewōt eo re kōnaan.
- [7] Im juon etan Barabbas, emōj liāpe ippān ro raar kapata, er armej raar uror ilo aer kapata.
- [8] Im jar eo ej wanlōñłok im jino aer kajjitōk ippān, bwe en kōm̄man ñan er ãinwōt ej kōm̄man iien otemjej.
- [9] A Pailat ej uwaak er, im ba, Kom kōnaan bwe In kōtłok ñan kom kiñ an ri Ju ro ke?
- [10] Bwe ej kile pris ro reļap, raar ketak E kōn aer juunmaade.
- [11] A pris ro reļap rej kareel būruen armej rañ, bwe en kōtłok Barabbas ñan er.
- [12] Im Pailat e bar uwaak im ba ñan er, Innām ta eo komij kōnaan bwe in kōm̄man ñan Eo kom ba, E kiñ an ri Ju ro?
- [13] Im rej bar lamōj, Kwōn debwāäl E.

- [14] Innām Pailat ej ba ñan er, Bōta? ta eo enana E ar kōm̄māne? Im rej kanooj kaļapļok aer laṁōj, Debwāāl E.
- [15] Innām Pailat, kōn an kōnaan kaenōm̄māne jar eo, ej kōtļok Barabbas ñan er, im ketak Jijej, ke em̄ōj an deñļok E, bwe ren debwāāl E.
- [16] Im ri tariņae rej ãniňļok e ñan lowaan jikin eo etan Pritoriōm, im rej kokweilōktok jar an tariņae otemjej.
- [17] Im rej kanuknuk E kōn balle ekilmir, im pirōk pāllin kālōklōk, im likūt e ioon bōran;
- [18] Im jino aer yokyokwe, Yokwe Eok, kiň an ri Ju ro!
- [19] Im rej deñļok bōran kōn koba, im iyelok E, im rej bukwelōlō im kabuñ ñan E.
- [20] Im ke em̄ōj aer kajjirere, rej utūk nuknuk ko ekilmir jān E, im kanuknuk E kōn nuknuk ko An, im ãniňļok E bwe re debwāāl E.
- [21] Im juon etan Saimōn, ri Sairine, jemen Alexander im Rufōs, ke ej itok jān ilujen āne, im naňin kijoone, rej kaļmakokoik e bwe en inek An debwāāl.
- [22] Im rej ãniňļok e ñan jikin Golgota, ukōtōn naan in, Jikin ļāt in bar.
- [23] Im rej leļok ñan E wain e kāre kōn mōrr bwe En idaak; a E jab bōk e.
- [24] Im rej debwāāl E, im ajej nuknuk ko An ilo juon kakōlle ioer, bwe ren jelā ewi men ko aer.
- [25] Im awa kein ka ruwatimjuon, im rej debwāāl E.
- [26] Im naan in kinaakļok kake em̄ōj jeje ilōñin, KIÑ AN RI JU RO.
- [27] Im rej debwāāl ruo ri kowadoñ ḥa ippān, juon i anbwijmaroñan, im juon i anmiñin.
- [29] Im ro rej ēļā ļok rej kajjirere kake, im jeboulul bōraer, im ba, Kweo, Kwōj kōkkure tempel, im kalōk e ium̄win jilu raan,
- [30] Kwōn lōmooren Eok, im to laļ jān debwāāl ḥe.
- [31] Barāinwōt pris ro reļāp rej kajjirere im ba ñan doon kab skraib ro, E ar lōmooren ro jet; E jab maroñ make lōmooren E.
- [32] Ri Kūraj, kiň in Israel, En to jān debwāāl eo, bwe jān lo im tōmak. Im ro ar debwāāl er ḥa ippān rej kajjirere kake.
- [33] Im ke ej itok joňoul im ruo awa, emarok ioon aolepen āne im ñan jilu awa.
- [34] Im ke jilu awa, Jijej ej lam̄ōj im eļāp ainikien, im ba, Eloi, Eloi, lama sabaktani; ukōtōn naan iň, Aō Anij, Aō Anij, etke Kwaar ilōk jān Eō?
- [35] Im jet iaan ro rej jutak ijo, ke rej roňjake, re ba, Lo, Ej kūr Elaija.
- [36] Im juon ettōr im kattu ļok matmat ilo vinegar, im likūt e īmaan koba, im leļok ñan E bwe En idaak, im ba, Jab kijer; jān lo Elaija e naaj iten door laļ, ak jab.
- [37] Im Jijej ej lam̄ōj im eļāp ainikien, im kōtļok An.
- [38] Im rōnel in tempel e potak im ruo mōttan, jān laň ñan laļ.
- [39] Im senturiōn, eo ej jutak ikijjen, ke ej lo bwe āindein An mej, e ba, Em̄ool armej iň e Nejin Anij.
- [40] Im jet kōrā rej alwōj im toane: jet iaer Meri Magdalini, im Selome, im Meri jinen Jemes edik im Joses;
- [41] Im iriōn ke E ar pād i Galili, raar ļoor e, im jerbal ñan E: im bar elōñ kōrā ro raar wanlōñtok ippāntok ñan Jerusalem.
- [42] Im kiiō ke ejota, bwe iien kapojak, eňin raan īmaan Jabōt,

- [43] Josep ri Arimatia, e ri pepe im emmān, im ej kattar aelōñ in Anij, ej itok, im e peran in deļoñ ñan ippān Pailat, im kajjitōk ubōn Jijej.
- [44] Im Pailat e bwilōñ eļaññe E mej wōt; im ej añañintok senturiōn eo, im kajjitōk ippān, ietoñ An emej.
- [45] Im ke e jelā jān senturiōn, ej leļok ubōn ñan Josep.
- [46] Im ej wiaik nuknuk linen, im doorlaļ, im kūtimi kōn nuknuk, linen eo, im kababu e ilo lōb eo.
- [47] Im Meri Magdalini, im Meri jinen Joses, rej lo ijo raar likūt e ie.

MARK 16

- [Mk 16.1] Im ke e jemļok Jabōt, Meri Magdalini, im Meri jinen Jemes, im Selome, raar wiaik men ko re ñaj, bwe ren item kapit E.
- [2] Im ke ej jimmarok, raan eo ḡokta ilo wiik, rej itok ñan lōb eo ke ej tak al.
- [3] Im re ba ñan doon, Wōn e naaj kadāpiļok ñan kōj ejmaan jān aor in lōben?
- [4] Im ke rej lale, rej lo ejmaan eo e dāpilok; bwe e kanooj lap..
- [5] Im ke rej deļoñ ilowan lōb eo, rej lo juon likao ej jijet i anbijmarōn, ej balle kōn kopā emouj; im re kūmļok.
- [6] Im e ba ñan er, Komwin jab kūmļok: komij pukot Jijej ri Nazeret, eo ar debwāāl E: E ar jerkakpeje; E jako ijin; komwin lale ijo raar kababu E.
- [7] A komwin ilok, kōnnaanōk ro ri kalooran im Piter, Ej ḡokaj lōk jān kom ñan Galili, ijo kom naaj lo E, āinwōt E ar ba ñan kom.
- [8] Im rej diwōjłok, im emōkaj aer ko jān lōb eo: bwe rej wūdiddid im bwilōñ: im ejjeļok aer ba ñan jadewōt armej, bwe re mijak.
- [9] {Im ke Jijej ej jerkakpeje ke e jimmarok ilo raan ḡokta ilo wiik, Ej weaaktok ḡokta ñan Meri Magdalini, eo E ar kajutakļok jiljilimjuon timon jān ippān.
- [10] Im ej ilem kōnnaanōk ro re kar pād ippān, ke rej būromōj im jañuti.
- [11] Im er, ke emōj aer roñjake bwe Ej mour, im lio e ar lo E, re jab tōmak.
- [12] Ālikin men kein, Ej weaaktok ilo bar juon wāween ñan ruo iaer, ke rej ilok ñan lujen āne.
- [13] Im rej ilem kōnnaanōk ro jet: im re jab tōmak er.
- [14] Tokālik Ej weaaktok ñan joñoul im juon ke rej jibadek im ḡōñā, im Ej kauwe er kōn aer jab tōmak im pen būrueir, bwe raar jab tōmak ro raar lo E ālikin An jerkakpeje.
- [15] Im E ba ñan er, Komwin ilok ñan aolepen laļ, im kwaļok gospel ñan armej otemjeļok.
- [16] EO ej tōmak im peptaij, e naaj mour; eo e jab tōmak, naaj liaakļok e.
- [17] Im kakōļle kein re naaj ippān ro rej tōmak: ilo eta re naaj kajutakļok timon ro; im re naaj kōnono kōn lo ko rekāāl;
- [18] Re naaj kotake jedpānit ko: im eļaññe rej ilimi uno kōn mej ejjeļok nana ippaer; re naaj likūt peir ioon ro renañinmij, im re naaj mour.
- [19] Innām ñe emōj an Irooj kōnono ñan er, ar bōk lōñļok E ñan lōñ, im E jijet i anbijmaroñan Anij.
- [20] Im rej ilok, im kwaļok ijo ko otemjej, im Irooj ej jerbal ippaer, im Ej kapen naan eo kōn men in bwilōñ ko, raar kōmānjan. Amen.}

LUK

JEPTA 1

- [Lk 1.1] Bwe elōñ raar kajjioñ bwe ren kajimwelok bwebwenato kõn men ko rejjet iołaper,
- [2] Āinwōt raar letok ñan kōj, ro ri lale kõn mejeir im ri jerbal ilo naan jān jinoiñ;
- [3] Aõ įomṇak bar āinwōt em̄man ippa, kõn aõ kanooj jeļā men otemjej jān jinoiñ, bwe in jeje jīmwewōt ñan kwe, Tiopilōs em̄man potata,
- [4] Bwe kwōn jeļā remool naan ko ar katakin eok kaki.
- [5] Ilo raan ko raan in Herod, kiñ in Judia, Juon pris etan Zakeraias, ilo jar an Abaija; im lio pāleen juon iaan ro nejin Arōn, im etan Elisabet.
- [6] Im erro em̄man mwilir imaan mejan Anij, im rej etetal ilo kien ko otemjej, im kabuñjar ko an Irooj, im ejjełok ḡotaer.
- [7] Im ejjełok nejir, bwe Elisabet ewar, im erro re rūtto wōt.
- [8] Im ke ej kōm̄man jerbal eo an pris imaan mejan Anij ilo raan ko an,
- [9] Āinwōt manit an pris, kuñaan bwe en deļōñ ilowan tempel in Irooj, im kōkaijurjur.
- [10] Im bwijin armej otemjej raar jar i nabōj ilo awa in kōkaijurjur.
- [11] Im enjeł in Irooj ej weaaktok ñan e im e jutak i anbwijmaroñan lokatok in kokaijurjur.
- [12] Im ke Zakeraias ej loe, e abwinmake, im mijak e buñ ioon.
- [13] A enjeł e ba ñan e, Zakeraias, kwōn jab mijak: bwe em̄oj roñjake am̄ jar; im Elisabet, lio pāliom̄, e naaj kemour nejin maan ñan kwe, im kwō naaj likūt etan Jon.
- [14] Im kwō naaj lañlōñ im buñbūruom̄; im elōñ re naaj lañlōñ kõn an ḡotak.
- [15] Bwe e naaj ḡap imaan mejan Irooj, im e jāmin idaak wain ak dān ekajoor: im e naaj obrak kõn Jetōb Kwōjarjar jān lojien jinen.
- [16] Im elōñ ro nejin Israel e naaj ukōt er ñan Irooj aer Anij.
- [17] Im e naaj ilok imaan ḡok ilo Jetōb im kajoor an Elaija, bwe en ukōt būruen jemeir ñan ro nejir, im ro re jab pokake ñan mālōtlōt an ro rū wānōk; bwe en kapojak ñan Irooj armej ro dedełok ñan E.
- [18] Im Zakeraias ej ba ñan enjeł eo, e naaj kōjkan aõ jeļā men in? bwe ña ḡallap, im lio pāleō lōllap.
- [19] Im enjeł ej uwaak im ba ñan e, Ņa Gebriel eo ej jutak imaan mejan Anij; im ar jilkinwōj eõ bwe in kōnono ñan eok, im kwalok ñan kwe naan kein rem̄man.
- [20] Im lo, kwō naaj kōjakłokjeñ, im jab maroñ in kōnono mae raan eo men kein re naaj walok, bwe kwaar jab tōmak naan ko aõ, re naaj jejjet ilo iien eo aer.
- [21] Im armej rej kattari Zakeraias, im bwilōñ bwe eto an pād ilowan tempel.
- [22] Im ke ej diwōj, e ban kōnono ñan er: im rej kile bwe e ar lo visiōn ilowan tempel: im ej jitōñ er, im ej kōjakłokjeñ.
- [23] Im ke raan ko raan in jerbal eo an remootłok, ej ilok ñan mwleo im̄on.
- [24] Im ālikin raan ko, lio pāleen, Elisabet, ej bōrōro, im ej tilekek ium̄win ḡalem allōñ, im ba,
- [25] Āindein an Irooj kōm̄man ñan eõ ilo raan ko ke E ar lale eõ, bwe En bōkłok aõ jook ippān armej.
- [26] Im ilo allōñ kein ka jiljino, ar jilkinłok enjeł Gebriel jān Anij ñan juon jikin kwelok i Galili, etan Nazeret,

- [27] Ñan juon bōjin mokta jān an pāleek juon em̄maan etan Jesep, ilo nukwin Devid; im etan bōjin eo Meri.
- [28] Im enjeļ ej deļoñ ñan ippān, im ba Yokwe eok, kwe eļap am̄ jeraam̄man, Irooj ej pād ippam̄.
- [29] A ej ɥokjenaan kōn an in naan, im ej kōlmānɥokjeñ ie āin Yokyokwe iñ.
- [30] Im enjeļ ej ba ñan e, Meri, kwōn jab mijak: bwe kwaar lo jouj jān Anij.
- [31] Im lo, kwō naaj bōroro, im kemour nejōm̄ maan, im kwō naaj likūt etan Jijej.
- [32] E naaj ɻaplāp, im naaj ɣaetan Nejin Eo Eutiejtata: im Irooj Anij e naaj leļok ñan E tūroon eo an Devid jemen:
- [33] Im E naaj Irooj ioon im̄ōn Jekōb indeeo: im aelōñ eo An e jāmin jem̄lōk indeeo.
- [34] Innām Meri ej ba ñan enjeļ eo, E naaj kōjkan men iñ, bwe I jab jeļā maan?
- [35] Im enjeļ ej uwaak im ba ñan e. Jetōb Kwōjarjar e naaj itok iom, im kajoor an Eo Eutiejtata e naaj kallor eok; im kōn men iñ Eo Kwōjarjar e naaj ɻotak naaj likūt etan Nejin Anij.
- [36] Im lo, jiom̄, Elisabet, ej bar āinwōt bōroro kōn nejin maan ilo iien an lōllap: im iien iñ allōñ kein ka jiljino ippān eo raar ba, Ewar.
- [37] Bwe ejjelōk naan jān Anij e naaj mōjñø.
- [38] Im Meri ej ba, Lo ña ri korijeran Irooj: en pād ippa āinwōt am̄ in naan. Im enjeļ ej ilōk jān e.
- [39] Im Meri ej jutak ilo raan ko, im e mōkaj an ilōk ñan āne eo eutiej, ilo juon jikin kwelōk i Juda;
- [40] Im ej deļoñ ilowan im̄ōn Zakeraias, im yokyokwe Elisabet.
- [41] Im ke Elisabet ej roñ yokyokwe an Meri niñniñ ej lienen ilo lojien; im Elisabet ej obrak kōn Jetōb Kwōjarjar:
- [42] Im ej kōnono im eļap ainikien, im ba, Kwe kwō mōñōñō iaan kōrā rañ, im em̄ōñōñō ineen lojiōm̄.
- [43] Im e jān ia men iñ ippa, bwe jinen aõ Irooj ej itok ñan ippa?
- [44] Bwe lo, em̄ōkaj ke am̄ yokyokwe ej deļoñtok lojilñiõ, niñniñ ej lienen i lojiõ kōn lañlōñ.
- [45] Im em̄ōñōñō eo e ar tōmak: bwe e naaj jejjet men ko Irooj e an kōnono ñan e.
- [46] Im Meri ej ba, Aõ ej nōbar Irooj,
- [47] Im aõ jetōb e ar lañlōñ ilo Anij aõ Ri Lōmōr;
- [48] Bwe e ar lale an ettā ri korijeran; bwe lo, jān iien iñ epepen otemjej re naaj ba ij mōñōñō.
- [49] Bwe Eo ekajoor E ar kōmanman men ko reļap ñan eõ: im Etan ekwōjarjar.
- [50] Im Ej tūriam̄okake ro rej mijak E jān epepen ñan epepen.
- [51] E ar kwalōk kajoor kōn pein: im E ar kajeplōklōk ro ri juwa ilo Ĵom̄ak an bürueir.
- [52] E ar kōttāik irooj rañ jān aer kein jijet, im E ar koutliej ro rej ettā.
- [53] E ar kamat ro rej kwōle kōn men ko rem̄man; im ro ri ɣweie Ej jilkinlōk im ejjelōk ippaer.
- [54] E ar jipañ Israel, ri korijeran, bwe En keememej An tūriamo,
- [55] Ñan Ebream im ineen, indeeo, āinwōt E ar kōnono ñan ro jīm̄mad.
- [56] Im Meri ej pād ippān ium̄win jilu allōñ, im ej jepļaak ñan ɣweo im̄ōn.
- [57] Kiiõ ejejjet iien an Elisabet keotak: im ej kemour nejin maan.

- [58] Im ro ri turin kab ro nukwin rej roñjake kōjkan Irooj e ar kaļapļok An tūriamo ñan e: im rej lañlōñ ippān.
- [59] Im ilo raan eo kein ka ruwalitōk, rej itok bwe ren mwijmwij niñniñ: im rej ɳaetan Zakeraias, etan jemen.
- [60] Im jinen ej uwaak im ba, Jab, a etan Jon.
- [61] Im rej ba ñan e, Ejjeļok juon iaan ro nukwum re kar likūt āt in.
- [62] Im rej romeje jemen, āt õt eo e kōnaan bwe ren likūt etan.
- [63] Im ej kajjitōk kōn kein jeje. Im ej jeje, im ba, Etan Jon. Im er otemjej re bwilōñ.
- [64] Im emōkaj lōñin epellōk, im loen e mejał, im ej kōnono, im nōbar Anij.
- [65] Im mijak ej itok ioer otemjej rej jokwe iturir: im naan kein otemjej re buñbuñļok i āne utiej otemjej i Judia.
- [66] Im er otemjej rej roñjake, rej likūti ilo bürueir im ba, Innām e naaj kōjkan ajri in? Bwe pein Irooj e ar pād ippān.
- [67] Im Zakeraias jemen, ej obrak kōn Jetōb Kwōjarjar, im ej rūkaanij im ba,
- [68] Ren nōbar Irooj eo Anij in Israel, bwe E ar itok im lomooren ro doon,
- [69] Im E ar kajutak doon in lomoor ñan kōj ilo nukwin Devid, ri korijeran;
- [70] Āinwōt E ar kōnono kōn lōñin ri kanaan kwōjarjar ro An jān eto:
- [71] Lomoor jān ad ri kōjdat, im jān pein ro otemjej rej kūtōtōkakae kōj;
- [72] Bwe En kōmanman tūriamo ñan ro jīmīad, im keememej An kallimur ekwōjarjar,
- [73] Kanenej eo E ar kanenej ñan Ebream, jīmīad,
- [74] Bwe En letok ñan kōj, bwe jān mejał jān pein ri kōjdat ro ad, im bwe jān jerbal ñan E im ejjeļok mijak,
- [75] Ilo kwōjarjar im wānōk imaan mejan iuñwin raan otemjej ad.
- [76] Aet, im kwe, O ajri, naaj likūt etam Ri kanaan an Eo Eutiejtata bwe kwō naaj ilok imaan mejan Irooj, bwe kwōn kapojak ial ko An;
- [77] Bwe kwōn leļok jelā mour ñan armej ro An, kōn jeorļok jerōwiwi ko aer,
- [78] Kōn eļap tūriamo an ad Anij: ilo men ko raantak jān lañ e naaj waļok ñan kōj,
- [79] Bwe en kamramļok ro rej jijet ilo marok im ilo lorin mej, bwe en kajīmwe neeir ilo ial in aenōmman.
- [80] Im ajri eo ej eddek im kajoor ḥok ilo an, im ej pād ilo āne jeñaden ko mae raan eo ej make waļok ñan Israel.

JEPTA 2

- [Lk 2.1] Im ilo raan ko, juon kien ej ilok jān Sizar Augōstōs bwe ren je ri laļ otemjej.
- [2] Im raar kōmman jeje in mokta ke Sairiniōs e irooj in Siria.
- [3] Im er otemjej rej ilok bwe ren jeje er, jabdewōt iaer ñan jikin kwelok eo an.
- [4] Im barāinwōt Josep e ar wanlōñļok jān Galili, jān jikin kwelok Nazaret, ñan Judia, ñan jikin kwelok an Devid, ɳaetan Betleem, bwe e ilo bwijin im nukwin Devid;
- [5] Bwe ren je e, ippān Meri mokta jān airro pālele, im e bōrōro.
- [6] Im ke rej pād ijo, ejejjet raan ko ej keotak.
- [7] Im ej keotak ɳaanjeen, im kirboke, im kababu e ilo menjer; bwe ejjeļok jikier ilo imōn ruwamāejet.

- [8] Im ilo ãne eo ewor seperd rej p ilo jikin wjooj, im lale bwijin jiip ko aer ilo bon.
- [9] Im lo enje in Irooj ej jutak iturir, im wj an Irooj ej romaaik ier: im elap aer llno.
- [10] Im enje ej ba ñan er, Komwin jab llno: bwe lo, ij bkwj ñan kom naan ko remman, naan in laln elap, im e naaj ñan armej otemjeok.
- [11] Bwe rainin e otak ñan kom ilo jikin kwelok an Devid, Ri Lomqor, E Kraij Irooj.
- [12] Im men in kaklle ñan kom; kom naaj lo nini eo emj kirboke im ej babu ilo menjer.
- [13] Im emkaj weaaktok ippn enje tok eln iaan ro ri lan, im rej nbar Anij, im ba,
- [14] Aiboojoj ñan Anij ilo utiejtata, im aenman ioon la ippn armej ra E bubruen kn er.
- [15] Im ke enje ro remootlok jn er ñan lan, seperd ro rej knono ñan doon, im ba, Kii jn ilok ñan Betleem, im lo men in ej walok, eo Irooj e ar kwalok ñan kj.
- [16] Im rej jarbtok im lo Meri, im Josep, im nini eo ej babu ilo menjer.
- [17] Im ke emj aer loe, rej kabubulok naan eo e ar walok ñan er kn nini eo.
- [18] Im ro otemjej rej rojake re bwiln kn men ko seperd ra raar knono ñan er.
- [19] A Meri ej dpij men kein otemjej, im klmnlokjen kaki ilo bruen.
- [20] Im seperd ro rej jeplaak, im wjtak im nbar Anij kn men ko otemjej raar rojake im loi, ãinwt knono ñan er.
- [21] Im ke e jemlok ruwalitk raan kn mwijmwij ajri eo, rej aetan Jijej, ãinwt enje e ar ba okta jn an p i lojien jinen.
- [22] Im ke e jemlok raan ko raan in karreo er ekar ñan kien Moses, rej bklk E ñan Jerusalem bwe ren lelok E ñan Irooj:
- [23] Ñinwt ar je ilo kien Irooj, Nini maan otemjej re maanje, naaj likt er Kwjarjar ñan Irooj;
- [24] Im bwe ren lelok joortak ãinwt ar ba ilo kien Irooj, Ruo trtol dv, ak ruo mule redik.
- [25] Im lo, juon armej ilo Jerusalem etan Simen, im armej in ewnok im emman wilin, im ej kattar aenman an Israel, im Jetb Kwjarjar ej p ioon.
- [26] Im Jetb Kwjarjar e ar kwalok ñan e, bwe e jmin lo mej okta jn an lo ri Kraij an Irooj.
- [27] Im ej itok kn Jetb ilowan tempel: im ke jemen im jinen rej bktok nini Jijej bwe ren kman kn E ekar ñan mantin kien,
- [28] Innm ej jepak E kn pein, im nbar Anij, im ba,
- [29] Kii Irooj kwn ktlk e ri korijeram ilo aenman ãinwt Am in naan:
- [30] Bwe meja raar lo Am lomqor,
- [31] Eo Kwaar kapojak imaan mejan armej otemjej:
- [32] Meram bwe en rome ro ri aeln ko, im wj an ro doom Israel.
- [33] Im jemen im jinen rejro bwiln kn men ko knono kn E.
- [34] Im Simen ej jar kn er, im ba ñan Meri jinen, Lo, ajri in Ej ñan bu im jerkak an eln ilo Israel, im ñan juon kaklle rej knono ae e;
- [35] Aet im jje e naaj wie im pejlo am; bwe omak ko jn eln bro ren walok.
- [36] Im juon ri kanaan kr etan Anna, nejin Panuel, jn bwijin Aser; e lllap im e kar p ippn eo pleen iumwin jiljilimjuon ii jn iien an bjin;

- [37] Im ke ejako pāleen ñan ruwalitōkñoul im emān iiō, e jab ilōk jān tempel, a ej kabuñ ñan Anij ilo jitlōk im jar ko boñ im raan.
- [38] Im ilo awa iñ ej deļoñ im kam̄moolol Anij, im kōnono kōn E ñan er otemjej rej kattar lōmoq̄r ilo Jerusalem.
- [39] Im ke em̄oj aer kōm̄man men otemjej ekkar ñan kien Irooj, rej jeplaak ñan Galili, ñan Nazeret jikin kwelōk eo aer.
- [40] Im niñniñ Ej eddek im kajoorlōk, im eobrak kōn mālōtlōt; im jouj in Anij ej pād ioon.
- [41] Im jemen im jinen rej wanlōñlōk ñan Jerusalem ilo iiō otemjej ñan kwōjkwōj in kijoone.
- [42] Im ke joñoul im ruo iiō An rūtto, rej wanlōñlōk ilo ḡmantin kwōjkwōj eo.
- [43] Im ke ejejjet raan ko, ke rej jeplaak, ajri Jijej ej pād wōt i Jerusalem: im jeman im jinen re jaje kake.
- [44] A kōn aer ḡom̄nak Ej pād ilo bwiljin jar eo, rej ilōk ilo ial ium̄win juon raan; im rej pukot E eołōpin ro nukwir im ro jeraer.
- [45] Im ke re jab lo E, rej bar jeplaak ḡok ñan Jerusalem, im kapukōt E.
- [46] Im ilōkōn jilu raan rej lo e ilowan tempel, Ej jijet eołōpin ro ri kaki, Ej roñjake er, im kajjitōk ippaer.
- [47] Im er otemjej rej roñjake re bwilōñ kōn An mālōtlōt im naan in uwaak.
- [48] Im ke rejro lo E, re ḡokjenaer: im jinen e ba ñan E, Nejiō, etke āindein Am̄ kōm̄man ñan kōm? Kōmro Jemam̄ ar kapukōt Eok im būrom̄oj.
- [49] Im E ba ñan er, Etke kom ar pukot Eō? kom ar jaje ke bwe em̄man In pād ilo im̄ōn Jema?
- [50] Im re jaje kake naan eo E ar kōnono ñan er.
- [51] Im Ej wanlał ḡok ippaer, im itok ñan Nazeret, im Ej pokake er. A jinen ej likūt naan kein otemjej ilo būruen.
- [52] Im Jijej ej ḡaplōk ilo An mālōtlōt im rūtto, im ilo jouj ippān armej im Anij.

JEPTA 3

- [Lk 3.1] Kiiō ilo iiō kein ka joñoul im ḡalem ilo an Taibiriōs Sizar kiñ, ke Pontiōs Pailat ej irooj in Judia, im Herod ej titrak in Galili, im Pilip jein im jaten ej titrak in āne ko an Ituria im Trakonitis, im Laisensias ej titrak in Abilini,
- [2] Ke Annas im Kaiepas rejro pris reļap, naan in Anij ej itok ñan Jon nejin Zakeraias ilo āne jemaden.
- [3] Im ej itok ilo āne otemjej iturin Jordan, im kwałōk peptaij in ukeļōk ñan jeorlōk jerowiwi ko:
- [4] Āinwōt jeje ilo bok in naan ko an Aiseia ri kanaan, Ainikien juon ej lam̄oj i āne jemaden, Kom̄win kapoj ial an Irooj, im kajim̄we ial ko An.
- [5] Kom̄lał otemjej re naaj jeñak, im toł otemjej reļap im redik re naaj ettā ḡok, im men ko re ankeke re naaj jiñwe, im ial ko re pedakilkil re naaj eoair wōt juon:
- [6] Im kanniōk otemjej re naaj lo lōmoq̄r jān Anij.
- [7] Innām ej ba ñan jar ko raar itok bwe en peptaij er, O kom, nejin vaiper ko, wōn e ar kauwe kom bwe kom̄win ko jān illu e naaj itok.

- [8] Innām kom̄win jebar leen ekkar ñan ukeļok; im jab jino ami ba ilo būruemi, Ebream e jemedwōj: bwe ij ba ñan kom, Anij ej maroñ in kejerkak ro nejin Ebream jān dekā kein.
- [9] Im kiiõ em̄oj likūt ūlūl i okran wōjke ko; innām wōjke otemjej re jab jebar im em̄man leir, juoki im julok ilo kijeek.
- [10] Im armej rañ rej kajjitōk ippān im ba, Innām ta eo kōmin kōm̄mane?
- [11] E uwaak im ba ñan er, Eo ruo an kopā, en leļok ñan eo ejjeļok an: im eo ewor kijen, en kōm̄anman āinwōt.
- [12] Innām barāinwōt ri tōl owōj rej itok bwe ren peptaij, im re ba ñan e, Ri kaki, ta eo kōmin kōm̄mane?
- [13] Im e ba ñan er, Kom̄win jab bōk ewor jān em̄oj ba ñan kom.
- [14] Im bar āinwōt ri tariñae rej kajjitōk ippān im ba, Im ta eo kōmin kōm̄mane? Im e ba ñan er, Kom̄win jab kōkkure armej, im jab riab ɳae er; im kom̄win jokwane kōn oñān ami jerbal.
- [15] Im ke armej rej kilkake, im er otemjej rej kōlmānļokjen ilowan būrueir kōn Jon, e ri Kūraij ke jab ke;
- [16] Jon e uwaak, im ba ñan er otemjej, Aet ña ij peptaij kom kōn dān; a ej itok Eo ekajoor jān eō, korōn ballin neen I patkake bwe in jeļate: E naaj peptaij kom ilo Jetōb Kwōjarjar im kijeek:
- [17] An deel ilo pein bwe En kanooj karreo jikin noe wit eo An, im bwe En ainitok wit ilowan iñōn wit: a kilin wit E naaj tile ilo kijeek e jāmin kun.
- [18] Im kōn bar elōñ naan in kauwe e ar kwaļok ñan armej rañ.
- [19] A bwe e kar eñouk Herod titrak eo kōn Herodias, lio pāleen jein im jaten, im kōn men ko otemjej renana Herod e ar kōm̄mAn,
- [20] E ar koorļok men otemjej kōn men iñ, bwe e ar kiil Jon ilowan prisōn.
- [21] A ke armej otemjej raar peptaij, barāinwōt Jijej ej peptaij, im ke Ej jar, lañ emjallļok,
- [22] Im Jetōb Kwōjarjar, ilo wāween ȣule, Ej kālaļtak ioon; im ainikien ej itok jān lañ, im ba, Kwe Nejiō, jitōnbōro ippa, Ij ȣōñōñō kake Eok.
- [23] Im Jijej ke E jino An jerbal, e nañin jilñuul iiõ An rūtto, (āin aer ļōm̄nak) E nejin Josep, eo nejin Hilai,
- [24] Eo nejin Mattat, eo nejin Livai, eo nejin Melkai, eo nejin Janneai, eo nejin Josep,
- [25] Eo nejin Mattetaias, eo nejin Emōs, eo nejin Nehōm, eo nejin Eslai, eo nejin Naggeai,
- [26] Eo Nejin Meat, eo nejin Mattetaias, eo nejin Semein, eo nejin Josek, eo nejin Joda,
- [27] Eo nejin Joenan, eo nejin Risa, eo nejin Zirubbabel, eo nejin Sialtiel, eo nejin Nirai,
- [28] Eo nejin Melkai, eo nejin Addai, eo nejin Kosam, eo nejin Elmedam, eo nejin Er,
- [29] Eo nejin Jijej, eo nejin Elaiizer, eo nejin Jorim, eo nejin Mattat, eo nejin Elaiekim
- [30] Eo nejin Simeõn, eo nejin Judas, eo nejin Josep, eo nejin Jonam, eo nejin Elaiekim,
- [31] Eo nejin Melia, eo nejin Menna, eo nejin Matteta, eo nejin Neta, eo nejin Devid,
- [32] Eo nejin Jesse, eo nejin Obed, eo nejin Boaz, eo nejin Salmōn, eo nejin Nashon,
- [33] Eo nejin Amminedab, eo nejin Arnai, eo nejin Hezrōn, eo nejin Pirez, eo nejin Juda,
- [34] Eo nejin Jekōb, eo nejin Aisak, eo nejin Ebream, eo nejin Tira, eo nejin Nejor,
- [35] Eo nejin Sirug, eo nejin Reu, eo nejin Pileg, eo nejin Eber, eo nejin Sila,
- [36] Eo nejin Keinan, eo nejin Arpaxad, eo nejin Sem, eo nejin Noa, eo nejin Lemek,

- [37] Eo nejin Metusila, eo nejin Inōk, eo nejin Jered, eo nejin Mehelaliel, eo nejin Keinan,
- [38] Eo nejin Inōs, eo nejin Set, eo nejin Adam, eo nejin Anij.

JEPTA 4

- [Lk 4.1] Im Jijej, eobrak kōn Jetōb Kwōjarjar, Ej jeplaak jān Jordan, im Jetōb ej āñinlōk E ilo āne jemaden,
- [2] Iuñwin eñoul raan, im tepil ej kapo E. Im ilo raan ko ejjelōk An mōñā; im ke re jemlōk, E kwōle.
- [3] Im tepil e ba ñan E, Elaññe Kwe Nejin Anij, Kwōn ba ñan dekā in bwe en erom bred.
- [4] Im Jijej e uwaak e, im ba, Ar je, Armej re jāmin mour kōn bred wōt.
- [5] Im ej āñinlōñlōk E, im kaalwōj E aelōñ in lał otemjej ilo jidik wōt iien.
- [6] Im tepil ej ba ñan E, Kajoor kein otemjej im aer aiboojoj I naaj lewōj ñan Eok; bwe emōj litok ñan eō: im ij lełok ñan jabdewōt eo I kōñaan.
- [7] Innām elaññe Kwō naaj kabuñ ñan eō, e naaj An men kein otemjej.
- [8] Im Jijej e uwaak im ba ñan e, Ar je, Kwōn kabuñ ñan Irooj am Anij, im jerbal ñan E wōt.
- [9] Im ej āñinlōk E ñan Jerusalem, im kajutak E ioon kijmen tempel, im ba ñan E, Elaññe Kwe Nejin Anij, Kwōn kāllōk jān ijin:
- [10] Bwe ar je, E naaj jiroñ enjeł ro An kōn Eok, bwe ren kanooj lale Eok:
- [11] Im ioon peir re naaj bōur Eok, bwe kwōn jab itaak niom ilo dekā.
- [12] Im Jijej e uwaak im ba ñan e, Ar ba, Kwōn jab kapo Irooj am Anij.
- [13] Im ke tepil e ar kamōjłok kapo otemjej, ej ilok jān E mae bar juon iien.
- [14] Im Jijej ej jeplaak ilo kajoor an Jetōb ñan Galili: im An buñbuñ ej ilok ñan āne otemjej iturin.
- [15] Im Ej katakin ilo imōn kwelok ko aer, Im er otemjej rej wūjtak E.
- [16] Im Ej itok ñan Nazeret, ijo E ar rūttołok im pād ie: im āinwōt An kōmman iien otemjej, Ej deļoñ ilowan imōn kwelok ilo Jabōt, im jutak bwe En kōnono ilo bok.
- [17] Im raar lełok ñan E bok in Aiseia, ri kanaan. Im ke emōj An erłoke bok, Ej lo ijo ar je.
- [18] Jetōb ñan Irooj ej Ioñ, bwe E ar kapit eō bwe In kwałok gospel ñan ro ri jeramōl; E ar jilkintok Eō bwe In kwałok kōtłok ñan mōttan iri, im lołokjeñ ñan ro re pilo, bwe In kōtłok ro ar kókkure er,
- [19] Bwe In kwałok iiō eo emmān an Irooj.
- [20] Im Ej lim bok eo, im bar lełok ñan ri jipañ eo, im jijet. Im mejaer otemjej ilowan imōn kwelok rej kallimjek E.
- [21] Im E jino an ba ñan er, Rainin naan ilo Jeje in ejejjet ilo lojilñemi.
- [22] Im er otemjej rej nōbar E, im bwilōñ kōn naan in jouj rej walok jān lōñin. Im re ba, E in e jab nejin Josep ke?
- [23] Im E ba ñan er, Emool kom naaj ba ñan Eō būrabōł in, Rū uno, kwōn make kemour eok: men ko jabdewōt kōm ar roñ ar kōmman ilo Kaperneum, Kwōn kōmman barāinwōt ijin ilo enin Am.
- [24] Im E ba, Emool Ij ba ñan kom, Re jab buñbürueir kōn jabdewōt ri kanaan ilo āne eo an.
- [25] Emool Ij ba ñan kom, Elōñ kōrā ejako pāleir raar pād i Israel ilo raan ko raan in Elaija, ke e kilok lañ iuñwin jilu iiō im jiljino allōñ, ke eļap ñūta ioon aolepen āne eo:

- [26] A ar jab jilkinjök Elaija ñan juon iaer, a ñan Zarepat wōt i Saidon, ñan juon kōrā ejako pāleen.
- [27] Im elōñ ri lōba raar pād i Israel ilo iien eo an Elaisa ri kanaan: a ar jab karreoir juon iaer, a Neeman wōt ri Siria.
- [28] Im er otemjej ro rej ilo imōn kwelök, ke rej roñjake men kein, rej obrak kōn illu,
- [29] Im rej jutak, im kadiwōjlok E jān jikin kwelök, im ãñinjök E ñan ijo ejirūmle, ijo kar kōmanmān aer jikin kwelök, bwe ren kalōr kōn tubaran.
- [30] A Ej etal eołöpeir; im ilok.
- [31] Im Ej wanlałjök ñan Kaperneum, juon jikin kwelök i Galili, im katakin er ilo raan Jabōt.
- [32] Im re bwilōñ kōn An naan in katak; bwe An in naan ekajoor.
- [33] Im ilo imōn kwelök juon armej, eo jetōb ñon timōn ettoon ej pād ippān, im ej lamōj im elap ainikien,
- [34] Im ba, Ta eo ippem im ippam, Kwe Jijej ri Nazeret? Kwōj iten kókkure kōm ke? Ij kile Eok wōn Kwe, Kwō Ri Kwōjarjar an Anij.
- [35] Im Jijej ej kauwe e, im ba, Kwōn ikōñ, im itok jān e. Im ke emōj an timōn battōk e ña eołöpeir, e jutaklök jān e, im ar jab kókkure e.
- [36] Im er otemjej rej bwilōñ, im rej kōnono ippān doon, im ba, Naan õt in! bwe kōn An Irooj im kajoor ej jiroñ jetōb ettoon ro, im rej jutaklök.
- [37] Im buñbuñ kōn E ej ilok ilo jikin otemjej i ãne ko iturin.
- [38] Im Ej jutak im ilok jān imōn kwelök, im deļoñ ilowan imōn Saimōn. Im jilben Saimōn elap an eñtaan kōn nañinmej in bwil; im rej akwelap ñan E kōn e.
- [39] Im Ej jutak ioon, im kauwe nañinmej in bwil; im ejako jān e: im emōkaj an jutak im jerbal ñan er.
- [40] Im ke al e tulök, er otemjej ro ewor ri nañinmej ippaer kōn jabdewōt nañinmej, rej bōktok er ñan E; im Ej likūt pein ioer otemjej, im kemour er.
- [41] Im barāinwōt timōn ro rej jutaklök jān elōñ, im rej lamōj, im ba Kwe Nejin Anij. Im Ej kauwe er im bōbrae aer kōnono; bwe re jeļā E ri Kūraij.
- [42] Im ke e raantak, Ej diwōjlok im etal ñan ãne jeñaden; im jar ko rej pukot E, im itok ñan E, im rej kōñaan dāpij E, bwe En jab ilok jān er.
- [43] Im Ej ba ñan er, Aet, In kwalök naan em̄an an aelōñ in Anij ñan jikin kwelök ko jet; bwe ar jilkintok Eō kōn men in.
- [44] Im Ej kwalök ilo imōn kwelök ko in Galili.

JEPTA 5

- [Lk 5.1] Im ke armej rej kōbaj E bwe ren roñ naan in Anij, Ej jutak iturin loñalo in Genesaret,
- [2] Im Ej lo ruo wa jidik rej pād iturin loñalo: a ri eøñōd raar to jān wa ko, im rej kwaļe ok ko aer.
- [3] Im Ej uwe ioon juon iaan wa ko, eo waan Saimōn, im kajjitōk ippān bwe en ilok jidik jān ãne. Im E jijet im katakin armej jān wa eo.
- [4] Im ke emōj An kōnono, E ba ñan Saimōn, Kwōn wanmetoljok im door lał ok ko im eøñōd.

- [5] Im Saimōn ej uwaak im ba ñan E, Ri kaki, kōm ar eøñōd aolepen boñ, im ejjelök kuñaam: a kōn Añ in naan I naaj door lał ok ko.
- [6] Im ke emōj aer kōm̄an men iñ rej kōpooli elōñ ek: im aer ok re nañin rup.
- [7] Im rej jeeaaje ro rājetaer ioon wa eo juon, bwe ren itok im jipañ er, rej itok im kalōñ wa ko ruo, innām re jino douj.
- [8] Ke Saimōn Piter ej loe, ej buñ ḡa i bukwien Jijé, im ba Kwōn ilök jān eō; bwe ña armej enana, O Irooj.
- [9] Bwe e bwilōñ im er otemjej ippān, kōn ek ko raar dōuki;
- [10] Im āindein barāinwōt ippān James im Jon, ro nejin Zebedi, ro rājetan Saimōn. Im Jijé ej ba ñan Saimōn, Kwōn jab mijak; jān iien iñ kwō naaj dōuk armej.
- [11] Im ke emōj aer tartok wa ko ñan āne, rej likūt men otemjej in ḡoor E.
- [12] Im ke Ej pād ilo juon jikin kwelök, lo juon armej eobrak kōn nañinmej in lōba: im ke ej lo Jijé, ej buñpedo, im akwełap ñan E im ba, Irooj, elāññe Kwō kōnaan Kwōj maroñ in karreoik eō.
- [13] Im Ej erłoke pein, im uññüre, im ba, I kōnaan, kwōn erreo. Im emōkaj an nañinmej in lōba jako jān e.
- [14] Im Ej jiroñ e bwe en jab kōnnaanōk jabdewōt armej: a kwōn ilök, im kwałök eok ñan pris, im katok kōn am erreo, āinwōt Moses e ar jiroñ, kōn men in kōnnaan ñan er.
- [15] A elapłok An buñbuñłok kake: im elap jar ko rej kweilöklök bwe ren roñjake, im mour jān mōjñø ko aer.
- [16] A Ej make iaanłok ñan āne jeñaden im jar.
- [17] Im ilo juon iaan raan ko, ke Ej katakin, Parisi ro im ro ri kaki an kien rej jijet, raar itok jān jikin kwelök otemjej i Galili, im Judia, im Jerusalem: im kajoor an Irooj ippān bwe En kemour.
- [18] Im lo, armej rej bōktok ioon kinien juon armej e nañinmej kōn akā: im rej pukot bwe ren kadełoñ e, im likūt e iñmaan mejan.
- [19] Im kōn jar eo re jab lo ijo ren kadełoñ e, im rej wanlōñłok ioon mweo, im door e lał ilo juon tal ioon kinien eołop iñmaan mejan Jijé.
- [20] Im ke Ej lo aer tōmak, E ba ñan e, Armej, ejako jerowiwi ko am.
- [21] Im skraib ro im Parisi ro re jino aer kōlmāñłokjeñ im ba, Wōn iñ ej kōnono blaspim ko? Wōn ej maroñ in julök jerowiwi ko, a Anij wōt?
- [22] A Jijé e jelā aer ḡomñak, im Ej uwaak im ba ñan er, Ta eo komij kōlmāñłokjeñ kake ilo būruemi?
- [23] Ewi iaerro E pidodo in ba, Ejako jerowiwi ko am; ak in ba, kwōn jerkak im etal?
- [24] A bwe komwin jelā bwe Nejin armej Ej maroñ in julök jerowiwi ko ioon lał, (E ba ñan eo e ar nañinmej kōn akā,) Ij ba ñan eok, Kwōn jerkak, im bōk kiniõm, im etal ñan mweo iñõm.
- [25] Im emōkaj an jerkak iñmaan mejeir, im kotake men eo e kar babu ioon, im ilök ñan mweo iñõm im wūjtake Anij.
- [26] Im er otemjej rej bwilōñ, im rej wūjtake Anij, im re obrak kōn mijak im ba, Jaar lo men in bwilōñ ko rainin.

- [27] Im ālikin men kein, Ej ilōk, im lo juon ri tōl owōj etan Livai, e jijet i jikin owōj: im E ba ñan e, Kwōn ḥoor Eō.
- [28] Im e ar likūt men otemej im jutak, im ḥoor E.
- [29] Im Livai e ar kōmānman kwōjkwōj eļap ilowan mweo imōn: im eļap jar ro ri tōl owōj im ro jet rej jibadek im mōñā ippaer.
- [30] A Parisi ro im skraib ro rej lotaan ro ri kaļooran, im ba, Etke komij mōñā im idaak ippān ro ri tōl owōj im ri jerōwiwi ran?
- [31] Im Jijej e uwaak im ba ñan er, Ro re ājmour re jab aikuj rū uno; a ro re nañinmej.
- [32] I ar jab itok bwe In kūr ro rewānōk, a ro ri jerōwiwi ñan ukeļok ippaer.
- [33] Im re ba ñan E, Ro ri kaļooran Jon emōkaj aer jitlōk, im kōmānman jar ko, im barāinwōt ro ri kaļooran Parisi ran; a Am̄ rej mōñā im idaak.
- [34] Im Jijej e ba ñan er, Komij maroñ in kōmānman ro jeran ļeo pālele bwe ren jitlōk, iien eo ļeo ej pād ippaer ke?
- [35] A raan ko re naaj itok; im ñe naaj bōkļok ļeo pālele jān er, re naaj jitlōk ilo raan ko.
- [36] Im barāinwōt Ej kōnono būrabōl ñan er: Ejjeļok armej ej kekeel mōttan jān nuknuk ekāāl im karpen nuknuk ko remor kake: elāññe āinwōt ej kekeel eo ekāāl, im barāinwōt mōttan jān eo ekāāl e jakkar ñan eo emor.
- [37] Im ejjeļok armej ej likūt wain ekāāl ilo bato ko remor: elāññe āinwōt, wain ekāāl e naaj rupe bato ko, im etoq̄r ļok, im bato ko re naaj jako.
- [38] A emān likūt wain ekāāl ilo bato ko rekāāl.
- [39] Im ejjeļok armej ke emōj an idaak wain eto an pād, e kōnaan eo ekāāl: bwe e ba, Emān eo eto an pād.

JEPTA 6

- [Lk 6.1] Im ilo juon Jabōt, Ej etal ilukwōn jikin kallib korn ko: im ri kaļooran rej ļote leen korn ko, im mōñā, itiawi kōn peir.
- [2] Im jet iaan Parisi ro rej ba, Etke komij kōmānman men eo e jab mālim kōmānane ilo raan Jabōt?
- [3] Im Jijej e uwaak er im ba, Kom ar jab kōnono ilo bōk men in ke, men eo Devid e ar kōmānane ke e kwōle im ro ippān;
- [4] Ekōjkan an deļoñ ilowan imōn Anij, im e ar bōk im mōñā bred in kaalikkar, im barāinwōt leļok ñan ro ippān; eo e jab mālim en mōñā, a pris ro wōt?
- [5] Im E ba ñan er, Nejin armej E irooj in Jabōt.
- [6] Im ilo bar juon Jabōt E ar deļoñ ilowan imōn kwelōk im katakin; im juon armej ijo e mōrā pein anbwijmaroñan.
- [7] Im skraib ro im Parisi ro rej kōjjaad E, E naaj kemour ilo raan Jabōt ke jab ke, bwe ren lo ekōjkan aer kinaakļok E.
- [8] A E jelā aer ļōmāk, im ba ñan armej eo e mōrā pein, Kwōn jerkak im jutak eolōp. Im ej jerkak im jutak,
- [9] Innām Jijej e ba ñan er, Ij kajjitōk ippemi, Emālim ke ilo raan in Jabōt bwe jān kōmānman emān, ak kōmānman nana? lōmooren armej ak kōkkure?

- [10] Im ke Ej reilök ñan er otemjej, E ba ñan armej eo, Kwōn erjoke piom. Im ej kōmman ãindein: im pein emour ãinwōt eo juon.
- [11] Im rej obrak kōn illu; im pepe ippān doon ta eo re naaj kōmmane ñan Jijej.
- [12] Im ilo raan ko, E ar ilök ilo tol bwe En jar, im pād aolepen boñ ilo jar ñan Anij.
- [13] Im ke e raantak Ej añañintok ro ri kałooran: im Ej kāälōt joñoul im ruo ḥok iaer, im Ej liküt etaer ri jelōk;
- [14] Saimōn Ej liküt etan eo juon Piter, im Andru jaten, Jemes im Jon, im Pilip, im Bartolomu,
- [15] Im Matu, im Tomas, Jemes nejin Alpiōs, im Saimōn ɳaetan Zelotis,
- [16] Im Judas nejin Jemes, im Judas Iskariōt eo barāinwōt ri ketak E.
- [17] Im Ej wanlałtak ippaer, im jutak ioon ãne pikin wōt juon, im jar an ri kałooran im eļap jar an armej jān aolepen Judia im Jerusalem, im jān mojen kappe in Tair im Saidon, rej itok bwe ren roñjake E, im bwe ren mour jān nañinmej ko aer;
- [18] Im ro rej abnōnō kōn jetōb ettoon ro, rej mour.
- [19] Im jar eo otemjej rej pukot bwe ren uññūr E: bwe kajoor ej ilök jān E, im kemour er otemjej.
- [20] Im Ej reilök ñan ro ri kałooran, im ba, Emōñōñō kom ri jeramōl: bwe ami aelōñ in Anij.
- [21] Emōñōñō komeo komij kwōle kiiō: bwe kom naaj mat. Emōñōñō komeo komij jañ kiiō: bwe kom naaj tōñ.
- [22] Emōñōñō kom, ñe armej re naaj kōjdate kom, im ñe re naaj kōjepel kom jān er, im naaj kajjirere kake kom, im jołök etami ãt nana kōn Nejin armej.
- [23] Komwin lañlōñ ilo raan eo, im kāke kōn lañlōñ: bwe, lo, eļap ami jinōkjeej ilo lañ: bwe ãindein an ro jīm̄maer kōmman ñan ro ri kanaan.
- [24] A wo ñan kom ro ri ɻweiie! bwe kom ar bōk ami aenōñman.
- [25] Wo ñan komeo komij mat! bwe kom naaj kwōle. Wo ñan komeo komij tōñ kiiō! bwe kom naaj būromōj im jañ.
- [26] Wo ñan kom ke armej otemjej re naaj nōbar kom! bwe ãindein an ro jīm̄maer kōmman ñan ro ri kanaan riab.
- [27] A Ij ba ñan kom rej roñjake, Komwin yokwe ami ri kōjdat, kōmman em̄man ñan ro rej kōjdate kom,
- [28] Jar kōn ro rej kōmatōre kom im ro rej kōmnanman nana ñan kom.
- [29] Ñan eo ej ubrare jepam kwōn barāinwōt oktak ñan jimattan; im eo ej bōk am liboror, barāinwōt kwōn jab dāpij jān am kopā.
- [30] Kwōn lejök ñan ro otemjej rej kajjitōk ippam; im eo ej bōkłök ɻweiuk ko ɻweiōm kwōn jab bar kajjitōk ippān kaki.
- [31] Im ãinwōt kom kōnaan bwe armej ren kōmman ñan kom, en ãindein ami kōmnanman barāinwōt ñan er.
- [32] Bwe eļaññe komij yokwe ro rej yokwe kom, ewi ami ɻool? bwe ri nana rej barāinwōt yokwe ro rej yokwe er.
- [33] Im eļaññe komij kōmnanman em̄man ñan ro rej kōmnanman em̄man ñan kom, ewi ami ɻool? bwe ãin deiñ an ri jerōwiwi kōmnanman.

- [34] Im eļaññe komij leļok ñan ro komij katmāne bwe kom naaj bōk jān er, ewi ami ḡool? bwe ro ri jerowiwi rej barāinwōt leļok ñan ro ri jerowiwi, bwe ren bar bōk āinwōt juon.
- [35] A komwin yokwe ami ri kōjdat, im kōmanṁan emṁan ñan er im leļok, im jāmin ebbeer: im e naaj ḥap ami jinōkjeej, im kom naaj ro nejin Eo eutiejtata; bwe Ej jouj ñan ro re jab ḡool im ñan ro renana.
- [36] Komwin tūriamokake im āinwōt Jememwōj ej tūriamokake.
- [37] Komwin jab ekajet, im jāmin ekajete kom: komwin jab liaaklōk, im jāmin liaaklōk kom: komwin kōtlōk im naaj kōtlōk kom:
- [38] Komwin leļok, im naaj lewōj ñan kom; joñak emṁan, jooni, kōmṁakūtikiti, im jiōblōk naaj lewōj ḥa ilo ubōmi. Bwe kōn joñak eo komij joñak kake, naaj bar joñak ñan kom.
- [39] Im Ej kōnono būrabōl ñan er; Ri pilo ej maroñ in tōl ri pilo ke? rejro jāmin buñ ilo roñ ke?
- [40] Ri katak e jab utiej jān an ri kaki; a ro otemjej ñe re weepān re naaj āinwōt aer ri kaki.
- [41] Im etke kwōj lale pelōk ilo mejan jiom im jatiōm, a kwō jab jelā kajjen wōjke ilo mejōm?
- [42] Ak ekōjkan am̄ maroñ ba ñan jiom im jatiōm, Jeiō im jatiō, emṁan in joļok pelōk ḥe ilo mejōm, ñe kwe kwō jab lo wōjke ilo mejōm? Kwe ri jelā ḡon, ḡokta kwōn joļok wōjke ḥe jān mejōm, innām kwō naaj lo alikkar in joļok pelōk jān mejan jiom im jatiōm.
- [43] Bwe ejjeļok wōjke emṁan ej jebar im enana leen; barāinwōt ejjeļok wōjke enana ej jebar im emṁan leen.
- [44] Bwe re jelā wōjke otemjej kōn leir. Bwe armej re jab ḥotļot fig ko jān kālōklōk ko, ak grep ko jān juļ in kālōklōk.
- [45] Armej emṁan jān ḡweiuk emṁan ilo būruen ej kwalōk men eo emṁan; im armej enana jān ḡweiuk enana ilo būruen ej kwalōk men eo enana: bwe jān e obrak bōro, lōñin ej kōnono.
- [46] Im etke komij likūt eta, Irooj, Irooj, im jab kōmanṁan men ko Ij ba kaki?
- [47] Jabdewōt eo ej itok ñan Eō, im roñjake naan ko Aō, im kōmanṁAn, Ij kwalōk ñan kom ej āinwōt wōn:
- [48] Ej āinwōt armej eo ej kalōk im, im ej kūbwij e ḡwilāl, im likūt foundesōn ioon pedped: im ñe lañ ej itok, im reba ej ḡore ḡweo e jab maroñ in kōmṁakūti: bwe emṁan ar kalōk e.
- [49] A eo ej roñjake, im jab kōmanṁAn, ej āinwōt armej eo ej kalōk ḡweo ioon bōk im ejjeļok foundesōn: im elāp an reba ḡore, im emōkaj an buñ; im elāp an ḡweo buñ.

JEPTA 7

- [Lk 7.1] Ke E ar kaṁōjłok naan ko An otemjej ilo an armej roñjake, Ej deļoñ ilowan Kaperneum.
- [2] Im ri korijeran juon senturiōn, eo mijłokōn, e nañinmej, im nañin jako wōt jidik.
- [3] Im ke ej roñ kōn Jijej, ej jilkinłok ñan E elder ro an ri Ju ro, im kajjitōk ippān bwe En itok im kemour ri korijeran eo.
- [4] Im ke rej itok ñan Jijej, elāp aer akweļap ñan E, im ba, E jab petkake bwe Kwōn kōmṁan men iŋ ñan e:
- [5] Bwe ej yokwe ro ri aelōñ ad, im e ar kalōk imōn kwelōk ñan kōj.

- [6] Im Jijej ej etal ippaer. Im ke Ej epaake ḡweo, senturiōn ej jilkinlök ro jeran ñan E, im ba ñan E, Irooj, kwōn jab ḡad: bwe ij petkake kōn Aṁ itok ilo kejenwan ḡweo imō:
- [7] Kōn men iŋ I ar ḡomṇak ij petkake bwe in iwōj ñan Eok: a Kwōn ba naan wōt im ri korijera e naaj mour.
- [8] Bwe ña barāinwōt juon armej ettā jān Irooj, im ewor ri tariṇae ettā jān eō, im ij ba ñan juon, Kwōn ilök, im ej ilök; im ñan bar juon Kwōn itok, im ej itok; im ñan ri korijera, Kwōn kōmṁan men iŋ, im ej kōmṁane.
- [9] Ke Jijej ej roñ men kein, Ej bwilōn kōn e, im Ej make oktak, im ba ñan jar eo rej ḡoor E, Ij ba ñan kom, I ar jab lo tōmak elap āinwōt iŋ ilo Israel.
- [10] Im ke ro ri jelōk rej jepļaak ñan ḡweo, rej lo ri korijeran eo im ājmour.
- [11] Im jab eto tokālik, E ar ilök ñan jikin kwelök etan Nein; im ro ri kaļooran rej etal ippān, im jar elap.
- [12] Im ke Ej kepaak kōjām in jikin kwelök eo, lo, rej bōktok juon emej, ej make wōt nejin jinen ḡaan, im lio ejako pāleen: im elōñ armej jān jikin kwelök ippān.
- [13] Im ke Irooj ej lo e, Ej tūriamokake, im ba ñan e, Kwōn jab jañ.
- [14] Im Ej kepaake im uññūr kūtim: im ro rej bōke, re bōjrak. Im E ba, Likao, Ij ba ñan eok, Kwōn jerkak.
- [15] Im eo e kar mej ej jijet, im jinō an kōnono. Im Ej lelök e ñan jinen.
- [16] Im lōlñōñ ej itok ioer otemjej: im rej wūjtake Anij, im ba, Ri kanaan elap ej walök eołoped, im Anij e ar lotok ro doon.
- [17] Im men iŋ kōn E ej buñbuñlök ilo aolepen Judia, im i āne otemjej iturin.
- [18] Im ri kaļooran Jon rej kōnnaanōk e men kein otemjej.
- [19] Im Jon ej kūrtok ruo ri kaļooran im jilkinlök er ñan Irooj im ba, Kwe ḡe eo ej itok ke? ak kōmin pukot bar juon?
- [20] Ke armej ro rej itok ñan E, re ba, Jon, ri peptaij, e ar jilkintok kōmro ñan Eok, im ba, Kwe ḡe eo ej itok ke? ak kōmin pukot bar juon?
- [21] Im ilo awa eo Ej kemour elōñ kōn aer nañinmej im eñtaan ko, im kōn Jetōb ro renana; im ñan elōñ ro re pilo Ej kōmṁan bwe ren loļokjeñ.
- [22] Innām E uwaak im ba ñan erro, Komwin ilök, im kōnnaanōk Jon men ko kom ar loi im roñjake; ro re pilo rej loļokjeñ, kūrro ro rej etetal, lōba ro karreοik er, ro jaroñroñ rej roñlökjeñ, ro re mej rej jerkakpeje, im kwalök gospel ñan ro ri jeramōl.
- [23] Im emōñōñō jabdewōt eo e jāmin lo men in latipñōl ilo Eō.
- [24] Im ke e mootlök ri jelōkan, Jon, E jino An kōnono ñan armej rañ kōn Jon, Kom ar ilen alwōj ta ilo āne jemaden? Koba kōto ej idike ke?
- [25] A kom ar ilen alwōj ta? Juon armej ej kōñake nuknuk emeoeo ke? Lo ro rej kōñak nuknuk e kanooj aiboojoj, im kanooj emṁan kijeir, rej pād ilo ḡo ko an irooj.
- [26] A kom ar ilen alwōj ta? Juon ri kanaan ke? Aet, Ij ba ñan kom, im elap jān ri kanaan.
- [27] E iŋ eo ar je kōn e, Lo, Ij jilkinlök Aō ri jelōk imāan mejōm, eo e naaj kapoj ial eo Aṁ ḡokta jān Eok.
- [28] Ij ba ñan kom, Ian ro raar lotak jān kōrā ejjełok juon ri kanaan elap jān Jon ri peptaij: a eo ej edik ilo aelōñ in Anij elap jān e.

- [29] Im armej otemjej ro raar roñjake, im ro ri tõl owõj, raar kowãnõk Anij, emõj peptaij er ilo peptaij an Jon.
- [30] A Parisi ro im ro ri kien raar jołok jān er pepe an Anij, re kar jab peptaij ippān.
- [31] Innām I naaj kajjioñ ãinwõt ta armej rąj an epepen iñ? im rej ãinwõt wõn?
- [32] Rej ãinwõt ajri ro rej jijet ilo jikin wia, im kûr ñan doon, im ba, Kõm ar kõjañjañ ñan kom, im kom ar jab eb; kõm ar liaajloł ñan kom, im kom ar jab jañ.
- [33] Bwe Jon ri peptaij, ej itok im e jab mõñä bred, im e jab idaak wain; im kom ba Timoñ ippān.
- [34] Nejin armej ej itok im mõñä im idaak; im kom ba, Lo, juon em̄maan e mattia, im ej idaak wain, jeran ro ri tõl owõj im ro ri jerøwiwi!
- [35] Im ro otemjej nejin Jejälökjeñ rej kowãnõk E.
- [36] Im juon iaan Parisi ro ej jiroñ E bwe En mõñä ippān. Im Ej dełoñ ilowan imõn Parisi eo, im jibadek bwe En mõñä.
- [37] Im lo, juon kõrã ilo jikin kwelok e ri jerøwiwi, ke e jelã bwe Jijej ej jibadek im mõñä ilowan imõn Parisi eo, ej bõktok nien alebaster men in kapit,
- [38] Im e jutak i wõn neen im jañ, im jino an katutu neen kõn dãnnin kõmjaałal, im ej kõmõrãiki kõn kooļan bõran, im mejenmaik neen, kapiti kõn men in kapit eo.
- [39] Ke Parisi eo e ar jiroñ E ej lo e, ej kõnono ilo bûruen, im ba, Armej iñ, eļaññe E ri kanaan, E naaj kar jelã wõn im kõjkan kõrã in ej uññür E: bwe e ri jerøwiwi.
- [40] Im Jijej e uwaak im ba ñan e, Saimõn ewor ippa I kõñaan ba ñan eok. Im e ba, Ri Kaki, Kwõn ba mõk.
- [41] Ruo ri muri an juon ri kamuri: juon ej muri kõn limabukwi silliñ, im eo juon kõn lemñoul.
- [42] Ke ejjełok ippaerro bwe ren kõrrã, e ar jeorłok airro muri. Kõn men iñ, kwõn ba ñan Eõ, wõn iaerro eļap an yokwe e?
- [43] Saimõn e uwaak im ba, Aõ ɻõmñak, eo eļap an jeorłok an muri. Im E ba ñan e, Em̄ool am̄ ekajet.
- [44] Im Ej oktaklik ñan kõrã eo, im ba ñan Saimõn, Kwõj lo kõrã iñ ke? I ar dełoñ ilowan mwiin imõm, kwaar jab letok ñan eõ dãn kõn neiõ: a e ar katutu neiõ kõn dãnnin kõmjaałal, im kõmõrãiki kõn kooļan bõran.
- [45] Kwaar jab mejenmaik Eõ; a kõrã iñ, jān iien eo I ar itok, e ar jab kamõjłok an mejenmaik neiõ.
- [46] Kwaar jab kapit bõra kõn oil: a kõrã iñ e ar kapit neiõ kõn men in kapit.
- [47] Kõn men iñ Ij ba ñan eok, Jerøwiwi ko an, relõñ, emõj julok; bwe eļap an yokwe: a ñan eo edik an jako, edik an yokwe.
- [48] Im E ba ñan lio, Jerøwiwi ko am̄ re jako.
- [49] A ro rej jibadek im mõñä ippān, re jino aer ba ilo bûrueir, Wõn E ej julok jerøwiwi ko?
- [50] Im Ej ba ñan kõrã eo, Am̄ tõmak e ar kemour eok: kwõn ilok im aenõm̄man.

JEPTA 8

[Lk 8.1] Im jab eto tokālik, Ej ilok ilo jikin kwelok otemjej reļap im redik, im Ej kwalok im kõnono gospel an aelõñ in Anij: im joñoul im ruo ippān,

- [2] Im jet kōrā, ro raar mour jān jetōb ro renana im mōjñø ko, Meri āt eo juon Magdalini, jiljilimjuon timoñ raar jutakłok jān e,
- [3] Im Joanna lio pāleen Kuzas ri kōmñe an Herod, im Susanna, im bar elōñ, ro rej jerbal ñan er kōn mweieir.
- [4] Im ke jar elap rej kweilokłok, im emōj aer itok ñan ippān jān jikin kwelok otemjej, Ej kōnono ilo būrabōł.
- [5] Ri jeor ej ilok bwe en jeor ine: im ke ej jeor, jet re buñut iturin ial; im juuri, im bao in mejatoto rej kañi.
- [6] Im jet re buñ ioon dekā, im ke ej eddek, emōkaj an aemedłok, bwe ejjełok mōławi.
- [7] Im jet re buñut eolōpen kälöklök ko: im kälöklök rej eddek ippaer, im koutamweiki.
- [8] Im jet re buñut ioon bwidej em̄man, im eddek, im jebar leen jibukwi kōn juon. Im ke emōj An ba men kein, Ej lañōj, Eo ewor lojilñin bwe en roñłokjeñ, en roñjake.
- [9] Im ri kalooran raar kajjitōk ippān, ãinwōt ta būrabōł in?
- [10] Im E ba, Ar lewōj ñan kom bwe komwin jelā men ko rettino an aelōñ in Anij; a ñan ro jet ilo būrabōł ko: bwe ro rej lo ren jab loe, im ro rej roñ ren jajelokjen.
- [11] Eñin būrabōł eo; Ine e naan in Anij.
- [12] Im ro iturin ial, er rej roñjake, innām tepił ej itok im bōkłok naan jān būrueir, bwe ren jab tōmak im mour.
- [13] Im ro ioon dekā, er ke rej roñjake, rej bōk naan kōn lañlōñ; im ejjełok okrair, jidik iien rej tōmak, im ilo iien kapo re buñ.
- [14] Im eo ej buñut ilo kälöklök ko, rein ro raar roñjake, im rej ilok, im lōmñak ko, im mweiuuk ko, im mōññōñ ko an mour in rej koutamweik er, im re jab jebar leen em̄man.
- [15] A eo ioon bwidej em̄man, rein ro emool im em̄man būrueir, im ke emōj aer roñjake naan , rej dāpije, im kijenmej ilo aer jebar leen.
- [16] Im ejjełok armej, ke emōj an tile jaam, ej kalbubu e kōn jāpe, ak likūt e iumwin peet; a ej likūt e ioon jikin jaam, bwe ro rej dełoñ ren lo meram eo.
- [17] Bwe ejjełok men eo ettino jāmin kaalikkar e; im ejjełok men eo rej kalbubu e jāmin jelā kake im kwałok.
- [18] Innām komwin lale kōjkan ami roñjake: bwe jabdewōt eo ewor ippān, naaj lełok ñan e ; im jabdewōt eo ejjełok ippān, naaj bōk jān e men eo ej lōmñak an.
- [19] Im jinen im ro jaten rej itok ñan E, im re ban kepaak E kōn jar eo.
- [20] Im rej kōnnaanōk E im ba, Jinōm im ro jatiōm rej jutak i nabōj, im kōnaan lo Eok.
- [21] Im E uwaak im ba ñan er, Jinō im ro jatiō, ro rej roñjake naan in Anij, im kōmanñane.
- [22] Im ilo juon iaan raan ko, Ej uwe ioon juon wa ippān ro ri kalooran: im E ba ñan er, Jān ilok ñan lomało jab uweo. Im rej wanmetołok.
- [23] A ke rej jerak, Ej kiki: im juon mowi ej buñ ioon lomało: im ej douj kōn dān, im nañin jako.
- [24] Im rej itok ñan E, im kōruj E, im ba, Ri Kaki, Ri Kaki, je jako. E ruj im kauwe kōto im an ɻap ño ko: im re jako, im e lur.
- [25] Im E ba ñan er, Ewi ami tōmak? Im ilo aer mijak re bwilōñ, im ba ñan doon, Armej ɔt in? bwe Ej jiroñ kōto ko im lojet, im rej pokake.
- [26] Im rej po i ãne an ri Gerasa, eo ikijien Galili.

- [27] Im ke emōj An to ñan ãne juon armej jān jikin kwelok ej ioon E, timoñ ro eto aer mōk ña ãnbwinnen, im e jab kōnak nuknuk ko, im e jab pād ilowan jabdewōt im, a ilo wūliej ko.
- [28] Im ke ej lo Jijej, ej lañøj, im buñ imaan mejan, im kōn elap ainikien e ba, Ta eo ippam im ippa, Jijej Kwe Nejin Anij eutiejtata? Ij akweļap ñan Eok, Kwōn jab kaeñtaan eō.
- [29] Bwe e ar jiroñ jetōb ettoon bwe en jutakłok jān armej eo. Bwe e mōkaj an jibwe; im ar lukwōj e kōn tomede ko im fetter ko: im ej rupe men in lukwōje, im timoñ ej ubaakeļok e ñan ãne jemaden ko.
- [30] Im Jijej ej kajjitōk ippān im ba, Etam? Im e ba, Lijiõn: bwe elõñ timoñ rej mōk ña ãnbwinnen.
- [31] Im rej akweļap ñan E bwe En jab jiroñ er bwe ren ilok ñan lowaan abys eo.
- [32] A ijo juon bwijin piik elap rej mōñā ioon tol: im rej kanooj kajjitōk ippān bwe En kōtłok er bwe ren deļoñ ilo er. Im Ej kōtłok er.
- [33] Innām timoñ ro rej jutakłok jān armej eo, im deļoñ ilowan piik ko: im bwijin re kanooj tōrlaļłok ilo lomalo, im maļoñ.
- [34] Ke ro rej naajdik er rej lo men eo kōmmane, rej ko im kōnnaan men eo ilo jikin kwelok im ilo ãne eo.
- [35] Im rej diwōj bwe ren lo ta eo emōj kōmmane, im rej itok ñan Jijej, im lo armej eo, timoñ ro raar jutakłok jān e, e jijet iturin neen Jijej, kōnake nuknuk ko, im e jelāļokjen; im rej mijak.
- [36] Im ro raar lo men eo rej kōnnaanōk er, kōjkan eo timoñ e kar mōk ña ãnbwinnen ej mour.
- [37] Innām jar otemjej jān ãne eo an ri Gerasa iturin, rej akweļap ñan E bwe En ilok jān er; bwe elap aer mijak: im ej uwe ioon wa im jepļaakłok.
- [38] A armej eo, timoñ raar jutakłok jān e, ej akweļap ñan E bwe en pād ippān: a Ej jilkinļok e, im ba,
- [39] Kwōn jepļaak ñan mweo imōñ, im kwaļok men ko reļap an Anij kōmman ñan eok. Im ej ilok im kwaļok ilo aolepen jikin kwelok, men ko reļap Jijej e ar kōmman ñan e.
- [40] Im ke Jijej e ar jepļaak, armej rej bōk E; bwe er otemjej rej kattar E.
- [41] Im lo, juon armej ej itok etan Jairōs, im e irooj in imōñ kwelok; im e buñ iturin neen Jijej, im akweļap ñan E bwe En itok ñan mweo imōñ:
- [42] Bwe juon wōt nejin kōrā, e nañin rūttoun ilo joñoul im ruo iiō, im e nañinmej wōt jidik. A ke Ej ilok jar ko rej kōbaj E.
- [43] Im juon kōrā, ar toq̄ lōk bōtōktōkin iuñwin joñoul im ruo iiō, remat men in mour ko an kōn rū uno rañ, im ejjeļok juon ej maroñ in kemour e,
- [44] Ej itok ilikin, im uññür tōrerein nuknuk ko An: im emōkaj an jako an bōtōktōk toq̄ lōk.
- [45] Im Jijej e ba, Wōn ej uññür Eō? Ke er otemjej rej kaarmejjete, Piter im ro ippān re ba, Ri Kaki, elõñ armej rej iuun Eok im kōbaj Eok.
- [46] A Jijej e ba, Juon en e ar uññür Eō: bwe I ar jelā kōn an kajoor ilok jān Eō.
- [47] Im ke kōrā eo ej lo e jab tilekek, ej itok im wūdiddid, im buñ imaan, im kwaļok imaan mejan armej otemjej, kōn men õt e ar uññür E, im kōjkan emōkaj an mour.
- [48] Im E ba ñan e, Nejiõ, am tōmak e ar kemour eok; kwōn ilok ilo aenōmman.
- [49] Ke Ej kōnono, juon ej itok jān imōñ Irooj in imōñ kwelok, im ba ñan e, Ledik eo nejōñ e mej; kwōn jab kōmmade Ri Kaki ñe.

- [50] A ke Jijej ej roñjake, E uwaak e, Kwõn jab mijak: kwõn tõmak wõt, im e naaj mour.
- [51] Im ke Ej deļoñ ilowan ɿweo, ej bõbrae armej otemjej deļoñ ippã, a Piter, im Jemes im Jon im jemen im jinen ledik eo.
- [52] Im er otemjej rej jañ, im limõ kõn e: a e ba, Kom̄win jab jañ; bwe e jab mej, a ej kiki.
- [53] Im rej kajjirere kake, kõn aer jeļā bwe e mej.
- [54] A ej kabwijere pein, im kûr, im ba, Jiroñ, kwõn jerkak.
- [55] Im an ej bar itok, im emõkaj an jerkak: im Ej jiroñ bwe ren naajdik e.
- [56] Im jemen im jinen re bwilõñ: a ej kauwe er bwe ren jab kõnnaanõk jabdewõt armej men in.

JEPTA 9

- [Lk 9.1] Im Ej añañintok joñoul im ruo, im leļok ñan er maroñ im kajoor ioon tiþon ro otemjej, im bwe ren kemour jän nañinmej ko.
- [2] Im ej jilkinłok er bwe ren kwaļok aelõñ in Anij, im kemour ro re nañinmej.
- [3] Im E ba ñan er, Kom̄win jab bõk men eo jabdewõt ñe komij etal, jab jokoñ, jab bõjo, jab bred, jab ɿAn; jab kalen ruo ami kopä.
- [4] Im ilo jabdewõt im komij deļoñ ie, kom̄win pãd ijo, im ilok jän ijo.
- [5] Im ro jabdewõt re jab bõk kom, ñe komij ilok jän jikin kwelok eo, kom̄win jolok būñalñal jän neimi kõn men in kõnnaan ɿae er.
- [6] Im rej ilok, im etal ilo jikin kwelok ko, im kwaļok gospel, im kemour ijo ko otemjej.
- [7] A Herod titrak ej roñ kõn men otemjej kõmanmAn: im e pok, bwe jet re ba, Jon e ar jerkakpeje jän ro re mej:
- [8] Im jet, Elaija e ar walok; im bar jet, Juon iaan ri kanaan ro ɿokta e ar jerkakpeje.
- [9] Im Herod e ba, Jon I ar jebbare; a wõn iñ kõn Eo ij roñ men rot kein? Im ej pukot bwe en lo E.
- [10] Im ro ri jelok, ke rej jeplaaktok, rej kõnnaanõk E men otemjej raar kõm̄mAn. Im Ej añañinłok er, im make ɿok iaer ilo jikin kwelok etan Betseida.
- [11] Im jar ko, ke re jeļā, rej ɿoor E: im Ej bõk er, im kõnono ñan er kõn aelõñ in Anij, im kemour ro ewor aikuj ippaer kake.
- [12] Im e nañin jemłok raan; im joñoul im ruo rej itok, im ba ñan E, Kwõn jilkinłok jar eo, bwe ren ilok ilo jikin kwelok ko im ãne ko iturin, im pãd im pukot kijeir: bwe jej pãd ijin i ãne jemaden.
- [13] A e ba ñan er, Kom̄win naajdik er. Im re ba, ɿalem ioon bred im ruo wõt ek ippem; elaññe kõm jab ilem wiaik ñan armej rein otemjej kijeir.
- [14] Bwe e nañin ɿalem tøujin ɿaan. Im E ba ñan ro ri kaþoran, Kom̄win kajijet er kalemñoul ɿok wõt.
- [15] Im rej kõm̄man ãinwõt im kajijet er otemjej.
- [16] Innãm Ej bõk ɿalem ioon bred im ruo ek ko, im jer ñan lañ, im jar kõn er, im ruji, im leļok ñan ro ri kaþoran, bwe ren liküt ɿmaan jar eo.
- [17] Im rej ɿõñä, im er otemjej re mat: im rej ãti ɿõttan ko mätiir joñoul im ruo iep.
- [18] Im ke Ej make im jar, ri kaþoran rej pãd ippã: im Ej kajjitõk ippaer, im ba Wõn Ña ilo an jar ko kõnono?

- [19] Rej uwaak im ba, Jon ri peptaij; a jet re ba, Elaija; im bar jet re ba, Juon iaan ri kanaan ro mokta e jerkakpeje.
- [20] E ba ñan er, A wōn Ņa ilo ami kōnono? Piter e uwaak im ba, Kwe ri Kūraiij an Anij.
- [21] Im elap An kauwe er, im jiroñ bwe ren jab kōnnaanōk jabdewōt armej men in;
- [22] Im E ba, Nejin armej e naaj eñtaan kōn men ko relōñ, im elder ro im pris ro relap im skraib ro, re naaj jołok E, im ḡan e, im E naaj jerkakpeje ilo raan eo kein ka jilu.
- [23] Im E ba ñan er otemjej, Elaññe jabdewōt armej e kōnnaan itokilōkatok, en make kaarmejjete, im kotak an debwāäl raan otemjej, im ċoor Eō.
- [24] Bwe jabdewōt eo e kōnnaan dāpij mour, e naaj jako: a jabdewōt eo mour eo an e naaj jako kōn Ņa, e in e naaj lōmoqren.
- [25] Bwe ekōjkan an kakajooror armej, eļaññe e naaj jibadek aolepen laļ, im e make jako?
- [26] Bwe jabdewōt eo ej jook kōn Ņa im kōn naan ko Aō, Nejin armej e naaj jook kōn e, ū Ej itok ilo wōj eo An, im an Jemen, im an enjeļ ro kwōjarjar.
- [27] A Ij ba ñan kom, im emool, jet iaan ro rej jutak ijin, re jāmin edjoñ mej ñan tōr eo rej lo aelōñ in Anij.
- [28] Im enañin ruwalitōk raan ālikin naan kein, Ej ãñintok Piter im Jon im Jemes, im wanlōñlōk ilo toļ bwe en jar.
- [29] Im ke ej jar, wāween turin mejan juon im nuknuk ko An emouj im jatōltōl.
- [30] Im lo, ruo armej rej kōnono ippān, erro Moses im Elaija:
- [31] Rej weaaktok ilo wōj, im kōnono kōn An mej eo E naaj mej kake i Jerusalem.
- [32] A Piter im ro ippān elap aer mejki: im ke rej ruj wōt, rej lo An wōj, im ruo armej rej jutak ippān.
- [33] Im ke rejro ilōk jān E, Piter e ba ñan Jijej, Ri Kaki em̄man ad pād ijin: im kōmin kalōk jilu iñōn kōppād; juon Am, im juon ñan Moses, im juon ñan Elaija: e jaje ta eo je ba.
- [34] Ke ej kōnono men kein, juon kōdō ej itok, im kallor er: im rej lōlñōñ ke rej delōñ ilo kōdō eo.
- [35] Im ainikien ej itok jān kōdō eo, im ba, E in nejiō, Eo Ij kāälōt E: Koñwin karoñjake.
- [36] Im ke ainikien e jako, rej lo an Jijej make. Im rej Ɋooje, im jab kōnnaanōk armej ilo raan ko men ko jabdewōt raar loi.
- [37] Im ilo raan eo ilju, ke em̄oj wanlaļ jān toļ, jar elap rej ioon E.
- [38] Im lo, juon armej iaan jar eo ej lamōj, im ba, Ri Kaki, ij akwelāp ñan Eok, Kwōn lale nejiō ḡaan; bwe ej make wōt nejiō.
- [39] Im lo, juon Jetōb ej dāpij e, im emōkaj an lamōj; im ej rakutak e bwe en mōrmōr, im e kanooj kakinejnej e, im e pen in ilōk jān e.
- [40] Im I ar akweļap ñan ro ri kaļooram bwe ren kajutaklōk e; im re bane.
- [41] Im Jijej e uwaak im ba, O epepen e jab tōmak im bōt, ietoñ Aō naaj pād ippemi, im meanwōd ñan kom? Kwōn ãñintok nejōm.
- [42] Im ke ej itok wōt, timōj ej jipeļļōk e, im kōkkure. A Jijej ej kauwe jetōb ettoon, im kemour ajri eo, im bar leļok ñan jemen.
- [43] Im er otemjej re bwilōñ kōn an ċap an Anij kajoor. A ke er otemjeļok re ċokjenaer kōn men ko otemjej E ar kōm̄mAn, E ba ñan ro ri kaļooran,

- [44] Em̄man naan kein ren deļoň ilowan lojilñemi: bwe naaj ketak Nejin armej ḥa ilo pein armej ran.
- [45] A re jaje naan iŋ, im e Ɋojak jān er, bwe ren jab jeļā kake: im rej mijak in kajjitōk ippān kōn naan iŋ.
- [46] Im naan in kajjitōk ippān doon ej waļok ñan er, kōn wōn iaer e naaj Ɂaptata.
- [47] A ke Jijej ej lo naan in kajjitōk ilo būrueir, Ej bōk juon ajri, im kajijet e iturin,
- [48] Im ba ñan er, Jabdewōt eo e naaj bōk ajri iŋ ilo eta ej bōk Ņa: im jabdewōt eo e naaj bōk Ņa, ej bōk Eo e ar jilkintok Eō: bwe eo ej ediktata ippemi otemjej, e iŋ elap.
- [49] Im Jon e uwaak im ba, Ri Kaki kōm ar lo juon ej kajutakļok tīmoň ro ilo Etam; im kōm ar bōbrae bwe e jab ļoor kōj.
- [50] Im Jijej e ba ñan e, Kwōn jab bōbrae: bwe eo e jab kajju an pepe jān kom, ej pād ippemi.
- [51] Im ke enañin jejjet raan ko ke naaj bōk lōñļok E, e pen An mejan mejke bwe en ilok ñan Jerusalem,
- [52] Im E jilkinļok ro ri jelok imaan mejan: im rej ilok, im deļoň ilo jikin kwelok edik an ri Sameria, bwe ren kapojak mae E.
- [53] Im raar jab bōk E, bwe mejan āinwōt Ej ilok ñan Jerusalem,
- [54] A ke ri kaļooran, James im Jon, rejro lo men iŋ, re ba, Irooj, kwō kōnaan bwe kōmin jiroň bwe kijeek en itok jān lañ im tile er ke?
- [55] A Ej oktaklik, im kauwe er.
- [56] Im rej ilok ñan bar juon jikin kwelok edik.
- [57] Im ke rej ilok ilo ial, juon armej e ba ñan E, I naaj ļoor Eok ijo jabdewōt Kwōj ilok ie ļok.
- [58] Im Jijej e ba ñan e, Kidu jakol ko ewor roň aer, im bao in mejatoto ewor eleir: a Nejin armej ejjeļok jikin An kababu bōran.
- [59] Im E ba ñan bar juon, Kwōn ļoor Eō. A e ba, Irooj, kwōn kōtļok eō Ɋokta bwe in ilok im kalbwin jema.
- [60] A E ba ñan e, Kwōn likūt ro re mej bwe ren kalbwin aer re mej: a kwōn ilok im kwaļok aelōň in Anij.
- [61] Im bar juon e ba, Irooj I naaj ļoor Eok: a kōtļok eō Ɋokta bwe in ilen yokyokwe ro rej pād ilowan Ɋweo imō.
- [62] Im Jijej e ba ñan e, Ejjeļok armej ekar ñan aelōň in Anij, eļaňne ej likūt pein ioon plau, im oktaklik.

JEPTA 10

- [Lk 10.1] Ālikin men kein Irooj ej likūt bar jiljilimjuonñoul, im jilkinļok er karuoļok imaan mejan ilo jikin kwelok im āne otemjej, ijo E naaj ilok ie ļok.
- [2] Im E ba ñan er, eļap jonikōn, a reiet ri Ɋadñōd: innām komwin jar im kajjitōk ippān Irooj an jonikōn, bwe En jilkinļok ro ri Ɋadñōd ilo an jonikōn.
- [3] Komwin ilok, lo Ij jilkinļok kom āinwōt Ɋaam ko eoļōpin kidu olip ko.
- [4] Komwin jab bōk nien ɊAn, jab bōjø, jab juuj ko; im jab yokyokwe armej ilo ial.
- [5] Im ilo jabdewōt im komij deļoň ie, Ɋokta komwin ba, Aenõmman ñan Ɋwiin.
- [6] Im eļaňne nejin aenõmman ej pād ijo, ami aenõmman e naaj pād ioon: eļaňne jab, e naaj bar jepļaak ñan kom.

- [7] Im kom̄win pād ilowan ḡweo, im ḡōñā im idaak men ko rej lewōj: bwe ri jerbal ej tōllōkōn oñān. Kom̄win jab ilōk jān im ñan im.
- [8] Im ilo jabdewōt jikin kwelōk komij deļoñ ie, im rej bōk kom, kom̄win ḡōñā jabdewōt men ko likūt imaami;
- [9] Im kemour ro re nañinmej ie, im ba ñan er, Aelōñ in Anij ej epaake kom.
- [10] A ilo jabdewōt jikin kwelōk komij deļoñ ie, im re jab bōk kom, kom̄win ilōk ilo ial ko an im ba,
- [11] Aet, būñalñal iñ jān ami jikin kwelōk ej eddāp ñan neem kōmij jeorłok ḡae kom: a kom̄win kanooj jelā, bwe aelōñ in Anij ej epaak.
- [12] A Ij ba ñan kom, bwe ilo raan eo e naaj em̄man ñan Sodōm jān jikin kwelōk eo.
- [13] Wo ñan eok, Korezin! Wo ñan eok Betseida! bwe eļaññe jerbal ko reļap ar kōm̄mAn ilo Tair im Saidon āinwōt ar kōm̄mAn ilo kom̄ro, erro re naaj kar ukełok ippaer ḡmuktata, im jijet ilo nuknuk ekilep iden im bwidej in upaaj.
- [14] A e naaj em̄man ñan Tair im Saidon ilo ekajet jān kom̄ro.
- [15] Im kwe, Kaperneum, kwōj utiej ñan lañ, naaj jalallōk eok ñan Hedis.
- [16] Eo ej roñjake kom ej roñjake Ņa; im eo ej kajekdōqon kom ej kajekdōqon Eō: im eo ej kajekdōqon Eō ej kajekdōqon Eo e ar jilkintok Eō.
- [17] Im ro jiljilimjuonioul rej bar jeplaak ilo lañlōñ, im ba, Irooj, im timoñ ro rej pokake kōm ilo Etañ.
- [18] Im E ba ñan er, I ar lo Setan em̄oj an buñ jān lañ āinwōt jarom.
- [19] Lo, I ar lewōj ñan kom kajoor bwe kom̄win juur ioon jedpānit ko im mādepep ko, im ioon kajoor otemjej an eo ri kōjdat; im ejjełok men eo e naaj kókkure kom.
- [20] A kom̄win jab lañlōñ kōn men iñ, bwe jetōb rañ rej pokake kom; a kom̄win lañlōñ bwe em̄oj jeje etami ilo lañ.
- [21] Ilo awa eo Jijej ej lañlōñ ilo Jetōb Kwōjarjar, im ba, Kom ḡmool, O Jema, Irooj in lañ im lał, bwe Kwaar ḡnoj men kein jān ri mālōtlōt im ri jelāłokjeñ, im Kwaar kwałoki ñan niñniñ ro: aet, O Jema, bwe em̄man āindein imaan mejōm.
- [22] Jema e ar letok men otemjej ñan Eō: im ejjełok juon e jelā wōn eo Nejin, a Jema wōt; im wōn eo Jema, A Nejin wōt, im eo Nejin e kōñaan kwałok E ñan e.
- [23] Im Ej oktaklik ñan ro ri kalooran, im ba ñan er make, Em̄oñōñō mej ko rej lo men ko komij loi:
- [24] Bwe Ij ba ñan kom, elōñ ri kanaan im kiñ raar kōñaan lo men ko komij loi, im raar jab loi; im roñjake men ko komij roñjake, im raar jab roñ.
- [25] Im lo, juon ri kien e jutak, im turbūruen im ba, Ri Kaki, ta men eo I naaj kōm̄mane, bwe in bōk aō jolōt mour indeeo?
- [26] E ba ñan E, Ta men eo jeje ilo kien? ekōjkan am̄ kōnono kake?
- [27] Im e uwaak im ba, Kwōn yokwe Irooj am̄ Anij kōn aolepen būruōm, im kōn aolepen am̄, im kōn aolepen am̄ kajoor, im kōn am̄ ḡom̄pak otemjej; im ri turōm āinwōt kwe.
- [28] Im E ba ñan e, Ejimwe am̄ uwaak; kwōn kōm̄man men iñ, im kwō naaj mour.
- [29] A e kōñaan make kowānōk e, im e ba ñan Jijej, Im wōn eo ri turu?
- [30] Im Jijej e uwaak im ba, Juon armej ej wanlał ḡok jān Jerusalem ñan Jediko, im e pooł kōn ri rakimi ro, rej utūk nuknuk ko an, im kakinejnej e, im ilōk, im likūt e kōptata an mej.

- [31] Ej etal jerø juon pris, ek ej wanlaļ ḥok ilo ial eo; im ke ej lo e, ej kijoone im jer jān e.
- [32] Im barāinwōt juon ri Livai, ke ej itok im lo e, ej kijoone im jer jān e.
- [33] A juon ri Sameria, ke ej etal, ej itok ijo ej pād ie: im ke ej lo e, ej tūriamokake,
- [34] Im ej itok ñan ippān, im kūtimi kinej ko kōnjan, im lutōk ioer oil im wain, im kajijet e ioon kidu eo an, im bōktok e ñan imōn ruwamāejet, im lale e.
- [35] Im raan eo ilju ke ej ilok ej bōk ruo sillīn im leļok ñan ri lale mweo, im ba ñan e, Kwōn lale e; im jabdewōt eo kwōj koorloķ, ū ij bar itok, I naaj ḥaoneam.
- [36] Wōn iaerjil, kwōj lōmñak, ej ri turin eo e ar pool ippān ri rakimi ro?
- [37] Im e ba, eo e ar kōmñan jouj ñan e. Im Jijej e ba ñan e, Kwōn ilok im kōmñanman ãinwōt.
- [38] Im ilo aer etal, Ej deļoñ ilo juon jikin kwelok edik: im juon kōrā etan Marta ej kadeļoñ E ilowan mweo imōn.
- [39] Im jaten kōrā etan Meri, ej jijet iturin neen Jijej, im roñ An in naan.
- [40] A Marta ej ailparo kōn elōñ jerbal, im ej itok ñan ippān, im ba, Irooj, men in jekdqon ippam ke, bwe jatiō kōrā e ar likūt eō bwe in make jerbal? Innām Kwōn ba ñan e bwe en jipañ eō.
- [41] A Jijej ej uwaak im ba ñan e, Marta, Marta, kwōj inepata im bolikōm kōn elōñ men ko:
- [42] A juon wōt men in aikuj, im Meri e ar kāālōt ājinkōj eo em̄an, im jāmin bōkloķ e jān e.

JEPTA 11

- [Lk 11.1] Im Ej jar ilo juon jikin, im ke emōj, juon iaan ro ri kaļooran e ba ñan E, Irooj, kwōn katakin kōm kōn jar, ãinwōt Jon e ar barāinwōt katakin ro ri kaļooran.
- [2] Im E ba ñan er, Ņe kom jar, komwin ba, Jememwōj, En Kwōjarjar Etam. En itok Am aelōñ.
- [3] Letok ñan kōm ilo jabdewōt raan kijem ekkar ñan raan eo.
- [4] Im jeorloķ amwōj jerowiwi; bwe kōmwōj barāinwōt jeorloķ an armej otemjej muri ippem. Im jab kadeļoñ kōm ilo kapo.
- [5] Im E ba ñan er, Wōn iaami e juon jeran, im e naaj ilok ñan ippān ilukwōn boñ, im ba ñan e, Jera, kwōn letok ñan eō jilu ion bred;
- [6] Bwe juon jera ilo an etal ej itok ñan eō, im ejjeļok ippa bwe in likūte īmaan;
- [7] Im eo jān ilowan e naaj uwaak im ba, Kwōn jab kōmñakūt eō; kiiō e kilōk aor, im ro nejiō rej pād ippa ioon kein babu, I ban jerkak im lewōj ñan eok?
- [8] Ij ba ñan kom, Meñe e jāmin jerkak im leļok ñan e bwe e jeran, a kōn a ālijinmen e naaj jerkak im leļok ñan e jabdewōt eo ej aikuj.
- [9] Im Ij ba ñan kom, Kajjitōk, im naaj lewōj ñan kom; kapukōt, im kom naaj loe; kallallal, im e naaj peļļok ñan kom.
- [10] Bwe ro otemjej rej kajjitōk rej bōk; im eo ej pukot, ej loe; im eo ej kallallal e naaj peļļok ñan e.
- [11] Elaňne juon neje ḥaan ej kajjitōk bred ippān jabdewōt iaami e jemen, e naaj leļok dekā ñan e ke?
- [12] Im elaaňne e naaj kajjitōk juon lep, e naaj leļok ñan e juon mādepep ke?

- [13] Innām eļaññe komeo ri nana, kom jeļā kōjkan leļok men ko rem̄man ñan ro nejemi; ta, e jāmin ļap an Jemewōj i lañ leļok Jetōb Kwōjarjar ñan ro otemjej rej kajjitōk ippān ke?
- [14] Im Ej kajutakłok tīmoñ, im e jajeļokjeñ. Im ke tīmoñ e jutakłok, eo e jajeļokjeñ ej kōmono; im armej re bwilōñ.
- [15] A jet iaer re ba, Ej kajutakłok tīmoñ ro kōn Beelzebub irooj in tīmoñ rañ.
- [16] Im bar jet, ilo aer kapo E, rej kajxitōk ippān juon kakōllē jān lañ.
- [17] A E jeļā aer Jōmňak, im E ba ñan er, Aelōñ otemjej re jepel, jimattan jumae jimattan, re jako; im juon im ej jepel jimattan jumae jimattan, ebuñ.
- [18] Im eļaññe Setan barāinwōt ej jepel jimattan jumae jimattan, e naaj kōjkan an aelōñ pād wōt? bwe komij ba, Ij kajutakłok tīmoñ ro kōn Beelzebub.
- [19] Im eļaññe Ņa kōn Beelzebub Ij kajutakłok tīmoñ ro, kōn wōn ro nejemi ɬaan rej kajutakłok er? kōn men iñ re naaj ami irooj in ekajet.
- [20] A eļaññe Ņa kōn addiin Anij Ij kajutakłok tīmoñ rañ, innām aelōñ in Anij ej itok ñan kom.
- [21] Ke ɿeo ekajoor, e pojak kein tariñae ko an, ej bar mweo imõn, mweiuk ko an rej pād ilo aenõm̄man:
- [22] A ñe eo e kajoor jān e e naaj itok ñan e, im battōk e, ej bōk jān e kein tariñae ko an otemjej, men ko ej lōke wōt, im ajej men in rakimi ko an.
- [23] Eo e jab ippa ej jumae Eō; im eo e jab ainitok ippa, ej kajeplōklōk.
- [24] Ke jetōb ettoon ej jutakłok jān armej, ej etetal ilo jikin ko re ɬōrā, im pukot kakkije; im e jab loe, im e ba, I naaj jepļaak ñan mweo imõ ijo I ar ilōk jān e.
- [25] Im ke ej itok ej loe, pooke im aiboojoj.
- [26] Innām ej ilōk, im bōk ñan ippān bar jiljilimjuon jetōb ro re nana jān e: im rej deļoñ ilowan, im jokwe ijo: im an armej iñ pād tokālik enana jān ɭokta.
- [27] Im ke Ej kōmono men kein, juon kōrā iaan jar eo, ej koutiej ainikien, im ba ñan E, Emõñðōñ lojien eo e ar keotak Eok, im tit ko kwaar ninnini.
- [28] A E ba, Aet, eļaplōk an ɬōñðōñ ro rej egorñ naan in Anij, im kōjparok e.
- [29] Im ke jar ko rej kweilōklōk ñan E, E jino An ba ñan er, Epepen iñ epepen enana; rej pukot kakōllē; im naaj leļok ejjeļok kakōllē ñan er, a kakōllē eo an Jona.
- [30] Bwe āinwōt Jona e ar kakōllē ñan ro ri Nineve, āindein nejin armej barāinwōt E naaj kakōllē ñan epepen iñ.
- [31] Lerooj in rōk e naaj jutak ilo ekajet ippān armej an epepen iñ, im liaakłok er: bwe e ar itok jān ijo etolōktata i lał bwe en roñjake mälōtlōt an Solomōn; im lo, juon ijin eļap jān Solomōn.
- [32] Armej in Nineve re naaj jutak ilo ekajet ippān epepen iñ, im liaakłok e: bwe raar ukōt būrueir kōn an Jona kwalok; im lo, juon ijin eļap jān Jona.
- [33] Im ejjeļok armej, ñe emõj an tile ļaam, ej likūt e ijo ettino, ak iumwin jāpe, a ioon jikin ļaam, bwe ro rej deļoñ ren lo meram eo.
- [34] ļaam in ānbwinniõm, mejõm: ke mejõm em̄man aolepen ānbwinniõm e obrak kōn meram: a ke enana mejõm ānbwinniõm barāinwōt ej obrak kōn marok.
- [35] Innām kwōn lale bwe meram eo ilowam en jab marok.

- [36] Innām eļaññe ānbwinniōm e obrak kōn meram, im ejjeļok mōttan e marok, aolepen otemjej e naaj obrak kōn meram, āinwōt ke ḥaam kōn eļap an romaak ej kamramļok eok.
- [37] Im ke Ej kōnono, juon Parisi ej jiroñ E bwe En mōñā ippān: im Ej deļoñ im jibadek in mōñā.
- [38] Im ke Parisi ej lo e, e bwilōñ bwe E ar jab amwini ṡokta jān mōñā.
- [39] Im Irooj e ba ñan e, Kiiō kom ri Parisi, komij karreo ālikin kab im jāpe; a ilowami eobrak kōn kowadoñ im jerōwiwi.
- [40] Kom ri bwebwe, Eo e ar kōm̄man men eo ilikin, E ar jab kōm̄man men eo ilowan barāinwōt ke?
- [41] A komwin leļok men in tūriamo ko jān men ko ilowan; im lo, men otemjej rej erreo ñan kom.
- [42] A wo ñan kom Parisi ro! bwe komij kōm̄man kein ka joñoul kōn mint im ru im mar otemjej, im kijoone ekajet im yokwe Anij: em̄man ami kōm̄man men ko, im jab likūt men kā.
- [43] Wo ñan kom Parisi ro! bwe komij yokwe jikin jijet ko routiej ilo imōn kwelok, im yokyokwe ko ilo jikin wia ko.
- [44] Wo ñan kom! bwe komij āinwōt lōb ko re jab alikkar, im armej rej etetal ioer, im re jaje kake.
- [45] Innām juon iaan ro ri kien ej uwaak im ba ñan E, Ri Kaki, kōn Am̄ ba men kein Kwōj bar āinwōt kajjirere kake kōm.
- [46] Im E ba, Wo ñan kom barāinwōt ro ri kien! bwe kom joon armej kōn men ko eddo kōn aer bōki, im kom, komij jab uññür men ko kōn juon iaan addimi.
- [47] Wo ñan kom! bwe komij kalōk imōn lōb ko an ri kanaan ro, im jiñm̄ami raar ḫan er.
- [48] Innām āindein kom ro ri kōnnaan im bōk būruemi ñan jiñm̄ami kōn aer jerbal: bwe em̄ool raar ḫan er, im komij kalōk imōn lōb ko aer.
- [49] Im kōn men iñ mālōtlōt an Anij ej ba, I naaj jilkinļok ñan er ro ri kanaan im ro ri jelōk, im jet iaer, re naaj ḫan er im matōrtōr er:
- [50] Bwe bōtōktōk an ri kanaan otemjej, eo ar lutōk jān jinoiñ laļ, en kajjitōk ippān epepen iñ kake;
- [51] Jān bōtōktōk an Ebel ñan bōtōktōkin Zakeraias eo e ar mej ikōtaan lokatok im tempel: em̄ool Ij ba ñan kom, naaj kajjitōk e ippān epepen iñ.
- [52] Wo ñan kom ri kien! bwe kom ar bōkļok ki an jeļāļokjen: kom jab make deļoñ, im ro raar nañin deļoñ kom ar bōbrae er.
- [53] Im ke em̄ōj An diwōjļok jān ijo, skraib ro im Parisi ro re jino aer kanooj kamatōrtōre, im kakūtōtōk E bwe En kōnono kōn elōñ men ko:
- [54] Im kōjjaad E bwe ren bōk jabdewōt jān lōñin.

JEPTA 12

[Lk 12.1] Ilo iien eo, ke e kanooj lōñ armej rej kweilokļok, āinwōt bwe rej juuri doon, E jino An ba ñan ro ri kaļooran ṡokta, Komwin kōjparok kom jān leven an Parisi ro, eo men in ḫon.

[2] A ejjeļok men in kalbubu im e jāmin elōkļok; im e ḫojak im jāmin jeļā kake.

- [3] Kōn men iŋ jabdewōt men eo kom ar kōnono ilo marok naaj roñjake ilo meram: im men eo kom ar kōnono i lojiliň ijo ettino naaj kwałok e ioon bōrwaj in ḡo ko.
- [4] Im Ij ba ñan kom ro jera, Kom̄win jab mijak ro rej ḡan ānbwin, im tokālik ejjełok aer maroñ in kōm̄man.
- [5] A Ij kwałok ñan kom ḡokta Eo kom naaj mijak e; Kom̄win mijak E, eo ălikin an ḡan Ej maroñ in jołok ḡa ilo Geena; Aet, Ij ba ñan kom, E iŋ kom̄win mijak e.
- [6] Re jab wiakaki ġalem sparro kōn ruo penni ke? im ejjełok juon iaer meļokłoke īmaan mejan Anij.
- [7] A em̄oj bwini kooļan bōrōmi otemjełok. Kom̄win jab mijak: eļap ami em̄man jān elōñ sparro.
- [8] Im Ij ba ñan kom, Jabdewōt eo e naaj kwałok Eō īmaan mejan armej rañ, Nejin armej e naaj barāinwōt kwałok e īmaan mejan enjeł ro an Anij:
- [9] A eo e naaj kaarmejet Eō īmaan mejan armej, naaj kaarmejet e īmaan mejan enjeł ro an Anij.
- [10] Im jabdewōt eo e naaj kōnono juon naan ḡae Nejin armej, naaj jołok ruōn kake: a ñan eo ej blaspim Jetōb Kwōjarjar e jāmin jako ruōn.
- [11] Im ñe rej ăñintok kom īmaan ro ilo īm̄on kwelok ko, īmaan mejan irooj rañ, kom̄win jab inepata būruemi kōjkan ak ta eo kom naaj uwaak, ak ta eo kom naaj kōnono:
- [12] Bwe Jetōb Kwōjarjar e naaj katakin kom ilo awa eo ta em̄man ami ba.
- [13] Im juon iaan jar eo ej ba ñan E, Ri Kaki, kwōn karoñ jeiō im jatiō, bwe en ajej jolōt ippa.
- [14] Im E ba ñan e, Armej, wōn e ar likūt Eō irooj in ekajet ak ri ajej iomi?
- [15] Im E ba ñan er, Kom̄win lale, im kōjparok kom jān jabdewōt arōk ḡweiuk: bwe an armej mour e jab kōn an lōñ men ko an.
- [16] Im Ej kōnono būrabōł ñan er, im ba, Jikin kallib ko an juon armej em̄weiie elōñ aer jebar leen:
- [17] Im ej pepe ilo būruen im ba, Ta eo I naaj kōm̄mane, bwe ejjełok jikin ijo Ij aini leen ko aō?
- [18] Im e ba, I naaj kōm̄man men iŋ; I naaj jełate ḡo ko īm̄on ekkan eo aō, im kalōk ko jet reļapłok; im ilo er I naaj aini aō korn im ḡweiōm em̄oj pojak ñan elōñ iiō; kwōn kakkije, ḡmōñā, idaak im lañlōñ.
- [19] A Anij e ba ñan e, Kwō bwebwe, boñin iŋ naaj kajjitōk ippam kōn am̄; innām e naaj an wōn men ko kwaar kapoji?
- [21] Āindein eo ej likūt ḡweiuk ko ḡweiien ñan e wōt, im e jab ḡweiie ñan Anij.
- [22] Im E ba ñan ro ri kałooran, Kōn men eo Ij ba ñan kom, Kom̄win jab inepata būruemi kōn mour, ta eo kom naaj ḡmōñā; ak kōn ānbwinne mi ta eo kom naaj balle.
- [23] Mour eļap jān ekkan, im ānbwin jān nuknuk ko.
- [24] Kom̄win kōlmānłokjeń kōn bao reven ko: bwe re jab jeor, im jab ḡadłōd; ejjełok īm̄on ḡweiieir ak īm̄on kijeir; im Anij ej naajdik er: kōjkan eļap ami em̄man jān bao ko ke?
- [25] Im wōn iaami kōn an inepata ej maroñ in kaitokłok an mour kōn juon ḡokwōj in pā?
- [26] Kōn men iŋ eļaññe komij jab maroñ in kōm̄man men eo ediktata, etke komij iien pata kōn men ko jet?

- [27] Kom̄win kōlmānļokjeñ kōn kieb ko ekōjkan aer eddek: re jab jerbal, re jab irap; a Ij ba ñan kom, bwe Solomōn ilo an aiboojoj otemjej e ar jab lōtlōt āinwōt juon iaer.
- [28] A elāññe āindein an Anij kalōtlōt mar eo ej pād ilo jikin kallib rainin, im ilju julok ilo um; e jab jaļok An naballimi ke, O komeo edik ami tōmak?
- [29] Im kom̄win jab pukot ta eo kom naaj ḡōñā, im ta eo kom naaj idaak, im kom̄win jab pere.
- [30] Bwe ri aelōñ ko i laļ rej pukot men kein otemjej: a Jememwōj e jelā bwe ewor ami aikuj men kein.
- [31] A kom̄win pukot aelōñ eo An; im naaj koorļok ñan kom men kein otemjej.
- [32] Bwij edik, kom̄win jab mijak; bwe ebuñbūruen Jememwōj kōn An lewōj aelōñ eo ñan kom.
- [33] Kom̄win wiakaki men ko ami, im leļok men in tūriamo ko: kom̄win kōmanṁan ñan kom bōjō ko re jāmin ḡorļok, ḡweiuk i lañ ko eo e jāmin jako, ijo ejjeļok ri kōt ej kepaak e, im ejjeļok dile ej kōkkure.
- [34] Bwe ijo ḡweiemi ej pād ie, barāinwōt ijo būruemi e naaj pād ie.
- [35] Kom̄win lukwōj ami kañūr, im kourur wōt ļaam ko ami;
- [36] Im kom̄win āinwōt armej ro rej kattar aer Irooj, ḡae iien eo e naaj jeplaak jān kwōjkwōj in pālele: bwe ñe ej itok im kallallal en ḡōkaj aer kapellōk ñan e.
- [37] Emōñōñō ri korijeran ro, ñe Irooj ej itok e naaj lo aer kiil e: emool Ij ba ñan kom, bwe e naaj lukwōj an kañūr, im kajibadek er bwe ren ḡōñā, im e naaj itok im jerbal ñan er.
- [38] Im elāññe e naaj itok ilo mmej kein ka ruo, ak ilo mmej kein ka jilu, im lo er āinwōt, ro ri korijeran rej ḡōñōñō.
- [39] A kom̄win jelā men in, bwe elāññe irooj in ḡweo e ar jelā awa ōt ri kowadoñ e naaj itok, e naaj kar ekil, im jab likūt bwe en rup ḡweo imōñ.
- [40] Kom̄win pojak barāinwōt: bwe Nejin armej E naaj itok ilo awa eo ñe kom jab ļōmňak kake.
- [41] Innām Piter e ba ñan E, Irooj kwōj kōnono būrabōl in ñan kōm ke, ak ñan otemjej?
- [42] Im Irooj e ba, Innām wōn ri kōmñe eo etiljek im mālōtlōt, eo irooj eo an e naaj kairooj e ioon ro ri korijeran, bwe en leļok kijeir ñan er iien ejejjet?
- [43] Emōñōñō ri korijeran eo, ñe irooj eo an ej itok e naaj lo an kōmṁan āindein.
- [44] Emool Ij ba ñan kom, e naaj kairooj e ioon men otemjej men ko an.
- [45] A elāññe ri korijeran eo ej ba ilo būruen, Aō irooj ej karumwjj an itok: im e naaj jino an deňļok ro ri korijer ḡaan im kōrā, im ḡōñā im idaak, im e kadek:
- [46] Irooj an korijeran eo e naaj itok ilo raan eo ke e jab kōljake, im ilo awa eo ke e jaje kake, im e naaj bukwe, im naaj likūt ājinkōj eo an ippān ro re jab tiljek.
- [47] Im ri korijeran eo, e ar jelā ankilaan irooj eo an, im jab kapojak, im jab kōmṁan ankilaan, naaj elōñ alen an deňļoke:
- [48] A eo e ar jaje, im e ar kōmṁan men ko ekkar ñan deňļoke, naaj e iiet alen an deňļoke. Im jābdewōt eo emōj leļok elōñ ñan e, naaj pukot elōñ jān e: im ñan eo raar likūt elōñ ippān, re naaj koorļok aer kajjitōk ippān.
- [49] Ij itok bwe In joļok kijeek ioon laļ; im ta eo I kōnaan elāññe emōj kōjō?

- [50] A juon peptaij ippa bwe In peptaij kake; im e nañin ḥap kaiur Eō ñan iien eo em̄oj kōm̄māne!
- [51] Komij ḥom̄nak bwe Ij iten leļok aenōm̄man ioon laļ ke? Ij ba ñan kom, Jab; a jepel:
- [52] Bwe jān iien in ḥalem ilowan juon im re naaj jepel jān doon, jilu jum̄ae ruo, im ruo jum̄ae jilu.
- [53] Re naaj jepel jān doon, jemen jum̄ae nejin maan, im nejin maan jum̄ae jemen; jinen jum̄ae nejin kōrā, im nejin kōrā jum̄ae jinen; jilben kōrā jum̄ae jilben nejin kōrā, im jilben nejin kōrā jum̄ae jilben kōrā.
- [54] Im Ej barāinwōt ba ñan jar ko, Ñe komij lo kōdō ej tak jān kapilōñ, em̄okaj ami ba, E naaj wōt; im ej āinwōt.
- [55] Im ūe komij lo kōdō jān rōk, komij ba, E naaj bwil; im āindein ej waļok.
- [56] Kom, ri jelā ḡoñ, komij jelā mejan lañ im laļ: a etke kom jab jelā kajjen iien in?
- [57] Aet, im etke kom jab ekajet men eo ejim̄we ilo ami?
- [58] Bwe ūe kwōj etal ippān am̄ ri kōjdat ñan irooj eo, ūe ilo ial, kwōn kanooj lale bwe en kōtļok eok jān e: eļaňñe jab āinwōt, e naaj kekaake eok ñan irooj in ekajet, im Irooj in ekajet e naaj ketak eok ñan ri kabōjrak, im ri kabōjrak e naaj joļok eok ḡa ilo prisōn.
- [59] Ij ba ñan eok, kwō jāmin ilok jān ijo, ñan tōr eo kwō naaj kōlļāik ḡAn eo eniñtata.

JEPTA 13

[Lk 13.1] Ilo iien eo jet ippān rej kōnnaanōk E kōn ro ri Galili, daer Pailat e ar kāreiki ippān joortak ko aer.

- [2] Im Jijej e uwaak im ba ñan er, Komij ḥom̄nak bwe ri Galili rein rej jerōwiwi jān ri Galili otemjej, bwe raar eñtaan kōn men kein ke?
- [3] Ij ba ñan kom, Jab: a eļaňñe kom jab ukeļok, kom otemjej naaj jako āierwōt.
- [4] Ak ro joñoul im ruwalitōk, ioer im̄ōn bar ilo Siloam e ar buñ, im ḡan er, komij ḥom̄nak bwe er ri jerōwiwi eļap jān armej otemjej ro rej jokwe ilo Jerusalem ke?
- [5] Ij ba ñan kom, Jab: a eļaňñe kom jab ukeļok, kom otemjej naaj jako āierwōt.
- [6] Im Ej kōnono būrabōļ in. Ippān juon armej wōjke fig em̄oj kallib ilo jikin vain eo an; im ej itok im pukot leen ioon, im e jab loe.
- [7] Innām ej ba ñan ri lale jikin vain eo an, Lo, jilu iiō kein, ij itok im pukot leen ioon wōjke fig in, im I jab lo e: kwōn juoke; etke ej barāinwōt kamenōknōk āne?
- [8] Im e uwaak im ba ñan e, Irooj, kwōn likūt e iuṁwin iiō in barāinwōt, ñan iien eo ij kūbwij iturin, im kanne:
- [9] Im eļaňñe ej jebar im lle jān iien eo, em̄man; a eļaňñe jab, kwō naaj juoke.
- [10] Im Ej katakin ilo juon iaan im̄ōn kwelok ko ilo Jabōt.
- [11] Im lo, juon kōrā, jetōb em̄ojñō ippān iuṁwin joñoul im ruwalitōk iiō, im ej kumliklik, im eļap an ban mōōbōb.
- [12] Im ke Jijej ej lo e, Ej kūrtok e, im ba ñan e, Kōrā, em̄oj kōtļok am ḡoñjñō jān eok.
- [13] Im Ej likūt pein ioon: im em̄okaj an jīm̄we, im ej wūjtake Anij.
- [14] Im irooj in im̄ōn kwelok eo ej uwaak kōn illu, bwe Jijej e ar kemour ilo Jabōt, im e ba ñan armej ro, Iuṁwin jiljino raan em̄man bwe armej ren jerbal; innām ilo er kom̄win itok im bōk ami mour, im jab ilo raan in Jabōt.

- [15] A Irooj e uwaak e im ba, Kom ri jelā ḡoñ, jabdewōt iaami e jab kōtłok ilo Jabōt an kau ak ass jān iñōn, im tōl ḡok e im kaidaak e ke?
- [16] Im kōrā iñ, e nejin Ebream, eo setan e ar liäpe, lo, iuñwin joñoul im ruwalitōk iiñ, e jab mālim kōtłok e jān liäpe iñ ilo raan in Jabōt ke?
- [17] Im ke emōj An kōnono men kein, An ri kōjdat otemjej re jook: im jar ko otemjej rej lañlōñ kōn men in bwilōñ ko otemjej E ar kōm̄An.
- [18] Innām E ba, aelōñ in Anij ãinwōt ta? im kōn ta I naaj kajjioñē?
- [19] Ej ãinwōt ine in mōstad, eo armej ej bōk, im jołok ḡa ilo jikin kallib eo an; im ej eddek, im ḡaplōk ãinwōt wōjke elap; im bao in mejatoto rej jokwe i raan.
- [20] Im E bar ba, I naaj kajjioñē aelōñ in Anij kōn ta?
- [21] Ej ãinwōt leven, eo juon kōrā ej bōk im ḡooje ilo jilu joñan pilawā ñan tōr eo ej leven aolep.
- [22] Im Ej ilōk ilo jikin kwelōk ko reļap im ko redik, ej katakin, im etal ḡok ñan Jerusalem.
- [23] Innām juon e ba ñan E, Irooj, re iiet naaj lōmōqerer ke? im E ba ñan er,
- [24] Kom̄win kate kom bwe kom̄win deļoñ ilo kōjām eo e aidik: bwe Ij ba ñan kom, elōñ re naaj pukot bwe ren deļoñ, im re jāmin maroñ kake.
- [25] Ñe emōj an Irooj in im jutak, im kiil aor, im kom jino ami jutak i nabōj im kallallal aor eo, im ba, Irooj, kwōn kapellōk ñan kōm; im e naaj uwaak im ba ñan kom, I jab jelā kom, komij jān ia;
- [26] Ilo iien eo, kom naaj jino ami ba, Kom ar ḡoñā im idaak iñāan mejōm, im kwaar katakin ilo ial ko am.
- [27] Im E naaj ba, Ij kōnnaanōk kom, I jab jelā kom, kom jān ia; kom̄win ilōk jān Eō, kom otemjej komij kōmanñan jerōwiwi.
- [28] E naaj wor jañ im ñi ḡallal ñe kom naaj lo Ebream, im Aisak, im Jekōb, im ri kanaan otemjej, ilo aelōñ in Anij, im kom jako jān e.
- [29] Im re naaj itok jān reeaar, im jān kapilōñ, im jān eañ, im jān rōk, im re naaj jibadek ilo aelōñ in Anij.
- [30] Im lo, jet rej ãliktata re naaj ḡoñtata, im jet rej ḡoñtata re naaj ãliktata.
- [31] Ilo awa eo jet iaan Parisi ro rej itok im ba ñan E, Kwōn ilōk im etal jān ijin: bwe Herod e kōñaan ḡan Eok.
- [32] Im E ba ñan er, Kom̄win ilōk, im kōnnaanōk jākol eo, Lo, Ij kajutakłok timoñ ro, im Ij kemour rainin im ilju, im raan eo kein ak jilu I naaj kamōjłok.
- [33] A em̄an In etetal rainin, im ilju, im jekłaj: bwe ri kanaan e ban mej ilikin Jerusalem.
- [34] O Jerusalem, Jerusalem, kwe kwaar ḡan ro ri kanaan, im kade ro jilkinwōj er ñan eok; elōñ alen I ar kōñaan kokweilōktok ro nejōm, ãinwōt lōlo ej kokweilōkłok ro nejin jojo iuñwin pein, im kom ar jab kōñaan.
- [35] Lo, emōj likūt ḡweo iñwemi ḡa ippemi im jeepeplōk: im emool Ij ba ñan kom, Kom jāmin lo Eō ñan iien eo kom naaj ba, Emōñōñ eo Ej itok ilo etan Irooj.

JEPTA 14

[Lk 14.1] Im ke Ej deļoñ ilowan iñōn juon iaan irooj ro an Parisi ran ilo Jabōt bwe en ḡoñā bred, rej kōjjaad E.

- [2] Im lo, juon armej ȋmaan e nañinmej kōn jeje.
- [3] Im Jijej e uwaak im kōnono ñan ro ri kien im Parisi ro, im ba, E mālim ke kemour ilo Jabōt ak jab?
- [4] Im rej ikōñ. Im Ej bōk e, im kemour e, im kōtlōk e;
- [5] Im Ej uwaak er im ba, Wōn iaami juon an ass ak kau kom̄aan ej buñ ilo roñ, im e jab m̄ōkaj an kotake ilo raan in Jabōt?
- [6] Im re ban uwaak E kōn men kein.
- [7] Im ej kōnono būrabōl ñan ro jiroñ er, ke Ej lo ekōjkan aer kāälōt kein jijet ko rem̄man, im ba ñan er.
- [8] Ñe juon armej ej jiroñ eok ñan kwōjkwōj in pâlele, kwōn jab jijet ioon kein jijet eo eutiejtata; ñe ab jiroñ juon eutiej jān kwe;
- [9] Im eo e ar jiroñ eok im e, ej itok im ba ñan eok, kwōn lełok jikōm ñan armej in; im kwōj jino kōn jook am̄ bōk jikōm eo ettā tata.
- [10] A ñe jiroñ eok, kwōn ilem jijet ioon kein jijet ettā tata; bwe ñe eo e ar jiroñ eok ej itok, en ba ñan eok, Jera, kwōn ilok ijo eutiej: innām kwō naaj bōk kabuñ ȋmaan mejeir otemjej rej jijet ippam̄.
- [11] Bwe jabdewōt eo ej make koutiej e, naaj kōttāik e; im eo ej make kōttāik e, naaj koutiej e.
- [12] Innām E ba barāinwōt ñan eo e ar jiroñ E, Ñe kwōj kapojak m̄ōñā in raelep ak kejota, kwōn jab jiroñ ro jerōm, jab ro jeiōm im jatōm, jab ro nukwum, jab ri m̄weiie ro ri turum; elāññe jab ãinwōt re naaj bar jiroñ eok, im ña ñaoñeam̄.
- [13] A ñe kwōj kōm̄man kwōjkwōj, kwōn jiroñ ro ri jeram̄ol, ro re jipikpik, ro re ajjukub, ro re pilo:
- [14] Im kwō naaj m̄oñōñō; bwe re ban ña oñeam̄: bwe e naaj am̄ oñān ilo jerkakpeje an ro rem̄man.
- [15] Im ke juon iaan ro rej jibadek im m̄ōñā, ippān ej roñ men kein, e ba ñan E, Em̄oñōñō eo ej m̄ōñā bred ilo aelōñ in Anij.
- [16] Innām E ba ñan e, Juon armej e ar kōm̄man kejota elāp, im jiroñ elōñ.
- [17] Im ej jilkinlōk ri korijeran ke awa in kejota, bwe en ba ñan ro ar jiroñ er, Kom̄win itok bwe ededełok men otemjej.
- [18] Im er otemjej, būrueir wōt juon, rej jino aer jekpen. Eo m̄okta e ba ñan e, I ar wiaik juon m̄öttan ãne, im em̄man bwe in ilok im lo e: ij kajjitōk ippam̄ bwe kwōn kōtlōk eō.
- [19] Im bar juon e ba, I ar wiaik Ɂalem alen ruo kau kom̄aan, im ij ilen mālejjoñ er: ij kajjitōk ippam̄ kwōn kōtlōk eō.
- [20] Im bar juon e ba, I ar pâleek kōrā, im kōn men in I jab maroñ in itok.
- [21] Im ri korijeran eo ej itok im kōnnaanōk irooj eo an men kein. Innām irooj in m̄weo, kōn an illu, ej ba ñan ri krojeran, Kwōn jab ruñwij in ilok ilo ial ko reļap im redik ilo jikin kwelōk, im ãñintok ñan ijin ro re jeram̄ol, im ro re jipikpik, im ro re ajjukub, im ro re pilo.
- [22] Im ri korijeran e ba, Irooj, em̄ōj kōm̄man ãinwōt kwaar jiroñ, im bar jet jikin.
- [23] Im irooj e ba ñan ri korijeran, Kwōn ilok ilo ial ko im wōrwōr wōjke ko, im akweļap ñan er bwe ren itok, bwe m̄weo im̄ō en obrak.

- [24] Bwe ij ba ñan kom, Ejjeļok juon iaan ro I ar jiroñ er, naaj edjoñ aõ kejota.
- [25] Im elap jar ko rej etal ippañ; im Ej oktaklik, im ba ñan er,
- [26] Elaññe jabdewõt armej ej itok ñan ippa, im e jab kütötökake jemen, im jinen, im liopäleen, im ro nejin, im ro jein im jaten maan im körä, aet, im an mour barainwõt, ej ban ri kałoora.
- [27] Im jabdewõt eo e jab bök an debwãäl, im ċoor Eō, e ban ri kałoora.
- [28] Bwe wōn iaami, e kōnaan kalök juon imōn bar, e jab jijet mokta, im pepe kōn oñān, e naaj maroñ in kamōjłok ke, jab ke?
- [29] Ñe ab, ālikin an kōm̄man foundesõn, im e jab maroñ kamōjłok, ro otemjej rej alwōje, re jino aer kajjurere kake,
- [30] Im ba, Armej in e jino an kalök, im e jab maroñ in kamōjłok.
- [31] Ak irooj õt, ke ej ilök bwe en tarinæik bar juon irooj, e jab jijet mokta im pepe ej maroñ ke jab ke, kōn joñoul tōujin ilök im jumae eo ej itok ñan ippañ kōn roñoul tōujin?
- [32] Ak elaññe jab ãinwõt, ke eo juon ej etołok jān e, ej jilkinłok ri kollaajrak, im kajjitök kōn men in aenōm̄man ko.
- [33] Im barainwõt jabdewõt eo iaami e jab ilök jān men otemjej an, e jāmin ri kałoora.
- [34] Innām em̄man joł: a elaññe e jako nemān joł, naaj kejatōk e kōn ta?
- [35] E jab em̄man kōn ãne, e jab em̄man kōn ejouj in kan; a rej jołok e. Eo ewor lojilñin bwe en roñłokjeñ en roñjake.

JEPTA 15

- [Lk 15.1] Innām ri tōl owōj, im ri jerowiwi otemjej, rej kepaak E bwe ren roñjake.
- [2] Im Parisi ro im skraib ro rej lotaan, im ba, Armej in e bök ri jerowiwi im mōñā ippaer.
- [3] Im Ej kōnono bürabōł ñan er, im ba,
- [4] Armej õt iaami jibukwi jiip ippañ, elaññe juon iaer ejako, e jab liküt ruwatimjuonñoul im ruwatimjuon ilo ãne jemaden, im ilök ilökönłok eo ejako, ñan tōr eo e naaj lo e?
- [5] Im ñe ej lo e, ej liküt e ioon aerān, im lañlōñ.
- [6] Im ke ej itok ñan mweo imōn, ej kūrtok ro jeran im ro ri turin, im ba ñan er. Kom̄win lañlōñ ippa; bwe I ar lo jiip eo aõ e kar jako.
- [7] Ij ba ñan kom, bwe ãindein e naaj wor lañlōñ i lañ kōn juon ri jerowiwi eo ej ukełok ippañ, elap jān kōn ruwatimjuonñoul im ruwatimjuon ro rū wānōk, im ejjełok aer aikuj in ukełok.
- [8] Ak körä õt, joñoul mōttan silver ippañ, elaññe ejako juon mōttan, e jab tile ċaam, im pooke mweo, im elap an pukote ñan iien eo ej lo e?
- [9] Im ke ej lo e, ej kūrtok körä ro jeran im ri turin, im ba, Kom̄win lañlōñ ippa; bwe I ar lo mōttan eo e kar jako.
- [10] Æindein, Ij ba ñan kom, ewor lañlōñ imaan mejan enjeł ro an Anij kōn juon ri jerowiwi eo ej ukełok ippañ.
- [11] Im E ba, Juon armej ruo nejin maan:
- [12] Im eo edik iaerro e ba ñan jemen, Jema, kwōn letok mōttan mweiuk ko mweiōm e naaj aõ jolōt. Im ej ajej ñan er an men in mour.

- [13] Im jab elōñ raan tokālik, nejin eo edik ej aini men otemjej, im ilok ñan ãne etołok, im ijo ej jerwaani mweiuk ko an kōn an tūblotak e make.
- [14] Im ke ejako men otemjej, eļap ñūta ej wałok i ãne eo; im e jino an aikuj.
- [15] Im ej ilok im koba ippān juon ri ãne eo: im ej jilkinłok e ilo jikin kallib ko an bwe en naajdik piik ko.
- [16] Im e kōnaan kobrak lojien kōn mōttan kijen piik: im ejjełok armej ej lełok ñan e.
- [17] Im ke ej iaňaktok an, e ba, E naňin lōñ ri jerbal an jema ewor mōttir bred ippaer, im ña ij jako ijin kōn kwōle!
- [18] I naaj jutak im ilok ñan jema, im I naaj ba ñan e, Jema, I ar kōmanmān nana ɳae lañ im imaan mejōm,
- [19] Ij patkake bwe ren likūt eta nejōm: kwōn kōmān ñan eð ãinwōt juon iaan ro am ri jerbal.
- [20] Im e jutak, im itok ñan jeman. A ke ej etołok wōt, jeman ej kile e, im tūriamokake, im ettōr, im buñ ioon kōnwan, im mejenmaik e.
- [21] Im nejin e ba ñan e, Jema, I ar kōmanmān nana ɳae lañ, im imaan mejōm, ij patkake bwe ren likūt eta nejōm.
- [22] A jemen ej ba ñan ro ri korijeran, Koñwin jab ruñwij im bōktok liboror eo emāntata, im kanuknuk e kake: im likūt luko ioon pein, im juuj i neen:
- [23] Im bōktok koon in kau ematōk, im ɻan e; im jān mōñā im lañlōñ:
- [24] Bwe e in nejiō e kar mej im ej bar mour; e kar jako, im ej wałok. Im re jino aer lañlōñ.
- [25] A nejin e rūtto ej ilo jikin kallib: im ke ej itok im kepaak mweo, ej roñ al im eb.
- [26] Im ej kūrtok juon iaan ro ri korijeran, im kajitōk ta je kein.
- [27] Im e ba ñan e, Jatiōm e moottok: im jemōm e ar ɻan koon in kau ematōk, bwe e ar bōk e im ej mour.
- [28] Im ej illu, im jab kōnaan dełoñ ilowan: a jeman ej diwōjłok, im akweļap ñan e.
- [29] Im ej uwaak im ba ñan jeman, Lo, elōñ iiō kein I ar jerbal ñan eok, im ejjełok juon iien I ar kōkkure kōm: im ejjełok juon iien kwaar letok ñan eð juon koon in goat, bwe in lañlōñ ippān ro jera:
- [30] A kiiōkiiō ke e in nejōm ej itok, eo e ar kañi am mour ippān kōrā rekijoñ, kwaar ɻan ñan e koon in kau emātok.
- [31] Im e ba ñan e, Nejiō, iien otemjej kwōj pād ippa, im men otemjej að am.
- [32] A emānan bwe jān lañlōñ im lioeo kake: bwe e in jatiōm e kar mej, im ej bar mour; e kar jako, im ej wałok.

JEPTA 16

- [Lk 16.1] Im barāinwōt Ej ba ñan ro ri kałooran, Juon armej e mweiie, im juon an ri kōmñe: im emōj kinaakłok Je in ñan eo kōn an jerwaane mweiuk ko mweiien.
- [2] Im ej kūrtok e, im ba ñan e, Ta men in ij roñjake kōn eok? kwōn kwałok mōk am kōmān ñan eð; bwe kwō ban pād im ri kōmñe.
- [3] Innām ri kōmñe eo ej ba ilo būruen, Ta eo I naaj kōmān? bwe að irooj ej bōk jerbal in ri kōmñe jān eð: I ban kūbwij; ij jook kōn owar.

- [4] Ij kab jelā men eo ij kōmman, bwe, ñe jolök eō jān jerbal an ri kōmñe, ren bōk eō ilo ḡo ko imweir.
- [5] Im ej añiñintok ro ri ḡuri otemjej an irooj eo an, im ba ñan eo ḡokta, Jete am ḡuri ippān aō irooj?
- [6] Im e ba, Jibukwi joñak in oil. Im e ba ñan e, Kwōn bōk am̄ kein watōk, im jijet kiiōkiiō, im jeje lemñoul.
- [7] Innām e ba ñan bar juon, Im jete am ḡuri? Im e ba, Jibukwi joñak in wit. Im e ba ñan e, Kwōn bōk am̄ kein watōk, im jeje ruwalitōkñoul.
- [8] Im irooj eo, ej nōbar ri kōmñe e jab wānōk, bwe e ar mälōtlōt kake: bwe ro nejin laj in̄ ilo aer epepen re mälōtlōt jān ro nejin meram.
- [9] Im Ij ba ñan kom, koñwin kōmman ro jerami ñan kom kōn ḡweiien laj in̄; bwe ñe komij mej ren bōk kom ilo ḡo ko re jāmin jako.
- [10] Eo ej tiljek ilo men eo ediktata, ej tiljek barāinwōt ilo men eo elap: im eo e jab wānōk ilo men eo ediktata, barāinwōt e jab wānōk ilo men eo elap.
- [11] Innām ejaññe kom ar jab tiljek ilo ḡweiuk ko an laj in̄, wōn e naaj lōke kom kōn ḡweiuk empool?
- [12] Im ejaññe kom ar jab tiljek kōn men eo an bar juon, wōn e naaj lewōj ñan kom men ami?
- [13] Ejjełok ri korijer e maroñ ri korijeran ruo irooj: bwe e naaj kūtōtōkake juon im yokwe eo juon; ak e naaj dāpij juon im kajekdōn eo juon. Kom jab maroñ ri korijeran Anij im ḡweiuk.
- [14] Im barāinwōt Parisi ro, rej arōk ḡAn, rej roñjake men kein otemjej: im rej kajjirerekake.
- [15] Im E ba ñan er, Kom komij make kowānōk kom imāan mejan armej; a Anij e jelā būruemi; bwe men eo e utiej ippān armej, e men in jōjōik imāan mejan Anij.
- [16] Kien im ro ri kanaan raar ñan iien Jon: ālikin iien eo kwałok aelōñ in Anij, im armej otemjej rej kaiur er im dełoñ ilowan.
- [17] A e ḡmōrā an lañ im laj jako, jān juon jabōn edik ilo kien jako.
- [18] Jabdewōt eo ej jołok lio pāleen, im pāleek bar juon ej ɬōñ: im eo ej pāleek lio ar jołok e jān ɬeo pāleen, ej ɬōñ.
- [19] Juon armej, ri ḡweiie, ej kōñak nuknuk ko eōij im linen e aidik iden, im e kanooj em̄man an mour raan otemjej:
- [20] Im juon rū owar, etan Lazerōs, em̄oj kababu e iturin kōjām eo an, e obrak kōn bakke,
- [21] Im e kōñaan attükoko jān tipdikdik ko rej wōtlōk jān tebōl an ri ḡweiie: im kidu ko rej itok im dañwij bakke ko an.
- [22] Im rū owar e mej, im enjeł ro raar bōkłok e ñan ubōn Ebream: barāinwōt ri ḡweiie e mej, im raar kalbwin e:
- [23] Im ilo Hedis ej reilōñ mejan ilo eñtaan ko, im lo Ebream etołok jān e, im Lazerōs ilo ubōn.
- [24] Im ej lañōj im ba, Jema Ebream, kwōn tūriamokake eō, im jilkintok Lazerōs, bwe en kattu ɬok jabōn addiin pein ilo dān, im kamđo loō; bwe ij eñtaan ilo urur in̄.
- [25] A Ebream e ba, Nejiō, kwōn keememej bwe kwe ilo am̄ mour kwaar bōk am̄ men ko rem̄man, im barāinwōt Lazerōs men ko renana: a kiiō ej aenōm̄man ijin, im kwe kwōj eñtaan.

- [26] Im ewor jān men kein otemjej, ikōtaam im kwe juon roñ ej pād kanooj eļap im e ḡwilal: bwe ro re kōnaan ilok jān ijin ñan ippam ren bane; im ro re kōnaan itok ñan kōm jān ijeñen ren bane.
- [27] Innām e ba, Kōn men iñ ij akwelap ñan eok, jema, bwe kwōn jilkinłok e ñan imōn jema:
- [28] Bwe ḡalem jeiō im jatiō ḡaan; bwe en kōnnaanōk er, bwe ren jab barāinwōt itok ñan jikin eñtaan e.
- [29] A Ebream e ba, Moses im ro ri kanaan ippaer; ren eoroñ er.
- [30] Im e ba, Jab, Jema Ebream: a eļaññe juon ej ilok ñan ippaer jān ro re mej, re naaj ukełok ippaer.
- [31] Im e ba ñan e, Eļaññe re jab eoroñ Moses im ro ri kanaan, e jāmin reel būrueir eļaññe juon ej jerkakpeje jān ro re mej.

JEPTA 17

- [Lk 17.1] Im E ba ñan ro ri kałooran, Emool ḡokatip ko re naaj walok: a wo ñan eo rej itok kōn e!
- [2] Em̄man ñan e eļaññe lukwōj i kōnwan juon dekā in irir eļap, im jołok e ilo lojet, jān an ḡokatipe juon iaan rein redik.
- [3] Komwin kōjparok kom: eļaññe jiom ak jatiōm ej kōmman nana, kwōn kauwe: im eļaññe ej ukełok ippān kwōn jołok nana eo an.
- [4] Im eļaññe ej kōmman nana ñan eok jiljilimjuon alen ilo juon raan, im jiljilimjuon alen ilo juon raan ej oktak ñan eok im ba, Ij ukełok; kwōn naaj jołok an nana.
- [5] Im ro ri jelok re ba ñan Irooj, Kwōn kałapłok am tōmak.
- [6] Im Irooj e ba, Eļaññe ewor ami tōmak ãinwōt juon ine in mōstad, kom naaj ba ñan wōjke sikemain iñ, Kwōn teep im kallib i lojet; im e naaj pokake eok.
- [7] A wōn iaami, ri korijeran ej plau ak naajdik kau ko, ke ej itok jān jikin kallib, e naaj ba ñan e, Kiiökiiō kwōn item jibadek im ḡōñā?
- [8] A e jab ba ñan e ke, Kwōn kapojak kōn aō ḡōñā, im kwōn lukwōj aṁ kañür, im jerbal ñan eō, ñan iien eo emōj aō ḡōñā im idaak: im tokālik kwōn naaj ḡōñā im idaak?
- [9] Ej ba kom ḡool ke ñan korijeran eo bwe e ar kōmman men ko e ar jiroñ e kaki?
- [10] Im ãindein barāinwōt kom, ñe komij kōmman men ko otemjej jiroñ kom, komwin ba, Kōm ro ri korijer bāt: kōm ar kōmman kuñaam wōt.
- [11] Im ke Ej ilok ñan Jerusalem, Ej etal ilo ãne ko iturin Sameria im Galili.
- [12] Im ke Ej dełoñ ilowan juon jikin kwelok edik, joñoul armej ri lōba rej ioon E, re jutak etołok:
- [13] Im rej koutiej ainikier, im ba, Jijej Ri Kaki, kwōn tūriamokake kom.
- [14] Im ke Ej lo er, E ba ñan er, Kom ḡool ilok im kwałok kom ñan pris ro. Im ke rej ilok, emōj karreoi er.
- [15] Im juon iaer, ke ej lo bwe ãjmour, ej jepļaak, im kōn eļap ainikien ej wūjtakē Anij;
- [16] Im buñpedo i neen, im ba, Kom ḡool: im e ri Sameria.
- [17] Im Jijej ej uwaak im ba, E jab joñoul emōj karreoi er ke? a ewi ruwatimjuon?
- [18] Ar jab lo ro rej jepļaaktok bwe ren wūjtakē Anij, a ruwamāejet iñ wōt ke?
- [19] Im E ba ñan e, Kwōn jerkak im ilok: am tōmak e ar lōmōqorōm.

- [20] Im ke Parisi ro rej kajjitōk ippān, ñāāt aelōñ in Anij ej itok, E uwaak er im ba, Aelōñ in Anij e jab itok bwe ren kanooj kile:
- [21] Im re jāmin ba, Lo ijin! ak ijjuweo! bwe, lo, aelōñ in Anij ej eołōpemi.
- [22] Im E ba ñan ro ri kalooran, Raan ko re naaj itok, ñe kom naaj kōñaan lo juon iaan raan ko raan in Nejin armej, im kom jāmin lo e.
- [23] Im re naaj ba ñan kom, Lo ijin! lo ijjuweo! komwin jab ilōk, im jab ḥoor er.
- [24] Bwe ãinwōt jarom ke ej walōk jān ium̄win mōttan lañ, ej romaak ñan bar juon mōttan lañ, e naaj ãindein Nejin armej ilo raan eo An.
- [25] A ḡokta E naaj eñtaan kōn elōñ men ko, im epepen iñ e naaj jołok E.
- [26] Im ãinwōt ilo raan ko an Noa, e naaj ãindein barāinwōt ilo raan ko an Nejin armej.
- [27] Raar mōñā, raar idaak, raar pāleek lio pāleir, raar lełōk bwe ren pālele, ñan raan eo Noa e ar uwe ioon wa eo, im ibwijleplep e ar itok, im ḡan er otemjej.
- [28] Barāinwōt ilo raan ko an Lot: raar mōñā, raar idaak, raar wiakake, raar wiaik, raar kallib, raar kalōk;
- [29] A ilo raan eo ke Lot e ar ilōk jān Sodōm e buñ kijeek im brimston jān lañ, im ḡan er otemjej.
- [30] E naaj ãindein ilo raan eo ñe Nejin Armej ej weaaktok.
- [31] Ilo raan eo, eo e naaj pād ioon im, im men ko an ilowan ḡweo, en jab to bwe en bōkłōk: im eo ej ilo jikin kallib en jab jepłaklikłōk.
- [32] Komwin keememej lio pāleen Lot.
- [33] Jabdewōt eo ej pukot bwe en dāpij an mour, mour e naaj jako jān e; im jabdewōt eo, an mour e naaj jako, e iñ e naaj kōjparok e.
- [34] Ij ba ñan kom, ilo boñ eo, naaj ruo armej ḡaan ioon juon peet; naaj bōk juon, im juon e naaj pād wōt.
- [35] Ruo kōrā re naaj koba im irir; naaj bōk juon, im juon e naaj pād wōt.
- [36] [e jako eoon in ilo kajin Majōl kōnke e jako jān jet copy ilo kajin Griķ]
- [37] Im rej uwaak im ba ñan E, Irooj, Ia? Im E ba ñan er, Ijo ub ej pād, igōl ko re naaj kweilōkłōk ie.

JEPTA 18

- [Lk 18.1] Im Ej kōnono būrabōł ñan er kōn men iñ, bwe armej ren jar iien otemjej, im jab ñate;
- [2] Im ba, Illo juon jikin kwelōk irooj in ekajet ej pād, e jab mijak Anij, im ej kajekdōon armej:
- [3] Im ilo jikin kwelōk eo juon kōrā e jako pāleen; im ej itok ñan ippān im ba, Kwōn ekajet eō kōn aō ri kōjdat.
- [4] Im e jab kōñaan ḡokta: a tokālik e ba ilo būruen, Meñe I jab mijak Anij, im ij kajekdōon armej,
- [5] A kōn an kōrā iñ ejako pāleen ej añôte eō, I naaj ekajet kōn e, eļaññe jab ãinwōt, kōn an itok makij e naaj kanooj kamōk eō.
- [6] Im Irooj e ba, Komwin roñjake ta eo irooj in ekajet e jab jim̄we e ba.
- [7] Im Anij e jāmin ekajet kōn ro E ar kāälōt er, ro rej lam̄ōj ñan E raan im boñ ke, im eto An meanwōd ñan er?

- [8] Ij ba ñan kom, e naaj mōkaj An ekajet kōn er. Ijoke ñe Nejin armej e naaj itok, E naaj lo tōmak ioon laj ke?
- [9] Im Ej barāinwōt kōnono būrabōl in ñan ro rej make lōke er bwe rej jīmwe, im kajekdōqon ro jet:
- [10] Ruo armej rej wanlōñ ilowan tempel bwe ren jar; juon ri Parisi, im eo juon ri tōl owōj.
- [11] Ri Parisi ej make jutak im jar āindein, O Anij, ij ba kom mōol, bwe ña I jab āinwōt armej ro jet, ri kowadoñ, ri jab wānōk, ri lōñ, ak āinwōt ri tōl owōj in.
- [12] Ij jitlōk alen ruo ilo wiik, ij lejlōk kein ka joñoul iaan men otemjej ij jibadeki.
- [13] A ri tōl owōj, e jutak etolōk, e jab kōnaan reilōk mejan ñan lañ, a ej ubrare ubōn im ba, O Anij, kwōn tūriamokake eõ ri jerōwiwi.
- [14] Ij ba ñan kom, Armej in ej wanlañlōk ñan mweo imōn ewānōk jān eo juon: bwe naaj kōttāik ro otemjej rej make koutiej er, im naaj koutiej eo ej make kōttāik e.
- [15] Im barāinwōt raar bōktok ñan ippān niñniñ ro aer, bwe En uññür er: a ke ro ri kałooran rej loe, rej kauwe er kake.
- [16] A Jijej ej kūrtok er ñan ippān im ba, Koñwin likūt bwe ajri redik ren itok ñan ippa, im jab bōbrae er; bwe ro āierwōt aer aelōñ in Anij.
- [17] Emool Ij ba ñan kom, Jabdewōt eo e jāmin bōk aelōñ in Anij āinwōt juon ajri edik e jāmin deļoñ ilowan.
- [18] Im juon irooj ej kajjitōk ippān im ba, Ri Kaki em̄man, ta eo I naaj kōm̄man bwe in jolōt mour indeeo?
- [19] Im Jijej e ba ñan e, Etke kwōj ñaeta em̄man? ejjełok em̄man, a juon wōt, Anij.
- [20] Kwō jeļā kien ko, Kwōn jab lōñ, Kwōn jab uror, Kwōn jab kōt, Kwōn jab riab, Kwōn koutiej Jemam im jinōm.
- [21] Im e ba, Naan kein I ar pokake jān ke I ar ajri.
- [22] Ke Jijej ej roñ men kein, E ba ñan e, Juon men eo kwōj aikuj: kwōn wiakaki men otemjej men ko am, im ajej ñan ro ri jerañdōl, im kwō naaj mweiie ilo lañ: im kwōn itok im ġoor Eō.
- [23] Im ke ej roñ men kein, eļap an būromōj: bwe elōñ mweiien.
- [24] Im ke Jijej ej lo e, E ba, E nañin pen an ro ri mweiie naaj deļoñ ilo aelōñ in Anij!
- [25] Bwe e naaj e mōrā an kidu kamel deļoñ ilo dāilil in iie jān juon ri mweiie ej deļoñ ilo aelōñ in Anij.
- [26] Im ro rej roñjake re ba, Innām wōn e naaj maroñ in mour?
- [27] Im E ba, Men ko armej re bani, Anij ej maroñ kaki.
- [28] Innām Piter e ba, Lo, kōm ar itok jān men ko am, im ġoor Eok.
- [29] Im E ba ñan er, Emool Ij ba ñan kom, Ejjełok armej e ar ilōk jān im ak lio pāleen, ak ro jein im jaten, ak jemen im jinen, ak ro nejin, kōn aelōñ in Anij,
- [30] Eo e jāmin bōk elōñ alen men ko ilo iien in, im ilo laj e naaj itok, mour indeeo.
- [31] Im Ej āñintok joñoul im ruo ippān, im ba ñan er, Lo, jej wanlōñlōk ñan Jerusalem, im men otemjej ro ri kanaan raar je kōn Nejin armej re naaj jejjet.
- [32] Bwe naaj ketak E ñan ro ri aelōñ ko, im naaj kajjurere kake, im kōkkure, im iyelok E:
- [33] Im re naaj deňlōk E, im man E: im ilo raan eo kein ka jilu E naaj jerkakpeje.

- [34] Im re jaje kake men kein: im e ḡojak naan iŋ jān er, im re jab jeļā men kein kōnono kaki ñan er.
- [35] Im ke ej kepaak ñan Jediko, juon armej epilo e jijet iturin ial im owar:
- [36] Im ke ej roñ jar eo rej kijoone, ej kajjitōk ta jein.
- [37] Im rej kōnnaanōk e, Jijej ri Nazeret Ej kijoone.
- [38] Im ej laṁōj im ba, Jijej, Nejin Devid, Kwōn tūriamokake eō.
- [39] Im ro rej ilōk imaan ḥok, rej kauwe bwe en ikōñ; a elaploj an laṁōj, Nejin Devid, Kwōn tūriamokake eō.
- [40] Im Jijej e bōjrak, im jiroñ bwe ren ãñintok e ñan ippān: im ke ej epaak, Ej kajjitōk ippān,
- [41] Ta eo kwō kōñaan bwe In kōm̄an ñan eok? Im e ba, Irooj, bwe in lojokjeñ.
- [42] Im Jijej e ba ñan e, Kwōn lojokjeñ: am̄ tōmak ej kemour eok.
- [43] Im em̄ōkaj an lojokjeñ, im ḥoor E, im wūjtake Anij: im armej otemjej ke rej lo e, rej nōbar Anij.

JEPTA 19

- [Lk 19.1] Im Ej deļoñ im debloj Jediko.
- [2] Im, lo, juon armej etan Zakkiōs. E irooj an ro ri tōl owōj, im e ri ḡweiie.
- [3] Im ej pukot Jijej bwe en lo E, wōn E; im e bane kōn jar eo, bwe e kadu.
- [4] Im ej ettōr ḡaan ḥok, im wanlōñ ilo wōjke sikemor bwe en lo E: bwe E naaj kijoon ijo.
- [5] Im ke Jijej ej itok ñan ijo, Ej jerłok im lo e, im ba ñan e, Zakkiōs, kwōn jab ruṁwij im to laj: bwe rainin In pād ilowan ḡweo im̄ōm̄.
- [6] Im ej jab ruṁwij, im to laj, im bōk E im lañlōñ.
- [7] Im ke rej loe, er otemjej rej lotaan im ba, Ej ilōk im pād ippān juon armej e ri jerōwiwi.
- [8] Im Zakkiōs e jutak im ba ñan Irooj, Lo, Irooj, jeblokwan ḡweiuk ko ḡweiō ij leļok ñan ro ri jeram̄ol; im elāññe I ar bōk men eo jabdewōt jān armej kōn naan in riab, ij leļok bar emān.
- [9] Im Jijej e ba ñan e, Rainin lōmoor ej itok ñan ḡwin, bwe e barāinwōt nejin Ebream.
- [10] Bwe Nejin armej ej itok bwe En pukot im lōmoor eo e jako.
- [11] Im ke rej roñ men kein, Ej koorłok im kōnono būrabōl, bwe Ej kepaak ñan Jerusalem, im rej lōmpak bwe aelōn in Anij e naaj ḡokaj an waļok.
- [12] Kōn men iŋ E ba, Juon ļeātōktōk ej ilōk ñan juon āne etoļok bwe en bōk aelōn in kiñ ñan e, im bar itok.
- [13] Im ej kūrtok joñoul ri korijeran, im leļok ñan er joñoul bōun, im ba ñan er, Kom̄win jerbal kaki ḡae iiен eo ij itok.
- [14] A ri aelōn eo an raar kūtōtōkake, im jilkinłok ri keeaňłok ilōkōnłok, im ba, Kōm jab kōñaan bwe armej iŋ en kiñ iom.
- [15] Im ke em̄ōj an jepļaak, e kar bōk aelōn eo, ej jiroñ bwe ren kūrtok ñan ippān ro ri korijeran, ñan er ekar leļok ḡAn, bwe en jeļā kōjkan armej otemjej raar koorłok kōn wia.
- [16] Innām eo ḡokta ej itok, im ba, Irooj, bōun eo am̄ ar koorłok e ilo joñoul bōun.
- [17] Im e ba ñan e, Em̄man kwe korijer etiljek; bwe kwaar tiljek ilo men eo ediktata, kwōn bōk irooj ioon joñoul jikin kwelok.
- [18] Im eo kein ka ruo ej itok im ba, Irooj, bōun eo am̄, ar koorłok e ilo ļalem bōun.

- [19] Im e ba barāinwōt ñan e, Kwōn barāinwōt ioon ḥalem jikin kwelōk.
- [20] Im bar juon ej itok im ba, Irooj, lo, iiō boun eo am, eo I ar likūt ilo napkin:
- [21] Bwe I ar mijak eok, bwe kwe juon armej e pen: kwōj kotake men eo kwaar jab likūt e, im ḡadñōd men eo kwaar jab jeor.
- [22] E ba ñan e, Jān lōñōm I naaj ekajet eok, kwe ri korijer enana. Kwō jeļā bwe ña juon armej e pen: kotake men eo I ar jab likūt, im ḡadñōd men eo I ar jab jeor:
- [23] Kōn men in etke kwaar jab leļok mAn eo aō ilo imōn wia mAn, bwe iien in ij itok, in bōk aō mAn im jiņaer?
- [24] Im e ba ñan ro rej jutak iturin, Komwin bōk boun eo jān e, im leļok ñan eo joñoul boun ko ippān.
- [25] Im re ba ñan e, Irooj, joñoul boun ippān.
- [26] Ij ba ñan kom, Ñan ro otemjej ewor ippaer naaj leļok ñan er; im jān eo ejjeļok ippān, naaj bōk men eo an jān e.
- [27] A ro aō ri kōjdat, ro re jab kōjaan bwe in Irooj ioer, komwin āñintok er, im ḡan er imaan meja.
- [28] Im ke emōj an kōnono men kein, Ej ilōk imaaerļok im wanlōñ ñan Jerusalem.
- [29] Im ke Ej kepaak Betpeje im Betani ilo toł etan Olivet, Ej jilkinļok ruo iaan ro ri kaļooran.
- [30] Im ba, Komwin ilōk ilo jikin kwelōk edik ikijiemi: ñe komij deļoñ komro naaj lo juon koon e lokjak, armej re jañin jijet ioon: komwin jeļate, im āñintok e.
- [31] Im elāññe jabdewōt eo ej kajjītōk ippemi, Etke kom jeļate? en āindein ami ba ñan e, Bwe Irooj ej aikuj.
- [32] Im ri jelōk raar ilōk, im lo āinwōt An ba ñan er.
- [33] Im ke rejro jeļate koon eo, ro jemen re ba ñan er, Etke komij jeļate?
- [34] Im re ba, Bwe Irooj ej aikuj.
- [35] Im rejro āñintok e ñan Jijej: im rej likūt nuknuk ko aer ioon, im rej kajjiet Jijej ioon.
- [36] Im ke Ej ilōk, rej erļoke nuknuk ko aer ilo ial eo.
- [37] Im ke Ej kepaak, ijo wanlaļ jān toł Olivet, jar an ri kaļooran otemjej re jino aer lañlōñ im nōbar Anij, im elap ainikier, kōn jerbal ko reļap otemjej raar loi;
- [38] Im ba, Emōñōñō Kiñ eo Ej itok ilo etan Irooj: aenōñman ilo lañ, im aiboojoj ilo eutiejtata.
- [39] Im jet iaan Parisi ro jān jar eo re ba ñan E, Ri Kaki, kwōn kauwe ro ri kaļoram.
- [40] Im E uwaak im ba, Ij kōnnaanōk kom, bwe, elāññe rein rej ikōñ, e naaj mōkaj an dekā ko lamōj.
- [41] Im ke Ej kepaak, Ej lo jikin kwelōk eo, im jañ kōn e,
- [42] Im ba, Elāññe kweo kwaar jeļā, ilo rainin, men ko men in aenōñman! a kiiō re ḡojak jān mejōm.
- [43] Bwe raan ko re naaj itok iom, ñe am ri kōjdat re naaj kōmman wōrwōr im kōpooļ eok, im baar eok iturōm otemjej,
- [44] Im joļok eok ñan bwidej, im ro nejōm ilowam; im re jāmin likūt ilowam juon ejmaan ioon doon; bwe kwaar jaje iien Aō lale eok.
- [45] Im Ej deļoñ ilowan tempel im jino An kadiwōjļok ro rej wia;

- [46] Im ba ñan er, Ar jeje, Im mweo imō e naaj imōn jar; a kom ar kōmman e roñ an ro ri kowadoñ.
- [47] Im Ej katakin raan otemjej ilowan tempel. A pris ro reļap im skraib ro, im barāinwōt leătōktōk ro an armej ran, rej pukot bwe ren man E,
- [48] Im re ban lo ta eo re naaj kōmman: bwe armej otemjej e kanooj emman aer roñjake E.

JEPTA 20

- [Lk 20.1] Im ilo juon iaan raan ko, ke Ej katakin armej ilowan tempel im kwalok gospel, pris ro im skraib ro kab elder ro rej itok,
- [2] Im kōnono ñan E im ba, Kwōn kōnnaanōk kōm, kōn an wōn naan Kwōj kōmman men kein? ak wōn eo e ar lewōj ñan Eok naan in?
- [3] Im E uwaak im ba ñan er, Barāinwōt Ij kajjitōk ippemi juon naan, im komwin uwaak Eō:
- [4] Peptaij an Jon, e jān lañ ke, ak jān armej?
- [5] Im rej kōnono ippān doon im ba, Elaññe jej ba, Jān lañ, E naaj ba, Etke kom ar jab tōmak e?
- [6] A elaññe jej ba, Jān armej; armej otemjej re naaj kade kōj: bwe rej lōmjak Jon e kar ri kanaan.
- [7] Im re uwaak, re jaje e jān ia.
- [8] Im Jijej e ba ñan er, I jab kōnnaanōk kom kōn an wōn naan Ij kōmman men kein.
- [9] Im E jino kōnono ñan armej būrabōl in; Juon armej ej kōmman jikin kallib grep, im kōlaik e ñan ro ri kallib, im ilōk ñan āne etolōk bwe en eto an pād ie.
- [10] Im ilo iien ekalo, ej jilkinlōk ri korijeran ñan ro ri kallib, bwe ren leļok ñan e leen jikin kallib eo: a ri kallib rej deňlōk e, im jilkinlōk e im ejjeļok kuñaan.
- [11] Im ej jilkinlōk bar juon ri korijeran; im rej deňlōk e barāinwōt, im kōmman nana ñan e, im jilkinlōk e im ejjeļok kuñaan.
- [12] Im e bar jilkinlōk eo kein ka jilu: im re kakinejnej e, im joļok e.
- [13] Innām irooj in jikin kallib eo e ba, Ta eo I naaj kōmman? I naaj jilkinlōk nejiō maan e jitōnbōro: bōlen re naaj kabuñ ñan e ñe rej lo e.
- [14] A ke ri kallib rej lo e, rej pepe ippān doon im ba, E in ri jolōt: itok, jān man e bwe jolōt eo en adwōj.
- [15] Im rej joļok e jān jikin kallib, im man e. Innām ta eo Irooj in jikin kallib e naaj kōmman ñan er?
- [16] E naaj itok im man ri kallib rein, im naaj leļok jikin kallib grep eo ñan bar jet. Im ke rej roñjake, re ba, en jab in.
- [17] Im Ej kallimjek er im ba, Innām ta men in ar je, Ejmaan eo ri kal raar joļok, e in e demōn jabōn im?
- [18] Jabdewōt eo e naaj buñ ioon ejmaan eo e naaj rup: a ioon jabdewōt eo e naaj buñ e naaj kajeplōklōk e āinwōt būnalñal.
- [19] Im skraib ro im pris ro reļap ilo awa eo rej pukot bwe ren likūt peir ioon; im rej mijak armej: bwe re jelā E ar kōnono būrabōl in ñae er.
- [20] Im rej jeliñare im jilkinlōk ro ri kōjjaad, ro rej make likūt er rū wānōk, a ri jelā mon, bwe ren jibwe E kōn jet naan, bwe ren ketak E ñan kajoor im kien irooj.

- [21] Im rej kajjitōk ippān im ba, ri Kaki, kōm jelā bwe Kwōj kōnono im katakin jīmwe, im Kwō jab kakōllēn ilikin armej, a Kwōj katakin ial an Anij emool:
- [22] Emālim ke bwe kōmin leļok owōj ñan Sizar, ak jab?
- [23] A Ej kile aer moŋ im ba ñan er,
- [24] Kom̄win kwaļok ñan Eō juon deneriōs. Men in e im jeje iŋ, an wōn? Re uwaak im ba ñan E, an Sizar.
- [25] Im E ba ñan er, Kōn men iŋ kom̄win leļok ñan Sizar men ko an Sizar, im ñan Anij men ko an Anij.
- [26] Im re jab maroň in jibwe An in naan imaan mejan armej: im re bwilōñ kōn An uwaak, im rej ikōñ.
- [27] Innām jet iaan Saddusi ro rej itok ñan ippān, ro rej ba ejjeļok jerkakpeje: im rej kajjitōk ippān,
- [28] Im ba, Ri Kaki, Moses e ar je ñan kōm, Eļaññe jabdewōt ḡaanjeen armej emej, juon pāleen, im ejjeļok nejin; jaten en bōk lio pāleen, im en wor ajri ñan jein.
- [29] Innām e kar jiljilimjuon jemjein jemjatin: im eo mokta ej bōk lio pāleen, im emej im ejjeļok nejin.
- [30] Im eo kein ka ruo
- [31] Im eo kein ka jilu ej bōk e, im barāinwōt eriōñ jiljilimjuon ejjeļok ro nejir, im re mej.
- [32] Im āliktata lio emej.
- [33] Innām ilo jerkakpeje e naaj pāleen wōn lio? bwe jiljilimjuon raar pāleek e.
- [34] Im Jijej e ba ñan er, Ro ri lał iŋ rej pālele im leļok bwe ren pālele:
- [35] A ro rej tōllōkōn bwe ren bōk lał eo, im jerkakpeje jān ro re mej, re jab pālele, im re jab leļok bwe ren pālele;
- [36] Im re ban bar mej; bwe rej aīnwōt enjeļ ro; im rej nejin Anij kab ri jerkakpeje.
- [37] A bwe ro re mej rej jerkakpeje, Moses e ar kwaļok ilo naan kōn juł eo, ke e ar ba, Irooj e Anij an Ebream, im Anij an Aisak im Anij an Jekōb.
- [38] Bwe e jab Anij an ro re mej, a an ro remour: bwe otemjej rej mour ñan E.
- [39] Innām jet iaan skraib ro re uwaak im ba, Ri Kake, ejim̄we Am̄ ba.
- [40] Bwe re jab peran in bar kajjitōk ippān kōn juon naan.
- [41] Im E ba ñan er, Ekōjkan aer ba, ri Kūraiij e Nejin Devid?
- [42] Bwe Devid ej make ba ilo bok in Sam ko, Irooj e ar ba ñan aō Irooj, Kwōn jijet i anbwijmaroňiō,
- [43] Ñan iien eo Ij kōm̄man ro Am̄ ri kōjdat eran niom̄.
- [44] Innām Devid e ba E Irooj, innām ekōjkan E nejin?
- [45] Ke armej otemjej rej roñjake, E ba ñan ro ri kalooran,
- [46] Kom̄win kōjparok kom jān skraib ro, re kōnaan etetal ilo liboror ko re aitok, im re kōnaan yok yokwe ko ilo jikin wia ko, im kein jijet ko routiej ilo im̄on kwelok ko, im jikin ko rem̄man ilo kwōjkwōj ko;
- [47] Rej kañi im̄on kōrā ro ejako pāleir, im kimji armej kōn an aitok aer jar: er re naaj bōk liaakļok elaplōk.

- [Lk 21.1] Im Ej reilõñ im lo ri ḡweiie rej likūt joortak ko aer ḡa ilo tōptōp in ḡAn.
- [2] Im barāinwōt Ej lo juon kōrā ejeramōl im ejako pāleen, ej likūt ilowan ruo ḡAn jinniñ.
- [3] Im E ba, Emool Ij ba ñan kom, bwe kōrā iñ ejeramōl im ejako pāleen e ar likūt ilowan elap jān er otemjej:
- [4] Bwe rein otemjej jān elōñ ḡweiier raar likūt ḡa ilowan ñan joortak ko: a e jān an jeraṁōl e ar likūt ilowan an mour otemjej ippān.
- [5] Im ke jet rej kōnono kōn tempel, ekōjkan an lōtlōt kōn ejmaan ko rem̄an im men in joortak ko, E ba,
- [6] Men kein komij loe, raan ko re naaj itok ñe juon ejmaan e jāmin pād ioon doon, im jab ebjak.
- [7] Im rej kajjitōk ippān im ba, Ri Kaki, innām ñāāt men kein re naaj pād? im ta eo kakōllē ñe men kein re nañin walōk?
- [8] Im E ba, Kom̄win lale bwe ren jab kejebwābweik kom: bwe elōñ re naaj itok ilo Eta, im ba, Ña ri Kūraij; im iien eo ej epaak: kom̄win jab etal ilōkaer.
- [9] A ñe kom naaj roñ kōn tariñae ko im jourur ko, kom̄win jab lōlñōñ; bwe men kein re naaj walōk ḡokta: a e jāmin ḡokaj jem̄lōkōn.
- [10] Innām E ba ñan er, Juon aelōñ e naaj jutak ḡae juon aelōñ, im aelōñ in kiñ ḡae aelōñ in kiñ;
- [11] Im e naaj ḁap an laj ḡakūtkūt, im ilo jet āne ewor ñūta, im nañinmej ko reļap; men in kamijak ko, im kakōlle ko reļap re naaj walōk jān lañ.
- [12] A ḡokta jān men kein otemjej, re naaj likūt peir iomi, im matōrtōre kom, im ketak kom ñan imōn kwelōk ko, im ḡa ilowan prisōn ko, im ãñintok kom imaan mejan kiñ ro im irooj ro kōn Eta.
- [13] Im e naaj men in kōnnaan ñan kom.
- [14] Innām kom̄win likūt ilo būruemi, bwe kom̄win jab kōlmānļōkjen ḡokta ta eo kom naaj uwaak:
- [15] Bwe I naaj lewōj ñan kom lōñimi im mālōtlōt, men eo ami ri kōjdat otemjej re naaj ba juñae ak uwaak.
- [16] Im ro jememi im jinemi, im ro jemjein jemjaten, im ro nukwumi, im ro jerami, re naaj ketak kom; im re naaj ḡan jet iaami.
- [17] Im armej otemjej re naaj kōjdate kom kōn Eta.
- [18] Im e jāmin jako juon kooļan bōrami.
- [19] Ilo ami kijenmej kom naaj jibadek ami mour.
- [20] Im ñe kom naaj lo jaran ri tariñae ro rej kōpool Jerusalem, innām kom naaj jeļā epaak kajeepeplōk e.
- [21] Innām ro rej pād i Judia ren ko ñan toł ko: im ro rej pād eolōpin ren diwōjļōk; im ro rej pād i āne ko iturin ren jab deļoñ ilowan.
- [22] Bwe raan kein raan in joñan koqtan, bwe ren kam̄ool men otemjej ar jeje.
- [23] A wo ñan ro rej bōrōro, im ñan ro rej kaninnin ilo raan ko! bwe e naaj ḁap eñtaan ioon laj, im illu ioon armej rein.
- [24] Im re naaj buñ kōn mejan jāje, im naaj ãñinļōk er ḡottan iri ñan aelōñ otemjej; im ri aelōñ ko re naaj juuri Jerusalem, ñan iien ko an ri aelōñ ko rejejjet.

- [25] Im e naaj wor kakōjle ko ilo aļ, im ilo allōñ, im ilo iju ko; im ioon laļ eñtaan an ri aelōñ ko, kab ḥokjenaer kōn ñūrñūr lojet im ọko;
- [26] Būruen armej re addimejłok kōn lōlñōñ, im kōn kōljake men ko re naaj wałok ioon laļ; bwe kajoor ko an lañ naaj kamakūtkūt er.
- [27] Im ilo iien eo re naaj lo Nejin armej itok ilo kōdō kōn kajoor im eļap aiboojoj.
- [28] A ñe men kein re jino in wałok, innām kom̄win reilōñłok im jer: bwe epaaktok kōtłok kom.
- [29] Im Ej kōnono būrabōļ ñan er: Kom̄win lale wōjke fig im wōjke otemjej;
- [30] Kiiō ke rej juļ komij ɿeo im make jelā bwe iien rōk epaak.
- [31] Im barāinwōt kom, ñe komij lo men kein re wałok, kom̄win jelā bwe aelōñ in Anij epaak.
- [32] Em̄ool Ij ba ñan kom, Epepen iŋ e jāmin jako ñan iien ejejjet men otemjej.
- [33] Lañ im laļ re naaj jako: a naan ko Aō re jāmin jako.
- [34] A kom̄win kōjparok kom ñe ab obrak būruemi kōn tōr, im kadek, im inepata ko an laļ iŋ, im em̄ōkaj an raan eo itok iomi āinwōt jān:
- [35] Bwe āindein e naaj itok ioon ro otemjej rej jokwe ioon mejan aolepen laļ.
- [36] A kom̄win ekil im jar iien otemjej, bwe kom̄win maroñ in ko jān men otemjej men ko re naaj wałok, im bwe kom̄win jutak īmaan mejan Nejin armej.
- [37] Im ilo raan otemjej Ej katakin ilowan tempel: im ilo boň ej diwōj ḥok im pād ilo tol etan Olivet.
- [38] Im armej otemjej rej itok ñe ejibboň ñan ippān ilowan tempel bwe ren roñjake.

JEPTA 22

- [Lk 22.1] Kiiō kwōjkwōj in bred e jab leven ej epaak, etan kijoone.
- [2] Im pris ro reļap im skraib ro rej pukot kōjkan aer ḡan E; bwe re mijak armej.
- [3] Im Setan ej deļoň ilowan Judas āt eo juon Iskariōt, e juon iaan joñoul im ruo.
- [4] Im ej ilōk im pepe ippān pris ro reļap im kapen ro kōjkan an ketak E ñan er.
- [5] Im rej ḡōñōňō im ḡuri bwe ren leļok ḡAn ñan e.
- [6] Im ej bōk ñan būrueir, im pukot bwe en ketak E ñan er iien jar ejako.
- [7] Im raan in bred e jab leven e ar itok, ke rej katok kōn men in kijoone.
- [8] Im ej jilkinłok Piter im Jon im ba, Kom̄win ilōk im kapojak ñan kōj kwōjkwōj in kijoone, bwe jān ḡōñā.
- [9] Im re ba ñan E, Ewi ijo Kwō kōnaan bwe kōmin kapojak?
- [10] Im E ba ñan erro, Lo, ñe kom deļoň ilowan jikin kwelōk, juon armej e naaj ioon kom, ej bōktok kein itōk: kom̄win ḥoor e ilowan ḡweo ijo ej deļoň ie.
- [11] Im kom naaj ba ñan irooj in ḡweo, Ri Kaki e ba ñan eok, Ewi ḡōjabuweo, ijo I naaj ḡōñā men in kijoone ippān ro ri kalooora?
- [12] Im e naaj bakajjen ñan kom̄ro po jabeo eļap ededeļok: ijo kom̄win kapojak.
- [13] Im rej ilōk, im lo āinwōt E ar ba ñan er: im rej kapojak men in kijoone.
- [14] Im ke awa e moottok Ej jibadek im ro ri jelōk ippān.
- [15] Im E ba ñan er, Eļap I ar kōnaan ḡōñā men in kijoone iŋ ippemi ḡokta jān Aō eñtaan:
- [16] Bwe Ij ba ñan kom, I jāmin bar ḡōñā men iŋ, ñan iien eo kamooile ilo aelōñ in Anij.
- [17] Im Ej bōk kab, im jar, im ba, Kom̄win bōk men iŋ im ajej ñan kom:

- [18] Bwe Ij ba ñan kom, I jāmin idaak jān leen vain ñan iien eo aelōñ in Anij e naaj itok.
- [19] Im Ej bōk bred im jar, im ruji, im leļok ñan er, im ba, Men in ānbwinniō eo leļok kōn kom; kom̄win kōm̄man men iñ ilo ememej Eō.
- [20] Im āindein kab ālikin ḡoñā, im ba, Kab in kallimur eo ekāäl ilo daõ eo etqor ḥok kōn kom.
- [21] A lo, pein eo ej ketak Eō ej ippa ioon tebōl.
- [22] Bwe emool Nejin armej Ej ilok āinwōt pepe ḡokta: a wo ñan armej eo e naaj ketak E.
- [23] Im re jino aer kajjitōk ippān doon, wōn iaer e naaj kōm̄man men iñ.
- [24] Im juon akwāäl ej walok ippaer, wōn iaer e naaj ḥaptata.
- [25] Im E ba ñan er, Kiñ ro an ri aelōñ ko rej irooj ioer; im ro rej irooj ioer likūt etaer ri kōm̄man em̄man.
- [26] A kom jāmin āierwōt; a eo e kōnaan en ḥaptata ippemi, en āinwōt eo edik: im eo ej irooj en āinwōt eo ej ri korijer.
- [27] Bwe ewi eo elap, eo ej jibadek im ḡoñā, ak eo ej jerbal? e jab eo ej jibadek im ḡoñā ke? a Ņa ij pād ippemi āinwōt eo ej jerbal.
- [28] A komeo, ro raar pād ippa ilo men ko raar kapo Eō kaki.
- [29] Im Ij likūt ñan kom juon aelōñ āinwōt Jema e ar likūt ñan Eō.
- [30] Bwe kom̄win ḡoñā im idaak iturin Aō tebōl ilo Aō aelōñ; im kom naaj jijet ioon tūroon ko, im ekajet joñoul im ruo bwijin Israel.
- [31] Saimōn, Saimōn, lo, Setan e ar kōnaan bōk eok bwe en liklik eok āinwōt wit:
- [32] A I ar jar kōn eok bwe am̄ tōmak e jāmin jako; im ñe em̄oj am̄ bar oktak, kwōn kakajoor ro jeiõm im jatiõm.
- [33] Im e ba ñan E, Irooj, ij pojak bwe in etal ippam̄ ñan ilowan prisōn, im ñan mej.
- [34] Im E ba, Ij kōnnaanōk eok, Piter, kako e jāmin ikkūr rainin, ñan iien eo kwō naaj kaarmejjete
am̄ jelā Ņa, alen jilu.
- [35] Im E ba ñan er, Ke I ar jilkinļok kom im ejjeļok bōjø in ḡAn, ak bōjø in ekkan, ak juuj ko, ewor ke ami aikuj? im re ba, Ejjeļok.
- [36] Im E ba ñan er, A kiiõ eo bōjø in ḡAn ippān, en bōke, im barāinwōt bōjø in ekkan: im eo ejjeļok an jāje, en wiakake an nuknuk im wiaik juon jāje.
- [37] Bwe Ij ba ñan kom, bwe men in ar je en jejjet kōn Eō, Im raar bwiin E ippān ro ri jerōwiwi: bwe men ko kōn Eō rej jejjet.
- [38] Im re ba, Irooj, lo, iiõ ruo jāje. E ba ñan er, Em̄oj.
- [39] Im Ej diwōjļok im ilok, āinwōt An kōm̄man ḡokta, ñan tol Olivet; im barāinwōt ri kaļooran rej ļoor E.
- [40] Im ke Ej i jikin eo, E ba ñan er, Kom̄win jar bwe kom̄win jab deļoñ ilo kapo.
- [41] Im E make ilok jān er, nañin joñan kade kōn dekā, im bukwelōlō, im jar.
- [42] Im ba, Jema eļaññe kwō kōnaan, Kwōn bōkļok kab iñ jān Eō: a en jab ankil Aō a Am̄ wōt.
- [43] Im juon enjeļ ej weaaktok ñan E jān lañ, im kakajoor E.
- [44] Im ilo An eñtaan Ej kaļaplōk An jar: im An menokadu āinwōt elap piliñliñ in bōtōktōk e wōtļok ioon bwidej.

- [45] Im ke Ej jerkak jān jar im itok ñan ro ri kałooran, Ej lo aer kiki kōn būromőj,
- [46] Im E ba ñan er, Etke komij kiki? kom̄win jerkak im jar bwe kom̄win jab dełoñ ilo kapo.
- [47] Ke Ej kōnono, lo, juon jar, im eo etan Judas, juon iaan joñoul im ruo ej ilók im̄aer, im kepaak Jijej bwe en mejenmaik E.
- [48] A Jijej e ba ñan E, Judas, kwōj ketak Nejin armej kōn mejenma ke?
- [49] Ke ro rej pād iturin rej lo ta eo naaj kōm̄mane, re ba, Irooj, kōm naaj jepak kōn jāje ke?
- [50] Im juon iaer ej jepak korijeran pris eo elap, im bukwe lojilñin anbwijmaroñan.
- [51] Im Jijej e uwaak im ba, Kom̄win kajekdōq men in. Im Ej uññür lojilñin, im kemour e.
- [52] Im Jijej e ba ñan pris ro reļap, im kapen in tempel ro, im elder ro, ro rej itok ñan ippān, Komij itok ke, āinwōt jum̄ae ri kowadoñ kōn jāje ko im ḡade ko?
- [53] Ke I ar pād ippemi raan otemjej ilowan tempel, kom ar jab erłoki peimi jum̄ae Eō: a awa in awa eo ami, im kajoor an marok.
- [54] Innām rej jibwe, im tōl ḡok E, im āñinłok E ñan ilowan im̄on pris eo elaplap. A Piter ej loor e etołok.
- [55] Im ke em̄oj aer kōjo kijeek ikōtaan im, im jijet ippān doon, Piter ej jijet eołopeir.
- [56] Im juon jiroñ ej lo e, ke ej jijet ilo meram in kijeek eo, im kallimjeke, im ba, Le in e ar barāinwōt ippān.
- [57] Im ej kaarmejjete, im ba; Kōrā I jab jelā E.
- [58] Im tokālik jidik bar juon ej lo e, im ba, Im kwe barāinwōt juon iaer. Im Piter e ba, Armej, jab.
- [59] Im e nañin juon awa tokālik bar juon elap an ba, Aet, em̄ool, e in e ar barāinwōt ippān: bwe e ri Galili.
- [60] Im Piter e ba, Armej, I jaje ta eo kwōj ba. Im kiiökiiō ke ej kōnono, kako ej ikkūr.
- [61] Im Irooj ej oktaklik, im kallimjeke Piter. Im Piter ej keememej naan eo an Irooj, kōjkan E ar ba ñan e, mokta jān kako ej ikkūr, kwō naaj kaarmejjet Eō alen jilu.
- [62] Im Piter ej diwōjłok, im elap an jañ.
- [63] Im armej ro rej dāpij Jijej rej kajjirere kake im deñłoke.
- [64] Im ke em̄oj aer pinej mejan, rej kajjitōk ippān, im ba, Kwōn rūkaanij, wōn eo e ar ubrare Eok?
- [65] Im bar elōñ men ko renana raar kōnono ḡae E.
- [66] Im ke ej raantak, elder ro an armej ran, pris reļap im skraib ro, rej kweilokłok, im rej āñintok E ilo aer pepe, im ba,
- [67] Kwe ri Kūraj ke? Kwōn kōnnaanōk kōm. Im E ba ñan er, Elaññe Ij kōnnaanōk kom, kom jāmin tōmak Eō.
- [68] Im elaññe Ij kajjitōk ippemi, kom jāmin uwaak Eō.
- [69] A jān iien in Nejin armej e naaj jijet i anbwijmaroñan kajoor an Anij.
- [70] Innām er otemjej re ba, Innām Kwe nejin Anij ke? Im E ba ñan er, Komij ba wōt, bwe Ņ a E.
- [71] Im re ba, Ewi ad bar aikuj men in kōnnaan? bwe kōj, jaar roñjake jān loñin.

- [2] Im re jino aer kinaaklök E im ba, Kōm ar lo Łe iŋ E kankeke ri aelōñ iŋ am, im bōbrae leļok owōj ñan Sizar, im ba, E make Kūraiij kiñ.
- [3] Im Pailat ej kajjitōk ippān im ba, kwe kiñ an ri Ju ro ke? Im E uwaak im ba, Kwōj ba wōt.
- [4] Innām Pailat e ba ñan pris ro reļap im ñan armej ro, I jab lo bōd ippān armej iŋ.
- [5] Im rej kaļapłok aer ba, Ej kōm̄makūtkūt armej, im katakin i aolepen Judia, im jino jān Galili ñan ijin.
- [6] Ke Pailat ej roñjake ej kajjitōk, armej iŋ ri Galili ke?
- [7] Im ko emōj an jelā bwe E doon Herod, ej jilkinłok E ñan Herod eo ej barāinwōt pād i Jerusalem ilo raan kein.
- [8] Im ke Herod ej lo Jijej, eļap an lañlōñ: bwe eto an kōnaan lo E, bwe e ar roñ kōn E, im ej katmāne bwe e naaj lo jabdewōt men in bwilōñ Ej kōm̄mane.
- [9] Im ej kajjitōk ippān im elōñ an in naan; a ejjeļok An uwaak e.
- [10] Im pris ro reļap im skraib ro rej jutak im eļap aer kinaaklök E.
- [11] Im Herod kab ri tariñae ro an rej ke kajekdōq E, im kajjurere im kanuknuk E kōn liboror e kanooj aiboojoj, im bar jilkinłok E ñan Pailat.
- [12] Im ilo raan eo Pailat im Herod rej jeraik doon: bwe ḡokta rejro kōjdate doon.
- [13] Im Pailat ej añiñintok pris ro reļap im irooj ro im armej raŋ,
- [14] Im ba ñan er, Kom ar añiñintok armej iŋ ñan eō aïnwōt juon ej kankeke armej; im lo, ña emōj aō kajitūkun E īmaan mejemi, im I ar jab lo nana ippān armej iŋ kōn men ko komij kinaaklök E kaki:
- [15] Aet, barāinwōt Herod; bwe I ar jilkinłok kom ñan e; im lo, ejjeļok men eo E ar kōm̄mane bwe En mej kake.
- [16] Innām I naaj deñļok E im kōtļok E.
- [17]
- [18] A er otomezj rej jimor lamōj im ba, Joļok armej iŋ, im kōtļok Barrabas ñan kōm:
- [19] Juon eo kōn kabuñpata ilo jikin kwelok eo, im kōn uror, ar joļok e ilowan prisōn.
- [20] A Pailat ej kōnaan kōtļok Jijej, im e bar kōnono ñan er:
- [21] A rej lamōj, im ba, Debwāäl E, debwāäl E.
- [22] Im e ba ñan er alen kein ak jilu Etke? ta eo enana E ar kōm̄mane? I ar jab lo ruō bwe En mej: kōn men iŋ I naaj deñļok e, im kōtļok E.
- [23] A rej kapen aer in naan im eļap ainikieir, im rej kajjitōk bwe en debwāäl E. Im ainikieir rej bōk anjo.
- [24] Im Pailat ej liaaklök bwe en aïnwōt aer kajjitōk.
- [25] Im ej kōtļok eo kōn kabuñpata im uror ar joļok e ilowan prisōn, eo raar kōnaan; a ej ketak Jijej ñan ankil aer.
- [26] Im ke rej añinļok E, rej jibwe juon etan Saimōn, ri Sairine, ej itok jān lujen āne, im rej likūt debwāäl eo ioon bwe en inekļok e ilokōn Jijej łok.
- [27] Im eļap jaran armej, im kōrā raŋ raar jañ im liaajļoļ kōn E, rej ċoor E.
- [28] A Jijej ej oktaklik ñan er im ba, Kōrā ro kom ri Jerusalem, komwin jab jañōt Eō, a komwin jañōt kom im ro nejōmi.

- [29] Bwe lo, raan ko re naaj itok, iumwier re naaj ba, Emōñōñō ro re war, im loji ko raar jab kemour, im tit ko raar jab kaninnin.
- [30] Iien eo re naaj jino aer ba ñan toł ko, Komwin buñ iom; im ñan toł ko redik, Komwin kalbubu kõm.
- [31] Bwe eļaññe rej kõmman men kein ilo wōjke emour, ta eo re naaj kõmman ilo eo e mōrā?
- [32] Im rej ãñinłok bar ruo ippān, ro ri kõmman nana, bwe ren ḡan er.
- [33] Im ke rej itok ñan jikin eo, etan lāt in bar, ijo rej debwāäl E, im ro ri kõmman nana, juon i anbwijmaronon, im juon i anmiñin.
- [34] Innām Jijej e ba, Jema, kwōn jołok rueir; bwe re jaje ta eo rej kõmmane. Im re ajej nuknuk ko An, im kõmman kakölle.
- [35] Im armej rañ rej jutak im alwōj. Im barāinwōt irooj ro rej kajjirere im ba, E ar lōmoor ro jet, En make lōmooren, eļaññe E ri Kūraiij an Anij, Eo E ar kālōt E.
- [36] Im ro ri tariñae rej barāinwōt kajjirere kake, rej itok ñan ippān, im lełok vinegar ñan E,
- [37] Im ba, Eļaññe Kwe kiñ an ri Ju ro, Kwōn make lōmoorōm.
- [38] Im barāinwōt juon jeje ilōñin, E IN KIÑ AN RI JU RO.
- [39] Im juon iaan ro ri kõmman nana, ro rej toto, ej kajjirere kake, im ba, Eļaññe Kwe ri Kūraiij, Kwōn make lōmoorōm im kõmro.
- [40] A eo juon ej uwaak e im kauwe, im ba, Kwō jab mijak Anij ke, bwe kwe ilo juon wōt liaakłok?
- [41] Aet, im ejimwe aer ḡan kōjro; bwe jej bōk oñān jerbal ko ad: a armej in ejjełok An kõmmanmān nana.
- [42] Im E ba, Jijej, Kwōn keememej eō ñe Kwōj itok ilo Am aelōñ.
- [43] Im Jijej e ba ñan e, Emool Ij ba ñan eok, Rainin kwō naaj pād ippa ilo paredais.
- [44] Im kiiō enañin joñoul im ruo awa, im marok ej pād ioon aolepen ãne ñan jilu awa.
- [45] Im al e marok, im rōñel nuknuk ilowan tempel ej potak eołōp.
- [46] Im ke emōj an Jijej lañōj kōn eļap ainikien, E ba, Jema Ij lewōj Aō ilo piom: im ke emōj An ba men in E mej.
- [47] Im ke Senturiōn ej lo men eo kõmmane, ej wūjtake Anij, im ba, emool armej in E wānōk.
- [48] Im armej otomez ro rej kweilóklōk ñan men in, ke rej lo men ko kõmman, rej ubrare ubeir, im jepļaakłok.
- [49] Im ro otomez ro jeran, im kōrā ro rej ċoor E jān Galili, rej jutak etołok, im lale men kein.
- [50] Im lo, juon armej, etan Josep, ri pepe, armej emānan im wānōk;
- [51] (E in e ar jab bōk ñan bürueir ilo aer pepe im kõmman,) e ri Aremetia, jikin kwelok an ri Ju ro: ej katmāne aelōñ in Anij.
- [52] Armej in ej ilōk ñan ippān Pailat im kajjitōk ubōn Jijej.
- [53] Im ej bōklałłok, im kūtimi ilo nuknuk linen, im liküt e ilo lōb jekjek ilo dekā, ijo armej e jañin babu.
- [54] Im raan eo raan in kapojak, im epaak Jabōt.
- [55] Im barāinwōt kōrā, ro raar itok ippāntok jān Galili, rej ċoor łok, im lo lōb eo, im kōjkan An ubōn babu.
- [56] Im re jepļaak, im kapoj tolaj ko im men in kapit ko; im rej kakkije iumwin raan Jabōt, ãinwōt kien.

JEPTA 24

- [Lk 24.1] A ilo raan eo ɔmokta ilo wiik, ke e raantak, rej ilok ñan lõb eo, im bõktok toļaj ko raar kapoji.
- [2] Im rej lo ejmaan eo e dãpiļok jān lõb eo.
- [3] Im rej deļoñ ilowan, im jab lo ubõn Irooj Jijej.
- [4] Im ke elap aer pere kake, lo, ruo armej rej jutak iturir, ilo nuknuk ko re jatõltõl:
- [5] Im ke rej lõlñõñ, im jirļok mejeir ñan bwidej, rejro ba ñan er, Etke komij pukot eo Emour, ippān ro re mej?
- [6] E jab pād ijin, a emõj An jerkakpeje: komwin keememej kõjkan An kõnono ñan kom ke E ar pād wõt i Galili,
- [7] Im ba, Nejin armej, naaj ketak E ilo pein armej re nana, im naaj debwāäl E, im ilo raan eo kein ka jilu E naaj jerkakpeje.
- [8] Im rej keememej naan ko An,
- [9] Im jeplaak jān lõb eo, im kwalok men kein otemjej ñan joñoul im juon, im ro jet otemjej.
- [10] Meri Magdalini, im Joanna, im Meri jinen Jemes, im bar jet kõrā ippaer, ro raar kwalok men kein ñan ro ri jelõk.
- [11] Im naan kein rej walok ñan er āinwõt naan waan, im re jab tõmak er.
- [12] A Piter e jutak im ettõr ñan lõb eo: im ke ej jirļok, ej lo nuknuk linen ko make iaer, im ej ilok ñan jikin, im bwilõn kõn men eo e ar walok.
- [13] Im lo, ruo iaer rej ilok ilo raan eo ñan juon jikin kwelok etan Emmeõs, eo jān Jerusalem nañin ruwalitõk ɔmamil.
- [14] Im rejro kõnono ñan doon kõn men kein otemjej raar walok.
- [15] Im ke rej kõnono im bwebwenato ñan doon, Jijej ej make kepaak, im etal ippaer.
- [16] A dãpij mejeir bwe ren jab kile E.
- [17] Im E ba ñan er, Ta men ko komro kõnono ñan doon, ke kom etal? Im rej bõjrak im bûromõj mejeir.
- [18] Im juon iaer etan Kliopa, e uwaak im ba ñan E, Kwe ruwamæjet wõt ilo Jerusalem, im Kwaar jab jelā men ko re walok ijo ilo raan kein ke?
- [19] Im E ba ñan er Men rot? Im re ba ñan E, Kõn Jijej ri Nazeret, eo ri kanaan ekajoor ilo jerbal im naan ɔmaan mejan Anij im armej otemjej:
- [20] Im kõjkan pris ro relap im irooj ro am raar ketak E bwe re liaakļok E ñan mej, im raar debwāäl E.
- [21] A kõm ar katmâne bwe E eo E naaj lõmõoren ri Israel; aet, im bar jet jān men kein otemjej, rainin raan eo kein ka jilu jān iien eo men kein otemjej kõm̄An.
- [22] Bar juon, jet kõrā iaan jeramiõñ raar kabwilõn kõm, ro raar pād i lõb eo ke e jibboñ;
- [23] Im ke raar jab lo ubõn, rej itok im ba, raar lo juon visiõn an enjeļ ro, raar ba, Ej mour.
- [24] Im jet iaan ro ippān raar ilok ñan lõb eo, im lo āinwõt kõrā ro raar ba: a re jab lo E.
- [25] Im E ba ñan er, O armej ri anniabeab im e rumwij bûruemi kõn tõmak men ko otemjej ri kanaan raar kõnono kaki!
- [26] E jab em̄man bwe ri Kūraijs en eñtaan kõn men kein, im deļoñ ilo aiboojoj eo An ke?

- [27] Im Ej jino ippān Moses im ri kanaan otemjej, im kamelejeik ñan erro ilo Jeje ko otemjej men ko kōn E make.
- [28] Im rej kepaak jikin kwelok eo, ijo rej ilok ñan e: im Ej kōmman ãinwōt E kōnaan ilok imaan lōk.
- [29] A rejro dāpij E, im ba, Kwōn pād ippem: bwe ejota, im e nañin boñ. Im Ej deļoñ bwe En pād ippaer.
- [30] Im ke Ej jibadek in mōñā ippaer, Ej bōk bred, im jar, im ruje, im lelōk ñan er.
- [31] Im epellōk mejeir, im rej kile E; im E moñ lōk jān er.
- [32] Im rejro ba ñan doon, Būrued e jab bwil ilowad ke E ar kōnono ñan kōj ilo ial eo, im ke E ar kamelejeik Jeje ko ñan kōjro ke?
- [33] Im rej jutak ilo awa eo, im jeplaak ñan Jerusalem, im lo joñoul im juon raar kweiloklok, im ro rej pād ippaer,
- [34] Im ba, Emool Irooj e ar jerkakpeje im E ar weaaktok ñan Saimōn.
- [35] Im rejro kōnnaanōk men ko rej wałok ñan er ilo ial, im kōjkan aer kile E kōn ruje bred.
- [36] Im ke rej kōnono men kein, Jijē e make jutak eołopeir, im ba ñan er, Aenōmman en ippemi.
- [37] A rej mijak im lōlñōñ, im lōmṇak bwe rej lo juon Jetōb.
- [38] Im E ba ñan er, Etke komij lōkjenaami? im etke kajjitōk rej wałok ilo būruemi?
- [39] Komwin lale peiō im neiō, bwe Ņa make: komwin likūt peōmi ioñ im lo; bwe jetōb ejjełok kanniōkin im diin, ãinwōt komij lo ippa.
- [40] Im ke emōj An kōnono men in, Ej kwałok pein im neen ñan er.
- [41] Im ke re jab tōmak kōn lañlōñ, im rej bwilōñ, Ej ba ñan er, Ewor ke mōttan kijemi ippemi?
- [42] Im rej lelōk ñan E mōttan ek kōmat.
- [43] Im Ej bōke im mōñā imaan mejeir.
- [44] Im E ba ñan er, Naan kein naan ko Aō I ar kōnono ñan kom, ke I kar pād ippemi, bwe em̄man ren jejjet men otemjej, men ko ar je ilo kien Moses, im ilo ri kanaan ro, im ilo Sam ko kōn Eō.
- [45] Innām Ej kapellōk aer Jołātāt, bwe ren jelā Jeje ko,
- [46] Im ba ñan er, Āindein ar je, bwe ri Kūraiij e naaj eñtaan, im jerkakpeje jān re mej ilo raan kein ka jilu:
- [47] Im bwe naaj kwałok ukelōk im jeorłok jerowiwi ko ilo Etan ñan ri aelōñ otemjej, jinojnān Jerusalem.
- [48] Im kom ri kōnnaan kōn men kein.
- [49] Im, lo, Ij jilkinwōj kallimur an Jema iomi; a komwin kattar i ilo jikin kwelok Jerusalem, ñan tōr eo kajoor jān lañ ej imwe kom.
- [50] Im ej ãñinłok er ñan ikijjen Betani, im Ej kotaki pein im jare er.
- [51] Im ke Ej jare er, ej ilok jān er, im bōk lōñłok E ilo lañ.
- [52] Im rej kabuñ ñan E, im jeplaak ñan Jerusalem ilo elap lañlōñ;
- [53] Im iien otemjej rej pād ilo tempel, wūjtake im jar ñan Anij.

JON

JEPTA 1

- [Jn 1.1] Ilo jinoин Naan eo, im Naan ippān Anij, im Naan Anij.
- [2] E iŋ ilo jinoин ippān Anij.
- [3] E ar kōмmān men otemjej; im ejjełok men eo E ar jab kōмmāne, men eo emōj kōмmānjaনe.
- [4] Mour ilo E, im mour meram an armej ro.
- [5] Im meram ej romaaк ilo marok, im marok e ar jab bōk e.
- [6] Ar jilkintok juon armej jān Anij, im etan Jon.
- [7] E iŋ ej itok kōn kōnnaan, bwe en kōnnaan kōn Meram, bwe armej otemjej ren tōmak kōn e.
- [8] E jab Meram eo, a e ar itok bwe en kōnnaan kōn Meram eo.
- [9] Eo Meram emool, ej kameram armej otemjej, im itok ñan laj.
- [10] E ar pād i laj, im E ar kōмmān laj, im laj e jaje E.
- [11] E ar itok ñan men ko An, im ro doon raar jab bōk E.
- [12] A ro raar bōk E, E ar leļok ñan er bwe ren erom nejin Anij, ñan ro rej lōke Etan:
- [13] Ro raar lotak, jab jān bōtōktōk jab jān ankilaan kanniōk, jab jān ankilaan armej, a jān Anij.
- [14] Im Naan e ar kanniōk im pād ipped, (im jaар kallimjek An aiboojoj, aiboojoj āinwōt an juon wōt ri keotak jān Jemen) eobrak kōn jouj im ḡool.
- [15] Jon ej kōnnaan kōn E, im lamōj, im ba, E iŋ eo I ar kōnono kake, Eo ej itok ālikū emān jān eō; bwe E kar ḡokta jān eō.
- [16] Bwe kōj otemjej jaар bōk jān An eobrak im jouj ioon jouj.
- [17] Bwe ar letok kien kōn Moses, a jouj im ḡool raar itok kōn Jijej Kūraij.
- [18] Ejjełok armej e ar lo Anij jabdewōt iien; juon wōt Nejin E ar keotak, Ej pād i ubōn Jemen, E ar kwałok E.
- [19] Im men iŋ Jon ej kōnnaan, ke ri Ju ro raar jilkinłok ñan e pris ro im ro ri Livai jān Jerusalem bwe ren kajjitōk ippān, Wōn kwe?
- [20] Im ej kwałok, im jab kaarmejjete; im ej kwałok, Ņa I jab ri Kūraij.
- [21] Im rej kajjitōk ippān, Innām ekōjkan? Kwōj Elaija ke? Im e ba, I jab e. Kwe ri kanaan eo ke? Im e uwaak, Jab.
- [22] Innām re ba ñan e, Wōn kwe, bwe kōmin uwaak ro raar jilkintok kōm. Ta eo kwōj ba kōn kwe?
- [23] E ba, Ņa ainikien juon ej lamōj i āne jeđaden, Kwōn kajimwe ial an Irooj, āinwōt Aiseia ri kanaan e ar ba.
- [24] Im ro jilkintok er jān Parisi ro.
- [25] Im rej kajjitōk ippān, im ba ñan e, Innām etke kwōj peptaij, elāññe kwō jab ri Kūraij, ak Elaija, ak ri kanaan eo?
- [26] Jon ej uwaak er im ba, Ņa ij peptaij kōn dān; a juon ej jutak eołopemi, Eo kom jaje;
- [27] Aet Eo ej itok ālikū, kworōn ballin neen I patkake bwe in jeļate.

- [28] Emőj kōmanṁan men kein ilo Betani i reeaar in Jordan, ijo Jon e ar peptaij ie.
- [29] Raan eo ilju Jon ej lo Jijej itok ñan ippān, im ba, Lo, Laam an Anij, Eo ej bōkłok an lał jerowiwi!
- [30] E iñ eo ij ba kake, Ālikū juon emmaan Ej itok eutiej jān eõ; bwe E ar mokta jān eõ.
- [31] Im I ar jaje E; a bwe kōn kwałok E ñan Israel, kōn men iñ ij itok im peptaij ilo dān.
- [32] Im Jon ej kōnnaan im ba, I ar lo Jetōb kālałtak, āinwōt ḡule, jān lañ, im Ej pād ioon.
- [33] Im I ar jaje E; a Eo e ar jilkintok eõ bwe in peptaij ilo dān, e ar ba ñan eõ, Ioon Eo kwō naaj lo Jetōb kālałtak, im pād ioon, e iñ eo ej peptaij ilo Jetōb Kwōjarjar.
- [34] Im I ar lo im kōnnaan bwe E iñ Nejin Anij.
- [35] Bar juon, raan eo ilju, Jon e jutak, im ruo iaan ri kałooran;
- [36] Im ej kallimjek Jijej ke ej etetal, im e ba, Lo, Laam an Anij!
- [37] Im ro ri kałooran, erro rej roñ an kōnono, im rej loor Jijej.
- [38] Innām Jijej ej oktak im lo aer loor E, im E ba ñan er, Ta eo komro pukot e? Re ba ñan E, Rabbai (ukōtōn naan iñ Ri Kaki) Kwōj pād ia?
- [39] E ba ñan er, Itok im kom naaj loe. Kōn men iñ rej itok im lo ijo Ej pād ie, im pād ie, im pād ippān ilo raan eo; bwe enañin emān awa.
- [40] Juon iaan ro raar roñ an Jon kōnono, im loor E, e Andru, jaten Saimōn Piter.
- [41] Mokta ej pukot Saimōn jein, im ba ñan e, Kōm ar lo Messaia, (ukōtōn naan Kūrai.)
- [42] Ej āñintok e ñan Jijej. Ke Jijej ej lo e, E ba, Kwe Saimōn nejin Jon, naaj liküt etañ Sipas (ukōtōn naan iñ Piter.)
- [43] Ilo raan eo ilju Jijej e kōnaan ilok ñan Galili, im Ej lo Pilip: im Jijej e ba ñan e, Kwōn loor Eõ.
- [44] Im Pilip e ri Betseida, jikin kwelok an Andru im Piter.
- [45] Pilip ej lo Natanael, im ba ñan e, Kōm ar lo E, eo Moses ilo kien, im ro ri kanaan raar je kake, Jijej ri Nazeret, nejin Josep.
- [46] Im Natanael e ba ñan e, Jabdewōt men eo em̄an ej itok jān Nazeret ke? Pilip e ba ñan e, Kwōn itok im lo e.
- [47] Jijej ej lo Natanael itok ñan ippān, im E ba ñan e, Lo, ri Israel em̄ool, ejjełok ḡon ippān!
- [48] Natanael e uwaak im ba ñan E, Kwō jełā ña jān ia? Jijej e uwaak im ba ñan e, ḡokta jān an Pilip kūrtok eok, ke Kwar pād ium̄win wōjke fig, I ar lo eok.
- [49] Natanael e uwaak im ba ñan E, Rabbai, Kwe Nejin Anij; Kwe kiñ in Israel.
- [50] Jijej e uwaak im ba ñan e, Bwe Ij ba ñan eok, I ar lo eok ium̄win wōjke fig, kwō tōmak ke? kwō naaj lo men ko relap jān men kein.
- [51] Im E ba ñan e, Em̄ool, em̄ool, Ij ba ñan eok, Tokālik kwō naaj lo lañ epellök, im enjeł in Anij rej wanlōñłok im wanlałtak ioon Nejin armej.

JEPTA 2

- [Jn 2.1] Im raan eo kein ka jilu juon pālele ilo Kena in Galili; im jinen Jijej ej pād ijo.
- [2] Im rej jiroñ Jijej im ro ri kałooran, bwe ren itok ñan pālele eo.
- [3] Im ke e mat wain, Jinen Jijej e ba ñan E, Ejjełok wain ippaer.
- [4] Jijej e ba ñan e, Kōrā, ta eo ippa im ippam? awa eo Aõ e jañin itok.
- [5] Jinen e ba ñan ro ri korijer, Men eo jabdewōt Ej ba ñan kom, komwin kōmānñane.
- [6] Im jiljino jäpe dekā in dān rej pād ijo, āinwōt ḡanit in karreo an ri Ju ro, joñoul im jiljilimjuon ak roñoul im ḡalem galōn ilo juon ñe ej lōñ.
- [7] Jijej e ba ñan er, Komwin teiñ jäpe in dān ko kōn dān. Im rej teiñ im lōñ.
- [8] Im Ej ba ñan er, Komwin katqorłok kiiõ, im bōkłok ñan irooj in kwōjkwōj. Im rej bōkłok.
- [9] Ke emőj an irooj in kwōjkwōj edjoñ dān erom wain, im e jaje jān ia eo, (a ro ri korijer raar katqorłok dān re jelā) irooj in kwōjkwōj ej kūrtok leo pālele,
- [10] Im ba ñan e, Armej otemjej rej letok wain eo emmān mokta; im ke elāp aer idaak, innām eo enana; a Kwar kōjparok wain eo emmān ñan iien inç.
- [11] Men inç jinoinkakōlle ko An, Jijej ej kōmānñane ilo Kena in Galili, im kwałok An aiboojoj; im ri kałooran rej tōmak E.
- [12] Ālikin men inç Ej wanlałtak ñan Kaperneum, E, im jinen, im ro jaten, im ro ri kałooran: im rej pād ijo jab elōñ raan.
- [13] Im epaak kwōjkwōj in kijoone an ri Ju ro; im Jijej ej wanlōñłok ñan Jerusalem.
- [14] Im Ej lo ilowan tempel ro rej wiakake kau komāan im jiip ko im muļe ko, im ro rej wia kōn ḡAn rej jijet.
- [15] Im ke emőj An kōmānñane kein deñłok kooł, Ej kadiwōjłok er otemjej jān tempel, im jiip ko, im kau komāan ko; im lutōkłok ḡAn an ri wia kōn ḡAn, im ukōji tebōj ko aer;
- [16] Im E ba ñan ro rej wiakake muļe ko, Komwin bōkłok men kā jān ije; komwin jab kōmānñane imōn Jema imōn wia.
- [17] Im ri kałooran rej keememej bwe ar je, Kijejeto kōn ḡweo imōm e naaj kañ Eō.
- [18] Innām ri Ju ro re uwaak im ba ñan E, Ta kakōlle eo Kwōj kwałok ñan kōm bwe Kwōj kōmānñane men kein?
- [19] Jijej e uwaak im ba ñan er, Komwin kōkkure tempel inç, im iuñwin jilu raan I naaj kejerkak e.
- [20] Innām ri Ju ro re ba, Tempel inç raar kōmānñane iuñwin eñoul im jiljino iiõ, im Kwōj naaj kejerkak e iuñwin jilu raan ke?
- [21] A E ar kōnono kōn tempel eo ānbwinnen.
- [22] Innām ke emőj An jerkakpeje jān ro re mej, ri kałooran rej keememej E ar ba men inç: im rej tōmak Jeje ko, im naan eo Jijej e ar ba kake.
- [23] Im ke Ej pād i Jerusalem ilo kwōjkwōj in kijoone, ilo raan in kwōjkwōj elōñ rej lōke Etan, ke rej lo kakōlle ko E ar kōmān.
- [24] A Jijej e jab make lōke E ñan er, bwe E jelā armej otemjej,

- [25] Im ejjeļok An aikuj bwe armej en kōnnaan kōn armej; bwe E jelā men eo ilowan armej.

JEPTA 3

- [Jn 3.1] Im juon armej iaan Parisi ro, etan Nikodimōs, Irooj in ri Ju ro:
- [2] E iŋ e ar itok ñan E ilo boñ im ba ñan E, Rabbai, kōm jelā bwe Kwe ri Kaki itok jān Anij: bwe ejjeļok armej ej maroñ in kōmanṁan kakōlje ko kwōj kōmṁAn eļaññe Anij e jab pād ippān.
- [3] Jijej e uwaak im ba ñan e, Emool, emool, Ij ba ñan eok, Eļaññe armej e jab bar ḥotak, e jāmin lo aelōñ in Anij.
- [4] Nikodimōs e ba ñan E, Ekōjkan armej e maroñ ḥotak ñe e rūtto? e maroñ bar deļoñ ilowan lojien jinen, im bar ḥotak ke?
- [5] Jijej e uwaak, Emool, emool, Ij ba ñan eok, Eļaññe armej e jab ḥotak jān dān im Jetōb, e jab maroñ deļoñ ilo aelōñ in Anij.
- [6] Men eo ej ḥotak jān kanniōk e kanniōk, im men eo ej ḥotak jān Jetōb e jetōb.
- [7] Kwōn jab bwilōñ bwe Ij ba ñan eok, Em̄man kom̄win bar ḥotak.
- [8] Kōto ej ukwi ijo e kōnaan, im kwōj roñ an tōnetōñ, a kwō jaje kake ijo ej itok ie tok, im ijo ej ilōk ie ḥok; āindein ro otemjej rej ḥotak jān Jetōb.
- [9] Nikodimōs ej uwaak im ba ñan E, Ekōjkan an maroñ men kein?
- [10] Jijej e uwaak im ba ñan e, Kwe ri kaki in Israel, im jab jelā men kein ke?
- [11] Emool, emool, Ij ba ñan eok, Kōmij kōnono men eo kōm jelā, im kōnnaan men eo kōm ar loe, im kom jab bōk am kōnnaan.
- [12] Eļaññe I ar kwaļok ñan kom men ko an laļ, im kom jab tōmak, ekōjkan ami tōmak, eļaññe Ij kwaļok ñan kom men ko an laň.
- [13] Im ejjeļok armej e ar wanlōnļok ñan laň, a Eo e ar wanlaļtak jān laň, Nejin armej Ej ilo laň.
- [14] Im āinwōt Moses e ar lelōnļok jedpānit eo ilo āne jemaden, āindein naaj lelōnļok Nejin armej:
- [15] Bwe jabdewōt eo ej tōmak ilo E en mour indeeo.
- [16] Bwe kōn an Anij yokwe laļ, E ar letok juon wōt Nejin E ar keotak, bwe jabdewōt eo ej lōke E en jab jako, a en mour indeeo.
- [17] Bwe Anij e ar jab jilkintok Nejin ñan laļ bwe En ekajet laļ, a bwe laļ en mour kōn E.
- [18] Jab ekajet eo ej lōke E; a emōj ekajet eo e jab lōke E, bwe e ar jab lōke etan juon wōt Nejin Anij e ar keotak.
- [19] Im men in ekajet eo, bwe meram e moottok ñan laļ, im armej rej yokwe marok elap jān meram, bwe jerbal ko aer renana.
- [20] Bwe jabdewōt eo ej kōmanṁan nana ej kōjdate meram, im e jab itok ñan meram ñe ab kauwe jerbal ko an.
- [21] A eo ej kōmanṁan ḡool, ej itok ñan meram, bwe en alikkar jerbal ko an, bwe ar kōmṁAn ilo Anij.

- [22] Ālikin men kein Jijej im ro ri kałooran rej itok ñan āne Judia; im Ej pād ijo, im peptaij.
- [23] Im barāinwōt Jon ej peptaij ilo Inon epaak Selim, bwe eļap dān ijo: im rej itok im peptaij.
- [24] Bwe jañin jołok Jon ḥa ilowan prisōn.
- [25] Innām e wałok juon akwāäl ippān ro ri kałooran Jon im juon ri Ju kōn karreo.
- [26] Im rej itok ñan Jon, im ba ñan e, Rabbai, Eo e ar pād ippam i reeaar in Jordan, Eo kwōj kōnnaan kake, lo, E iñ ej peptaij, im armej otemjej rej ilok ñan ippān.
- [27] Jon ej uwaak im ba, Armej e jab maroñ in bōk jabdewōt, eļaññe ar jab lejok ñan e jān lañ.
- [28] Kom make kōnnaan kōn eō, bwe I ar ba, I jab ri Kūraij, a bwe jilkintok eō ṣokta jān E.
- [29] Eo ippān lio ej leo pāleen; a jeran leo, eo e jutak im roñjake, eļap an lañlōñ kōn ainikien leo: innām eñin aō lañlōñ e obrak.
- [30] E naaj ḥaplōk, a ḥa I naaj diklōk.
- [31] Eo ej itok jān lañ E utiej jān otemjej: eo e jān lał e ri lał, im ej kōnono kōn lał: Eo ej itok jān lañ E utiej jān otemjej.
- [32] Im men eo e ar loe im roñjake, men iñ Ej kōnnaan kake, im ejjelok armej ej bōk An kōnnaan.
- [33] Eo e ar bōk An kōnnaan, ej sil men iñ bwe Anij emool.
- [34] Bwe Eo Anij e ar jilkintok Ej kōnono naan ko an Anij: bwe Anij e jab letok Jetōb ñan E kōn joñak.
- [35] Jeman ej yokwe Nejin, im E ar letok men otemjej ilo pein.
- [36] Eo ej lōke Nejin, mour indeeo an: im eo e jab lōke Nejin e jāmin lo mour: a illu an Anij ej pād ioon.

JEPTA 4

- [Jn 4.1] Innām ke Irooj e jelā ekōjkan Parisi ro raar roñ bwe Jijej ej kōm̄man im peptaij elōñ ri kałooran jān Jon,
- [2] (Meñe Jijej e make jab peptaij, a ro ri kałooran)
- [3] Ej ilok jān Judia, im bar ilok ñan Galili.
- [4] Im em̄man En deblok Sameria.
- [5] Innām Ej itok ñan jikin kwelok i Sameria, etan Saikar, epaak bukwōn eo Jekōb e ar lejok ñan Josep nejin.
- [6] Im aebōj an Jekōb ej pād ie. Innām Jijej bwe Ej ṣok kōn An etetal, Ej jijet iturin aebōj eo: im enañin joñoul im ruo awa.
- [7] Juon kōrā in Sameria ej itok bwe en itōk: Jijej ej ba ñan e, Kwōn letok ñan Eō bwe In idaak.
- [8] Bwe ri kałooran raar ilok ñan jikin kwelok eo bwe ren wiaik ṣōñā.
- [9] Innām kōrā in Sameria eo e ba ñan E, Etke Kwe ri Ju kwōj kajjitōk dān in idaak jān eō, ḥa kōrā in Sameria? (Bwe ri Ju ro im ro ri Sameria re jab kōm̄mao ippān doon.)

- [10] Jijej e uwaak im ba ñan e, Ejaññe Kwar jeļā men eo Anij ej letok, im Eo ej ba ñan eok, Kwōn letok ñan Eō bwe In idaak; kwō naaj kar kajjitōk ippān, im E naaj kar lewōj ñan eok dān in mour.
- [11] Kōrā eo e ba ñan E, Irooj, ejjeļok kein itōk ippam, im aebōj iñ e mwila]; innām jān ia Añ dān in mour?
- [12] Kwe elap jān jemed Jekōb, eo e ar letok ñan kōm aebōj iñ, im e make idaak, im ro nejin im kidu ko an ke?
- [13] Jijej e uwaak im ba ñan e, Ro otemjej rej idaak dān iñ re naaj bar maro.
- [14] A jabdewōt eo ej idaak dān eo I naaj leļok ñan e, e jāmin bar maro indeeo: a dān eo I naaj leļok ñan e, e naaj aebōj ilo e im naaj tōrtok ñan mour indeeo.
- [15] Kōrā e ba ñan E, Irooj, kwōn letok dān iñ ñan eō, bwe in jab maro, im jab iten itōk ijin.
- [16] Jijej ej ba ñan e, Kwōn ilem kūrtok ļeo pāliom, im itok ijin.
- [17] Kōrā e uwaak im ba, Ejjeļok ļeo pāleō. Jijej e ba ñan e, Emool am̄ ba, Ejjeļok ļeo pāleō:
- [18] Bwe kar ļalem ļeo pāliom; im eo ej pād ippam kiiō e jab ļeo pāliom; ilo men in emool am̄ ba.
- [19] Kōrā ej ba ñan E, Irooj, ij kab kile Kwe ri kanaan.
- [20] Ro jemem raar kabuñ ioon toļ iñ; im kom ba, Illo Jerusalem ijo armej ren kabuñ ie.
- [21] Jijej ej ba ñan e, Kōrā, kwōn tōmak Eō, awa ej itok, ñe kom jāmin kabuñ ñan Jememi ioon toļ iñ, ak ilo Jerusalem.
- [22] Komij kabuñ ñan men eo kom jaje kake: kōm jeļā eo kōmij kabuñ ñan e, bwe mour jān ri Ju ro.
- [23] Awa ej itok, im kiiō, ñe ri kabuñ remool re naaj kabuñ ñan Jemeir ilo Jetōb im ilo m̄ool: bwe Jemeir ej pukot ro āierwōt bwe ren kabuñ ñan E.
- [24] Anij e Jetōb: im ro rej kabuñ ñan E, ren kabuñ ilo Jetōb im ilo m̄ool.
- [25] Kōrā e ba ñan E, I jeļā bwe Messaia ej itok, (eo etan Kūraijs): ñe Ej itok, E naaj kwal̄ok men otemjej ñan kōm.
- [26] Jijej e ba ñan e, Ņa E, Ņa Ij kōnono ñan eok.
- [27] Im ilo iien iñ ri kalooran rej itok, im bwilōñ bwe Ej kōnono ippān kōrā; a ejjeļok armej e ba, Ta eo Kwōj pukot? ak, Etke Kwōj kōnono ippān?
- [28] Innām kōrā eo ej likūt kein itōk, im ej ilok ñan jikin kwelok, im ba ñan armej ran.
- [29] Kōmwin itok, im lo armej eo e ar kwal̄ok ñan eō men otemjej I ar kōm̄An: e maroñ bwe E iñ ri Kūraijs ke?
- [30] Innām rej ilok jān jikin kwelok, im itok ñan ippān.
- [31] Im ilukwōn iien iñ, ri kalooran rej kajjitōk ippān, im ba, Rabbai, Kwōn m̄oñā.
- [32] A E ba ñan er, Kijiō bwe In m̄oñā, men eo kom jaje kake.
- [33] Kōn men in, ri kalooran re ba ñan doon, Jabdewōt armej e ar bōktok ñan E bwe En m̄oñā ke?
- [34] Jijej ej ba ñan er, Kijiō bwe in kōmanmān ankilaan Eo e ar jilkintok Eō, im bwe In kamōjloč jerbal eo An.

- [35] Kom jab ba ke, Ñe emān allōñ, innām iien ḡadṁōd? lo, Ij ba ñan kom, Kom̄win reiļok, im lale jikin kallib ko; bwe kiiō remouj ilo iien ḡadṁōd.
- [36] Im eo ej ḡadṁōd ej bōk oñān, im ej āintok leen ñan mour indeeo: bwe eo ej jeor im eo ej ḡadṁōd ren jīmor lañlōñ.
- [37] Bwe ilo men iñ emool naan eo, Juon ej jeor, im bar juon ej ḡadṁōd.
- [38] I ar jilkinļok kom bwe kom̄win ḡadṁōd ijo kom ar jab jerbal ie: bar jet raar jerbal, im komij deļoñ ilo aer jerbal.
- [39] Im elōñ iaan ro ri Sameria ilo jikin kwelok eo rej tōmak E kōn naan an kōrā, eo e ar kōnnaan, E ar kwaļok ñan eō men otemjej I ar kōm̄mAn.
- [40] Innām ke ri Sameria rej itok, rej akweļap ñan E bwe En pād ippaer: im Ej pād ijo ium̄win ruo raan.
- [41] Im bar elōñ rej tōmak kōn An in naan;
- [42] Im re ba ñan kōrā eo, Kiiō kōm tōmak, jab kōn am̄ kōnono; bwe kōm ar make roñjake, im jeļā bwe emool E iñ Ri Lom̄ořen laļ.
- [43] Im ilokōn ruo raan Ej ilok jān ijo, im ilok ñan Galili.
- [44] Bwe Jijej e make kōnnaan, bwe ejjeļok naan in nōbar ri kanaan ilo āne eo an.
- [45] Innām ke Ej itok ñan Galili, ri Galili rej bōk E, bwe raar lo men otemjej E ar kōm̄mAn i Jerusalem ilo kwōjkwōj: bwe barāinwōt raar ilok ñan kwōjkwōj.
- [46] Innām Jijej ej bar itok ñan Kena in Galili, ijo E ar kōm̄man dān erom wain. Im juon irooj ej pād ijo, nejin em̄maan e nañinmej i Kaperneum.
- [47] Ke ej roñ bwe Jijej e ar itok jān Judia ñan Galili, ej ilok ñan ippān, im akweļap ñan E bwe En wanlaļtak im kemour nejin, bwe e nañinmej wōt jidik.
- [48] Innām Jijej ej ba ñan e, Eļaňñe kom jab lo kakōļle ko im men in bwilōñ ko, kom jāmin tōmak.
- [49] Irooj e ba ñan E, Irooj, kwōn wanlaļtak ḡokta jān an nejiō mej.
- [50] Jijej ej ba ñan e, Kwōn ilok, nejōm emour. Im armej ej tōmak naan eo Jijej e ar ba ñan e, im ej ilok.
- [51] Im ke ej wanlaļ, ri korijeran rej ioon e, im kōnnaanōk e, im ba, Nejōm emour.
- [52] Innām ej kajjītōk ippaer, Jete awa e jino an mourļok? Im re ba ñan e, Inne ke juon awa nañinmej in bwil ejako jān e.
- [53] Innām jemen e jeļā, bwe ilo awa eo, iien eo Jijej e ar ba ñan e, Nejōm emour: im e make tōmak kab nukwin otemjej.
- [54] Eñin bar kein ka ruo kakōļle Jijej ej kōm̄mane, ke Ej itok jān Judia ñan Galili.

JEPTA 5

- [Jn 5.1] Ālikin men kein juon kwōjkwōj an ri Ju ro; im Jijej ej wanlōñļok ñan Jerusalem.
- [2] Im ilo Jerusalem epaak aor in jiip juon lwe, rej likūt etan ilo naan in Hibru Betesda, Jalem an portiko.
- [3] Ilo er elōñ armej iaan ro re ḡoļño, im re pilo, im re kūrro, im re akā rej babu.
- [5] Im juon armej ej pād ijo, e ar nañinmej ium̄win jilňuul im ruwalitōk iiō.
- [6] Ke Jijej ej lo an babu, im kile bwe eto an pād im āinwōt, Ej ba ñan e, Kwō kōnaan bwe kwōn mour ke?

- [7] Leo e nañinmej ej uwaak E, Irooj, ejjelök armej ippa, ñe dān liñaañjono, bwe en liküt eõ ilowan lwe: a ñe ij deñ, bar juon ej tuwaak ñokta jān eõ.
- [8] Jijej ej ba ñan e, Kwõn jerkak, im bõk kiniõm im etal.
- [9] Im emõkaj an armej eo mour, im bõk kinien, im etal: im raan eo raan in Jabõt.
- [10] Innãm ri Ju ro re ba ñan eo e kar mour, Rainin Jabõt: im e jab mälim bwe kwõn bõk kiniõm.
- [11] A ej uwaak, Eo e ar kemour eõ, E iñ e ar ba ñan eõ, Kwõn bõk kiniõm im etal.
- [12] Innãm rej kajjitõk ippän, Wõn armej eo e ar ba ñan eok, Kwõn bõk kiniõm im etal?
- [13] A ñeo e ar mour e jaje wõn eo: bwe Jijej e ar make ñok jān ijo, im elõn armej rej pãd ie.
- [14] Tokâlik Jijej ej loe ilowan tempel, im E ba ñan e, Lo, kwõj mour wõt: kwõn jab bar kõmanman nana, ñe ab ñapłok an nana itok ñan eok.
- [15] Armej eo ej ilök, im kõnnaanõk ri Ju ro, bwe Jijej eo E ar kemour e.
- [16] Im kõn men eo ri Ju ro rej matõtore Jijej, bwe E ar kõmman men kein ilo Jabõt.
- [17] A Jijej e uwaak er, Jema ej jerbal ñan iiñ iñ, im Ña Ij jerbal.
- [18] Innãm kõn men iñ ri Ju ro elaplök aer pukot bwe ren ñan E, bwe E ar jab kõkkure wõt raan Jabõt, a barãinwõt Ej ba Anij e Jemen, im make kõmman E ãinwõt Anij.
- [19] Innãm Jijej e uwaak im ba ñan er, Emool, emool, Ij ba ñan kom, Nejin e jab make maroñ kõmanman jabdewõt, a men eo Ej lo Jemen kõmmane; bwe men ko jabdewõt Ej kõmman An, men kein barãinwõt Nejin ej kõmman An ãindein.
- [20] Bwe Jemen ej yokwe Nejin, im kwalok ñan E men otemjej Ej make kõmman An: im E naaj kwalok ñan E jerbal ko relap jān men kein, bwe komwin bwilõñ.
- [21] Bwe ãinwõt Jemen ej kajerkakpeje ro re mej, im kemour er; ãindein barãinwõt Nejin e naaj kemour eo E kõnaan.
- [22] Bwe Jemen e jab ekajet armej, a Ej liküt ekajet otemjej ñan Nejin:
- [23] Bwe armej otemjej ren koutiej Nejin, ãinwõt rej koutiej Jemen. Eo e jab koutiej Nejin, e jab koutiej Jemen eo E ar jilkintok.
- [24] Emool, emool, Ij ba ñan kom, Eo ej roñjake Aõ in naan, im lõke Eo e ar jilkintok Eõ, an mour indeeo, im e jãmin itok ilo ekajet; a e ar ilök jān mej ñan lowaan mour.
- [25] Emool, emool, Ij ba ñan kom, Awa ej itok, im e moottok, ñe ro re mej re naaj roñ ainikien Nejin Anij: im ro rej roñjake re naaj mour.
- [26] Bwe ãinwõt an Jemen mour ej ilo E, ãindein barãinwõt E ar leñok ñan Nejin bwe an mour en ilo E:
- [27] Bwe E ar leñok kajoor ñan E bwe En kõmman ekajet, bwe E nejin armej.
- [28] Komwin jab bwilõñ kõn men iñ; bwe awa ej itok, ilo eo ro otemjej rej pãd ilo lõb ko, re naaj roñ ainikien,
- [29] Im naaj diwõjtok; ro raar kõmman emman, ñan jerkakpeje in mour: im ro raar kõmman nana, ñan jerkakpeje in ekajet.

- [30] I jab make maroñ in kõmanjan men eo jabdewõt: ãinwõt Ij roñ Ij ekajete; im Aõ ekajet e wânõk: bwe I jab pukot ankil Aõ wõt, a ankilaan Jema eo E ar jilkintok Eõ.
- [31] Elaññe Ña Ij make kõnnaan kõn Eõ, Aõ kõnnaan e jab mool.
- [32] Bar juon Ej kõnnaan kõn Eõ; im I jelã bwe kõnnaan eo Ej kõnnaan kõn Eõ emool.
- [33] Kom ar jilkinlõk ñan Jon, im e ar kõnnaan kõn mool.
- [34] A kõnnaan Ij bõke e jab jän armej: a Ij kõnono men kein bwe komjwin mour.
- [35] E ar jaam eo ej urur im romaaik; im ewor iien kom ar kõnaan lañlõñ ilo an meram.
- [36] A ewor kõnnaan kõn Eõ elap jän eo an Jon, bwe jerbal ko Jema e ar letok ñan Eõ bwe In kamõjłok er, jerbal kein Ij kõm̄An, rej kõnnaan kõn Eõ, bwe Jema e ar jilkintok Eõ.
- [37] Im Jema eo E ar jilkintok Eõ, E ar kõnnaan kõn Eõ. Kom ar jab roñ ainikien, ak lo wâween jabdewõt iien.
- [38] Im naan eo An e jab pãd ilo kom; bwe Eo E ar jilkintok E, kom jab tõmak E.
- [39] Komij pukot ilo Jeje ko, bwe ilo er komij lõm̄ak ami mour indeeo; im kein rej kõnnaan kõn Eõ.
- [40] Im kom jab kõnaan itok ñan ippa, bwe komjwin bõk mour.
- [41] I jab bõk nõbar jän armej ran.
- [42] A I jelã kom, bwe yokwe Anij e jab pãd ilo kom.
- [43] Ij itok ilo etan Jema, im kom jab bõk Eõ: elaññe bar juon e naaj itok ilo etan make, kom naaj bõk e.
- [44] Ekõjkan ami maroñ in tõmak, komij bõk nõbar jän doon, im jab pukot nõbar jän Anij E wõt.
- [45] Komjwin jab lõm̄ak bwe I naaj kinaaklõk kom ñan Jema: juon ej kinaaklõk kom, Moses eo komij kõjatdikdik kom kake.
- [46] Bwe elaññe kom ar tõmak Moses, kom naaj kar tõmak Eõ, bwe e ar jeje kõn Eõ.
- [47] A elaññe kom jab tõmak jeje ko an, ekõjkan ami naaj tõmak naan ko Aõ?

JEPTA 6

- [Jn 6.1] Ālikin men kein, Jijej ej ilõk ñan lõmaþo jab uweo, lõmaþo in Galili, bar juon etan Taibiriõs.
- [2] Im elap jar rej þoor E, bwe raar lo kakõllje ko An E ar kõm̄An ñan ro raar nañinmej.
- [3] Im Jijej ej wanlõñlõk ioon tol, im jjiet ijo ippãn ro ri kaþoran.
- [4] Im epaak kwôjkwôj in kijoone, kwôjkwôj an ri Ju ro.
- [5] Im ke Jijej ej reiþok, im lo elap jar rej itok ñan E, E ba ñan Pilip, Je naaj wiaik bred jän ia, bwe rein ren mõñä?
- [6] Im E ba men inþ bwe En mâlejjoñ e: bwe E make jelã men eo E naaj kõm̄ane.
- [7] Pilip e uwaak E, Rûbukwi silliñ kõn wia bred e jab bwe kõn er, bwe jabdewõt iaer en bõk jidik.
- [8] Juon iaan ri kaþoran, Andru jaten Saimõn Piter, e ba ñan E,

- [9] Juon Jadik ijin, Jalem ioon bred barli ippān, im ruo ek; a ewi tokjān men kein ippān elōñ armej?
- [10] Jijej e ba, Koñwin kajijet armej rañ. Im elōñ wūjooj ijo. Innām armej rej jijet, bwinier nañin Jalem toujin.
- [11] Im Jijej ej bōk ioon bred ko; im ke emōj An jar, Ej ajej ñan ro rej jijet: im barāinwōt ek ko ãinwōt aer kōñaki.
- [12] Ke re mat, E ba ñan ro ri kañooran, Koñwin aini mōttan ko mātiir, bwe ejjełok iaer en jako.
- [13] Innām rej aini, im rej kalōñ joñoul im ruo iep kōn mōttan ko mātiir jān Jalem ioon bred barli, rej pād wōt ippaer mōjen aer mōñā.
- [14] Im armej rañ ke raar lo kakōllē eo Jijej e ar kōñmane, re ba, Emool E iñ ri kanaan eo ej itok ñan laj.
- [15] Innām ke Jijej e jelā, bwe re kōñaan itok im bōk E kōn kajoor, im kōñman bwe En kiñ, E bar make ilōk ñan tol.
- [16] Im ke ejota, ro ri kañooran rej wanlal ñan lomaļo,
- [17] Im uwe ioon wa, im rej ilōk ioon lomaļo ñan Kaperneum. Im iien iñ e marok, im Jijej e jañin itok ñan ippaer.
- [18] Im epoktak lomaļo kōn an Jap kōto ej ukwi.
- [19] Innām ke emōj aer aõnõnłok roñoul im Jalem ak jilñuul fōrloñ, rej lo Jijej etetal ioon lomaļo, im kepaak wa: im rej lōlñōñ.
- [20] A E ba ñan er, Ña E; koñwin jab lōlñōñ.
- [21] Innām re kōñaan bōk E ioon wa; im emōkaj an wa tōkeak i ãne rej ilōk ñan e.
- [22] Raan eo ilju, ke armej, ro raar jutak ioon ãne i reeaar in lomaļo, rej lo ejjełok bar juon wa ijo, a juon wōt, im Jijej e ar jab uwe ippān ro ri kañooran ioon wa e, a ri kañooran raar make uwe;
- [23] (A bar jet wa raar tartok jān Taibiriōs epaak ãne ijo raar mōñā bred, ke emōj an Jijej jar.)
- [24] Innām ke armej rej lo bwe Jijej e jab pād ijo, im jab ro ri kañooran; rej barāinwōt uwe ioon wa ko, im itok ñan Kaperneum, im pukot Jijej.
- [25] Im ke emōj aer lo E i lomaļo jab uweo, re ba ñan E, Rabbai, Kwar itok ñan ijin ñāăt?
- [26] Jijej e uwaak er im ba, Emool, emool, Ij ba ñan kom, Komij pukot Eō, jab bwe kom ar lo kakōllē ko, a bwe kom ar mōñā ioon bred ko im ar mat.
- [27] Koñwin jab jerbal kōn mōñā eo ej jako, a kōn mōñā e naaj pād wōt ñan mour indeeo, men eo Nejin armej E naaj lewōj ñan kom; bwe Anij Jema E ar sil E.
- [28] Innām re ba ñan E, Ta eo kōmin jerbal kake, bwe kōmin jebale jerbal ko an Anij?
- [29] Jijej e uwaak im ba ñan er, Men iñ jerbal an Anij, bwe koñwin lōke Eo E ar jilkintok.
- [30] Innām re ba ñan E, Innām ta kakōllē eo Kwōj kwalōk e, bwe kōmin lo, im tōmak Eok? ta eo Kwōj jebale?
- [31] Ro jim̄mad raar mōñā manna i ãne jemaden; ãinwōt ar je, E ar lełok ñan er bred jān lañ bwe ren mōñā.

- [32] Innām Jijej ej ba ñan er, Emool, emool, Ij ba ñan kom, E jab Moses e ar lewōj ñan kom bred jān lañ: a Jema ej lewōj ñan kom bred emool jān lañ.
- [33] Bwe bred an Anij Eo ej itok jān lañ, im lejōk mour ñan laj.
- [34] Innām re ba ñan E, Irooj, iien otemjej, Kwōn letok bred in ñan kōm.
- [35] Im Jijej ej ba ñan er, Ña bred in mour; eo ej itok ñan Eō ejāmin kwōle; im eo ej lōke Eō e jāmin maro indeeo.
- [36] A I ar ba ñan kom, Kom ar lo Eō im kom jab tōmak.
- [37] Ro otemjej Jema e ar letok ñan Eō, re naaj itok ñan ippa; im eo ej itok ñan Eō, e pen Aō jāmin jojōk e.
- [38] Bwe I ar itok jān lañ, jab bwe In kōmanṁan ankil Aō, a ankilaan Eo e ar jilkintok Eō.
- [39] Im men in ankilaan Jema, e ar jilkintok Eō, bwe iaan ro otemjej E ar letok ñan Eō ejjeļōk juon en jako, a I naaj kajerkakpeje eo ilo raan eo āliktata.
- [40] Im men in ankilaan Eo e ar jilkintok Eō, bwe er otemjej rej lo Nejin, im lōke E, ren bōk mour indeeo: im I naaj kejerkak e ilo raan eo āliktata.
- [41] Innām ri Ju ro rej lotaan E, bwe E ar ba, Ña bred eo ej wanlaļtak jān lañ.
- [42] Im re ba, E in E jab Jijej, nejin Josep, je jelā jemen im jinen ke? a ekōjkan An ba kiiō, I ar wanlaļtak jān lañ?
- [43] Jijej e uwaak im ba ñan er, Komwin jab lotaan ippān doon.
- [44] Ejjeļōk armej ej maroñ itok ñan ippa elāññe Jema eo E ar jilkintok Eō E jab ipertok e: im I naaj kejerkake ilo raan eo āliktata.
- [45] Ro ri kanaan raar je, Im Anij e naaj katakin er otemjej. Ro otemjej raar roñ jān Jema, im ar katak, rej itok ñan Eō.
- [46] Ejjeļōk juon armej e ar lo Jema, a Eo wōt jān Anij, E ar lo Jema.
- [47] Emool, emool, Ij ba ñan kom, Eo ej tōmak, mour indeeo ippān.
- [48] Ña bred eo, bred in mour.
- [49] Ro jememi raar mōñā manna ilo ãne jemaden, im re mej.
- [50] Bred in ej itok jān lañ, bwe armej en mōñā jān e im jāmin mej.
- [51] Ña bred eo emour e ar wanlaļtak jān lañ. Elāññe jabdewōt armej ej mōñā jān bred in, e naaj mour indeeo; aet, im bred eo I naaj lewōj e kanniōkiō, men eo I naaj lewōj bwe en kemour laj.
- [52] Innām ri Ju ro rej akwāäl ippān doon, im ba, Ekōjkan armej in E maroñ letok ñan kōj kanniōkin bwe jān mōñā?
- [53] Innām Jijej e ba ñan er, Emool, emool, Ij ba ñan kom, Elāññe kom jab mōñā kanniōkin Nejin armej, im jab idaak bōtōktōkin, ejjeļōk mour ilo kom.
- [54] Eo ej mōñā kanniōkiō, im idaak bōtōktōkiō, an mour indeeo; im I naaj kejerkak e ilo raan eo āliktata.
- [55] Bwe kanniōkiō men in mōñā emool, im bōtōktōkiō men in idaak emool.
- [56] Eo ej mōñā kanniōkiō, im idaak bōtōktōkiō, ej pād ilo Ña, im Ña ilo e.
- [57] Āinwōt Jema emour E ar jilkintok Eō, im Ña Ij mour kōn Jema: barāinwōt eo ej mōñā Ña, e in e naaj mour kōn Ña.

- [58] Men in bred eo e ar wanlaljat kān lañ: jab āinwōt ro jememi raar mōñā im re mej; eo ej mōñā bred in e naaj mour indeeo.
- [59] Men kein E ar ba ilowan īmōn kwelōk, ke E ar katakin ilo Kaperneum.
- [60] Innām elōñ iaan ro ri kaļooran, ke emōj aer roñjake, re ba, Naan in naan e pen; wōn e maroñ in roñjake?
- [61] Ke Jijej e make jelā bwe ri kaļooran rej lotaan kōn men in, E ba ñan er, Men in ej lōkatipe kom ke?
- [62] Ekōjkan elāññe kom naaj lo an Nejin armej wanlōñlōk ñan ijo E ar pād ie ḡokta?
- [63] Jetōb ej kemour; kanniōk ejjeļōk an kakajooror: naan ko I ar kōnono ñan kom kaki, rej Jetōb, im rej mour.
- [64] A jet iaami re jab tōmak. Bwe Jijej e jelā jān jinoin, wōn ro re jab tōmak, im wōn eo e naaj ketak E.
- [65] Im E ba, Kōn men in I ar ba ñan kom, bwe ejjeļōk armej e maroñ itok ñan ippa, elāññe Jema e jab leļōk ñan e.
- [66] Jān iien eo, elōñ iaan ro ri kaļooran rej jeplaak, im jab bar etetal ippān.
- [67] Innām Jijej e ba ñan joñoul im ruo, Kom barāinwōt kōñaan ilōk ke?
- [68] Saimōn Piter e uwaak E, Irooj, kōm naaj ilōk ñan wōn? ippam naan ko naan in mour indeeo.
- [69] Im kōm ar tōmak im jelā, bwe Kwe Juon eo Ekwōjarjar an Anij.
- [70] Jijej e uwaak er, I ar jab kāälōt kom joñoul im ruo, im juon iaami e tepiļ ke?
- [71] Ej kōnono kōn Judas, nejin Saimōn Iskariōt, bwe e juon iaan joñoul im ruo, im e naaj ketak E.

JEPTA 7

- [Jn 7.1] Im ālikin men kein Jijej ej etetal i Galili: bwe e jab kōñaan etetal i Judia, bwe ri Ju ro rej pukot bwe ren ḡan E.
- [2] Kiiō epaak an ri Ju ro kwōjkwōj i īmōn kōppād.
- [3] Innām ro jaten re ba ñan E, Kwōn ilōk jān ijin, im ilōk ñan Judia, bwe barāinwōt ri kaļooram ren lo jerbal ko Am Kwōj kōmman.
- [4] Bwe ejjeļōk armej ej kōmman jabdewōt men eo ijo ettino, im e make kōñaan bwe en alikkar. Elāññe Kwōj kōmman men kein, Kwōn kwaļōk Eok ñan laļ.
- [5] Bwe ro jaten re jab lōke E.
- [6] Innām Jijej e ba ñan er, Aō iien e jañin itok: a iien eo ami e pojak iien otemjej.
- [7] Laļ e jab maroñ kōjdate Eō, bwe Ij kōnnaan kōn e, bwe jerbal ko an renana.
- [8] Komwin ilōk ñan kwōjkwōj in: I jab ilōk ñan kwōjkwōj in kiiō: bwe iien eo Aō e jañin jejjet.
- [9] Ke emōj An ba men kein ñan er, Ej pād wōt i Galili.
- [10] A ke emōj an ro jaten ilōk ñan kwōjkwōj eo, innām E barāinwōt ilōk, jab alikkar, a āinwōt ilo ettino.
- [11] Innām ri Ju ro rej pukot E ilo kwōjkwōj, im ba, Ewi leo?
- [12] Im jar eo elap aer ñōrñōr ñan doon kōn E: bwe jet re ba, E armej emmān: bar jet re ba, Jab; a Ej kejebwābweik armej ran.

- [13] A ejjełok armej ej kōnono alikkar kōn E, bwe re mijak ri Ju ro.
- [14] Kiiō enañin ilukwōn kwōjkwōj Jijej ej wanlōñ ilowan tempel im katakin.
- [15] Innām ri Ju ro re bwilōñ im ba, Ekōjkan an armej in jelā letter ko, bwe E ar jab katak kaki?
- [16] Jijej e uwaak er, im ba, Naan in katak eo Aō, e jab Aō, a an Eo e ar jilkintok Eō.
- [17] Eļaññe jabdewōt armej e kōnaan kōmanman ankilaan, e naaj jelā kōn naan in katak eo, elaiññe e jān Anij, ak Ij kōnono kōn Ņa wōt.
- [18] Eo ej kōnono jān e make ej kapukōt an aiboojoj: a eo ej kapukōt aiboojoj an Eo e ar jilkintok Eō, E iñ emool, im ejjełok jab wānōk ilo E.
- [19] Moses e ar lewōj kien ñan kom ke, im ejjełok juon iaami ej pokake kien eo? Etke komij pukot in ḡan Eō?
- [20] Jar eo re uwaak im ba, Juon tiñoñ ippam; wōn eo ej pukot bwe en ḡan Eok?
- [21] Jijej e uwaak im ba ñan er, I ar kōmanman juon jerbal, im kom otemjej bwilōñ kake.
- [22] Moses e ar lewōj ñan kom mwijmwij, (ak men eo e jab an Moses, a an ro jiñmad); im ilo raan in Jabōt komij mwijmwij armej.
- [23] Eļaññe armej ilo Jabōt ej bōk an mwijmwij, bwe en jab kókkure kien Moses; komij illu ñan Eō bwe I ar kōmman juon armej mour otem mour ilo Jabōt ke?
- [24] Komwin jab ekajet kōn men eo ilikin, a komwin ekajete ekajet eo emool.
- [25] Innām jet iaer jān Jerusalem re ba, E iñ e jab Eo rej pukot bwe ren ḡan E ke?
- [26] Im, lo, Ej kōnono alikkar, im ejjełok aer ba ñan E. E maroñ ke bwe irooj rañ re kanooj kile bwe E iñ ri Kūraij?
- [27] A je jelā armej iñ ijo Ej itok jān e; a ñe ri Kūraij ej itok ejjełok armej ej jelā ijo ej itok jān e.
- [28] Innām Jijej ej lamōj ilowan tempel ke Ej katakin, im ba, Kom jelā Ņa, im kom jelā ijo Ij itok jān e: a Ņa I jab itok kōn Ņa, a Eo e ar jilkintok Eō emool, Eo kom jaje.
- [29] A Ņa I jelā E; bwe Ņa jān E, im E ar jilkintok Eō.
- [30] Innām rej pukot bwe ren jibwe E: a ejjełok armej ej likūt pein ḡa ioon, bwe awa eo An e jañin moottok.
- [31] Im elōñ iaan jar eo rej tōmak E, im ba, Ñe ri Kūraij ej itok, E naaj kōmanman kakōlle ko elōñ jān men kein armej iñ Ej kōmanman ke?
- [32] Parisi ro rej roñ bwe armej rej ñōrñōr kake men kein kōn E, im Parisi ro im pris ro reļap rej jilkinłok ri jelōk bwe ren jibwe E.
- [33] Innām Jijej e ba ñan er, Jidik wōt iien Ij pād ippemi, im Ij ilōk ñan Eo e ar jilkintok Eō.
- [34] Kom naaj pukot Eō, im kom jāmin lo Eō, bwe ijo Ij pād, kom jab maroñ in itok ie.
- [35] Innām ri Ju ro re ba ñan doon, E naaj ilōk ñan ia, bwe kōmin jab lo E? E naaj ilōk ñan ro re jeplōklōk ippān ro ri Grik, im katakin ro ri Grik ke?
- [36] Naan õt naan iñ Ej ba, Kom naaj pukot Eō, im jāmin lo Eō; im ijo Ij pād, koon jab maroñ in itok ie?

- [37] Ilo raan eo āliktata, raan eļap ilo kwōjkwōj, Jijej ej jutak im lamōj, im ba, eļaññe jabdewōt armej ej maro, en itok ñan ippa, im idaak.
- [38] Eo ej lōke Ņa, āinwōt Jeje ko rej ba, Jān ilowan e naaj tōqor ḥok reba ko an dān in mour.
- [39] A Ej kōnono men in kōn Jetōb, Eo ro rej lōke E re naaj bōke; bwe ar jañin letok Jetōb eo, bwe ar jañin kaiboojoj Jijej.
- [40] Innām elōñ armej, ke rej roñ naan iñ, re ba, Emool E iñ ri Kanaan eo.
- [41] Bar jet re ba, E iñ ri Kūraj. A bar jet re ba, Ri Kūraj ej itok jān Galili ke?
- [42] Jeje ko raar jab ba, bwe ri Kūraj ej itok jān ineen Devid, im jikin kwelok Betleem, ijo e ar pād ie ke?
- [43] Innām armej rej jepel jān doon kōn E.
- [44] Im jet iaer re kōñaan jibwe E: a ejjeļok armej ej likūt pein ioon.
- [45] Innām ri jelōk rañ rej itok ñan pris ro reļap im Parisi ro: im re ba ñan er, Etke kom ar jab ãñintok E?
- [46] Ri jelōk rej uwaak, Ejjeļok armej e ar kōnono āinwōt armej iñ.
- [47] Innām Parisi ro re uwaak er, Barāinwōt kom jebwābwē ke?
- [48] Jabdewōt iaan irooj rañ, ak Parisi rañ, e ar tōmak E ke?
- [49] A jar iñ re jaje kien, rej menukol.
- [50] Nikodimōs ej ba ñan er (eo e ar itok ñan E ilo boñ, e juon iaer),
- [51] Kien eo ar ej liaakļok armej ṡokta jān an roñ jān e, im jelā men eo ej kōm̄man ke?
- [52] Rej uwaak im ba ñan e, Kwe barāinwōt ri Galili ke? Kwōn pukot im lale, bwe ejjeļok juon ri kanaan ej itok jān Galili.
- [53] Im armej otemjej rej ilōk ñan mo ko iñweir.

JEPTA 8

- [Jn 8.1] Jijej ej ilōk ñan toł Olivet.
- [2] Im ke e raantak E bar deļoñ ilowan tempel, im armej otemjej rej itok ñan E, im Ej jijet im katakin er.
- [3] Im skraib ro im Parisi ro rej ãñintok ñan e juon kōrā, ar jibwe ilo ċōñ: im ñe emōj aer kajutak e eoļōp,
- [4] Re ba ñan E, Ri Kaki, kōrā iñ jibwe ilo ċōñ, ilo an kōm̄manmāne wōt.
- [5] Im Moses e ar jiroñ kōm ilo kien, bwe ren kade ro āinwōt: a ta eo Am̄ ba?
- [6] Rej ba men iñ bwe ren kapo E, bwe en wor men in kinaakļok E ippaer. A Jijej e jirļok, im jeje kōn addiin ioon bwidej.
- [7] Im ke rej kajjitōk makij ippān, Ej bōkarten im ba ñan er, Eo iaami ejjeļok an jerōwiwi, en kade ṡokta kōn juon dekā.
- [8] Im Ej bar jirļok im jeje ioon bwidej.
- [9] Im ke rej roñjake, rej ilōk juon im juon, jino ippān eo e rūtto ñan eo āliktata; im Jijej e make pād wōt, im kōrā e jutak eoļōp ijo e ar pād ie.
- [10] Ke emōj an Jijej bōkarten im lo ejjeļok armej a kōrā wōt, e ba ñan e, Kōrā, ewi ro raar kinaakļok eok? ejjeļok juon e ar liaakļok eok ke?

- [11] E ba, Irooj, ejjełok. Im Jijej e ba ñan e, Im Ņa I jab liaakłok eok: kwōn ilok im jab bar jerowiwi.
- [12] Innām Jijej e bar kōnono ñan er, im ba, Ņa, meram in lał: eo ej loor Eō e jāmin etal ilo marok, a e naaj an meram in mour.
- [13] Innām Parisi ro re ba ñan E, Kwōj kōnnaan kōn Kwe; Am kōnnaan e jab ḡool.
- [14] Jijej e uwaak im ba ñan er, Im eļaññe Ņa Ij kōnnaan kōn Eō, emool Aō kōnnaan: bwe I jelā ijo I ar itok jān e, im ewi Ij ilok ie łok; a kom jaje ewi Ij itok jān e, ak ilok ielok.
- [15] Kom ekajete kōn kanniōk; I jab ekajet armej.
- [16] Im eļaññe Ij ekajete, emool Aō ekajet: bwe Ņa I jab make iaaō, a Ņa im Jema eo e ar jilkintok Eō.
- [17] Aet im jeje ilo kiemi, kōnnaan an ruo armej emool.
- [18] Ņa juon Ij kōnnaan kōn Eō, im Jema eo E ar jilkintok Eō, Ej kōnnaan kōn Eō.
- [19] Innām re ba ñan E, Ewi Jemam? Jijej e uwaak, Kom jab jelā Ņa ak Jema: eļaññe kom ar jelā Ņa, barāinwōt kom naaj kar jelā Jema.
- [20] Jijej e ar kōnono naan kein ilowan imōn ḡAn ke Ej katakin ilowan tempel: im ejjełok armej ej likūt pein foon, bwe awa eo An e jañin itok.
- [21] Innām Jijej e bar ba ñan er, Ij ilok, im kom naaj pukot Eō, im kom naaj mej ilo jerowiwi ko ami; ijo Ij ilok ie łok, kom ban itok ie tok.
- [22] Innām ri Ju ro re ba, E naaj make ḡan E ke? bwe E ba, Ijo Ij ilok ie łok, kom ban itok ie tok.
- [23] Im E ba ñan er, Kom jān lał; Ņa jān lañ: kom an lał in; Ņa I jab an lał in.
- [24] Innām I ar ba ñan kom, bwe kom naaj mej ilo jerowiwi ko ami: bwe eļaññe kom jab tōmak bwe Ņa E, kom naaj mej ilo jerowiwi ko ami.
- [25] Innām re ba ñan E, Wōn Kwe? Im Jijej e ba ñan er, Ņa eo I ar barāinwōt ba ñan kom jān jinojn.
- [26] Elōñ men ko ippa bwe In kōnono kaki, im ekajete kōn kom: a Eo e ar jilkintok Eō emool; im Ij kōnono ñan ro ri lał men ko I ar roñ jān E.
- [27] Re jab kile bwe E ar kōnono ñan er kōn Jeman.
- [28] Innām Jijej e ba ñan er, Ņe emōj ami lelōñłok Nejin armej, iien eo kom naaj jelā bwe Ņa E, im ejjełok Aō make kōmanjan; bwe āinwōt Jema e ar katakin Eō, men kein Ij kōnono.
- [29] Im Eo e ar jilkintok Eō, Ej pād ippa; Jema e ar jab likūt Eō make iaaō; bwe iien otemjej Ij kōmanjan men ko rej kabuñbūruen.
- [30] Ke Ej kōnono naan kein, elōñ rej tōmak E.
- [31] Innām Jijej ej ba ñan ri Ju ro rej tōmak E; Eļaññe komij pād wōt ilo Aō in naan innām kom ri kałoora remool,
- [32] Im kom naaj jelā ḡool, im ḡool e naaj kōmanjan anemkwōjami.
- [33] Re uwaak E, Kōm ineen Ebream, im ejjełok iien kōm ar ri korijer ñan jabdewōt armej: ekōjkan Am ba, Kom naaj anemkwōjami?
- [34] Jijej e uwaak er, emool; emool, Ij ba ñan kom, Jabdewōt eo ej kōmanjan jerowiwi, e ri korijeran jerowiwi.

- [35] Im ri korijer e jab pād ilo im indeeo: a Nejin ej pād indeeo.
- [36] Innām eļaññe Nejin e naaj kōmanṁan anemkwōjami, kom naaj anemkwōjami wōt.
- [37] I jelā bwe kom ineen Ebream; a komij pukot bwe kom̄win ḡan Eō, bwe ejjeļok jikin Aō naan ilo kom.
- [38] Ij kōnono men ko I ar lo ippān Jema: im komij barāinwōt kōmanṁan men ko kom ar roñjake ippān jememi.
- [39] Re uwaak im ba ñan E, Ebream e jemem. Jijej e ba ñan er, Eļaññe kom ro nejin Ebream, kom naaj kar kōmanṁan jerbal ko an Ebream.
- [40] A kiiō komij pukot bwe kom̄win ḡan Eō, armej Eo e ar kōnono ñan kom men in ḡool, men eo I ar roñ jān Anij: men iñ Ebream e ar jab kōmanṁane.
- [41] Komij kōmanṁan jerbal ko an jememi. Re ba ñan E, Kōm ar jab ḡotak ilo ḡōñ; juon wōt Jemem, Anij.
- [42] Jijej e ba ñan er, Eļaññe Anij ej jememi, kom naaj kar yokwe Eō: bwe I ar waļoktok im itok jān Anij: I ar jab make itok, a E ar jilkintok Eō.
- [43] Etke kom jab meļeļe Aō kōnono? bwe kom jab maroñ roñ Aō in naan.
- [44] Kom jān jememi tepiļ eo, im ḡōm ko an jememi kom kōnaan kōmanṁAn; e ri uror jān jinojn, im e jab jutak ilo ḡool, bwe ejjeļok ḡool ilo e. Ke ej kōnono riab, ej kōnono jān men ko an; bwe e ri riab, im jemen riab.
- [45] Abwe Ij ba ñan kom men eo em̄ool, kom jab tōmak Eō.
- [46] Wōn iaami ej ḡaruō kōn jerōwiwi? Im eļaññe Ij kōnono ḡool, etke kom jab tōmak Eō?
- [47] Eo e jān Anij ej roñjake naan ko an Anij: kōn men iñ kom jab roñjake, bwe kom jab jān Anij.
- [48] Innām ri Ju ro re uwaak im ba ñan E, E jab em̄man ke am ba, Kwe ri Sameria, im juon tiļoñ ippam̄?
- [49] Jijej e uwaak, Ejjeļok tiļoñ ippa, a Ij wūjtakē Jema, im komij kajekdōqen Eō.
- [50] A I jab pukot Aō aiboojoj: juon Eo ej pukot im ekajete.
- [51] Em̄ool, em̄ool, Ij ba ñan kom, eļaññe armej ej pokake Aō in naan, e jāmin lo mej.
- [52] Innām ri Ju re ba ñan E, Kiiō kōm jelā bwe tiļoñ ippam̄. Ebream e ar mej, im ri kanaan ro; im Kwōj ba Eļaññe armej ej pokake Aō in naan, e jāmin edjoñ mej.
- [53] Kwe ejap jān jemed Ebream, eo e mej ke? im ri kanaan re mej; wōn Kwe ilo am̄ make kōmṁan eok?
- [54] Jijej e uwaak, Eļaññe Ij kaiboojoj Ņa, Aō aiboojoj jekdōqen: Jema ej kaiboojoj Eō: kōn Eo komij ba, E ami Anij.
- [55] Im kom ar jab jelā E; a Ņa I jelā E; im eļaññe Ij ba, I jab jelā E, I naaj ri riab āinwōt kom: a I jelā E, im Ij pokake An in naan.
- [56] Jememi Ebream e ar lañlōñ bwe e naaj lo Aō raan: im e ar lo e im ḡōnōñō.
- [57] Innām ri Ju re ba ñan E, kiiō Kwō jañin rūtto ilo lemñoul iiō, im Kwar lo Ebream ke?
- [58] Jijej e ba ñan er, Em̄ool, em̄ool, Ij ba ñan kom, ḡokta jān Ebream Ij pād.
- [59] Innām rej kabwijere dekā bwe ren kad E: a Jijej ej tilekek, im ilok jān tempel.

JEPTA 9

- [Jn 9.1] Im ke E ar kijoone, Ej lo juon armej epilo jān iien ḥotak.
- [2] Im ri kałooran rej kajjitōk ippān, im ba, Rabbai, wōn e ar jerowiwi, armej iñ, ak jeman im jinen, bwe e ar ḥotak im pilo?
- [3] Jijej e uwaak, armej iñ e ar jab jerowiwi, ak jemen im jinen; a bwe jerbal ko an Anij ren wałok kōn e.
- [4] Em̄man In jerbale jerbal ko an Eo e ar jilkintok Eō ke e raan: boñ ej itok ñe ejjełok armej ej maroñ in jerbal.
- [5] Ke Ij pād i lał, Ij meram in lał.
- [6] Ke em̄oj An kōnono ãinwōt, E iyelok ioon bwidej, im iioki bwidej kōn iādatōltōl, im ej kapit mejan armej eo e pilo kōn bwidej eo,
- [7] Im ba ñan e, Kwōn ilok im kwał mejōm ilo lwe Siloam, (ukōtōn naan iñ, ar jilōkłok.) Innām ej ilok, im kwał, im itok im lołokjeñ.
- [8] Innām ro ri turin, im ro raar lo e ɔmokta bwe e ar ri owar, re ba, E iñ e jab eo e ar jjiet im uññar ke?
- [9] Jet re ba, E iñ eo; bar jet re ba, Jab, a ej ãinwōt eo; a e ba, Ņa eo.
- [10] Innām re ba ñan e, Ekōjkan mejōm repellōk?
- [11] E uwaak im ba, Juon armej etan Jijej, e ar iioki bwidej, im kapit meja, im ba ñan eō, Kwōn ilok ñan Siloam, im kwałe: innām I ar ilok im kwałe, im lołokjeñ.
- [12] Im re ba ñan e, Ej pād ia? E ba, I jaje.
- [13] Rej ãñinłok eo e kar pilo ɔmokta ñan Parisi ro.
- [14] Im raan eo, ke Jijej e ar iioki bwidej im kapellōk mejan, raan Jabōt.
- [15] Innām Parisi ro rej bar kajjitōk ippān, Ekōjkan am̄ lołokjeñ? E ba ñan er, E ar likūt bwidej ña ioon meja, im I ar kwałe im lołokjeñ.
- [16] Innām jet iaan Parisi ro re ba, Armej iñ e jab jān Anij, bwe E jab lale Jabōt. Bar jet re ba, Ekōjkan an armej ri jerowiwi kōmanman kakōlle ko ãinwōt iñ? Im re jepel jān doon.
- [17] Re bar ba ñan leo e pilo, Ta eo am̄ ba kōn E, bwe E ar kapellōk mejōm? Ej ba, E ri kanaan.
- [18] A ri Ju ro re jab tōmak kōn e, bwe e kar pilo im ar lołokjeñ, ñan iien eo rej kūrtok jemen im jinen leo e ar lołokjeñ.
- [19] Im rej kajjitōk ippaero im ba, Le iñ nejimi eo kom ba e ar ḥotak im pilo ke? Innām ekōjkan an lołokjeñ kiiō?
- [20] Jemen im jinen re uwaak im ba, Kōmro jelā bwe e nejim, im bwe e ar ḥotak im pilo;
- [21] A ekōjkan an lołokjeñ kiiō kōm jaje; ak wōn eo e ar kapellōk mejan kōm jaje: e rūtto, kom̄win kajjitōk ippān: e naaj make kōnono kōn e.
- [22] Jemen im jinen re ba naan kein, bwe re mijak ri Ju ro: bwe em̄oj an ri Ju ro pepe, Elaññe jabdewōt armej ej kwałok bwe E ri Kūraiij, re naaj jołok e jān im̄on kwelok.
- [23] Kōn men iñ jemen im jinen re ba, e rūtto; kom̄win kajjitōk ippān.

- [24] Innām re bar kūrtok armej eo e kar pilo, im ba ñan e, Kwōn nōbar Anij: kōm jeļā armej iñ E ri jerōwiwi.
- [25] E uwaak im ba, I jaje E ri jerōwiwi ke, jab ke: juon men in I jeļā, bwe ke I kar pilo, kiiõ ij lołokjeñ.
- [26] Innām re bar ba ñan e, ta eo E ar kōmanمان ñan eok? ekōjkan An kapellök mejõm?
- [27] E uwaak er, Emõj aõ kōnnaanõk kom ekkein, im kom ar jab roñjake; etke kom kōnaan bar roñjake? kom barāinwōt kōnaan bwe komwin ri kałooran ke?
- [28] Im rej kajjirere kake, im ba Kwe ri kałooran; a kōm ri kałooran Moses.
- [29] Kōm jeļā bwe Anij e ar kōnono ñan Moses; a kōn Le iñ, kōm jaje ijo e jān e.
- [30] Armej eo ej uwaak im ba ñan er, Ekwe men iñ juon men in bwilōñ, bwe kom jaje ijo E jān e, im E ar kapellök meja.
- [31] Je jeļā bwe Anij e jab eoroñ ro ri jerōwiwi: a elāññe jabdewōt armej ej kabuñ ñan Anij, im kōmanمان ankilaan, Ej eoroñ e.
- [32] Jān jinoin laj ejjelök en e ar roñ bwe jabdewōt armej e ar kapellök mejan eo ej pilo ke e ar ɯotak.
- [33] Elāññe armej iñ e jab jān Anij, e jab maroñ in kōmanمان jabdewōt.
- [34] Re uwaak im ba ñan e, Kwar ɯotak ilo jerōwiwi wōt, im kwōj katakin kōm ke? Im rej jołok e.
- [35] Jijej ej roñ bwe raar jołok e; im ke emõj An lo e, E ba ñan e, Kwōj lōke Nejin Anij ke?
- [36] E uwaak im ba, Irooj, wōn Eo bwe in lōke E?
- [37] Im Jijej e ba ñan e, Kwar lo E, im E eo ej kōnono ñan eok.
- [38] Im e ba, Irooj ij lōke Eok. Im ej kabuñ ñan E.
- [39] Im Jijej e ba, I ar itok ñan laj in kōn ekajet, bwe ro re jab lołokjeñ ren lołokjeñ; im ro rej lołokjeñ ren pilo.
- [40] Ro iaan Parisi ro rej pād ippān rej roñ naan kein, im ba ñan E, Kōm barāinwōt pilo ke?
- [41] Jijej e ba ñan er, Elāññe kom pilo, ejjelök jerōwiwi ippemi; a kiiõ komij ba, Kōm lołokjeñ; ami jerōwiwi ej pād wōt.

JEPTA 10

- [Jn 10.1] Emool, emool, Ij ba ñan kom, Eō e jab dełoñ ilo kōjām ilowan wōrwōr in jiip, a ej uwelõñłok ilo bar juon ial, e iñ ri kqot im ri rakimi.
- [2] A eo ej dełoñ ilo kōjām e seperd in jiip ko.
- [3] Ri lale aor ej kapellök ñan e; im jiip rej roñjake ainikien: im ej kūr jiip ko an kōn etaer, im tōl ɯok er.
- [4] Im ke ej kadiwōjłok jiip ko an, ej ilok imaqer ɯok, im jiip ko rej ɬoore; bwe re jeļā ainikien.
- [5] Im re jāmin ɬoor eo ekāäl ñan er, a re naaj ko jān e; bwe re jaje ainikien ro ri ekāäl.
- [6] Būrabōł iñ Jijej ej kōnono ñan er; a re jaje ta men ko Ej kōnono ñan er kaki.

- [7] Innām Jijej e bar ba ñan er, Emool, emool, Ij ba ñan kom, Ņa aor in jiip ko.
- [8] Ro otemjej raar itok mokta jān Eō, rej ri kqot , im ri rakimi; a jiip raar jab egorñ er.
- [9] Ņa aor: elaññe jabdewōt armej ej deļoň, kōn Ņa, e naaj mour, im e naaj deļoň im diwōj, im lo kijen.
- [10] Ri kqot ej itok, bwe en kqot, im ɻan, im kqkkure: Ņa Ij itok bwe ren bōk mour, im bwe ren bōk elōň.
- [11] Ņa seperd em̄man: seperd em̄man ej leļok an mour kōn jiip ko.
- [12] A eo e ri jerbal, im jab seperd, im e jab an jiip ko, ej lo kidu olip itok, im ej likūt jiip, im ko, im kidu olip ej jibwe er, im kajeplōklōk er.
- [13] Ri jerbal ej ko, bwe e ri jerbal, im e jab kaorōk jiip ko.
- [14] Ņa seperd em̄man, im I jelā ro Aō, im ro Aō re jelā Ņa,
- [15] Āinwōt Jema e jelā Ņa, im Ņa I jelā Jema: im Ij likūt Aō mour kōn jiip ko.
- [16] Im bar jet Aō jiip, re jab jān wōrwōr iň: em̄man barāinwōt In ãñintok er, im re naaj roñ ainikiō; im re naaj juon wōt bwij, im juon seperd.
- [17] Kōn men iň Jema ej yokwe Eō, bwe Ij likūt Aō mour bwe in bar bōk e.
- [18] Ejjeļok armej ej bōke jān Eō, a Ņa Ij make likūt e. Ij maroñ bwe In likūt e, im Ij maroñ bwe In bar bōke, Kien iň I ar bōk jān Jema.
- [19] E bar waļok jepel ippān ri Ju ro kōn naan kein.
- [20] Im eloň iaer re ba, Timoň ippān, im Ej wūdeakeak; etke komij roñjake.
- [21] Bar jet re ba, Naan kein jab naan ko an eo juon timoň ippān. Timoň ej maroñ in kaloločkeň eo e pilo ke?
- [22] Im kiiō kwōjkwōj in leļok i Jerusalem, im iien e piø.
- [23] Im Jijej ej etetal ilowan tempel ilo portiko an Solomōn.
- [24] Innām ri Ju ro rej itok im kōpool E, im ba ñan E, Ietoň Am dāpij ɻool jān kōm? Elaññe Kwe ri Kūraij, kwōn kōnnaanōk kōm alikkar.
- [25] Jijej e uwaak er, I ar kōnnaanōk kom, im kom jab tōmak; jerbal ko Ij kōmānđAn ilo etan Jema, rej kōnnaan kōn Eō.
- [26] A kom jab tōmak bwe kom jab iaan Aō jiip, āinwōt I ar ba ñan kom.
- [27] Aō jiip rej roñjake ainikiō, im I jelā er, im rej ɻoor Eō:
- [28] Im Ij leļok ñan er mour indeeo; im re jämin jako indeeo, im ejjeļok en e naaj kotak er jān peiō.
- [29] Jema, eo E ar litok ñan Eō, Ej eļap jān otemjej: im ejjeļok armej ej maroñ in kotak er jān pein Jema.
- [30] Ņa im Jema kōmro wōt juon.
- [31] Ri Ju ro rej bar kabwijere dekā ko bwe ren kade.
- [32] Jijej e uwaak er, Elōň jerbal ko rem̄man I ar kwaļok ñan kom jān Jema: kōn jerbal ȏt iaan jerbal ko komij kade Eō?
- [33] Ri Ju ro re uwaak, im ba, Kōm jab kade Eok kōn jerbal em̄man, a kōn blaspim, im bwe Kwe juon em̄maan, Kwōj make kōm̄man Eok Anij.
- [34] Jijej e uwaak er, E jab jeje ilo kiemi, Ij ba Kom Anij ke?

- [35] Elaññe E ar likūt etaer anij, ro naan in Anij e ar itok ñan er, (im Jeje ko re ban jako:)
- [36] Komij ba kōn E, eo Jema e ar kokwōjarjar, im jilkintok ñan lał, Kwōj blaspim, bwe I ar ba, Ņa Nejin Anij ke?
- [37] Elaññe I jab kōmanmān jerbal ko an Jema, komwin jab tōmak Eō.
- [38] A elāññe Ij kōmanmān, meñe kom jab tōmak Eō, komwin tōmak jerbal ko; bwe komwin jelā, im melele bwe Jema ej ilo Ņa, im Ņa ilo E.
- [39] Rej bar pukot bwe ren jibwe: a Ej ko jān peir.
- [40] Im Ej bar ilok i reeaar in Jordan ilo ãne eo ijo Jon e ar peptaij mokta; im ej pād ijo.
- [41] Im elōñ rej itok ñan E, im ba, Jon e ar kōmanmān ejjelok kakōlle: a men otemjej, Jon e ar kōnono kōn armej in, re mool.
- [42] Im elōñ rej tōmak E ijo.

JEPTA 11

- [Jn 11.1] Juon armej e nañinmej, etan Lazerōs, ri Betani, jikin kwelok an Meri im Marta jein.
- [2] Meri in eo e ar kapit Irooj kōn men in kapit, im kōmōrāik neen kōn koojan bōran, jein im jaten maan Lazerōs e nañinmej.
- [3] Innām jein im jaten kōrā rej jeloklōk ñan E, im ba, Irooj, lo, eo Kwōj yokwe e nañinmej.
- [4] Ke Jijej ej roñake, E ba, Nañinmej in e jab bwe en mej, a kōn an Anij aiboojoj, bwe Nejin Anij en aiboojoj kake.
- [5] Im Jijej ej yokwe Marta, im jaten kōrā, im Lazerōs.
- [6] Ke emōj An roñ bwe e nañinmej, iien eo Ej pād wōt ruo raan ijo E ar pād ie.
- [7] Ālikin iien eo Ej ba ñan ro ri kałooran, Jān bar ilok ñan Judia.
- [8] Ri kałooran re ba ñan E, Rabbai, ekkein lōk ri Ju ro raar pukot bwe ren kade Eok; im Kwōj bar ilok ñan ijo ke?
- [9] Jijej e uwaak, E jab joñoul im ruo awa ilo raan ke? Elaññe jabdewōt armej ej etetal ilo raan e jab tipñol, bwe ej lo meram in lał in.
- [10] A elāññe armej ej etetal ilo boñ, e tipñol, bwe meram e jab ilo e.
- [11] Ej ba men kein; im tokālik Ej ba ñan er, Jerad Lazerōs ej kiki; a Ij ilok bwe In kōruj e jān kiki.
- [12] Innām ri kałooran re ba, Irooj, elāññe ej kiki e naaj mour.
- [13] A Jijej ej kōnono kōn an mej: a rej lōm̄nak bwe E ar kōnono kōn kakkije ilo kiki.
- [14] Innām Jijej e ba ñan er alikkar, Lazerōs e mej.
- [15] Im Ij mōñōñō kōn kom bwe I ar jab pād ijo, bwe komwin tōmak; a jān etal ñan ippān.
- [16] Innām Tomas, āt eo juon Didimōs, ej ba ñan ri kałoor ro jet, Barāinwōt kōjiōñ jān ilok, bwe jān mej ippān.
- [17] Ke Jijej ej itok, E jelā bwe emōj an pād ilo lōb ium̄win emān raan.
- [18] Im Betani epaak Jerusalem, enañin ruo māmil jān e.

- [19] Im elōñ iaan ri Ju ro, re kar itok ñan ippān Marta im Meri, bwe ren kaaenōm̄man er kōn jeir im jateir ɻ̄aan.
- [20] Innām ke Marta ej roñ bwe Jijej ej itok, ij ilōk im ioon E: a Meri ej jijet wōt ilowan im.
- [21] Innām Marta ej ba ñan Jijej, Irooj, eɻ̄aññe Kwō Kwar pād ijin, jeiõ im jatiõ ɻ̄aan e jāmin kar mej.
- [22] Im I jelā bwe kiiõ, jabdewōt men eo Kwō naaj kajjítōk ippān Anij e naaj lewōj ñan Eok.
- [23] Jijej ej ba ñan e, Jiom im jatiõ ɻ̄aan e naaj bar jerkak.
- [24] Marta e ba ñan E, I jelā e naaj bar jerkak ilo jerkakpeje eo ilo raan ɭ̄ikltata.
- [25] Jijej e ba ñan e, ɭ̄a jerkakpeje eo im mour eo: eo ej lōke Eō, meñe e mej, e naaj bar mour.
- [26] Im jabdewōt eo ej mour im lōke Eō, e jāmin mej indeeo. Kwōj tōmak men iñ ke?
- [27] Ej ba ñan E, Aet, Irooj, I ar tōmak bwe Kwe ri Kūraiij, Nejin Anij, Eo ej itok ñan laj.
- [28] Im ke emōj an kōnono ãinwōt, ej ilōk, im wūnojidikdik ñan Meri jaten kōrā, im ba, Ri Kaki ej ijin, im Ej kūr eok.
- [29] Ke emōj an roñjake, emōkaj an jutak, im ilōk ñan ippān.
- [30] Kiiõ Jijej e jañin itok ilowan jikin kwelōk, a Ej pād ijo Marta e ar ioon E ie.
- [31] Innām ri Ju rej pād ippān ilowan im, im kaaenōm̄man e, ke rej lo Meri, bwe emōkaj an jutak im ilōk, rej ɻ̄oor e, im ɭ̄om̄ak, Ej ilōk ñan lōb bwe en jañ ijo.
- [32] Innām ke Meri ej itok ijo Jijej ej pād ie, im lo E, ej buñ iturin neen, im ba ñan E, Irooj, eɻ̄aññe Kwō Kwar pād ijin, jeiõ im jatiõ ɻ̄aan e jāmin kar mej.
- [33] Innām ke Jijej ej lo an jañ, im barāinwōt ri Ju rej itok ippān tok rej jañ, Ej limō ilo an, im būrom̄ōj,
- [34] Im ba, Ewi ijo kom ar likūt e? Re ba ñan e, Irooj, kwōn itok im loe.
- [35] Jijej e jañ.
- [36] Innām ri Ju rej ba, Lo enañin ɻ̄ap An yokwe e.
- [37] Im jet iaer re ba, Armej iñ eo e ar kalolōkjen eo e pilo, E ar jab maroñ in kōm̄an̄man bwe armej iñ e jāmin kar mej ke?
- [38] Innām Jijej ej bar limō ilo E im itok ñan lōb eo. E juon roñ, im juon ej̄aan ej pād ioon.
- [39] Jijej e ba, Kom̄win jołōk ej̄aan eo. Marta, jein im jaten eo e ar mej, ej ba ñan E, Irooj, ilo iien iñ e puwal: bwe emān raan e ar mej.
- [40] Jijej ej ba ñan e, I ar jab ba ñan eok ke, Eɻ̄aññe kwōj tōmak, kwō naaj lo aiboojoj an Anij?
- [41] Innām rej kam̄akūt ej̄aan eo. Im Jijej ej jar, im ba, Jema kom ɭ̄ool bwe Kwar egoroñ Eō.
- [42] Im I jelā bwe Kwōj roñjake Eō iien otemjej; a kōn armej ro rej jutak ijin I ar ba, bwe ren tōmak bwe Kwar jilkintok Eō.
- [43] Im ke emōj An kōnono ãindein, Ej lam̄ōj kōn ainikien eļap, Lazerōs, kwōn itok.

- [44] Im eo e ar mej ej itok, kūtimi pein im neen kōn nuknuk in mej: im turin mejan lukwōje kōn bwinin mej. Jijej e ba ñan er, Kom̄win kōtłok e bwe en ilok.
- [45] Innām elōñ iaan ri Ju rej itok ñan ippān Meri, im lo men ko Jijej e ar kōm̄mAn, rej tōmak E.
- [46] A jet iaer rej ilok ñan Parisi ro, im kōnnaanōk er men ko Jijej e ar kōm̄mAn.
- [47] Innām pris ro reļap im Parisi ro rej kokweiloklōk ro ri pepe, im ba, Ta eo jej kōm̄māne? bwe armej in Ej kōmanman elōñ kakōlle.
- [48] Eļaññe jej likūt E āinwōt, armej otemjej re naaj tōmak E; im ri Rom re naaj itok im kōkkure jiked im bwijed.
- [49] Im juon iaar etan Keapas, e pris eo eļap ilo iiō in, ej ba ñan er, Kom jab jeļā ñan jidik;
- [50] Im kom jab įōm̄nak bwe em̄man ñan kōj bwe juon armej en mej kōn armej rañ, im bwij otemjej ren jab jako.
- [51] Im e make jab kōnono men in; a e pris eo eļap ilo iiō in, ej rūkaanij bwe Jijej e naaj mej kōn bwij eo;
- [52] Im e jab kōn bwij eo wōt, a bwe barāinwōt En kobaik ñan doon ro nejin Anij rej jeplōklōk.
- [53] Innām jān raan eo im ālikin rej pepe ippān doon bwe ren man E.
- [54] Innām Jijej e jab bar etetal alikkar ippān ri Ju ro; a Ej ilok jān ijo ñan juon āne epaak āne jemaden, ilo juon jikin kwelok etan Ipreim, im Ej pād ijo ippān ro ri kalooran.
- [55] Im epaak kwōjkwōj in kijoone an ri Ju ro; im elōñ rej ilok jān āne eo ñan Jerusalem mokta jān kwōjkwōj in kijoone, bwe ren karreo er.
- [56] Innām rej pukot Jijej, im kōnono ñan doon, ke rej jutak ilowan tempel, Ta eo komij įōm̄nak? E jāmin itok ñan kwōjkwōj ke?
- [57] Pris ro im Parisi ro raar likūt juon kien, bwe, eļaññe jabdewōt armej e jeļā ijo Ej pād ie, en kwałok e bwe ren jibwe E.

JEPTA 12

- [Jn 12.1] Innām jiljino raan mokta jān kwōjkwōj in kijoone, Jijej ej itok ñan Betani, ijo Lazerōs ej pād ie, eo Jijej e ar kejerkak e jān ro re mej.
- [2] Ijo raar kōm̄man kejota ñan E; im Marta e ri jerbal ñan er: a Lazerōs e juon iaan ro rej jibadek ippān im ḡōñā.
- [3] Innām Meri ej bōk juon bōun nard erreo, men in kapit, eļap onān, im ej kapit neen Jijej, im kōm̄rāik neen kōn kooļan bōran; im ḡweo eobrak kōn ñaj jān men in kapit eo.
- [4] A juon iaan ro ri kalooran, Judas Iskariōt, eo e naaj ketak E, e ba,
- [5] Etke ar jab wiakake men in kapit in kōn jilubukwi sillīñ, im leļok ñan ro ri jeramōl?
- [6] Ej ba men in, jab bwe ej bōk ñan ro ri jeramōl; a bwe e ri kōt, im bōjō ippān, im ej bōk men ko ilowan.

- [7] Innām Jijej e ba, En pād wōt: e ar kōjparok men iŋ mae raan eo, raan in kalbwin Eō.
- [8] Bwe ri jeraŋöl rej pād ippemi iien otemjej; a Ņa I jab pād ippemi iien otemjej.
- [9] Innām elōñ iaan ri Ju ro kajoor rej jelā bwe Ej pād ijo; im rej itok jab kōn Jijej wōt, a bwe ren barāinwōt lo Lazerōs, eo E ar kejerkakpeje jān ro re mej.
- [10] A pris ro reļap rej pepe bwe ren barāinwōt ḡan Lazerōs:
- [11] Bwe kōn e elōñ iaan ri Ju ro rej ilōk im lōke E.
- [12] Ilo raan eo ālik elōñ armej ro raar itok ñan kwōjkwōj, ke rej roñ bwe Jijej ej itok ñan Jerusalem,
- [13] Rej bōk ra ko raan wōjke pam, im ilen ioon E, im lamōj, Hosana; Emōñōñō Eo ej itok ilo etan Irooj, eo Kiñ in Israel.
- [14] Im Jijej, ke emōj An lo koon ass, Ej jijet ioon; āinwōt raar je,
- [15] Kwōn jab mijak, kwe jiroñ nejin Zaiōn: lo am Kiñ ej itok, im jijet ioon koon ass.
- [16] Men kein ri kałooran re jaje ḡokta; a ke emōj an Jijej aiboojoj, rej keememej bwe ar jeje men kein kōn E, im bwe raar kōmman men kein ñan E.
- [17] Innām armej ro raar pād ippān ke E ar kūrtok Lazerōs jān lōb eo, im kajerkakpeje e jān ro re mej, rej kōnnaan kake.
- [18] Barāinwōt kōn men iŋ armej rej ilem ioon E, bwe rej roñ E ar kōmman kakōlle iŋ.
- [19] Innām Parisi ro re ba ñan doon, Kom̄win lale ekōjkan ami bane: lo ri lał otemjej rej ilōk ilōkōnlōk.
- [20] Im jet ri Grik iaan ro rej itok bwe ren kabuñ ilo kwōjkwōj eo.
- [21] Innām rein rej itok ñan Pilip, eo jān Betseida i Galili, im kajitōk ippān, im ba, Irooj, kōm kōñaan lo Jijej.
- [22] Pilip ej itok im ba ñan Andru: im Andru ej itok, im Pilip, im rej kōnnaanōk Jijej.
- [23] Im Jijej ej uwaak er im ba, Awa e moottok, bwe Nejin armej en aiboojoj.
- [24] Em̄ool, em̄ool, Ij ba ñan kom, Elaññe ineen wit e jab buñ ilo bwidej, im mej, ej make pād: a elāññe e mej ej jebar elōñ leen.
- [25] Eo ej yokwe an mour, mour e naaj jako jān e; im eo ej kajekdqon an mour ilo lał iŋ, e naaj kōjparok e ñan mour indeeo.
- [26] Elaññe jabdewōt armej ej jerbal ñan Eō, en ḥoor Eō, im ijo Ij pād ie, ijo barāinwōt ri korijera e naaj pād ie; im elāññe jabdewōt armej ej jerbal ñan Eō, Jema e naaj koutiej e.
- [27] Kiiō ebiuk būruō; im ta eo I naaj ba? Jema, kwōn lōmqor Eō jān awa iŋ. A kōn men iŋ I ar itok ñan awa iŋ.
- [28] Jema, kwōn kaiboojoj etañ. Innām juon ainikien ej itok jān lañ, im ba, I ar kaiboojoj e, im I naaj bar kaiboojoj e.
- [29] Innām armej ro re jutak, im roñjake, re ba, E jourur: bar jet re ba, Juon enjeł ej kōnono ippān.
- [30] Jijej e uwaak im ba, Ainikien iŋ e ar itok jab kōn Ņa, a kōn kom.
- [31] Kiiō ekajete lał iŋ: kiiō naaj kadiwōjlōk irooj in lał iŋ.
- [32] Im Ņa, elāññe rej lelōñlōk Eō jān lał, I naaj ipertok armej otemjej ñan Eō.
- [33] Ej kōnono men iŋ, bwe En bakajjen wāween mej eo E naaj mej kake.

- [34] Jar eo re uwaak E, Kõm ar roñ jän kien bwe ri Kūrajj ej pād indeeo: im ekōjkan Am̄ ba, Naaj lelōñlök Nejin armej?
- [35] Innām Jijej e ba ñan er, Meram ej pād ippemi jidik wōt iien. Kom̄win etetal iien meram ej pād ippemi, ñe ab marok en itok iomi: bwe eo ej etetal ilo marok e jaje ijo ej ilök ie lök.
- [36] Iien meram ej pād ippemi, kom̄win lõke meram, bwe kom̄win nejin meram. Jijej ej kõnono men kein, im ilök, im tilekek jän er.
- [37] A bwe E ar kõm̄man elōñ kakõlle imaan mejeir, re jab tōmak E:
- [38] Bwe en jejjet naan Aiseia ri kanaan e ar kõnono, Irooj, wōn ej tōmak am in naan? im ñan wōn ar kwalök pein Irooj?
- [39] Kõn men eo re ban tōmak, bwe Aiseia e bar ba,
- [40] Ej kapilo mejeir, im kafen bürueir; bwe ren jab lo kõn mejeir, im jelā kõn bürueir, im ukelök ippaer, im In jab kemour er.
- [41] Men Kein Aiseia e ar ba, bwe e ar lo An aiboojoj, im kõnono kõn E.
- [42] A elōñ iaan irooj rañ raar tōmak E; a kõn Parisi ro re jab kwalök E ñe re ab jolok er jän imõn kwelök.
- [43] Bwe rej yokwe nōbar an armej eļap jän nōbar an Anij.
- [44] Im Jijej ej lamõj im ba, Eo ej lõke Eō e jab lõke Eō a Eo e ar jilkintok Eō.
- [45] Im eo ej lo Eō ej lo Eo e ar jilkintok Eō.
- [46] Ña meram I moottok ñan la], bwe jabdewōt eo ej lõke Eō en jāmin pād ilo marok.
- [47] Im eļaññe jabdewōt armej ej roñ naan ko Aõ, im jab kõjparoki, I jab ekajet e: bwe I ar jab itok bwe In ekajet la], a bwe In lõmõoren la].
- [48] Eo ej jołok Eō, im jab bõk naan ko Aõ, juon ippān e naaj ekajete: naan eo I ar kõnono, men inj e naaj ekajete ilo raan eo āliktata.
- [49] Bwe I ar jab make kõnono jän Eō; a Jema eo e ar jilkintok Eō, E ar letok ñan Eō kien, men eo In ba im men eo In kõnono kake.
- [50] Im I jelā bwe kien eo An, ej mour indeeo: innām men ko Ij kõnono kaki, im āinwōt Jema e ar ba ñan Eō, āindein Aõ kõnono.

JEPTA 13

- [Jn 13.1] Kiiõ mokta jän kwōjkwōj in kijoone; kõn an Jijej jelā bwe awa eo An e moottok bwe En ilök jän la] inj ñan Jemen; E ar yokwe ro doon rej pād i la] im Ej yokwe er ñan jemlökõn.
- [2] Im ilo kejota, emõj an tepi] liküt ilo büruen Judas Iskariõt, nejin Saimõn, bwe en ketak E;
- [3] Jijej e jelā bwe Jemen e ar liküt men otemjej ilo pein, im bwe E ar itok jän Anij, im ilök ñan Anij;
- [4] E jutak jän kejota, im utük nuknuk ko An; im Ej bõk nuknuk in kõmõrā, im kañürñür kake.
- [5] Innām Ej lutõk dān ilo jape, im jino An kwa]e neen ro ri kajooran, im kõmõrāik kõn nuknuk in kõmõrā eo E ar kañürñür kake.
- [6] Im Ej itok ñan Saimõn Piter; im ej ba ñan E, Irooj, kwōj kwa]e neiõ ke?

- [7] Jijej e uwaak im ba ñan e, Men eo Ij kõm̄mane kwō jaje kiiō; a kwō naaj meļeje tokālik.
- [8] Piter e ba ñan E, Kwō jāmin kwaļe neiō indeeo. Jijej e uwaak e, Eļaññe I jab kwaļe eok, ejjeļok am ājinkōj ippa.
- [9] Saimōn Piter e ba ñan E, Irooj, jab neiō wōt, a barāinwōt peiō im bōra.
- [10] Jijej e ba ñan e, Eo e ar tutu em̄man en kwaļe neen wōt, a ej erreo otem erreo: im komij erreo, a jab kom otemjej.
- [11] Bwe E jelā eo e naaj ketak E; kōn men iŋ E ba, e jab kom otemjej erreo.
- [12] Innām ke em̄oj An kwaļe neir, im bōk nuknuk ko An, im bar jibadek; E ba ñan er, Kom jelā ke men eo I ar kõm̄man ñan kom?
- [13] Kom likūt eta Ri Kaki im Irooj: im em̄man ami ba; bwe Ņa āindein.
- [14] Innām eļaññe Ņa, ami Irooj im Ri Kaki, I ar kwaļe neōmi; em̄man kom̄win kwaļe neen doon.
- [15] Bwe I ar lewōj ñan kom juon joňak, bwe kom̄win barāinwōt kõm̄man āinwōt I ar kõm̄man ñan kom.
- [16] Em̄ool, em̄ool, Ij ba ñan kom, Ri korijer e jab utiej jān Irooj eo an; barāinwōt ri jelōk e jab utiej jān eo ej jilkinļok e.
- [17] Eļaññe kom jelā men kein, kom mõnōhō eļaññe komij kõm̄manmAn.
- [18] I jab kõnono kōn kom otemjej: I jelā ro I ar kāälōt er: a bwe en kaļool jeje iŋ, Ej ej mõñā Aō bred, ej depļok Eō kōn jīmwin neen.
- [19] Jān iien iŋ Ij ba ñan kom ḥokta jān an itok, bwe ū e moottok, kom̄win tōmak bwe Ņa E.
- [20] Em̄ool, em̄ool, Ij ba ñan kom, Eo ej bōk jabdewōt eo Ij jilkinļok e ej bōk Ņa; im eo ej bōk Ņa, ej bōk Eo e ar jilkintok Eō.
- [21] Ke em̄oj an Jijej ba āindein, Ej poktak ilo An, im kõnnaan, im ba, Em̄ool, em̄ool, Ij ba ñan kom, bwe juon iaami e naaj ketak Eō.
- [22] Innām ri kaļooran rej kallimjek doon, im jaje wōn eo Ej kõnono kake.
- [23] Im juon iaan ro ri kaļooran, eo Jijej ej yokwe e, ej atartar ioon ubōn Jijej.
- [24] Innām Saimōn Piter, ej romeje im ba, Kwōn kõnnaanōk kōm wōn eo Ej kõnono kake.
- [25] Innām ej atartar ioon ubōn Jijej, im ej ba ñan E, Irooj wōn eo?
- [26] Jijej e uwaak, Eo Ij leļok mōttan kijen ñan e, ū em̄oj Aō katutu e. Im ke em̄oj An katutu mōttan kijen, Ej bōk im leļok ñan Judas, nejin Saimōn Iskariōt.
- [27] Im ālikin mōttan kijen eo Setan ej deļoň ilo e. Innām Jijej e ba ñan e, Men eo kwōj kõm̄man kwōn kõm̄mane ḥokaj.
- [28] Ejjeļok iaan ro rej jibadek ippān jelā en ta E ar kõnono men iŋ ñan e.
- [29] Bwe jet iaer rej ļomņak, kōn an bōjō pād ippān Judas, bwe Jijej e ar ba ñan e, Kwōn wiaik men ko jej aikuj ilo kwōjkwōj: ak bwe en leļok jabdewōt ñan ro ri jeramōl.
- [30] Innām ke em̄oj an bōk mōttan kijen, em̄okaj an diwōjļok, im e boň.
- [31] Ke em̄oj an ilōk, Jijej e ba, Kiiō Nejin armej e aiboojoj, im Anij ej aiboojoj kōn E:
- [32] Im Anij e naaj kaiboojoj E ilo E make, im e naaj ḥokaj An kaiboojoj E.

- [33] Ajri redik, kiiō bar jidik wōt iien Ij pād ippemi. Kom naaj kapukōt Eō: im āinwōt I ar ba ñan ri Ju ro, Ijo Ij ilok ie ḥok kom jab maroñ in itok, āindein Ij ba ñan kom.
- [34] Kien ekāäl Ij lewōj ñan kom, Kom̄win yokwe doon; āinwōt I ar yokwe kom, kom̄win barāinwōt yokwe doon.
- [35] Ilo men iñ armej otemjej re naaj jeñā bwe komij ri kałoora, eļaññe komij yokwe doon.
- [36] Saimōn Piter e ba ñan E, Irooj, kwōj ilok ñan ia? Jijej e uwaak e, Ijo Ij ilok ie ḥok, kwō jab maroñ in ċoor Eō kiiō; a tokālik kwō naaj ċoor Eō.
- [37] Piter e ba ñan E, Irooj, etke I jab maroñ in ċoor Eok kiiō? I naaj likūt aō mour kōn Eok.
- [38] Jijej e uwaak e, Kwō naaj likūt aṁ mour kōn Eō ke? Em̄ool, em̄ool, Ij ba ñan eok, kako e jāmin kūr ṣokta jān am kaarmejjet Eō alen jilu.

JEPTA 14

- [Jn 14.1] En jab pok būruemi, kom̄win lōke Anij, kom̄win barāinwōt lōke Eō.
- [2] Ilo im̄ōn Jema elōñ jikin: eļaññe jab āindein, I naaj kar kōnnaanōk kom ṣokta; bwe Ij ilen kapojak jikōmi.
- [3] Im eļaññe Ij ilem kapojak jikōmi, I naaj bar itok im bōk kom ñan Eō: bwe ijo Ij pād ie, barāinwōt kom̄win pād ie.
- [4] Im ijo Ij ilok ie ḥok kom jeñā ial.
- [5] Tomas ej ba ñan E, Irooj, kōm jaje ijo kwōj ilok ie ḥok, im ekōjkan am jeñā ial?
- [6] Jijej e ba ñan e, Ņa ial, im ṣool, im mour: ejjełok armej ej itok ñan Jema, eļaññe jab kōn Eō.
- [7] Eļaññe kom ar jeñā Ņa, barāinwōt kom naaj kar jeñā Jema: im jān iien iñ kom jeñā E, im ar lo E.
- [8] Pilip e ba ñan E, Irooj, kwōn kwałok Jemam̄ ñan kōm, innām em̄ōj.
- [9] Jijej e ba ñan e, E nañin etto Aō pād ippemi, im kwō jaje Ņa ke, Pilip? Eo e ar lo Ņa, e ar lo Jema; im ekōjkan aṁ ba, Kwōn kwałok ñan kōm Jemam̄?
- [10] Kwō jab tōmak ke bwe Ņa ilo Jema, im Jema ilo Ņa? Naan ko Ij kōnono ñan kom, I jab kōnono jān Ņa: a Jema ej pād ilo Ņa, Ej kōmanman̄ jerbal ko An.
- [11] Kom̄win tōmak Eō, bwe Ņa ilo Jema im Jema ilo Ņa: ak eļaññe jab āinwōt, kom̄win tōmak Eō kōn jerbal ko wōt.
- [12] Em̄ool, em̄ool, Ij ba ñan kom, Eo ej lōke Ņa, jerbal ko Ij kōmanman̄An, e naaj kōm̄An barāinwōt; im jerbal ko reļap jān kein e naaj kōm̄An; bwe Ij ilok ñan Jema.
- [13] Im jabdewōt men eo kom naaj kajjitōk ilo eta, men in I naaj kōmanman̄ne, bwe Jema en aiboojoj ilo Nejin.
- [14] Eļaññe kom naaj kajjitōk jabdewōt ilo eta, men iñ I naaj kōm̄man̄ne.
- [15] Eļaññe komij yokwe Eō, kom naaj kōjparok kien ko Aō.
- [16] Im I naaj jar im kajjitōk ippān Jema, im E naaj lewōj ñan kom bar juon Ri Kaaenōm̄man̄, bwe En pād ippemi indeeo;

- [17] Jetōb ñon mool, Eo laļ e ban bōk E, bwe e jab lo E, im e jab jelā E: a kom jelā E, bwe Ej jokwe ippemi, im E naaj pād ilo kom.
- [18] I jāmin likūt kom atajinemjen, I naaj iwōj ñan kom.
- [19] A jidik iien, im laļ e jāmin bar lo Eō; a komij lo Eō: bwe Ij mour, kom naaj mour barāinwōt.
- [20] Ilo raan eo kom naaj jelā bwe Ņa ilo Jema im kom ilo Ņa, im Ņa ilo kom.
- [21] Eo kien ko Aō ippān, im ej kōjparoki, e iŋ eo ej yokwe Eō: im eo ej yokwe Eō Jema e naaj yokwe e, im I naaj yokwe e, im I naaj kwaļok Eō ñan e.
- [22] Judas (jab Iskariōt) e ba ñan E, Irooj, ekōjkan Am naaj kwaļok Eok ñan kōm, im jab ñan laļ?
- [23] Jijej e uwaak im ba ñan e, Eļaññe armej ej yokwe Eō, e naaj kōjparok Aō in naan; im Jema e naaj yokwe e, im kōm naaj itok ñan e, im jokwe ippān.
- [24] Eo e jab yokwe Eō e jab kōjparok naan ko Aō: im naan eo komij roñjake e jab Aō, a an Jema eo E ar jilkintok Eō.
- [25] Men kein I ar kōnono ñan kom, ke Ij pād ippemi.
- [26] A Ri Kaaenōm̄man, E Jetōb Kwōjarjar, Eo Jema e naaj jilkintok ilo eta, E naaj katakin kom men otemjej, im kakeememej men otemjej ñan kom, men ko I ar ba ñan kom.
- [27] Aenōm̄man Ij likūt ḥa ippemi, Aō aenōm̄man Ij lewōj ñan kom: Ņa Ij lewōj ñan kom, jab āinwōt an laļ lewōj. En jab pok būruemi, im en jab lōļñōñ.
- [28] Kom ar roñ ekōjkan Aō ba ñan kom, Ij ilok, im bar iwōj ñan kom. Eļaññe kom ar yokwe Eō, kom naaj kar lañlōñ, bwe Ij ilok ñan Jema: bwe Jema eļap jān Ņa.
- [29] Im kiiō I ar ba ñan kom ḥokta jān an itok, bwe, ñe e moottok, kom̄win tōmak.
- [30] Tokālik I jāmin bar kōnono elōñ ippemi: bwe Irooj in laļ iŋ ej itok, im ejjeļok men eo an ilo Ņa.
- [31] A bwe laļ en jelā bwe Ņa Ij yokwe Jema; im āinwōt Jema e ar letok kien ñan Eō, āindein Ij kōm̄man. Kom̄win jutak, jān ilok jān ijin.

JEPTA 15

- [Jn 15.1] Ņa Ij vain emool, im Jema e Ri kallib.
- [2] Jabdewōt ra ilo Ņa e jab jebar leen, Ej bōkļok: im ra jabdewōt ej jebar leen, Ej karreok e, bwe en orļok an jebar leen.
- [3] Kiiō kom erreo kōn naan eo I ar kōnono ñan kom.
- [4] Kom̄win pād ilo Ņa, im Ņa ilo kom. Āinwōt ra e ban make jebar leen, eļaññe e jab pād ilo vain; āindein barāinwōt kom bane, eļaññe kom jab pād ilo Ņa.
- [5] Ņa vain, kom ra ko. Eo ej pād ilo Ņa, im Ņa ilo e, e iŋ ej jebar elōñ leen; bwe ñe kom jepel jān Ņa kom ban kōm̄man jabdewōt.
- [6] Eļaññe armej e jab pād ilo Ņa, joļok e āinwōt ra, im ej aemedļok: im rej āt er, im julok ilo kijeek, im tile er.
- [7] Eļaññe komij pād ilo Ņa, im naan ko Aō rej pād ilo kom, kom̄win kajjitōk jabdewōt eo kom kōnaan, im naaj kōm̄mane ñan kom.

- [8] Ilo men iŋ Jema ej aiboojoj, bwe komij jebar elõñ leen; im āindein kom naaj ri kaloora.
- [9] Āinwõt Jema e ar yokwe Eõ, barāinwõt I ar yokwe kom; koñwin pãd wõt ilo Aõ yokwe.
- [10] Elaññe komij kõjparok kien ko Aõ, kom naaj pãd ilo Aõ yokwe; im āinwõt I ar kõjparok kien ko an Jema, im Ij pãd ilo An yokwe.
- [11] Men kein Ij kõnono ñan kom bwe Aõ lañlõñ en pãd ilo kom, im bwe ami lañlõñ en obrak.
- [12] Eñin kien eo Aõ, Bwe komwin yokwe doon, āinwõt I ar yokwe kom.
- [13] Ejjełok yokwe ippān armej elap jän yokwe iŋ, bwe armej en lełok an mour kõn ro jeran.
- [14] Kom ro jera, elaññe komij kõm̄an men ko Ij jiroñ kom.
- [15] I jāmin bar ɳaetami ri korijer; bwe ri korijer e jaje men eo Irooj eo an ej kõm̄an: a I ar ɳaetami ro jera; bwe men otemjej I ar roñ jän Jema I ar kwałok ñan kom.
- [16] Kom ar jab kāälöt kom, im liküt kom bwe koñwin ilok im jebar leen, im bwe leen eo ami en pãd wõt; bwe jabdewõt men eo kom naaj kajjitõk ippān Jema, En lewõj ñan kom.
- [17] Men kein Ij jiroñ kom, bwe koñwin yokwe doon.
- [18] Elaññe lał ej kõjdate kom, komij jelā bwe e ar kõjdate Eõ ɭokta jän kom.
- [19] Elaññe kom an lał, lał e naaj kar yokwe men eo an: a bwe kom jab an lał, a I ar kāälöt kom jän lał, kõn men iŋ lał ej kõjdate kom.
- [20] Koñwin keememej naan eo I ar ba ñan kom, Ri korijer e jab utiej jän Irooj eo an. Elaññe raar matõrtõr Eõ, re naaj barāinwõt matõrtõre kom; eläññe raar kõjparok Aõ in naan, re naaj barāinwõt kõjparok ami naan.
- [21] A men kein otemjej re naaj kõm̄an men ɳae kom kõn eta, bwe re jaje Eo e ar jilkintok Eõ.
- [22] Elaññe I ar jab itok im kõnono ñan er, ejjełok jerowiwi e naaj kar ippaer; a kiiõ ejjełok men in kadikłok aer jerowiwi.
- [23] Eo ej kõjdate Eõ ej barāinwõt kõjdate Jema.
- [24] Elaññe I ar jab kõm̄an men ippaer jerbal ko ejjełok bar juon armej e ar kõm̄an, e naaj kar jelok jerowiwi ippaer: a kiiõ raar lo im kõjdate Ńa im Jema.
- [25] A men iŋ, bwe en jejjet naan eo jeje ilo kieir, Raar kõjdate Eõ im ejjełok unin.
- [26] A ñe Ri Kaaenõm̄an ej itok, Eo I naaj jilkinwõj ñan kom jän Jema, E Jetõb in ɭool, Eo ej itok jän Jema, E naaj kõnnaan kõn Eõ:
- [27] Im kom barāinwõt kõnnaan, bwe kom ar pãd ippa jän jinoin.

JEPTA 16

- [Jn 16.1] Men kein I ar kõnono ñan kom, bwe koñwin jab tipñõl.
- [2] Re naaj jołok kom jän imõn kwelok ko; aet awa ej itok, ñe jabdewõt eo ej m̄an kom, e naaj ɭom̄nak bwe ej jerbal ñan Anij.
- [3] Im men kein re naaj kõm̄an ñan kom, bwe re jab jelā Jema ak Ńa.

- [4] A men kein I ar kõnono ñan kom, bwe ñe ej itok aer awa, komwin keememej er, ekõjkan I ar kõnnaanõk kom. Im men kein I ar jab ba ñan kom jän jinojin, bwe I ar pãd ippemi.
- [5] A kiiõ Ij ilõk ñan Eo e ar jilkintok Eõ; im ejjeþok iaami ej kajjitõk ippa, kwõj ilõk ñan ia?
- [6] A bwe I ar ba men kein ñan kom, bõromõj e ar kobra kõruemi.
- [7] Ijoke Ij ba ñan kom naan emool; emmjan ñan kom bwe In ilõk: bwe elãñne I jab ilõk, Ri Kaenõmjan e jãmin iwõj ñan kom; a elãñne Ij ilõk, I naaj jilkinwõj E ñan kom.
- [8] Im ñe Ej itok, E naaj ñaruõn laj kõn jerowiwi im kõn kwõjarjar, im kõn ekajet:
- [9] Kõn jerowiwi, bwe re jab lõke Eõ;
- [10] Kõn kwõjarjar bwe Ij ilõk ñan Jema, im kom jab bar lo Eõ:
- [11] Kõn ekajet, bwe ar ekajete irooj in laj in.
- [12] Bar elõñ men ko ippa bwe In ba ñan kom, a kom jab maroñ in bõki kiiõ.
- [13] A ñe Eo, Jetõb õn mool, Ej itok, e naaj tõl kom ñan lowaan mool otemjej; bwe E jãmin kõnono jän E make; a jadewõt men eo E naaj roñjake, men in E naaj kõnono: im E naaj kwaþok ñan kom men ko re naaj itok.
- [14] E naaj kaiboojoj Ña: bwe E naaj bõk jän men eo Aõ, im E naaj kwaþok e ñan kom.
- [15] Men otemjej an Jema Aõ: kõn men in Ij ba, bwe E naaj bõk jän men eo Aõ, im E naaj kwaþok e ñan kom.
- [16] Jidik wõt iien, im kom jab bar lo Eõ: im bar jidik wõt iien, im kom naaj lo Eõ.
- [17] Innäm jet iaan ro ri kaþooran re ba ñan doon, ta men in Ej ba ñan kõj, Jidik wõt iien, im kom jab bar lo Eõ; im bar jidik wõt iien, im kom naaj lo Eõ, im, Bwe Ij ilõk ñan Jema?
- [18] Innäm re ba, Ta men in Ej ba, Jidik wõt iien? Je jaje ta eo Ej kõnono.
- [19] Innäm Jijej ej kile bwe re kõnaan kajjitõk ippãn, im E ba ñan er, Kom kajjitõk ippãn doon ke kõn men eo I ar ba, Jidik wõt iien im kom jab b ar lo Eõ: im bar jidik wõt iien im kom naaj lo Eõ?
- [20] Emool, emool, Ij ba ñan kom, kom naaj jañ im limõ, a laj e naaj lañlõñ; im kom naaj bõromõj, a ami bõromõj e naaj oktag ñan lañlõñ.
- [21] Kõrã ke ej eñtaan ej bõromõj, bwe e moottok awa eo an: a ke e ðotak nejin, e jab bar keememej eñtaan kõn lañlõñ bwe juon armej e ðotak ilo laj.
- [22] Im kiiõ komij bõromõj: a I naaj bar lo kom, im e naaj lañlõñ bõruemi, im ejjeþok en ej bõk ami lañlõñ jän kom.
- [23] Ilo raan eo e naaj jeþok ami kajjitõk ippa. Emool, emool, Ij ba ñan kom, Elãñne kom naaj kajjitõk ippãn Jema, E naaj lewõj ñan kom ilo eta.
- [24] Kom jañin kajjitõk jadewõt ilo eta; komwin kajjitõk im komnaaj bõk, bwe ami lañlõñ en obrak.
- [25] Men kein I ar kõnono ñan kom ilo naan ko rettino: a iien ej itok, ñe I jãmin bar kõnono ñan kom ilo naan ko rettino, a I naaj kwaþok ñan kom alikkar kõn Jema.

- [26] Ilo raan eo kom naaj kajjitōk ilo eta: im I jab ba ñan kom bwe I naaj jar im kajjitōk ippān Jema kōn kom.
- [27] Bwe Jema ej make yokwe kom, bwe kom ar yokwe Eō, im tōmak bwe I ar itok jān Anij.
- [28] I ar itok jān Jema, im itok ñan laļ: bar juon, Ij likūt laļ, im ilōk ñan Jema.
- [29] Ri kaļooran re ba ñan E, Lo, kiiō kwōj kōnono alikkar, im jab kōnono ilo naan eo ettino.
- [30] Kiiō kōm jelā bwe Kwō jelā men otemjej, im Kwō jab aikuj bwe jabdewōt armej en kajjitōk ippam: kōm men iŋ kōmij tōmak bwe Kwar itok jān Anij.
- [31] Jijej ej uwaak er, Komij tōmak kiiō ke?
- [32] Lo, awa ej itok, aet, e moottok, ñe kom naaj jeplōklōk, kom otemjej ñan jikōmi, im naaj likūt Eō make Iaō: ijoke I jab make Iaō, bwe Jema ej pād ippa.
- [33] Men kein I ar kōnono ñan kom, bwe ilo Ņa kom̄win aenõm̄man. Ilo laļ komij eñtaan: a kom̄win mõñõñō; Ņa I ar bōk anjō ioon laļ.

JEPTA 17

- [Jn 17.1] Naan kein Jijej e ar kōnono, im reiļōk ñan lañ, im ba, Jema e moottok awa eo: Kwōn kaiboojoj Nejōm, bwe Nejōm en kaiboojoj Kwe:
- [2] Āinwōt Kwar letok ñan E kajoor ioon kanniōk otemjej, bwe En leļōk mour indeeo ñan er otemjej Kwar letok ñan E.
- [3] Im men iŋ mour indeeo, bwe ren jelā Kwe juon wōt Anij em̄ool, im Jijej Kūraijs, eo Kwar jilkintok.
- [4] I ar kaiboojoj Eok ioon laļ: I ar kamōjļōk jerbal eo Kwar letok ñan Eō bwe In kōm̄mane.
- [5] Im kiiō O Jema, kwōn kaiboojoj Eō kōn Kwe wōt kōn aiboojoj eo e ar pād ippa im ippam mōkta jān laļ.
- [6] I ar kwaļōk etam ñan armej ro Kwar letok ñan Eō jān laļ: ro Aṁ mōkta, im Kwar letok er ñan Eō; im raar kōjparok Aṁ in naan.
- [7] Kiiō ro jelā bwe men otemjej jabdewōt, Kwar letok ñan Eō, jān Kwe.
- [8] Bwe I ar leļōk ñan er naan ko Kwar letok ñan Eō; im raar bōki, im kanooj jelā bwe I ar itok jān Kwe, im raar tōmak bwe Kwar jilkintok Eō.
- [9] Ij jar kōn er: I jab jar kōn laļ, a kōn ro Kwar letok ñan Eō; bwe er Aṁ.
- [10] Im men otemjej Aō Aṁ, im Aṁ Aō; im Ij aiboojoj ilo er.
- [11] Im kiiō em̄oj Aō pād ilo laļ, a er rej pād ilo laļ, im Ij iwōj ñan Eok. Jema Kwōjarjar, kwōn kōjparok er ilo etam wōt, ro Kwar letok ñan Eō, bwe ren juon wōt, āinwōt Kōj.
- [12] Ke I ar pād ippaer ilo laļ, I ar kōjparok er ilo etam, ro Kwar letok ñan Eō: im I ar oñaake er, im ejjeļōk juon iaer e jako, a dien mej eo, bwe en kam̄ool Jeje ko.
- [13] A kiiō Ij iwōj ñan Eok; im men kein Ij kōnono ilo laļ, bwe Aō lañlōñ en obrak ilo er.
- [14] I ar leļōk ñan er naan eo Aṁ; im laļ e ar kōjdate er, bwe re jab jān laļ, āinwōt Ņa I jab jān laļ.

- [15] I jab jar bwe Kwōn bōk er jān la], a bwe Kwōn kōjparok er jān eo enana.
- [16] Re jab jān la], āinwōt Ņa I jab jān la].
- [17] Kwōn kokwōjarjar er ilo ṡ̄ool: Aṁ in naan ṡ̄ool eo.
- [18] Āinwōt Kwar jilkintok Eō ñan la], āindein Ij jilkinlōk er ilo la].
- [19] Im Ij kokwōjarjar Eō kōn er, bwe ren barāinwōt kwōjarjar ilo ṡ̄ool.
- [20] Ak I jab jar kōn rein wōt, a barāinwōt kōn ro re naaj lōke Eō kōn aer in naan;
- [21] Bwe er otemjej ren juon; āinwōt Kwe, Jema ilo Ņa, im Ņa ilo Kwe, bwe er barāinwōt ren ilo Kōj; bwe la] en tōmak bwe Kwar jilkintok Eō.
- [22] Im aiboojoj eo Kwar letok ñan Eō, I ar lelōk ñan er; bwe ren juon, āinwōt Kōj juon:
- [23] Ņa ilo er, im Kwe ilo Ņa; bwe ren weepānlōk ilo juon; im bwe la] en jelā bwe Kwar jilkintok Eō, im yokwe er, āinwōt Kwar yokwe Ņa.
- [24] Jema, I kōnaan bwe ro, Kwar letok ñan Eō, ren pād ippa ijo Ij pād ie, bwe ren lo Aō aiboojoj Kwar letok ñan Eō: bwe Kwar yokwe Eō ṡ̄okta jān jinoin kōmanmān la].
- [25] O Jema e Wānōk, la] e ar jab jelā Kwe: a Ņa I ar jelā Kwe, im rein raar jelā bwe Kwar jilkintok Eō.
- [26] Im I ar kwalōk etam ñan er, im I naaj kwalōk e; bwe yokwe eo, Kwar yokwe Eō kake, en pād ilo er, im Ņa ilo er.

JEPTA 18

- [Jn 18.1] Ke emōj an Jijej kōnono naan kein, Ej ilōk ippān ro ri kałooran im ellā jān wea Kidron, ijo juon jikin kallib, E im ri kałooran rej dełōñ ilowan.
- [2] Im Judas, eo e ar ketak E, e barāinwōt jelā jikin eo; bwe e makij an Jijej ar ilōk ñan ijo ippān ro ri kałooran.
- [3] Innām Judas, emōj an bōk jar an ri tariñae im ro ri kabōjrak jān pris ro reļap im Parisi ro, rej itok im ewor ɻaañ im romaak im kein tariñae ippaer.
- [4] Innām Jijej, bwe E jelā men otemjej ren itok ioon, Ej ilōk im ba ñan er, Wōn eo komij pukot e?
- [5] Re uwaak E, Jijej ri Nazaret. Jijej e ba ñan er, Ņa E. Im barāinwōt Judas, eo e ar ketak E, e jutak ippaer.
- [6] Kiiō ke E ar ba ñan er, Ņa E, rej jenlik, im buñ ioon bwidej.
- [7] Innām Ej bar kajjitōk ippaer, Wōn eo komij pukot e? Im re ba, Jijej ri Nazeret.
- [8] Jijej e uwaak, I ar ba ñan kom bwe Ņa E: innām eļaññe komij pukot Eō, kōtłok rein bwe ren ilōk.
- [9] Bwe en jejjet naan eo E ar kōnono, Ian ro Kwar letok ñan Eō, e jab jako juon iaer jān Eō.
- [10] Innām juon jāje ippān Saimōn Piter, im ej nuri, im jepak ri korijeran pris eo eļap, im bukwe lojilñin anbwijmaroñan. Etan ri korijer eo Malkōs.
- [11] Innām Jijej e ba ñan Piter, Kwōn likūt jāje ne am̄ na ilo nien: kab eo Jema eo ar letok ñan Eō, In jāmin idaak ke?
- [12] Innām jar eo im kapen im ri kabōjrak an ri Ju ro rej jibwe Jijej, im liāp E,

- [13] Im ãñinjök E ñan Annas mokta; bwe e jemen lio pāleen Keapas, pris eo eļap ilo iiō iŋ.
- [14] Im Keapas iŋ, eo e ar pepe ñan ri Ju ro, bwe em̄man juon armej en mej kōn armej ran.
- [15] Im Saimōn Piter ej ſoor Jijej, im bar juon ri kaſooran: ri kaſooran eo pris eļap e jelā, im ej deļoň ippān Jijej ilowan im̄on pris eo eļap.
- [16] A Piter e jutak ilikin kōjām eo. Innām ri kaſoor eo pris eļap e jelā, ej ilök im kōnono ñan lio, eo ej lale kōjām, im kadeļoň Piter.
- [17] Innām jiroň eo, ri lale kōjām, e ba ñan Piter, Kwō barāinwōt juon iaan ro ri kaſooran armej iŋ ke? E ba, Jab.
- [18] Im ro ri korijer im ri kabōjrak rej jutak ijo, raar kōjō kijeek kōn mālle, bwe e piø; im rej rañrañ: im Piter e jutak ippaer im make rañrañ.
- [19] Innām pris eo eļap ej kajjitōk ippān Jijej kōn ro ri kaſooran, im kōn An naan in katak.
- [20] Jijej e uwaak e, I ar kōnono alikkar ñan la]; iien otemjej I ar katakin ilowan im̄on kwelök ko, im ilowan tempel, ijo ri Ju ro otemjej rej kweilöklok ie; im ilo ettino ejjeļök Aõ kōnono.
- [21] Etke kwōj kajjitōk ippa? kwōn kajjitōk ippān ro raar roñjake Eõ, ta eo I ar ba ñan er: lo, rein rej jelā ta eo I ar ba.
- [22] Ke em̄oj An kōnono ãindein, juon iaan ri kabōjrak ro rej jutak iturin, ej ubrare Jijej kōn pein im ba, Āindein Am uwaak pris eo eļap ke?
- [23] Jijej e uwaak e, Elaññe I ar kōnono nana, kwōn kōnnaan kōn nana eo: a elaññe em̄man, etke kwōj ubrare Eõ?
- [24] Annas e ar jilkinjök E ke Ej ilök wōt, ñan Keapas pris eo eļap.
- [25] Im Saimōn Piter ej jutak im rañrañ e. Innām re ba ñan e, Kwō barāinwōt juon iaan ro ri kaſooran de? Ej kaarmejjete, im ba, Jab.
- [26] Juon iaan ro ri korijeran pris eo eļap, nukwin eo Piter e ar bukwe lojilñin, e ba, I ar jab lo eok ilo jikin kallib eo ippān ke?
- [27] Innām Piter ej bar kaarmejjete E: im em̄okaj an kako ikkūr.
- [28] Innām rej ãñinjök Jijej jān Keapas ñan Pritoriõm, im e jibboň; im er re jab deļoň ilowan Pritoriõm eo bwe ren jab ettoon; a bwe ren mōňā kwōjkwōj in kijoone.
- [29] Innām Pailat ej diwōjlok ñan er, im ba, Ewi naan in kinaaklok komij bōk ḥae armej iŋ?
- [30] Re uwaak im ba ñan e, Elaññe E ar jab ri nana, kōm jāmin kar ketak E ñan eok.
- [31] Innām Pailat e ba ñan er, kom̄win make bōk E, im ekajet E kōn kiemi. Ri Ju re ba ñan e, E jab mālim bwe kōmin ḥan jabdewōt armej.
- [32] Bwe naan jān Jijej en jejjet, eo E ar ba, im bakajjen wāween mej eo E naaj mej kake.
- [33] Innām Pailat ej bar deļoň ilowan Pritoriõm, im kūrtok Jijej, im ba ñan E, Kwe kiñ an ri Ju ro ke?
- [34] Jijej e uwaak, Kwōj ba men iŋ jān kwe make, ak ro jet raar ba men iŋ ñan eok kōn Eõ ke?

- [35] Pailat e uwaak, Ña ri Ju ke? Riaelōñ eo Am̄ im pris ro reļap raar ketak Eok ñan eō: ta eo Kwar kōm̄mane?
- [36] Jijej e uwaak, Aelōñ eo Aō e jab jān lał iñ; elāññe Aō aelōñ jān lał iñ, innām ro korijera ren ire, bwe en jab ketak Eō ñan ri Ju ro: a kiiō Aō aelōñ e jab jān ijin.
- [37] Kōn men iñ Pailat ej ba ñan E, Innām Kwe kiñ ke? Jijej e uwaak, Kwōj ba wōt. Ña kiñ. Kōn men iñ I ar ɬotak, im kōn men iñ I ar itok ñan lał, bwe In kōnnaan kōn mool. Er otemjej jān mool rej eoroñ ainikiō.
- [38] Pailat e ba ñan E, Ta eo mool? Im ke em̄oj an ba men iñ, ej bar diwōj ñan ri Ju ro, im ba ñan er, Ij lo ejjeļok ruōn.
- [39] A juon ami ɬanit, bwe in kōtłok juon ñan kom ilo kwōjkwōj in kijoone: innām kom kōnnaan bwe in kōtłok ñan kom Kiñ an ri Ju ro ke?
- [40] Innām er otemjej rej bar lam̄oj im ba, Jab armej iñ, a Barabbas. A Barabbas e ri kowadoñ.

JEPTA 19

- [Jn 19.1] Innām iien eo, Pailat ej bōk Jijej im deňļok E.
- [2] Im ri tariñae rej pirōk wōjke kālōklōk, im likūt e ḡa ioon bōran, im rej naballin kōn nuknuk ekilmir,
- [3] Im rej itok ñan E, im ba, YokweYuk, Kiñ an ri Ju ro, im rej ubrar E kōn peir.
- [4] Innām Pailat ej bar diwōjļok im ba ñan er, lo, Ij ãñinwōj E ñan kom, bwe kom̄win jeļā I jab lo ɬotaan.
- [5] Innām Jijej ej diwōjļok, Ej pālōk pāllin kālōklōk eo, im kōṇak nuknuk eo ekilmir. Im Pailat e ba ñan er, Lo, Armej eo!
- [6] Innām ke pris ro reļap im ri kabōjrak rej lo E, rej lam̄oj im ba, Debwāäl E, debwāäl E. Pailat e ba ñan er, Komeo, kom̄win bōk E, im debwāäl E; bwe I jab lo ruōn.
- [7] Ri Ju ro re uwaak e, Juon am kien, im kōn kien eo em̄man En mej, bwe E ar make kōm̄man E nejin Anij.
- [8] Innām ke Pailat ej roñ naan eo, elapļok an mijak;
- [9] Im ej bar deļoñ ilowan Pritoriōm, im ba ñan Jijej, Kwōj jān ia? A ejjeļok an Jijej uwaak e.
- [10] Innām Pailat e ba ñan E, Kwō jab kōnono ñan eō ke? Kwō jaje ke bwe ij maroñ in debwāäl Eok, im ij maroñ in kōtłok Eok?
- [11] Jijej e uwaak e, Ejjeļok am̄ maroñ ḡae Eō, elāññe jab lewōj ñan eok jān lañ: kōn men iñ eo e ar ketak Eō ñan eok, elapļok an jerōwiwi.
- [12] Jān iien iñ Pailat ej pukot bwe en kōtłok E: a ri Ju ro rej lam̄oj, im ba, Elāññe kwōj kōtłok armej iñ bwe En ilōk, kwō jab jeran Sizar: jabdewōt eo ej make kōm̄man e juon kiñ, ej kōnono ḡae Sizar.
- [13] Innām ke Pailat ej roñ naan eo, ej ãñinļok Jijej, im ej jijet ioon kein jijet in ekajet ijo etan Pevment, a naan in Hibru Gabbeta.
- [14] Im iien iñ iien kapojak kwōjkwōj in kijoone, im enañin joñoul im ruo awa; im ej ba ñan ri Ju ro, Lo ami Kiñ!

- [15] A rej lamōj, Jołok E, jołok E, debwāäl E. Pailat e ba ñan er, In debwāäl ami Kiñ ke? Pris ro reļap re uwaak, Ejjełok am kiñ, a Sizar wōt.
- [16] Innām ej ketak E ñan er bwe ren debwāäl E.
- [17] Im rej bōk Jijej; im Ej bōk debwāäl eo An im ilok ñan ijo etan jikin ɻat in bar, āt eo juon ilo Hibru, Golgota.
- [18] Ijo rej debwāäl E, im bar ruo ippān, juon ikajōb im juon ikajōb, im Jijej eołōp.
- [19] Im Pailat e ar je juon kakōllen, im likūt e ioon debwāäl. Im e ar je, JIJEJ RI NAZERET KIÑ AN RI JU RO.
- [20] Innām elōñ iaan ri Ju ro rej kōnono kakōlle in; bwe ijo raar debwāäl Jijej epaak jikin kwelok: im ar jeje ilo Hibru, im Rom, im Grik.
- [21] Innām pris ro reļap an ri Ju ro re ba ñan Pailat, Kwōn jab jeje, Kiñ an ri Ju ro; a bwe E ar ba, Ņa, kiñ an ri Ju ro.
- [22] Pailat e uwaak, Men eo I ar jeje, emōj aõ jeje.
- [23] Innām ro ri tariñae, ke emōj aer debwāäl Jijej, rej bōk nuknuk ko An, im ajej emān mōttan, im kajju ɻok ñan ri tariñae otemjej juon mōttan; im barāinwōt kopā: a kopā eo ejjełok katin, eje jān lañ ñan lał.
- [24] Innām re ba ñan doon, Jān jab kekeele, a kakōlle bwe jān jelā an wōn; bwe en kamool jeje eo e ba, Raar kajulok Aõ nuknuk ippaer, im kōn balliõ raar kōmman kakōlle. Innām ri tariñae raar kōmman men kein.
- [25] A jinen, im jein im jaten jinen kōrā Meri lio pāleen Kliopas, im Meri Magdalini, rej jutak iturin debwāäl eo an Jijej.
- [26] Innām ke Jijej ej lo jinen, im ri kałooran eo Ej yokwe e jutak iturin, E ba ñan jinen, Kōrā, lo, nejōm!
- [27] Im E ba ñan ri kałooran eo, Lo, jinōm! In jān awa eo ri kałooran eo ej bōk lio ñan jikin.
- [28] Ālikin men in, Jijej e jelā bwe ar kamōjłok men otemjej kiiõ, bwe en kamool jeje, E ba, Ij maro.
- [29] Im e pād ijo juon jāpe elōñ kōn vinegar: im rej katutu matmat ilo vinegar eo, im likūt e imaan hissōp, im likūt e ɻa i lōñin.
- [30] Innām ke emōj an Jijej bōk vinegar eo, E ba, Emōj! im Ej jirłok im kōtłok An.
- [31] Innām ri Ju ro, bwe iien kapojak, bwe ubeir ren jab pād ioon debwāäl ko ilo Jabōt, (bwe Jabōt eo raan eļap,) rej kajjitōk ippān Pailat bwe ren ruje neir, im bwe ren bōkłok er.
- [32] Innām ri tariñae rej itok, im ruje neen eo ɻokta, im eo bar juon ar debwāäl e ippān.
- [33] A ke rej itok ñan Jijej, im lo bwe emōj An mej, re jab ruje neen.
- [34] A juon iaan ro ri tariñae, ej wākari katin kōn ɻade, im emōkaj an bōtōktōk im dān tqor ɻok.
- [35] Im eo ej loe, ej kōnnaan, im kōnnaan eo an emool: im e jelā bwe ej ba ɻool, bwe kom̄win barāinwōt tōmak.
- [36] Bwe ar kōmman men kein, bwe en jejjet Jeje eo, Juon diin e jāmin moruj.
- [37] Im bar juon Jeje ej ba, Re naaj kallimjek Eo raar wākare.

- [38] Im ālikin men kein, Josep ri Arimetia, e ri kajooran Jijej, a ilo ettino bwe e mijak ri Ju ro, ej kajjitōk ippān Pailat bwe en bōkłok ubōn Jijej; im Pailat e ba, Aet. Innām ej itok im bōkłok ubōn eo.
- [39] Im barāinwōt Nikodimōs ej itok, eo e ar itok ḡokta ñan Jijej ilo boñ, im ej bōktok juon iiōkin mōrr im aloes, enañin jibukwi bōun.
- [40] Innām rej bōk ubōn Jijej, im kūtimi ilo nuknuk linen ko ippān toļaj ko, āinwōt ḡanit an ri Ju ro kallib.
- [41] Im ijo raar debwāäl E, juon jikin kallib; im ilo jikin kallib eo juon lōb ekāäl, re jañin likūt armej ilowan.
- [42] Innām rej likūt Jijej ilowan, bwe raan in kapojak an ri Ju ro; (bwe epaak lōb eo.)

JEPTA 20

- [Jn 20.1] Ilo raan eo ḡokta ilo wiik, ke e jimmarok, Meri Magdalini ej itok ñan lōb eo, im ej lo ejmaan epelļok jān lōb.
- [2] Innām ej ettōr im itok ñan Saimōn Piter, im ñan ri kalooran eo juon, eo Jijej ej yokwe, im ba ñan erro, Raar bōkłok Irooj jān lōb eo im kōm jaje ijo raar likūt E ie.
- [3] Innām Piter ej ilok, im ri kalooran eo juon, im rejro ilok ñan lōb eo.
- [4] Im rejro jīmor ettōr; im ri kaloor eo juon ej ettōr jān Piter, im ḡokaj ḡok ḡokta ñan lōb eo.
- [5] Im ej jirļok, im lo ilowan nuknuk linen ko rej pād; a e jab deļoñ ilowan.
- [6] Innām Piter ej itok im ḡoor e, im ej deļoñ ilowan lōb eo, im lo nuknuk linen ko rej pād,
- [7] Im napkin eo ej kūtimi bōran, e jab pād ippān nuknuk linen ko, a limi im kamakeļok iaan ilo juon jikin.
- [8] Innām barāinwōt ri kaloor eo juon, eo ej itok ḡokta ñan lōb eo, ej deļoñ, im lo, im tōmak.
- [9] Bwe ñan iien iñ re jaje Jeje eo, bwe En jerkakpeje jān ro re mej.
- [10] Innām ri kaloor rejro bar ilok ñan ḡweo iñweir.
- [11] A Meri ej jutak i nabōj iturin lōb eo im jañ: im ke ej jañ ej jirļok ilo lōb eo,
- [12] Im ej lo ruo enjeļ, rej kōṇak nuknuk emouj, rej jijet, juon i bōran, im eo juon i neen, ijo ubōn Jijej e kar pād ie.
- [13] Im re ba ñan e, Kōrā, etke kwōj jañ? E ba ñan er, Bwe raar bōkłok aō Irooj, im I jaje ijo raar likūt E ie.
- [14] Im ke emōj an kōnono āinwōt, ej oktaklik, im lo Jijej e jutak, im e jaje e Jijej.
- [15] Jijej e ba ñan e, Kōrā, etke kwōj jañ? wōn eo kwōj pukot e? Ej ḡomṇak E ri kallib, im e ba ñan E, Leyō, eļaññe Kwar bōkłok E jān ijin, kwōn kwaļok ñan eō ijo Kwar likūt E ie, im I naaj bōkłok.
- [16] Jijej e ba ñan e, Meri. Ej oktaklik, im ba ñan E, Rabbonai: ukōtōn naan, Ri Kaki.
- [17] Jijej e ba ñan e, Kwōn jab uññūr Eō; bwe I jañin wanlōñļok ñan Jema: a kwōn ilok ñan ro jeiō im jatiō, im ba ñan er, Ij wanlōñļok ñan Jema, im Jememi, im ñan Aō Anij, im ami Anij.

- [18] Meri Magdalini ej itok im ba ñan ro ri kałoor, I ar lo Irooj; im ekōjkan E ar kōnono men kein ñan e.
- [19] Innām raan eo ke ejota, raan eo ḡokta ilo wiik, ñe e kilōk aor ko ijo ri kałoor rej pād ie, bwe re mijak ri Ju ro, Jijej ej itok im jutak eołōp er, im ba ñan er, Aenōm̄man ñan kom.
- [20] Im ke emōj an ba āindein, Ej kwałok pein im katin ñan er. Innām ri kałoor rej lañlōñ, ke rej lo Irooj.
- [21] Innām Jijej e bar ba ñan er, Aenōm̄man ñan kom: āinwōt Jema e ar jilkintok Eō, āindein Ij jilkinłok kom.
- [22] Im ke emōj An ba men in, Ej kal er, im ba ñan er, Kom̄win bōk Jetōb Kwōjarjar.
- [23] Jerōwiwi ko an jabdewōt eo komij juloki, re jako: im jerōwiwi ko an jabdewōt eo komij dāpiji, re jāmin jako.
- [24] A Tomas juon iaan joñoul im ruo, āt eo juon Didimōs, e ar jab ippaer ke Jijej ej itok.
- [25] Innām ri kałoor ro jet, re ba ñan e, Kōm ar lo Irooj. A ej ba ñan er, Elaññe I jab lo ilo pein kōnjan dila lo, im likūt addiō ilo kōnjan dila, im karuñłok peiō ilo katin, I jāmin tōmak.
- [26] Im ilołkōn ruwalitōk raan rej pād ilowan im, Tomas ippaer; aor ke rekilik, Jijej ej itok, im E jutak eołōpeir, im ba, Aenōm̄man ñan kom.
- [27] Im E ba ñan Tomas; Kwōn letok addiō, im lale peiō; im letok piom, im karuñłok e ilo katiō, im kwōn jab pere a tōmak.
- [28] Im Tomas e uwaak im ba ñan E, Kwe aō Irooj im aō Anij.
- [29] Jijej e ba ñan e, Tomas, bwe Kwar lo Eō, Kwar tōmak: emōñōñō ro raar jab lo, im rej tōmak.
- [30] Im bar elōñ kakōllē Jijej ej kōm̄mAn imaan mejan ro ri kałooran, ar jab jeje er ilo bok in.
- [31] A emōj jeje men kein bwe kom̄win tōmak bwe Jijej e ri Kūraiij, Nejin Anij; im bwe kōn ami lōke, kom̄win bōk mour ilo etan.

JEPTA 21

- [Jn 21.1] Ālikin men kein Jijej ej bar weaaktok ñan ro ri kałooran iturin lomaļo in Taibiriōs; im e wāween de in An weaaktok.
- [2] Saimōn Piter, im Tomas āt eo juon Didimōs, im Natanael jān Kena in Galili, im ro nejin Zebedi, im bar ruo ri kałooran rej jimor ijo.
- [3] Saimōn Piter ej ba ñan er, Ij ilen eñōñōd. Re ba ñan e, Barāinwōt kōmij uwe ippam. Rej ilołk, im uwe ioon wa: im ilo boñ eo ejjełok kuñaer.
- [4] A ke jimmarak, Jijej e jutak ioon parijet; a ri kałoor re jaje E Jijej.
- [5] Innām Jijej e ba ñan er, Ajri rañ, ewor ke kijemi? Re uwaak E, Ejjełok.
- [6] Im E ba ñan er, Kom̄win door ok i anbwijmaroñan, im kom naaj lo. Kōn men in rej door lōk, im kiiō re ban tōbwe, bwe elōñ ek.
- [7] Innām ri kałoor eo Jijej ej yokwe ej ba ñan Piter, E Irooj. Innām ke Saimōn Piter ej roñ, E Irooj, ej kōñake kopā eo an, bwe e keelwaan, im ej kāłok i lojet.

- [8] A ri kałoor ro jet rej itok ilo wa edik, (bwe re jab etołok jān āne, a āinwōt rūbukwi mōkwōj) im ipertok ok eo im ek ko.
- [9] Innām ke rej tōkeak i āne, rej lo kijeek mälle ijo, im ek ioon, im bred.
- [10] Jijej e ba ñan er, Kom̄win bōktok jet iaan ek ko kom ar tōbwe kiiō.
- [11] Saimōn Piter ej ilōk, im ipertok ok eo ñan āne elōñ kōn ek ko reļap, jibukwi im lemñoul im jilu: a meñe elōñ, ok e jab rup.
- [12] Jijej e ba ñan er, Kom̄win itok im mōññā. Im ejjełok juon iaan ro ri kałoor e peran in kajxitōk ippān, Wōn Kwe? re jeļā E Irooj.
- [13] Innām Jijej ej itok, im bōk bred, im leļok ñan er, im barāinwōt ek.
- [14] Iien in alen kein ka jilu Jijej ej weaaktok ñan ro ri kałooran, ālikin iien eo E ar jerkakpeje jān ro re mej.
- [15] Innām ke emōj aer mōññā, Jijej e ba ñan Saimōn Piter, Saimōn nejin Jon, kwōj yokwe Eō eļap jān rein ke? E ba ñan E, Aet, Irooj; kwō jeļā Ij yokwe Eok. E ba ñan e, Kwōn naajdik ɬaañ ko Aō.
- [16] E bar ba ñan e alen kein ka ruo, Saimōn nejin Jon, kwōj yokwe Eō ke? E ba ñan E, Aet, Irooj; Kwō jeļā Ij yokwe Eok. E ba ñan e Kwōn seperd Aō jiip.
- [17] Ej ba ñan e alen kein ka jilu, Saimōn nejin Jon, kwōj yokwe Eō ke? Piter ej būromōj bwe E ba ñan e alen kein ka jilu, Kwōj yokwe Eō Ke? Im e ba ñan E, Irooj, kwō jeļā men otemjej; Kwō jeļā ij yokwe Eok. Jijej e ba ñan e, Kwōn naajdik Aō jiip.
- [18] Emool, Emool, Ij ba ñan eok, Ke Kwar inono Kwar make kañūrñūr eok, im etetal ijo kwō kōñaan etal ie: a ñe kwō naaj ɬallap, kwō naaj erļoke piom, im bar juon e naaj kañūrñūr eok, im āñinłok eok ijo kwō jab kōñaan.
- [19] Ej kōnono men in bwe En bakajjen wāween mej eo e naaj kaiboojoj Anij kake. Im ke emōj An kōnono men in, Ej ba ñan e, Kwōn ɬoor Eō.
- [20] Innām Piter ej oktaklik im lo ri kałoor eo Jijej ej yokwe ej ɬoor E, eo ej atartar ioon ubōn ilo kejota eo, im ba, Irooj, wōn eo ej ketak Eok?
- [21] Innām Piter ej lo e im ba ñan Jijej, Irooj, ekōjkan armej in?
- [22] Jijej e ba ñan e, Elaññe I kōñaan bwe en pād wōt mae iien Ij itok, ta men in ippañ? kwōn ɬoor Eō.
- [23] Innām naan in e buñbuñ ɬok ippān jemjein jemjaten. bwe ri kałoor in e jāmin mej: a Jijej e jab ba ñan e, E jāmin mej; a, Elaññe I kōñaan bwe en pād wōt mae iien Ij itok, ta men in ippañ
- [24] Ri kałoor in eo ej kōnnaan men kein, im ar jeje men kein: im je jeļā bwe an kōnnaan emool.
- [25] Im bar elōñ men ko Jijej e ar kōm̄mAn, im elāññe rej jeje men ko otemjej jeļok, ij ɬōm̄nak lał e jab maroñ in dāpij bok ko re naaj jeje kake.

JERBAL

JEPTA 1

- [Jr 1.1]Bok eo ḡoġba I ar kōm̄an̄man, O Tiopilōs, kōn men otemjej Jijej ear jino in kōm̄an̄ im katakin.
- [2] Ñan raan eo raan in bōklōñłok E ñan lañ, ālikin An leļok kien ko kōn Jetōb Kwōjarjar, ñan ri jelōk ro E ar kāälōt er:
- [3] Im E make kwaļok E ñan er im mour ālikin An eñtaan, kōn elōñ kakōlļe re ḡool otem ḡool, im weaaktok ñan er ium̄win eñoul raan, im Ej kōnono men ko an aelōñ in Anij,
- [4] Im ke Ej kweilōklok ippaer, Ej jiroñ er bwe ren jab ilōk jān Jerusalem, a kattar an Jemen kallimur, eo, Ej ba, kom ar roñ jān Eō:
- [5] Bwe em̄ool Jon ear peptaij kōn dān, a e jab elōñ raan tokālik kom naaj peptaij ilo Jetōb Kwōjarjar.
- [6] Innām ke rej kweilōklok, rej kajjitōk ippān im ba, Irooj, kwōj bar karōk aelōñ in Israel iien in ke?
- [7] Im Ej ba ñan er, E jab em̄man ami jelā iien ko, ak tōre ko Jema ear likūti ilo An kajoor.
- [8] A kom naaj bōk maroñ ñe em̄oj an Jetōb Kwōjarjar itok iomi; im kom naaj Aō ri kōnnaan ilo Jerusalem, im i aolepen Judia, im i Sameria, im ñan āne eo etoļok tata i lał.
- [9] Im ke em̄oj An kōnono men kein, ke rej kallimjeke, ar bōklōñłok E, im juon kōdō ej bōk E jān mejeir.
- [10] □Im ke rej kanooj ejed im kallimjek i lañ ke Ej waan lōñłok, ruo armej rej jutak iturir, emouj nuknuk ko aer;
- [11] Im re ba, Kom, armej in Galili, etke komij jutak im reiļok wōt ñan lañ? Jijej iñ, eo em̄oj bōklōñłok jān kom ñan lañ, E naaj itok āinwōt, ilo wāween deiñ ami lo An ilōk ñan lañ.
- [12] Innām rej jeplaak ñan Jerusalem jān toł eo etan Olivet, joñan etal ilo raan in Jabōt jān Jerusalem.
- [13] Im ke rej deļoñ, rej wanlōñłok ñan juon po, ijo Piter im Jon im Jemes im Andru, Pilip im Tomas, Bartolomu im Matu, Jemes nejin Alpiōs, im Saimōn ri Zelōt, im Judas jaten Jemes, rej pād ie.
- [14] Rein otemjej rej pād im būrueir wōt juon ilo aer jar im kajjitōk, kab kōrā ro, im Meri jinen Jijej, kab ro jaten ḡaan.
- [15] Im ilo raan ko Piter ej jutak eoļōpin ro ri kaļoor, im ba (im jar eo rej kweilōklok e nañin jibukwi im roñoul armej,)
- [16] Kom jeiō im jatiō, em̄man ren kam̄ool Jeje iñ, an Jetōb Kwōjarjar kōnono ḡoġba iluñin Devid kōn Judas, eo e ar tōl ro raar jibwe Jijej.
- [17] Bwe ar bwine ḡa ipped, im e ar bōk ḡoġba jerbal iñ.
- [18] Innām armej iñ e ar wiaik juon wāto kōn oñān an nana, im ej buñtake bōran, im erup lojien, im ḡajñal otemjej re wōtłok.

- [19] Im er otemjej raar pād ilo Jerusalem re jelā; im raar likūt etan wāto eo ilo aer in naan, Wāto in bōtōktōk.
- [20] Bwe ar jeje ilo bok in Sam ko, ḡweo iṁōn en jeepeplōk, im ejjeļōk armej en jokwe ilowan; im, Bar juon en bōk jerbal eo an.
- [21] Innām jān armej rein ro raar pād ipped iien otemjej ke Irooj Jijej ear itoitak ioļaped,
- [22] Jinojin jān an Jon peptaij ñan raan eo wōt raan in bōklōñlōk E jān kōj, em̄man juon iad en ri kōnnaan ipped kōn An jerkakpeje.
- [23] Im raar kajutak ruo, Josep etan Barsebas, āt eo juon Jōstōs, im Mattaias.
- [24] Im rej jar, im ba, Kwe, Irooj, kwōj jelā būruen armej otemjej, kwōn bakajjen wōn iaerro Kwōj kāālōt e.
- [25] Bwe en bōk ḡōttan jerbal iñ im jerbal an ri jelōk, men eo Judas ear buñ jān e bwe en ilōk ñan jikin.
- [26] Im rej likūt kakōll̄aerro; im bōk kakōll̄an Mattaias; im rej bwine ḡa ippān joñoul im juon ri jelōk.

JEPTA 2

- [Jr 2.1] Im ke em̄ōj an itok raan in Pentekost, er otemjej rej pād ilo juon jikin, būrueir wōt juon.
- [2] Im em̄ōkaj an juon ainikien itok jān lañ, āinwōt aire, im ej kobrak aolepen ḡweo ijo rej jijet ie.
- [3] Im lo ko romiōñe āinwōt urur, rej weaaktok ñan ippaer, im jok ioer otemjej:
- [4] Im er otemjej rej obrak kōn Jetōb Kwōjarjar, im jino aer kōnono kōn bar jet loer, āinwōt Jetōb ej leļōk ñan er bwe ren kōnono.
- [5] Im jet ri Ju ro, armej ri kabuñ, jān aelōñ otemjej iuṁwin lañ rej jokwe i Jerusalem.
- [6] Im ke raar roñ ainikien iñ, jar eo rej kwelōkļōk, im elāp aer lōlñōñ, bwe jabdewōt iaer ej roñ aer kōnono ilo an in naan.
- [7] Im er otemjej rej ḥokjenaer im bwilōñ, im ba ñan doon, Lo, rein otemjej rej kōnono, re jab ri Galili ke?
- [8] Im ekōjkan jej roñ ilo ad in naan, ijo jaar ḥotak ie?
- [9] Ri Partia, im ri Midia, im ri Ilam, im ro rej pād i Mesopotemia, im i Judia, im Kapedosia, i Pontōs im Esia,
- [10] □Prija im Pampilia, i Ijipt, im ilo jet ḡōttan ko an Libia iturin Sairine, im ro ruwa jān Rom ri Ju ro, im ro ri proselait,
- [11] Ri Krit im ri Arebia, jej roñ aer kōnono ilo ad in naan men ko reļap an Anij.
- [12] Im er otemjej rej ḥokjenaer, im pere, im ba ñan doon, Ta meļelein men iñ?
- [13] Im bar jet rej kajjurere im ba, Armej rā remāt kōn wain ekāāl.
- [14] A Piter ej jutak ippān joñoul im juon, im koutiej ainikien, im ba ñan er, Kom, armej in Judia, im kom otemjej komij pād i Jerusalem, kom̄win jelā men iñ, im karoñjake naan ko aō;

- [15] Bwe lōmarā re jab kadek, āin ami ḥōmṇak de iŋ, bwe awa iŋ kein ka ruwatimjuon wōt ilo raan.
- [16] A men iŋ men eo ri kanaan Joel ear kōnono kake;
- [17] Im Anij ej ba, Illo raan ko āliktata, Inaaaj lutōk aō Jetōb ioon kanniōk otemjej: im ro nejemi ṣaan im ro nejemi kōrā re naaj rūkaanij, im likao ro ami renaaj lo visiōn ko, im ḥōllap ro ami re naaj tōṇak tōṇak ko.
- [18] Im ilo raan ko I naaj lutōk aō Jetōb ioon ro ri korijera ṣaan im ioon ro ri korijera kōrā; im renaaj ri kanij.
- [19] Im I naaj kwałok men in bwilōñ ko i lañ, im kakōllje ko i laj; bōtōktōk, im kijeek, im tab im baat:
- [20] Aļ enaaj erom marok, im allōñ erom bōtōktōk, ṣokta jān raan in Irooj ej itok, raan eo elap im men in bwilōñ;
- [21] Im jabdewōt eo enaaj jar ilo etan Irooj enaaj mour.
- [22] Kom, armej in Israel, komwin roñjake naan kein; Jijej ri Nazeret, juon em̄ṣaan Anij ear kakōlljen em̄ṣan ñan kom kōn jerbal ko reļap im men in bwilōñ ko im kakōllje ko, men ko Anij ear kōmānñAn kōn E ioļapemi, āinwōt ami jelā:
- [23] Leo, Anij ear ketak E ilo An pepe im An jelā ṣokta, Eo kōn armej renana kom ar debwāäl im ḷan E;
- [24] Eo, Anij ear kejerkakpeje, ke eṁōj An jelāte eñtaan ko an mej; bwe mej ejab maroñ in dāpij E.
- [25] Bwe Devid ej kōnono kōn E, I ar lo Irooj iien otemjej iṁaan meja; bwe Ej pād i anbwijmaroñiō bwe in jab makōtkōt.
- [26] Innām ear ḡōnōñō būruō im lañlōñ loiō; im bar jet, kanniōkiō enaaj barāinwōt jokwe ilo kōjatdikdik;
- [27] Bwe Kwō jāmin likūt aō ilo Hedis, im Kwō jāmin leļok am Ri Kwōjarjar bwe En lo kōt.
- [28] Kwaar kwałok ial in mour ko ñan eō; Kwō naaj kobrak eō kōn ḡōnōñō ilo mejōm.
- [29] Armej jeiō im jatiō, in kōnono alikkar ñan kom kōn Devid ri petriark, bwe ear mej, im ar kalbwin e, im lōb eo lōben ej pād ipped ñan raan iŋ.
- [30] Innām bwe e ri kanaan, im jelā bwe Anij ear kanejnej ñan e kōn juon kanejnej, bwe jān iaan ro nejin, Enaaaj kajijet juon ioon tūroon eo an;
- [31] Ke ear lo men iŋ ṣokta, e ar kōnono kōn an Kūraij jerkakpeje, bwe Ear jab pād ilowan Hedis, im kanniōkin ear jab lo kōt.
- [32] Anij ear kejerkakpeje Jijej iŋ, kōm otemjej ri kōnnaan kake.
- [33] Anij ear koutiej E kōn anbwijmaroñan, im E ar bōk jān Jemen kallimur kōn Jetōb Kwōjarjar, innām Ear lutōk men iŋ, men eo komij loe im roñjake.
- [34] Bwe Devid ear jab wanlōñłok ñan lañ ko; bwe e make ba, Irooj e ar ba ñan aō Irooj, Kwōn jijet i anbwijmaroñiō.
- [35] Ñan iien eo Inaaaj likūt Am ri kōjdat eran niom.
- [36] Innām ro nukwin Israel otemjej ren kanooj jelā, bwe Anij ear kōmānñan Jijej eo bwe En Irooj im Kūraij, eo kom ar debwāäl E.

- [37] Im ke rej roñjake men in, e lel bürueir, im rej ba ñan Piter im ri jelōk ro jet, Kom ro jeim im jatim, ta eo kōmin kōm̄ane?
- [38] Innām Piter ej ba ñan er, Kom otemjej komwin ukeļok ippemi, im peptaij ilo etan Jijej Kūraj bwe En julok jerowiwi ko ami, im kom naaj bōk men in letok eo, Jetōb Kwōjarjar.
- [39] Bwe kallimur eo ñan kom, im ñan ro nejemi, im ñan ro otemjej rettolok, ro jabdewōt Irooj ad Anij enaaj kūr ñan E.
- [40] Im kōn bar elōñ naan ko ej kōnnaan im kauwe er, im ba, Komwin make lōmooremi jān epepen in ankeke.
- [41] Innām ro rej bōk naan eo an, rej peptaij: im ilo raan eo e nañin jilu tōujin armej rej koba na ippaer.
- [42] Im rej pād im pen ilo katak im kōm̄ao ippān doon an ro ri jelōk, im ilo ruji bred, im ilo jar ko.
- [43] Im mijak ej itok ioer otemjej: im ri jelōk rej kōmanman elōñ men in bwilōñ ko im men in kakōlle ko.
- [44] Im ro otemjej rej tōmak rej pād ippān doon, im men otemjej ippaer, aer.
- [45] Im rej wiakaki men ko im m̄weiuk ko m̄weiieir, im kajimwe aer ajej ñan er otemjej, āinwōt jabdewōt armej ej aikuj.
- [46] Im ilo raan otemjej rej pād im pen, im bürueir wōt juon, ilowan tempel, im ruji bred ilowan iñweir, im rej mōñā kijeir ilo mōñōñō im em̄man bürueir,
- [47] Im wūjtake Anij, im kabuñbūruen armej otemjej. Im Irooj ej kobaik na ippaer ro renaaj mour, ilo raan otemjej.

JEPTA 3

- [Jr 3.1] Im kiiō Piter im Jon rej wanlōñlōk ñan ilowan tempel ilo awa in jar, awa eo jilu.
- [2] Im juon armej e kürro jān lōjen jinen, im ar bōktok im likūt e raan otemjej na iturin aor in tempel, etan aor eo Wūlio, bwe en kajjitōk m̄weiien tūriamo jān ro rej deļoñ ilowan tempel;
- [3] Ke ej lo Piter im Jon re nañin deļoñ ilowan tempel, ej kajjitōk m̄weiien tūriamo.
- [4] Im Piter ej kallimjeke kab Jon, im e ba, Kwōn lale kōmro.
- [5] Im ej eoroñ erro, im lōmñak enaaj bōk men eo jabdewōt jān er.
- [6] A Piter ej ba, ejjelok silver ak kooł ippa; a men eo ewor ippa, ij lewōj ñan eok: Illo etan Jijej, ri Nazeret, kwōn jutak im etal.
- [7] Im ej kabwijere anbwijmaroñan, im kajutak e: im em̄okaj an pen neen im kōbkōb in neen.
- [8] Im ej kaiure im jutak, im etetal, im ej deļoñ ippaerro na ilowan tempel; ej etetal, im kāke, im wūjtake Anij.
- [9] Im armej otemjej rej lo an etetal im wūjtake Anij:
- [10] □Im re kile bwe e eo ekar jijet kōn m̄weiien tūriamo iturin aor Wūlio in tempel; im rej obrak kōn bwilōñ im lōkjeñaer kōn men eo ear itok ñan e.
- [11] Im ke ej dāpij Piter im Jon, armej otemjej rej ettōrlōk ñan ippaer ium̄win portiko etan an Solomōn, im eļap aer bwilōñ.

- [12] Im ke Piter ej lo men iŋ, ej uwaak ñan jar eo, Kom, armej in Israel, etke komij bwilōñ kōn ɬe iŋ? ak etke komij kallimjek kōm, āinwōt eļaññe kōmro ar kōmāñman armej iŋ, bwe en etetal kōn amro kajoor ak kwōjarjar?
- [13] Anij an Ebream, im Aisak, im Jekōb, Anij an ro jimmad, Ear kaiboojoj Nejin, Jijej; eo kom ar ketak E im kaarmejjete iŋaan mejan Pailat, ke ear ɬōmñak bwe en kōtlōk E.
- [14] A kom ar kaarmejjete Ri Kwōjarjar im Em̄man, im kajjitōk bwe en lewōj ri uror ñan kom:
- [15] Im kom ar ɣan Irooj in mour, eo Anij ear kejerkakpeje jān ro remej; im kōm ri kōnnaan kake.
- [16] Im etan, ilo lōke etan, ear kakajoor armej iŋ, eo komij loe im jelā: aet, lōke eo ej ilo E ear lelōk ñan ɬe iŋ mour otem mour iŋaan mejemi otemjej.
- [17] Im kiiõ ro jeiõ im jatiõ, I jelā bwe kom ar kōmāñman men iŋ ilo ami jaje, im barāinwōt irooj ro ami.
- [18] A men ko, Anij ear kwalōk mokta kōn lōñin ri kanaan ro An otemjej, bwe Kūraij eo An Enaaj eñtaan, āindein An kajejjet.
- [19] Innām komwin ukelōk ippemi, im bar oktak, bwe en jeorlōk jerōwiwi ko ami, im bwe en walōk iien aemōlojō ko jān iŋaan mejan Irooj:
- [20] Im bwe En jilkintok Ri Kūraij, eo ar likūt E ñan kom ɣokta, aet, Jijej,
- [21] Eo lañ en bōk E, ñan iien ko iien karōk men otemjej Anij ear kōnono kaki, kōn lōñin ri kanaan kwōjarjar ro An otemjej jān iien ɣoktata.
- [22] Bwe emool an Moses ba, Juon Ri Kanaan, āinwōt ña, Irooj Anij enaaj kajutak ñan kom jān ro jeōmi im jatōmi; kom naaj eoroñ E kōn men otemjej jabdewōt Enaaj ba ñan kom.
- [23] Im armej otemjej ro rejab eoroñ Ri Kanaan eo, renabaj jako jān armej ranj.
- [24] Aet, ri kanaan otemjej jān Samuel, im ro ālikin, er otemjej raar kōnono, āindein aer kōnnaan kōn raan kein.
- [25] Kom ro nejin ri kanaan ro, im ri jolōt kallimur eo Anij ear kōmāñman ippān ro jimmami, im ba ñan Ebream, Im ilo iniom naaj kamōññōñik nukwin otemjej i laj.
- [26] Ñan kom ɣokta, emōj an Anij kejerkakpeje Nejin, Jijej, E ar jilkin E wōj bwe En kamōññōñik kom, kōn An ukōt kom otemjej jān jerōwiwi ko ami.

JEPTA 4

- [Jr 4.1] Im ke rej kōnono ñan armej ranj, pris ro, im irooj in tempel, im Saddusi ro, rej kālōk ioer,
- [2] E eñtaan bürueir kōn airro katakin armej, im kwalōk kōn Jijej jerkakpeje jān ro remej.
- [3] Im rej jibwe er, im likūt er ilowan prisōn ñan raan eo ilju; bwe ejota kiiõ.
- [4] A elōñ iaan ro raar roñ naan, rej tōmak: im oran armej ro e nañin ɬalem tōujin.
- [5] Im ke ilju, irooj ro aer, im elder ro, im skraib ro,
- [6] Im Annas pris eo elap, im Keiapas, im Jon, im Alexander, im er otemjej ro nukwin pris eo elap, rej kweilōklok ilo Jerusalem.,

- [7] Im ke emōj aer kajutak er eoļōp, rej kajjitōk, Ilo an wōn kajoor, ak ilo etan wōn, kom ar kōm̄man men in?
- [8] Innām Piter, eobrak kōn Jetōb Kwōjarjar, e ba ñan er, Kom irooj an armej rañ, im elder ro,
- [9] Eлаññe komij kajjitōk ippem, iuñwin raan in, kōn men eo em̄man kōm ar kōm̄mane ñan armej e kürro, ta eo Jeñ ej mour kake;
- [10] □Em̄man komwin otemjej jelā, kab armej in Israel otemjej, bwe ilo etan Jijej Kūraij Ri Nazeret, Eo kom ar debwāäl E, Eo Anij ear kajerkakpeje jān ro remej, aet ilo E armej in ej jutak im mour iñaan mejemi.
- [11] E in ejmaan eo, kom ri kal ar kajekdōqon E, eo emōj kōm̄man E jabōn im.
- [12] Im mour ilo ejjełok bar juon: bwe ejjełok bar juon āt iuñwin lañ, im letok ñan armej bwe jān mour ilo E.
- [13] Im ke rej lo an Piter im Jon peran, im ar kile bwe re ri jab katak im ri jab mälōtlōt, re bwilōñ; im rej jelā kajjieir bwe re kar pād ippān Jijej.
- [14] Im kōn aer lo armej eo raar kemour e, ej jutak ippaer, ejjełok ippaer bwe ren kōnono ñae men in.
- [15] Im ke emōj aer jiroñ er bwe ren ilok jān jar eo, rej pepe ippān doon,
- [16] Im ba, Ta eo jān kōm̄man ñan armej rein? bwe emool raar kōm̄man juon kakōlle elap, im ej alikkar ñan er otemjej rej jokwe i Jerusalem: im jej ban kaarmejjete,
- [17] A bwe en jab buñbuñłok wōt ñan armej, jān kanooj kalōlñōñ er, bwe ren jab bar kōnono ñan jabdewōt armej ilo āt in.
- [18] Im rej kūrtok er, im jiroñ er bwe ren jab kōnono ñan jidik im jab katakin ilo etan Jijej.
- [19] A Piter im Jon re uwaak im ba ñan er, Eлаññe ejimwe iñaan mejan Anij bwe kōmin egorñ kom elap jān Anij, komwin ekajete.
- [20] Bwe kōm jab maroñ in jab kōnono men ko kōm ar loi im roñjake.
- [21] Im ke emōj aer bar kalōlñōñ er, rej kōtłok er, bwe re jab lo ekōjkan aer deñłoke er, kōn armej rañ; bwe armej otemjej rej wūjtake Anij kōn men eo raar kōm̄mane.
- [22] Bwe armej in rūttōn eñoul iiñ im jiñ, eo ar kōm̄man kakōlle in ioon im kemour e.
- [23] Im ke ar kōtłok er rej ilok ñan ro jeraer, im kwałok men otemjej, pris ro rełap im elder ro raar ba ñan er.
- [24] Im ke emōj aer roñjake, rej jimor koutiej ainikier ñan Anij, im ba, O Irooj, Kwe kwaar kōmanman lañ, im lał, im lometo, im men otemjej ilo er:
- [25] Kwe kwaar ba kōn loñin jim̄am Devid, ri korijeram, Etke ri aelōñ ko raar büroñ, im armej ro rej lōkōm men ko men in jekdōqon?
- [26] Kiñ ro i lał rej jutak, im irooj ro rej kapata ñae Irooj im Eo Ear kapit E.
- [27] Bwe emool, Herod, im Pontiōs Pailat, im ri aelōñ ko, im armej in Israel raar kapata ilo jikin kwelok in ñae Jijej Ri Korijerom ekwōjarjar, Eo Kwaar kapit E,
- [28] Bwe ren kōmanman men eo jabdewōt Piom im Am lõm̄nak raar pepe mokta bwe ren walok.

- [29] Im kiiō, O Irooj, kwōn lale aer naan in kalōlñōñ: im letok ñan ro ri korijerōm, bwe kōn eļap peran ren kwałok Am in naan,
- [30] Ke Kwōj erłoke piom bwe en kemour; im bwe ren kōmanmān men in kakōllē ko im men in bwilōñ ko ilo etan Jijej, Ri Korijerōm ekwōjarjar.
- [31] Im ke emōj aer jar, jikin eo rej kweilókłok ie e ɻakūtkūt; im er otemjej reobrak kōn Jetōb Kwōjarjar, im kōn aer peran rej kwałok naan in Anij.
- [32] Im jar eo rej tōmak, būrueir wōt juon; im ejjełok juon iaer e ba, ɻweiuk ippān ɻweiien wōt, bwe ɻweiuk ko ɻweiieir otemjej.
- [33] Im ro ri jelōk kōn eļap kajoor rej kwałok aer kōnnaan kōn an Irooj Jijej jerkakpeje: im eļap jouj ior otemjej.
- [34] Bwe ejjełok iaer e aikuj; bwe ro ewor aer wāto ak iñweir rej wiakaki, im bōktok oñān men ko,
- [35] Im likūte ḡa iturin neen ro ri jelōk: im rej ajej ñan kajju iaer āinwōt aer aikuj.
- [36] Im Joses, eo ri jelōk rej likūt etan Barnebas, (ukōtōn naan in Nejin kauwe), Ri Livai armej in Saiprōs,
- [37] Wāto eo an, ear wiakake, im bōktok ɻani, im likūt ḡa iturin neen ro ri jelōk.

JEPTA 5

- [Jr 5.1] A juon em̄maan etan Anenaiōs, kab Sappaira lio pāleen, ej wiakake juon wāto.
- [2] Im ej kijenek oñān, im lio e barāinwōt jelā kake, im ej bōktok ɻōttan oñān, im likūte ḡa iturin neen ro ri jelōk.
- [3] A Piter ej ba, Anenaiōs, etke Setan ej kobrak būruōm bwe kwōn riab ñan Jetōb Kwōjarjar, im kijenek oñān wāto eo.
- [4] Ke ej pād e jab am wōt ke? im ālikin wiakake ejab ilo am maroñ ke? etke kwaar įom̄ak men iñ ilo būruōm? kwaar jab riab ñan armej rañ, a ñan Anij.
- [5] Im ke Anenaiōs ej roñ naan kein e buñ im mej. Im eļap lōlñōñ ej itok ioon ro otemjej rej roñ men kein.
- [6] Im likao ro re jutak, im kūtimi, im bōkłok, im kalbwin e.
- [7] Im awa ko jilu tokālik, lio ej itok, im ejaje men ko ar kōmanmān.
- [8] Im Piter e uwaak e, Kwōn ba ñan eõ, kom̄ro ar wiakake wāto eo kōn men iñ wōt ke? Im ej ba, Aet, kōn men iñ wōt.
- [9] Innām Piter ej ba ñan e, Ekōjkan, etke kom̄ro ar pepe ippān doon bwe kom̄win ɻone Jetōb an Irooj? lo neen ro raar kalbwin ɻeo pāleem, rej pād ilo kōjām, im renaaj bōkłok eok.
- [10] □Innām em̄dōkaj an buñ ḡa iturin neen im mej; im likao rej deļoñ, im lo an mej, im rej bōkłok, im kalbwin e ḡa ippān ɻeo.
- [11] Im eļap lōlñōñ ej itok ioon ri eklejia otemjej, im ioon ro otemjej rej roñ men kein.
- [12] Im kōn pein ro ri jelōk elōñ kakōllē im men in bwilōñ ar kōmanmān ippān armej rañ; im er otemjej rej jiñor ilo portiko an Solomōn būrueir wōt juon.
- [13] A iaan rojet ejjełok juon armej e peran bwe en koba ḡa ippaer; a armej rañ rej nōbar er.
- [14] Im ro ri tōmak rej koba im orłok ḡa ippān Irooj, elōñ ɻaan im kōrā;

- [15] Innām rej bōklōk ro ri nañinmej ilo ial ko, im likūt er ḡa ioon kein babu ko aer im kinier, bwe annañin Piter, ke ej kijoon er, en kallor jet iaer.
- [16] Im bar elōñ rej itok ñan Jerusalem jān jikin kwelōk ko iturin, im bōktok ro re nañinmej, im ro rej abnōñ kōn jetōb rettoon; im rej kemour er otemjej.
- [17] A pris eo eļap e jutak, im ro otemjej rej pād ipped, (eo jarān Saddusi ro) im rej obrak kōn illu.
- [18] Im likūt peir ḡa ioon ro ri jelōk, im likūt er ḡa ilowan prisōn.
- [19] A enjeļ in Irooj ilo boñ ej kapellōk aor ko ilo prisōn, im ãñinlōk er, im ba,
- [20] Komwin ilōk, im jutak im kōnono ilowan tempel ñan armej rañ, naan otemjej an Mour iñ.
- [21] Im ke rej roñ, rej deļoñ ilowan tempel ke ejibboñ im katakin. A pris eo eļap ej itok, im ro rej pād ippān, im kokweilōktok ro ri pepe, im elder ro nejin Israel, im jilkinlōk ñan prisōn in ãñintok er.
- [22] A ke ri kabōjrak rej itok, re jab lo er ilowan prisōn, im re jeplaak, im kōnnaanōk,
- [23] Im ba, Emool kōm ar lo prisōn eo ekilōk im pen, im ri lale prisōn rej jutak iturin aor ko: a ke kōm ar kapellōk kōmij lo ejjełok armej ilowan.
- [24] Im ke irooj in tempel im pris ro reļap rej roñ men kein, re pere enaaj kōjkan men iñ.
- [25] Innām juon ej itok im kōnnaanōk er, im ba, Lo, armej rañ kom ar likūt er ilowan prisōn, rej jutak ilo tempel, im katakin armej ro.
- [26] Innām irooj kab ri kabōjrak rej ilōk, im ãñintok er im jab kamakūt er; bwe rej mijak armej, ñe re ab kade er.
- [27] Im ke emōj aer ãñintok er, rej kajutak er iñmaan mejan ro ri pepe; im pris eo eļap ej kajjitōk ippaer,
- [28] Im ba, Kōm ar kanooj jiroñ kom bwe komwin jab katakin ilo āt iñ, im lo, kom ar kobrač Jerusalem kōn ami katak, im kōñaan bōktok daan armej iñ iom.
- [29] Innām Piter im ro jet ri jelōk rej uwaak im ba, Em̄man jān pokake Anij eļap jān armej.
- [30] Anij an ro jiñmad Ear kejerkakpeje Jijej, eo kom ar ḡane im totoik e ilo wōjke.
- [31] Anij ear koutiej E kōn anbwijmaroñan bwe en Irooj im Ri Lōmoř, bwe En leļōk ukełok ñan Israel, im julōk jerōwiwi ko.
- [32] Im kōm ri kōnnaan kōn men kein; im barāinwōt Jetōb Kwōjarjar, eo Anij ear leļōk ñan ro rej pokake E.
- [33] Ke rej roñ men kein, bukwe būrueir, im re kōñaan ḡan er.
- [34] A juon e jutak ilo jar eo, e Parisi etan Gameliel, ri kaki in kien, eo armej otemjej rej nōbar e, im ej jiroñ bwe ren likūt ro rū jelōk i nabōj jidik iien.
- [35] Im e ba ñan er, Kom armej in Israel, komwin kōjparok kom kōn men eo komij iten kōm̄an e ñan armej rein.
- [36] Bwe ḡokta jān raan kein, Tudas ear jutak, im make ba e juon; jet armej, e nañin ãbukwi, rej make koba ḡa ippān; ear jako, im er otemjej ro raar joore raar jeplōklōk, im jako.

- [37] Ālikin armej in, Judas ri Galili, e jutak ilo raan ko, raan in jeje āt ko, im ej kañōl jet armej ilokōn: barāinwōt ear jako; im er otemjej ro raar pokake, re jeplōklōk.
- [38] Im kiiō ij ba ñan kom, Kom̄win ilok jān armej rein, im ren pād wōt: bwe eļaññe pepe in, ak jerbal in jān armej rañ, enaaj jako.
- [39] A eļaññe e jān Anij, kom jab maroñ in kókkure; ñe re ab lo kom tariñaeik Anij.
- [40] Im rej Jōm̄nak āinwōt e: im ke em̄oj aer kūrtok ro ri jelōk, im deñłok er, rej jiroñ bwe ren jab kōnono ilo etan Jijej, im rej kōtlōk er.
- [41] Im rej ilok jān iñaan mejan ro ri pepe, im lañlōn bwe em̄oj likūt er im tōllōkōn kōn aer eñtaan kōn Āt eo.
- [42] Im raan otemjej ilowan tempel, im ilo jikier e jab m̄oj aer katakin im kwalōk Jijej bwe E ri Kūraiij.

JEPTA 6

- [Jr 6.1] Im ilo raan ko, ke orłok ro ri kałoor, ro ri Grik rej lotaan ri Hibru, bwe re jab lale kōrā ro aer ejako pāleir, ke rej ajej ilo raan otemjej.
- [2] Innām joñoul im ruo rej kūrtok jaran ri kałoor ñan er, im ba, E jab em̄man bwe kōmin likūt naan in Anij, im jebale tebōl ko.
- [3] Innām kom jeim im jatim, kom̄win kapukōt jiljilimjuon armej, e alikkar aer em̄man, im re obrak kōn Jetōb Kwōjarjar im mālōtlōt, ro kōm naaj likūt er ioon jerbal in.
- [4] A kōm naaj make niknik iien otemjej ilo jar, im ilo kwalōk naan.
- [5] Im naan in ij ej kabuñbūruen jar eo otemjej: im rej kāälōt Stipen, juon armej e obrak kōn tōmak im Jetōb Kwōjarjar, im Pilip, im Prokorōs, im Nikenor, im Taimon, im Parminas, im Nikolas eo e proselait jān Antioik.
- [6] Rej likūt er iñaan ro rū jelōk: im ke em̄oj aer jar rej likūt peir ḥa ioer.
- [7] Im naan in Anij eļapłok; im oran ri kałoor eļap an orłok i Jerusalem; im eļap jaran pris ro rej pokake tōmak eo.
- [8] Im Stipen, eobrak kōn jouj im kajoor, ej kōmanman men in bwilōn ko reļap im kakōļle ko ippān armej raan.
- [9] A jet iaan iñōn kweilok an ro ri Libertin, im ri Sairine, im ri Alexandria, im jet iaan ro jān Sailisia im Esia, rej jutak im akwāāle Stipen.
- [10] □Im re ban jum̄ae mālōtlōt im Jetōb eo ej kōnono kake.
- [11] Innām rej kariab armej ro rej ba, Kōm ar roñ an kōnono naan ko naan in blaspim jum̄ae Moses im jum̄ae Anij.
- [12] Im rej poktaki armej im elder ro, im skraib ro, im rej kāłok ioon im jibwe, im āñintok e ñan ro ri pepe,
- [13] Im rej kajutak ro ri kōnnaan riab, rej ba, Armej in e jab m̄oj an kōnono naan ko renana jum̄ae jikin kwōjarjar in im kien:
- [14] Bwe kōm ar roñ an ba, bwe Jijej in ri Nazeret enaaj kókkure jikin in, im enaaj ukōt ḥanit ko Moses ear letok ñan kōj.
- [15] Im er otemjej rej jijet ijo, ri pepe, rej kallimjeke, im lo turin mejan, āinwōt turin mejan enjej.

JEPTA 7

[Jr 7.1] Im pris eo eļap e ba, Āindein men kein ke?

- [2] Im e ba, Kom jeiō im jatiō, im ro jema, komwin karoñjake: Anij e aiboojoj ear weaaktok ñan jīmīad Ebream, ke ear pād i Mesopotemia, mokta jān an jokwe i Heran,
- [3] Im ba ñan e, Kwõn ilok jān āneo āniom im jān ro nukwum, im ilok ñan āneo I naaj bakajrien ñan eok.
- [4] Innām ej itok jān āneo an ri Kaldia, im jokwe i Heran: im jān ijo, ke e mej jemen, Ej āñintok e ñan ānin, ijin komij jokwe kiiō.
- [5] Im E jab leļok mōttan ānin ñan e, jab dettan jenkwān neen; im Ej kallimur bwe En leļok ānin ñan e bwe en ānen ineen ālikin, iien eo ke ejjeļok nejin.
- [6] Im Anij ear kōnono āindein, bwe ineen enaaj pād i ānen ruwa; im renaaj kamakokoik er, im kaeñtaan er iomwin eabukwi iiō.
- [7] Im Anij e ba, I naaj ekajet ri aelōñ eo renaaj kamakokoik er: im tokālik renaaj itok, im jerbal ñan Eō ilo ānin.
- [8] Im Ear leļok ñan e bujen in mwijmwij: im āindein an Ebream keotak Aisak, im mwijit e ilo raan kein ka ruwalitōk; im Aisak ear keotak Jekōb; im Jekōb ear keotak joñoul im ruo petriark.
- [9] Im ro jīmīad, kōn aer bane, raar wiakake Josep ñan Ijipt; a Anij ej pād ippān,
- [10] □Im lōmōren e jān eñtaan otemjej an, im leļok ñan e jouj im mālōtlōt īmaan mejan Pero, kiñ in Ijipt; im ej likūte bwe en irooj ioon Ijipt, im ioon aolepen mwe imōñ.
- [11] A ñūta ej itok ioon aolepen Ijipt im Kenan, im eļap eñtaan: im ro jīmīad ejjeļok kijeir.
- [12] A ke Jekōb ej roñ bwe ewor korn i Ijipt, ej jilkinļok ro jīmīad mokta.
- [13] Im ilo iien kein kar ruo, ar kwaļok Josep ñan ro jein im jaten; im kwaļok nukwin Josep ñan Pero.
- [14] Im Josep ej jilkinļok, im pukot tok Jekōb jemen, im nukwin otemjej, jiljilimjuonñoul im ļalem armej.
- [15] Im Jekōb ear wanlaļļok ñan Ijipt, im emej, e kab ro jīmīad,
- [16] Im ar bōkļok er ñan Sikem, im likūt er ilowan lōb eo Ebream ear wiaik e kōn onāñ silver jān lōmāro ro nejin Hemor ilo Sikem.
- [17] A ke epaak iien kallimur eo Anij ear leļok ñan Ebream, armej rej eddek im orļok ña i Ijipt,
- [18] Ñan iien eo bar juon kiñ ej waļok, eo ejaje Josep.
- [19] E iñ ej kōmān moñ ñan nukwed, im kaeñtaan ro jīmīad, bwe ren joļok niñniñ ro nejir, bwe ren jab mour.
- [20] Ilo iien eo Moses ear ļotak, im e kanooj wūlio, im ar kaninnin e iuñwin jilu allōñ ilowan imōñ jemen.
- [21] Im ke raar joļok e, kōrā nejin Pero ej bōk e, im kōkkaajiriri e bwe en nejin.

- [22] Im Moses ear katak ilo mālōtlōt otемjej an ri Ijipt, im e kajoor ilo naan im ilo jerbal ko.
- [23] Im ke e nañin rūttoun eñoul iiõ, ej lõmñak ilo būruen bwe en ilen lale ro jein im jaten, ro nejin Israel.
- [24] Im ke ej lo juon iaer e eñtaan im ejjełok ruõn, ej jipañ e, im e kwi kake eo ej eñtaan, im ḡan ri Ijipt.
- [25] Bwe ej lõmñak ro jein im jaten re jelā kōjkan Anij ej kōtlōk er kōn pein; a re jab jelā.
- [26] Im raan eo ilju ej make kwałok e ñan er ke rej ire, im ej kōnaan kaaenōmman er, im ba, Armej, kom jemjein jemjatin; etke komij kōm̄man nana ñan doon?
- [27] A eo ej kōm̄man nana ñan ri turin, ej jipełłok e, im ba, Wōn e ar kairooj eok im likūt eok irooj in ekajet iom?
- [28] Kwō kōnaan ḡan eō, āinwōt kwaar ḡan ri Ijipt inne ke?
- [29] Im Moses ej ko kōn naan in, im e ruwamāejet i āne Midian, ijo ear keotak ruo nejin ḡaan.
- [30] Im ke ejjejet eñoul iiõ, juon enjeł ear weaaktok ñan e ilo āne jeñaden an tol Sainai ilo urur in kijeek ilo jul.
- [31] Im ke Moses ej lo e, e bwilōñ kake: im ke ej kepaake bwe en alwōj, ainikien Irooj ej itok,
- [32] Ña Anij an ro jím̄mañ, Anij an Ebream, im Anij an Aisak, im Anij an Jekōb. Innām Moses e wūdiddid, im e jab peran im kallimjeke.
- [33] Innām Irooj e ba ñan e, Kwōn utük am juuj jān niom, bwe ijeñe kwōj jutak ie e kwōjarjar.
- [34] Emool I ar lo eñtaan an ro doõ ro rej pād i Ijipt, im I ar roñ aer ñijłok, im emōj Aō wanlałtak bwe In kōtlōk er. Im kiiõ kwōn itok, I naaj jilkinłok eok ñan Ijipt.
- [35] Moses in eo raar jołoke im ba, Wōn ear kairooj eok im likūt eok irooj in ekajet? E in Anij ear jilkinłok bwe en irooj im ri lōmoor, kōn pein enjeł eo ear weaaktok ñan e ilo jul.
- [36] Lein ej āñintok er ke emōj an kōm̄man men in bwilōñ ko im kakōłle ko i āne Ijipt, im ilo lomało Ekilmir, im ilo āne jeñaden iumwin eñoul iiõ.
- [37] Moses in, eo ear ba ñan ro nejin Israel, Juon Ri Kanaan āinwōt ña, Anij enaaj kwałok ñan kom jān ro jeimi im jātimi.
- [38] Le in eo ej pād ilo eklejia ilo āne jeñaden ippān enjeł eo ej kōnono ñan e ilo tol Sainai, im ippān ro jím̄mad: ej bōk naan in mour ko bwe en letok ñan kōj.
- [39] Ñan ewor o jím̄mad re jab kōnaan kipiliie, a rej jołok e jān er, im ilo būrueir rej bar jepłaak ñan Ijipt,
- [40] Im ba ñan Arōn, Kwōn kōm̄man anij ko ñan kōm bwe ren ilōk imāamłok: bwe Moses in eo ej āñintok kōm jān āne Ijipt, kōm jaje ijo ej pād ie.
- [41] Im rej kōm̄man koon in kau ilo raan ko, im bōktok men in joortak ñan ekjab eo, im lañlōñ ilo jerbal ko an peir wōt.

- [42] A Anij ej oktak im ketak er bwe ren jerbal ñan men ko ror i lañ; āinwōt emōj jeje ilo bōk an ri kanaan ro, O kom ro nukwin Israel, kom ar katok kōn kidu ko remej im men in joortak ko ñan Eō iuñwin eñoul iiō ilo ãne jemaden ke?
- [43] Im kom ar kotake imōn kōppād an Molok, im iju an anij Ripan, ekjab ko kom ar kōm̄ An bwe kom̄win kabuñ ñan er: im Inaaj āñinlōk kom etołok jān Babulōn.
- [44] Imōn kōnnaan ilo ãne jemaden ear pād ippān ro jīm̄mad, āinwōt E ar likūte, Eo ej kōnono ñan Moses, bwe en kalōk e āinwōt kein kajjioñ eo ear loe.
- [45] Men eo ro jīm̄mad ālikir rej bōk im bōktok ippān Josua ke rej dełōñ ilowan ãne ko an ri aelōñ ko, ro Anij ear ubaakełok er imaan mejan ro jīm̄mad, ñan raan ko raan in Devid;
- [46] Eo ej lo jouj imaan mejan Anij, im kajjitōk bwe en lo juon ḡweo imōn Anij an Jekōb.
- [47] A Solomōn ear kalōk im ñan E.
- [48] A Eo eutiejtata E jab jokwe ilowan ḡo ko pā ko rej kalōk; āinwōt ri kanaan ej ba,
- [49] Lañ Aō tūroon, im laj eran neiō. Ie wāween im kom naaj kalōk ñan Eō? Irooj ej ba; ak ewi jikin Aō kakkije?
- [50] Peiō ear jab kōmanman men kein otemjej ke?
- [51] Komeo ekijñeñe kōnwami im jab ḡwijiți būruemi im lojilñōmi, iien otemjej komij jum̄ae Jetōb Kwōjarjar; āinwōt jememi raar kōm̄man, āindein kom.
- [52] Wōn iaan ro ri kanaan ro jememi raar jab matōrtōre? im raar ḡan ro raar kwałok ḡokta kōn an itok Eo ewāñōk; Eo komij ri ketak E im ri urōt E:
- [53] Komeo kom ar bōk kien eo āinwōt enjeł raar likūt e, im kom ar jab kōjparok e.
- [54] Ke rej roñ men kein, bukwe būrueir, im rej kijdeken ñiir ñan e.
- [55] A Ej obrak kōn Jetōb Kwōjarjar, im ej kallimjeke lañ, im lo aiboojoj an Anij, im Jijej ej jutak i anbwijmaroñan Anij,
- [56] Im e ba, Lo, ij lo lañ epelłok, im Nejin armej ej jutak i anbwijmaroñan Anij.
- [57] A rej lam̄ōj im eļap ainikier, im rej pinej lojilñier, im jīmor kāłok ioon,
- [58] Im jołok e jān jikin kwelōk, im kade: im ro ri kōnnaan rej likūt nuknuk ko aer ḡa i neen juon likao, etan Saul.
- [59] Im rej kade Stipen, ke ej jar, im ba, O Irooj Jijej, kwōn bōk aō.
- [60] Im ej bukwelōlō, im lam̄ōj im eļap ainikien, O Irooj kwōn jab ḡarueir ilo jerōwiwi in. Im ke emōj an ba naan in, ej kiki.

JEPTA 8

- [Jr 8.1] Im Saul ej bōk ñan būrueir kōn an mej. Im ilo iien eo ej wałok eļap matōrtōr ñan eklejia eo i Jerusalem; im er otemjej rej jeplōklōk ilo ãne ko i Judia im Sameria, ro ri jelōk wōt rej pād.
- [2] Armej em̄man ḡwilir rej kalbwin Stipen, im eļap aer liaajłoł kōn e.
- [3] A Saul ej kōkkure eklejia, ej dełōñ ilowan im otemjej, im ej kekaake ḡaan im kōrā im likūt er ḡa ilowan prisōn.
- [4] Innām ro raar jeplōklōk, rej etetal im kwałok naan.
- [5] Im Pilip ej wanlałłok ñan jikin kwelōk eo Sameria, im kwałok naan ñan er.

- [6] Im jar ko rej jîmor egoroñ men ko Pilip ej kônono kaki, ke rej roñjake im lo kakölle ko ej kômanmân.
- [7] Bwe jetöb õttoon, ke rej lañøj im elap ainikieir, rej jutaklök jän elöñ ro re kar mok na ãnbwinneir: im ar kemour elöñ ro re akä, im kûrro ro.
- [8] Im elap lañlöñ ilo jikin kwelök eo.
- [9] A juon emmaan, etan Saimõn, eo mokta ilo jikin kwelök eo, ej madmôd, im kabwilöñ ro ri Sameria, im make ba e juon Elap.
- [10] □Eo er otemjej jän diktata ñan ñaptata rej egoroñ e, im ba, Leiñ kajoor eo an Anij im ñaetan Elap.
- [11] Im rej egoroñ e, bwe eto an kabwilöñ er kôn madmôd ko an.
- [12] A iien eo rej tõmak Pilip ke ej kwałök naan emman kôn aelöñ in Anij, im etan Jijej Kûraiij, rej peptaij, maan im kôrâ.
- [13] Innäm barainwõt Saimõn ej tõmak: im ke ej peptaij, ej mok Pilip, im bwilöñ ke ej lo kakölle ko im kajoor ko relap ej kômanmân.
- [14] Im ke ro ri jelök rej päd i Jerusalem rej roñ bwe Sameria ear bôk naan in Anij, rej jilkinlök Piter im Jon ñan er.
- [15] Ke rejro wanlałłok, rej jar kôn er, bwe ren bôk Jetöb Kwôjarjar:
- [16] Bwe E jañin buñ ioer; rej peptaij wõt ilo etan Irooj Jijej.
- [17] Innäm rejro liküt peir ioer, im rej bôk Jetöb Kwôjarjar.
- [18] Im ke Saimõn ej lo bwe kôn an ri jelök liküt peir, ar lełok Jetöb Kwôjarjar, ej kônaan lełok mAn ñan er,
- [19] Im ba, Barainwõt komwin letok kajoor in ñan eõ, bwe jabdewõt eo ij liküt peiõ ioon en bôk Jetöb Kwôjarjar.
- [20] A Piter e ba ñan e, En jako am silver im kwe, bwe kwaar lõmñak in wiaik men in aorök an Anij letok, kôn mAn.
- [21] Ejjełok am mottan ak jolot ilo naan in; bwe bûruõm ejab jimwe imaan mejan Anij.
- [22] Innäm kwõn ukełok ippam kôn nana in am, im akwełap ñan Anij ełaññe bôlen En jolok lõmñak in bûruõm.
- [23] Bwe ij lo kwõj päd ilo at emeo, im ilo korak enana.
- [24] Im Saimõn e uwaak, im ba, Komwin jar ñan Irooj kôn eõ bwe ejjełok ian men kein komij kônono kaki en itok ioõ.
- [25] Im ke emoj airro kônnan im kwałok naan in Irooj, rej jeplaak ñan Jerusalem, im kwałok naan emman ilo elöñ jikin kwelök redik an ri Sameria.
- [26] Im enjeł in Irooj ej kônono ñan Pilip, im ba, Kwõn jutak im ilok ñan rôk, ñan ial eo ej wanlał jän Jerusalem ñan Beza, eo ãne jemaden.
- [27] Im ej jutak im ilok: im lo, juon armej in Itiopia, e eunõk im eutiej ippân Kandase, lerooj in Itiopia, eo ej lale mweiien otemjej, im e kar itok ñan Jerusalem bwe en kabuñ,
- [28] Ej jeplaak, im jijet ilowan jariot eo an im kônono ilo bok in ri kaanan Aiseia.
- [29] Im Jetöb ej ba ñan Pilip, Kwõn kepaak im päd ippân jariot en.

- [30] Im Pilip ej tōr ñan e, im roñjake an kōnono ilo ri kaanan Aiseia, im ej ba, Kwōj mejele ke men eo kwōj kōnono kake?
- [31] Im e ba, Ekōjkan aõ maroñ, eļaññe ejjeļok en ej tōl eõ? Im ej akweļap ñan Pilip bwe en uwe im jijet ippān.
- [32] Mōttan jeje eo ilo Baibōl ej kōnono kake, eñin. Ar tōllök E āinwōt jiip ñan mej; im āinwōt koon in jiip imaan ri ɻwijbar ej ikōñ, āindein E jab waļañi loñin:
- [33] Ilo An ettā ar joļok An ekajet: im wōn enaaj kwaļok An epepen? bwe ar joļok An mour jān laļ.
- [34] Im eunōk ej uwaak Pilip im ba, Ij kajjitōk ippam, kōn wōn an ri kaanan kōnono men in? kōn e make ak kōn bar juon armej ke?
- [35] Innām Pilip ej waļañi loñin, im jino jān jeje in, im kwaļok Jijej ñan e.
- [36] Im ke rej ilok ilo ial eo ɻok, rej itok ñan juon dān: im eunōk e ba, Lo dān e; ta ej bōbrae eõ bwe in jab peptaij?
- [37] **
- [38] Im e jiroñ bwe jariōt en bōjrak. Im rejro wanlaļ ñan lowaan dān, Pilip im eunōk eo; im ej peptaij.
- [39] Im ke rejro ato jān dān, Jetōb õn Irooj ej bōkļok Pilip, im eunōk eo ejāmin bar lo e; im ej lañlōñ im ilok ilo ial eo an.
- [40] Im ar lo Pilip i Azotōs: ke ej debļok ej kwaļok Gospel ilo jikin kwelok otemjej, ñan iien ej itok ñan Seseria.

JEPTA 9

- [Jr 9.1] A Saul, ke ej buñañōn kalōlñōñ im uror ñan ro ri kajooran Irooj, ej ilok ñan pris eo elap,
- [2] Im kajjitōk letter ko ñan imōn kweilok ko i Damaskōs, bwe eļaññe ej lo jabdewōt ro aer ial in, ɻmaan ak kōrā, en liape er im bōktok er ñan Jerusalem.
- [3] Im ke ej ilok ie ɻok, ej kepaak Damaskōs: im emōkaj an juon meram jān lañ romaak iturin.
- [4] Im ej buñ ioon bwidej, im roñ juon ainikien ej ba ñan e, Saul, Saul, etke kwōj matōrtōr Eõ?
- [5] Im e ba, Irooj wōn Kwe? Im Irooj e ba, Ņa Jijej, eo kwōj matōrtōre:
- [6] A kwōn jerkak im deļoñļok ilo jikin kwelok en, im naaj kōnnaanōk eok men eo kwōn kōmmane.
- [7] Im armej ro rej ilok ippemļok rej jutak im ikōñ; rej roñ ainikien, a rejab lo armej.
- [8] Im Saul ej jerkak jān bwidej; im ke epeļļok mejan, e jab lo jabdewōt; im rej tōl e kōn pein, im āñinļok e ñan Damaskōs.
- [9] Im ej pād iuļwin jilu raan im jab lolokjeñ, im ej jab mōñā ak idaak.
- [10] □Im juon ri kajoor ej pād i Damaskōs, etan Anenaiōs; im Irooj e ba ñan e ilo visiōn, Anenaiōs. Im e ba, Lo, Irooj, ña e.
- [11] Im Irooj e ba ñan e, Kwōn jutak, im ilok ilo ial eo etan Jimwe, im kajjitōk ilowan imōn Judas kōn juon en etan Saul, ri Tarsōs, bwe lo ej jar,

- [12] Im ear lo ilo visiōn juon armej etan Anenaiōs ej deļoň, im likūt pein ioon, bwe en loļokjeň.
- [13] A Anenaiōs e uwaak, Irooj, I ar roň jān elōň kōn armej iň, ie ļap en nana ear kōmmane ūnan ro Am rem̄man i Jerusalem.
- [14] Im ijin ewor naan ippān jān pris ro reļap bwe en liāpe er otemjej rej jar ilo Etam.
- [15] A Irooj e ba ūnan e, Kwōn ilok: bwe e juon Aō jāpe eo Ij kāälōt e, bwe en bōkļok eta iļmaan mejan ri aelōň ko, im kiň ro, im ro nejin Israel:
- [16] Bwe I naaj kwaļok ūnan e men ko relōň enaaj eñtaan kaki kōn eta.
- [17] Im Anenaiōs ej ilok, im deļoň ilowan ḡweo; im ej likūt pein ioon im ba, Jatiō Saul, Irooj, Jijej eo Ear weaaktok ūnan eok ilo ial eo ke kwaar itok, Ej jilkinwōj eō, bwe kwōn bar loļokjeň, im obrak kōn Jetōb Kwōjarjar.
- [18] Im kiiōkiiō re buň jān mejan āinwōt kilin ek, im ej loļokjeň; im ej jutak im peptaij.
- [19] Im ke emōj an ḡōnā, ej kajoorļok. Im iumwin jet raan ej pād ippān ro ri kaļoor rej pād i Damaskōs.
- [20] Im emōkaj an kwaļok Jijej ilowan īmōn kweilok ko, bwe E Nejin Anij.
- [21] A er otemjej rej roñjake re bwilōň, im re ba, E iň e jab eo ear kōkkure ro raar jar ilo āt iň i Jerusalem ke? im āindein an itok ūnan āniň bwe en liāpe im bōkļok er ūnan pris ro reļap.
- [22] A Saul elap an kajoorļok, im e kajoor an in naan ūnan ri Ju ro rej jokwe i Damaskōs, im kamool bwe E iň ri Kūraijs.
- [23] Im ke elōň raan remootļok, ri Ju ro rej pepe ippān doon bwe ren ḡan e.
- [24] A Saul e jelā kajjen aer pepe. Im rej kōppao ilo kōjām ko raan im boň bwe ren ḡan e.
- [25] A ri kaļoor rej āñintok e ilo boň, im rej doorlallļok e ilikin wōrwōr ilo kilok.
- [26] Im ke emōj an itok ūnan Jerusalem, ej kajjioň bwe en make koba ippān ro ri kaļoor: im er otemjej rej mijak e, im jab tōmak bwe e juon ri kaļoor.
- [27] A Barnebas ej bōk e, im āñintok e ūnan ro ri jelok, im bwebwenato ūnan er kōjkan an lo Irooj ilo ial eo, im kōjkan e peran in kwaļok i Damaskōs ilo etan Jijej.
- [28] Im ej pād ippaer im itoitak i Jerusalem.
- [29] Im ej peran im kōnono ilo etan Irooj, im aitwerōke ro ri Griķ: a rej kapukōt bwe ren ḡan e.
- [30] A ke jemjein jemjaten re jelā, rej āñinlallļok e ūnan Seseria, im jilkinļok e ūnan Tarsōs.
- [31] Innām eklejia eo ilo aolepen Judia im Galili im Sameria ej aenōm̄man, im eddekļok; im ej etetal ilo mijak Irooj im ilo aenōm̄man jān Jetōb Kwōjarjar, im ej orļok.
- [32] Im ke Piter ej etal ilo āne ko otemjej, ej wanlaļ ūnan ippān ro rem̄man rej jokwe i Lidda.
- [33] Im ijo ej lo juon armej etan Inias, eo e kar babu ioon kinien iumwin ruwalitōk iiō, im e nañinmej kōn akā.

- [34] Im Piter ej ba ñan e, Inias, Jijej Kūraiij ej kemour eok: kwōn jerkak im erak kiniõm. Im emõkaj an jerkak.
- [35] Im er otemjej rej jokwe i Lidda im Saron rej lo e, im rej oktak ñan Irooj.
- [36] A juon ri kaloor ej pãd i Joppa etan Tabita, raar ukõt naan iñ im ñaetan Dorkas; kõrã iñ e obrak kõn jerbal ko rem̄man im m̄weiien tūriamo ko ej kõm̄mAn.
- [37] Im ilo raan ko, e nañinmej im mej. Ke emõj aer katutu e, rej liküt e ña ilo po.
- [38] Bwe Lidda epaake Joppa, im ri kaloor raar roñ bwe Piter ej pãd ijo, rej jilkinlõk ruo armej ñan e, im akweļap ñan e bwe en jab rum̄wijtok ñan er.
- [39] Innãm Piter ej jutak im ilõk ippaerlõk. Ke e moottok, rej ãñinlõnlõk e ñan po eo: im kõrã ro otemjej ejako pâleir rej jutak ippãn im jañ, im kwalõk nuknuk ko im kopã ko Dorkas ear kõm̄mAn ke e kar pãd ippaer.
- [40] A Piter ej kadiwõjlok er otemjej, im bukwelõlõ, im jar; im ej oktak ñan ubõn im ba, Tabita, kwōn jerkak. Im epel̄lok mejan; im ke ej lo Piter, ej jerkak.
- [41] Im ej lel̄lok pein ñan e, im kajutak e; im ke emõj an kûrtok ro rem̄man, im kõrã ro ejako pâleir, ej kwalõk e im ãjmour.
- [42] Im re jeļā ilo aolepen Joppa: im elõñ rej tõmak Irooj.
- [43] Im ium̄win elõñ raan ej pãd wõt ilo Joppa ippãn juon Saimõn ri tanner.

JEPTA 10

- [Jr 10.1] Juon em̄maan i Seseria etan Korniliõs, senturiõn an jar eo etan jar in Italia.
- [2] Em̄man m̄wilin, im e mijak Anij, kab ro nukwin otemjej, im ej lel̄lok elõñ m̄weiien tūriamo ñan armej ro, im jar ñan Anij iien otemjej.
- [3] Ej lo ilo visiõn alikkar, e nañin jilu awa ilo raan, juon enjeļ in Irooj ej deļoñ ñan ippãn, im e ba ñan e, Korniliõs.
- [4] Im ke ej kallimjeke, ej lõl̄ñoñ, im ba, Ta eo Irooj? Im e ba ñan e, Jar ko am, im m̄weiien tūriamo ko am rej wanlõnlõk men in keememej imaan mejan Anij.
- [5] Im kiiõ kwōn jilkinlõk jet armej ñan Joppa, im pukottok juon Saimõn, ãt eo juon Piter
- [6] Ej pãd ippãn juon Saimõn ri tanner, m̄weo imõn ej pãd iturin lojet.
- [7] Im ke ej ilõk enjeļ eo, ear kõnono ñan Korniliõs, ej kûrtok ruo ri korijeran, im juon ri tarinæ em̄man m̄wilin eo iaan ro rej pãd ippãn iien otemjej;
- [8] Im ke emõj an kõnnaanõk er men kein otemjej, ej jilkinlõk er ñan Joppa.
- [9] Ke ilju, ke rej ilõk ilo ial eo aer lõk, im kepaak ñan jikin kwelõk eo, Piter ej wanlõnlõk ioon m̄weo bwe en jar ilo joñoul im ruo awa;
- [10] Im el̄ap an kwõle, im e kõnaan m̄õñä; a ke rej kapojak, ej buñ ilowan trans.
- [11] Im ej lo lañ epel̄lok, im juon jâpe ej wanlałtak, ãinwõt juon kõoj el̄ap, ar door e kõn em̄maan jabõn ioon lał;
- [12] Rej pãd ilowan kidu ko emän ne im men ko retõbalbal i lał im bao ko i mejatoto wâweir wâween otemjej.
- [13] Im juon ainikien ej itok ñan e, Piter, kwōn jerkak, m̄An im m̄õñä.
- [14] A Piter e ba, Irooj, en jab ãindein, bwe I ar jab m̄õñä men eo e mo im jab erreo.

- [15] Im ainikien ej bar kōnono ñan e kein ka ruo, Men eo Anij ear karreoir e, kwōn jab kōm̄man e e mō.
- [16] Men iñ ar kōm̄manmāne alen jilu: im bar bōklōñłok jāpe eo ñan lañ.
- [17] Im ke Piter ej make pere ta mejelein visiōn eo e ar loe, lo armej ro ar jilkinłok er jān Korniliōs, re kar kajjitōk ewi imōn Saimōn, im rej jutak iturin aor eo,
- [18] Im kūr, im kajjitōk elāññe Saimōn, āt eo juon Piter ej pād i ḡwiin ke?
- [19] Ke Piter ej Jōm̄nak kōn visiōn eo, Jetōb e ba ñan e, Lo, jilu armej rej kapukōt eok.
- [20] A kwōn jerkak, im wanla], im ilok ippaer ɥok, im jab pere, bwe I ar jilkinwōj er.
- [21] Innām Piter ej wanla] ñan armej ro, ar jilkinłok er ñan e jān Korniliōs; im ba, Lo, ña e eo komij pukot e, komij iten et?
- [22] Im re ba, Korniliōs senturiōn, armej em̄man ḡwilin, im e juon ej mijak Anij, im ri aelōñ in Ju ro otnej re ba e em̄man; Anij e ar kauwe kōn enjeł ekwōjarjar, bwe en jilkinwōj bwe kwōn itok ñan ḡweo imōn, bwe en roñ naan ko jān eok.
- [23] Innām ej kadełoñ er, im lale er. Im ke ilju ej jutak im ilok ippaer ɥok, im jet jemjein jemjaten jān Joppa rej etal ippān.
- [24] Im raan eo tokālik rej dełoñ ilowan Seseria. Im Korniliōs ej kattar er, im e kar kūrtok ro nukwin im ro jeran.
- [25] Im ke Piter ej dełoñ, Korniliōs ej wōnmae, im e buñ ḡa iturin neen, im kabuñ.
- [26] A Piter ej kajerkak e, im ba, Kwōn jutak; ña barāinwōt juon armej.
- [27] Im ke ej kōnono ippān, ej dełoñ, im lo elōñ ro raar kweilokłok.
- [28] Im ej ba ñan er, Kom jełā e mō an ri Ju kōm̄mao ak itok ñan ippān ri bar juon aelōñ; a Anij e ar katakin eō bwe in jab likūt jabdewōt armej e mō ak jab erreo.
- [29] Kōn men iñ ij ḡökaj tok, ke kwaar jilkintok bwe in iwōj. Innām ij kajjitōk, etke kom ar jilkintok ñan eō?
- [30] Im Korniliōs e ba, Illo raan eo kein ka emān ḡokta I ar jitłok ñan awa iñ; im ke jilu awa I ar jar ilowan ḡwiin imō, im lo, juon armej e jutak imāan meja, emouj nuknuk ko an,
- [31] Im ba, Korniliōs, emōj roñjake jar eo am, im ḡweiien tūriamo ko am re men in keememej imāan mejan Anij.
- [32] Innām kwōn jilōkinłok ñan Joppa, im kūrtok Saimōn, āt eo juon Piter: ej pād ilowan imōn juon Saimōn ri tanner iturin lojet.
- [33] Innām emōkaj aō jilōkwōj ñan eok: im em̄man am kōm̄manmāne bwe kwaar itok. Innām kiiō kōm otnej pād ijin imāan mejan Anij, bwe kōmin roñ men otnej Anij e ar jiroñ eok kaki.
- [34] Innām Piter ej waļāni ɬoñin, im ba, Emool, ij kile bwe Anij e jab Jōm̄nak kōn okōtan armej:
- [35] A ilo aelōñ otnej eo ej mijak E, im jerbale kwōjarjar, ej kabuñbūruen.
- [36] Naan eo Ear jilkinłok ñan ro nejin Israel, im kwałok gospel eo kōn Jijēj Kūraiij: (E Irooj ioon otnej:) Komij jełā naan eo ar kwałok e i aolepen Judia, im jino jān Galili, ālikin peptaij eo Jon ear kwałok e,

- [38] Ekōjkan an Anij kapit Jijej ri Nazeret kōn Jetōb Kwōjarjar im kōn kajoor; Eo ej etetal im kōmanmān emmān, im kemour ro otemjej tepil ear kebioup er; bwe Anij ippān.
- [39] Im kōm ri kōnnaan kōn men otemjej E ar kōmmAn ilo āne an ri Ju ro, im ilowan Jerusalem: Eo raar ḡane im totoike ilo wōjke:
- [40] Anij e ar kajerkakpeje E ilo raan eo kein ka jilu, im kwałok E alikkar;
- [41] Jab ñan armej otemjej, a ñan ro ri kōnnaan Anij e ar kāälōt er mokta, aet, ñan kōm, kōm ar ḡoñā im idaak ippān ālikin An jerkakpeje jān ro remej.
- [42] Im E ar jiroñ kōm bwe kōmin kwałok ñan armej rañ, im kōnnaan bwe E in Eo Anij ear liküt E bwe En Ri Ekajet ro re mour im ro re mej.
- [43] Ro ri kanaan otemjej raar kōnnaan kōn E, bwe kōn etan jabdewōt eo ej lōke E, enaaj bōk juurłok jerowiwi ko an.
- [44] Ke Piter ej kōnono naan kein, Jetōb Kwōjarjar Ej buñ ioer otemjej rej roñjake naan.
- [45] Im ro ri mwijmwij ro rej tōmak re bwilōñ, er otemjej rej itok ippān Piter tok, bwe barāinwōt emōj lutōk men in aorōk an Jetōb Kwōjarjar ioon ri aelōñ ko.
- [46] Bwe rej roñ aer kōnono kōn lo ko, im wūjtake Anij. Im Piter ej uwaak,
- [47] Ewi armej ej maroñ in bōbrae dān, bwe rein ren peptaij, ro raar bōk Jetōb Kwōjarjar āinwōt kōm?
- [48] Im ej jiroñ bwe ren peptaij er ilo etan Irooj. Innām rej akwełap ñan e bwe en pād wōt iumwin jet raan.

JEPTA 11

- [Jr 11.1] Im ro ri jelōk im jemjein jemjaten i Judia, rej roñ bwe ri aelōñ ko raar barāinwōt bōk naan in Anij.
- [2] Im ke emōj an Piter wanlōñłok ñan Jerusalem, jet iaan ri mwijmwij rej akwāäl e,
- [3] Im ba, Kwaar deļoñ ñan ippān armej ro re jab mwijmwij, im ḡoñā ippaer.
- [4] A Piter ej kwałok men in, im kameleleik e jimwewōt ñan er jān jinoin, im ba,
- [5] I ar pād i jikin kwelok Joppa im jar; im ilo trans I ar lo juon visiōn, juon jape ej wanlałtok āinwōt juon kqoj eļap, doorlał e jān lañ kōn emān jabōn; im ej itok ñan eō:
- [6] Im ke I ar kallimjeke, ij kōlmāñłokjen, im lo kidu ko in lał emān ne, im kidu ko rawia, im men ko re tōbalbal, im bao ko i mejatoto.
- [7] Im I ar barāinwōt roñ ainikien e ba ñan eō, Piter, kwōn jerkak; ḡAn im kañi.
- [8] A I ar ba, Irooj, en jab āindein: bwe ejjełok men eo e mo ak jab erreo e ar deļoñ ilowan lōñiō jabdewōt iien.
- [9] A ainikien ej bar uwaak eō jān lañ, Men eo Anij ear karreo, kwōn jab kōmmāne e mo.
- [10] □Im men in ar kōmmāne alen jilu: im er otemjej bar tōbwe ñan lañ.
- [11] Im lo, emōkaj an jilu armej jutak iturin mwewo I ar pād ie, ar jilōktok er jān Seseria ñan eō.

- [12] Im Jetōb ej jiroñ eō bwe in ilōk ippaer ḥok, im jab ḥom̄nak kōn ālikin armej. Im barāinwōt rein jiljino jeiō im jatiō raar etal ippa, im kōm ar deļoñ ilowan im̄on armej eo.
- [13] Im e ar kwaļok ñan kōm kōjkan an lo juon enjeļ ilowan ḡweo im̄on, eo e jutak im ba ñan e, Kwōn jilkinļok jet armej ñan Joppa, im kūrtok Saimōn, āt eo juon Piter;
- [14] E naaj kōnnaanōk eok naan ko naaj lōmōrōm im ro nukwum̄ otemjej kōn er.
- [15] Im ke I ar jino in kōnono, Jetōb Kwōjarjar ej buñ ioer, āinwōt ioed ilo jinoin.
- [16] Im I ar keememej naan in Irooj, ekōjkan An ba, Em̄ool, Jon e ar peptaij kōn dān; a naaj peptaij kom kōn Jetōb Kwōjarjar.
- [17] Innām elāññe Anij e ar leļok ñan er men in aorōk eo āinwōt E ar letok ñan kōjeo, ke jaar lōke Irooj Jijej Kūraj, Wōn ña bwe in maroñ in juñae Anij?
- [18] Ke rej roñ men kein rej ikōñ, im rej wūjtake Anij, im ba, Innām Ej barāinwōt leļok ñan ro ri aelōñ ko ukeļok bwe ren mour.
- [19] A ro raar jeplōklōk kōn matōrtōr eo e ar waļok kōn Stipen, raar ilōk ñan Pinisia, im Saiprōs, im Antiok, rej kwaļok naan ñan ejjeļok armej a ñan ri Ju ro wōt.
- [20] Im jet iaer ri Saiprōs im ri Sairine, ke rej itok ñan Antiok, rej barāinwōt kōnono ñan ro ri Griķ, im kwaļok Irooj Jijej.
- [21] Im pein Irooj ej pād ippaer: im elōñ ro rej tōmak, rej oktag ñan Irooj.
- [22] Innām naan kōn er ej itok ñan lojilñin eklejia eo i Jerusalem; im rej jilkinļok Barnebas bwe en ilōk ñan Antiok.
- [23] Ke e moottok, im lo an Anij jouj ej lañlōñ, im ej kauwe er otemjej, bwe en rim būrueir, im eddāp ñan Irooj.
- [24] Bwe e juon armej em̄man, im e obrak kōn Jetōb Kwōjarjar, im kōn tōmak: im elōñ armej rej koba ippān Irooj.
- [25] Im Barnebas ej ilōk ñan Tarsōs, bwe en pukot Saul;
- [26] Im ke e ar lo e, ej āñintok e ñan Antiok. Im iuñwin aolepen juon iiō rej jim̄or kweilōklōk ippān ro ri eklejia im katakin elōñ armej. Im ro ri kaļoor, ar ɳaetaer ri Kūrjin ḡokta i Antiok.
- [27] Ilo raan kein jet ri kanaan rej itok jān Jerusalem ñan Antiok.
- [28] Im juon iaer, etan Agebōs, e jutak im kwaļok kōn Jetōb bwe enaaj ñūta eļap i āne otemjej i laļ; eñin e ar waļok ilo raan ko an Klaudiōs.
- [29] Im ro ri kaļoor otemjej rar pepe bwe āinwōt aer maroñ ren jilkinļok men in jipañ jemjein jemjaten rej jokwe i Judia.
- [30] Im raar kōm̄man men in jilkinļok e ñan elder ro kōn pein Barnebas im Saul.

JEPTA 12

- [Jr 12.1] Im epaak iien eo Herod kiñ ej erļoke pein bwe en kaeñtaan jet iaan ri eklejia.
- [2] Im ej ḡan Jemes jaten Jon kōn jāje.
- [3] Im ke ej lo bwe men in jilkinļok ru Ju ro, ej barāinwōt jibwe Piter. Im raan ko raan in bred e jab leven.

- [4] Im ke emōj an jibwe, ej likūt e ilowan prisōn, im ketak e ñan joñoul im jiljino ri tariñae bwe ren baar e; ej pepe ñe e jeñlök kwōjkwōj in kijoone, enaaj ãñintok e ñan armej rañ.
- [5] Innām rej baar Piter ilowan prisōn; a eļap an eklejia jar ñan Anij kōn e.
- [6] Im ke Herod e kōñaan ãñintok e, boñin iñ Piter ej kiki eołōpen ruo ri tariñae, ej ellok kōn ruo tomede: im ri lale prisōn iturin aor eo rej baar prisōn.
- [7] Im lo, enjeļ in Irooj ej weaaktok, im meram ej romaaik ilowan prisōn eo, im ej ubrare katin Piter im kōruj e, im ba, Kwōn jerkak kiiokiō. Im tomede ko rej wōtlök jān pein.
- [8] Im enjeļ ej ba ñan e, Kwōn kañūrñūr, im lukwōj am sandal; im ej kōmman ãinwōt. Im ej ba ñan e, Kwōn kopāpā kōn am kopā, im ċoor eō.
- [9] Im ej diwōjłok im ċoore; im e jaje ḡool ke jab ke an enjeļ kōmman; a ej ċomṇak ej lo juon visiōn.
- [10] □Ke rejro kijoone ri baar ḡokta, im ri baar kein ka ruo, rej itok ñan aor māäl īmaan ial ñan jikin kwełok; eo e make pellok ñan er: im rejro diwōjłok, im deblok juon ial; im emōkaj an enjeļ ilök jān e.
- [11] Im ke Piter e jelālökjeñ, e ba, Kiiō I jelā emool Irooj ear jilkintok an enjeļ, im kōtłok eō jān pein Herod, im jān katmāne otemjej an ri Ju ro.
- [12] Im ke emōj an kōlmānłokjeñ kōn men eo, ej itok ñan ḡweo īmōn Meri jinen Jon āt eo juon Mark; ijo elōñ rej kwełok ie im jar.
- [13] Im ke Piter ej kallallal ilo aor eo edik, juon jiroñ ej iten uwaak, etan Roda.
- [14] Im ke ej kile ainikien Piter, e jab kapellök aor kōn an lañlōñ, a ettōr ilowan, im kōnnaanōk ekōjkan an Piter jutak ilikin aor.
- [15] Im re ba ña ne, Kwō wūdeakeak. A epen an ba emool otem ḡool. Innām re ba, Enjeļ eo an.
- [16] A Piter ej kallallal wōt: im ke emōj aer kapellök, im lo e, re bwilōñ.
- [17] A ke emōj an bōbrae er kōn pein bwe ren ikōñ, ej kōnnaanōk er kōjkan an Irooj ãñintok e jān prisōn. Im e ba, Koñwin ilem kōnnaanōk men kein ñan Jemes, im ñan jemjein jemjaten. Im ej ilök im etal ñan bar juon jikin.
- [18] Im ke e raantak, eļap jānene ippān ri tariñae kōn an Piter pād ia.
- [19] Im ke emōj an Herod kapukōt e, im jab lo e, ej ekajet ri baar ro, im jiroñ bwe ren ḡan er. Im ej wanlałok jān Judia ñan Seseria, im jokwe ijo.
- [20] Im eļap an illu ñan ro ri Tair im Saidon: im ke emōj aer jeraik ri lale po an kiñ eo, rej jiñor itok ñan ippān, im kajjitōk ippān kōn aenōmman; bwe āneo an kiñ ej naajdik āneo āneir.
- [21] Im ilo juon raar e kar kāälōt e, Herod ej kōñak nuknuk an kiñ wōt, im jijet ioon tūroon eo, im kwałok kōnono eļap ñan er.
- [22] Im armej rej lamōj, im ba, Ainikien anij, im e jab an armej.
- [23] Im emōkaj an enjeļ in Irooj ḡan e, bwe e ar jab wūjtake Anij: im likaakrak rej kañe, im e mej.
- [24] A naan in Anij ej eddekłok im orłok.

- [25] Im Barnebas im Saul rejro jepļaak jān Jerusalem, ke emőj aer kamool jerbal eo aer, im rej ãñintok ippaer Jon, āt eo juon Mark.

JEPTA 13

[Jr 13.1] A ilo eklejia i Antiok jet ri kanaan im ri kaki; etaer Barnebas, im Simeōn eo etan Naijer, im Lusiōs ri Sairine, im Meneen eo jein im jaten Herod titrak, im Saul.

- [2] Ke rej jerbal ñan Irooj im jitlök, Jetōb Kwōjarjar ej ba, Komwin kamakejök iaer Barnebas im Saul ñan Eō kōn jerbal eo I ar kūrtok er ñan e.
- [3] Im ke emőj aer jitlök im jar, im liküt peir ioyer, rej jilkinlök er.
- [4] Innām bwe Jetōb Kwōjarjar ej jilkinlök er, rejro wanlaļlök ñan Silisia; im jān ijo rej jerak ñan Saiprōs.
- [5] Im ke rejro pād i Salemis, rej kwaļok naan in Anij ilowan imōn kweilök ko an ri Ju ro: im barāinwōt Jon ej ri jerbal ñan er.
- [6] Im ke emőj aer deblök aolepen aelōn eo ñan Pepos, rej lo juon ri ḡadħmōd, ri kanaan riab, ri Ju, etan Barjisōs.
- [7] E ar pād ippān prokonsōl, etan Serjiōs Paulōs, e ri jelālökjen; ej kūrtok Barnebas im Saul ñan ippān, im kōnaan roñ naan in Anij.
- [8] A Elimas ri ḡadħmōd, (bwe eñin ukötōn etan) ej juñae er, im kōnaan kajeor prokonsōl jān tōmak.
- [9] Innām Saul, barāinwōt ḡaetan Paul, eobrak kōn Jetōb Kwōjarjar, ej kallimjeke,
- [10] □Im ba, O kwō obrak kōn ḡoñ otemjej im nana otemjej, nejin tepiļ, ri kōjdate men otemjej remřan, kwō jāmin kamōjłok am kankeke ial ko rejiṁwe an Anij ke?
- [11] Im kiiō, lo pein Irooj iom, im kwō naaj pilo, im jāmin lo al ñan juon iien. Im emőkaj tab im marok rej buñ ioon; im ej etetal, im kapukōt jabdewōt ri tōl e kōn pein.
- [12] Innām prokonsōl eo, ke ej lo men eo kōmanħane, ej tōmak, im e bwilōn kōn katak an Irooj.
- [13] A Paul im ro ippān rej jerak jān Pepos im itok ñan Perga i Pampilia: im Jon ej ilök jān er im jepļaaklök ñan Jerusalem.
- [14] Im ke emőj aer deblök Perga, rej tok ñan Antiok i Pisidia, im ej deļoñ ilowan imōn kweilök ilo raan Jabōt, im jijet.
- [15] Im ālikin kōnono ilo kien im ri kanaan ro, irooj ro an imōn kweilök rej jilkinlök ñan er, im ba, Komeo, jeim im jatim, elāññe jabdewōt naan in kauwe armej rañ ippemi, komwin kwaļok mōk.
- [16] Im Paul ej jutak im bōbrae kōn pein, im ba, Armej in Israel, im komeo komij mijak Anij, karoñjake.
- [17] Anij an armej in Israel E ar kāälōt ro jiġi mad, im koutiej armej ro ke raar jokwe ãinwōt ro ruwa i āne Ijipt, im kōn pein eutiej E ar ãñintok er jān e.
- [18] Im iumwin enañin eñoul iiō E ar kōkkaajiriri er ilo āne jemaden.

- [19] Im ke emōj an kókkure jiljilimjuon aelōñ ilo ãne Kenan, Ej leļok ãne eo aer ñan er aer jolōt, ium̄win enañin ābukwi im lemñoul iiō:
- [20] Im ālikin men kein E ar leļok ñan er ro irooj in ekajet ñan iien eo an Samuel, ri kanaan.
- [21] Im tokālik rej kajjitōk juon kiñ; im Anij ear leļok ñan er Saul nejin Kis, juon armej jān bwijin Benjamin, ium̄win eñoul iiō.
- [22] Im ke emōj an joļok e, E ar koutiej Devid bwe en aer kiñ; im Ej kwaļok naan in kōnnaan ñan e, im ba, Emōj aō lo Devid nejin Jesse, armej būruen āinwōt būruō, eo enaaj kōm̄man ankil Aō otemjej.
- [23] Jān ineen armej in, Anij, ekkar ñan kallimur eo, E ar ãñintok ñan Israel juon Ri Lom̄oqr, Jijej;
- [24] Ke Jon e ar kwaļok peptaij kōn ukeļok ñan armej in Israel otemjej, ḡokta jān An itok.
- [25] A ke Jon ej kōm̄man jerbal eo an, e ba, Wōn ña ilo ami Jōm̄nak? Ņa I jab E. A lo, juon ej itok ālikū, ballin neen ij petkake bwe in jeļate.
- [26] Komeo, jeiō im jatiō, ro nejin Ebream, im ro jabdewōt iaami re mijak Anij, jilkintok naan in lom̄oqr in ñan kōj.
- [27] Bwe ro rej jokwe ilo Jerusalem, im irooj ro aer, kōn aer jaje E, im jaje ainikien ri kanaan ro, kōnono ilo bok ko aer raan Jabōt otemjej, raar kam̄ool i kōn aer liaakļok E.
- [28] Im meñe raar jab lo ruōn bwe En mej, raar akweļap ñan Pailat bwe En mej.
- [29] Im ke emōj aer kam̄ool men otemjej ar jeje kōn E, rej door E jān wōjke, im likūt E ña ilowan lōb.
- [30] Im Anij e ar kajerkakpeje E jān ro remej.
- [31] Im ro raar itok ippān tok jān Galili ñan Jerusalem raar lo E elōñ raan, im er An ri kōnnaan ñan armej rañ.
- [32] Im kōm kwaļok ñan kom naan in lañlōñ ko emōj leļok ñan ro jīm̄mad,
- [33] Ekōjkan an Anij kam̄ool men in ñan kōj ro nejir, kōn An kajerkakpeje Jijej: āinwōt jeje ilo Sam kein ka ruo, Kwe Nejiō ḡaan, I ar keotak Eok rainin.
- [34] Im kōn an kajerkakpeje E jān ro remej, im e jāmin bar jepļaak ñan kōt, E ar ba naan kein, Inaaaj lewōj ñan Eok men ko rekwojjarjar im remool an Devid.
- [35] Kōn men eo, Ej barāinwōt ba ilo bar juon Sam, Kwō jāmin leļok Am Ri Kwōjarjar bwe En lo kōt.
- [36] Bwe ālikin an Devid pokake ankilaan Anij ilo epepen eo an, e mej, im raar likūt e ippān ro jeman, im ej lo kōt,
- [37] A Eo Anij ear kajerkakpeje E, E ar jab lo kōt.
- [38] Kōn men kein, kom jeiō im jatiō, kom̄win jeļā bwe kōn armej in kōm kwaļok ñan kom juurlōk jerōwiwi ko.
- [39] Im kōn E, er otemjej rej tōmak, emōj kowānōk er jān men otemjej, men ko kien Moses e jab maroñ in kowānōk er kaki.
- [40] Kōn men eo, kom̄win kōjparok kom ñe men eo ab itok iomi, men eo ri kanaan ro raar kōnono kaki;

- [41] Lo, komeo ri kajekdöön, kom bwilõñ im jako: bwe Ij jebale juon jerbal ilo raan ko ami, jerbal eo kom kanooj jāmin tōmak, eļaññe juon armej ej kōnnaanōk kom.
- [42] Im ke emōj aer diwōjłok, rej akwelap bwe ren kwałok naan kein ñan er ilo Jabōt enaaj itok.
- [43] A ke emōj kōtłok jar eo ilowan imōn kweilok, elōñ iaan ri Ju ro, im ri proselait emmān mwilir rej mōk Paul im Barnebas; ke rejro kōnono ñan er, rej kauwe er bwe ren pād wōt ilo jouj in Anij.
- [44] Im ke Jabōt ej itok, enañin aolepen jikin kwelok rej kweiloklōk bwe ren roñjake naan in Anij.
- [45] A ke ri Ju ro raar lo jar ko, re obrak kōn ban, im rej kōnono ñae men ko Paul ej kōnono kaki, im blaspim.
- [46] Innām Paul im Barnebas elap aer peran, im re ba, Emmān jān kwałok naan in Anij ñan kom mokta; a kōn ami julok jān kom im make ekajete kom petkake jān mour indeeo, kōmij oktak ñan ro ri aelōñ ko.
- [47] Bwe āindein an Irooj jiroñ kōm, im ba, I ar likūt Eok meram ñan ri aelōñ ko, bwe Kwōn pinmuur ñan jabōn lał etołoktata.
- [48] Im ke ri aelōñ ko rej roñjake men iñ, rej lañlōñ im wūjtake naan in Irooj; im ro jabdewōt ar likūt er bwe ren mour indeeo, rej tōmak.
- [49] Im naan in Irooj ej peddejake ilo aolepen āne eo.
- [50] A ri Ju ro rej poktak ro liātōktōk im ro ɬeātōktōk ilo jikin kwelok, im kōmān bwe ren matōrtōre Paul im Barnebas, im jołok erro jān āne ko āneir.
- [51] A rej jojen būñalñal iñ neir ñae er, im itok ñan Aikoniōm.
- [52] Im ro ri kałoor rej obrak kōn lañlōñ, im kōn Jetōb Kwōjarjar.

JEPTA 14

- [Jr 14.1] Im ke rej pād ilowan Aikoniōm, rejro deļoñ ilowan imōn kweilok an ri Ju ro, im elōñ ri Ju kab ro ri Grik rej tōmak kōn aer in naan.
- [2] A ri Ju, ro re jab tōmak, rej poktak būruen ro ri aelōñ ko, im kananaik er ñae jemjein jemjaten.
- [3] Innām eto aer pād ijo, im re peran im kōnono ilo Irooj, eo Ek kōnnaan kōn naan in jouj eo An im leļok kakōłle ko, im men in bwilōñ ko kōn peir.
- [4] A jar in jikin kwelok e jepel; im jet ippān ri Ju ro, im jet ippān ro ri jelōk.
- [5] Im ke ri aelōñ ko, im ri Ju ro kab irooj ro aer, rej teltiltok er, bwe ren kókkure er im kade er,
- [6] Re jeļā kajjen im ko ñan Listra im Derbe, ruo jikin kwelok in Laikeonia, im ñan āneo iturin.
- [7] Im ijo rej kwałok gospel.
- [8] Im ilo Listra juon emmaan ej jijet, emōjñō kōn neen, ekūrro jān lojien jinen, e ar jab etetal:
- [9] Lein̄ ej roñ an Paul kōnono, eo ej kallimjeke, im kile bwe ewor an tōmak bwe en mour,
- [10] □Im e ba kōn ainikien elap, Kwōn jutak jiṁwe kōn niom. Im ej kāke im etetal.

- [11] Im ke armej rej lo men eo Paul e ar kõmanmane, rej koutiej ainikier, im ba ilo kajin Laikeonia, anij ro rej wanlałtak ñan kōj, im āinwōt wāween armej.
- [12] Im Barnebas rej likūt etan Jupiter: im Paul rej ḡaetan Merkuriōs, bwe e lukkuun in kõnono.
- [13] Innām pris an Jupiter, tempel eo an ej iturin jikin kwelōk, ej bōktok kau komaan ko, kab wōt ko pällir ñan kōjām ko, e kab armej rañ re kōnaan katok.
- [14] Ke ro ri jelōk, Paul im Barnebas, rej roñjake, rej kekeel nuknuk ko aer, im tōr ilo bwiljin armej, im lañjōj,
- [15] Im ba, Lōma etke komij kõmanmān men kein? Kōmro armej wōt im āinwōt kom, im kōmij kwałōk ñan kom bwe kom̄win oktak jān men kein jekdōqon ñan Anij Em̄ool, eo e ar kõmanmān lañ, im la], im lōmeto, im men otemjej ilo er:
- [16] Ilo iien ko ḡokta E ar kōtłōk ri aelōñ otemjej bwe ren etal ilo ial ko aer.
- [17] A E ar jab make likūt E im ejjełōk men in kōnnaan kake, bwe E ar kõmanmān em̄man, im lewōj ñan kom wōt jān lañ, im iien ko elōñ ekkan, Ej kobrač būruemi kōn kijemi im lañlōñ.
- [18] Im kōn naan kein re nañin jab dāpij armej jān aer katok ñan er.
- [19] A jet ri Ju rej itok jān Antiok im Aikoniōm, rej kareel jar ko, im ke em̄oj aer kade Paul, rej iper e jān jikin kwelōk, im rej lōmpak e mej.
- [20] A ke ri kałoor rej jutak im kōpool e, ej jerkak im dełōñ ilowan jikin kwelōk eo. Im ke ilju e kab Barnebas rejro ilōk ñan Derbe.
- [21] Im ke em̄oj airro kwałōk naan iñ em̄man ilo jikin kwelōk eo, im kōm̄man bwe elōñ ri kałoor, rej bar jepļaak ñan Listra, im Aikoniōm, im Antiok.
- [22] Im rej kapin būruen ro ri kałoor, im kauwe er bwe ren pād wōt ilo tōmak eo, im bwe jān dełōñ ilo aelōñ in Anij kōn elōñ eñtaan.
- [23] Im ke em̄oj aer likūt elder ro ñan er ilo eklejia otemjej, im jar im jitłōk, rejro lełōk er ñan Irooj, eo re kar lōke E.
- [24] Im ālikin aer debłōk Pisidia, rej itok ñan Pampilia.
- [25] Im ke em̄oj aer kwałōk naan ilo Perga, rej wanlałłōk ñan Attelia;
- [26] Im jān ijo rej jerak ñan Antiok, jān ijo kar likūt erro ilo jouj in Anij kōn jerbal eo rej kam̄ołłōk.
- [27] Im ke re moottok, im em̄oj aer kokweilōkłōk eklejia, rej kōnnaanōk er men otemjej an Anij kõmanmān kōn erro, im ekōjkan kapellōk aor in tōmak ñan ro ri aelōñ ko.
- [28] Im eto aer pād ijo ippān ro ri kałoor.

JEPTA 15

- [Jr 15.1] Im jet armej rej wanlałtak jān Judia im katakin jemjein jemjaten, im ba, Elaññe kom jab ḡwijmwij im āinwōt ḡanit an Moses, kom ban mour.
- [2] Im ke elap an Paul im Barnebas akwāäl er im aitwerōk ippaer, ar likūt bwe Paul im Barnebas, im bar jet iaer, ren wanlōñłōk ñan Jerusalem, ñan ippān ro ri jelōk im elder ro kōn men in kajjitōk iñ.

- [3] Innām eklejia rej jipañ er kōn aer ilōk, im rej deblōk Pinaise im Sameria, im kōnnaanōk kōn an ri aelōn ukeļok ippaer: im eļap aer kabuñbūruen jemjein jemjaten otemjej.
- [4] Im ke re moottok ñan Jerusalem, eklejia eo kab ro ri jelōk im elder ro, rej bōk er, im rejro kōnnaanōk er men otemjej Anij e ar kōmanmān kōn er.
- [5] A jet iaan jar an Parisi ro, ri tōmak, re jutak, im ba, Em̄man mwijit er, im jiroñ er bwe ren pokake kien Moses.
- [6] Im ro ri jelōk im elder ro rej kweiloklōk bwe ren pepe kōn men iñ.
- [7] Im ke eļap aer aitwerōk, Piter e jutak, im ba ñan er, Komeo, jeiō im jatiō, kom jelā bwe ḡoktata Anij e ar kāälōt jān ipped, bwe jān lōñiō ri aelōn ren roñ naan in gospel im tōmak.
- [8] Im Anij eo e jelā būruen armej, Ej kōnnaan ñan er kōn An leļok Jetōb Kwōjarjar ñan er, āinwōt ñan kōj;
- [9] Im E jab kalijekļok kōj jān er, im Ej karreο būrueir kōn tōmak.
- [10] □Innām kiiō, etke komij kaillu Anij kōn ami likūt ine i aerān ri kajoor, men eo ro jiņmad kab kōj je jab maroñ in kaperper kōj kake?
- [11] A jej tōmak bwe, kōn jouj an ad Irooj Jijej Kūraij, je naaj mour im āinwōt er.
- [12] Innām jar otemjej rej ikōñ, im karoñjake Barnebas im Paul, ke rejro bwebwenato kōn kakōlle ko im men in bwilōn ko an Anij kōmanmān ippān ri aelōn kōn erro.
- [13] Im ke rejro ikōñ, Jemes e uwaak, im ba, Komeo jeiō im jatiō, kom̄win karoñjak eō;
- [14] Simeōn e ar kōnnaanōk kōjkan an Anij ilōk ḡokta ñan ippān ri aelōn ko, bwe En bōk armej jān er kōn etan.
- [15] Im ekkar ñan men iñ naan ko an ro ri kanaan; āinwōt ar je,
- [16] Ālikin men iñ I naaj jepļaak, im bar kalōk iñmōn kōppād an Devid, eo e ar buñ; im I naaj bar kalōk ḡweo e ḡmor, im I naaj kajuuri;
- [17] Bwe armej rañ ḡottan mej ren pukot Irooj, im ri aelōn otemjej, ioer rej ba eta,
- [18] Āindein Irooj ej ba, Eo ej kwaļok men kein jān iien ḡoktata.
- [19] Kōn men eo aō pepe bwe jān jab kamakoko ro jān iaan ri aelōn rej oktak ñan Anij;
- [20] A jān jeje ñan er bwe ren kōjparok er jān men ko rettoon an ekjab ko, im jān lōñ, im jān men ko remej kōn lukwōj būrueir, im jān bōtōktōk.
- [21] Bwe jet an Moses jān epepen ko ḡokta, rej kwaļok e ilowan jikin kwelōk otemjej, im rej kōnono ilo bok eo an ilowan iñmōn kweilōk ko raan Jabōt otemjej.
- [22] Iien eo ro ri jelōk im elder ro, kab ri eklejia otemjej, rej lōm̄nak em̄man bwe ren kāälōt armej jān jar eo aer im jilkinļok er ippān Paul im Barnebas ñan Antiok; etaer Judas āt eo juon Barsebas, im Sailas, routiej ippān jemjein jemjaten;
- [23] Im rej jejeļok ḡa ippaer āinwōt naan kein; Ro ri jelōk im elder ro, jemjein jemjaten ñan jemjein jemjaten jān ri aelōn ilo Antiok, im Siria im Silisia, Yokwe kom:

- [24] Bwe kōm ar roñjake bwe jet iaan ro raar ilok jān kōm rej kamakokoik kom kōn naan ko, im kókkure būruemi, im ba, Em̄man kom̄win mwijit, im pokake kien, im kōm ar leļok ñan er ejjeļok kien;
- [25] Ke būruem wōt juon, kōm ar ļomņak, em̄man bwe kōmin kāälōt armej ro im jilkinwōj er ñan kom, ippān Barnebas im Paul ro jitōnbōro ippem,
- [26] Armej ro raar kajekdōqon aer mour kōn etan ad Irooj Jijej Kūraij.
- [27] Innām kōm ar jilkinwōj Judas im Sailas, im renaaj barāinwōt kōnnaanōk kom men kein kōn aer in naan.
- [28] Bwe Jetōb Kwōjarjar im kōm ar ļomņak, em̄man bwe kōmin jab likūt iomi men ko reļap jān men kein rem̄man:
- [29] Bwe kom̄win kōjparok kom jān men in katok ñan ekjab ko, im jān bōtōktōk, im jān men ko re mej kōn lukwōj būrueir, im jān ļōñ: eļaññe komij kōjparok kom jān men kein, enaaj em̄man ippemi. Yokwe Kom.
- [30] Innām ke em̄oj kōtłok er, rej itok ñan Antiok; ke em̄oj aer kokweiloktok jar eo, rej leļok lōta eo.
- [31] Ke em̄oj aer kōnono ilo e, rej lañlōñ kōn naan in kaenōm̄man eo.
- [32] Im Judas im Sailas, rejro ri kanaan, rej kauwe jemjein jemjaten kōn elōñ naan, im karim būrueir.
- [33] Im ālikin aer pād ie jet iien, rej kōtłok er ilo aenōm̄man jān jemjein jemjaten ñan ro re kar jilkinłok er.
- [35] A Paul im Barnebas rej pād wōt i Antiok, im katakin im kwaļok naan in Irooj, kab bar elōñ.
- [36] Im ālikin jet raan, Paul ej ba ñan Barnebas, Em̄man jenro jepļaakłok im loļok ro jeed im jated ilo jikin kwelok otomjej, jaar kwaļok naan in Irooj ie, im jelā kajjier.
- [37] Im Barnebas ej ļomņak renro ãñintok ippaer tok Jon, āt eo juon Mark.
- [38] A Paul ej ļomņak e jab em̄man ãñintok e ḥa ippaerro, bwe e ar ilok jān er i Pampilia, im jab ilok ippaer ḥok ñan jerbal eo.
- [39] Im eļap airro akwāāle doon, innām rej jepel jān doon; im Barnebas ej bōk Mark im jerak ñan Saiprōs.
- [40] A Paul ej kāälōt Sailas, im ilok, im jemjein jemjaten rej leļok erro ñan jouj in Anij.
- [41] Im ej deblōk Siria im Silisia, im kapen eklejia ko.

JEPTA 16

- [Jr 16.1] Im ej barāinwōt itok ñan Derbe im Listra; im lo, juon ri kaļoor ej pād ijo, etan Timote, nejin juon kōrā ri Ju, eo ej tōmak; a jeman ri Grik.
- [2] Jemjein jemjaten i Listra im Aikonīōm rej nōbar e.
- [3] Paul e kōnaan bwe en ilok ippān ḥok; im ej bōk e im mwijit e, kōn ri Ju ro rej pād ijo ko: bwe er otomjej re jelā bwe jeman ri Grik.
- [4] Im ke rej etal ḥok ilo jikin kwelok ko, rej leļok ñan er kien ko bwe ren lale, ro ri jelōk im elder ro rej pād i Jerusalem raar kaiñi.
- [5] Innām eklejia ko re penļok ilo tōmak, im oraer e orļok raan otomjej.

- [6] Im rej deblök Prijia im Pampilia, a Jetōb Kwōjarjar ej jiroñ er bwe ren jab kwalök naan i Esia;
- [7] Im ke emōj aer itok ikijjen Misia, rej kajjioñ bwe ren ilök ilo Bitinia, a Jetōb an Jijej e jab kōtlök er.
- [8] Im rej kijoone Misia im wanlajtak ñan Troas.
- [9] Im juon visiōn ej weaaktok ñan Paul ilo boñ; juon armej ri Masedonia e jutak, im akweļap ñan e, im ba, Kwōn itok ñan Masedonia im jipañ kōm.
- [10] □Im ālikin an lo visiōn eo, emōkaj am pukot bwe kōmin ilök ñan Masedonia; kōm įomṇak bwe Irooj e ar kūrlök kōm bwe kōmin kwalök gospel ñan er.
- [11] Innām ke kōmij jerak jān Troas, kōmij tartok jīmwewōt ñan Samotresia, im raan eo ilju ñan Niapolis;
- [12] Im jān ijo ñan Pilippai, jikin kwelök mōkta ilo buñ eo, i Masedonia, āne ekāäl an Rom: im iumwin jet raan kōm pād ilo jikin kwelök eo.
- [13] Im ilo raan Jabōt kōm ar ilök jān jikin kwelök ḥa iturin reba, ijo kōm ar įomṇak jikin jar; im kōmij jijet im kōnono ñan kōrā ro rej kweiloklok ijo.
- [14] Im juon kōrā etan Lidia, juon ri wia kōn nuknuk eōij, jān jikin kwelök Taietaira, ej ri kabuñ ñan Anij, im ej roñjake kōm: Irooj ej kapellök būruen, bwe en eoroñ naan ko Paul ej kōnono kaki.
- [15] Im ke emōj peptaij, im ro nukwin, ej akweļap ñan kōm, im ba, Ejaññe komij įomṇak bwe ij tiljek ñan Irooj, komwin deļoñ ilowan mweo imō, im pād wōt. Im ej dāpij kōm.
- [16] Im ke kōmij ilök ñan jikin jar, juon jiroñ, jetōb õn ḡadṁōd ej mōk ḥa ānbwinnen, ej wōnmae kōm, e ar bōk elōñ mweiien ñan irooj ro an kōn an rūkaanij.
- [17] Liiñ ej ḡoor Paul im kōm, im lamōj, im ba, Armej rein doon Anij Eutiejtata, rej bakajjen ñan kom ial in mour.
- [18] Im āindein an kōmjan iumwin elōñ raan. A Paul, kōn an eñtaan būruen, ej oktak im ba ñan jetōb eo, Ij jiroñ eok, ilo etan Jijej Kūraij, bwe kwōn jutaklök jān e. Im ej ilök jān e ilo awa eo.
- [19] A ke irooj ro an rej lo bwe ejako kōtmāne kōn mweier ḥok, rej jibwe Paul im Sailas, im kekaake er ñan jikin wia, imaan irooj rañ,
- [20] Im āñinjōk er ñan pritōr ro, im ba, Armej rein, ri Ju ro, elap aer kananaik ad jikin kwelök,
- [21] Im rej kwalök ḡanit ko e mō ar bōki, ak pokake, bwe kōj ri Rom.
- [22] Im jar eo rej jīmor juñmae er; im pritōr ro rej kekeel nuknuk ko aer, im jiroñ bwe ren deñjōk er kōn aļaļ ko.
- [23] Im ke elōñ alen aer deñjōk, rej jołok er ḥa ilowan prisōn, im jiroñ ri lale prisōn bwe en kanooj baar er.
- [24] Ke ej roñ naan iñ, ej iuunjōk er ñan lowaan prisōn eo ioļap, im kabij neir ḥa ilo ra ko.
- [25] A ke ilukwōn boñ, Paul im Sailas rej jar, im al naan im wūjtake Anij, im ri prisōn rej roñjake er.

- [26] Im emōkaj eļap an laļ makūtkūt, āinwōt bwe foundesōn ko in prisōn re makūtkūt: im kiiōkiiō aor otemjej repellōk, im men ko lukwōjen armej otemjej remejōl.
- [27] Im ri lale prisōn e ruj, im ke ej lo aor in prisōn otemjej repellōk, ej nure jāje eo an, im nañin make man e, kōn an lōmṇak ri prisōn raar ko.
- [28] A Paul ej laṁoj kōn eļap ainikien, im ba, Kwōn jab kaeñtaan eok: bwe kōm otemjej pād wōt ijin.
- [29] Innām ej kūrtok romaaak ko, im kālōk lowaan, im e wūdiddid, im buñ imaan mejan Paul im Sailas,
- [30] Im āñintok er, im ba, Irooj rārā, ta eo in kōmanṁane bwe in mour?
- [31] Im re ba, Kwōn lōke Irooj Jijēj, im kwō naaj mour, kwe im ro nukwum.
- [32] Im rej kōnono ñan e naan in Irooj, im ñan ro otemjej rej pād ilowan ḡweo imōn.
- [33] Im ej bōk er ilo awa eo ilo boñ, im kwaļe ijo raar deñlōk er: im ej peptaij, e im ro nukwin otemjej kiiōkiiō.
- [34] Im ke emōj an āñintok er ilowan ḡweo imōn, ej likūt kijeir inmaer, im ej lañlōñ, kab ro nukwin otemjej, rej tōmak Anij.
- [35] Im ke ej raantak, pritōr rañ rej jilkinlōk ri kabōjrak, im ba, Kwōn kōtlōk armej ro.
- [36] Im ri lale prisōn ej kōnnaanōk Paul naan in, Pritōr raan raar jilkintok bwe in kōtlōk kom: innām kom̄win ilōk ilo aenōm̄man.
- [37] A Paul e ba ñan er, Raar deñlōke kōm ilo bwilij, im jab liaaklōk kōm, armej ri Rom, im raar jołok kōm ilowan prisōn; im kiiō re kōnaan ḡnooj aer kadiwōjłok kōm ke? O jab; ren make itok im āñinlōk kōm.
- [38] Im ri kabōjrak rej kōnnaanōk pritōr rañ kōn naan kein: im rej mijak ke rej roñjake bwe erro ri Rom.
- [39] Im rej itok im akweļap ñan er, im āñinlōk er, im kajjitōk ippaer bwe ren ilōk jān jikin kwelōk eo.
- [40] Im rej diwōjłok jān prisōn, im deļoñ ilowan imōn Lidia: im ke emōj aer lo jemjein jemjaten, rej kaenōm̄mane er, im rej ilōk.

JEPTA 17

- [Jr 17.1] Kiiō ke emōj aer debloķ Ampipolis im Apolonia, rej itok ñan Tessalonika, ijo juon imōn kweilōk an ri Ju ro:
- [2] Im Paul, āinwōt an kōm̄man iien otemjej, ej deļoñ ñan ippaer, im ilo jilu Jabōt ej kameļeļe ñan er jān Jeje ko.
- [3] Ej kameļeļeik im kamool, bwe ekkar an ri Kūraiij eñtaan, im jerkakpeje jān ro remej; im bwe Jijēj in Eo ij kwaļok ñan kom E ri Kūraiij.
- [4] Im jet iaer e reel būrueir, im rej kōm̄mao ippān Paul im Sailas, kab elōñ iaan ro ri Grik em̄man ḡwilir, im jab iiet iaan ro liātōktōk.
- [5] A ri Ju, ro re jab tōmak, kōn aer juunmaad, rej bōk jet ri nana iaan ri jowan, im kokweilōklōk juon jar, im kakeroro aolepen jikin kwelōk eo, im deļoñ ilowan imōn Jeson, im pukot bwe ren bōktok er ñan armej rañ.

- [6] Im ke re jab lo er, rej kekaake Jeson im jet jemjein jemjaten ñan irooj in jikin kwelok ro, im lamøj, lõmarein raar uköje laj, rej kab itok ñan ijin;
- [7] Jeson ej bök er: im rein otemjej rej kõmman ñae kien ko an Sizar, im ba bar juon Kiñ, E Jijej.
- [8] Im rej kejänene armej im irooj in jikin kwelok ro, ke rej roñjake men kein.
- [9] Im ke emøj aer bök sikuriti jän Jeson im ro jet, rej kõtlök er.
- [10] □Im emökaj an jemjein jemjaten jilkinlok Paul im Sailas ilo boñ ñan Beria. Ke rej itok rej dełoż ilowan imön kweilok an ri Ju ro.
- [11] Lõmarein remman jän ri i Tessalonika, bwe emökaj aer bök naan im mõñõñõ, im pukot ilo Jeje ko raan otemjej, bwe ren jelä men kein remool ke jab ke.
- [12] Innäm elöñ iaer rej tõmak: kab iaan liätõktök im leätõktök ro ri Grik, jab iiet.
- [13] A ke ri Ju ro i Tessalonika re jelä bwe Paul ej kwałok naan i Beria, rej kab itok ñan ijin, im kejänene armej rañ im poktak er.
- [14] Innäm emökaj an jemjein jemjaten jilkinlok Paul bwe en ilok ñan lomaño: a Sailas im Timote rej päd wöt ijo.
- [15] Im ro rej tõllök Paul rej ãñintok e ñan Atens: im ke rej bök naan ñan Sailas im Timote bwe en mõkaj airro itok ñan e, rej ilok.
- [16] A ke Paul ej kattar er i Atens, e pok büruen ke ej lo jikin kwelok eobrak kõn ekjab ko.
- [17] Innäm ej aitwerök ri Ju ro im armej emman ñwilir ilo imön kweilok, im ro ej ioon er ilo jikin wia, raan otemjej.
- [18] Innäm jet ri mälõtlöt iaan doon Epikurõs, im iaan ri Stoik, rej akwääl e. Im jet re ba, Ta eo kowadoñ in ej ba? bar jet re ba, E ãinwöt ej kwałok anij ro ruwa: bwe ej kwałok Jijej ñan er, im jerkakpeje.
- [19] Im rej bök e, im ãñintok e ñan Areopegõs, im ba, Kõm maroñ in jelä ke naan in ekääl kwój kõnono kake?
- [20] Bwe kwój bök men ko ruwa ñan lojilñõm: innäm kõm kõnaan jelä re naaj et men kein.
- [21] (Bwe ri Atens otemjej, im ro ruwamäjet rej päd ijo, ejjełok bar juon aer kõmman, a rej päd wöt im kõnnaanõk ak roñjake jabdewöt men eo ekääl.)
- [22] Innäm Paul ej jutak ilukwõn Areopegõs, im ba, Komeo, ri Atens, ij lo elap ami lale men in kabuñ ko otemjej.
- [23] Bwe ke I ar itoitak, im lo kabuñ ko ami, I ar lo juon lokatok im jeje in ioon, ÑAN ANIJ EO JE JAJE KAKE. Innäm Eo komij kabuñ im jaje kake, E in ij kwałok ñan kom.
- [24] Anij eo E ar kõmanman laj im men otemjej ilowan, E Irooj in lañ im laj, E jab jokwe ilowan tempel pã ko rej kõmanmAn;
- [25] Im ejjełok an pein armej jerbal ñan E, ãinwöt elaññe Ej aikuj men eo jabdewöt, bwe Ej lełok ñan otemjej mour, im menono, im men otemjełok;
- [26] Im E ar kõmanman jän juon wöt, ri aelöñ kan otemjełok rej jokwe i mejan laj, im E ar liküt iien ko ar jiroñ kaki mokta, im tõrerein ãne ko ãneir,

- [27] Bwe ren pukot Anij, eļaňñe rej maroň in jatoļ E, im lo E, ijoke E jab etoļok jān kōj otemjej;
- [28] Bwe ilo E jej mour, im etetal, im pād; āinwōt jet iaan ro ami ri kine al raar ba, Bwe kōj barāinwōt ro nejin.
- [29] Innām bwe kōj ro nejin Anij, e jab em̄man bwe jān ļomņak wāween Anij āinwōt kooļ ak silver ak dekā, kōmānṁAn ilo kajjioñe, āinwōt an armej ļomņak.
- [30] Im Anij e ar jab kanooj illu ilo iien ko iien jaje: a kiiō Ej jiroň armej otemjej ijo ko otemjej bwe ren ukeļok ippaer:
- [31] Bwe E ar likūt juon raan, iuṁwin raan eo E naaj ekajet ro ri laļ ilo wānōk kōn Armej eo E ar likūt E, im E ar leļok men in kareel ñan otemjej kōn An kejerkakpeje E jān ro remej.
- [32] Im ke rej roň kōn jerkakpeje jān ro remej, jet rej kajjirere kake: im bar jet re ba, Kōm naaj bar roň jān eok kōn men inę.
- [33] Im āindein Paul ej ilok jān ippaer.
- [34] A jet armej rej eddāp ḥa ippān im tōmak; juon iaer Daionisiōs ri Areopegōs, im juon kōrā etan Dameris, im bar jet ippaer.

JERBAL 18

- [Jr 18.1] Ålikin men kein Paul ej ilok jān Atens, im itok ñan Korint:
- [2] Im ej lo juon ri Ju etan Akula, e ar ḥotak i Pontōs, ej kab itok jān Itali, im liu pāleen Prisilla, bwe Klaudiōs e ar jiroň ri Ju otemjej bwe ren ilok jān Rom: im ej itok ñan ippaero.
- [3] Im kōn juon wōt jerbal eo aer, ej pād ippaer, im jerbal: bwe jerbal eo aer kalōk im nuknuk ko.
- [4] Im ej kameļeļeik ilowan imōn kweilok Jabōt otemjej, im kareel ri Ju ro im ro ri Grik.
- [5] Im ke Sailas im Timote rej itok jān Masedonia, eļap an Paul itok-limoōn kōn naan, im kōnnaanōk ri Ju ro bwe Jijej e ri Kūraijs.
- [6] Im ke rej jumae, im blaspim, ej kamakūtkūt nuknuk eo an, im ba ñan er, Bōtōktōkemi en ioon bōrami; ñan I rreο: jān iien inę I naaj ilok ñan ri aelōn ko.
- [7] Im ej ilok jān ijo, im deļoň ilowan imōn juon armej, etan Taitōs Jōstōs, eo ej kabuň ñan Anij, ḥweo imōn epaake imōn kweilok.
- [8] Im Krispōs, irooj eo an imōn kweilok, ej lōke Irooj, kab ro nukwin otemjej; im elōn iaan ri Korint, ke rej roňjake, rej tōmak im peptaij.
- [9] Innām Irooj ej kōnono ñan Paul ilo boň kōn visiōn, im ba, Kwōn jab mijak, a kōnono, im jab ikōň;
- [10] Bwe Ņa Ij pād ippām, im ejjeļok armej enaaj maroň in kōkkure eok; bwe elōn armej ro Aō ilo jikin kwelok inę.
- [11] Im ej pād ijo iuṁwin juon iiō im jiljino allōn, im katakin er kōn naan in Anij.
- [12] Im iien eo, ke Gallio e prokonsōl in Akeia, ri Ju ro rej jīmor kālōk ñan Paul, im āñintok e ñan jikin ekajet,
- [13] Im ba, Le inę ej kareel armej bwe ren kabuň ñan Anij jab ekkar ñan kien.

- [14] Im ke Paul e nañin waļaňi lоňin bwe en kōnono, Gallio ej ba ñan ri Ju ro, Eļaňñe men iň men eo enana ak eļap jerōwiwi, O ri Ju ro, emmān bwe in meanwōd ñan kom;
- [15] A elaňñe men kein men in kajjitōk kōn naan ko im āt ko, im kiemi, kom̄win make lale; bwe I jab kōňaan ekajet kōn men ko.
- [16] Im ej kokok er jān jikin ekajet.
- [17] Innām er otemjej rej jibwe Sostenis, irooj an imōn kweilōk, im deňloke imaan jikin ekajet. Im men kein men in jekdqon ippān Gallio.
- [18] Im ālikin men iň eto an Paul pād wōt ijo, innām ej likūt jemjein jemjaten, im jerak jān ijo ñan Siria, im Prisilla im Akula ippān; e ar kwōdm̄at bōran i Senkria; bwe juon an m̄uri ñan Anij.
- [19] Im ej itok ñan Epesōs, im likūt erro ijo; a ej deļoň ilowan imōn kweilōk , im kameļeļeik ippān ri Ju ro.
- [20] Ke rej kajjitōk ippān bwe en orlōk iien an pād ippaer, e jab kōňaan;
- [21] A ej likūt er, im ba, Eļaňñe Anij ekōňaan, I naaj bar jeplaak ñan kom. Im ej jerak jān Epesōs.
- [22] Im ke emōj an to i Seseria, im wanlōňlōk, im iøkiøkwe eklejia, ej wanlaļlōk ñan Antiok.
- [23] Im ālikin an pād ijo jet iien, ej ilōk im etetal jiøwe i āne Galetia im Prijia, im kakajoor ri kaļoor otemjej.
- [24] Im juon ri Ju, etan Apollōs, e ar ťotak i Alexandria, e ri mālōtlōt, im e kajoor ilo naan in Jeje ko, ej itok ñan Epesōs.
- [25] Armej iň e ar katak kōn ial in Irooj; im kōn an bab-laļin, eļap an kōnono im katakin men ko an Irooj, e jelā peptaij an Jon wōt.
- [26] Im e jino an kōnono peran ilowan imōn kweilōk: ke emōj an Akula im Prisilla roñjake, rejro bōk e ñan er, im kameļeļeik im kaalikkarļōk ial in Anij ñan e.
- [27] Im ke ekōňaan ilōk ilujen Akeia, jemjein jemjaten rej kaperan e im jeje ñan ro ri kaļoor bwe ren bōk e: ke e moottok eļap an jipaň ro raar tōmak kōn jouj;
- [28] Bwe eļap an kaikōn ri Ju ro, ilo bwilij, im ej kwaļōk kōn Jeje ko bwe Jijej e ri Kūraijs.

JEPTA 19

- [Jr 19.1] In ke Apollōs ej pād i Korint, im emōj an Paul debloķ āne ko ioij, ej itok ñan Epesōs im lo jet ri kaļoor;
- [2] Im e ba ñan er, Iien ami tōmak kom ar bōk Jetōb Kwōjarjar ke? Im re ba ñan e, Jab. Kōm ar jab roñ bwe emōj letok Jetōb Kwōjarjar.
- [3] Im e ba ñan er, Innām ilo ta kom ar peptaij? Im re ba, Ilo peptaij an Jon.
- [4] Innām Paul e ba, Jon e ar peptaij kōn peptaij in ukeļōk, im ba ñan armej, bwe ren lōke Eo e naaj itok ālikin, E iň Jijej.
- [5] Ke rej roñ men iň, rej peptaij ilo etan Irooj Jijej.

- [6] Im ke emōj an Paul likūt pein ioer, Jetōb Kwōjarjar ej itok ioer; im rej kōnono kōn lo ko im ri kanij.
- [7] Im rein otemjej enañin joñoul im ruo ḡaan rañ.
- [8] Im ej deļoñ ilowan imōn kweilok, im ej kōnono peran iumwin jilu allōñ, im kameleleik im kareel kōn men ko an aelōñ in Anij.
- [9] A ke jet repen, im jab pokake, a rej kōnono nana kōn Ial eo imaan mejan jar eo, ej ilok jān er, im ej kamakejok iaer ro ri kajoor, im raan otemjej ej kameleleik ilo jikuul an Turannōs.
- [10] □Im āin men in deiñ iumwin ruo iiō; innām er otemjej rej jokwe i Esia rej roñ naan in Irooj Jijej, ri Ju ro im ro ri Grik.
- [11] Im Anij ej kōmanman jet men in bwilōñ reļap kōn pein Paul:
- [12] Bwe rej bōktok aňkijep ko ak kooł ko jān ānbwinnen ñan ro re nañinmej, im nañinmej ko aer rej ilok jān er, im jetōb renana re jutakłok jān er.
- [13] A jet ri Ju, ri etetal, ri kajutakłok, rej kajjioñ bwe ren kūr etan Irooj Jijej ioon ro jetōb nana rej pād ippaer, im ba, Kōm kanenej kom kōn Jijej eo Paul ej kwałok kake.
- [14] Im jiljilimjuon ḡaan nejin Siva, ri Ju, juon pris eļap, rej kōmman āindein.
- [15] Im jetōb enana e uwaak im ba, Ij kile Jijej, im I jelā Paul; a wōn kom?
- [16] Im armej eo jetōb enana ippān ej kāik er, im e kajoor jān er, im anjo ioer, āinwōt re ko jān ḡweo re keelwaan im kinejnej.
- [17] Im ri Ju ro otemjej, im barāinwōt ro ri Grik rej jokwe i Epesōs re jelā men iñ; im lōlñōñ e buñ ioer otemjej, im etan Irooj Jijej ebuñbuñłok.
- [18] Im elōñ iaan ro raar tōmak rej itok, im kwałok, im kōjjelā kōn kōmman ko aer.
- [19] Im elōñ iaan ro raar kōmomu rej aini bok ko aer, im tile imaan mejan armej otemjej; im rej bwini oñāer, im lo e lemñoul tōujin ḡöttan silver.
- [20] Āindein an kanooj ḡapłok im kajoorłok naan in Anij.
- [21] Ke emōj men kein, Paul ej pepe ilo būruen, ḡōjen an deblok Masedonia im Akeia, en ilok ñan Jerusalem, im e ba, Ālikin aō pād ijo, em̄man bwe in barāinwōt lo Rom.
- [22] Im ej jilkinłok ñan Masedonia Timote im Erastōs, ruo iaan ro raar jipañ e; a ej pād wōt i Esia iumwin jet iien.
- [23] Im ilo iien iñ eļap jānene kōn Ial eo e walok.
- [24] Bwe juon em̄maan etan Demitriōs, ri jerbal kōn silver, eo ej kōmanman im silver ko an Diena, ej bōk jab edik oñān jerbal ñan ri jerbal ro;
- [25] Ek kokweilokłok er, im ri jerbal ro āinwōt, im e ba, Lōma, kom jelā bwe kōn jerbal iñ jej bōk ḡweiied.
- [26] Im komij lo im roñ, bwe jab ilo Epesōs wōt, a ilo enañin aolepen Esia, Paul iñ e ar kareel im kajeor elōñ armej, im ba, men ko pā ko rej kōmanmān re jab anij:
- [27] Im e jab ad jerbal wōt enañin jako; a barāinwōt tempel an Diena, anij eļap, e naaj men in jekdqon, im e naaj buñ jān wōj eo an, eo aolepen Esia im lał rej kabuñ ñan e.

- [28] Im ke rej roñjake men kein, rej obrak kõn illu, im rej lamõj, im ba, Eļap Diena an ri Epesōs.
- [29] Im aolepen jikin kwelok eobrak kõn keroro: im ke emõj aer jibwe Geiōs im Aristarkōs, ro ri Masedonia, im rejro karwaan Paul, rej jīmor tõr ñan ilowan imõn kuri.
- [30] Im ke Paul e kõnaan deļoñłok ñan armej rañ, ri kałoor re jab kõtłok e.
- [31] Im jet iaan ro ri Esiark, ro jeran Paul, rej jelõkłok ñan e, im akwełap bwe en jab deļoñ ilowan imõn kuri.
- [32] Innām jet rej lamõj kõn juon naan, im jet āinjuon; bwe jar eo rej airuwaro; im elõñ iaer re jaje etke rej kweilokłok.
- [33] Im jet rej kekaake Alexander jān jar eo, ri Ju ro rej iuunłok e. Im Alexander ej bõbrae kõn pein, im e kõnaan kajimwe an armej įomṇak kõn e.
- [34] A ke rej kile bwe e ri Ju, er otemjej, ainikier wõt juon, iumwin ruo awa rej lamõj, Eļap Diena an ri Epesōs.
- [35] Im ke emõj an ri jeje kõkejekłokjen armej ro, e ba, Komeo, ri Epesōs, wõn armej eo e jaje kõjkan jikin kwelok an ri Epesōs e ri lale tempel an Diena eļap, im men inę e eo ear buñ jān Jupiter?
- [36] Innām, bwe ejjełok armej ej maroñ in kõnono ńae men kein, em̄man kom̄win kejekłokjen, im jab kõm̄man jabdewõt e jāmõr.
- [37] Bwe kom ar āñintok armej rein, ro raar jab kõot jān tempel ko, im re jab kajjirere kake anij eo ami.
- [38] Innām eļaññe Demitriōs, im ro ri jerbal ippān, ewor men ko aer ńae jabdewõt armej, epełłok jikin ekajet ko, im ewor prokonsõl: em̄man ren kinaakłok doon.
- [39] A eļaññe komij kajjitõk kõn men ko jet, naaj kajimwe ilo jaran ekajet eo.
- [40] Bwe je naaj uwõta bwe ren kajjitõk ipped kõn men in keroro raan inę, bwe ejjełok unin: im kõn e je naaj ban uwaak kõn jar inę.
- [41] Im ke emõj an ba men kein, ej kõtłok jar eo.

JEPTA 20

- [Jr 20.1] Im ke emõj airuwaro inę, Paul ej kūrtok ro ri kałoor, im kauwe er, im ej diwõj bwe en ilok ñan Masedonia.
- [2] Im ke emõj an debłok āne ko, im lełok ñan er elõñ naan in kauwe, ej itok ñan Gris.
- [3] Im ej pād ijo iumwin jilu allõñ. Im ke ri Ju ro rej ńooj aer pepe ńae e, ke e nañin jerak ñan Siria, ej pepe bwe en jeplaak im debłok Masedonia.
- [4] Im Sopeter nejin Pirrōs, ri Beria, ej karwaan e ñan Esia; kab Aristarkōs im Sekõndōs iaan ri Tessalonika; kab Geiōs ri Derbe, im Timote; kab Tikikōs im Tropimōs iaan ri Esia.
- [5] A iriõñ re kar ilok ńokta im rej kattar kõm i Troas.
- [6] Im kõm jerak jān Pilippai ălikin raan ko raan in bred jab leven, im itok ñan ippaer i Troas ilo raan kein ka ɣalem; kõm pād ijo iumwin jiljilimjuon raan.

- [7] Im ilo raan eo ḡokta ilo wiik, ke kōm kweilōklōk kōn ruj bred, Paul ej kamejeleik ñan er, e pojak bwe en ilōk ilju: im ej kaitoklōk an kwałok ñan lukkuun boñ.
- [8] Im elōñ jaam i po eo, ijo kōm ar kweilōklōk ie.
- [9] Im juon likao etan Eutikōs ej jijet ilo wūntō, im eļap an kiki: im ke eto an Paul kwałok ej kiki mitōñ, im buñ jān po eo kein ka jilu, im rej kotak e emej.
- [10] □Im Paul ej wanlałłok im buñ ioon, im jiburlep e im ba, Koṁwin jab limō, bwe an mour ej ilo e.
- [11] Im ke ej bar wanlōñłok, im emōj an ruji bred, im ḡōñā, im eto an kōnono, ñan raantak, āindein an ilōk.
- [12] Im rej āñintok likao emour, im jab edik aer ḡōñōñō.
- [13] Im kōm ar ilōk ḡokta ioon wa, im jerak ñan Assos, am ḡōmṇak kōm naaj ektak Paul ijo; bwe āindein an liküte, im e make kōnaan etal i āne.
- [14] Im ke ej ioon kōm i Assos, kōm ektak e, im itok ñan Mitiline.
- [15] Im kōm jerak jān ijo, im itok ilju ikijien Kaiōs, im ilju kōm po i Semos; im ilju kōm itok ñan Mailitōs.
- [16] Bwe Paul e ar pepe enaaj jerak im kijoone Epesōs, bwe e jab kōnaan pād jet iien i Esia; bwe ej kijooror, bwe eļaññe ej maroñ, en pād i Jerusalem ilo raan in Pentekost.
- [17] Im jān Mailitōs ej jelōkłok ñan Epesōs, im kūrtok elder ro an eklejia.
- [18] Im ke rej itok ñan e, e ba ñan er, Komeo, kom jelā jān raan eo ḡokta ke I ar itok ñan Esia, kōjkan aō pād ippemi iien otemjej.
- [19] Im jerbal ñan Irooj ilo eļap ettā būruō, im kōn elōñ dānnin kōmjaał, im eñtaan ko, rej wałok ñan eō kōn an ri Ju ro kōjjaad eō,
- [20] Im ekōjkan I ar jab dāpij jān kom jabdewōt men in kakajooror, a I ar kwałok ñan kom, im katakin kom ilo bwilij, im jān ḡweo ñan ḡweo,
- [21] Im kōnnaan ñan ri Ju ro, im barāinwōt ñan ro ri Grik, ukełok ñan Anij, im tōmak ad Irooj Jijej Kūraij.
- [22] Im kiiō, lo, eļap kaiur eō bwe in ilōk ñan Jerusalem, im I jaje men ko re naaj wałok ñan eō ijo:
- [23] Ijokwe Jetōb Kwōjarjar ej kōnnaan ñan eō ilo jikin kwelok otemjej, im ba tomede ko im eñtaan ko rej kattar eō.
- [24] A ij ḡōmṇak aō mour men in jekdqon im jab aorōk ippa, bwe in kamōjłok ial eo aō, im jerbal eo I ar bōk jān Irooj Jijej, bwe in kōnnaan gospel an jouj in Anij.
- [25] Im kiiō, lo, I jelā bwe kom otemjej, ro I ar etetal ippemi im kwałok aelōñ eo, kom jāmin bar lo meja.
- [26] Kōn men iŋ ij kōnnaan ñan kom rainin, bwe ña I rreο jān bōtōktōkin armej otemjej.
- [27] Bwe I ar jab dāpij jabdewōt, im I ar kwałok ñan kom aolepen pepe an Anij.
- [28] Innām koṁwin kōjparok kom im lale aolepen bwij eo Jetōb Kwōjarjar e ar liküt kom ri kaki ilo e, bwe koṁwin najidik eklejia an Irooj, eo E ar wiaik kōn bōtōktōk eo An.

- [29] I jejā bwe ālikin aō ilōk kidu olij ko re kanooj lāj, re naaj deļoñ ippemi, im jab tūriamokake bwijin.
- [30] Barāinwōt jet iaami re naaj jutak, im kōnono men ko re ankeke, bwe ren kareel ro ri kałoor ilōkair.
- [31] Kōn men iñ kom̄win ekil, im keememej, bwe ium̄win jilu iiñ, raan im boñ e ar jab m̄oñ aō kauwe kom otemjej ilo dānnin kōmjaał̄ ko.
- [32] Im kiiñ, ij leļōk kom ñan Anij, im ñan naan in jouj eo An, eo e maroñ in kalōk kom, im lewōj jolōt eo ñan kom ippān ro otemjej rokwōjarjar.
- [33] Ejjeļōk silver, ak kooł, ak nuknuk an armej I ar ankwōnaki.
- [34] Aet, komeo, kom jejā, bwe pā kā peiō raar jerbal kōn aikuj ko aō, im kōn ro raar pād ippa.
- [35] Im I ar lewōj ñan kom joñan kōn men otemjej, kōjkan kōn ami jerbal, āindein em̄man kom̄win jipañ ro re m̄oñño, im keememej naan ko an Jijej, ekōjkan An ba, m̄oññoñ in leļōk eļap jān bōk.
- [36] Im ke em̄oñ an kōnono āindein, ej bukwelōlō im jar ippaer otemjej.
- [37] Im er otemjej eļap aer jañ, im buñ ioon kōnwan Paul, im mejenmaike.
- [38] Im tūriamō eļap jān men otemjej kōn naan ko e ar kōnono, bwe re jāmin bar lo mejan. Im rej karwaan e ñan wa.

JEPTA 21

- [Jr 21.1] Im ke em̄oñ am ilōk jān er im jerak, kōm ar itok jiñwe ñan Kos, im raan eo ilju ñan Rodes, im jān ijo ñan Petera:
- [2] Im ke kōm ar lo juon wa ej jerak ñan Pinisia, kōm uwe im jerak.
- [3] Im ke em̄oñ am lo Saiprōs, kōm likūt e i anmiiñ, im jerak ñan Siria, im tōkeak i Tair: bwe ijo wa eo ej eakto an kobōp.
- [4] Im kōm lo ro ri kałoor, im pād ijo ium̄win jiljilimjuon raan; im re ba ñan Paul kōn Jetōb, bwe en jab wanlōñłōk ñan Jerusalem.
- [5] Im ke e jem̄łōk raan ko, kōm ar ilōk im etal, im er otemjej kab ro pāleir im ro nejir rej karwaan kōm, ñan iien eo kōm ar ālikin jikin kwelōk; im kōm bukwelōlō ioon kappe, im jar.
- [6] Im ke em̄oñ am iøkiøkwe doon, kōmij bar uwe ioon wa, a rej bar jeplaak ñan m̄o ko im̄weir.
- [7] Im ke em̄oñ am jerak jān Tair, im tōkeak ñan Ptolmeis, kōm iøkiøkwe jemjein jemjaten, im pād ippaer ium̄win juon raan.
- [8] Im raan eo ilju kōmij ilōk, im itok ñan Seseria: im deļoñ ilowan im̄oñ Pilip ri evanjel, eo iaan ro jiljilimjuon, im kōmij pād ippān.
- [9] Im emān jiroñ nejin armej in, ro bōjin, im rej ri kanij.
- [10] □Im ke kōm pād iju ium̄win jet raan, juon ri kanaan, etan Agebōs, ej wanlał̄tak jān Judia.
- [11] Im ke ej itok ñan ippem, ej bōk kañūr eo an Paul, im ej make liäpe pein im nein, im ba, Jetōb Kwōjarjar e ba men in, E naaj āindein an ri Ju ro liäpe armej eo an kañūr in, im re naaj ketak e ñan pein ro ri aelōñ ko.

- [12] Im ke kōm roñjake men kein, kōm, im kab ro rej pād ijo, akweļap ñan e bwe en jab wanlōñlōk ñan Jerusalem.
- [13] Innām Paul e uwaak, Ta eo ami kōm̄man kōn ami jañ im bukwe būruō? bwe I pojak jab bwe ren liäpe eō wōt, a barāinwōt bwe in mej i Jerusalem kōn etan Irooj Jijej.
- [14] Im ke e jab kōnaan pokake, kōm ar dāpij lōñim, im ba, En pād wōt ankilaan Irooj.
- [15] Im ālikin raan ko kōm kotake men ko am, im wanlōñlōk ñan Jerusalem.
- [16] Jet iaan ri kałoor i Seseria rej karwaan kōm, im rej āñintok ippaer tok juon e ri kałoor jān eto, etan Mnesōn ri Saiprōs, eo e naaj lale kōm.
- [17] Im ke kōm ar tōpar Jerusalem, jemjein jemjaten rej bōk kōm im lañlōñ.
- [18] Im raan eo ilju kōmiañ Paul kōm deļoñ ñan ippān Jemes; im elder otemjej rej ijo.
- [19] Im ke emōj an iょkiょkwe er ej bwebwenato kōn men otemjej an Anij kōm̄man ippān ri aelōñ ko kōn an jerbal.
- [20] Im ke rej roñjake, rej nōbar Irooj, im ba ñan e, Jeim im jatim kwōj lo elōñ tōujin ri Ju ro rej tōmak; im er otemjej re kijejetō ñan kien:
- [21] Im raar roñ kōn eok, bwe kwōj katakin ri Ju otemjej ippān ri aelōñ ko bwe ren ilōk jān Moses, im ba em̄man bwe ren jab mwijit ro nejir, im jab pokake مانit ko.
- [22] Innām e naaj et? bwe emool re naaj roñ kōn am̄ itok.
- [23] Innām kwōn kōm̄man men iñ kōmij ba ñan eok. Emān armej ippem, naan in m̄uri ñan Anij ippaer;
- [24] Kwōn bōk iriōñ, im karreo eok ippaer, im kōllā oñeamiōñ, bwe ren kwōdm̄at baraaer; im er otemjej re naaj jelā bwe men ko raar roñ kōn eok, re jab m̄ool; a bwe kwe kwōj barāinwōt etal jim̄we wōt, im pokake kien.
- [25] A kōn ri aelōñ ro rej tōmak, kōm ar jejełok im lełok am pepe bwe ren kōjparok er jān men in katok ñan ekjab ko, im jān bōtōktōk, im jān men ko re mej kōn kuul būrueir, im jān lōñ.
- [26] Innām Paul ej āñintok armej ro, im ilo raan eo ilju ej make karreo e ippaer im deļoñ ilowan tempel, bwe en kwałok bwe ejejjet raan ko an karreo ñan iien eo naaj katok kōn men in katok kōn er otemjej.
- [27] Im ke jiljilimjuon raan ko re nañin jako, ri Ju ro ri Esia, ke rej lo e ilowan tempel, rej kejānene armej otemjej im liküt peir ioon,
- [28] Im lam̄ōj, Armej in Israel, Kom̄win jipañ. Armej iñ eo ej katakin armej otemjej i āne otemjej im jum̄ae armej rañ, im kien, im jikin iñ; im bar jet, e ar āñintok ro ri Grik ᡥa ilowan tempel, im kananaik jikin kwōjarjar iñ.
- [29] Bwe m̄okta raar lo Tropimōs, ri Epesōs, ippān ilowan jikin kwelōk, im raar lōm̄nak Paul e ar āñintok e ilowan tempel.
- [30] Im aolepen jikin kwelōk ej jourur, im armej rej tōr im jim̄or kweilōklōk: im rej jibwe Paul, im kekaake e jān tempel: im em̄okaj aer kiil aor ko.
- [31] Im ke rej pukot bwe ren مان e, naan ej ilōk ñan kapen elāp an jar an tariñae, bwe aolepen Jerusalem e jourur:
- [32] Im em̄okaj an āñintok ro ri tariñae im senturiōn ro, im tōrlaļ ñan er: im ke rej lo kapen elāp im ro ri tariñae rej liküt aer deñłoke Paul.

- [33] Innām kapen eo elap ej kepaake, im jibwe e, im jiroñ bwe ren liape kōn ruo tomede; im ej kajjitōk wōn e, im ta eo e ar kōmmane.
- [34] Im jet rej lañoj kōn juon, im jet āinjuon, iaan jar eo: im ke e ban kanooj jelā kake kōn aer keroro, e jiroñ bwe ren āñinlōk e na ilowan imōn bar.
- [35] Im ke ej pād ioon kein uwe ej āinwōt ro ri tariñae rej kotake kōn an jar eo kōbaj e.
- [36] Bwe elōn iaan jar eo rej loore, im lañoj, Jołok e.
- [37] Im ke re nañin kadeloñ Paul ilowan imōn bar, e ba ñan kapen eo elap, Emman ke in kōnono ñan eok? E ba, Kwō jelā ke kajjien Grik?
- [38] Kwō jab ri Ijipt eo raan ko mokta e ar kapata ippaer im āñinlōk emān tōujin armej ro ri uror ilo ãne jemaden ke?
- [39] A Paul e ba, Ña ri Ju ḥotak ilo Tarsōs, i Silisia, ri jikin kwelōk e jab edik: im ij akweļap ñan eok, kwōn kōtłok eō bwe in kōnono ñan armej rañ.
- [40] Im ke emōj an kōtłok e, Paul e jutak ioon kein uwe, im bōbrae kōn pein. Im ke elap aer ikōn, ej kōnono ñan er ilo kajin Hibru, im ba,

JEPTA 22

- [Jr 22.1] Armej, kom jeiō im jatiō, im ro jema, komwin karoñjake aō naan in kamejeleik ij kwałok ñan kom kiiō.
- [2] Im ke rej roñ bwe ej kōnono ñan er ilo kajin Hibru, elaplōk aer karoñlōkjeñ; im ej ba,
- [3] Ña ri Ju, ḥotak ilo Tarsōs, jikin kwelōk i Silisia, a I ar katak ilo jikin kwelōk in iturin neen Gameliel, ar katakin eō jīmwewōt kōn kien ro jīm̄mad, im I ar kijejetō ñan Anij, āinwōt kom otemjej rainin.
- [4] Im I ar matōrtōr Ial in ñan mej, ij liape im ketak ḡaan ro im kōrā ro ñan ilowan prisōn ko.
- [5] Im barāinwōt pris eo elap ej kōnnaan kōn eō, kab elder ro otemjej: jān er I ar barāinwōt bōk lōta ko ñan jemjein jemjaten, im ilōk ñan Damaskōs, bwe in āñintok ro ar liape er ñan Jerusalem, bwe ren ḡan er.
- [6] Im ke I ar ilōk ie ḥok, im kepaak Damaskōs, enañin periołap, emōkaj an juon meram elap romaaek jān lañ ituriō.
- [7] Im ij buñ ioon bwidej, im ij roñ ainikien ej ba ñan eō, Saul, Saul, etke kwōj matōrtōr eō?
- [8] Im I ar uwaak, Irooj, wōn Kwe? Im E ba ñan eō, Ña e Jijet ri Nazeret, eo kwōj matōrtōre.
- [9] Im ro raar pād ippa, raar lo meram eo, im rej lōlñōñ; a re jab roñ ainikien Eo e ar kōnono ñan eō.
- [10] □Im I ar ba, Irooj, ta eo in kōmanmane? Im Irooj e ba ñan eō, Kwōn jerkak, im ilōk
Damaskōs; im ijo naaj kōnnaanōk eok men ko otemjej likūt ñan eok bwe kwōn kōmanmān.

- [11] Im ke I ban lołokjeñ kōn wōj in meram eo, ro raar pād ippa rej tōl eō kōn peir, im ij itok ñan Damaskōs.
- [12] Im juon Anenaiōs, em̄man ɔ̄wilin kōn kien, im ri Ju otemjej rej jokwe ijo rej nōbar e,
- [13] Ej itok ñan ippa, im jutak ituriō, im ba ñan eō, Jatiō Saul, kwōn lołokjeñ. Im ilo awa eo ij reiłok ñan e.
- [14] Im e ba, Anij an ro jiṁmad E ar likūt eok bwe kwōn jeļā ankilaan, im lo Eo Ekwōjarjar, im roñjake ainikien jān lōñin.
- [15] Bwe kwō naaj An ri kōnnaan ñan armej otemjej kōn men ko kwaar loi im roñjake.
- [16] Im kiiō etke kwōj rumwij: kwōn jerkak, im peptaij, im kwalilok jerowiwi ko am, im kabuñ kōn Etan.
- [17] Im ke I ar jeplaaktok ñan Jerusalem, im ke I ar jar ilowan tempel, ij pād ilo trans,
- [18] Im ij lo An ba ñan eō, Kwōn kijooror im ɔ̄okajłok jān Jerusalem bwe re jāmin bōk am kōnnaan kōn Eō.
- [19] Im ij ba, Irooj re jeļā bwe I ar prisōn im deňloke ilowan imōn kweilok otemjej ro rej lōke Eok:
- [20] Im ke raar lutōk daan ri kōnnaan eo Am, Stipen, I ar jutak ijo, im bōk ñan būrueir, im lale nuknuk ko an ro raar īan e.
- [21] Im E ba ñan eō, Kwōn ilok: bwe I naaj jilkinłok eok etołok ñan ro ri aelōñ.
- [22] Im rej roñjake ɔ̄ae naan iñ, innām rej koutiej ainikier, im ba, En jako ļeiñ jān laj; bwe e jab em̄man bwe en mour.
- [23] Im ke rej lamōj, im julok nuknuk ko aer, im julōñłok bwidej,
- [24] Kapen eo elap e jiroñ bwe ren ãñintok e ḡa ilowan imōn bar, im ba bwe ren kajitūkini e kōn deňłok; bwe en jeļā etke elap aer lamōj im ãinwōt ɔ̄ae e.
- [25] Im ke emōj aer lukwōj e kōn kilin kidu ko, Paul e ba ñan senturiōn eo e jutak ijo, Emālim ke ami deňłok juon armej, ri Rom, im jañin liaakłok e?
- [26] Ke senturiōn ej roñjake men iñ, ej ilok im kōnnaanōk kapen eo elap, im ba, Ta eo kwō nañin kōm̄mane? bwe armej iñ ri Rom.
- [27] Innām kapen eo elap ej itok, im ba ñan e, Kwōn kōnnaanōk eō, bwe ri Rom ke? E ba, Aet.
- [28] Im kapen elap e uwaak e, Kōn elap onān I ar bōk bwe in ri Rom. Im Paul e ba, A ña ij ɬotak im ãindein.
- [29] Innām emōkaj an ro re nañin kajitūkini e ilok jān e; barāinwōt kapen elap e mijak, ălikin an jeļā bwe e ri Rom, im bwe e ar lukwōj e.
- [30] Ke ilju, bwe e kōñan kanooj jeļā etke ri Ju ro raar kinaakłok e, ej kōtlōk e, im jiroñ pris ro reļap im ri pepe otemjej bwe ren kweilokłok, im ej ãñinlaj Paul, im kajutak e īmaer.

JEPTA 23

- [Jr 23.1] Im Paul ej kallimjeke ri pepe rañ, im ba, Komeo, jeiō im jatiō, I ar pād im kōm̄man ilo aō bōklōkōt em̄man wōt īmaan Anij ñan rainin.
- [2] Im Anenaiōs, pris eo elap, e jiroñ ro rej jutak iturin bwe ren ubrare lōñin.

- [3] Innām Paul e ba ñan e, Anij e naaj ubrare eok, kwō wōrwōr emouj: im kwōj jijet im ekajete eō kōn kien, im jiroñ bwe ren ubrar eō jab ekkar ñan kien ke?
- [4] Im ro rej jutak iturin re ba, Kwōj kajjurere kake pris eo eļap an Anij ke?
- [5] Innām Paul e ba, Kom jeiō im jatiō, I ar jaje bwe e pris eo eļap: bwe ar jeje, Kwōn jab kōnono enana kōn irooj eo an ri aelōñ ro aṁ.
- [6] A ke Paul ej kile bwe jet ri Saddusi, im jet ri Parisi, ej lamōj ilo pepe eo, Kom jeiō im jatiō, ña ri Parisi, nejin ri Parisi: rej kajitūkun eō kōn kōjatdikdik im jerkakpeje an ro remej.
- [7] Im ke emōj an Paul ba āindein, juon akwāäl e waļok ippān Parisi ro im Saddusi ro: im jar eo ejepel.
- [8] Bwe Saddusi ro re ba, ejjelōk jerkakpeje, im ejjeļok enjeļ ak jetōb: a Parisi ro rej kwaļok men kein ruo.
- [9] Im juon keroro eļap e waļok, im skraib ro iaan Parisi ro re jutak, im akwāäl, im ba, Kōm jab lo nana ippān armej in: a ta eo eļaññe juon Jetōb ak juon enjeļ e ar kōnono ñan e?
- [10] □Im ke eļap akwāäl, kapen eļap, e mijak kōn aer naaj kōkkure Paul, im e jiroñ ri tariñae bwe ren wanlaļ, im bōk e jān er kōn kajoor, im āñintok e ña ilowan imōn bar.
- [11] Im boñin eo tokālik, Irooj e jutak ippān im ba, Paul, kwōn peran: bwe āinwōt kwaar kōnnaan kōn Eō i Jerusalem, āindein barāinwōt kwō naaj kōnnaan ilo Rom.
- [12] Im ke e raantak, jet iaan ri Ju rej koba, im make liāpe er kōn juon kanejnej, im ba re jāmin mōñā ak daak ñan ālikin aer ḡan Paul.
- [13] Im elōñ jān eñoul rej koba ilo naan in kanejnej in.
- [14] Im rej itok ñan pris ro reļap im elder ro, im ba, Kōm ar make liāpe kōm kōn juon kanejnej eļap, bwe kōm jāmin edjoñ jabdewōt ñan iien eo kōm naaj ḡan Paul.
- [15] Innām kiiō, kom kab ri pepe, komwin ba ñan kapen eļap, bwe en āñinlaļtak e ñan kom āinwōt bwe kom kōṇaan bar kajitūkun e eļap jān ḡokta: a kōm ñe ej epaak, kōmij pojak bwe kōmīn ḡan e.
- [16] Im ke mañden Paul ej roñ kōn aer kōjjaad e, ej ilōk im deļoñ ilowan imōn bar im kōnnaanōk Paul.
- [17] Im Paul ej kūrtok juon iaan senturiōn ro ñan e im ba, Kwōn āñinļok likao in ñan kapen eļap; bwe ewor naan ippān e kōṇaan kōnnaanōk e.
- [18] Innām ej bōk e, im āñinļok e ñan kapen eļap, im ba, Paul, ri prisōn, e ar kūrtok eō, im akweļap ñan eō bwe in āñinwōj likao in ñan kwe, bwe ewor naan ippān e kōṇaan kōnono ñan eok.
- [19] Innām kapen eļap ej kabwijere pein, im make ilōk ippān ḥok, im kajitōk, Ta eo kwō kōṇaan kōnnaanōk eō?
- [20] Im e ba, Ri Ju ro būrueir wōt juon kōn aer akweļap ñan eok bwe kwōn āñinlaļtak Paul raan eo ilju ilo pepe eo, āinwōt bwe re kōṇaan bar kajitūkun e eļap jān ḡokta.

- [21] Innām kwōn jab pokake er: bwe elōñ jān eñoul armej iaer rej kōjjaad e, im raar make liāpe er kōn juon kanejnej eļap, bwe re jāmin mōñā ak idaak ñan ālikin iien eo re naaj ḡan e: im kiiõ re pojak, im kattar juon naan in kallimur jān eok.
- [22] Innām kapen eļap ej kōtłok likao eo, im jiroñe, Kwōn jab kōnnaanōk jabdewōt armej kōn am kwalōk men kein ñan eō.
- [23] Im ej kūrtok ruo iaan senturiōn ro, im ba, Kapoj rūbukwi ri tariñae bwe ren ilōk ñan Seseria, im jiljilimjuonñoul ro rej uwe ioon hors, im rūbukwi ro rej bōk ḡmade, ñe kein ka ruwatinjuon awa ilo boñ;
- [24] Im kapojak kidu ko, bwe ren kajijet Paul ioer, im ãñinłoke im oñaake ñan Filix irooj.
- [25] Im ej jeje lōta ãinwōt iñ:
- [26] Klaudiōs Lisiōs ñan Filix, irooj em̄man potata, Iōkwe eok.
- [27] Ri Ju ro rar jibwe armej iñ im re nañin ḡan e: innām ij itok kōn jaran tariñae, im lōmōqren e, bwe I ar roñ bwe e ri Rom.
- [28] Im ke I kōnaan jelā men eo raar kinaakłok e kake, I ar ãñinłok e ñan aer pepe:
- [29] Im ij lo bwe rej kinaakłok e kōn kajjitōk ko ilo kieir, a ejjełok ruōn bwe in ḡan ak liāpe.
- [30] Im ke em̄oj kōnnaanōk eō kōjkan ri Ju ro kōjjaad armej iñ, em̄kaj aō jilkinwōj e ñan eok im barāinwōt jiroñ ro ri kinaakłok bwe ren ba ḡae e im̄aan mejōm.
- [31] Innām ri tariñae, ãinwōt ar jiroñ er, rej bōk Paul, im ãñinłok e ilo boñ ñan Antipetris.
- [32] A ke ilju rej likūt ro rej uwe ioon hors bwe ren ilōk ippān ḡok, a rej jepļaak ñan im̄ōn bar:
- [33] Ke rej itok ñan Seseria, rej lełok lōta eo ñan irooj, rej barāinwōt lełok Paul ñan e.
- [34] Im ke em̄oj an irooj kōnono ilo lōta iñ, ej kajjitōk ãne ōt eo ej jān e. Im ke e jełā bwe e ri Silisia;
- [35] E ba, I naaj roñ men ko jet kōn eok, ñe ri kinaakłok eok rej barāinwōt itok. Im e jiroñ bwe ren lale e ilowan im̄ōn Herod.

JEPTA 24

- [Jr 24.1] Im ālikin Jalem raan, Anenaiōs pris eo eļap ej wanlałtak kab jet iaan elder ro, im juon em̄maan e wājepdik etan Tertōlliōs, im rej kinaakłok Paul ñan irooj eo.
- [2] Im ke em̄oj aer kūrtok e, Tertōlliōs e jino an kinaakłok e, im ba, Bwe kōn eok eļap aenōm̄an ej ippem, im kōn am lale ḡmokta kwōj kajimwe nana ko ñan aelōñ iñ,
- [3] Kōmij bōk men iñ iien otemjej, im ijo ko otemjej O Filix em̄man potata, kōn kam̄moolol otemjej.
- [4] A bwe in jab kam̄ōk eok kōn bar jet, ij akweļap ñan eok bwe, ilo am jouj, kwōn roñjake e iiet amwōj naan.
- [5] Bwe kōm ar lo armej iñ e ri nana, im e ri poktaki pata ippān ri Ju ro otemjej i aolepen lał, im e ri tōl eļap ilo jar an ri Nazerin.
- [6] Barāinwōt ej kajjioñ bwe en kananaik tempel eo: im kōm ar jibwe;

- [8] Jān eo, kōn aṁ kajitūkun e, kwō naaj maroñ in jelā men kein otemjej, kōm kinaakłok e kake.
- [9] Im ri Ju rej bōk ñan būruen, im ba, āindein men kein otemjej.
- [10] □Im ke emōj an irooj romeje bwe en kōnono, Paul ej uwaak, Bwe ij jelā kōn aṁ irooj in ekajet ñan ri aelōñ iñ ium̄win elōñ iiō, eļap aō lañlōñ im uwaak kōn eō make:
- [11] Bwe kwō maroñ in jelā bwe e jab elōñ jān joñoul im ruo raan jān iien eo I ar wanlōñłok ñan Jerusalem bwe in kabuñ.
- [12] Im raar jab lo eō ilowan tempel im akwāäl ippān jabdewōt armej ak poktaki jar eo, jab ilowan iñmōn kweilok ko, jab ilo jikin kwelok;
- [13] Im re jab maroñ in kañool ñan kwe men kein rej kinaakłok eō kaki kiiō.
- [14] A ij kwalok men iñ ñan eok, bwe ilo Ial eo re ba ebōd, āindein ij kabuñ ñan Anij an ro jím̄ma, im tōmak men otemjej ekkar ñan kien ak jeje ilo ri kanaan ro:
- [15] Im ij kōjatdikdik eō ilo Anij kōn men iñ, im barāinwōt er rej kōtmāne, bwe ro remman im ro renana renaj jerkakpeje.
- [16] Im ilo men iñ ña ij barāinwōt kajjioñ bwe en aō bōklōkōt em̄man im ejjełok ɻotaan ñan Anij im ñan armej iien otemjej.
- [17] Kiiō ălikin jet iiō I ar itok bwe in bōktok m̄weiien tūriamo ñan ri aelōñ eo aō, im men in joortak.
- [18] Ilo men kein jet ri Ju jān Esia raar lo eō I rreo ilowan tempel, jab ippān jar, jab ilo iruj:
- [19] Im em̄man ren pād ijin iñmaan mejōm, im kinaakłok, eļaññe re jelā jabdewōt ɻotaō.
- [20] Ak, rein rej pād ijin, em̄man ren ba, kōm̄man ōt e nana rej lo, ke I ar jutak iñmaan mejan pepe eo.
- [21] Eļaññe jab kōn ainikiō iñ wōt, ke I ar jutak iołapeir im lam̄oj, Kōn jerkakpje an ro remej rej kajitūkun eō iñmaan mejemi rainin.
- [22] A Filix, bwe eļapłok an jelā kajjien Ial eo, ej bōbrae er, im ba, Ņe Lisiōs, kapen eļap, ej wanlałtak, I naaj pepe kōn men ko ami.
- [23] Im ej jiroñ senturiōn eo bwe enbaar Paul, im kwalok jouj ñan e, im jab bōbrae ro jeran ñe rej jerbal ñan e.
- [24] Im ălikin jet raan, Filix kab lio pāleen Drusilla, eo ri Ju, rejro itok, im ej jilōkłok ñan Paul bwe en itok, im roñ jān e kōn tōmak Kūraiij Jijej.
- [25] Im ke ej kameļeļeik kōn kwōjarjar, im jatōr, im ekajet eo ej itok, Filix e lōlñōñ im uwaak, Kwōn ilok kiiō; ñe juon iien em̄man ippa, I naaj kūrtok eok.
- [26] Im barāinwōt ej kōtmāne bwe Paul enaaj lełok m̄An ñan e. Kōn men iñ ej jilōkłok ñan e elōñ ɥok alen, im kōm̄mao ippān.
- [27] A ke ruo iiō e jem̄łok Porsiōs Festōs ej pinej jenkwān Filix; im Filix ej likūt Paul im lukwōje, bwe e kōnaan kabuñbūruen ri Ju ro.

- [Jr 25.1] Innām ke Festōs ej itok ilo ñae eo, ālikin jilu raan, ej wanlōñjōk jān Seseria ñan Jerusalem.
- [2] Innām pris eo eļap, im ģeātōktōk an ri Ju ro rej kinaaklōk Paul ñan e, im akweļap ñan e,
- [3] Im kōñaan men in jouj ñae e, bwe en jilōkłok ñan e bwe en itok ñan Jerusalem, im rej ñooj aer pepe bwe ren ḡan e ilo ial.
- [4] A Festōs e uwaak bwe rej baar Paul i Seseria, im e make nañin ilok ñan ijo mōkaj.
- [5] Innām, e ba, Em̄man ro iaami rej maroñ, ren wanlaļļōk ippa, im kinaaklōk armej iñ, eļaññe ewor nana ippān.
- [6] Im ke emōj an pād ippaer jab elōñ jān ruwalitōk ak joñoul raan, ej wanlaļļōk ñan Seseria; im raan eo ilju ej jijet ioon jikin ekajet, im ej jiroñ bwe ren āñintok Paul.
- [7] Im ke emoottok, ri Ju ro, raar wanlaļtak jān Jerusalem, rej jutak im kōpool e, im rej bōktok elōñ im repen naan in kinaaklōk Paul, men ko re jab maroñ in kamooli;
- [8] Ke Paul ej uwaak kōn e make, im ba, I ar jab kōmanmān jidik wōt e nana ñae kien ri Ju ro, jab ñae tempel, jab ñae Sizar.
- [9] A Festōs, ke e kōñaan kabuñbūruen ri Ju ro, e uwaak Paul, im ba, Kwō kōñaan wanlōñjōk ñan Jerusalem, im ekajet eok ijo kōn men kein imāo ke?
- [10] □Innām Paul e ba, Ij jutak i jikin ekajet an Sizar, ijo em̄man ekajet eō; ejjeļok nana I ar kōmanmān ñae ri Ju ro, im āindein am̄ barāinwōt kanooj jelā kake.
- [11] Bwe eļaññe ña juon e nana, ak ewor ruō bwe in mej, I jab kajjitōk bwe in mour; a eļaññe ejjeļok juon iaan men kein em̄ool, men ko rej kinaaklōk eō kaki, ejjeļok armej ej maroñ in ketak eō ñan er. Sizar en ri ekajet eō.
- [12] Innām ke emōj an Festōs pepe ippān ro ri ekajet, e uwaak, Kwōj ba ke Sizar en ekajet eok? kwō naaj ilok ñan Sizar.
- [13] Im ālikin jet raan, kiñ Agrippa im Bernis rejro itok ñan Seseria, im iøkiøkwe Festōs.
- [14] Im ke raar pād ijo iuñwin elōñ raan, Festōs ej kwaļok men ko an Paul ñan kiñ eo, im ba, Felix e ar likūt juon armej ri prisōn;
- [15] Eo ke I ar pād i Jerusalem, pris ro reļap im elder ro an ri Ju raar kōnnaanōk eō kake, im re kōñaan naan in liaaklōk ñae e.
- [16] I ar uwaak er, E jab ḡanit an ri Rom bwe ren ketak jabdewōt armej, mokta jān e im ri kinaaklōk rej kweilōkłok jelmae doon, im likūt e bwe en uwaak er kōn men eo enana raar kinaaklōk e kake.
- [17] Innām ke raar kweilōktok ijin, e jab ruñwij aō jijet raan eo ilju ioon jikin ekajet, im jiroñ bwe ren āñintok armej eo.
- [18] Ke ri kinaaklōk rej jutak, re jab bōktok naan in kinaaklōk kōn men ko re nana I ar ċōmñak kaki:
- [19] A ewor aer naan in kajitūkun e kōn aer kabuñ wōt, im kōn juon Jijej eo e mej, a Paul e ba E mour.
- [20] Im bwe I ar jaje ekōjkan in kajjitōk kōn men kein, I ar ba, Em̄man ke kwōn ilok ñan Jerusalem im ekajet eok kōn men kein, ak jab?

- [21] A ke Paul e ar ba bwe en pād wōt ñan ekajet eo an Augōstōs, I ar jiroñ bwe ren kōjparok e ñan iien eo I naaj jilkinłok e ñan Sizar.
- [22] Innām Agrippa e ba ñan Festōs, Barāinwōt ña Ij kōñaan roñ armej iñ. E ba, Ilju kwō naaj roñjake.
- [23] Im ilju ke emőj an Agrippa itok im Bernis kōn elap wōj, im rej deļoñ ilowan jikin roñjake, ippān kapen ro relap, im Jeātōktōk ro an jikin kwelok eo, Festōs e jiroñ bwe ren ãñintok Paul.
- [24] Im Festōs e ba, Kiñ Agrippa, im armej otemjej ijin ippem, komij lo armej iñ, kōn e aolepen jar an ri Ju ro rej kajjitōk ippa i Jerusalem, im ijin, im lamőj e jab em̄man bwe en pād im mour ñan jidik.
- [25] A ke I ar lo ejjełok nana e kar kōm̄man bwe en mej, im e ar make ba bwe Augōstōs en ekajete, I ar pepe bwe in jilkinłok e.
- [26] Ejjełok men eo e ḡool ippa bwe in jejełok ñan aō irooj kōn e. Kōn men iñ ij ãñintok e īmaami, im elaptata īmaam, O kiñ Agrippa, bwe ñe emőj kajitūkun e, en wor men ko ippa bwe in jeje.
- [27] Bwe ij ḡom̄nak, e jab em̄man bwe in jilkinłok juon ri prisōn, im jab kwalok men ko ar kinaakłok e kaki.

JEPTA 26

- [Jr 26.1] Innām Agrippa e ba ñan Paul, E mālim bwe kwōn make kōnono kōn eok. Innām Paul ej erłoke pein im uwaak kōn e:
- [2] E buñbūruō, Kiñ Agrippa, bwe ij uwaak rainin kōn eō ñan eok kōn men ko otemjej, ri Ju ro raar kinaakłok eō kaki:
- [3] Elaptata bwe I jelā elap am mālōtlōt kōn ḡanit otemjej, im naan in kajjitōk ko ippān ri Ju ro: kōn men iñ ij akwełap ñan eok bwe kwōn jab kiril kōn am roñjake eō.
- [4] Aō pād im kōm̄man jān ke I ar inono, raar ippān ri aelōñ eo aō jān jinoiñ i Jerusalem, im ri Ju ro otemjej re jelā kajjieir;
- [5] Ro raar jelā ña jān jinoiñ, elāññe re kōñaan kōnnaan, bwe ij mour ri Parisi an jar epen otem pen ilo amwōj kabuñ.
- [6] Im kiiō ij jutak bwe ren ekajet eō kōn kōjatdikdik in kallimur eo Anij e ar lełok ñan ro jimmam;
- [7] Joñoul im ruo am bwijin, ke elap aer jerbal ñan Anij boñ im raan, rej katmāne bwe re naaj tōprak kallimur eo. Kōn kōjatdikdik iñ, O kiñ Agrippa, ri Ju rej kinaakłok eō.
- [8] Etke men in elap jān am maroñ im tōmak e, elāññe Anij ej kajerkakpeje ro remej?
- [9] Em̄ool I ar ḡom̄nak ippa, em̄man in kōm̄man elōñ men ko ḡae etan Jijej ri Nazaret.
- [10] □Aet, I ar kōm̄man ãindein i Jerusalem: im elōñ iaan ro rem̄man I ar kiil er ḡa ilowan prisōn, kōn naan I ar bōki jān pris ro relap: im ke ar ḡan er, I ar koutiej ainikiō ḡae er.

- [11] Im elõñ alen I ar kókkure er ilowan imõn kweilök otemjej, im kareel er bwe ren blaspm: im bwe e kanooj eļap aō wüdeakeak ɳae er, I ar matõrtõr er ñan jikin kwelök ko an ro ruwa.
- [12] Ilo men kein, ke I ar ilok ñan Damaskõs kõn naan im jeje jān pris ro relap,
- [13] Ke pādioļap, O kiñ, I ar lo ilo ial meram jān lañ, eļap an jatõltõl jān aļ, ej romaaak ituriõ im ro raar etal ippa ļok.
- [14] Im ke kõm otemjej ar buñ ioon laļ, I ar roñ juon ainikien ej kõnono ñan eõ, im ba ilo kajin Hibru, Saul, Saul, etke kwõj matõrtõr Eõ? e nana aṁ kaitaak niom ilo men ko re kañ.
- [15] Im ij ba, Irooj wõn Kwe? Im E ba, Ņa Jijej eo kwõj matõrtõr E.
- [16] A kwõn jerkak, im jutak kõn niom: bwe Ij weaaktok ñan eok kõn men iñ, bwe In likūt eok ri kaki im ri kõnnaan kõn men kein kwaar loi, im kõn men ko I naaj weaaktok ñan eok kaki:
- [17] Im kõtlök eok jān armej ro, im jān ri aelõñ ko, Ij jilkinłok eok ñan er,
- [18] Bwe kwõn kapeljlok mejeir, bwe ren oktag jān marok ñan meram, im jān kajoor an Setan ñan Anij, bwe ren bōk juurłok jeröwiwi ko, im aer jolõt ippān ro rem̄man kõn aer lõke Ņa.
- [19] Kõn men iñ, O kiñ Agrippa, I ar jab kipiliaa ñan visiõn eo jān lañ.
- [20] A I ar kwaļok ḡokta ñan ro i Damaskõs, im i Jerusalem, im ilo aolepen āne Judia, im ñan ri aelõñ ko, bwe ren ukeļok ippaer im oktag ñan Anij, im kõmančan jerbal ko rekkar ñan ukeļok.
- [21] Kõn men kein, ru Ju ro, ke raar lo eõ ilowan tempel, rej kajjioñ bwe ren ḡan eõ.
- [22] Innām, kõn aō bōk jipañ jān Anij, ij jutak ñan rainin, im kõnnaan ñan ro redik im ro relap, im ba men ko wōt ri kanaan ro im Moses raar ba e naaj itok;
- [23] Ekōjkan Kūraij e naaj eñtaan, im E, kõn jerkakpeje an ro re mej, naaj kwaļok meram ñan armej ro, im ñan ri aelõñ ko.
- [24] Im ke ej kõnono āindein kõn e, Festõs e ba, im eļap ainikien, Paul, kwõj wüdeakeak; aṁ mālōtlōt eļap ej ukõt eok ña wüdeakeak.
- [25] A Paul ej ba, I jab wüdeakeak, O Festõs em̄man potata; a ij kwaļok naan ko re ḡool im ko re jímwe.
- [26] Bwe kiñ ḡe e jelā men kein, ñan eo ij barāinwõt wüjlep im kõnono; bwe ij lõmňak ejjeļok iaan men kein ettino jān e: bwe men iñ ar jab kõm̄mane ilo ettino.
- [27] Kiñ Agrippa, kwõj tõmak ro ri kanaan ke? I jelā kwõj tõmak.
- [28] Innām Agrippa e ba ñan Paul, Ilo jidik, kwõj kareel eõ bwe in ri Kūrjin.
- [29] Im Paul e ba, Ij jar im kajjitõk ippān Anij, bwe jab kwe wōt, a barāinwõt er otemjej rej roñjakiõ rainin, kom nañin āinwõt, kab e kanooj āinwõt ña, eļaññe ejako tomede kein.
- [30] Im kiñ eo e jutak, im irooj eo, im Bernis, im ro rej jijet ippaer.
- [31] Im ke rej lālök jān e, rej kõnono ippān doon, im ba, Ejjeļok an armej iñ kõm̄man ekkar ñan mej ak liäpe.
- [32] Innām Agrippa e ba ñan Festõs, Kwõ naaj kar maroñ in kõtlök armej iñ, eļaññe e ar jab ba En ekajet eõ Sizar.

JERBAL 27

- [Jr 27.1] Im ke emőj pepe bwe kōmin jerak ñan Itali, rej leļok Paul im bar jet ri prisõn ñan juon etan Juliōs, senturiōn an jar an Augōstōs.
- [2] Im kōm ar uwe ioon juon waan Adramitiōm, eo en tōllök ñan āne ko i kappe in Esia, im jerak, Aristarkōs ri Masedonia jān Tessalonika ej uwe ippem.
- [3] Im raan eo ilju kōm po i Saidon. Im Juliōs ej kōmanṁan jouj ñan Paul, im kōtlök e bwe en ilök ñan ro jeran im kakkije ippaer.
- [4] Im ke emőj am jerak jān ijo, kōm tōllök ñan jebalur in Saiprōs, bwe enana kōto.
- [5] Im ke emőj am jerak ioon lojet eo ikijjen Silisia im Pampilia, kōm itok ñan Maira, jikin kwelök an Lisia.
- [6] Im ijo senturiōn ej lo juon waan Alexandria e jerak ñan Itali: im ej ektak kōm ḥa ioon.
- [7] Im ke e rumwij am tōllök elōñ raan, im nañin ban itok ikijjen Naidōs, bwe e nana kōto, kōm ar tōllök ñan jebalur in Krit ikijjen Salmone:
- [8] Im ke e pen am jerak iturin, kōm itok ñan juon jikin etan Laam Em̄man: epaake juon jikin kwelök etan Lasia.
- [9] Im ke elap iien emootlök, im enana iien jerakrak, bwe emootlök iien jitlök, Paul ej kauwe er,
- [10] □Im ba ñan er, Lōma, I jelā bwe jerak in e naaj nana im elōñ jako, jab kōn kobōp wōt im wa, a barāinwōt kōn an armej mour.
- [11] A senturiōn ej eçroñ kapen im armej eo waan wa eo, elap jān men ko Paul e ar kōnono kaki.
- [12] Im bwe jam eo e jab em̄man kōn pād ie ilo añōneañ, elōñ rej pepe bwe ren jerak jān ijo, ejaññe re maroñ in tōpar Pinix, im pād ijo iumwin añōneañ: jam eo i Krit ej jitōñ eañ im reeaar kab rōk im reeaar.
- [13] Im ke edik kōto itok irōk, rej lōmṇak bwe raar bōk aer kōnaan, im rej tōbwe añkō im jerak epaake Krit.
- [14] A e jab eto, im juon kōto elap, etan Eurakwilo, e buñ ioon jān e.
- [15] Im ke ej let wa, im e jab maroñ in jerak ñan kōto, kōm ar likūte im peļok wōt.
- [16] Im ke kōm ilök ñan jebalur in juon aelōñ, etan Klauda, elap am jerbal kōn ektak booj eo.
- [17] Ke emőj aer ektak e, rej kōmanṁan men in jipañ ko, im ḥadnōde wa; im bwe re mijak bwe renaaj itaak ilo bōk etan Sirtis, rej doore kein kōmṁan wōjłā ko, im āindein peļok.
- [18] Im ke ekanooj elap am jeplōklök kōn lañ eo, raan eo ilju rej jino aer eakpel jān wa;
- [19] Im raan eo kein ka jilu raar joļok kōn peir men ko ḥweiien wa.
- [20] Im ke iumwin elōñ raan, al im iju ko rejako, im e jab edik lañ iom, kōtmāne otemjej bwe kōm naaj mour ejako.
- [21] A ālikin an eto aer jitlök, Paul e jutak ioļapir, im ba, Lōma, em̄man ejaññe kom ar pokake eō, im jab jerak jān Krit, im bōk nana in im men ko re jako.

- [22] Im kiiō ij kauwe kom bwe kom̄win peran: bwe e jāmin jako juon mour iaami, a wa wōt.
- [23] Bwe ilo boñ e jutak ḥa ippa juon enjeł in Anij, Eo ḥa An, im Eo ij jerbal ḥan E,
- [24] Im e ba, Paul, kwōn jab mijak; kwō naaj jutak imaan mejan Sizar: im lo, Anij e ar lewōj ḥan eok er otemjej rej jerak ippam̄.
- [25] Kōn men iñ, Lōma, kom̄win peran; bwe ij lōke Anij, bwe e naaj wałok āinwōt ar ba ḥan eō.
- [26] A je naaj itaak ilo juon aelōñ.
- [27] A ilo kein ka joñoul im emān boñ, ke kōm peto-petak ilo lomało Edria, enañin lukkun boñ ri jerbal i wa rej lōm̄ak bwe rej kepaak juon ãne:
- [28] Im rej joñe ḥa bōken, im jelā roñoul ñeñen: im ke rej ilok jidik, rej bar joñe ḥa bōken, im jelā joñoul im ɬalem ñeñen.
- [29] Innām re mijak bwe bōlen re naaj itaak ilo dekā, rej jołok emān koliklik jān lōkōn wa, im kōnaan en raantak.
- [30] Im ke ri jerbal i wa re nañin to jān wa, ke emōj aer doorlał booj ḥan lojet, āinwōt bwe re kōnaan jołok koliklik ko jān maan wa,
- [31] Paul e ba ḥan senturiōn im ḥan ri tariñae, Elaññe rein re jab pād iowaan wa, kom jāmin mour.
- [32] Innām ri tariñae rej bukwe to ko an booj, im kōtłok bwe en pełok.
- [33] Im ke enañin raantak, Paul ej akwełap ḥan er otemjej bwe ren mōñā, im ba, Rainin raan eo kein ka joñoul im emān kom kattari im pād ilo jitłok, im jab bōk kijemi.
- [34] Kōn men iñ ij akwełap ḥan kom bwe kom̄win bōk kijemi; bwe men iñ ḥan ami mour: bwe e janim jako juon koołan bar jān jabdewōt iaami.
- [35] Im ke emōj an kōnono āindein, ej bōk bred im jar ḥan Anij imaer otemjej: im ke emōj an ruji, e jino an mōñā.
- [36] Innām er otemjej rej peran, im rej barāinwōt bōk kijeir.
- [37] Im kōm otemjej i wa eo, rūbukwi jiljilimjuonñoul im jiljino armej.
- [38] Im ke emōj aer mōñā im mat, rej eakpel jān wa, im julok wit ḥa i lojet.
- [39] Im ke eraantak, re jaje ãne eo: a rej lo juon ɬam em̄man pikin, im rej pepe elāññe rej maroñ in kaitaak wa ḥa ioon.
- [40] Im ke emōj aer kōtłok koliklik ko, rej likute ḥa i lojet, im jelate jibwe ko, im jerak wōjle eo imaan ḥan kōto, im tōllok ḥan parijet.
- [41] A ke rej itaak i juon ãne ijo jipikra, rej kaitaak wa eo ioon bok: im maan wa eotōk, im pād pen otem pen, a lōkōn wa erup kōn elap ḥo ko.
- [42] Im ri tariñae rej pepe bwe ren man ri prisōn, ñe rab aôłok im ko.
- [43] A senturiōn eo, kōn an kōnaan lōmoğren Paul, ej bōbrae er jān aer pepe: im jiroñ bwe ro re jelā aō ren kāłok mōkta, im ilok ḥan ãne;
- [44] Im ro jet, jet ioon ra ko, im jet ioon men ko jet jān wa eo. Im āindein er otemjej rej ilok ḥan ãne im mour.

JEPTA 28

- [Jr 28.1] Im ke emőj am tōkeak im mour, innām kōm jelā bwe etan aelōñ eo Melita.
- [2] Im ri pegan rañ e jab e dik aer kōmanمان jouj ñan kōm; bwe rej kōjо kijeek, im bōk kōm otemjej, bwe e wōt im bwe e piø.
- [3] Im ke emőj an Paul ae juon bōkan kane, im likūt e ḥa ioon kijeek, juon vaiper ej itok jān bwil, im ej eddāp ilo pein.
- [4] Im ke ri pegan rañ rej lo vaiper ej i pein, rej kōnono ippān doon, im ba, Emool armej in̄ ri uror, eo meñe ej mour jān lojet, wānōk e jab kōtlōk e bwe en mour.
- [5] A ej kowōtlōk jedpānit eo ilo kijeek, im ejjełok jorrāān ippān.
- [6] A rej kōtmāne ñe en bōj, ak buñ im mej kiiökiiō: a ālikin eto aer kōtmāne, im lo ejjełok jorrāān ippān, rej ukōt aer ḥōmñak, im ba, e juon anij.
- [7] Epaak ijo āne ko an irooj in aelōñ eo, etan Pōbliōs: eo ej bōk kōm, im e jouj im lale kōm iumwin jilu raan.
- [8] Im jeman Pōbliōs ej babu im nañinmej kōn bwil im kōn ilōk lojien: Paul ej deļoñ ñan ippān, im jar, im likūt pein ioon, im kemour e.
- [9] Ke emőj an kōmanمان men in̄, barāinwōt ro jet ilo aelōñ eo, ewor nañinmej ippaer, rej itok, im ej kemour er:
- [10] □Er barāinwōt ejlap aer wūjtake kōm; im ke kōmij jerak, rej letok men ko jabdewōt kōm aikuj.
- [11] Im ilōkōn jilu allōñ, kōm jerak ilo juon waan Alexandria, e kar pād ilo aelōñ eo iumwin iien e piø, etan kakōllēn ḥōmaro Po.
- [12] Im kōm ar po i Sirekus, im pād ie iumwin jilu raan.
- [13] Im jān ijo kōm jerak im jeje, im itok ñan Rijiōm: im ilōkōn juon raan kōto in rōk e buñ, im kōm itok raan eo ilju ñan Putioli:
- [14] Ijo kōm lo jemjein jemjaten, im rej akweļap ñan kōm, bwe kōmin pād ippaer iumwin jiljilimjuon raan; im āindein am itok ñan Rom.
- [15] Im jān ijo, ke jemjein jemjaten rej roñ kōn kōm, rej itok bwe ren ioon kōm ñan Jikin wia an Appiōs, im Jilu Tavern; ke Paul ej lo er, ej kaṁmoolol Anij im e peranłok.
- [16] Im ke kōm deļoñtok Rom, rej kōtlōk Paul bwe en make jokwe ippān ri tariñae eo ej lale e.
- [17] Im ilōkōn jilu raan, Paul ej kokweilōktok ḥeātōktōk an ri Ju ro: im ke emőj aer kweilōktok, e ba ñan er, ḥōma, jeiō im jatiō, meñe ejjełok nana I ar kōmanمان ḥae armej ro, ak ḥae ṣanit ko an ro jimmad, a ar ketak eō ri prisōn jān Jerusalem ñan pein ro ri Rom:
- [18] Er ke emőj aer ekajet eō re kōnaan kōtlōk eō bwe in ilōk, bwe ejjełok ruō bwe in mej.
- [19] A ke ri Ju ro rej kōnono im juñae men eo, I ar ḥōmñak em̄man in ba, En ekajet eō Sizar; jab bwe jabdewōt ippa in kinaakłok kake aelōñ eo aō.
- [20] Innām, kōn men in̄, emőj aō akweļap ñan kom, bwe kom̄win lo eō im kōnono ippa: bwe kōn kōjatdikdik an Israel tomede in̄ ej dāpij eō.

- [21] Im re ba ñan e, Kōm ar jab bōk lōta ko jān Judia kōn eok, im ejjeļok jemjein jemjaten rej itok rej kwaļok ak kōnono jabdewōt enana kōn eok.
- [22] A kōm kōnaan roñ jān eok am ɬōmṇak; bwe kōn jar iñ, kōm jelā ijo ko otemjej rej kōnono ñae e.
- [23] Im ke emōj aer likūt ñan juon raan, elōñ rej itok ñan e ijo ej pād ie, ej kameļeļeik ñan er im kōnnaanōk er kōn aelōñ in Anij, im ej kauwe er kōn Jijej, jān kien Moses im jān ri kanaan ro, jān jibboñ ñan jota.
- [24] Im jet rej tōmak men ko ej kōnono kaki, im jet re jab tōmak.
- [25] Im ke e jab būrueir wōt juon ippaer, raar ilōk, ālikin an Paul kōnono juon naan, Em̄man an Jetōb Kwōjarjar kōnono kōn Aiseia ri kanaan ñan ro jīmmami,
- [26] Im ba, Kwōn ilōk ñan armej rein, im ba, Ilō ami roñjake kom naaj roñ, im jaje kake: im ilo ami lo kom naaj lo im jaje kajjien;
- [27] Bwe būruen armej rein re penawiia, im lojilñier rej roñ jamōn, im mejeir re kilōk; ñe raab lo kōn mejeir, im roñjake kōn lojilñier, im jelā kōn būrueir, im ukeļok im in kemour er.
- [28] Innām komwin jelā, bwe mour iñ jān Anij, Ej jilkinļok e ñan ri aelōñ ko; im re naaj barāinwōt eoroñ e.
- [29] Im ej jokwe iumwin aolepen ruo iiō ilowan mweo ej kōllā onān jokwe, im bōk er otemjej rej deļoñ ñan ippān,
- [31] Im ej kwaļok aelōñ in Anij, im katakin men ko kōn Irooj Jijej Kūraiij, kōn eļap peran, im ejjeļok en ej bōbrae.

ROM

JEPTA 1

- [Ro 1.1] Paul, korijeran Jijej Kūraij, em̄oj kūr e bwe en ri jelōk, im kamakeļok ian ñan Gospel an Anij.
- [2] Eo Ear kallimur kake ḡokta kōn ri kanaan ro An, ilo Jeje ko re kwōjarjar,
- [3] Kōn Nejin, eo Ear ḥotak jān ineen Devid ekkar ñan kanniōk,
- [4] Im ba kōn E bwe E Nejin Anij ilo kajoor, ekkar ñan Jetōb õn kwōjarjar, kōn jerkakpeje an ro remej; aet Jijej Kūraij ad Irooj,
- [5] Kōn E kōm ar bōk jouj im jerbal an ri jelōk ñan pokake tōmak ippān ri aelōñ otemjej kōn etan:
- [6] Ippaer kom bar āinwōt, ro Jijej Kūraij ear kūr er:
- [7] Ñan ro otemjej i Rom, jitōnbōro ippān Anij, em̄oj kūr er bwe ren ri kwōjarjar: Jouj ñan kom im aenōm̄man jān Anij Jemed im Irooj Jijej Kūraij.
- [8] Mokta, ij kam̄oolol aō Anij ilo Jijej Kūraij kōn kom otemjej, bwe ami tōmak e buñbuñ i aolepen laj.
- [9] Bwe Anij aō ri kōnnaan, Eo ij jerbal ñan E ilo aō ilo gospel an Nejin, ekōjkan ejab jokwōd aō ba kōn kom,
- [10] Im iien otemjej ilo jar ko aō ij akweļap, bwe in iwōj ñan kom iien in, eļaññe ij maroñ in etal im jeraam̄man kōn jabdewōt ial, ilo ankilaan Anij.
- [11] Bwe elap i kōnnaan lo kom, bwe in lewōj ñan kom jabdewōt men in iōkwe an Jetōb, bwe kom̄win pen;
- [12] Āinwōt in, bwe jān aenōm̄man ippam̄i, kōj otemjej kōn tōmak an doon, ami im kab aō.
- [13] Im ro jeiō im jatiō, I jab kōnnaan bwe kom̄win jaje, bwe elōñ alen I ar lōm̄nak bwe in iwōj ñan ippam̄i, (im ar bōbrae eō ñan iien in) bwe in bōk ewor le ippam̄i, im āinwōt ippān ri aelōñ ro jet.
- [14] Ña ri ḡuri ñan ro ri Grik im ñan ro ri pegan; ñan ro re mālōtlōt im ñan ro rejab mālōtlōt.
- [15] Āindein, āinwōt aō maroñ, I pojak bwe in kwaļok gospel ñan kom eo kom̄wij pād i Rom.
- [16] Bwe I jab jook kōn gospel: bwe ej kajoor an Anij ñan lōmoq ippān ro otemjej rej tōmak, ippān ri Ju ḡokta, im bar āinwōt ippān ri Grik.
- [17] Bwe ilo e wānōk an Anij ewalok jān tōmak ñan tōmak: āinwōt em̄oj je, A ri wānōk enaaj mour kōn tōmak.
- [18] Bwe illu an Anij e waļok jān lañ ḡae jerōwiwi otemjej im nana an armej, ro rej dāpij ḡool ilo nana.
- [19] Bwe men eo je maroñ jelā kōn Anij a alikkar ippaer; bwe Anij ear kwaļok e ñan er.
- [20] Bwe men ko An im je ban loi, rej alikkar jān jinoin laj, bwe re jelā kajjeir kōn men ko E ar kōm̄mAn, aet, An kajoor indeeo im An Anij wōt; bwe ren jab maroñ in uwaak:

- [21] Bwe, ke raar jelā Anij, raar jab wūjtake āinwōt Anij im raar jab kam̄moolol E; a raar kautiej lōm̄nak ko aer, im būrueir ejaje kake e maroklōk.
- [22] Kōn aer make ba re mālōtlōt, raar bwebwelōk,
- [23] Im ukōt aiboojoj an Anij ejab wabanban ñan wāween men in e an armej e wabanban, im bao ko, im kidu ko emān ne, im men ko re tōbalbal.
- [24] Kōn men iñ Anij Ear leļok er ñan ettoon kōn lōñ ilo būrueir, bwe ren kananaik ānbwinneir ippān doon:
- [25] Ro raar kōrrā ḡool an Anij kōn riab, im kabuñ im jerbal ñan men in kōm̄man elāp jān ñan Eo Ri Kōm̄man, Eo e ḡōñdōñ indeeo. Amen.
- [26] Kōn men iñ Anij ear leļok er ñan kijoñ ettoon: aet bwe kōrā ro raar ukōt biktokeir ñan men eo ej ḡae biktokeir:
- [27] Im bar āinwōt ḡaan ro, ke rej jolōk biktoken kōrā, rej urur ilo aer mejkaiie ñan doon, ḡaan ro ippān ḡaan ro rej kōm̄man men eo e jakkar, im rej bōk ilo er oñān ekkar ñan aer nana.
- [28] Im āinwōt raar abwin bwe Anij en pād ilo aer jelā, Anij Ear leļok er ñan bōro men in jolōk, bwe ren kōm̄man men ko re jakkar;
- [29] Relañmwijidjid kōn nana otomez, kōn jerōwiwi, kōn ankoñak, kōn kakūtōtō, ro obrak kōn juunḡaad, kōn uror, kōn akwāāl, kōn ḡon, kōn kirikrik; er ri wūnojidikdik,
- [30] Ri ruruwe, ri kōjdate Anij, ri lāj, ri juwa, ri juwalōñlōñ, ri kini men ko renana, re kipiliia ñan ro jemeir im jineir,
- [31] Ri jajeļokjen, ri wūnoriabab, ri jaiļokwe, ri jab tūriamo:
- [32] Ro meñe re jelā wōt kien Anij, bwe ro rej kōm̄man men rot kein, er dien mej, re jab kōm̄man men kein wōt, a rej bōk ñan būruen ro rej kōm̄man.

JEPTA 2

- [Ro 2.1] Kōn men kein, kwō ban uwaak, O armej, jabdewōt kwe eo kwōj ekajete: bwe ilo men eo kwōj ekajet bar juon kake, kwōj make liaaklōk eok, bwe kwe eo kwōj ekajete kwōj kōm̄man āindein.
- [2] Im je jelā bwe ekajet eo an Anij ekkar ñan ḡool ḡae ro rej kōm̄man men rot kein.
- [3] Im kwōj lōm̄nak men iñ, O armej, kwe eo kwōj ekajet ro rej kōm̄man men rot kein, im kwōj kōm̄man āindein, bwe kwō naaj ko jān ekajet an Anij ke?
- [4] Ak kwōj kajekdōq ḡweiuk in jouj eo An, kab An meanwōd im jab bōrokadu, im jaje bwe jouj an Anij ej tōllōk eok ñan ukelōk ke?
- [5] A kōn añ pen im pen būruōm, kwōj make kam̄mweiukiuk eok kōn illu, ḡae raan in illu im kwaļok ekajet eo ejimwe an Anij.
- [6] Eo enaaj leļok ñan armej otomez ekkar ñan jerbal ko aer:
- [7] Ñan ro, kōn aer niknik ilo jerbal em̄man, rej pukot aiboojoj im nōbar in jab wabanban, mour indeeo:
- [8] A ñan ro rej wālōk, im jab pokake ḡool, a rej pokake nana, libōpne im illu,
- [9] Eñtaan im jorrāñ ioon armej otomez ro rej jerbale nana, ri Ju ḡokta, kab ri Grik;

- [10] A aiboojoj, im nōbar im aenōm̄man ñan ro otemjej rej jebale em̄man, ñan ri Ju ḡokta , kab ñan ri Grik:
- [11] Bwe ejjełok kalijekłok armej ippān Anij.
- [12] Bwe jabdewōt ro raar jerowowi im ejjełok kien ippaer, renaaj bar āinwōt jako im ejjełok kien: im jabdewōt ro raar jerowowi ilo kien, naaj ekajet er kōn kien;
- [13] Bwe jab ro rej roñjake kien rej wānōk iñaan mejan Anij, a ro rej pokake kien naaj kōwānōk er;
- [14] (Bwe ke ri aelōn ro ejjełok kien ippaer rej kōm̄man kōn biktoreir men ko an kien, rein, ejjełok kien ippaer, rej āinwōt kien ñan er make;
- [15] Bwe rej kwałok jerbal an kien, eo em̄oj jeje ilo būrueir, im aer bōklōkōt ej kōnnaan ippān, im ḡom̄nak ko aer, juon innām bar juon, rej kinaakłok ak kōtłok er;)
- [16] Ilo raan eo ñe Anij enaaj ekajet men rettino an armej, ekkar ñan aō Gospel, kōn Jijej Kūraij.
- [17] A elāññe kwōj ba kwe ri Ju, im kwōj lōke kien, im kōmmejāje ilo Anij,
- [18] Im kwō jelā ankilaan, im kwōj nōbar men ko rem̄man, im em̄oj am̄ katak ilo kien,
- [19] Im kwō kanooj lōke bwe kwe ri tōl ro re pilo, im meram ñan ro rej pād ilo marok,
- [20] Ri kajimwe ro ri jaje, im re kipel niñniñ ro, im wāween jelā im ḡool ilo kien ej pād ippam̄;
- [21] Innām kwe eo kwōj katakin bar juon, kwōj jab make katakin eok ke? kwe eo kwōj kwałok ren jab koq̄t, kwōj koq̄t ke?
- [22] Kwe eo kwōj ba armej en jab ḡōñ, kwōj ḡōñ ke? kwe eo kwōj kōjdate ekjab ko, kwōj koq̄t jān tempel ko ke?
- [23] Kwe eo kwōj kōmmejāje ilo kien kōn am̄ kōkkure kien kwōj kajekdōn Anij ke?
- [24] Bwe rej blaspm̄ etan Anij ippān ri aelōn ko kōn kom, āinwōt em̄oj je.
- [25] Bwe em̄ool ḡwijm̄wij ej kakajooror, elāññe kwōj pokake kien: a elāññe kwe ri kōkkure kien, am̄ ḡwijm̄wij ej erom jab ḡwijm̄wij.
- [26] Innām elāññe ri jab ḡwijm̄wij ej pokake naan ko an kien, an jab ḡwijm̄wij jāmin watōke ḡwijm̄wij ñan e ke?
- [27] Im men eo e jab ḡwijm̄wij kōn biktokin, elāññe ej kajejet kien, e jāmin ekajet eok ke, kwe eo kwōj kōkkure kien ke letter im ḡwijm̄wij ippam̄?
- [28] Bwe ejab ri Ju eo ej juon ḡlikin bar āinwōt ejab ḡwijm̄wij men eo ḡlikin ilo kanniōk:
- [29] A e ri Ju eo ej juon ilowan, im ḡwijm̄wij men eo an bōro, ilo jetōb, im jab ilo letter; im nōbar e, ejab jān armej rañ a jān Anij.

JEPTA 3

- [Ro 3.1] Innām ta men in kautiej an ri Ju? ak ta an ḡwijm̄wij kakajooror?
- [2] Elap ilo men otemjej: ḡokta kōn men iñ, bwe ar lełok ñan er naan ko an Anij.
- [3] Bwe ekōjkan elāññe jet raar jab tōmak? Aer jab tōmak enaaj kajettokjān tiljek an Anij ke?

- [4] En jab eñin: aet, Anij en ɻool a armej otemjej ri riab; ãinwõt emõj je, Bwe Kwõn wânõk ilo naan ko Am, im anjo ilo aer ekajet Eok.
- [5] A elãñe ad nana ej nõbar wânõk an Anij, ta eo jenaaj ba? Anij ejab wânõk Eo ej kaeñtaan ke? (ij kõnono ãinwõt juon armej.)
- [6] En jab eñin: bwe elãñe ãindein, ekõjkan Anij enaaj ekajet lał?
- [7] A elãñe kõn aõ riab ɻool an Anij ej lõñłok ñan An aiboojoj, etke kiiõ bar ãinwõt ekajet eõ ãinwõt ri jerowiwi?
- [8] Im etke jab (ãinwõt rej riab im kõnono ñae kõj, im ãinwõt jet rej kõnnaan bwe jej ba,) Jän kõmmanman nana, bwe en walok emman? im liaakłok er e wânõk.
- [9] Innäm ta? kõj emman jän er ke? Jab, ñan jidik: bwe kõm ar kinaakłok ɻokta ri Ju im ri Grik, bwe er otemjej rej iumwin jerowiwi;
- [10] ãinwõt emõj je, Ejjełok ri wânõk, ejjełok juon;
- [11] Ejjełok juon e jelä, ejjełok juon ej kapukõt Anij.
- [12] Er otemjej raar jeor, rej jimor jatokjeir, ejjełok en ej kõmman emman, aet, ejjełok juon.
- [13] Bûrueir lõb eo wałañi, kõn loer raar ɻon, uno kõnmej an asp ko ej ilo tieir:
- [14] Lõñir eobrak kõn kanenej im meq:
- [15] Neir re ɻoktak kõn katõorłok bõtõktõk;
- [16] Kókkure im eñtaan ilo ial ko aer;
- [17] Im ial in aenõmman raar jaje kake:
- [18] Ejjełok mijak Anij imaan mejeir.
- [19] Kiiõ je jelä bwe jabdewõt men ko kien e ba, e ba ñan ro rej iumwin kien; bwe en kiil lõñir otemjej, im Anij en ekajete aolepen lał:
- [20] Bwe ejjełok kanniök enaaj wânõk imaan mejan kõn jerbal ko an kien: bwe je jelä jerowiwi kõn kien.
- [21] A kiiõ juon wânõk an Anij emõj kwalok e im jepel jän kien, kien eo im ri kaanan rej kõnnaan kake;
- [22] Aet, wânõk an Anij, eo kõn tõmak Jijej Kûraiñ ñan ro otemjej rej lõke E; bwe ejjełok lijekłok;
- [23] Bwe otemjej raar jerowiwi im rej likjab jän aiboojoj an Anij;
- [24] Kôwanõk er, im ejjełok onañ, ilo An jouj, kõn men in wiaik eo ej ilo Kûraiñ Jijej:
- [25] Eo Anij ear kwalok E bwe En kein medek, kõn tõmak ilo bõtõktõkin, bwe En bakajjen An wânõk kõn an kâjoone jerowiwi ko ɻok, ilo meanwõd an Anij.
- [26] Aet, bwe En bakajjen An wânõk ilo iien in: bwe En wânõk, im Ri kôwanõk eo ej lõke Jijej.
- [27] Innäm ewi likõmjäje? Emõj kadiwõjłok e. Kõn kien õt? kien jerbal ko ke? Jab: a kõn kien tõmak.
- [28] Innäm jej ɻomjak bwe kôwanõk armej kõn tõmak, e jepel jän jerbal ko an kien.
- [29] Ak Anij e Anij an ro ri Ju wõt ke? E jab bar ãinwõt ro ri aelõñ ke? Aet, bar ãinwõt an ro ri aelõñ ko:
- [30] Elãñe Anij e juon wõt, im Enaaj kôwanõk ri ɻwijmwig kõn tõmak, im ri jab ɻwijmwig kõn tõmak.

- [31] Innām kōm kajettokjān kien kōn tōmak ke? En jab eñin: a kōm kapen kien.

JEPTA 4

- [Ro 4.1] Innām ta jenaaj ba Ebream jemad ear loe ekkar ñan kanniōk?
- [2] Bwe eļaññe Ebream ear wānōk kōn jerbal ko an, ewor likōmjāje ippān; a jab īmaan mejan Anij.
- [3] Bwe ta an Jeje ko ba? Im Ebream ear tōmak Anij, im ar watōk men iñ ñan e āinwōt wānōk.
- [4] A ñan eo ej jerbal, re jab watōk oñān kōn jouj a kōn ḡuri.
- [5] A ñan eo e jab jerbal, a ej lōke Eo ej kōwānōk ri jerōwiwi, watōk an tōmak āinwōt wānōk.
- [6] Im āinwōt Devid ej ba kōn ḡōñōñō an armej, eo Anij ej watōk ñan e wānōk e jepel jān jerōwiwi ko.
- [7] Emōñōñō ro jerōwiwi ko aer re jako, im bōd ko aer re libubu.
- [8] Emōñōñō armej eo Irooj e jāmin watōk jerōwiwi ñan e.
- [9] Innām ḡōñōñō iñ ioon ri ḡwījñwīj ke, ak bar āinwōt ioon ri jab ḡwījñwīj? bwe jej ba, emōj watōk an tōmak ñan Ebream āinwōt wānōk.
- [10] Innām ekōjkan ar watōk e? ke ej pād ilo ḡwījñwīj ke, ak ilo jab ḡwījñwīj? Jab ilo ḡwījñwīj, a ilo jab ḡwījñwīj:
- [11] Im e ar bōk ḡwījñwīj juon kakōlle, seal an wānōk in tōmak, eo ear ippān ilo jab ḡwījñwīj: bwe en jeman ro otemjej rej tōmak, rej jab ḡwījñwīj, bwe wānōk en men in watōk ñan er;
- [12] Im jeman ḡwījñwīj ñan ro rej ḡwījñwīj im bar āinwōt anōkłok tōmak an jemeir Ebream, eo ippān ke e jañin ḡwījñwīj.
- [13] Bwe e jab kōn kien kallimur ñan Ebream ak ñan ineen bwe enaaj jolōt la], a kōn wānōk in tōmak.
- [14] Bwe eļaññe er jān kien rej ri jolōt, tōmak ejako, im kallimur eo e jatokjān:
- [15] Bwe kien ej jerbale illu; a ijo ejjełok kien, bar āinwōt ejjełok kókkure kien.
- [16] Kōn men iñ e jān tōmak, bwe en ekkar ñan jouj; bwe kallimur eo en pen ñan ine otemjej; jab ñan eo jān kien wōt, a bar āinwōt ñan eo jān tōmak an Ebream, eo jemad otemjej,
- [17] (Āinwōt emōj je, I ar kōmman eok jeman elōñ ri aelōñ ko) īmaan mejan Eo, ej lōke E, aet Anij eo Ej kemour ro re mej, im ḡaetan men ko re jab pād, āinwōt eļaññe rej pād.
- [18] Eo ke e jako unin kōjatdikdik ej tōmak ilo kōjatdikdik, bwe en jeman elōñ ri aelōñ, ekkar ñan naan eo emōj kōnono kake, Enaaj āindein ro iniom.
- [19] Im e jab ḡōjñolok ilo tōmak, ke ej ċōmñak kōn an mej ānbwinne (ke e nañin jibukwi iiñ in an rūtto,) im kōn an mej lojien Sera:
- [20] Aet, ke ej reilok ñan kallimur an Anij ear jab pere kōn jab tōmak, a e kajoorłok kōn tōmak, im lełok aiboojoj ñan Anij;
- [21] Im e kanooj jelā, bwe men eo Ear kallimur kake, Ej bar āinwōt maroñ in kōmmane.

- [22] Kōn men iñ bar ãinwōt emōj watōk e ñan e ãinwōt wānōk.
- [23] Kiiō ar jab je men iñ kōn e wōt, bwe emōj watōk e ñan e;
- [24] A bar ãinwōt kōn kōj, kōj eo naaj watōk e ñan kōj, eļaññe jej lōke Eo ear kajerkakpeje Jijej ad Irooj jān ro re mej,
- [25] Eo emōj ketak E kōn bōd ko ad, im Ear jerkakpeje kōn kōwānōk kōj.

JEPTA 5

- [Ro 5.1] Innām bwe emōj kowānōk kōj kōn tōmak, ewor aenōmman ipped ñan Anij kōn ad Irooj Jijej Kūraij;
- [2] Kōn E bar ãinwōt jaar bōk ad deļoñ kōn tōmak ilo jouj iñ ijo jej jutak ie, im jej lañlōñ ilo kōjatdikdik kōj kōn aiboojoj an Anij.
- [3] Im jab eñin wōt, a bar ãinwōt jej lañlōñ ilo eñtaan ko ad: im jej jelā bwe eñtaan ej jerbale kijenmej;
- [4] Im kijenmej mālejjoñ; im mālejjoñ kōjatdikdik;
- [5] Im kōjatdikdik ejab kajook; bwe emōj lutōk iōkwe an Anij ilo būrued kōn Jetōb Kwōjarjar, Eo ar letok ñan kōj.
- [6] Bwe ke jaar mōjñø, ilo iien ekkar, Kūraij Ear mej kōn ro re nana.
- [7] Bwe e nañin jelōk armej en mej kōn eo e wānōk; a kōn armej eo em̄man m̄wilin bōlen juon e peran in mej.
- [8] A Anij ej kwałók kadkadin An iōkwe ñan kōj ilo men iñ, ke jar ri jerōwiwi, Kūraij Ear mej kōn kōj.
- [9] Innām en ɻaplōk, iien iñ ke emōj kowānōk kōj ilo bōtōktōkin, naaj lōmōqren kōj jān illu kōn E.
- [10] Bwe eļaññe, ke jaar ri kōjdat, mej an Nejin ear kalaajrak ñan kōj im Anij; en ɻaplōk, ke emōj kalaajrak, naaj lōmōqren kōj ilo An mour.
- [11] Im jab men iñ wōt, a dej bar ãinwōt lañlōñ ilo Anij kōn ad Irooj Jijej Kūraij, kōn Eo kiiō jaar bōk kalaajrak.
- [12] Kōn men iñ, ãinwōt kōn juon armej, jerōwiwi ej deļoñ ilo laļ, im mej kōn jerōwiwi; im ãindein mej ear itok ioon armej otemjej, bwe er otemjej raar jerōwiwi.
- [13] Bwe jerōwiwi ear pād ilo laļ ñan iien kien: a jab watōk jerōwiwi ijo ejjeļok kien.
- [14] A mej ear irooj jān Adam ñan Moses, aet, ioon ro raar jab jerōwiwi ãinwōt wāween jerōwiwi an Adam, eo kakōllān Eo enaaj itok.
- [15] A jab ãinwōt buñ, im bar ãinwōt mej in jouj. Bwe eļaññe kōn buñ an juon, elōñ raar mej, eļaplōk an jouj an Anij, im men in letok ilo jouj, kōn juon armej, Jijej Kūraij, orļok ñan elōñ.
- [16] Im jab ãinwōt kōn juon ri jerōwiwi ãindein men in letok: bwe ekajet eo ear itok kōn juon ñan liaakłōk, a men in jouj ear itok kōn elōñ men in buñ ñan kowānōk.
- [17] Bwe eļaññe, kōn buñ an juon, mej ear irooj kōn juon; eļaplōk an ro rej bōklōkōt in men in jouj im men in letok in wānōk, re naaj irooj ilo mour kōn juon, Jijej Kūraij.

- [18] Innām, āinwōt kōn juon buñ, ekajet ej itok ñan armej otemjełok ñan liaakłok; bar āinwōt kōn juon kōmman in wānōk, men in jouj ear itok ñan armej otemjełok ñan kowānōk in mour.
- [19] Bwe āinwōt kōn kipiliia an juon armej, elōñ rej ri jerōwiwi, bar āinwōt kōn kipiliie an juon elōñ renaaj ri wānōk.
- [20] A kien ear koba im dełoñ bwe buñ en orłok. A ijo jerōwiwi ear orłok, e kanooj lap an jouj orłok ie:
- [21] Bwe, āinwōt jerōwiwi ear irooj ilo mej, āindein jouj en irooj kōn wānōk ñan mour indeeo, kōn Jijej Kūraiij ad Irooj.

JEPTA 6

- [Ro 6.1] Innām ta jenaaj ba? Jān pād ilo jerōwiwi ke, bwe jouj en orłok?
- [2] En jab eñin! Kōj jaar mej ñan jerōwiwi, ekōjkan ad naaj bar mour ilo e?
- [3] Ak kom jaje ke, bwe jabdewōt ro iaad, jaar peptaij ilo Kūraiij Jijej, jaar peptaij ilo An mej?
- [4] Bwe emőj kalbwin kōj ippān kōn peptaij ilo mej: bwe āinwōt ar kajerkakpeje Kūraiij jān ro re mej kōn aiboojoj an Jeman, bar āinwōt kōj jān etal ilo mour ekāäl.
- [5] Bwe eļaññe emőj kobaik kōj ippān ilo wāween mej eo An, je naaj bar āinwōt ilo wāween An jerkakpeje.
- [6] Im jej jelā men iñ, bwe emőj debwāäl ad armej e ḡor ippān, bwe en jako ānbwinnen jerōwiwi, bwe tokālik jān jab karijer ñan jerōwiwi.
- [7] Bwe eo ear mej emőj kowānōk e jān jerōwiwi.
- [8] A eļaññe jaar mej ippān Kūraiij, jej tōmak bwe jenaaj bar āinwōt mour ippān,
- [9] Ke jej jelā bwe Kūraiij eo Ej jerkakpeje jān ro remej, E jāmin bar mej; mej e jāmin bar irooj ioon.
- [10] Bwe kōn An mej, E ar mej kōn jerōwiwi juon iien: a kōn An mour, Ej mour ñan Anij.
- [11] Im āindein, kom̄win watōk kom ri mej ñan jerōwiwi, a ri mour ñan Anij ilo Kūraiij Jijej.
- [12] Innām jerōwiwi en jab irooj ilo ānbwinemi rej dien mej, bwe kom̄win pokake ḡom̄ ko an.
- [13] Im kom̄win jab lełok raamji ñan jerōwiwi, āinwōt kein kōmnanman nana; a kom̄win lełok kom ñan Anij, āinwōt ro re mour jān ro re mej, im raami āinwōt kein kōmnanman wānōk ñan Anij.
- [14] Bwe jerōwiwi e jāmin irooj iomi: bwe kom jab ioñwin kien, a ioñwin jouj.
- [15] Innām ekōjkan? jān jerōwiwi ke, bwe je jab pād ioñwin kien a ioñwin jouj? En jab eñin!
- [16] Kom jab jelā ke, bwe ñan eo komij lełok kom karijeren bwe kom̄win pokake, kom karijeren eo komij pokake; e ḡak an jerōwiwi ñan mej, ak an pokake ñan wānōk?
- [17] A kam̄moolol Anij, bwe kom eo ri karijeren jerōwiwi ḡokta, kom ar pokake jān būruõmi wāween katak eo emőj lełok kom ñan e;
- [18] Im ke anemkwōjami jān jerōwiwi, kom ro karijeren wānōk.

- [19] Ij kõnono ãinwõt armej kõn an mõjñõ kanniõkeõi: bwe ãinwõt kom ar leþok raamõ karijeran ettoon im jerõwiwi ñan jerõwiwi, ãindein kiiõ komõwin leþok raamõ karijeran wãnõk ñan kwõjarjar.
- [20] Bwe ke kom ar karijeran jerõwiwi, kom ar anemkwõjami jãn wãnõk.
- [21] Innãm leen rot kom ar bõki iien eo jãn men ko komij jook kaki kiiõ? Bwe jemþokein men ko, mej.
- [22] Ak kiiõ ke anemkwõjami jãn jerõwiwi, im kom karijeran Anij, komij bõk leemi ñan kwõjarjar, im jemþokõn, mour indeeo.
- [23] Bwe onãn jerõwiwi, mej; a men in jouj an Anij, mour indeeo ilo Kûraiij Jijej ad Irooj.

JEPTA 7

- [Ro 7.1] Kom jaje ke, ro jeiõ im jatiõ (bwe ij kõnono ñan ro re jeþa kien) bwe kien ej irooj ioon armej toõn an mour.
- [2] Bwe kõrã eo e pâlele, kien ej liãp e ñan leo pâleen ke leo ej mour; a eþaññe leo emej, e mejaþ jãn kien leo pâleen.
- [3] Innãm iien leo ej mour, eþaññe lio ej pâleek bar juon, renaaj likut e ri þõñ: a eþaññe e mej leo, lio ej anemkwõjan jãn kien eo, innãm lio e jãmin ri þõñ eþaññe ej pâleek bar juon.
- [4] Ændein, ro jeiõ im jatiõ, kom bar ãinwõt kom ar mej in kien kõn ãnbwinnen Kûraiij, bwe komõwin pâleek bar juon, aet, Eo ej jerkakpeje jãn ro re mej, bwe jãn jebar leen ñan Anij.
- [5] Bwe ke jaar pãd ilo kanniõk, jujurmelea an jerõwiwi ko, re waþok kõn kien, raar jerbal ilo raad in jebar leen ñan mej.
- [6] A kiiõ emõj kõtþok kõj jãn kien, bwe jaar mej jãn men eo e kar dãpij kõj: innãm jeþ jerbal ilo men eo ekãäl an Jetõb, im jab ilo men eo emor an letter.
- [7] Innãm ta jenaaj ba? Kien e jerõwiwi ke? En jab eñin! A I jãmin kar jeþa jerõwiwi, eþaññe jab kõn kien: bwe I jãmin kar jeþa ankoþak, eþaññe kien e ar jab ba, Kwõn jab ankoþak.
- [8] A jerõwiwi, ke ej lo iien ekkar, kõn naan in kaiñi, ear kõmman ilo ña ankoþak otemjej: bwe ñe jepel jãn kien, jerõwiwi e mej.
- [9] Bwe juon iien I ar mour jepel jãn kien: a ke naan in kaiñi ear itok, jerõwiwi ear mour, a ña I ar mej.
- [10] Im naan in kaiñi, men eo ñan mour, eñin I ar loe ñan mej.
- [11] Bwe jerõwiwi, ke ej lo iien ekkar, kõn naan in kaiñi ear ðõne eõ, im ear ðan eõ kake.
- [12] Innãm kien e kwõjarjar im naan in kaiñi e kwõjarjar, im wãnõk, im emman.
- [13] Innãm men eo emman ear kõmman mej ñan eõ ke? En jab eñin! A jerõwiwi, bwe en waþok jerõwiwi, kõn an kõmman mej ilo ña kõn men eo emman; bwe jerõwiwi, kõn naan in kaiñi, en kanooj jerõwiwi.
- [14] Bwe je jeþa bwe kien e men in Jetõb: a ña Ij kanniõk wõt, emõj wiakake eõ ðomwin jerõwiwi.

- [15] Bwe men eo ij kōm̄man I jaje kake: bwe jab men eo I kōnaan, men inj ej kōm̄mane; a men eo ij kōjdate, men in ij kōm̄mane.
- [16] A elāññe men eo I jab kōnaan, men in ij kōm̄mane, ij bōk ñan kien bwe ej em̄man.
- [17] Innām kiiõ ejab ña ij kōm̄man, a jerōwiwi eo ej jokwe ilo ña.
- [18] Bwe I jelā bwe ilo ña, ilo kanniōkiõ, em̄man e jab jokwe: bwe kōnaan ej pād ippa, a in kōm̄man men eo em̄man e jab pād ippa.
- [19] Bwe men eo em̄man I kōnaan, I jab kōm̄mane: a nana eo I jab kōnaan, eñin ij kōm̄mane.
- [20] A elāññe ij kōm̄man men eo I jab kōnaan, ejab ña ij kōm̄mane, a jerōwiwi eo ej jokwe ilo ña.
- [21] Innām ij lo kien, bwe nana ej pād ippa, ña I kōnaan kōm̄man em̄man.
- [22] Bwe ij lañlōñ ilo kien Anij ekkar ñan armej eo ilowan:
- [23] A ij lo bar juon kien ilo raaõ, ej tarīnæik kien aõ ɬolātāt, im kajipōkweik eõ ñan kien jerōwiwi eo ej pād ilo raaõ.
- [24] O ña armej eñtaan! Wõn enaaj kōtlōk eõ jān ãnbwinnen mej in?
- [25] Ij kam̄moolol Anij kõn Jijej Kūraij ad Irooj. Innām ña ilo ɬolātāt ij jerbal ñan kien Anij; a ilo kanniōk ñan kien jerōwiwi.

JEPTA 8

- [Ro 8.1] Innām kiiõ ejjełök liaakłök ñan ro rej pād ilo Kūraij Jijej.
- [2] Bwe kien Jetōb an mour ilo Kūraij Jijej ear kōtlōk eõ jān kien jerōwiwi im mej.
- [3] Bwe men eo kien e jab maroñ in kōm̄mane, bwe e mōjñõ kõn kanniōk, Anij, ke E ar jilkintok Nejin ilo wāween kanniōk e jerōwiwi im kõn jerōwiwi, E ar liaakłök jerōwiwi ilo kanniōk:
- [4] Bwe naan ko ilo kien ren jejjet ilo kōj eo je jab etetal ekkar ñan kanniōk, a ekkar ñan Jetōb.
- [5] Bwe ro rej ekkar ñan kanniōk rej ɬōmñak men ko an kanniōk; a ro rej ekkar ñan Jetōb men ko an Jetōb.
- [6] Bwe ɬōmñak an kanniōk mej; a ɬōmñak an Jetōb mour im aenōm̄man:
- [7] Bwe ɬōmñak an kanniōk ej kōjdate Anij; bwe ejab pokake kien Anij, im ejab maroñ kake.
- [8] Im ro rej pād ilo kanniōk re jab maroñ in kabuñbūruõn Anij.
- [9] A kom jab ilo kanniōk, a ilo Jetōb, elāññe em̄ool Jetōb an Anij ej jokwe ilo kom. A elāññe Jetōb an Kūraij e jab ippān jabdewōt armej, e inj e jab doon.
- [10] Im elāññe Kūraij ej pād ilo kom, ãnbwinnimi e mej jān jerōwiwi; a ami ej mour ñan wāñōk.
- [11] Im elāññe Jetōb an Eo ear kejerkakpeje Jijej jān ro re mej, Ej jokwe ilo kom, Eo e ar kejerkakpeje Kūraij Jijej jān ro re mej E naaj bar ãinwōt kemour ami ãnbwinnen mej kõn Jetōb eo An Ej jokwe ilo kom.
- [12] Innām, ro jeiõ im jatiō, kōj ri muri, jab ñan kanniōk, bwe jān mour ekkar ñan kanniōk:

- [13] Bwe eļaññe komij mour ekkar ñan kanniõk kom naaj mej; a eļaññe kom kajeeklõk jerbal ko an ãnbwinnimi kõn Jetõb, kom naaj mour.
- [14] Bwe ro otemjej Jetõb an Anij ej tõl er, er ro nejin Anij.
- [15] Bwe kom ar jab bõk jetõb in kamakoko ñan lõlñõñ; a kom ar bõk Jetõb in kanilujen, ilo Eo jej kûr, "Abba, jema!"
- [16] Jetõb ej make kõnnaan ñan ad bwe kõj ro Nejin Anij.
- [17] Im eļaññe ro nejin, innãm ri jolõt; ri jolõt an Anij, im ri jolõt ippã Kûraiij; eļaññe jej eñtaan ippã, bwe jân bar ãinwõt aiboojoj ippã.
- [18] Bwe ij watõk eñtaan ko ilo iien in jekdõon ñe keidi ippã aiboojoj eo enaaj walõk ñan kõj.
- [19] Bwe kõljake eļap an men in kõm̄man ej kattar kwałok ro nejin Anij.
- [20] Bwe emõj kõttäik men in kõm̄man ñan jekdõon, jab ilo an pepe, a kõn Eo ej kõttäik e, ilo kõjatdikdik.
- [21] Bwe bar ãinwõt men in kõm̄man enaaj mejał jân kamakoko an wabanban, ñan ilowan anemkwõjan in aiboojoj an ro nejin Anij.
- [22] Bwe jej jeļā bwe aolepen men in kõm̄man e mat im iññür, im mat im eñtaan ñan iien inj.
- [23] A jab e wõt, a kõj bar ãinwõt joõkaj in leen Jetõb ipped, aaet, kõj jej iññür ilo ad, im kattar kanilujen eo, eñin pinmuur ñan ãnbwinned.
- [24] Bwe emõj lõmõoren kõj ilo kõjatdikdik: a kõjatdikdik eo jej loe e jab kõjatdikdik: bwe wõn ej kõjatdikdik e kõn men eo ej lo wõt?
- [25] A eļaññe jej kõjatdikdik kõj kõn men eo jej jab loe, innãm jej kijenmej im kattar e.
- [26] Im ãindein bar ãinwõt Jetõb ej jipañ ad mõjño: bwe je jaje ekõjkan em̄man jân jar; a Jetõb ej akweļap kõn kõj ilo iññür ko, je ban kõnono kaki.
- [27] Im Eo ej pukot bôro ko E jeļā lõm̄nak an Jetõb, bwe Ej akweļap kõn ro rem̄man ekkar ñan ankilaan Anij.
- [28] Im jej jeļā bwe men otemjej rej jîmor jerbale em̄man ñan ro rej iõkwe Anij, ñan ro E ar kûr er ekkar ñan An pepe.
- [29] Bwe ro E ar jeļā er mõkta, bar ãinwõt E ar liküt er mõkta bwe ren ãinlõk wõt wâween Nejin, bwe En maanje ian elõñ ro jaten.
- [30] Im ro emõj An liküt er mõkta E ar bar ãinwõt kûr er: im ro E ar kûr er, E ar bar ãinwõt kõwänõk er: im ro E ar kõwänõk er, E ar bar ãinwõt kaiboojoj er.
- [31] Innãm ta jenaaj ba ñan men kein? Eļaññe Anij Ej pãd ipped, wõn ej jumae kõj?
- [32] Eo ear jab dâpij Nejin wõt jân eñtaan, a E ar ketak E kõn kõj otemjej, ekõjkan, E jâmin bar ãinwõt wûjleptok men otemjej ippã ñan kõj ke?
- [33] Wõn enaaj kinaaklõk ro Anij ear kâälõt er? Anij en Ej kõwänõk er.
- [34] Wõn eo ej liaaklõk? Kûraiij Jijej Eo Ear mej, aet, em̄manlõk ba, Eo e ar jerkakpeje jân ro re mej, im Eo ej pãd i anbwijmaroñan Anij, im Eo ej bar ãinwõt akweļap kõn kõj.
- [35] Wõn enaaj kõjepel kõj jân iõkwe an Kûraiij? Enaaj jorrâan ke, ak eñtaan, ak matõrtõr, ak ñûta, ak keelwaan, ak uwõta, ak jâje?

- [36] Āinwōt emōj jeje, Kōn Kwe rej man kōm raan iio; raar watōk kōm āinwōt jiip ñan mej.
- [37] Jab, ilo men kein otemjej eļap ad anjō kōn Eo e ar iōkwe kōj.
- [38] Bwe Ij lōmṇak e jab mej ak mour, e jab enjeļ raan ak jetōb ro, e jab men ko kiiō ak men ko re naaj itok, e jab kajoor ko,
- [39] Ejab utiej ak imlaļ, ak jabdewōt bar juon men in kōm̄man, enaaj maroñ in kōjepel kōj jān iōkwe an Anij, eo ilo Kūraiij Jijej ad Irooj.

JEPTA 9

- [Ro 9.1] Ij kōnono ḡool ilo Kūraiij, ij jab riab, aō bōklōkōt ej bar āinwōt ri kōnnaan ippa ilo Jetōb Kwōjarjar.
- [2] Bwe eļap aō būromōj im ejab jokwōd metak ilo būruō.
- [3] Bwe ij maroñ in kōnaan bwe ña in jako jān Kūraiij kōn ro jeiō im jatiō, ro bwijiō kōn kanniōk:
- [4] Ro ri Israel; aer kanilujen eo, im aiboojoj, im bujen ko, im letok kien, im jerbal in kabuñ, im kallimur ko;
- [5] Ro jīm̄am jīm̄maer, im jān er Kūraiij ekkar ñan kanniōk, Eo ej ioon otemjej, Anij emōñōpō indeeo. Amen.
- [6] Ijoke ejab āinwōt bwe naan in Anij ejjeļok tokjān. Bwe re jab otemjej jān Israel, ro ri Israel:
- [7] Im kōn aer ineen Ebream, re jab otemjej nejin: a Illo Aisak ro iniom̄ renaaj ḡaetaer.
- [8] Āinwōt men iñ, Ro nejin kanniōk wōt, re jab nejin Anij; a ro nejin kallimur naaj watōk er ineen.
- [9] Bwe eñin naan in kallimur, Illo iien in Inaaj itok, im Sera enaaj neje em̄maan.
- [10] Im jab eñin wōt; a bar āinwōt ke Rebeka ear bōrōro kōn juon, e jīm̄mad Aisak.
- [11] Bwe ḡokta jān aer ḡotak, ak kōm̄man jabdewōt em̄man ak nana, bwe pepe an Anij ekkar ñan kālōt en pād, jab kōn jerbal ko, a kōn Eo ej kūr.
- [12] Ar ba ñan e, Eļap enaaj jerbal ñan eo edik.
- [13] Āinwōt emōj je, I ar iōkwe Jekōb, a Iso I ar dike.
- [14] Innām ta jenaaj ba? Ewor jab wānōk ippān Anij ke? En jab eñin.
- [15] Bwe Ej ba ñan Moses, I naaj tūriamo kake eo Ij tūriamo kake, im I naaj keni eo Ij keni.
- [16] A ejab an eo ekōnaan, ak eo ej ettōr, a an Anij eo ej tūriamo kake.
- [17] Bwe Jeje eo ej ba ñan Pero, Aet, kōn men iñ I ar kautiej eok, bwe In kwaļok Aō kajoor ilo kwe, im bwe Eta en buñbuñ i aolepen laļ.
- [18] Innām Ej tūriamo kake eo E kōnaan, a eo E kōnaan Ej kapen e.
- [19] Innām, kwōnaaj ba ñan eō, Etke Ej wanōketak? Bwe wōn eo ej jum̄ae ankilaan?
- [20] Jab, O armej, a wōn kwe kwōj uwaak jum̄ae Anij? Ta, men in kōm̄man en ba ke ñan eo ear kōm̄man e, Etke kwaar kōm̄man eō im āinwōt?
- [21] Ta, ri potter ejab maroñ ke ioon kle, bwe en kōm̄man jān juon wōt iiōkin, juon jāpe ñan aiboojoj, im juon ñan waan?

- [22] Ekōjkan eJaññe Anij, ke E kōnaan kwaļok An illu, im kaalikkar An kajoor, E ar kijenmej ilo eļap meanwōd kōn jāpe ko an illu re pojak ñan kókkure.
- [23] Im bwe En kaalikkar ḡweiien An aiboojoj ilo jāpe ko an tūriamō, ko E kar kapojak er mokta ñan aiboojoj.
- [24] Aet, kōj eo Ear bar ãinwōt kūr kōj, jab jān ri Ju wōt, a bar ãinwōt jān ri aelōñ ko.
- [25] Im ãinwōt An ba ilo Hosia, I naaj ḡaetaer ro rejab doō, doō; im lio ejab jitōnbōro, jitōnbōro.
- [26] Im ilo jikin eo emōj ba ñan er, Kom jab ro doō; ijo renaaj ba, er ro nejin Anij emour.
- [27] Im Aiseia ej lamōj kōn Israel, Elaññe oran ro nejin Israel ãinwōt bok iturin lojet, ḡöttaer renaaj mour.
- [28] Bwe Irooj enaaj kōmman An in naan ioon lał, E naaj kajemłok e im kakaduļok e ilo wānōk.
- [29] Im ãinwōt Aiseia ear ba mokta, Elaññe Irooj in Jabōt ear jab likūt ine ñan kōj, je naaj kar ãinwōt Sodōm, kar laamwōt Gomorra.
- [30] Innām ta jenaaj ba? Bwe ri aelōñ ko, ro raar jab ċoor wānōk, raar jibadek wānōk, aet, wānōk jān tōmak.
- [31] A Israel, ke ej ċoor kien wānōk, ear jab tōprak kien eo.
- [32] Etke? Bwe raar jab pukot e kōn tōmak, a ãinwōt kōn jerbal ko. Bwe raar itaak ilo ċōkatip eo;
- [33] Ñinwōt emōj je, Lo, Ij likūt ilo Zaiōn juon ċōkatip dekā, im ejmaan in buñ: im eo ej lōke E ejāmin jook.

JEPTA 10

- [Ro 10.1] Ro jeiō im jatiō, kōnaan ilo būruō, im aō jar ñan Anij kōn er bwe ren mour.
- [2] Bwe ij kōnnaan kōn er, bwe ewor kijejeto ñan Anij ippaer, a e jab ekkar ñan jeļā.
- [3] Bwe kōn aer jaje wānōk an Anij, im pukot bwe ren kapen aer make wānōk, raar jab kōttāik er ñan wānōk an Anij.
- [4] Bwe Kūraj e jemłokein kien ñan wānōk ippān ro otemjej rej tōmak.
- [5] Bwe Moses ej jeje kōn wānōk eo jān kien, im ba, Armej eo ej kōmmane enaaj mour kake.
- [6] A wānōk eo jān tōmak ej kōnono ãinwōt inj, Kwōn jab ba ilo būruōm, Wōn enaaj wanlōňłok ñan lañ (ãinwōt bwe en ãñinlaļtok Kūraj)
- [7] Ak wōn enaaj wanlaļłok ilowan abys eo? (ãinwōt bwe en ãñinlōňtok Kūraj jān ro remej)
- [8] A ta ej ba? Naan eo ej epaake eok, ilo lōñim, im ilo būruōm: eñin naan in tōmak, eo kōmij kwaļoke.
- [9] Bwe elāññe kwōnaaj kwaļok Irooj Jijej ilo lōñōm im tōmak ilo būruōm bwe Anij e ar kajerkakpeje E jān ro re mej, kwōnaaj mour.
- [10] Bwe armej kōn būruen ej tōmak ñan wānōk; im kōn lōñin ej kwaļok ñan mour.
- [11] Bwe Jeje eo ej ba, Jabdewōt eo ej lōke E e jāmin jook.

- [12] Bwe ejjełok ikōtaan ri Ju im ri Grik: bwe juon wōt Irooj ioon otemjej, im E ḡweiie ñan ro otemjej rej kūr ñan E.
- [13] Bwe ro otemjej rej kūr etan Irooj renaaj mour.
- [14] Innām ekōjkan aer naaj kūr ñan Eo raar jab lōke E? im ekōjkan aer naaj lōke Eo raar jab roñ kōn E? im ekōjkan aer naaj roñ ñe ejjełok ri kwalok?
- [15] Im ekōjkan aer naaj kwalok eļaññe jab jilkinłok er? āinwōt emōj je, Enañin wūlio neen ro rej bōktok Gospel in men ko rem̄man!
- [16] A er otemjej raar jab eoroñ naan ko rem̄man. Bwe Aiseia ej ba, Irooj, wōn e ar tōmak am̄ kōnnaan?
- [17] Innām tōmak kōn roñjake, im roñjake kōn naan in Kūraij.
- [18] A ij ba, Raar jab roñ ke? Aet, emool, Ainikier ej ilok ñan aolepen la], im naan ko aer ñan ijo ko jem̄lokein la].
- [19] A ij ba, Israel ejab jelā ke? Mokta Moses ej ba, I naaj kōkātok kom kōn ro ejjełok aer aelōñ, im kōn aelōñ an ro ri bwebwe I naaj kaillu kom.
- [20] Aiseia, elap an peran im ba, Ro raar jab pukot Eō, raar lo Eō; I ar weaakłok ñan ro raar jab kajjitōk ippa.
- [21] A ñan Israel ej ba, Iuñwin aolepen raan I ar erłoke peiñ ñan armej re kipiliia im rej kajjirere.

JEPTA 11

- [Ro 11.1] Innām ij ba, Anij E ar jołok ro doon ke? En jab eñin. Bwe ña bar āinwōt ri Israel, jān ineen Ebream, bwijjin Benjamin.
- [2] Anij E ar jab jołok ro doon, ro E ar jelā er ḡokta. Ak kom jab jelā ke ta an Jeje ko ba kōn Ilaija? Ekōjkan ej akweļap ñan Anij ḡae Israel, im ba,
- [3] Irooj, raar ḡaq ri kaanan ro Am, raar kūbwijllłok lokatok ko Am; im ña wōt ij make pād, im rej pukot aō mej.
- [4] A ta uwaak an Anij e ba ñan e? I ar likūti ñan Eō jiljilimjuon tōujin armej, ro raar jab bukwelōlō ñan Baal.
- [5] Innām bar āinwōt ilo iien iñ ewor ḡottaer rej pād ekkar ñan kāälōt an jouj.
- [6] A eļaññe kōn jouj, innām ejab jān jerbal ko: eļaññe jab āinwōt, jouj e jāmin jouj tokālik.
- [7] Innām ta? Israel ear jab tōpare men eo ej pukot e; a ro kāälōt er raar tōpare, im ro jet raar penłok.
- [8] Āinwōt emōj je, Anij Ear lełok ñan er jetōb in mejki, mejeir bwe ren jab lo, im Iqjilñier bwe ren jab roñ, ñan rainin.
- [9] Im Devid e ba, Aer tebōl en erom aluk, im jān, im ḡokatip im ḡa oñān ñan er.
- [10] Mejeir ren marok bwe ren jab lo, im ren kūmliklik indeeo.
- [11] Innām Ij ba, raar tipñōl bwe ren buñ ke? En jab eñin: a kōn aer bōd, lōmqor ej itok ñan ri aelōñ ko; bwe en kōkātok er.
- [12] Kiiō eļaññe aer buñ e ḡweiuk an la], im aer ettā ḡweiuk an ri aelōñ ko; e jāmin lap ke aer obrak?

- [13] A ij kōnono ñan kom ri aelōñ. Innām bwe ña ri jelōk ñan ri aelōñ ko, Ij kaiboojoj jerbal eo aō:
- [14] Eļaññe kōn jabdewōt in kōkātōk ro kanniōkiō, im lōmooren jet iaer.
- [15] Bwe eļaññe aer jako kein kalaajrak laļ, enaaj āinwōt ta bar bōk er, eļaññe e jab mour jān ro re mej?
- [16] Bwe eļaññe joṁōkaj ekwōjarjar, aolep bar āinwōt: im eļaññe okran e kwōjarjar, ra ko bar āinwōt.
- [17] A eļaññe jet iaan ra ko re bwilōk, im kwe, wōjke oliv e awiia, emōj graft eok eoļōper, im kwaar bōk ḡōttan ippaer jān okran, im men in kaeo an wōjke oliv;
- [18] Kwōn jab kōmmejāje ioon ra ko. A eļaññe kwōj kōmmejāje, kwōjab dāpij okran, a okran kwe.
- [19] Innām kwōnaaj ba, Ra ko re bwilōk bwe ren graft eō kaki.
- [20] Ekwe, raar bwilōk kōn aer jab tōmak, im kwōj jutak kōn am̄ tōmak. Kwōn jab kautiej būruōm, a kwōn mijak.
- [21] Bwe eļaññe Anij Ear jab kānlōk ra ko kōn biktokeir, E jāmin kānlōk eok.
- [22] Innām kwōn lale ḡōk jouj im pen an Anij: ñan ro raar buñ, pen; a ñan eok, jouj an Anij, eļaññe kwōj pād wōt ilo An jouj: eļaññe jab, naaj bar āinwōt bukelōk eok.
- [23] Im er bar āinwōt, eļaññe re jab pād ilo aer jab tōmak, enaaj graft er: bwe Anij ej maroñ bar graft er.
- [24] Bwe eļaññe emōj bukwe eok jān wōjke oliv e awiia ijo biktoken, im emōj graft eok ilo wōjke oliv em̄man, kar jab biktoken; ekōjkan an ḥapłōk An graft er, ra ko kōn biktokeir, ilo wōjke oliv eo aer?
- [25] Bwe, ro jeiō im jatiō, I jab kōnaan bwe komwin jaje men ettino in̄, ñe ab komwin mālōtlōt ilo am̄i make ḥōmṇak, bwe pen awiia ej walōk ilo jimattan ñan ri Israel ḡmae iien obrak an ri aelōñ enaaj deļoňtok:
- [26] Im āindein naaj lōmooren Israel otemjej: āinwōt emōj je, Ri Lōmoor enaaj itok jān Zaiōn, im Enaaj kajeor jerōwiwi jān Jekōb.
- [27] Bwe eñin Aō kallimur ñan er, ñe I naaj bōklōk jerōwiwi ko aer.
- [28] Aet, kōn Gospel rej ri kōjdat kōn kom; a ekkar ñan kālōt rej ri jitōnbōro kōn ro jim̄maer.
- [29] Bwe men in leļōk ko im kūr an Anij rejab ukukōt.
- [30] Bwe āinwōt iien ko ḡmokta kom ar kipiliia ñan Anij, a kiiō kom ar bōk tūriamo kake kōn aer kipiliie.
- [31] Āindein er bar āinwōt raar kipiliia, bwe ilo An tūriamo kake kom, er bar āinwōt ren bōk tūriamo kake.
- [32] Bwe Anij ear kiil er otemjej ilo kipiliia, bwe En tūriamo kake er otemjeļōk.
- [33] O imlaļ in ḡmweiien mālōtlōt im jelā an Anij! ekajet ko An re nañin ellāļōk jān pukot! im ial ko An je jab maroñ anōkīļōk.
- [34] Bwe wōn ear jelā ḥōmṇak an Irooj? ak wōn ear ri pepe ippān?
- [35] Ak wōn ear leļōk ñan E ḡmokta, im bar bōk oñān jān E?
- [36] Bwe jān E, im kōn E, im ñan E, men otemjeļōk. Ñan E aiboojoj indeeo. Amen.

JEPTA 12

- [Ro 12.1] Innām ij akweļap ñan kom, ro jeiō im jatiō, kōn tūriamokake ko an Anij, bwe komwin leļok ānbwinnimi men in joortak emour, e kwōjarjar, men in kabuñbūruen Anij, eñin ami jerbal men in Jetōb.
- [2] Im komwin jab ilo wāween ri laļ in, a komwin kōjakkolkōl kom ilo kōkāale ami ġoħtāt, bwe komwin mālejjoñ ta ankilaan Anij emman im kabuñbūruon im weeppān.
- [3] Bwe kōn jouj eo ar letok ñan eō, ij ba ñan jabdewōt armej iaami, bwe en jab ġōmñak kōn e make; a bwe en ġōmñak ekkar ñan jelāloķjeñ, āinwōt Anij e ar ajej ñan jabdewōt armej joñan tōmak.
- [4] Bwe āinwōt elōñ ra ippaer ilo juon ānbwin, im ra ko otemjej e jab juon wōt an jerbal.
- [5] Bar āinwōt kōj, je lōñ, jej juon ānbwin ilo Kūrājj, im kōj otemjej raan doon.
- [6] Innām, bwe ewor men in letok ipped, im rej āinjuon jān doon ekkar ñan jouj eo emōj letok ñan kōj; elāññe rūkaanij, jān rūkaanij ekkar ñan joñan tōmak.
- [7] Ak jerbal, jān pād ilo jerbal eo; ak eo ej ri kaki, en pād ilo an ri kaki;
- [8] Ak eo ej kauwe, ilo an kauwe: eo ej leļok, en deeplōk kake; eo ej irooj, ilo niknik; eo ej kōmman tūriamō, ilo mōnōñō.
- [9] Iōkwe en jab ankil riab. Komwin jōjōik men eo enana; komwin eddāp ñan men eo emman.
- [10] Kōn iōkwe jemjein jemjatin, komwin menoan doon; kōn kōnimarmej, komwin kautiej doon.
- [11] Kōn kijejeto, komwin jab jowan; komwin baplajin ilo ami; komwin jerbal ñan Irooj;
- [12] Komwin lañlōñ ilo kōjatdkidik; ilo eñtaan, komwin kijenmej; komwin niknik ilo jar;
- [13] Komwin leļok ñan ro remman men ko rej aikuj kaki; komwin ġoorlōk kajijetarmej.
- [14] Komwin jar kōn ro rej matōrtōr kom; komwin jar im jab kanejnej.
- [15] Komwin lañlōñ ippān ro rej lañlōñ, im jañ ippān ro rej jañ.
- [16] En ami ġōmñak wōt juon ñan doon. Komwin jab ġōmñak kōn men ko re utiej, a komwin kōttāik kom ñan men ko rettā. Komwin jab mālōtlōt ilo ami make ġōmñak.
- [17] Komwin jab bar leļok ñan jabdewōt armej nana kōn nana. Komwin ġōmñak kōn men ko re m̄man īmaan mejan armej otemjej.
- [18] Elāññe e maroñe, āinwōt ej pād ippam, komwin aenōmman ippān armej otemjej.
- [19] Kom jitōnbōro, komwin jab iden-oñe kōn kom, a leļok jikin ñan illu eo: bwe emōj je, Kuñaō iden-oñe, I naaj ɳaoñeam, Irooj ej ba.
- [20] A elāññe eo ej kōjdate eok e kwōle, kwōn naajdik e; elāññe e maro, kwōn kaidaak e: bwe kōn am kōmman men iñ kwōnaaj ejouji mālle kijeek ɳa ioon bōran.
- [21] Nana en jab anjō jān eok, a kwōn anjō jān nana kōn emman.

JEPTA 13

- [Ro 13.1] Armej otemjej ren kipiliie ñan ro re utiej jān er: bwe ejjełok e utiej a jān Anij wōt; im ro rej pād Anij E ar likūt er.
- [2] Āindein eo ej jumae eo e utiej ej jumae men in kaiñi an Anij: im ro rej jumae renaaj bōk liaakłok ñan er.
- [3] Bwe irooj raŋ re jab kamijak kōn jerbal eo em̄man, a kōn eo enana. Innām kwō jab kōñaan mijak eo e utiej ke? Kwōn kōm̄man men eo em̄man im kwōnaaj bōk nōbar jān e.
- [4] Bwe e ri korijeran Anij ippāŋ ñan em̄man. A eļaññe kwōj kōm̄man men eo enana, kwōn mijak; bwe ejab jettokjan an bōk jāje: bwe e ri korijeran Anij, ri iden-oñe ñan illu ippāŋ eo ej kōm̄man nana.
- [5] Innām kom̄win kipiliie jab kōn illu eo wōt, a bar āinwōt kōn bōklōkōt.
- [6] Bwe kōn men iñ komij bar āinwōt owōj; bwe er ri jerbal an Anij, im rej lale men in iien otemjej.
- [7] Kom̄win leļok ñan ro otemjej men ko rekkar ñan er, owōj ñan eo en bōk owōj, kwōjkwōj ñan eo kwōjkwōj ekkar, mijak ñan eo mijak ekkar, kōnimarmej ñan eo kōnimarmej ekkar.
- [8] Kom̄win jab muri ñan jabdewōt armej kōn jabdewōt, a kōn iōkwe doon; bwe eo ej iōkwe ri turin ear kajejjet kien.
- [9] Bwe eñin, Kwōn jab ḥōñ, Kwōn jab uror, Kwōn jab kqot, Kwōn jab ankoñak im eļaññe jabdewōt bar juon kien, ej kejil ilo naan iñ, Kwōn iōkwe ri turōm im āinwōt kwe.
- [10] Iōkwe e jab jerbale nana ñan ri turin: innām iōkwe e men in kajejjet kien.
- [11] Im men iñ, ke jej jelā iien, bwe awa in ruj jān kiki e moottok: bwe ad mour epaake kiiō jān ke jaar tōmak ḡokta.
- [12] Boñ enañin mootłok, raan epaaktok: innām jān wōtlōk jerbal in marok, im kōñak kein tarinæ im meram.
- [13] Jān etetal ejimwe āinwōt ilo raan, jab ilo airuwaro im kadek, jab ilo ḥōñ im mejkaiie, jab ilo akwāäl im juunmade.
- [14] A kom̄win kōñak Irooj Jijej Kūraiij im jab kapojak kōn kanniōk, ñan jujurmelea ko an.

JEPTA 14

- [Ro 14.1] Eo e ḡojnō ilo tōmak kom̄win bōk e, jab kōn ekajet kajjitōk ko re pere.
- [2] Bwe juon ej tōmak en ḡōñā men otemjej: a eo e ḡojnō ej ḡōñā kan in āne wōt.
- [3] Eo ej ḡōñā en jab kajekdqon eo ejab ḡōñā; im eo ejab ḡōñā en jab ekajet eo ej ḡōñā, bwe Anij E ar bōk e.
- [4] Wōn kwe eo kwōj ekajet karijeran bar juon? ippāŋ irooj eo an ej jutak ak buñ. A naaj kajutak e, bwe Irooj en E maroñ in kajutak e.
- [5] Juon armej ej kaorōk juon raan jān bar juon raan: bar juon ej kaorōk raan otemjej āinwōt juon. Jabdewōt armej en kanooj reel būruen.

- [6] Eo ej lale raan eo, ej lale ñan Irooj; im eo ej mõñä ej mõñä ñan Irooj bwe ej kam̄moolol Anij; im eo ejab mõñä ñan Irooj ejab mõñä, im ej kam̄moolol Anij.
- [7] Bwe ejjełok iad ej mour ñan e make, im ejjełok en ej mej ñan e make.
- [8] Bwe elaññe jej mour, jej mour ñan Irooj; ak elaññe je mej, ñan Irooj jej mej: innäm elaññe jej mour ak mej, kōj doon Irooj.
- [9] Bwe ñan men in Kūraij ear mej im bar mour, bwe En Irooj ioon ro re mej kab ro re mour.
- [10] A kwe, etke kwōj ekajet jiom im jatiōm? im kwe etke kwōj kajekdōqon jiom im jatiōm? bwe kōj otemjej jenaaj jutak imaan tūroon in ekajet an Anij.
- [11] Bwe emōj jeje, Āinwōt Ij mour, Irooj ej ba, bukwe otemjej renaaj bukwelōlō ñan Eō, im lo otemjej renaaj kwałok ñan Anij.
- [12] Innäm jabdewōt iad enaaj lełok naan kōn e make ñan Anij.
- [13] Innäm jān jab bar ekajet doon, a em̄manłok kom̄win ekajet men in, bwe ejjełok armej en likūt ɬatipñōl ak ɬōkatip ilo ial an eo jein im jaten.
- [14] I jelā, im emōj kareel eō ilo Irooj Jijej, bwe ejjełok men e make jab erreο: a ñan eo ej ɬōmṇak jabdewōt men eo e jab erreο, e jab erreο ñan e.
- [15] Bwe elaññe kōn kijōm, jiom im jatiōm e büromōj, kwōjab etetal kiiō kōn iōkwe. Kwōn jab kókkure kōn kijōm eo Kūraij E ar mej kōn e.
- [16] Innäm ren jab kōnono nana kōn ami em̄man:
- [17] Bwe aelōñ in Anij ejab mõñä im idaak; a wānōk im aenōm̄man, im lañlōñ ilo Jetōb Kwōjarjar.
- [18] Bwe eo ej jerbal ñan Kūraij ilo men kein, ej kabuñbūruen Anij, im lejokmen ippān armej.
- [19] Innäm jān ɬoor men in aenōm̄man ko, im men ko je maroñ in kalōk doon kaki.
- [20] Kōn mõñä kom̄win jab kókkure jerbal an Anij. Men ko otemjej rerreο, a e nana ippān armej eo ej mõñä kōn ɬatipñōl.
- [21] Em̄man jab mõñä kanniōk, ak idaak wain, ak kōm̄man jabdewōt eo jiom im jatiōm ej tipñōl kake.
- [22] Tōmak eo am̄ en am̄ make imaan mejan Anij. E mõñōñō eo ejab make liaakłok e ilo men eo ej kamālim.
- [23] A eo ej pere ewor ruōn elaññe ej mõñä, bwe e jab jān tōmak: bwe jabdewōt men eo e jab jān tōmak e jerōwiwi.

JEPTA 15

- [Ro 15.1] Innäm em̄man bwe kōj je kajoor jān bōk mōjñō ko an ro rejab kajoor, im jab make kabuñbūrued.
- [2] Kōj otemjej jān kabuñbūruōn doon ilo em̄man, ñan kalōk er.
- [3] Bwe Kūraij bar āinwōt Ear jab make kabuñbūruōn: a āinwōt emōj je, Kajjirere ko an ro raar kajjirere kake Eok, raar buñut Eō.
- [4] Bwe jabdewōt men ko ar jeje mokta, ar jeje kein katakin kōj, bwe kōj kōn kijenmej, im kōn aenōm̄man jān Jeje ko, en wor ad kōjatdikdik.

- [5] Kiiō Anij in kijenmej im aenōm̄man En lewōj bwe en būruōmi wōt juon ñan doon ekkar ñan Kūraij Jijej:
- [6] Bwe kōn juon wōt lōñōmi kom̄win jīmor kaiboojoj Anij, eo Jeman ad Irooj Jijej Kūraij.
- [7] Kōn men iñ kom̄win bōk doon, ãnwōt Kūraij Ear bōk kom ñan aiboojoj an Anij.
- [8] Bwe ij ba, Emōj kōm̄man Kūraij ri jerbal ñan ri ḡwijkwij kōn ḡool an Anij, bwe En kapen kallimur ko ar lelōk ñan ri jīm̄maer.
- [9] Im bwe ro ri aelōñ ko ren kaiboojoj Anij kōn An jouj; ãinwōt emōj je, Kōn men iñ Inaaj wūjtake Eok eołōpen ri aelōñ ko, im al ñan etam̄.
- [10] Im, Ej bar ba, Kom̄win lañlōñ, kom ri aelōñ ko, ippān ro doon.
- [11] Im bar juon, Kom̄win wūjtake Irooj, kom otemjej ri aelōñ; im kom̄win nōbar E armej otemjej.
- [12] Im bar juon, Aiseia e ba, Enaaj wor okran Jesse, im Eo ej juten Irooj ioon ri aelōñ ko; im ri aelōñ renaaj kōjatdikdik er kōn E.
- [13] Im Anij in kōjatdikdik En kobrāk kom kōn lañlōñ otemjej im aenōm̄man ilo tōmak, bwe en ke am̄i kōjatdikdik ilo kajoor an Jetōb Kwōjarjar
- [14] A ña ij make reel kōn kom̄, ro jeiō im jatiō, bwe komej make obrak kōn em̄man, obrak kōn jelā otemjej, im bar ãinwōt kom maroñ in kauweik doon.
- [15] A ij jeje naan kein kōn eļap peran, ro jeiō im jatiō, ilo jimattan, bwe in kakeememej kom, kōn jouj eo Anij Ear letok ñan eō,
- [16] Bwe ña in ri jerbal an Kūraij Jijej ñan ri aelōñ ko, ke ij jerbal ilo Gospel an Anij, bwe joortak kōn ro ri aelōñ ko en men in kabuñbūruōn, ke e kwōjarjar ilo Jetōb Kwōjarjar.
- [17] Innām ewor kōmmejāje ippa, ilo Kūraij Jijej, kōn men ko an Anij.
- [18] Bwe I jāmin peran in kōnono kōn jabdewōt, a men ko Kūraij Ear jerbale kōn eō, bwe ri aelōñ ko ren kipiliie, kōn naan in jerbal,
- [19] Ilo kajoor in kakōlle ko im men in bwilōñ ko, ilo kajoor an Jetōb Kwōjarjar; bwe jān Jerusalem im ilo peļaakin ñan Illirikōm I ar kanooj kwałok Gospel an Kūraij.
- [20] Aet, I ar kajjioñ bwe in kwałok Gospel eo, jab ijo emōj kwałok etan Kūraij ie, bwe in jab kalōk ioon jerbal an bar juon armej;
- [21] A, ãinwōt emōj je, Ro e jañin wałok naan kōn E ñan er, renaaj loe: im ro rejañin roñ renaaj jelā kake.
- [22] Kōn men iñ bar ãinwōt ar bōbrae eō elōñ alen jān aō iwōj ñan ippam̄i:
- [23] A kiiō, bwe ejjeļok bar jikiō ijokein, im elōñ iiō I ar kanooj kōñaan iwōj ñan ippam̄i,
- [24] Ñe inaaj ilōk ñan Spein (bwe ij katmāne in lo kom ñe ij ilōk, im bwe kom̄win jipañ eō lōk ñan ijo, eļaññe ḡokta emōj aō ḡōñōñō im pād ippam̄i)
- [25] A kiiō, ij ba, ij ilōk ñan Jerusalem bwe in jerbal ñan ro rem̄man.
- [26] Bwe ri Masedonia im ri Akeia raar Jōm̄nak em̄man bwe ren kōm̄man ḡweiien tūriamo ñan ro ri jeramōl jān ro rem̄man i Jerusalem.
- [27] Raar Jōm̄nak em̄man, im er ri ḡuri ñan er. Bwe eļaññe ro ri aelōñ rej bōk ḡottan aer men in Jetōb, ekkar bwe ren jerbal ñan er ilo men in kanniōk.

- [28] Innām ñe emōj aō kōm̄man jerbal iñ, im kamool ñan er leen iñ, I naaj jepļaakwōj ñan kom im ilōk ñan Spein,
- [29] Im I jelā bwe ñe ij iwōj ñan ippam̄i, I naaj iwōj ilo obrak in jeraam̄man an Kūrāij.
- [30] Kiiō ij akweļap ñan kom, ro jeiō im jatiō, kōn ad Irooj Jijej Kūrāij, im kōn iōkwe an Jetōb, bwe kom̄win jimor kate kom ippa ilo jar ñan Anij kōn ña.
- [31] Bwe En kōjparok eō jān ro rejab tōmak i Judia; im bwe aō jerbal eo ñan Jerusalem, en kabuñbūruōn ro rem̄man.
- [32] Bwe in iwōj ñan kom ilo lañlōn kōn ankilaan Anij, im bwe in kakkije ippam̄i.
- [33] Kiiō Anij in aenōm̄man En pād ippami otemjej. Amen.

JEPTA 16

- [Ro 16.1] Ij kwaļok im nōbar ñan kom Pibe, jatim kōrā, eo tikōn ilo eklejia i Senkria.
- [2] Bwe kom̄win bōk e ilo Irooj, āinwōt ekkar ippān ro rem̄man, im bwe kom̄win jipañ e ilo jabdewōt eo ej aikuj jān kom: bwe e ar ri jipañ elōn, im bar āinwōt eō.
- [3] Kom̄win iōkiōkwe Priska im Akula, ro ri jerbal ippa ilo Kūrāij Jijej,
- [4] Ro raar janilik kōn kōnwaer bwe in mour wōt; ejab ña wōt ij kam̄mooolol er, a bar āinwōt eklejia otemjej an ri aelōn ko.
- [5] Bar āinwōt, iōkiōkwe eklejia eo ilo iñweir. Kom̄win iōkiōkwe Epenitōj e jitōnbōro ippa, eo leen joñōkaj in Esia ñan Kūrāij.
- [6] Iōkiōkwe Meri, eo elāp an kar jerbal ñan kom.
- [7] Iōkiōkwe Andronaikōj im Juniaj, ro nukū, im ri prisōn ippa, im lejokmen ippān ro ri jelōk, im bar āinwōt raar pād ilo Kūrāij ḡokta jān eō.
- [8] Iōkiōkwe Amplietōs, jitōnbōro ippa ilo Irooj.
- [9] Iōkiōkwe Orbenōs, ri jerbal ippāmim ilo Kūrāij, im Stekis jitōnbōro ippa.
- [10] Iōkiōkwe Apollōs, eo lejokmen ippān Kūrāij. Iōkiōkwe ro nukwin Aristobulōj.
- [11] Iōkiōkwe Herodion, juon nukū. Iōkiōkwe ro ilo nukwin Narsissōs, ro ilo Irooj.
- [12] Iōkiōkwe Traipina im Traiposa, ro rej jerbal ilo Irooj. Iōkiōkwe Persis e jitōnbōro , eo elāp an jerbal ilo Irooj.
- [13] Iōkiōkwe Rupōj eo e, Irooj, ar kāälōt, kab jinen, aet jinimro.
- [14] Iōkiōkwe Asinkritōj, Pligōn, Hermis, Patrobas, Hermaj, im ro jemjein jemjaten rej pād ippaaer.
- [15] Iōkiōkwe Pilologōs, im Julia, Niriōj im lio jaten, im Olimpas, im ro rem̄man otemjej rej pād ippaaer.
- [16] Kom̄win iōkiōkwe doon kōn mejenma ekwōjarjar. Eklejia otemjej an Kūrāij rej iōkiōkwe kom.
- [17] Kiiō ij akweļap ñan kom, ro jeiō im jatiō, kom̄win kakōlle ro rej kōm̄man jepel ko im ḡōkatip ko jumae katak eo kom ar katak ie im ilōk jān er.
- [18] Bwe ro āierwōt rejab jerbal ñan ad Irooj Jijej Kūrāij, a ñan lojeir; im kōn aer naan em̄man wāween im kōnono wājepdik, rej ḡoñe būruen ro rej jajelōkjen.
- [19] Bwe amī kipiliia e buñbuñtok ñan armej otemjej. Innām ij lañlōn kōn kom, a I kōnaan kom̄win mālōtlōt ñan men eo em̄man, im bwebwe kōn nana.

- [20] Im Anij in aenõm̄man enaaj mõkaj in juuri Setan iom̄win neemi. Jouj an ad Irooj Jijej Kūraij en pād ippami.
- [21] Timote ri jerbal ippa ej iøkiøkwe kom̄, kab Lusiōs, im Jeson, im Sosipeter ro nukū.
- [22] Ña Tertiøj, eo ij jeje letter iñ, ij iøkiøkwe kom ilo Irooj.
- [23] Geiōs, aõ toene kab eo an aolepen eklejia, ej iøkiøkwe kom̄. Erastos, ri lale mAn i jikin kweļok ej iøkiøkwe kom̄, kab Kwartos juon iaan jemjein jemjaten.
- [25] Kiiõ ñan Eo ej maroñ in kapen kom ekkar ñan aõ Gospel, im kwaļok naan kõn Jijej Kūraij, ekkar ñan waļok in men eo ettino e kar ŋojak ilo iien ko mokta.
- [26] A kiiõ emõj kaalikkar e, im kõn Jeje ko an ri kanaan ekkar ñan kien Anij e indeeo, ar kõjjeļäik ri aelõñ kan otemjej, ñan pokake kõn tõmak;
- [27] Ñan Anij e wõt mälõtlöt, kõn Jijej Kūraij, ñan E aiboojoj indeeo. Amen

1 KORINT

JEPTA 1

- [1Ko 1.1] Paul, em̄oj kūr e bwe en ri jelōkan Jijej Kūraij kōn ankilaan Anij, im Sostenis jatiō,
- [2] Ñan eklejia an Anij, eo ej pād i Korint, ñan ro re kwōjarjar ilo Kūraij Jijej, em̄oj kūr er bwe ren ri man, kab ro otemjej rej jar ilo etan ad Irooj Jijej Kūraij ijo ko otemjej, aer Irooj kab ad:
- [3] Jouj ñan kom im aenōm̄man jān Anij Jemed im Irooj Jijej Kūraij.
- [4] Ij kaṁmoolol aō Anij iien otemjej kōn kom, kōn jouj an Anij eo em̄oj lewōj ñan kom ilo Kūraij Jijej;
- [5] Bwe ilo men otemjej kom ar ḡweiie ilo E, ilo naan otemjej, im ilo jelā otemjej;
- [6] Āinwōt em̄oj kapen kōnnaan kōn Kūraij ilo kom:
- [7] Āindein kom jab ettā jān ro jet ilo jabdewōt men in letok, ke komij kattar an itok ar Irooj Jijej Kūraij;
- [8] Eo e naaj kapen kom ñan jeṁlōkōn, bwe en ejjeļok ṇotami ilo raan in ae Irooj Jijej Kūraij.
- [9] Anij e tiljek, Eo e ar kūr kom ñan kōm̄mao an Nejin Jijej Kūraij ad Irooj.
- [10] □A ij akweļap ñan kom, ro jatiō, kōn etan ad Irooj Jijej Kūraij, bwe kom̄win otemjej kōnono āinwōt juon, im bwe en ejjeļok jepel ioļōpemi; a bwe kom̄win jiṁor weeppan ḡok ilo juon ḡom̄nak im juon pepe.
- [11] Bwe jet iaan ro nukwin Kloē raar kōnnaanōk eō kōn kom, ro jatiō, bwe ewor akwāāl ippemi.
- [12] Kiiō ij ba men in, bwe jabdewōt iaami ej ba, Ña doon Paul; im ña doon Apollōs; im ña doon Sipas; im ña doon Kūraij.
- [13] E jepel ke Kūraij? ar debwāāl Paul kōn kom ke? ak em̄oj peptaij kom ilo etan Paul ke?
- [14] Ij kaṁmoolol Anij bwe I ar jab peptaij jabdewōt iaami, eļaññe jab Krispōs im Geiōs;
- [15] Bwe ejjeļok en ba ar peptaij kom ilo eta.
- [16] Im barāinwōt I ar peptaij ro nukwin Stepanas: I jaje eļaññe jabdewōt bar juon I ar peptaij.
- [17] Bwe Kūraij e ar jab jilkinļok eō bwe in peptaij, a bwe in kwalōk gospel: jab ilo mālōtlōt in naan ko, ñe debwāāl an Kūraij e ab jatokjān.
- [18] Bwe naan kōn debwāāl, ñan ro rej jako, e bwebwe; a ñan kōj jej mour, e kajoor an Anij.
- [19] Bwe em̄oj jeje, I naaj kókkure mālōtlōt an ro ri mālōtlōt, im I naaj kajettokjān ḡolātāt an ro ri jelāļokjeṇ.
- [20] Ewi ri mālōtlōt? ewi ri jeje? ewi ri aitwerōk an laļ in? Anij e ar jab kabwebweik mālōtlōt in laļ in ke?
- [21] Bwe ke ilo mālōtlōt an Anij laļ e ar jab jelā Anij kōn mālōtlōt eo an, e buñbūruen Anij bwe En lom̄qoren ro rej tōmak kōn bwebwe in kwalōk naan.

- [22] Bwe ri Ju rej kajjitōk kakōlle ko, im ri Grik rej kapukōt mālōtlōt:
- [23] A kōm kwałok Kūraij eo emōj debwāäl E, ḥōkatip ñan ri Ju, im bwebwe ñan ri aelōñ ko;
- [24] A ñan ro emōj kūr er, ro ri Ju kab ro ri Grik, Kūraij e kajoor an Anij im mālōtlōt an Anij.
- [25] Bwe an Anij bwebwe e mālōtlōt jān armej, im an Anij ḡōjñō e kajoor jān armej.
- [26] Bwe komwin lale an kūr kom, ro jatiō, bwe e jab elōñ re mālōtlōt loor kanniōk, e jab elōñ ro re maroñ, e jab elōñ ro rajimjim, emōj kūr er:
- [27] A Anij e ar kāälōt men in bwebwe ko an lał bwe en kajook ro ri mālōtlōt; im Anij e ar kāälōt men in ḡōjñō ko an lał bwe En kajook men ko repen;
- [28] Im men ko rettā an lał, im men in jekdōqon, Anij e ar kāälōti, aet, im men ko re jab pād bwe En kajettokjān men ko rej pād:
- [29] Bwe ejjełok kanniōk en kōmmejāje iñaan mejan Anij.
- [30] A kom jān E ilo Kūraij Jijej, Eo emōj kōmman E ñan kōj mālōtlōt jān Anij, aet, wānōk, im kwōjarjar im pinmuur:
- [31] Bwe, ãinwōt emōj je, Eo ej kōmmejāje en kōmmejāje ilo Irooj.

JEPTA 2

- [1Ko 2.1] Im ña, ro jatiō, ke I ar iwōj ñan kom, I ar jab iwōj kōn kōnono im mālōtlōt e kanooj em̄man, ke I ar kwałok ñan kom men eo ettino an Anij.
- [2] Bwe I ar pepe in jab jelā jabdewōt ippemi, a Jijej Kūraij, im E emōj debwāäle.
- [3] Im I ar pād ippemi ilo ḡōjñō, im ilo mijak, im ilo wūdiddid elap.
- [4] Im aō naan im aō kwałok e ar jab ilo naan in kareel an mālōtlōt, a ilo kañool in Jetōb im kajoor;
- [5] Bwe ami tōmak en jab ilo mālōtlōt in armej, a ilo kajoor an Anij.
- [6] Ijoke kōm kōnono mālōtlōt ippān ro re rūtto: a mālōtlōt eo e jab jān lał iñ, jab jān Irooj ro in lał, ro re ḥotłok:
- [7] A kōm kōnono mālōtlōt an Anij ilo men eo ettino, aet, eo e ḡōjak, eo Anij e ar pepe kake ḡōkta jān lał ko ñan ad aiboojoj:
- [8] Eo ejjełok iaan irooj ro i lał e ar jelā kake: bwe elāññe raar jelā re jāmin kar debwāäl Irooj in aiboojoj:
- [9] A ãinwōt emōj jeje, Men ko mej e ar jab loi, im lojiliñ e ar jab roñjake, im re jañin deļoñ ilo būruen armej, men ko jabdewōt Anij e ar kapojak ñan ro rej yokwe E.
- [10] □A Anij e ar kwałoki ñan kōj kōn Jetōb: bwe Jetōb ej kapukōt men otemjej, aet, men ko re ḡōwilāl an Anij.
- [11] Bwe wōn iaan armej e jelā men ko an armej, a jetōb ñon armej eo ej ilo e? Āindein men ko an Anij ejjełok en e jelā kaki, a Jetōb ñon Anij wōt.
- [12] A jaar bōk, jab jetōb ñon lał, a Jetōb eo jān Anij; bwe jān jelā men ko Anij e ar wūjleptok ñan kōj.
- [13] Men ko kōm barāinwōt kōnono, jab ilo naan ko mālōtlōt an armej ej katakin, a naan ko Jetōb ej katakin, ke kobaik men ko an Jetōb ippān naan ko an Jetōb.

- [14] A armej kōn biktokin e jab bōk men ko an Jetōb ñ Anij: bwe re men in bwebwe ippān; im e jab maroñ in jelā, bwe re melele kōn Jetōb.
- [15] A eo jān Jetōb ej ekajet men otemjej, a ejjełok en ej ekajete.
- [16] Bwe wōn e ar jelā Jolātāt an Irooj, bwe en katakin E? A Jolātāt an Kūraiij ej ipped.

JEPTA 3

- [1Ko 3.1] Im ña, ro jatiō, I ar jab maroñ in kōnono ñan kom āinwōt ñan ro re jān Jetōb, a āinwōt ñan ro re jān kanniōk, āinwōt ñan niñniñ ro ilo Kūraiij.
- [2] I ar naajdik kom kōn milik, jab kōn ekkan; bwe ḡokta kom ar jab maroñe: a kiiō kom jañin maroñe;
- [3] Bwe ñan kiiō kom jān kanniōk: bwe ñe ewor juunmaad im akwāäl ippemi, kom jab jān kanniōk ke, im etetal āinwōt armej?
- [4] Bwe ñe juon ej ba, Ņa doon Paul; im bar juon, Ņa doon Apollōs; kom jab armej ke?
- [5] Innām wōn Apollōs? Wōn Paul? Ri kaki kom ar tōmak kōn er; im āinwōt Irooj e ar kajju ḡok ñan er.
- [6] I ar kallib, Apollōs e ar kamorur, a Anij e ar kaddeklōk.
- [7] Āindein eo ej kallib jekdōn, ak eo ej kamorur jekdōn: a Anij eo Ej kaddeklōk.
- [8] Kiiō eo ej kallib im eo ej kamorur āierwōt juon: im kajju iaer e naaj bōk onañ ekkar ñan an make jerbal.
- [9] Bwe kōm ri jerbal ippān Anij: kom jikin kallib an Anij, kom men in kalōk an Anij.
- [10] □Ekkar ñan jouj an Anij emōj letok ñan eō, āinwōt ri kapeel e mālōtlōt, I ar likūt foundesōn; im bar juon ej kalōk ioon. A jabdewōt armej en lale ekōjkan ej kalōk ña ioon.
- [11] Bwe ejjełok armej e maroñ in likūt bar juon foundesōn jān eo emōj likūte, eo Jijej Kūraiij.
- [12] A elāññe jabdewōt armej ej kalōk ioon foundesōn in, kooł, silver, dekā aorōk, wōjke, wūjooj e ḡōrā, kān;
- [13] Jerbal an jabdewōt armej e naaj alikkar: bwe raan eo e naaj kwałok e, bwe e naaj wałok ilo kijeek; im ke- jeek en e naaj mālejjoñ jerbal an jabdewōt armej ie āin.
- [14] Elāññe jerbal an jabdewōt armej, im e ar kalōk ña ioon, e naaj pād wōt, e naaj bōk jinōkjeej.
- [15] Elāññe jerbal an juon armej e naaj urur, e naaj jorrāñ: a naaj lōmooren e; a āinwōt kōn kijeek.
- [16] Kom jab jelā ke bwe kom tempel an Anij, im Jetōb ñ Anij ej jokwe ilo kom?
- [17] Elāññe jabdewōt armej ej kókkure tempel an Anij, Anij e naaj kókkure e; bwe tempel an Anij e kwōjarjar, im kom tempel eo.
- [18] Ejjełok armej en make ḡōn e. Elāññe jabdewōt ej ḡōmṇak e mālōtlōt ippemi ilo lał in, en erom ri bwebwe bwe en mālōtlōt.
- [19] Bwe mālōtlōt in lał in e bwebwe ippān Anij. Bwe emōj jeje, Eo ej bōk ri mālōtlōt ilo aer etaو.

- [20] Im bar juon, Irooj e jejā lõmñak ko an ri mälötlöt, bwe rej lõmñak waan.
  - [21] Innäm ejjełok armej en kõmmejäje kõn armej rañ. Bwe men ko otemjej ami;
  - [22] Eļaññe Paul, ak Apollōs, ak Sipas, ak laļ, ak mour, ak mej, ak men ko kiiō, ak men ko rej itok; otemjełok ami;
  - [23] Im kom an Kūraj; im Kūraj an Anij.
- [1Ko 4.1] Āindein armej en lõmñak kõn kõm, āinwõt ro korijeran Kūraj, im ri kõmñe men ko rettino an Anij.
- [2] A ijin rej kajitükini ri kõmñe, bwe ren lo an armej tiljek.
  - [3] A men in e kanooj dik ippa bwe komij ekajet eõ, ak kõn ekajet an armej: aet, I jab make ekajet eõ.
  - [4] [eoon in e jako ilo Bible kilmej – ukok eo ḡokta]
  - [5] Innäm komwin jab ekajet jabdewõt ḡokta jān iien, ñan iien Irooj itok, Eo e naaj kameramļok men ko reñojak an marok, im kaalikkar pepe in bōro ko; im iien eo nōbar e naaj ippān jabdewõt armej jān Anij.
  - [6] Im men kein, ro jatiō, I ar likūt ñan eõ kab Apollōs ilo naan ettino kõn kom; bwe komwin katak ilo kõmro men in jab ellā jān men ko emõj jeje; bwe ejjełok iaami en utiej būruen kõn juon armej ḡae bar juon.
  - [7] Bwe wõn ej kalijekļok eok? im ta eo ippam, im kwaar jab bōke? a eļaññe kwaar bōke, etke kwōj kõmmejäje āinwõt eļaññe kwaar jab bōk e?
  - [8] Kiiō kom mat, kiiō kom ḡweiie, kom ar irooj ke kõm jako: im emool I kõnaan bwe komwin irooj, bwe kõmin jimor irooj ippemi.
  - [9] Bwe, ij lõmñak, Anij e ar kwaļok kõm ri jelōk āliktata, āinwõt dien mej: bwe kõm men in alwōj ñan laļ, im ñan enjeļ rañ, im ñan armej rañ.
  - [10] □Kõm ri bwebwe kõn Kūraj, a kom mälötlöt ilo Kūraj; kõm ḡojoñø, a kom kajoor; kom utiej, a kõm ettā.
  - [11] Ñan awa in kõm kwōle, im maro, im keelwaan, im rej jekanunok kõm, im ejjełok jikõm;
  - [12] Im kõmij jerbal, im kõmanñan kõn peim: ke rej kajjurere kõm, kõmej jar; ke rej matõrtore kõm, kõmej kijenmej;
  - [13] Ke rej ruruwe kõm, kõm akweļap: rej kõmanñan kõm āinwõt menõknök in laļ, im kwōpej in men otemjej, aet ñan iien in.
  - [14] I jab jeje men kein bwe in keāliklik kom, a āinwõt ro nejiō jitõnbōro ij kauwe kom.
  - [15] Bwe meñe e naaj joñoul tōujin ami ri kaki ilo Kūraj, e jab elõñ jememi: bwe ilo Kūraj Jijej I ar keotak kom kõn gospel.
  - [16] Innäm ij akweļap ñan kom, bwe komwin ri kajjioñe ña.
  - [17] Kõn men in I ar jilkinwōj ñan kom Timote, eo nejiō jitõnbōro im etiljek ilo Irooj, eo e naaj kakeememej kom kõn ial ko aõ ilo Kūraj, āinwõt ij katakin ijo ko otemjej ilo jabdewõt eklejia.
  - [18] Kiiō jet re utiej būrueir, āinwõt I jāmin iwōj ñan kom.

- [19] A I naaj jarōbwoj ñan kom eJaññe ankilaan Irooj, im I naaj jelā, jab naan an ro utiej, a aer kajoor.
- [20] Bwe aelōñ in Anij e jab ilo naan, a ilo kajoor.
- [21] Ta eo kom kōñaan? in iwōj ñan kom kōñ kein deñłok ke, ak ilo yokwe, im ilo jetōb in ineem̄man?

JEPTA 5

- [1Ko 5.1] Emool ebuñbuñ bwe ewor Jōñ ippemi, im Jōñ ãinwōt e jab ippān ri pegan, bwe juon en lejān pâleen jemen.
- [2] Im e utiej bûruemi, im kom ar jab bûromjōj bwe en jako jān ippemi eo e ar kōñman men iñ.
- [3] Bwe emool ña, e jako ãnbwinniõ, a ij ippemi kōñ aõ, emōj aõ ekajete, ãinwōt ñe ij ippemi, eo ãindein an kōñman men iñ,
- [4] Ilo etan ad Irooj Jijej, ñe emōj ami jimor kweilq̄lq̄k, im aõ, ippān kajoor an Irooj Jijej,
- [5] Komwin ketak eo ãinwōt ñan Setan ñan kókkure kanniõkin, bwe an en mour ilo raan an Irooj Jijej.
- [6] Ami kōmmejāje e jab emman. Kom jab jelā ke bwe jidik leven ej leven aolepen iiõk eo?
- [7] Komwin karreoik kom jān leven eo emor bwe komwin juon iiõk ekāäl, im ãinwōt ejjełok ami leven. Bwe emōj katok kōñ men in kijoone eo ad, eo Kūraij.
- [8] Innām jān lale kwōjkwōj, jab kōñ leven eo emor, im jab kōñ leven in juunmaade im nana; a kōñ bred ar jab leven, bred in kwōjarjar im mool.
- [9] I ar jejewōj ilo letter eo aõ bwe komwin jab kōñmao ippān ro ri Jōñ;
- [10] □A I ar jab Jōmñak kōñ ri Jōñ an laj iñ, ak ippān ri ankoñak im ri kowadoñ, ak ippān ri kabuñ ñan ekjab; bwe elaññe ãindein, emman komwin ilok jān laj:
- [11] A eñin I ar jeje ñan kom bwe komwin jab kōñmao ippān juon armej elaññe ñaetan jemjein jemjaten im e ri Jōñ, ar ak ri ankoñak, ak ri kabuñ ñan ekjab, ak ri kajjirere, ak ri kadek, ak ri kowadoñ; emman jab mõññ ippān juon ãinwōt.
- [12] Bwe ta eo ippa bwe in ekajet ro ilikin? Kom jab ekajet ro rej pâd ilowan ke?
- [13] A ro rej pâd ilikin, Anij e naaj ekajet er. Komwin jolok leo enana jān ippemi.

JEPTA 6

- [1Ko 6.1] Jabdewōt iaami, ewor an akwââle ri turin, e peran in ilok ilo kien imaan mejan ro rem̄man ke?
- [2] Ak kom jab jelā ke bwe ro rem̄man re naaj ekajet laj? im elaññe kom naaj ekajet laj, kom patkake in ekajet men ko rediktata ke?
- [3] Kom jab jelā ke bwe je naaj ekajet enjel ro, im enañin ɻapłok men ko an mour iñ?
- [4] Innām elaññe ewor ami ekajet kōñ men ko an mour iñ, komij liküt ke ro jekdøñ ilo eklejia bwe ren ekajet kaki?
- [5] Ij ba men iñ bwe in keâliklik kom. Emool ke re ban lo juon ri mâlõtlõt eolõpemi, eo e naaj maroñ in ekajet ikõtaan ro jein im jaten?

- [6] A ro jemjein jemjaten rej akwāāle doon ilo kien, im men iŋ imaan ro re jab tōmak.
- [7] Innām e bōd otem bōd ippemi, bwe komij akwāāle doon ilo kien. Etke e jab em̄man ippemi bwe kom̄win jorrāān? etke e jab em̄man ippemi bwe ren bōk men ko ami ilo ḡoṇ?
- [8] A komij kejorrāān, im bōk ilo ḡoṇ, im men iŋ ñan ro jeimi im jatōmi.
- [9] Ak kom jab jeļā ke bwe ro re jab wānōk re jāmin bōk aer jolōt aelōn in Anij? Kom̄win jab bōd; ejjelok ri lōn, ak ri kabuñ ñan ekjab, ak ri lejān, ak ri ejej, ak ri Sodōm,
- [10] □Ak ri kōq, ak ri ankoṇak, ak ri kadek, ak ri kajjirere, ak ri kowadoñ, e naaj bōk an jolōt aelōn in Anij.
- [11] Im jet iaami kar āierwōt: a em̄oj kwaļe kom, a em̄oj kokwōjarjar kom, a em̄oj kowānōk kom ilo etan Irooj Jijej Kūraij, im ilo Jetōb ñon ad Anij.
- [12] Men otemjej re mālim ñan eō, a jab men otemjej rej kakajooror. Men otemjej re mālim ñan eō, a jāmin kōttāik eō ilo maroñ an jabdewōt.
- [13] Ekkan ko ñan loje, im loje ñan ekkan ko: a Anij e naaj kokkure e im er. A ānbwin e jab ñan lōn, a ñan Irooj; im Irooj ñan ānbwin.
- [14] Aet, im Anij e ar kajerkakpeje Irooj, im E naaj barāinwōt kejerkakbiji kōj kōn kajoor eo An.
- [15] Kom jab jeļā ke bwe ānbwinemi raan Kūraij? innām in bōkļok ke raan Kūraij im kōm̄mane raan kōrā ekijoñ? En jab eñin.
- [16] Ak kom jab jeļā ke bwe eo ej koba ippān kōrā ekijoñ e juon wōt ānbwinneir? bwe Ej ba, Ruo re naaj juon wōt kanniōk.
- [17] A eo ej koba ippān Irooj rejro juon jetōb.
- [18] Kom̄win ko jān lōn. Jabdewōt jerōwiwi an armej kōm̄man, e ālikin ānbwinnen; a eo ej lōn ej make jerōwiwi ḡae ānbwinnen.
- [19] Ak kom jab jeļā ke bwe ānbwinemi tempel an Jetōb Kwōjarjar eo Ej ilo kom, Eo ippemi jān Anij? Im kom jab ami make;
- [20] Bwe em̄oj wiaik kom kōn juon oñān: innām kom̄win kaiboojoj Anij ilo ānbwinnemi.

JEPTA 7

- [1Ko 7.1] Kiiō kōn men ko kom ar jeje kaki: em̄man ñan armej bwe en jab uññūr kōrā.
- [2] Ijoke, kōn lōn ko, jabdewōt em̄maan en ippān lio pāleen, im jabdewōt kōrā en ippān leo pāleen.
- [3] Leo en leļok men eo ekkar ñan lio pāleen: im barāinwōt lio ñan leo pāleen.
- [4] Ejjelok an lio make maroñ ioon ānbwinnen, a leo pāleen: im āindein leo ejjelok an make maroñ ioon ānbwinen, a lio pāleen.
- [5] Kom̄win jab ālikinjepjep doon, elāññe e jab ilo juon iien im būruemi wōt juon, bwe kom̄win leļok kom ñan jar; im bar pād ippān doon, bwe Setan en jab kapo kom kōn ami ḡoṇjō.
- [6] A ij ba men iŋ āinwōt kamālim, im jab āinwōt kaiñi.

- [7] A I kõñaan bwe armej otemjej ren ãinwõt ña. A jabdewõt armej ej bõk men in letok eo an jän Anij, juon ãindein, im bar juon ãin juon.
- [8] Innäm ij ba ñan ro re jañin pâlele, kab ro ejako pâleir, Em̄man eļaññe rej pãd im ãinwõt ña.
- [9] A eļaññe re jab maroñ make iaer, ren pâlele: bwe em̄man ñe rej pâlele jän ñe rej urur.
- [10] □Im ñan ro em̄oj aer pâlele ij karoñ, jab ña, a Irooj, Lio en jab jepel jän leo pâleen
- [11] (A eļaññe ej jepel, en pãd wõt im jab bar pâlele, ak en bar yokwe leo pâleen); im leo en jab ilõk jän lio pâleen.
- [12] A ñan ro jet ña ij ba, jab Irooj: Eļaññe juon iaan jemjein jemjaten ewor pâleen eo e jab tõmak, im lio e mõñõñõ in jokwe ippän, leo en jab ilõk jän lio pâleen.
- [13] Im kõrã eo ewor pâleen, im e jab tõmak, im leo em̄õñõñõ in jokwe ippän, lio en jab ilõk jän leo pâleen.
- [14] Bwe leo e jab tõmak kokwõjarjar e kõn lio pâleen, im lio e jab tõmak kokwõjarjar e kõn leo pâleen: eļaññe jab ãindein ro nejemi re jab erreo; a kiiõ re kwõjarjar.
- [15] A eļaññe eo e jab tõmak ej ilõk, en ilõk. Juon iaan jemjein jemjaten maan ak kõrã eijełok lukjen ñe ãin deiñ: a Anij e ar kûr kõj ilo aenõñman.
- [16] Bwe ekõjkan am̄ jelā, O kõrã, eļaññe kwõ naaj lõmoøren leo pâliom? ak ekõjkan am̄ jelā, O maan, eļaññe kwõ naaj lõmoøren lio pâliom?
- [17] A ãinwõt Irooj e ar kajulõk ñan jabdewõt armej, im ãinwõt Anij e ar kûr jabdewõt, ãindein en etal. Ñindein ij kaiñ ilo eklejia otemjej.
- [18] Ar kûr juon armej e ri mwijmwij ke? en jab erom jabmwijmwij. Ar kûr juon ilo jabmwijmwij ke? en jab mwijmwij.
- [19] mwijmwij e jatokjän, im jabmwijmwij e jatokjän; a kõjparok kein ko an Anij.
- [20] Jabdewõt armej en pãd wõt ilo jerbal eo ar kûr e ilowan.
- [21] Ar kûr eok ke ri kamakoko? en jab men in limam̄. A eļaññe kwõj maroñ in anemkwõjam̄, em̄man kõññman ãinwõt.
- [22] Bwe ri kamakoko eo em̄oj kûr e ilo Irooj, e ri anemkwõjan Irooj: barãinwõt ri anemkwõjan eo em̄oj kûr e, e korijeran Kûraij.
- [23] Em̄oj wiaik kom kõn juon oñän, komwin jab karijeran armej.
- [24] Ro jatiõ, jabdewõt armej, ilo men eo em̄oj kûr e ilowan, ilo men in en pãd wõt ippän Anij.
- [25] Kiiõ kõn bõjin ro, Irooj e ar jab karoñ eõ: a ij lewõj aõ pepe, ãinwõt juon I ar bõk jouj jän Irooj bwe in tiljek.
- [26] Innäm ij Jõmñak em̄man men in kõn jorrääñ in ipped, aet, em̄man ñan armej bwe en pãd wõt ãindein.
- [27] Kwõ iio ke ippän kõrã? kwõn jab pukot jeltõm: kwõ mejaļ ke jän kõrã? kwõn jab pukot juon kõrã.
- [28] A eļaññe kwõj pâlele, kwaar jab jeröwiwi; im eļaññe juon bõjin ej pâlele, e ar jab jeröwiwi. Ijoke ro ãierwõt e naaj ewor eñtaan ippaer ilo kanniõk: im I kõñaan tûriamokake kom.

- [29] A ij ba men in, ro jatiō, e kadu iien jān kiiō, bwe ro ewor kōrā pāleir ren āinwōt ñe ejjeļok ippaer;
- [30] Im ro rej jañ ren āinwōt re jab jañ; im ro rej lañlōñ ren āinwōt re jab lañlōñ; im ro rej wiaik ren āinwōt ñe ejjeļok ippaer;
- [31] Im ro rej jerbale lał in, ren āinwōt re jab kanooj jerbale: bwe wāween lał in e jakolök.
- [32] A I kōnaan bwe en ejjeļok men in kabōd kom. Leo e jab pālele e bwiren lale men ko an Irooj, ekōjkan an kabuñbūruen Irooj:
- [33] A leo e pālele e bwiren lale men ko an lał, ekōjkan an kabuñbūruen lio pāleen.
- [34] Im kōrā eo e pālele āinjuon jān bōjin eo. Lio e jab pālele e bweren lale men ko an Irooj, bwe en kwōjarjar ilo ānbwinnini im ilo an; a lio e pālele e bwiren lale men ko an lał, ekōjkan en kabuñbūruen leo pāleen.
- [35] Im ij kōnomo men in bwe in kakajooror kom; jab bwe in liktoik kom, a kōn men eo ekar, im bwe kom̄win jerbal ñan Irooj im ejjeļok men in kabōd.
- [36] A eļaññe juon armej ej lōmṇak e jab em̄man an kōm̄man ñan bōjin eo nejin, ñe lio e torbel, im men in wōt em̄man, en kōm̄man men eo e kōnaan, e jab jerōwiwi; ren pālele.
- [37] Ijoke eo ej jutak pen ilo būruen, im ejjeļok men in kabōd e, a ewor an maroñ ioon ankilaan, im e ar pepe ilo būruen bwe en kōjparok bōjin eo nejin, ej kōm̄man em̄man.
- [38] Āindein eo ej leļok bōjin eo ilo pālele ej kōm̄man em̄man; im eo e jab leļok lio ilo pālele em̄manļok an kōm̄man.
- [39] Kōrā ej ellok toõn an mour leo pāleen; a eļaññe leo pāleen e mej, e mejaļ bwe en pāleek leo e kōnaan; ilo Irooj wōt.
- [40] A e mōñōñō eļaññe ej pād wōt, ilo aō pepe: im ij lōmṇak bwe barāinwōt Jetōb õn Anij ba.

JEPTA 8

- [1Ko 8.1] Kiiō kein men in katok ñan ekjab ko, je jelā bwe ewor jelā ipped otemjej. Jeļā ej koutiej bōro, a yokwe ej kalōk.
- [2] Eļaññe jabdewōt armej ej lōmṇak e jelā jabdewōt, e jañin jelā āinwōt en kar jelā.
- [3] A eļaññe jabdewōt armej ej yokwe Anij, Anij e jelā e.
- [4] Innām kōn mōñā men ko em̄oj leļok ñan ekjab ko ilo katok, je jelā bwe ekjab e jekdqon ilo lał, im bwe ejjeļok anij a Juon wōt.
- [5] Bwe meñe ewor rej ḥaetaer anij rañ, eļaññe i lañ ak i lał; āinwōt elōñ anij, im elōñ irooj;
- [6] A ipped juon Anij, Jemed, jān E men ko otemjeļok, im kōj ilo E; im juon Irooj, Jijej Kūraij, kōn E men ko otemjeļok, im kōj kōn E.
- [7] A jelā in e jab ippān armej otemjej; a jet, kōn aer minene kōn ekjab ñan iien in, rej mōñā āinwōt men in katok ñan ekjab; im kananaik aer bōklōkōt em̄ojñō.
- [8] A ekkan e jāmin kalijekļok kōj im̄aan mejan Anij: bwe eļaññe je jab mōñā je jab nanaļok; ak eļaññe jej mōñā je jab em̄manļok.

- [9] A komwin lale bwe maroñ in ami en jab ɿøkatip ñan ro remõjño.
- [10] □Bwe eļaññe juon armej ej lo eok, kweo kwō jelā, jibadek im ɿõñā ilo tempel in ekjab, bõklõkõt an ɿeo emõjño e jãmin peran in ɿõñā men ko, men in joortak ñan ekjab ke?
- [11] Bwe kõn am̄ jelā, e jako ri ɿõjño, jemjein jemjaten eo Kūraij e ar mej kõn e.
- [12] A ñe āindein ami jerowiwi ɿae jemjein jemjaten im kakinejnej aer bõklõkõt emõjño, komij jerowiwi ɿae Kūraij.
- [13] Innām, eļaññe ɿõñā ej ɿøkatipe jeiõ im jatiõ, I jãmin ɿõñā kanniõk indeeo, bwe in jab ɿøkatipe jeiõ im jatiõ.

JEPTA 9

- [1Ko 9.1] Ña I jab anemkwõjaõ? I jab ri jelõk ke? I ar jab lo Jijej ad Irooj ke? kom jab aõ jerbal ilo Irooj ke?
- [2] Eļaññe I jab ri jelõk ñan ro jet, a emool ña juon ñan kom: bwe kom sil an aõ ri jelõk ilo Irooj.
- [3] Aõ naan in uwaak ñan ro rej kajjitük in eõ eñin.
- [4] E jab mälim ke ñan kõm bwe komwin ɿõñā im idaak?
- [5] E jab mälim ke ñan kõm bwe kõmin tõl ɿok ippemlõk pâleem ri tõmak, im āinwõt ri jelõk ro jet, im lõmaro jaten Irooj, im Sipas?
- [6] Ak ña wõt kab Barnebas, e jab mälim ke ñan kõmro bwe kõmin jab jerbal?
- [7] Wõn ej ilen tarinæe jabdewõt iien im e make kõmman kapjeran? Wõn ej kalbwin bwil in grep, im e jab ɿõñā jän leen? wõn ej naajdik bwijin kidu rawie, im e jab ɿõñā jän milik in bwij eo?
- [8] Ij kõnono men kein āinwõt armej ke? ak kien e jab barainwõt ba men kein ke?
- [9] Bwe ilo kien Moses emõj jeje, Kwõn jab pinej lõnin kau komaan ej jujuuri korn. Anij ej lale kau,
- [10] □Ak ñan kõj wõt ej ba ke? Aet ñan kõj emõj jeje, bwe eo ej plau em̄man en plau ilo kõjatdikdik, im ri deñlõke korn en deñlõke ilo kõjatdikdik in bõk kõj eo an.
- [11] Eļaññe kõm ar jeor ñan kom men ko an Jetõb, men in elap ke eļaññe kõmij ɿadlõd ilo ami men in kanniõk?
- [12] Eļaññe ro jet ewor aer maroñ iomi, e jab ɿaplõk ippem ke? Ijoke kõm ar jab kõmman ilo maroñ in; a kõm eñtaan kake men ko otemjej bwe kõmin jab karumwjj gospel an Kūraij.
- [13] Kom jaje ke bwe ro rej jerbal kõn men ko rokwõjarjar rej ɿõñā jän tempel, im ro rej jerbal iturin lokatok rej bõk aer kõj ippân lokatok eo?
- [14] Āindein Irooj e ar liküt bwe ro rej kwalõk gospel ren mour jän gospel.
- [15] A I ar jab kõmman kõn men kein: im I jab jeje men kein bwe en kõmman āinwõt ñan eõ: bwe em̄man ñan eõ bwe in mej, jän bwe jabdewõt en kajettokjän unin aõ kõmmejäje.
- [16] Bwe eļaññe ij kwalõk gospel, ejjelõk ippa bwe in kõmmejäje kake; bwe men in e reelel ilo bûruõ, bwe Wo ñan eõ eļaññe I jab kwalõk gospel.

- [17] Bwe eļaññe I jilikiie in kōmman men iñ, ewor aõ jinōkjeej: a eļaññe I makoko, juon jerbal in kōmñe letok ñan eõ.
- [18] Innām ta jinōkjeej eo aõ? bwe, ke ij kwałok gospel, in kōmman gospel ejjełok onān, bwe in jab kanooj kwałok aõ maroñ ilo gospel.
- [19] Bwe meñe ij anemkwōjaõ jān armej otemjej, I ar make ri karijeran otemjej, bwe en lōñłok aõ jibadek er.
- [20] Im I ar āinwōt ri Ju ñan ri Ju ro, bwe in jibadek ri Ju; ñan ro iumwin kien, āinwōt iumwin kien, meñe I jab iumwin kien, bwe in jibadek ro rej pād iumwin kien;
- [21] Ñan ro ejjełok kien ippaer, āinwōt ejjełok kien ippa, ke I jab anemkwojaõ jān kien Anij, a iumwin kien Kūraij, bwe in jibadek ro ejjełok kien ippaer.
- [22] Ñan ro re mōjñø ña ij mōjñø, bwe in jibadek ro re mōjñø. Ña men otemjej ñan armej otemjej bwe kõn otemjej in lomqoren jet.
- [23] A men otemjej ij kōmman kõn gospel, bwe in ri bõk mōttan eo ippān ro jet.
- [24] Kom jab jelā ke bwe ro rej ettõr ilo iäekwōj, er otemjej rej ettõr a juon wõt ej bõk mejānkajjik? Komwin ettõr āinwōt bwe komwin tōprak.
- [25] Im jabdewōt armej eo ej iäekwōj kõn mejānkajjik e jatõr ilo men otemjej. Er rej kōmman men iñ bwe ren jibadek rojenbõr e ñor mōkaj; a kõj eo e jāmin ñor.
- [26] Innām āindein ña ij ettõr, jab āinwōt I toñoñ; āindein ij jekanunõk, im jab āinwōt deñłok kõto:
- [27] A ij jekanunõk ānbwinniõ, im kamakokoik e, bwe ilo jabdewōt, mōjen aõ kwałok gospel ñan ro jet, ña in jab jako.

JEPTA 10

- [1Ko 10.1] Bwe I jab kõñaan bwe komwin jaje, ro jatiõ, ekõjkan ro jīm̄maam raar pād iumwin kõdõ, im er otemjej raar ellā jān ilujen loñalo;
- [2] Im er otemjej raar peptaij ñan Moses ilo kõdõ eo im ilo loñalo;
- [3] Im er otemjej raar mōñā kan in jetõb wāween wõt juon;
- [4] Im er otemjej raar idaak limen jetõb wāween wõt juon; bwe raar idaak jān Ejmaan e jetõb im E ar joor er: im Ejmaan eo Kūraij.
- [5] A ippān elõñ iaer Anij e ar jab buñbūruen: bwe ar kókkure er ilo ãne jeñaden.
- [6] Ak men kein joñak ñan kõj, bwe jān jab ankoñak men ko renana, im āinwōt er raar ankwoñaki.
- [7] Im komwin jab kabuñ ñan ekjab āinwōt jet iaer: āinwōt emōj jeje, Armej raar jijet in mōñā im idaak, im juten kuri.
- [8] Im jān jab Jōñ, āinwōt jet iaer raar Jōñ, im mej ilo juon raan roñoul im jilu tōjin.
- [9] Im jen jab kõjake Irooj, āinwōt jet iaer raar kõjake, im re jako kõn jedpānit ko.
- [10] Im komwin jab wanõketak, āinwōt jet iaer raar wanõketak, im re jako kõn ri kókkure eo.
- [11] A men kein raar walok ippaer ñan joñak; im emōj je er naan in kauwe kõj, kõjeo iien ko älktata raar itok ioed.
- [12] Kõn men iñ, eo ej Jōmñak ej jutak, en lale bwe en jab buñ.

- [13] Ejjeļok men in kapo e ar bōk kom, a eo armej rej maroñe: a Anij e tiljek, im E jāmin likūt bwe ren kapo kom eļap jān ami maroñ; a ilo men in kapo E naaj kōm̄man ial in ko, bwe kom̄win maroñe.
- [14] Kōn men iŋ, kom jitōnbōro ippa, kom̄win ko jān kabuñ ñan ekjab ko.
- [15] Ij kōnono āinwōt ñan ri mālōtlōt; kom̄win ĥom̄nak kōn men eo ij ba.
- [16] Kab in jerammōn, eo kōmij jare, e jab kōm̄mao in bōtōktōkin Kūraiñ ke? Bred eo kōm ruje, e jab kōm̄mao in ānbwinnen Kūraiñ e?
- [17] Bwe kōj jelōñ jej juon bred, juon ānbwin: bwe kōj otemjej bōk mōttan bred wōt juon.
- [18] Lale ri Israel rej ilo kanniñk: ro rej mōñā men in joortak ko re jab ri kōm̄mao in lokatok ke?
- [19] Innām ta eo ij ba? bwe men in joortak ñan ekjab e jab jekdōqon ke? ak bwe ekjab e jab jekdōqon ke?
- [20] A ij ba, bwe men ko ri pegan rej katok kaki rej katok ñan tīmoñ rañ, im jab ñan Anij: im I jab kōnaan bwe kom̄win kōm̄mao ippān tīmoñ rañ.
- [21] Kom jab maroñ in idaak kab in Irooj, im kab in tīmoñ rañ; kom jab maroñ in mōñā jān tebōl an Irooj, im jān tebōl in tīmoñ rañ.
- [22] Ak jej kaillu Irooj ke? Je kajoor jān E ke?
- [23] Men otemjej remālim; a jab men otemjej rej kakajooror. Men otemjej remālim; a jab men otemjej rej kalōk.
- [24] Ejjeļok armej en kapukōt men eo ej jipañ e make, a men eo ej jipañ ri turin.
- [25] Men eo jabdewōt rej wiakake ilo jikin wia kanniñk, kom̄win mōñā, im jab kajjitōk kake kōn bōklōkōt;
- [26] Bwe lał an Irooj, kab men ko ej obrak kaki.
- [27] Elāññe juon iaan ro re jab tōmak ej jiroñ kom kōn kwōjkwōj, im kom kōnaan ilōk; men eo jabdewōt rej likūt iŋaami kom̄win mōñā, im jab kajjitōk kake kōn bōklōkōt.
- [28] A elāññe juon armej ej ba ñan kom, Emōj katok kōn men iŋ, kom̄win jab mōñā, kōn eo e ar bakajien, im kōn bōklōkōt:
- [29] Bōklōkōt, ij ba, e jab am, a an eo juon; bwe etke ekajet anemkwōjaō kōn bōklōkōt an bar juon?
- [30] Elāññe ña ij bōk kijeo aō kōn jouj, etke rej kōnono nana kōn eō kōn men eo ij kam̄moolol kake?
- [31] Innām elāññe komij mōñā ak idaak ak kōm̄man jabdewōt, kom̄win kōm̄man men otemjej ñan aiboojoj an Anij.
- [32] Kom̄win jab ĥōkatipi ri Ju, ak ri Grik, ak eklejia an Anij;
- [33] Āinwōt ña ij kabuñbūruen ro otemjej ilo men otemjej, im jab pukot aō men in kakajooror, a an ro relōñ bwe ren mour.

- [2] A ij nōbar kom, ro jatiō, bwe komij keememej eō ilo men otemjej, im dāpij katak ko, āinwōt I ar lewōj ñan kom.
- [3] A I kōnaan bwe kom̄win jelā bwe bōran jabdewōt ṣaan Kūraiij; im bōran kōrā ṣaan; im bōran Kūraiij Anij.
- [4] Jabdewōt em̄maan ej jar ak rūkaanij, im e libubu, ej kajook bōran.
- [5] A jabdewōt kōrā ej jar ak rūkaanij, im e jab libubu bōran, ej kajook bōran: bwe men eo āinwōt elāññe eāl bōran.
- [6] Bwe elāññe kōrā e jab libubu, en barāinwōt ḡwijbar: a elāññe men in jook ñan kōrā bwe en ḡwijbar ak eāl bōran, en libubu.
- [7] Bwe em̄ool ṣaan en jab kalbubu bōran, bwe e āin im aiboojoj an Anij: a kōrā e aiboojoj an ṣaan.
- [8] Bwe ṣaan e jab jān kōrā; a kōrā jān ṣaan.
- [9] Bwe barāinwōt ar jab kōm̄anman ṣaan ñan kōrā, a kōrā ñan ṣaan.
- [10] Kōn men iŋ em̄man en wor kakōllēn kajoor ioon bōran kōrā kōn enjeļ raŋ.
- [11] Ijoke kōrā e jab jepel jān ṣaan, ak ṣaan jepel jān kōrā, ilo Irooj.
- [12] Bwe āinwōt kōrā e jān ṣaan, barāinwōt ṣaan kōn kōrā; a men otemjej jān Anij.
- [13] Kom̄win ekajet ḡmōk ippemi: ekkar ke bwe kōrā en jar ñan Anij im e jab libubu bōran?
- [14] E jab make alikkar ñan kom ke, bwe elāññe juon em̄maan e aitok kooļan bōran, e men in kajok e?
- [15] A elāññe e aitok kooļan bōran juon kōrā, e men in kaiboojoj e: bwe em̄ōj leļok kooļan bōran ñan e men in kalbubu.
- [16] A elāññe jabdewōt armej e kōnaan akwāäl, ejjeļok ḡmanit āinwōt ippem, im ejjeļok ippān eklejia ko an Anij.
- [17] A ilo aō jiroñ kom men iŋ, I jab nōbar kom, bwe komij kweilōklōk jab kōn em̄manļok a kōn nanaļok.
- [18] Bwe ḡmokta jān men otemjej, ke kom̄win kweilōklōk ilo eklejia ij roñ bwe ewor limōjñōnu ippemi, im I nañin tōmak e.
- [19] Bwe em̄man barāinwōt en ewor kiojaljal ippemi, bwe ro lejokmen ren alikkar ippemi.
- [20] Innām ñe komij jimor kweilōklōk ilo juon jikin, kom jab maroñ in ḡmōñā kejota an Irooj:
- [21] Bwe ilo ami ḡmōñā, jabdewōt ej bōk ḡmokta kejota eo an; im juon e kwōle, im bar juon e kadek.
- [22] Ta? e jab wor ke mo ko iŋwemi bwe kom̄win ḡmōñā im idaak ie? ak komij kajekdōn eklejia an Anij ke, im kajook ro ejjeļok ippān? Ta eo in ba ñan kom? in nōbar kom ilo men iŋ ke? I jab nōbar kom.
- [23] Bwe I ar bōk jān Irooj men eo I ar barāinwōt lewōj ñan kom, Bwe Irooj Jijej boñ eo ar ketak E, E ar bōk bred;
- [24] Im ke em̄ōj An jar, Ej ruje, im ba, Eñin ānbwinniō ej ñan kom: kom̄win kōm̄man men iŋ ilo ememej Eō.

- [25] Im ãindein barãinwõt Ej bõk kab, ãlikin kejota, im ba, Kab in kallimur eo ekãäl ilo bõtõktõkiõ: komwin kõmman men in, iien otemjej komij idaak e, ilo ememej Eõ.
- [26] Bwe iien otemjej komij mõñä bred in, im idaak kab in, komij kwalõk mej an Irooj ñan iien eo Ej itok.
- [27] Kõn men in jabdewõt eo, e jab jîmwe an mõñä bred ak idaak kab an Irooj, ewor ruõn kõn ãnbwinnen im bõtõktõkin Irooj.
- [28] A armej en mälejjoñ mõk bûruen, im ãindein en mõñä bred in, im idaak kab in.
- [29] Bwe eo ej mõñä im idaak, ej mõñä im idaak liaaklõk ñan e, elãññe e jab kile ãnbwinnen.
- [30] Kõn men in elõñ re mõjño im nañinmej ippemi, im elõñ rej kiki.
- [31] A elãññe e kar emõj ad make jelã kajjied, jãmin kar ekajet kõj.
- [32] A ke ekajet kõj, Irooj ej kajeik kõj, bwe ren jab liaaklõk kõj ippân la].
- [33] Kõn men in, ro jatiõ, ñe komij kweilõklõk in mõñä, komwin kattar doon.
- [34] Elãññe juon armej e kwôle, en mõñä i mweo imõn; bwe komwin jab kweilõklõk ñan liaaklõk. Im men ko jet I naaj kajîmwe ñe ij iwõj.

JEPTA 12

- [1Ko 12.1] Kiiõ kõn men ko an Jetõb letok, ro jatiõ, I jab kõñaan bwe komwin jaje.
- [2] Kom jelã, ke kom ar ri pegan, kom ar ïoor ïok ekjab re ban kõnono, ãinwõt ar tõl kom.
- [3] Kõn men in ij kõjjelãik kom, bwe ejjełok armej ej kõnono kõn Jetõb õn Anij im ba, Anatema Jijej; im ejjełok e maroñ in ba, Jijej e Irooj, a kõn Jetõb Kwõjarjar.
- [4] Kiiõ men in letok ko re jab ãinwõt juon, a juon wõt Jetõb.
- [5] Im ewor kõmman ro re jab ãinwõt juon, a juon wõt Jetõb.
- [6] Im ewor jerbal ko re jab ãinwõt juon, a juon wõt Anij eo Ej jerbale men otemjej ilo otemjej.
- [7] A emõj lełok ñan jabdewõt armej an Jetõb wałok bwe en make kakajooror kake.
- [8] Bwe ñan juon ar lełok kõn Jetõb naan in mälõtlõt; ñan bar juon naan in jelã, ekar ñan Jetõb eo;
- [9] Im ñan bar juon tõmak, ilo Jetõb eo; im ñan bar juon kõbõkõkõk ko ilo juon wõt Jetõb;
- [10] □Im ñan bar juon kõmanman men in bwilõn ko; im ñan bar juon rûkaanij ko; im ñan bar juon kile jetõb rañ; im ñan bar juon kõnono kõn lo ko; im ñan bar juon kamejeleik lo ko:
- [11] A juon E juon wõt Jetõb ej jerbale men kein otemjej, im ajej ñan jabdewõt armej ãinwõt E kõñaan.
- [12] Bwe ãinwõt ãnbwin e juon wõt, im elõñ raan, a aolepen raan ãnbwin meñe relõñ rej juon wõt ãnbwin; ãindein barãinwõt Kûraiij.
- [13] Bwe ilo juon Jetõb emõj peptaij kõj ilo juon ãnbwin, elãññe kõj ri Ju ak ri Grik, elãññe kõj ri kamakoko ak ri anemkwõjad; im emõj kaidaak kõj otemjej kõn juon Jetõb.

- [14] Bwe ãnbwin e jab juon ra, a elõn.
- [15] Elaññe ne e naaj ba, Bwe I jab pã I jab mõttan ãnbwin; e jab mool e jab mõttan ãnbwin.
- [16] Im elaññe lojiliñ e naaj ba, Bwe I jab mej, I jab mõttan ãnbwin; e jab mool e jab mõttan ãnbwin.
- [17] Elaññe aolepen ãnbwin mej, ewi roñjake? Elaññe aolepen roñjake, ewi käätet?
- [18] A kiiõ Anij e ar liküt ra ko, er otemjelok ilo ãnbwin, ãinwõt E buñbüruen kake.
- [19] A elaññe er otemjej juon ra, ewi ãnbwin?
- [20] A kiiõ elõn ra, a juon ãnbwin.
- [21] Im mej e jab maroñ in ba ñan pã, Ejjełok aõ aikuj eok: ak baräinwõt bar ñan ne, Ejjełok aõ aikuj eok.
- [22] A, elaplök raan ãnbwin, ko ãinwõt re mõjño emman ren jab jako;
- [23] Im raan ãnbwin, ko jej lõmñak edikłok aer aiboojoj, jej koorłok aer aiboojoj; im raar re jab wõj elaplök aer wõj;
- [24] Bwe raar rewuj re jab aikuj: a Anij e ar kobaik ãnbwin, im lełok elaplök aiboojoj ñan ra eo ej aikuj;
- [25] Bwe en ejjełok kiojaljal ilo ãnbwin, a bwe ra ko otemjej ren jimor kõjparok doon.
- [26] Im ñe juon ra ej eñtaan, ra ko otemjej rej eñtaan ippän; ak ñe juon ra e aiboojoj, ra ko otemjej rej lañlõñ ippän.
- [27] Kiiõ kom ãnbwinnen Kûraj, im ra ko ilo kajju raan.
- [28] Im Anij e ar liküt jet ilo eklejia, mokta ri jelok, kein ka ruo ri kanaan, kein ka jilu ri kaki, innäm men in bwilõñ ko, innäm kõbõkõkõk ko, jipañ ko, kaiñ ko, kõnono kõn lo ko.
- [29] Ro otemjej ri jelok ke? ro otemjej ri kanaan ke? ro otemjej ri kaki ke? ro otemjej ri kõmman men in bwilõñ ko ke?
- [30] Ro otemjej rej kõbõkõkõk ke? ro otemjej rej kõnono kõn lo ko ke? ro otemjej rej kamejeleik ke?
- [31] A komwin kanooj kõnaan men in letok ko remmantata. Im ij kwałok ñan kom ial eo emmanłok.

JEPTA 13

- [1 Ko 13.1] Elaññe ij kõnono kõn lo ko an armej im enjeł, a yokwe e jab ippa, emõj aõ erom jinibõr e tõñtõñ, ak aje e dibukbuk.
- [2] Im elaññe ewor ippa bwe in rûkaanij, im I jełä men ko rettino otemjej, kab mälötlöt otemjej; im elaññe tõmak otemjej ippa, bwe in kõm̄maküt tol ko, a yokwe e jab ippa, ña jekdøgn.
- [3] Im elaññe ij deepłok men ko mweiõ otemjej in naajdik ri jeramõl, im elaññe ij lełok ãnbwinniõ bwe ren tile, a yokwe e jab ippa, ejjełok an kakajooror eõ.
- [4] Yokwe ej meanwõd, im e jouj; yokwe e jab juunmaad; yokwe e jab make kõmmejäje, e jab juwa;
- [5] E jab kõm̄man men ko jakkar, e jab kapukõt men ko an, re jab kaillu e, e jab lõmñak nana;

- [6] Ke jab lañlõn ilo jerowiwi, a e mõñõñõ kake mool;
- [7] Ej kijenmej ilo men otemjej, ej tõmak men otemjej, ej kõjatdikdik e kõn men otemjej, ej niknik ilo men otemjej.
- [8] Yokwe e jãmin jako: a eñaññe ewor rûkaanij ko, re naaj lot; ak eñaññe ewor lo ko, re naaj jemłok; ak eñaññe ewor jelã, e naaj jako.
- [9] Bwe je jelã jimattan, im jej rûkaanij ilo jimattan:
- [10] A ñe men eo iio ej itok, men eo jimattan e naaj lotłok.
- [11] Ke I ar ajri, I ar kõnono ãinwõt ajri, I ar jelã ãinwõt ajri, I ar lõmñak ãinwõt ajri: a kiiõ bwe I rûtto emõj aõ utuk men ko an ajri.
- [12] Bwe kiiõ jej lo ilo kapjer etnad; a ilo iien eo jelmae doon: kiiõ I jelã jimattan; a iien eo I naaj kanooj jelã ãinwõt rej bar kanooj jelã ña.
- [13] A kiiõ e pãd wõt tõmak, kõjatdikdik, im yokwe, men kein jilu; im eo elap iaer yokwe.

JEPTA 14

- [1Ko 14.1] Komwin ñoor lók yokwe; a kanooj kõnaan men in letok ko an Jetõb, a elaplók bwe komwin rûkaanij.
- [2] Bwe eo ej kõnono kõn juon lo e jab kõnono ñan armej, a ñan Anij; bwe ejjełok armej ej mejele kake; ijoke ilo Jetõb ej kõnono men ko rettino.
- [3] A eo ej rûkaanij ej kõnono ñan armej men in kalõk, im kauwe, im kaaenõmman.
- [4] Eo ej kõnono kõn juon lo ej make kalõk e; a eo ej rûkaanij ej kalõk eklejia.
- [5] Kiiõ I kõnaan bwe komwin otemjej kõnono kõn lo ko, a elaplók bwe komwin rûkaanij: im elap eo ej rûkaanij jän eo ej kõnono kõn lo ko, eñaññe e jab kamejeleik, bwe en kalõk eklejia.
- [6] A kiiõ, ro jatiõ, eñaññe ij iwõj ñan kom im kõnono kõn lo ko, ta eo I naaj kakajooror kom kake, eñaññe I jab kõnono ñan kom kõn revelesõn, ak kõn jelã, ak kõn rûkaanij, ak kõn katakin?
- [7] Äindein men ko re jab mour, im ewor ainikier, ñe paip ak arp, eñaññe re jab lełok ewor wâween ainikieir, ekõjkan jelã okõtõn rej kajañjañ kõn paip ak arp?
- [8] Bwe eñaññe jilel ej kwałok ainikien e jab alikkar, wõn e naaj kapoj ñan tariñae?
- [9] Äindein kom, eñaññe kom jab kõnono kõn lo naan E pidodo in mejele, ekõjkan jelã men eo komij kõnono kake? bwe kom naaj kõnono ñan kõto.
- [10] □Bõlen elõn wõt wâween ainikien ilo laj, im ejjełok iaer eo ejjełok râpełtan.
- [11] Innäm eñaññe I jaje râpełtan juon kajin naan, I naaj ruwamäejet ñan eo ej kõnono, im eo ej kõnono e naaj ruwamäejet ñan eõ.
- [12] Baräinwõt kom, bwe komij kanooj kapukõt men in letok an Jetõb, komwin pukot bwe ren orłok ñan kom ñan kalõk eklejia.
- [13] Kom men iŋ eo ej kõnono ilo juon lo, en jar bwe en maroñ in kamejeleik.
- [14] Bwe eñaññe ij jar ilo juon lo, aõ ej jar, a aõ lõlâtât e jab tokje.
- [15] Innäm e baj et? I naaj jar kõn jetõb, im I naaj baräinwõt jar kõn aõ lõlâtât: I naaj al kõn jetõb, im I naaj baräinwõt al kõn aõ lõlâtât.

- [16] Eļaññe āinjuon, ñe emőj am jar kōn am jetōb, eo ej pād ilo jikin armej waan, e naaj kōjkan an ba Amen ñan am kam̄moolol, ke e jab jelā men eo kwōj ba?
- [17] Em̄ool em̄man am kam̄moolol, a e jab kalōk eo juon.
- [18] Ij kam̄moolol Anij bwe ij kōnono kōn lo ko elap jān kom otemjej:
- [19] Ijoke, ilo eklejia, em̄man ippa bwe in kōnono ļalem naan kōn aō ļolātāt bwe in barāinwōt katakin ro jet, jān joñoul tōujin naan ilo juon lo.
- [20] Ro jatiō, kom̄win jab ajri ilo ļolātāt: a ilo juunmaade kom̄win niñniñ, a ilo ļolātāt kom̄win rūtto ro.
- [21] Ilo kien emőj jeje, Kōn armej in lo ko jet im kōn tien ko jet I naaj kōnono ñan armej rein; im āin deiñ re jāmin egoriñ Eō, Irooj ej ba.
- [22] Kōn men iñ lo ko rej juon kakōllē, jab ñan ro rej tōmak, a ñan ro re jab tōmak: a rūkaanij e jab ñan ro re jab tōmak a ñan ro rej tōmak.
- [23] Innām eļaññe aolepen eklejia rej kweilōklōk ilo juon jikin, im er otemjej rej kōnono kōn lo ko, im armej waan ak ro re jab tōmak rej deļoñtok, re jāmin ba kom wūdeakeak ke?
- [24] A eļaññe er otemjej rej rūkaanij, im ej deļoñ juon ri jab tōmak ak armej waan, e reel būruen kōn otemjej, im ro otemjej rej ekajete;
- [25] Men ko rettino an būruen rej walōk, im āindein e naaj buñpedo im kabuñ ñan Anij, im e naaj kōnnaan bwe em̄ool Anij ej eolōpemi.
- [26] Innām ekōjkan ro jatiō? ke kom̄win jīmor kweilōklōk, jabdewōt iaami ewor an sam, ewor an katak, ewor an revelesōn, ewor an lo, ewor an kameļeļeik. Kom̄win kōm̄man men otemjej ñan kalōk.
- [27] Eļaññe jabdewōt armej ej kōnono ilo juon lo, en karuo, ak jab elōñ jān jilu, im kõllaajrak; im juon en kameļeļeik.
- [28] A eļaññe ejjeļok ri kameļeļeik, en ikōñ ilo eklejia; im en make kōnono ñan e wōt, im ñan Anij.
- [29] Ri kanaan ren kōnono ruo ak jilu, im ro jet ren ekajete.
- [30] A eļaññe ewor revelesōn ñan bar juon ej jijet iturin, eo ḡokta en ikōñ.
- [31] Bwe kom otemjej maroñ in rūkaanij juon im juon, bwe otemjej ren katak, im otemjej ren aenōm̄man:
- [32] Im jetōb ro an ro ri kanaan rej pokake ri kanaan ro;
- [33] Bwe Anij e jab Anij in airuwaro, a in aenōm̄man; āinwōt ilo eklejia otemjej an ro rem̄man.
- [34] Kōrā ro ren kejeklōkjeñ ilo eklejia: bwe e jab mālim ñan er ren kōnono; a ren pokake, āinwōt kien ej barāinwōt ba.
- [35] Im eļaññe re kōnaan katak jabdewōt, ren kajitōk ippān lōm̄aro pāleir ilo ḡoko īmweir, bwe men in kajook ñe juon kōrā ej kōnono ilo eklejia.
- [36] Ekōjkan? naan in Anij e ar itok jān kom ke? ak e ar iwōj ñan kom wōt ke?
- [37] Eļaññe jabdewōt armej ej ļom̄nak e ri kanaan, ak e jān Jetōb, en jelā men ko ij jeje ñan kom bwe er kien Irooj.
- [38] A eļaññe jabdewōt armej e jaje, en jaje.

- [39] Kōn men in, ro jatiō, kom̄win kanooj kōnaan in rūkaanij, im jab bōbrae bwe ren kōnono kōn lo ko.
- [40] A ren kōm̄man men otemjejekkar im ilo laajrak.

JEPTA 15

- [1Ko 15.1] A Ij kōjjeļāik kom, ro jatiō, gospel eo I ar kwaļok ñan kom, eo kom ar bōke, im eo kom barāinwōt jutak kake,
- [2] Kōn e barāinwōt lōmořen kom; eļaňne komij dāpij naan ko I ar kwaļoki ñan kom, eļaňne e jab bōd ami tōmak.
- [3] Bwe I ar lewōj ñan kom ḡokta jān otemjej men eo I ar barāinwōt bōke, ekōjkan Kūraij e ar mej kōn jerōwiwi ko ad ekkar ñan Jeje ko;
- [4] Im ar kalbwin E, im E ar jerkakpeje ilo raan kein ka jilu ekkar ñan Jeje ko;
- [5] Im E ar weaaktok ñan Sipas; bar juon iien ñan ro joňoul im ruo;
- [6] Ālikin men iŋ E ar weaaktok ñan limabukwi men ro jemjein jemjaten ilo juon iien, elōñ iaer rej pād ñan rainin, a jet rej kiki;
- [7] Ālikin men iŋ E ar weaaktok ñan Jemes; ālikin men iŋ ñan ro ri jelōk otemjej;
- [8] Im āluktata, āinwōt, āinwōt ñan juon e ko, E ar barāinwōt weaaktok ñan eō.
- [9] Bwe ña ediktata iaan ri jelōk, im ij petkake bwe ren ḡaeta ri jelōk, bwe I ar matōrtōre eklejia an Anij.
- [10] □A kōn jouj an Anij, men ko ippa im āinwōt: im jouj eo An emōj letok ñan eō e jab jatokjān; a I ar jerbal eļap jān er otemjej: ijoke e jab ña, a jouj an Anij e ar pād ippa.
- [11] Innām eļaňne ña ak er, āindein kōmij kwaļok, im āindein kom ar tōmak.
- [12] Kiiō eļaňne kwaļok Kūraij bwe E ar jerkakpeje jān ro re mej, ekōjkan jet iaami rej ba bwe ejjeļok jerkakpeje an ro re mej?
- [13] A eļaňne ejjeļok jerkakpeje an ro re mej, Kūraij e ar jab jerkakpeje:
- [14] Im eļaňne Kūraij e ar jab jerkakpeje, innām am kwaļok jekdqon, im ami tōmak e barāinwōt jekdqon.
- [15] Aet, im kōm ri kōnnaan riab an Anij; bwe kōm ar kōnnaan kōn Anij bwe E ar kajerkakpeje Kūraij: Eo E ar jab kajerkakpeje E, eļaňne emool ro re mej re jab jerkakpeje.
- [16] Bwe eļaňne ro re mej re jab jerkakpeje, ar jab kajerkakpeje Kūraij:
- [17] Im eļaňne ar jab kajerkakpeje Kūraij, ami tōmak jettokjan; komij pād wōt ilo jerōwiwi ko ami.
- [18] Innām barāinwōt ro raar kiki ilo Kūraij re jako.
- [19] Eļaňne ilo mour iŋ wōt jej kōjatdikkid kōj ilo Kūraij, kōj armej in tūriamo iaan armej otemjej.
- [20] A kiiō emōj an Kūraij jerkakpeje jān ro re mej, leen ḡoktata iaan ro rej kiki.
- [21] Bwe āinwōt mej e ar itok kōn armej, barāinwōt kōn armej ej itok jerkakpeje an ro re mej.
- [22] Bwe āinwōt ilo Adam ro otemjej rej mej, āindein barāinwōt ilo Kūraij ro otemjej re naaj mour.

- [23] A armej otemjej rej jepkälön: Kūraij leen moktata; tokālik ro doon Kūraij, ñe ej itok.
- [24] Innām jemłökön, ñe Ej lełök aelōñ ñan Anij, aet, Jemen; ñe e naaj emőj An kalotłök kajoor otemjej an Irooj ran kab kieir im aer maroñ otemjej.
- [25] Bwe em̄man En Irooj ñan tōr eo emőj An likūt ro otemjej rej kōjdat E ium̄win neen.
- [26] Ri kōjdat āliktata im e naaj jako, mej.
- [27] Bwe, E ar kōttāik men otemjej ium̄win neen. A ke Ej ba, Emőj kōttāik men otemjej ñan E, e alikkar bwe E jab juon iaer, Eo e ar kōttāik men otemjej ñan E.
- [28] Im ñe emőj kōttāik men otemjej ñan E, iien eo Nejin e naaj barāinwōt make kōttāik E ñan Eo e ar kōttāik men otemjej ñan E, bwe Anij en otemjej ilo otemjej.
- [29] Eļaññe āinjuon ren et ro emőj peptaij er kōn ro re mej? Eļaññe ro re mej re jab jerkakpeje ñan jidik, etke rej peptaij kōn er?
- [30] Im etke jej barāinwōt pād im uwōta awa otemjej?
- [31] Ij ba kōn lañlōñ eo ippa kōn kom ilo Kūraij Jijej ad Irooj, ij mej raan otemjej.
- [32] Eļaññe āinwōt armej I ar ire ippān kidu rawia i Epesōs, ewi an kakajooror eō? Eļaññe ro re mej re jab jerkakpeje, jen mōñā im idaak, bwe ilju je mej.
- [33] Komwin jab bōd: kōm̄mao ko renana rej kakōt manit ko rem̄man.
- [34] Komwin ruj ñan wāñōk, im jab jerōwiwi; bwe ejjełök jelā Anij ippān jet: ij kōnono men in bwe in kajook kom.
- [35] A juon e naaj ba, Ekōjkan kejerkakpeje ro re mej? im ie āin ānbwin rej itok kake?
- [36] Kwe anāpāp, men eo kwōj jeor e jab eddek, eļaññe e jab mej:
- [37] Im men eo kwōj jeor e, kwōj jab jeor ānbwin e naaj an, a ine wōt, bōlen wit, ak juon iaan ko jet;
- [38] A Anij ej lełök ānbwinnen āinwōt E ar kōñaan, im ñan jabdewōt ine ānbwinnen.
- [39] Kanniōk otemjej e jab juon wōt kanniōk: a juon kanniōkin armej, im bar juon kanniōkin kidu, im bar juon kanniōkin bao, im bar juon kanniōkin ek.
- [40] Barāinwōt ewor ānbwin i lañ, im ewor ānbwin i la]: a aiboojoj an ko i lañ juon, im eo an ko i la] āin juon.
- [41] Juon aiboojoj an a], im bar juon aiboojoj an allōñ, im bar juon aiboojoj an iju kan; bwe juon iju e jab āinwōt bar juon iju ilo an aiboojoj.
- [42] Āindein barāinwōt jerkakpeje an ro re mej. Emőj jeor e ilo wabanban; ej jerkakpeje ilo jabwabōnbōn:
- [43] Emőj jeor e ilo ettoon: ej jerkakpeje ilo aiboojoj: emőj jeor e ilo mōjñō; ej jerkakpeje ilo kajoor:
- [44] Emőj jeor e ānbwinnen armej; ej jerkakpeje ānbwin e jetōb. Eļaññe ewor ānbwinnen armej, barāinwōt ewor e jetōb.
- [45] Āindein emőj jeje, Armej eo mokta Adam e ar armej emour. Adam eo ālik E jetōb in kemour.
- [46] Ijoke eo e jetōb e ar jab mokta, a eo ej armej; im tokālik eo e jetōb.
- [47] Armej eo mokta e jān la], ri la]: Armej eo kein ka ruo E jān lañ.
- [48] Āinwōt eo ri la], āindein ro ri la]: im āinwōt Eo ri lañ, āin deiñ ro ri lañ.

- [49] Im āinwōt jaar bōdañe wāween eo ri laj, barāinwōt je naaj bōdañe wāween Eo ri lañ.
- [50] Kiiō ij ba men iñ, ro jatiō, bwe kanniōk im bōtōktōk re jab maroñ bōk aer jolōt aelōñ in Anij: im wabanban e jab bōk an jolōt ilo jabwabōnbōn.
- [51] Lo, ij kōnnaanōk kom juon men eo ettino: jab kōj otemjej je naaj kiki, a kōj otemjej je naaj āinjuon,
- [52] Ilo būkkinkwōle, ilo rom, ilo jilel eo āliktata: bwe jilel e naaj jañ, im ro re mej re naaj jerkakpeje re jabwabōnbōn, im kōj je naaj erom āin juon.
- [53] Bwe em̄man wabanban iñ en kōṇak jabwabōnbōn, im mej iñ en kōṇak banmej.
- [54] A ñe em̄oj an wabanban iñ kōṇak jabwabōnbōn, im em̄oj an men in men in mej kōṇak banmej, innām e naaj jejjet naan eo em̄oj je, Mej e jo ilo anjo.
- [55] O mej, ewi am anjo? O mej, ewi am kein ire?
- [56] A kein ire an mej jerōwiwi, im kajoor an jerōwiwi kien eo:
- [57] A kam̄moolol Anij, eo Ej letok ñan kōj anjo kōn ad Irooj Jijej Kūraiij.
- [58] Innām ro jatiō, kom jitōnbōro, en rim būruemi, im kibria, im en ewor tokjemi iien otemjej ilo jerbal an Irooj, bwe komij jelā bwe ami jerbal e jab jekdōon ilo Irooj.

JEPTA 16

- [1Ko 16.1] Kiiō kōn aine men in leļok ñan ro rem̄man, āinwōt I ar kaiñ eklejia ko i Galetia, āindein kom̄win barāinwōt kōm̄man.
- [2] Ilo raan eo ḡokta ilo wiik otemjej jabdewōt iaami otemjej en kamakeļok iaan ḡa ippān āinwōt an jeraam̄man kake, bwe en ejjeļok aine ñe ij iwōj.
- [3] Im ñe ij iwōj, ro kom lōm̄nak rem̄man, im naaj nōbar er ilo lōta, I naaj jilkin er ḥok bwe ren bōkļok ami men in yokwe ñan Jerusalem.
- [4] A eļaññe em̄man bwe in barāinwōt ilok, re naaj karwaanļok eō.
- [5] A I naaj iwōj, ñe em̄oj aō etal ilujen Masedonia; bwe I naaj debļok Masedonia.
- [6] A bōlen I naaj pād ippemi, aet, im kañōneañ, bwe kom̄win jipaňļok eō ñan ijo jabdewōt I naaj ilok ie ḥok.
- [7] Bwe I jab kōṇaan lo kom kiiō ilo ial eo ḥok; bwe ij katmāne in pād wōt ippemi ewor iien eļaññe Irooj e naaj letok ñan eō.
- [8] A I naaj kattar i Epesōs ñan Pentekost.
- [9] Bwe em̄oj kapellļok juon aor eļap ñan eō im itok limoō, im elōñ ro rej jumae.
- [10] □A eļaññe ej iwōj Timote, kom̄win lale bwe en pād ippemi im jab mijak; bwe ej jebale jerbal an Irooj āinwōt ña:
- [11] Innām ejjeļok armej en kajekdōon e. A kom̄win jilkintok e ilo aenōm̄man bwe en bar itok ñan ippa: bwe ij katmāne en karwaantok ro jemjein jemjaten.
- [12] A kōn jeed im jated Apollōs, I ar kanooj akweļap ñan e bwe en iwōj ñan kom ippān ro jemjein jemjaten: im e ar jab kōṇaan iwōj kiiō; a e naaj iwōj ñe ej lo iien em̄man.
- [13] Kom̄win ekil, jutak pen ilo tōmak, kom̄win kōm̄man āinwōt em̄maan, kom̄win kajoor.
- [14] Men otemjej komij kōمانман, kom̄win kōm̄man ilo yokwe.

- [15] A ij akweļap ñan kom, ro jatiō (kom jeļā ro nukwin Stipenas, eo leen moktata i Akeia, im raar make likūt er bwe ren jerbal ñan ro remmān,)
- [16] Bwe kom̄win kipiliie ñan ro āierwōt, im ñan jabdewōt eo ej jiipañ im jerbal ilo jerbal in.
- [17] Ij mōñōñō kōn an itok Stipenas, im Fortuentōs im Akeikōs: bwe raar kōketok eō kōn men eo I kar aikuj jān kom.
- [18] Bwe raar kōkāäl aō im ami: innām kom̄win kile ro āierwōt.
- [19] Eklejia ko ilo Esia rej yokyokwe kom. Akula im Priska re kanooj yokyokwe kom ilo Irooj, kab eklejia eo ilo imweir.
- [20] Jemjein jemjaten otemjej rej yokyokwe kom. Kom̄win yokyokwe doon kōn mejenma ekwōjarjar.
- [21] Ņa Paul ij yokyokwe kom kōn eltan peiō.
- [22] Elaññe jabdewōt armej e jab yokwe Irooj, en anatema. Ad Irooj ej itok.
- [23] Jouj an Irooj Jijē Kūraiij en pād ippemi.
- [24] Aō yokwe en pād ippemi otemjej ilo Kūraiij Jijē. Amen.

2 KORINT

JEPTA 1

- [2Ko 1.1] Paul ri jelōkan Kūraij Jijej kōn ankilaan Anij, im Timote jated, ñan eklejia eo an Anij, eo ej pād i Korint, kab ro rem̄man otemjej, ro rej i aolepen Akeia:
- [2] Jouj ñan kom kab aenõm̄man jān Anij Jemed im Irooj Jijej Kūraij.
- [3] Jen nōbar Anij eo Jeman ad Irooj Jijej Kūraij, Jeman tūriam̄okake, im Anij in aenõm̄man otemjej;
- [4] Eo ej kaenõm̄mane kōm ilo am jorrāān otemjej, bwe kōmwin maroñ in kaenõm̄mane ro rej pād ilo jabdewōt jorrāān, kōn aenõm̄man eo kōmij make aenõm̄man kake jān Anij.
- [5] Bwe ãinwōt eñtaan ko an Kūraij rej lōñłok ñan kōm, ãindein am aenõm̄man ej bar lōñłok kōn Kūraij.
- [6] Bwe elāññe kōm jorrāān, ej ñan ami aenõm̄man im mour; ak elāññe kōm aenõm̄man, men in ñan ami aenõm̄man, eo ej jerbal ilo kijenmej ium̄win eñtaan kein kōmij barāinwōt eñtaan kaki: im am kōjatdikdik kōn kom e pen wōt;
- [7] Ke kōm jełā bwe ãinwōt komij bōk mōttan eñtaan ko, ãindein barāinwōt aenõm̄man.
- [8] Bwe kōm jab kōñaan, ro jatiō, bwe kom̄win jaje kōn am jorrāān eo ej itok ñan kōm i Esia, bwe e ar kanooj ɻap am eñtaan, eɻap jān am maroñe, ãinwōt bwe ejako kōtmāne otemjej kōn mour:
- [9] Aet, kōm ar make ɥōm̄nak kōm dien mej, bwe kōmin jab make lōke kōm, a Anij eo Ej kajerkakpeje ro remej:
- [10] □Eo e ar lōmoqren kōm jān keien mej eɻap, im E naaj lōmoq: kōn E kōm kōjatdikdik kōm bwe E naaj barāinwōt lōmoqren kōm;
- [11] Ke komij barāinwōt jimor jipañ kōm kōn ami jar, bwe, kōn men in yokwe em̄oj letok ñan kōm kōn elōñ armej, elōñ re naaj kañm̄oolol kōn kōm.
- [12] Bwe am lañlōñ men in ñan kōnnaan in am bōklōkōt, bwe ilo kwōjarjar im mōol an Anij, jab ilo mālōtlōt in kanniōk, a ilo jouj an Anij, kōm ar etetal i la], im elōñłok ippemi.
- [13] Bwe kōm jab jejewōj men ko jet, a men ko komij kōnono ilo bok ak kwałok, im ij kōtmāne kom naaj kwałoki ñan jem̄łokon:
- [14] Ñainwōt kom ar bar kwałok kōm ilo jimattan, bwe kōm ami men in kōmmejāje, ãinwōt kom barāinwōt am, ilo raan in ad Irooj Jijej.
- [15] Im ilo lōke in I ar pepe in iwōj mōkta ñan kom, bwe kom̄win bōk bar juon men in jouj,
- [16] Im bwe in ilók jān kom ɥók ñan Masedonia, im bar itok jān Masedonia ñan kom, im bwe kom̄win jipañłok eō ilo ial eo aō ñan Judia.
- [17] Ke ãindein aō pepe, I ar kōjak ke? ak men ko ij pepe, ij pepe ekkar ñan kanniōk ke, bwe ippa en ewor aet, aet, im jab, jab?
- [18] A ãinwōt Anij etiljek, am naan wōj e jab aet im jab.

- [19] Bwe Nejin Anij, Jijej Kūraij, eo kōm ar kwal̄ok ñan kom, aet, ña im Silvenōs im Timote, e ar jab aet im jab, a ilo E aet.
- [20] Bwe ñe jabdewōt oran kallimur an Anij, ilo E aet eo: kōn men iñ barāinwōt kōn E Amen eo, ñan aiboojoj an Anij kōn kōm.
- [21] Kiiō Eo ej kapen kōm kab kom ilo Kūraij, im E ar kapit kōj, E Anij;
- [22] Eo e ar sil kōj im letok Jetōb eo men in mōkajkaj ilo būrued.
- [23] A ij kūr ñan Anij bwe En kōnnaan kōn aō, bwe kōn aō tūriamokake kom I jab kar iwōj ñan Korint.
- [24] Jab bwe kōm irooj ioon ami tōmak, a kōm ri jipañ ilo ami lañlōñ: bwe kōn tōmak komij jutak.

JEPTA 2

- [2Ko 2.1] A I ar pepe eñin ippa, bwe in jab bar iwōj ñan kom ilo būromōj.
- [2] Bwe eļaññe ij kabūromōj kom, innām wōn eo ej kalañlōñ eō, a eo wōt ij kabūromōj e?
- [3] Im I ar jeje eñin, bwe ñe ij iwōj, in jab bōk būromōj jān ro em̄man in mōñōñō kake er; ke ij lōke kom otemjej bwe aō mōñōñō eo ami otemjej.
- [4] Bwe jān elōñ jorrāān im eñtaan būruō I ar jeje wōj ñan kom kōn elōñ dānnin kōmjaaļal; jab bwe kom̄win būromōj, a bwe kom̄win jeļā yokwe eo ippa e kanooj ļap ñan kom.
- [5] A eļaññe jabdewōt e ar kabūromōj, e ar jab kabūromōj eō, a ilo jimattan (bwe in jab kinaakļok ļelap) kom otemjej.
- [6] E bwe ñan armej in liaakļok eo elōñ raar kōm̄mane;
- [7] Innām āinjuon em̄man bwe kom̄win joļok an nana im kaenōm̄man e, ñe ab juon āinwōt en jo ilo an būromōj ļelaplōk.
- [8] Kōn men iñ ij akweļap ñan kom bwe kom̄win kapen ami yokwe e.
- [9] Bwe ñan men iñ I ar barāinwōt jejewōj, bwe in jeļā kajjiemi, eļaññe komij kipiliie ilo men otemjej.
- [10] A jabdewōt eo kōmij joļok an nana, bar āinwōt ña: bwe eļaññe I ar joļok jabdewōt nana, I ar joļok nana eo kōn kom, āinwōt imaan mejan Kūraij;
- [11] Bwe Setan en jab joñe kōj: bwe je jab jaje kake mādāmōd ko an.
- [12] A ke I ar itok ñan Troas bwe in kwal̄ok gospel an Kūraij, im juon aor epellōk ñan eō ilo Irooj,
- [13] I ar jab aenōm̄man ilo aō, bwe I ar jab lo Taitōs jatiō: a I ar iøykyokwe er, im ilok jān ippaer ñan Masedonia.
- [14] A kam̄moolol Anij, eo Ej tōl kōm ilo anjo iien otemjej ilo Kūraij, im Ej kaalikkar kōn kōm ñaj in An jeļā ijo ko otemjej.
- [15] Bwe kōm men in ñaj em̄man an Kūraij ñan Anij, ippān ro rej mour, im ippān ro rej jako;
- [16] Ñan rein kōm men in ñaj jān mej ñan mej; a ñan raan men in ñaj jān mour ñan mour. Im wōn ej maroñe men kein?

- [17] Bwe kōm jab āinwōt elōñ, ro rej kāreik naan in Anij; a āinwōt jān ḡool, a āinwōt jān Anij, imaan mejan Anij, kōmij kōnono ilo Kūraij.

JEPTA 3

- [2Ko 3.1] Kōmij jino bar kwalok kadkadim ñan kom ke? ak emman ke en wor lōta in kadkadim ñan kom, ak jān kom, āinwōt jet armej?
- [2] Kom lōta eo am, jeje ilo būruem, im emōj an armej otemjej jelā im kōnono ilo lōta in;
- [3] Ke e alikkar bwe kom lōta an Kūraij, eo kōm ar jerbale, jab jeje kōn inik, a kōn Jetōb ñon Anij emour; jab ilo tebōl dekā, a ilo būruemi tebōl kanniōk ko.
- [4] A lōke āindein ippem kōn Kūraij ñan Anij:
- [5] Jab bwe kōm make maroñ in Jōmñak jabdewōt āinwōt jān kōm make; a am maroñe e jān Anij;
- [6] Eo e ar bar kamaroñ kōm ri jerbal in kallimur ekāäl; jab ilo lōta, a ilo jetōb: bwe lōta ej kajeeklōk, a jetōb ej kemour.
- [7] A eļaññe jerbal in mej, eo ilo lōta, im bukwe ilo dekā ko, e ar waļok ilo aiboojoj, āinwōt bwe ro nejin Israel raar jab maroñ in kallimjek mejan Moses kōn an aiboojoj turin mejan; eo e jedkaju:
- [8] Ekōjkan, jerbal in Jetōb en jab ḥaplōk ilo aiboojoj ke?
- [9] Bwe eļaññe ewor aiboojoj ippān jerbal in liaaklōk, eļaplōk an jerbal in kwōjarjar e obrak kōn aiboojoj.
- [10] □Bwe emool eñeo, ar kaiboojoj e, ar jab kaiboojoj e ilo men in, kōn aiboojoj eo eļaplōk.
- [11] Bwe eļaññe men eo ejedkaju e ar aiboojoj, eļaplōk men eo ej pād wōt ej ilo aiboojoj.
- [12] Ke āindein am kōtmāne kōmij peran in kōnono,
- [13] Im jab āinwōt an Moses likūt veil imaan mejan, bwe ro nejin Israel ren jab kallimjeke ñan jemłokōn men eo e jedkaju:
- [14] A būrueir raar pen: bwe ñan raan in ej pād wōt veil eo ilo kōnono ilo kallimur eo ḡokta, eo e ḥotļok ilo Kūraij.
- [15] A ñan raan in, jabdewōt iien rej kōnono jeje an Moses, veil ej pād ioon būrueir.
- [16] Ijokwe ñe ej oktak ñan Irooj, veil eo ej jako.
- [17] Kiiō Irooj e Jetōb eo; im ijo Jetōb ñon Irooj ej pād, ijo anemkwōj.
- [18] A kōj otemjej, ejjeļok veil imaan mejed, jej kallimjek, āinwōt ilo kapjer, aiboojoj an Irooj, im jej kōjakkōlkōl ñan wāween eo jān aiboojoj ñan aiboojoj, āinwōt kōn Irooj, Jetōb.

JEPTA 4

- [2Ko 4.1] Innām ke jerbal in ippem, āinwōt kōm ar bōk tūriamo, kōm jab ebbeer:
- [2] A kōm ar ilōk jān men ko rettino men in kajook, im jab etetal ilo ḡon, im jab kariab naan in Anij; a kōn kaalikkar ḡool, kōm kwalok kadkadim ñan bōklōkōt an armej otemjej imaan mejan Anij.

- [3] A eļaññe e penjak am gospel, e penjak ñan ro re jako;
- [4] Ilo er anij in laļ in e ar kapilo ļomņak an ro re jab tōmak, bwe meram in gospel in aiboojoj an Kūraj, eo wāween Anij, en rome er.
- [5] Bwe kōm jab make kwaļok kōm, a Kūraj Jijej e Irooj, im kōm ro korijerami kōn Jijej.
- [6] Bwe Anij, eo E ar ba, Jān marok en romaaak meram, E ar romaaak ilo būruem, bwe En letok meram in jelā aiboojoj an Anij ilo mejan Jijej Kūraj.
- [7] A men in aorōk in ippem ej ilo jāpe bwidej ko, bwe maroñ eo e kanooj ļap en jān Anij, im jab jān kōm;
- [8] Ilo ial ko otemjej kōmij obrak, a jab jobōj; kōmij pok, a e jañin jako kōjatdikdik;
- [9] Rej matōrtōre kōm, a kōm jab make iaam; rej jolaļļok kōm, a kōm jab jako;
- [10] □Iien otemjej ej pād ilo ānbwinnem mej an Jijej, bwe barāinwōt mour an Jijej en waļok ilo ānbwinnem.
- [11] Bwe iien otemjej kōmeo kōmij mour rej ketak kōm ñan mej kōn Jijej, bwe barāinwōt mour an Jijej en waļok ilo kanniōkim dien mej.
- [12] Āindein mej ej jerbal ilo kōm, a mour ilo kom.
- [13] A ke ej ippem jetōb eo in tōmak āinwōt men eo emōj jeje, I ar tōmak, innām I ar kōnono; kōm barāinwōt tōmak, innām barāinwōt kōmij kōnono;
- [14] Ke kōm jelā bwe Eo e ar kejerkakpeje Irooj Jijej, E naaj barāinwōt kejerkakpeje kōm ippān Jijej, im kwaļok kōm ippemi.
- [15] Bwe men otemjej ñan kom, bwe jouj eo, emōj kaļaplōk e kōn ro relōñ, en koorļok kamļoolol ko ñan aiboojoj an Anij.
- [16] Kōn men in kōm jab ebbeer; a meñe ānbwinnem e ļotļok, ijoke kōkāāl am raan otemjej.
- [17] Bwe am eñtaan eo e mōrā im iumeļok, eļap otem ļap an jerbale ñan kōm aiboojoj e jemlōm eddo im indeeo;
- [18] Ke kōm jab kallimjek men ko jej loi, a men ko je jab loi: bwe men ko jej loi re jedkaju, a men ko je jab loi rej indeeo.

JEPTA 5

- [2Ko 5.1] Bwe kōm jelā eļaññe emōj jeļate am iñmōn kōppād i laļ, ewor iñwem jān Anij, īmweo pā ko raar jab kōmāne, im indeeo ilo lañ:
- [2] Bwe emool ilo men in kōmij ñōr, im kanooj kōnaan kōņak īmweo iñwem jān lañ:
- [3] Eļaññe kōn ewor am nuknuk ko re jāmin lo kōm im keelwaan.
- [4] Aet, bwe ke kōmij pād ilo iñmōn kōppād in, kōmij ñōr im bolikim: ijoke kōm jab kōnaan utūk men in, a kanuknuk kōm ḥa ioon, bwe men in mej eo en jo ilo mour.
- [5] A Eo e ar jerbale kōm ñan men in e Anij, eo E ar letok ñan kōm Jetōb eo men in īmōkajkaj.
- [7] Innām kōm peran iien otemjej im jelā bwe ke kōm jokwe ilo ānbwinnem, kōm jako jān Irooj:
- [7] (Bwe jej etetal kōn tōmak, jab kōn loe);

- [8] Kōm peran, ij ba, im kōŋaanjōk bwe kōmin jako jān ānbwinne, im jokwe ippān Irooj.
- [9] Kōn men iŋ barāinwōt kōm kajjioñ bwe eļaññe kōm jokwe ilo ānbwinne ak jako jān e, kōm kabuñbūruen.
- [10] □Bwe kōj otemjej je naaj waļok iŋmaan kein jijet in ekajet an Kūraij; bwe jabdewōt iad en bōk men ko kōmānñ An ilo ānbwinne, ekkar ñan kōmān eo an eļaññe em̄jan ak enana.
- [11] Innām kōm am jelā mijak Irooj, kōmij kareel armej, a kōm alikkar ñan Anij; im ij kōtmāne bwe barāinwōt kōm alikkar ilo ami bōklōkōt.
- [12] Kōm jab bar kwaļok kadkadim ñan kom, a kōmij lewōj ñan kom kein kōmmejāje kōn kōm, bwe en wor ami naan in uwaak ro rej kōmmejāje ilo mejeir, im jab ilo būrueir.
- [13] Bwe eļaññe kōm wūdeakeak, e ñan Anij; ak eļaññe kōm jelāļokjeñ, e ñan kom.
- [14] Bwe yokwe an Kūraij e reeel ilo būruem; bwe āindein am Jōmñak, Juon e ar mej kōn otemjej, innām ro otemjej raar mej;
- [15] Im E ar mej kōn otemjej bwe ro rej mour ren jab bar mour ñan er make, a ñan Eo e ar mej im jerkakpeje kōn er.
- [16] Kōn men iŋ jān kiiō kōm jab jelā jabdewōt armej ekkar ñan kanniōk; meñe kōm ar jelā Kūraij ekkar ñan kanniōk, a jān kiiō e jāmin āindein am jelā kajjien.
- [17] Innām eļaññe jabdewōt armej ej pād ilo Kūraij e men in kōmānñan ekāāl: men ko ḥmokta re ḥotļok; lo rej erom kāāl.
- [18] A men otemjej rej jān Anij, eo E ar kalaajrak kōj ñan E kōn Kūraij, im E ar letok ñan kōm jerbal in kalaajrak;
- [19] Eñin bwe Anij e ar pād ilo Kūraij im Ej kalaajrak laļ ñan E make, im jab watōk aer jerōwiwi ñan er, im E ar likūt ḥa ippem naan in kalaajrak.
- [20] Innām kōm ri keeañ kōn Kūraij, āinwōt eļaññe Anij ej akweļap ilo kōm: kōm akweļap ñan kom kōn Kūraij, kōmwin reel ñan Anij.
- [21] Eo e ar jab jelā jerōwiwi, E ar kōmān E jerōwiwi kōn kōj, bwe jen erom wānōk in Anij ilo E.

JEPTA 6

- [2Ko 6.1] Kōm jerbal ippān im barāinwōt akweļap ñan kom bwe en jab jettokjan ami bōk jouj an Anij,
- [2] (Bwe Ej ba, Illo iien ekkar I ar egoroñ eok, im ilo raan in lōmoqor I ar jipañ eok; lo, kiiō iien em̄jan; lo, kiiō raan in lōmoqor):
- [3] Ke kōm jab kōmān men in buñ ilo jabdewōt, bwe en ejjeļok ḥotaan jerbal eo am;
- [4] A ilo men otemjej kōm kwaļok kadkadim āinwōt ri jerbal an Anij, ilo kijenmej elap, ilo eñtaan ko, ilo aikuj ko, ilo jorrāān ko,
- [5] Illo dibilitbit ko, ilo prisōn ko, ilo jourur ko, ilo jerbal ko, ilo mmej ko, ilo jitlōk ko;
- [6] Illo erreo, ilo jelā, ilo meanwōd, ilo jouj, ilo Jetōb Kwōjarjar, ilo yokwe e jab riab,

- [7] Ilo naan in mool, ilo kajoor an Anij; kōn kein tariñae in wānōk i anbwijmaroñ im anmiiñ,
- [8] Kōn aiboojoj im bujinarmej, kōn buñbuñ enana im buñbuñ em̄man; āinwōt ri mon, im kōmij mool;
- [9] Āinwōt ruwamāejet im kōm ruwanene; āinwōt dien mej, im lo, kōm mour; āinwōt je, im jab jeeklōk;
- [10] □Āinwōt būromōj, a kōm lañlōñ iien otemjej; āinwōt jeramōl, a kōm ḥamweien elōñ; āinwōt ejjełok ippem, im men ko otemjej ippem.
- [11] Lōñim e waļaňi ñan kom, ro ri Korint, būruem eļaplōk.
- [12] Kom jab obrak ilo kōm, a kom obrak ilo būruemi.
- [13] Kiiō bwe in ḥaoñeami ilo wāween wōt (ij kōnono āinwōt ñan ro nejiō) en barāinwōt ļapłok būruemi.
- [14] Ren jab kadebijik kom ilo jakkar ippān ro re jab tōmak: bwe yokwe ōt ippān wānōk im jab wānōk? ak kōm̄mao ōt an meram ippān marok?
- [15] Ak ewor ke an Kūraiij bōk ñan būruen Bilial? ak mōttan ōt an ri tōmak ippān ri jab tōmak?
- [16] Ak ta eo āinwōt juon ippān tempel an Anij im ekjab ko? bwe kōj tempel an Anij emour; āinwōt Anij e ar ba, I naaj jokwe ilo er, im etetal ilo er, im I naaj aer Anij, im re naaj ro doō.
- [17] Kōn men iŋ kom̄win diwōjtok jān iołapeir, im kamakełok iaami, Irooj ej ba, im jab uññür jabdewōt men eo e jab erreo; im I naaj bōk kom,
- [18] Im I naaj Jememi, im kom naaj ro nejiō ḥaan im kōrā, Irooj Eutiejtata ej ba.

JEPTA 7

- [2Ko 7.1] Innām ro jitōnbōro, ke kallimur kein ipped, jān make karreok kōj jān ettoon otemjej in kanniōk kab ad, im koweeppan kwōjarjar ilo mijak Anij.
- [2] Kom̄win kapellōk būruemi ñan kōm; ejjełok en kōm ar kabōd e, ejjełok en kōm ar kananaik e, ejjełok en kōm ar ḥoñ e.
- [3] I jab ba bwe in liaakłok kom: bwe E ar ba ḥokta, bwe komij pād ilo būruem in jimor mej ak jimor mour.
- [4] Eļap aō peran in kōnono ñan kom, eļap aō kōmmejāje kōn kom: I obrak kōn aenōm̄man, e kanooj orłok lañlōñ ippa ilo am eñtaan otemjej.
- [5] Bwe ke kōm ar itok ñan Masedonia, kanniōkim e ar jab lo kakkije, a kōm ar eñtaan ijo ko otemjej; ālikim tariñae ko, ilowam mijak ko.
- [6] Ijokwe Anij, eo Ej kaenōm̄mane ro rej ettā, E ar kaenōm̄mane kōm kōn an itok Taitōs;
- [7] Im jab kōn an itok wōt, a kōn aenōm̄man eo ar kaenōm̄mane kake ilo kom, ke e ar kōnnaanōk kōm kōn ami oñkake, kōn ami jañ, kōn ami kijejeto kōn eō; āin eļaplōk aō lañlōñ.
- [8] Bwe meñe I ar kabūromōj kom kōn lōta eo aō, I jab ukełok kiiō, meñe I ar ukełok; bwe ij kile bwe lōta eo e ar kabūromōj kom, a ilo iien eo e kadu wōt.

- [9] Kiiō ij mōñōñō, jab bwe ar kabūromōj kom, a bwe ar kabūromōj kom ñan ukeļok: bwe ar kabūromōj kom ilo men eo ekkar ñan Anij, bwe komwin jab bōk jabdewōt jorrāān jān kōm.
- [10] □Bwe būromōj ekkar ñan Anij ej jrbale ukeļok ñan mour, eo ejjeļok bar ukeļok jān e; a būromōj in laļ ej jrbale mej.
- [11] Bwe lo, men iñ, ke ar kabūromōj kom ekkar ñan Anij, ie āin niknik e ar jrbale ilo kom, ak kowānōk kom, ak illu, ak mijak, ak oñkake, ak kijejeto, ak iden-one! Ilo men otemjej kom ar kamool bwe ejjeļok ɳotami ilo men iñ.
- [12] Innām meñe I ar jeje ñan kom, eñin e jab kōn eo e ar kōmṁan nana, im jab kōn eo e ar jorrāān, a kōn kaalikkar ñan kom ami kanooj lale kōm imaan mejan Anij.
- [13] Kōn men iñ emōj kaenōmṁane kōm: im ilo am aenōmṁan ar koorļok am lañlōñ kōn lañlōñ an Taitōs, bwe e ar aemōloļo kōm kom otemjej.
- [14] Bwe eļaññe I ar kōmmejāje jabdewōt ñan e kōn kom, I ar jab jook kake; a āinwōt kōm ar kōnono men otemjej ñan kom ilo ɻool, āindein kōmmejāje eo am ñan Taitōs, barāinwōt ar loe emool.
- [15] Im būruen eļapļok ñan kom, ke ej keememej am otemjej kipiliie, ekōjkan kōn mijak im wūdiddid kom ar bōk e.
- [16] Ij lañlōñ bwe ilo men otemjej ij peran kake kom.

JEPTA 8

- [2Ko 8.1] Bar juon kōm kōjjeļāik kom, ro jatiōm, kōn jouj an Anij eo emōj leļok ñan eklejia ko i Masedonia;
- [2] Ekōjkan ilo eļap māleijoñ er kōn eñtaan, aer lañlōñ eļap im kanooj jeramōl e ar koorļok aer ɻweiuk in deepļok.
- [3] Bwe āinwōt aer maroñ, ij kōnnaan kōn er, im eļapļok jān aer maroñ, raar kōnnaan im leļok,
- [4] Im kōn elōñ akweļap raar kajjitōk ippem kōn men in jouj iñ, im kōmṁao ilo jerbal ñan ro remṁan.
- [5] Im eñin jab āinwōt kōm ar kōtmāne, a raar make leļok er ɻokta ñan Irooj, im ñan kōm kōn ankilaan Anij.
- [6] Āinwōt bwe kōm ar kauwe Taitōs, bwe en kajemļok men in jouj iñ ilowami, āinwōt emōj an jino ɻokta.
- [7] A āinwōt komij ke ilo men otemjej, ilo tōmak, im kōnono, im jeļā, im ilo lolñijñij otemjej, im ilo ami yokwe kōm, lale bwe komwin barāinwōt ke ilo men in jouj iñ.
- [8] I jab ba kōn kaiñi, a kōn lolñijñij an ro jet, bwe in māleijoñ ɻool in ami yokwe.
- [9] Bwe komij jeļā jouj an ad Irooj Jijej Kūraiij, bwe meñe E kein ɻweiie, E ar erom jeramōl kōn kom, bwe komwin ɻweiie kōn An jeramōl.
- [10] □Im I ar kwaļok aõ pepe ilo men iñ: bwe men iñ men in kakajooror komeo, kom ar jino ɻokta jab in kōmṁan wōt, a pepe in kōmṁan juon iiõ emootļok.
- [11] A kiiō komwin barāinwōt kamōjļok ami kōmṁane, bwe āinwōt e ar ewor pepe in kōnnaan, āindein barāinwōt en wor kamōjļok kōn ami maroñ.

- [12] Bwe elāññe ededeļok ļōmṇak, ej kabuñbūru ekkar ñan men ko ippān armej, jab ñan men ko ejjeļok ippān.
- [13] Bwe I jab ba men iñ bwe armej ro jet ren jeraam̄man, im kom jorrāān:
- [14] A kōn jipiipañ doon; iumwin iien iñ, ami jeraam̄man en kake aer jeram̄ol, bwe aer jeraam̄man en barāinwōt kake ami jeram̄ol; bwe en jokoñ wōt juon:
- [15] Āinwōt em̄oj jeje, Eo e ar aini elōñ ejjeļok bween, im eo e ar aini edik ejjeļok an aikuj.
- [16] A kam̄moolol Anij, eo E ar likūt ilo būruen Taitōs bwe en kanooj lale kom.
- [17] Bwe em̄ool e ar eoroñ am kauwe e; a bwe elāp an lolñijñij, kōn an make kōñaan, e ar iwōj ñan ippemi.
- [18] Im kōm ar jilkinļok ippān ḥok juon jatiōm, eo e buñbuñ ilo gospel ippān eklejia otemjej;
- [19] Jab men iñ wōt, a barāinwōt eklejia ko raar kāälōt e bwe en karwaan kōm ilo men in jouj iñ, eo kōm jerbal kake, bwe kōmin kaiboojoj Irooj, im kwaļok am kōñaan:
- [20] Ke kōm kōjparok men iñ ñe raab kinaakļok kōm ilo lokot iñ kōmij jerbale:
- [21] Bwe kōm ļōmṇak kōn men ko men in nōbar, jab iñaan mejan Irooj wōt, a barāinwōt iñaan mejan armej.
- [22] Im kōmij jilkinļok ippaerrolļok jatiōm eo elōñ alen am mālejjoñ an lolñijñij ilo men ko relōñ, a kiiō elāplļok an lolñijñij, kōn an ḥap an lōke kom.
- [23] Elāññe jabdewōt ej kajjītōk kōn Taitōs, e rājeta im ej jiipañ eō ñan kom; elāk ro jatiōm, er ri jelōk an eklejia ko, aiboojoj an Kūraij.
- [24] Innām kōmwin kwaļok ñan er kein kam̄ool ami yokwe, im am kōmmejāje kōn kom, iñaan mejan eklejia ko.

JEPTA 9

- [2Ko 9.1] Bwe kōn jerbal ñan ro rem̄man, ejjeļok unin aō jejewōj ñan kom:
- [2] Bwe I jeļā dedeļok an ami ļōmṇak, im ij kōmmejāje kōn kōm ñan ro ri Masedonia, bwe jān iiō e jemļok e pojak Akeia, im ami kijejeto e ar kōkātōk elōñ iaer.
- [3] A I ar jilkinwōj ro jatiōm, bwe am kōmmejāje kōn kom en jab jatokjān ilo men iñ; bwe, āinwōt I ar ba, kōmwin pojak:
- [4] Elāññe jab āinwōt ñe ewor ri Masedonia rej iwōj ippa, im lo ami jab pojak, kōm naaj jook (I jab ba kom) ilo lōke iñ.
- [5] Innām I ar ļōmṇak em̄man bwe in akweļap ñan ro jatiōm bwe ren iwōj mokta ñan kom, im kōmman̄man mokta ami men in yokwe, eo em̄oj ḡuri kake mokta, bwe en pojak āinwōt men in yokwe, im jab men in kowadoñ.
- [6] A ij ba men iñ, eo ej jeor im kaļmarok e naaj barāinwōt ḡadmōd im kaļmarok: im eo ej jeor im deep e naaj ḡadmōd im jeraam̄man.
- [7] Jabdewōt armej āinwōt e ar pepe ilo būruen, āindein en leļok; jab kōn kaļmarok, ak ḡakoko: bwe Anij ej yokwe eo e ḡoñōñō in leļok.
- [8] Im Anij e maroñ in kōm̄man bwe jouj otemjej en ke ñan kom; bwe kōmwin jeraam̄man ilo men ko otemjej, im ōkeke ñan jerbal otemjej rem̄man:

- [9] Āinwōt emōj jeje, E ar kajeplōklōk, e ar leļok ñan ro rej jeramōl; An wānōk ej pād wōt indeeo.
- [10] □Im Eo ej kake ine ñan ri jeor, im bred ñan mōñā, E naaj kake im koorłok ami ine in jeor im kalōñłok leen ami wānōk:
- [11] Ke ḥamweiemi ilo men otemjej ñan deepłok otemjej, eo ej jerbale ilo kōm kam̄moolol ñan Anij.
- [12] Bwe kōmman jipañ in ej kake aikuj an ro rem̄man, im jab men in wōt, a ej ke barāinwōt ñan elōñ kam̄moolol Anij;
- [13] Bwe ilo mālejjoñ kom kōn jerbal in, rej kaiboojoj Anij kōn ami kipiliie, im kwałok gospel an Kūraj, im kōn ami deepłok im leļok ñan er im ñan otemjej;
- [14] Ke er barāinwōt rej jar kōn kom, im jañware kom kōn jouj an Anij ej ilo kom.
- [15] Kam̄moolol Anij kōn An men in letok eo eļap jāñ maroñ in ba.

JEPTA 10

- [2Ko 10.1] Kiiõ ña Paul ij akweļap ñan kom kōn ineeñman im jouj an Kūraj, ña eo ke ij iñaan mejemi I tā ippemi, a ke I jako I peran ñan kom:
- [2] Aet, ij kajjitōk ippemi bwe in jab peran ñe ij pād ippemi, im āinwōt ij lōmṇak in peran ñan jet, ro rej lōmṇak kōn kōm āinwōt kōmij etetal ekkar ñan kanniōk.
- [3] Bwe meñe kōm etetal im ilo kanniōk, kōm jab tariñae ekkar ñan kanniōk,
- [4] (Bwe kein tariñae ko kōm tariñae kaki re jab jāñ kanniōk, a re kajoor ilo Anij ñan jolałłok jikin ko re kajoor);
- [5] Ke kōm jolałłok kōlmāñłokjeñ ko, kab jabdewōt men eo eutiej, emōj koutiej e ḥae jejā an Anij, im kejipokwe lōmṇak ko otemjej ñan pokake Kūraj;
- [6] Im kōm pojek in kwi kake kipiliia otemjej, ñe ami pokake e naaj jejjet.
- [7] Komij kallimjek men ko iñaan mejemi. Eļaññe jabdewōt armej ej lōke ilo e make bwe e doon Kūraj, en bar kōlmāñłokjeñ men in ippān, bwe āinwōt e doon Kūraj āindein barāinwōt kōm.
- [8] Bwe meñe ij kōmmejāje eļap jidik kōn am maroñ (eo Irooj e ar letok ñan kalōk kom im jab kōn kókkure kom), I jāmin jook kake:
- [9] Bwe in jab kōmman āinwōt in ka lōłñōñ kom kōn lōta ko.
- [10] □Bwe lōta ko an, re ba, ewor kobbair im re kajoor; a an ānbwinnen pād emōjño, im an kōnono jekdōñ.
- [11] Eo āinwōt, en lōmṇak men in, bwe āinwōt kōmij ilo naan kōn lōta ko ke kōm jako, kōmij āindein ilo kōmman ñe kōm pād ippemi.
- [12] Bwe kōm jab peran in liküt kōm ippaer, ak keidi kōm ñan ro jet rej make nōbar er: a er, ke rej joñe er ippān doon im keidi er ñan doon, re jab māłōtlōt.
- [13] A kōm jāmin kōmmejāje eļap jāñ am joñak, a ekkar ñan joñak in kien eo Anij e ar ḥajoñan ñan kōm, joñak eo ḥok ñan kom.
- [14] Bwe kōm jab kanooj kaitokłok kōm, āinwōt eļaññe kōm jab tōpar wōj kom; bwe kōm ar wanṁaanwōj ñan kom ilo kwałok gospel an Kūraj:

- [15] Im kōm jab kōmmejāje im eļap jān joñan, kōn jerbal ko an ro jet; a kōn kōtmāne bwe ñe ej eddeklōk ami tōmak, kōm naaj rūttołok ippemi ekkar ñan kiem ñan orłok eļaplōk,
- [16] Bwe kōmin kwałok gospel ñan ijoko rettolok jān kom, bwe kōmin jab kōmmejāje kōn men ko ilo kuñaan bar juon repojak ñan peim.
- [17] A eo ej kōmmejāje, en kōmmejāje ilo Irooj.
- [18] Bwe e jab lejokmen leo ej make kwałok kadkadin, a leo Irooj ej kwałok kadkadin.

JEPTA 11

- [2Ko 11.1] I kōnaan bwe kom̄win meanwōd ñan eō, ilo aō bwebwe edik: aet, em̄ool kom̄win meanwōd ñan eō.
- [2] Bwe ij kam̄o kōn kom ilo e kam̄o ekkar ñan Anij: bwe I ar karōk kom ñan juon pāleemi, bwe in leļok kom āinwōt bōjin erreo ñan Kūrāij.
- [3] A I mijak, ñe ab kōn jabdewōt, āinwōt jedpānit eo e ar kapo Iv kōn an etao, āindein ļom̄nak ko ami ren ettoonlōk jān kwōjarjar im erreo eo ilo Kūrāij.
- [4] Bwe em̄ool eļaññe eo ej itok ej kwałok bar juon Jijej, eo kōm ar jab kwałok e, ak eļaññe kom bōk bar juon jetōb, eo kom ar jab bōk e, ak bar juon gospel, eo kom ar jab egorōñ e, em̄man kom̄win meanwōd ñan e.
- [5] Bwe ij ļom̄nak I jab ettā kōn jabdewōt jān ri jelōk reutiejtata.
- [6] A meñe I apeltak ilo kōnono, I jab āindein ilo jelā; aet, ilo men otemjej kōm ar kaalikkar e ippān armej otemjej ñan kom.
- [7] Ak I ar bōd ke ilo aō make kōttāik eō bwe kom̄win utiej, bwe I ar kwałok gospel an Anij ñan kom im ejjelōk oñān?
- [8] I ar kowadoñe eklejia ko jet, im bōk oñāo jān er bwe in jipañ kom;
- [9] Im ke I ar pād ippemi im aikuj, ejjelōk en e ar kōm̄man kapjera; bwe men ko I ar aikuj, jemjein jemjaten raar itok jān Masedonia raar kake; im ilo men otemjej I ar kōjparok bwe in jab kajeramōl kom, im āindein I naaj kōjparok eō.
- [10] □Āinwōt ḡool an Kūrāij ilo ña, ejjelōk armej e naaj bōbrae eō jān kōmmejāje in ilo āne ko Akeia.
- [11] Bwe bōta? bwe I jab yokwe kom ke? Anij e jelā.
- [12] A men eo ij kōm̄mane, I naaj kōm̄mane bwe in bōk kein jarōk jān ro re kōnaan lo arin; bwe ilo men eo rej kōmmejāje kake, ren walōk āinwōt kōm.
- [13] Bwe ro rej āinwōt er, ri jelōk riab, ri jerbal etao, im rej make kōm̄man er ri jelōkan Kūrāij.
- [14] Im ejjelōk bwilōñ, bwe Setan ej make kōm̄mane enjeļ in meram.
- [15] Innām e jab ļap eļaññe ro an ri jerbal rej barāinwōt make kōm̄man er āinwōt ri jrbale wānōk; ļem̄lokaer e naaj ekkar ñan jerbal ko aer.
- [16] Ij bar ba, Ejjelōk armej en ļom̄nak ña ij bwebwe, a eļaññe e jab āindein kom̄win bōk eō āinwōt ñe ij bwebwe, bwe in barāinwōt kōmmejāje jidik.
- [17] Men eo ij kōnono, I jab kōnono ekkar ñan Irooj, a āinwōt ilo bwebwe, ilo lōke in kōmmejāje in.
- [18] Bwe elōñ rej kōmmejāje ekkar ñan kanniōk, I naaj barāinwōt kōmmejāje.

- [19] Bwe komij mōñōñō im meanwōd ñan ri bwebwe, ke kom make mālōtlōt.
- [20] Bwe kom meanwōd ñan juon armej eļaññe ej kamakokoik kom, eļaññe ej kōnta kom, eļaññe ej jibwe kom, eļaññe ej make koutiej e, eļaññe ej jekanunok kom ilo mejemi.
- [21] Ij kōnono ḥae eō āinwōt eļaññe kōm kar mōjñō. A ilo jabdewōt juon ej peran, (ij kōnono ilo bwebwe), ña I barāinwōt peran.
- [22] Er ri Hibrū ke? barāinwōt ña. Er ri Israel ke? barāinwōt ña. Er ineen Ebream ke? barāinwōt ña.
- [23] Er ri jerbal an Kūrajj ke? (ij kōnono āinwōt ḥokjenaō) ña utiejłok; ilo jerbal ko eļaplōk, ilo prisōn ko elōñłok alen, ilo deñłok ellā jān joñak, ilo mej ko mōkaj.
- [24] I ar bōk mōttan juon bwe en eñoul dibilitbit ḥalem alen jān ri Ju ro.
- [25] Jilu alen ar deñłok eō kōn aļaļ, juon iien ar kade eō, jilu alen erup wa eo I ar pād ioon, juon boñ im raan I ar pād ilo lojet;
- [26] Ilo etal ko mōkaj, ilo uwōta ko kōn reba ko, ilo uwōta ko kōn ri kowadoñ, ilo uwōta ko kōn armej ro ri āneō, ilo uwōta ko jān ro ri pegan, ilo uwōta ko ilo jikin kwelōk, ilo uwōta ko ilo āne jemaden, ilo uwōta ko ilo lojet, ilo uwōta ko ippān ro jemjein jemjaten riab;
- [27] Ilo jerbal in eñtaan, ilo ekil ko mōkaj, ilo kwōle im maro, ilo jitłok ko mōkaj, ilo piø im keelwaan.
- [28] A ewor jān bar men ko jet re walōk, men eo ej itok ioō raan otemjej, inepata kōn eklejia otemjej.
- [29] Wōn e mōjñō, im I jab mōjñō? wōn ḥatipñōl e, im e jab bwil būruō?
- [30] Eļaññe em̄man in kōmmejāje, I naaj kōmmejāje kōn men ko ilo aō mōjñō.
- [31] Anij, aet Jeman Irooj Jijej, Eo e mōñōñō indeeo, E jelā bwe I jab riab.
- [32] Ilo Damaskōs, irooj eo ettā jān Arītas kiñ, e ar baar jikinkwelōk an ri Damaskōs bwe en jibwe eō:
- [33] Im kōn kapjer, ilo kilōk ar door eō laļłok ilo wōrwōr, im I ar ko jān pein.

JEPTA 12

- [2Ko 12.1] Em̄man bwe in kōmmejāje, meñe e jab men in kakajooror, a I naaj itok ñan visiōn ko im revelesōn ko an Irooj.
- [2] I jelā juon armej ilo Kūrajj, joñoul im emān iiō remootłok (eļaññe ilo ānbwinnen, I jab jelā; ak eļaññe ālikin ānbwinnen, I jab jelā; Anij e jelā), ar kotaklōñłok ḥein ñan lañ kein ka jilu.
- [3] Im I jelā armej iñ (eļaññe ilo ānbwinnen, ak e jepel jān ānbwinnen, I jaje; Anij e jelā),
- [4] Ekōjkan kotaklōñłok e ñan lowaan Paredais, im ej roñ naan ko je jab maroñ in kōnono, ko e jab mālim bwe armej en ba.
- [5] Kōn ḥein I naaj kōmmejāje: a kōn ña I jāmin kōmmejāje, eļaññe e jab kōn aō mōjñō ko.

- [6] Bwe meñe I kõñaan kõmmejäje, I jãmin ri bwebwe; bwe I naaj kõnono mool: a kiiõ emõj, bwe jabdewõt armej en jab lõmñak kõn ña I ñap jãn men eo ej lo eõ, ak roñ jãn eõ.
- [7] Im bwe in jab juwałõñlõñ kõn an kanooj ñap revelesõn ñan eõ, ar letok ñan eõ juon kälöklök ilo kanniõkiõ, juon ri jelõkan Setan bwe en ubrare eõ, bwe in jab juwałõñlõñ.
- [8] I ar akweļap ñan Irooj kõn men in alen jilu, bwe en jako jãn eõ.
- [9] Im emõj An ba ñan eõ, Aõ jouj e bwe ñan eok, bwe Aõ kajoor e weeppanlök ilo mõjñõ. Innãm I naaj kanooj mõñõñõ in kõmmejäje kõn mõjñõ ko aõ, bwe kajoor an Anij en pãd ioõ.
- [10] □Innãm ebuñbûruõ ilo mõjñõ ko, ilo jorrãän ko, ilo aikuj ko, ilo matõrtõr ko, ilo eñtaan ko kõn Kûraiõ: bwe ñe I mõjñõ, innãm I kajoor.
- [11] Ña ij erom ri bwebwe, kom ar kamakokoik eõ, bwe em̄man kom̄win kar kwałok kadkadiõ: bwe I jab likjab, kõn jabdewõt, jãn ri jelõk reutiejtata, meñe ij jekdõõn.
- [12] Emool kakõlje ko an ri jelõk ar kõm̄man ilo bwiljimi ilo kijenmej otemej, kõn kakõlje ko im men in bwilõñ ko, im jerbal ko re kajoor.
- [13] Bwe ta eo kom ar likjap jãn eklejia ko jet kake, eläññe jab bwe I ar jab men in eddo ñan kom? Kom̄win jołok nana in aõ.
- [14] Lo, alen in kein ka jilu I pojak in iwõj ñan kom; im I jãmin eddo ñan kom: bwe I jab pukot m̄weiemi, a kom: bwe e jab kuñaan ajri ojõk jemeir im jineir, a kuñaan jemeir im jineir ojõk ro nejir.
- [15] Im I naaj mõñõñõ in deepłok im niknik kake kõn ami. Eläññe elaplök aõ yokwe kom, edikłok ami yokwe eõ ke?
- [16] A en äindein, Ña I ar jab kajeramõl kom; ijoke, ke I bãjik, I ar jibwe kom kõn mälõtlõt.
- [17] I ar make kejeraam̄man eõ ippemi ke kõn jabdewõt iaan ro I ar jilkinwõj ñan ippemi?
- [18] I ar kauwe Taitõs im I ar jilkinwõj ippän wõj jatim eo. Taitõs e ar make kejeraam̄man e ippemi ke? kõmro ar jab etetal ilo juon wõt Jetõb ke? e jab juon wõt jenkwan neem ke?
- [19] Etto komij lõmñak bwe e ñan kom kõmij uwaak kõn kõm make. Kõm kõnono imaan mejan Anij ilo Kûraiõ. A men otemej, kom jitõnbõro, kõn kalõk kom.
- [20] Bwe I mijak, eläññe, ñe ij iwõj, I ab lo kom jab ãinwõt I kõñaan ilo jabdewõt, im I ab wałok ñan kom ãinwõt kom jab kõñaan: ñe ab jet bõrojepel, juunmaade, illu ko, akwâäl ko, ruruwe ko, unojidikdik ko, airuwaro ko;
- [21] Im ñe aõ Anij e ab kõttäik eõ imaan mejemi ñe ij bar iwõj, im I ab jañüt elõñ ro raar jerõwiwi m̄okta, im re jañin ukełok ippaer kõn ettoon im lõñ im nana ko raar kõmanmAn.

JETPA 13

[2Ko 13.1] Alen in kein ka jilu ij iwõj ñan kom. Kõn lõñin ruo ak jilu ri kõnnaan naaj kapen naan otemej.

- [2] I ar ba ḡokta, im ij ba kiiō, āinwōt ke I ar pād ippemi alen kein ka ruo, barāinwōt kiiō ke I jako, ñan ro raar jerōwiwi ḡokta, im ñan ro otemjej jet, bwe, eļaññe ij bar iwōj, I jāmin tūriamō kake;
- [3] Bwe komij pukot kamool kōn an Kūraij kōnono ilo ña, Eo e jab ḡōjñō ñan kom, a E kajoor ilo kom.
- [4] Bwe ar debwāäl E ilo ḡōjñō, a Ej mour kōn kajoor an Anij. Bwe kōm barāinwōt ḡōjñō ilo E, a kōm naaj mour ippān kōn kajoor an Anij im ñan kom.
- [5] Koṁwin make mālejjoñ kom eļaññe kom pād ilo tōmak eo; koṁwin make kamool kom. Ak kom jab make jeļā ke, bwe Jijej Kūraij ej pād ilo kom? eļaññe kom jab dien jako.
- [6] A ij kōtmāne bwe kom naaj jeļā bwe kōm jab dien jako.
- [7] A kōm jar ñan Anij bwe koṁwin jab kōmanñan nana; jab bwe en wałok am ḡool, a bwe koṁwin kōmñan emñan, meñe kōm āinwōt dien jako.
- [8] Bwe ejjełok am maroñ in jumae ḡool, a kōn ḡool wōt.
- [9] Bwe kōm lañlōñ ñe kōm ḡōjñō im kom kajoor: im kōm naaj jar kōn men iñ, bwe koṁwin weepañłok.
- [10] □Innām ij jeje men kein ke I jako, bwe, ñe ij pād ippemi, en jab pen aō in naan, ekkar ñan kajoor eo Irooj e ar letok ñan eō kōn kalōk, im jab kōn jolalljok.
- [11] Āliktata, ro jatiō, koṁwin lañlōñ, koṁwin aenōmñan, koṁwin weepañ, en būruemi wōt juon, koṁwin mour ilo aenōmñan: im Anij in yokwe im aenōmñan E naaj pād ippemi.
- [12] Koṁwin yokuokwe doon kōn mejenma e kwōjarjar.
- [13] Ro reññan otemjej rej yokyokwe kom.
- [14] Jouj an ad Irooj Jijej Kūraij, im yokwe an Anij, im kōmñao an Jetōb Kwōjarjar, en pād ippemi otemjej.

GALETIA

GALETIA – JEPTA 1

- [Ga 1.1] Paul, ri jelōk (jab jān armej rañ, ak jab kōn armej, a kōn Jijēj Kūraiij, im Anij Jeman, Eo E ar kajerkakpeje E jān ro re mej),
- [2] Im jemjein jemjatin otemjej rej pād ippa, ñan eklejia ko i Galetia:
- [3] Jouj ñan kom, im aeñōñmān jān Anij Jemad, im ad Irooj Jijēj Kūraiij,
- [4] Eo E ar make lejōk E kōn jerōwiwi ko ad, bwe En lomōoren kōj jān lał in enana, ekkar ñan ankilaan ad Anij im Jemad:
- [5] Ñan E aiboojoj indeeo im indeeo. Amen.
- [6] Ij bwilōñ bwe ãindein amī mōkaj im oktaklōk jān Eo E ar kūr kom ilo jouj an Kūraiij, ñan Gospel ãinjuon.
- [7] Eo e jab bar juon, a jet rej pioktok kom, im kōñaan ukōt Gospel an Kūraiij.
- [8] A meñe kōm, ak juon enjel jān lañ, naaj kwałok jabdewōt Gospel ñan kom ãinjuon jān Gospel eo kōm ar kwałok ñan kom, en anatema.
- [9] Ñinwōt kōm ar ba mōkta, ãindein ij bar ba kiiõ, Eļaññe jabdewōt armej ej kwałok jabdewōt Gospel ñan kom ãinjuon jān eo kom ar bōk e, en anatema.
- [10] □Bwe kiiõ ij jeraik ke armej rañ, ak Anij? ak ij pukot bwe in kabuñbūruõn armej rañ ke? eļaññe kiiõ ij kabuñbūruõn armej rañ, I jab karijeran Kūraiij.
- [11] Bwe ij kōjjeļāik kom, ro jatiõ kōn Gospel eo I ar kwałok e, bwe e jab ċoor armej.
- [12] Bwe I ar jab bōk e jān armej, ak raar jab katakin eõ, a ej itok kōn revelesõn jān Jijēj Kūraiij.
- [13] Bwe kom ar roñ kōn aõ etetal iuñwin iien ko łok ilo kabuñ an ri Ju, ekōjkan I ar kanooj matōrtōr eklejia an Anij, im I ar kókkure e.
- [14] Im I ar wanmaanłok lo kabuñ an ri Ju jān elōñ ro detta wōt ippān ri aelōñ eo aõ, ke I ar kanooj kijejeto kōn bwebwenato an ro jímm̄a.
- [15] A ke ebuñbūruõn Anij, eo E ar kamakełok iaaõ, aet, jān lojien jinõ, im kūr eõ kōn An jouj,
- [16] Bwe En kwałok Nejin ilo ña bwe in kwałok E ñan ro ri aelōñ ko; e mōkaj I ar jab pepe ippān kanniõk im bōtōktōk.
- [17] Im I ar jab ilok ñan Jerusalem, ñan ippān ro raar ri jelōk mōkta jān eõ; a I ar ilok ñan Arebia, im bar jeplaak ñan Damaskōs.
- [18] Innām ilokōn jilu iiõ I ar wanlōñłok ñan Jerusalem bwe in lołok Sipas im I ar jokwe ippān joñoul im ċalem raan.
- [19] A I ar jab lo ri jelōk ro jet, eļaññe ejab Jemes jaten Irooj.
- [20] Kiiõ kōn men ko ij jejewōj ñan kom, lo, imaan mejan Anij, I jab riab.
- [21] Tokālik I ar itok ñan ãne ko Siria im Silisia.
- [22] Im re jaje meja, ro ri eklejia i Judia, ro ilo Kūraiij:
- [23] A men in wōt rej roñjake, Eo ekkein matōrtōre kōj, kiiõ ej kwałok Gospel eo ekar kókkure.
- [24] Im rej kaiboojoj Anij ilo ña.

GALETIA – JEPTA 2

- [Ga 2.1] Innām ilōkōn joñoul im emān iiō I ar bar wanlōñlōk ñan Jerusalem ippān Barnebas, im āñinlōk Taitōs ippa ḥok.
- [2] Im I ar wanlōñlōk ekkar ñan revelesōn, im I ar kõnnaanōk er kõn Gospel eo ij kwałok e ñan ro ri aelōñ ko, a makełok iaam iınaan mejan ro rebuñbuñ, ñe I ab ettōr, ak I ar ettōr kõn jettokjan.
- [3] A Taitōs eo e ar karwaan eō, e ri Griķ, ar jab kamakokoik e bwe en ɻwijmwijs;
- [4] Im men iñ kõn jemjein jemjaten riab, raar dełōñ kõn ɻon, ro raar ɻooj aer delōñ bwe ren kõjjaad anemkwōjad, eo ipped ilo Kūraijs Jijejs, bwe ren kamakokoik kōj.
- [5] Kōm ar jab ɻajikir kõn kõttāik kōm, jab iumwin juon wōt awa; bwe ɻool in gospel en pād wōt ippemi.
- [6] A jān ro raar buñbuñ (jekdqon ippa ieir ɻokta; Anij e jab bōk wāween armej,) em̄ool ro raar buñbuñ raar jab letok jabdewōt ñan eō:
- [7] A āinjuon, ke rej lo bwe em̄oj letok ñan eō gospel in jab̄wijmwijs, im āinwōt ñan Piter eo in ɻwijmwijs;
- [8] (Bwe Eo e ar kamaroñ Piter bwe en ri jelōk ñan ri ɻwijmwijs E ar barāinwōt kamaroñ eō ñan ri aelōñ ko);
- [9] Im ke rej kile jouj eo em̄oj letok ñan eō, James im Sipas im Jon, ro re buñbuñ āinwōt juur ko, raar letok ñan eō im Barnebas anbwijmaroñer ilo kōm̄mao; bwe kōmin ilōk ñan ri aelōñ, a er ñan ri ɻwijmwijs;
- [10] Men iñ wōt raar kōnaan bwe kōmin keememej ro ri jeram̄ol; men eo I ar kijejeto in kōm̄man.
- [11] A ke Sipas e ar itok ñan Antiok, I ar juñae iınaan mejan, bwe ewor ruōn.
- [12] Bwe ɻokta jān an itok jet armej jān ippān James, e kein ɻonñ ippān ri aelōñ; a ke raar itok, e ar ilōk im jepel jān er, bwe e mijak ro iaan ri ɻwijmwijs.
- [13] Im ri Ju ro jet raar po ippān; āinwōt bwe Barnebas e ar barāinwōt reel ḥok ilo aer ɻon.
- [14] A ke I ar lo bwe re jab etetal jiñwe ekkar ñan ɻool in gospel, I ar ba ña Sipas iınaan mejeir otjemjej, Elaññe kwe, ri Ju, kwōj mour āinwōt ri aelōñ, im jab āinwōt ri Ju, ekōjkan am̄ kamakokoik ri aelōñ bwe ren pād im kōm̄man āinwōt ri Ju?
- [15] Kōm ri Ju kōn biktokōm, im jab ri jerowivi iaan ri aelōñ ko,
- [16] Ke kōm jeļā bwe armej e jab wānōk kõn jerbal in kien, a kõn lōke Jijejs Kūraijs, kōm ar lōke Kūraijs Jijejs, bwe kōmin wānōk kõn lōke Kūraijs, im jab kõn jerbal in kien: bwe kõn jerbal in kien ejjełok kanniōk e naaj wānōk.
- [17] A elāññe, ke kōm ar pukot bwe kōmin wānōk ilo Kūraijs, kōm barāinwōt ar wałok ri jerowivi, innām Kūraijs e ri jebale jerowivi ke? en jab iñ.
- [18] Bwe elāññe ij bar kalek men ko I ar kókkure, ij kwałok eō ri juuri kien.
- [19] Bwe ña kõn kien I ar mej jān kien, bwe in mour ñan Anij.
- [20] Em̄oj debwāäl eō ippān Kūraijs; im jān iien eo e jab ña ij mour, a Kūraijs ej mour ilo ña: aet, mour eo ij mour kiiō ilo kanniōk, ij mour ilo lōke Nejin Anij, Eo e ar yokwe eō, im make lełok E kõn eō.

- [21] I jab kajekdöqon jouj an Anij: bwe elāññe wānōk ej kōn kien, innām an Kūraiij mej e jettokjan.

GALETIA – JEPTA 3

- [Ga 3.1]O ri Galetia ri bwebwe, wōn e ar kābel kom, komeo iñaan mejemi ar kwałok alikkar Jijej Kūraiij ilo bwiljimi, ilo aer debwāäl E.
- [2] Men iñ wōt I kōnaan jelā jān kom, Kom ar bōk Jetōb kōn jerbal in kien ke, ak kōn eñoroñ in tōmak?
- [3] Āindein ami bwebwe ke? mōjen ami jino ilo Jetōb komij weepān kiiō ilo kanniōk ke?
- [4] E ar jettokjan ami eñtaan kake men ko relōñ ke? elāññe emool e jettokjan.
- [5] Innām Eo ej kōke Jetōb ñan kom, im kōñman men in bwilōñ ko eolōpemi, Ej kōñman kōn jerbal in kien ke, ak kōn eñoroñ in tōmak?
- [6] Āinwōt Ebream e ar tōmak Anij, im emōj watōk e ñan e āinwōt wānōk.
- [7] Innām koñwin jelā bwe ro re jān tōmak, rein ro nejin Ebream.
- [8] Im Jeje eo, ke e ar lo mokta bwe Anij e naaj kowānōk ro ri aelōñ kōn tōmak, e ar kwałok mokta gospel ñan Ebream, im ba, Ilo kwe ri aelōñ otemjej re naaj mōñōñō.
- [9] Āindein ro re jān tōmak rej mōñōñō ña ippān Ebream eo ej tōmak.
- [10] Bwe ro otemjej re jān jerbal in kien rej pād iumwin juon binikooł: bwe emōj je, Naaj koole jabdewōt eo e jab pād wōt ilo men ko otemjej jeje ilo bok in kien bwe en kōñmanñAn.
- [11] A e alikkar bwe ejjełok armej e wānōk ilo kien iñaan mejan Anij: bwe, Eo rū wānōk e naaj mour kōn tōmak;
- [12] Im kien e jab jān tōmak; a Eo ej kōñmanñan men kein e naaj mour ilo er.
- [13] Kūraiij e ar pinmuur ñan kōj jān binikooł in kien, ke E ar erom binikooł kōn kōj: bwe emōj jeje, E menukooł jabdewōt eo ej toto ilo wōjke:
- [14] Bwe men iñ mōñōñō an Ebream en itok ioon ri aelōñ ilo Kūraiij Jijej; bwe jen bōk kallimur in Jetōb kōn tōmak.
- [15] Ro jatiō, ij kōnono āinwōt armej: Meñe kallimur an armej wōt, ñe emōj kapen e, ejjełok armej ej kajekdöqon, ak kobaik ñan e.
- [16] A ar kwałok kallimur eo ñan Ebream, im ñan ineen. E jab ba, Im ñan ine ko, āinwōt kōn elōñ; a āinwōt kōn juon, Im ñan iniom, eo Kūraiij.
- [17] A ij ba men iñ; kallimur eo Anij e ar kapen e mokta, kien, eo e ar itok ābukwi im jilñiul iiō tokālik, e jab jołok, bwe en kajettokjān kallimur eo.
- [18] Bwe elāññe jolōt eo e jān kien, e jab jān kallimur; a Anij e ar wūjlepłok ñan Ebream kōn kallimur.
- [19] Innām ta eo kien? E ar koba kōn jerowiwi ko, ñan iien ine eo ej itok Eo emōj kwałok kallimur ñan E; ke ar likūt e kōn enjeł ro ilo pein juon ri kalaajrak.
- [20] Kiiō ri kalaajrak e jab kōn juon, a Anij e juon.
- [21] Innām kien ej juñae kallimur an Anij ke? en jab iñ: bwe elāññe ewor kien e maroñ in lełok mour, emool wānōk e naaj kar jān kien.

- [22] A Jeje eo e ar kili men otemjej iumwin jerowiwi, bwe en lejok kallimur kōn lōke Jijej Kūraij ñan ro rej tōmak.
- [23] A ḥokta jān an tōmak itok ar kōjparok kōj im kili kōj iumwin kien, ñan tōmak eo ej waļok tokālik.
- [24] Āindein kien juon ad ri lale in tōl kōj ñan Kūraij, bwe jen wānōk kōn tōmak.
- [25] A kiiō e moottok tōmak, im emōj ad pād iumwin ri lale eo.
- [26] Bwe kom otemjej ro nejin Anij, kōn tōmak, ilo Kūraij Jijej.
- [27] Bwe ro otemjej iaami emōj peptaij er ilo Kūraij rar kōṇak Kūraij.
- [28] Re ban ri Ju ak ri Grik, re ban karijeran ak anemkwōjan, re ban ṁaan ak kōrā; bwe kom otemjej juon ilo Kūraij Jijej.
- [29] A elāññe kom ro doon Kūraij, innām kom ineen Ebream, ri jolōt ekkar ñan kallimur.

GALETIA – JEPTA 4

- [Ga 4.1] Kiiō ij ba, ri jolōt iien ke ej ajri, e jab lijeklōk ilo jabdewōt jān korijeran, meñe ej irooj ioon men otemjej;
- [2] A ej pād iumwin ri lale im ri kōmñe ḥae iien eo emōj an jeman pepe kake.
- [3] Āindein barāinwōt kōj ke jaar ajri, jaar ri kamakoko iumwin irinekatak in laj;
- [4] A ke iien eo ejejjet, Anij e ar jilkintok Nejin, ḥotak jān kōrā, ḥotak iumwin kien,
- [5] Bwe En pinmuur ñan ro raar pād iumwin kien, bwe jen erom konilujen nejin.
- [6] Im bwe kom ro nejin, Anij e ar jilkintok Jetōb ñ Nejin ilo bürued, im ba, Abba, Jema.
- [7] Innām āindein kwō jab bar korijeran, a nejin; im elāññe nejin, ri jolōt kōn Anij.
- [8] A iien eo, ke kom ar jaje Anij, kom ar korijeran ro biktokir rej anij jekdqon.
- [9] A kiiō ke emōj ami jelā Anij, ak em̄manlōk ba, emōj an Anij jelā kom, ekōjkan ami bar oktaklōk ñan irinekatak ko remōjñō im uñuñar, im komij kōṇaan bwe kom̄win bar korijerair?
- [10] Komij lale raan ko, im allōñ ko, im iien ko, im iiō ko.
- [11] I mijak kōn kom, ñe ab jettokjan aō kar jerbal ñan kom.
- [12] Ro jatiō, ij akweļap ñan kom, kom̄win erom āinwōt ña, bwe emōj aō erom āinwōt kom, Ejjeļok ami nana ippa:
- [13] A komij jelā bwe kōn juon mōjñō in kanniōk, I ar kwaļok gospel ñan kom iien eo ḥokta.
- [14] Im men in mālejjoñ komeo ilo kanniōkiō kom ar jab kajedqon ak joļok; a kom ar bōk eō āinwōt juon enjeļ an Anij, āinwōt Kūraij Jijej.
- [15] Innām ewi kar ami mōñōñō? bwe ij kōnnaan kōn kom, bwe, elāññe e maroñe, kom naaj kar itūki mejemi im letok ñan eō.
- [16] Innām ña ij erom ami ri kōjdat ke, kōn aō kwaļok ḥool ñan kom?
- [17] Rej kijejeto kōn kom ilo ial e jab em̄man; aet, re kōṇaan kōjepel kom bwe kom̄win kapukōt er.
- [18] A em̄man bwe ren kijejeto im kapukōt kom ilo em̄man iien otemjej, im jab ke ij pād ippemi wōt.

- [19] Ajri ro nejiō, ro ij bar eñtaan kōn kom ñan iien eo emōj ɳawāween Kūraj ilo kom,
- [20] Aet, I kōnaan in kar pād ippemi kiiō, im ukōt ainikiō, bwe ij pere kōn kom.
- [21] Kom̄win ba ñan eō, komeo kom kōnaan pād ium̄win kien, kom jab roñjake kien ke?
- [22] Bwe emōj jeje, Ruo nejin Ebream, juon kōn lio ri kamakoko, im juon kōn lio anemkwōjan.
- [23] A leo nejin ri kamakoko e ar ɣotak ɣoor kanniōk; a leo nejin ri anemkwōjan, e kōn kallimur eo.
- [24] Men kein naan in kōkkar: bwe limarein ruo kallimur; juon jān tol Sainai, eo ej neje ñan men in kamakoko, liiñ Hegar.
- [25] Bwe Hegar e tol Sainai ilo Arebia, im e āinwōt Jerusalem kiiō, bwe e ri kamakoko kab ro nejin.
- [26] A Jerusalem eo ilōñ e anemkwōjan, im liiñ jinedwōj.
- [27] Bwe emōj jeje, Kwōn lañlōñ, ri ewar kweo kwaar jab neje; kotake ainikiōm im lamōj, kweo kwō jab eñtaan, bwe elōñjōk ro nejin lejnono jān lio juon emmaan pāleen.
- [28] A kōj, ro jatiō, āinwōt Aisak, kōj ro nejin kallimur.
- [29] A āinwōt ilo iien eo, eo e ɣotak ɣoor kanniōk e ar matōrtōre eo e ɣoor Jetōb, āindein kiiō.
- [30] A ta eo Jeje ko re ba? Kwōn jołok lio ri kamakoko kab leo nejin; bwe leo nejin lio ri kamakoko e jāmin ri jolōt ippān leo nejin lio ri anemkwōjan.
- [31] Innām, ro jatiō, je jab ro nejin lio ri kamakoko, a lio anemkwōjan.

GALETIA – JEPTA 5

- [Ga 5.1] Kōn anemkwōjad Kūraj e ar ɳa anemkwōjad; innām kom̄win jutak pen, im jab bar ɣorak ilo ine in kamakoko.
- [2] Lo, ña Paul ij ba ñan kom, bwe, eļaññe komij ɭwijmwij, Kūraj e jāmin kakajooror kom ñan jidik.
- [3] Aet, ij bar kōnnaanōk jabdewōt armej eo ej ɭwijmwij, bwe e ri ɭuri in kōm̄man aolepen kien.
- [4] Kom jepel jān Kūraj, jabdewōt iaami, kom kōnaan kowānōk kom ilo kien; kom ar buñłok jān jouj.
- [5] Bwe kōn Jetōb, ilo tōmak, jej kattar kōjatdikdik in wānōk.
- [6] Bwe ilo Kūraj Jijej ɭwijmwij e jab kakajooror ilo jabdewōt, ak jabɭwijmwij: a tōmak eo ej jerbal kōn yokwe.
- [7] Em̄man ami kein ettōr; wōn e ar karum̄wij kom bwe kom̄win jab pokake ɭool?
- [8] Kareel iñ e jab jān Eo ej kūr kom.
- [9] Jidik leven ej leven aolepen iiōk eo.
- [10] Ña ij lōke kom ilo Irooj, bwe e jāmin āinjuon būruemi; a eo jabdewōt ej poktak kom e naaj bōk liaakjōk e.
- [11] A ña, ro jatiō, eļaññe ij kwalōk wōt ɭwijmwij, etke rej matōrtōre eō wōt? innām ɣōkatip in debwāäl e jako.

- [12] I kȭnaan bwe ro rej kȭmad kom ren kar make bukeļok er.
- [13] Bwe komeo, ro jatiō, ar kūr kom ñan anemkwōjami; men iñ wōt, kom̄win jab kȭm̄man bwe anemkwōjami en iien jarōk ñan kanniōk, a kōn yokwe kom̄win korijer ñan doon.
- [14] Bwe aolepen kien e jejjet ilo juon naan, eñin; Kwōn yokwe ri turōm im āinwōt kwe.
- [15] A elāññe komij kiji im kañi doon, kōjparok bwe kom̄win jab Jot ippān doon.
- [16] A ij ba, Kom̄win etetal kōn Jetōb im kom jāmin kajejjet mōm in kanniōk.
- [17] Bwe kanniōk ej ineme Jetōb, im Jetōb ñae kanniōk; bwe rein rej juñae doon; bwe kom̄win jab kȭm̄man men ko kom kȭnaan.
- [18] A elāññe Jetōb ej tōl kom, kom jab iuñwin kien.
- [19] Kiiō jerbal in kanniōk ko re alikkar, im men kein: Jōñ, ettoon, ejej,
- [20] Kabuñ ñan ekjab, mād̄mōd, kōjdat ko, akwāäl ko, ban ko, illu ko, wālōk ko, limōjnonu ko, kiojaljal ko,
- [21] Juunmaad ko, kadek, airuwaro ko, im men ko āierwōt: ij kōnnaanōk kom kaki āinwōt I ar kōnnaanōk kom mōkta, bwe ro rej kȭm̄man men rot kein re jāmin bōk aer jolōt aelōñ in Anij.
- [22] A leen Jetōb, yokwe, lañlōñ, aenōm̄man, meanwōd, jouj, lejokmen, tiljek,
- [23] Ineeñman, jatōr: ejjeļok kien ñae men rot kein.
- [24] Im ro doon Kūraiñ raar debwāäl kanniōk kab ankoñak ko im mōm ko an.
- [25] Elāññe jej mour kōn Jetōb, jen barāinwōt etetal kōn Jetōb.
- [26] Jen jab ri kōmmejāje waan, ri kaillu doon, ri juunmaade doon.

GALETIA – JEPTA 6

- [Ga 6.1] Ro jatiō, elāññe emōj erātik juon armej ilo jabdewōt bōd, komeo, kom ilo Jetōb kom̄win kajimwe eo āindein ilo ineeñman; im make lale kwe, ñe ab barāinwōt kapo eok.
- [2] Kom̄win bōk men in eddo ko an doon, im āindein kom̄win kajejjet kien Kūraiñ.
- [3] Bwe elāññe juon armej ej Jōm̄nak eutiej ñe e jab āindein, ej make mōñ e.
- [4] A jabdewōt armej en make mālejjoñ jerbal eo an, innām e naaj wor unin kōmmejāje ilo e make, im jab ilo ru turin.
- [5] Bwe jabdewōt armej e naaj make inek kuñaan.
- [6] A eo ej ri katak ilo naan en jipañlōk eo ri kaki ilo men otemjej rem̄man.
- [7] Kom̄win jab bōd; Anij e jab likūt bwe ren kajjirere kake E: bwe jabdewōt eo armej ej jeor e, men iñ e naaj barāinwōt mād̄mōd e.
- [8] Bwe eo ej jeor ñan kanniōkin, jān kanniōkin e naaj mād̄mōd wabanban; a eo ej jeor ñan Jetōb, jān Jetōb e naaj mād̄mōd mour indeeo.
- [9] A jen jab mōk ilo kȭm̄man em̄man: bwe ilo iien ekkar je naaj mād̄mōd elāññe je jab parōk.
- [10] Innām, āinwōt ewor iien ipped, jen jebale em̄man ñan armej otemjej, im ejaplōk ñan ro rej pād ilo nukwin tōmak.
- [11] Komij lo kōn lōta rot reļap I ar jeje ñan kom kōn peiō.

- [12] Ro re kõnaan kaalwōjwōj ilo kanniōk, rej kareel kom bwe kom̄win mwijmwij; bwe ren jab lo matōrtōr kōn debwāäl an Kūraij.
- [13] Bwe ro raar mwijmwij re jab kōjparok kien; a re kõnaan bwe kom̄win mwijmwij, bwe ren kōmmejāje ilo kanniōkemi.
- [14] A en jab ippa bwe ña in kōmmejāje ilo jabdewōt, eļaññe e jab ilo debwāäl an ad Irooj Jijej Kūraij, kōn E emōj debwāäl laļ ñan eō, im ña ñan laļ.
- [15] Bwe mwijmwij e jekdōqon, kab jabmwijmwij, a men in kōmman ekāäl.
- [16] Im ro otemjej rej etetal ilo kien iñ, en aenōmman ioer, im tūriamokake, kab ioon Israel an Anij.
- [17] Tokālik ejjeļok en poktak eō, bwe rej pād ilo ānbwinniō kakōlle ka kakōllen Jijej.
- [18] Jouj ad ad Irooj Jijej Kūraij en pād ilo ami, ro jatiō. Amen.

EPESŌS

EPESŌS – JEPTA 1

- [Ep 1.1] Paul, ri jelōkan Kūraiij Jijej kōn ankilaan Anij, ñan ro rem̄man i Epesōs, im ri tiljek ilo Kūraiij Jijej:
- [2] Jouj ñan kom, im aenõm̄man jān Anij Jemed, im Irooj Jijej Kūraiij.
- [3] En mõññõ Anij im Jemen ad Irooj Jijej Kūraiij, Eo e ar kejeraam̄man kōj ilo jeraam̄man otemjej in jetōb ijo ko ãinwōt i lañ ilo Kūraiij:
- [4] Ñinwōt An kāälöt kōj ilo E mokta jān jinoiñ laj, bwe jen kwōjarjar im ejjełok ñotad imaan mejan ilo yokwe:
- [5] Im E ar pepe kōn kōj mokta ñan konilujen kōn Kūraiij ñan E, ekkar ñan lõm̄nak em̄man in ankilaan,
- [6] Ñan nōbar aiboojoj in jouj eo An eo E ar letok ñan kōj ilo Eo Ri Jitõnbōro:
- [7] Ilo E ewor pinmuur ñan kōj kōn bōtōktōkin, aet, jołok nana ko ad, ekkar ñan m̄weiuk in jouj eo An,
- [8] Eo E ar wūjleptok ñan kōj ilo mālōtlōt otemjej im jelāłokjeñ,
- [9] Im E ar kōjježäik kōj kōn men eo ettino in ankilaan, ekkar ñan An lõm̄nak em̄man eo E ar pepe ilo E,
- [10] □Ñan jerbal an iien ko otemjej ilo Kūraiij, men ko i lañ, im men ko i laj;
- [11] Aet, ilo E, em̄oj kōm̄man kōj barāinwōt An jolōt, ke em̄oj pepe kōn kōj mokta ekkar ñan lõm̄nak an Eo ej jebale men otemjej ilo pepe in ankilaan;
- [12] Bwe kōmin pād ñan nōbar An aiboojoj, kōmeo kōm kar kōjatdikdik kōm mokta ilo Kūraiij:
- [13] Ilo Eo kom barāinwōt, ke kom ar roñjake naan in m̄pool, gospel eo in ami mour, ilo Eo ke kom ar barāinwōt lōke E, Jetōb in kallimur Eo ekwōjarjar E ar sil kom,
- [14] Eo m̄okakjaj in jolōt eo ad, ñan kōllā oñān wāto eo An, ñan nōbar An aiboojoj.
- [15] Kōn men in barāinwōt ña, ke em̄oj aō roñ kōn lōke Irooj Jijej ej ippemi, im ami yokwe eo komij kwałok ñan ro rem̄man otemjej,
- [16] E jab jokwōd aō kam̄moolol kōn kom, im ba kōn kom ilo jar ko aō;
- [17] Bwe Anij an ad Irooj Jijej Kūraiij, Jemen aiboojoj, En lewōj ñan kom jetōb on mālōtlōt im kwałok ilo kanooj jełā E;
- [18] Ke e meraml̄ok mejan būruemi, bwe kom̄win jełā ta eo kōjatdikdik in An kūr, ta eo m̄weiien aiboojoj in jolōt eo An ilo ro rem̄man,
- [19] Im ta eo rūttōn kajoor eo An e kanooj ɬap ñan kōj ri tōmak, ekkar ñan jerbal in maroñ in kajoor eo An,
- [20] Eo E ar jebale ilo Kūraiij, ke E ar kajerkakpeje E jān ro re mej, im kaijet E i anbwijmaroñan ijo ko i lañ,
- [21] E kanooj utiej jān tilñōn otemjej, kab kein, kab kajoor, kab irooj, im āt otemjej em̄oj ɳaetan, e jab ilo laj iñ wōt, a barāinwōt ilo eo e naaj itok:
- [22] Im E ar köttäik men otemjej ium̄win neen, im E ar lełok E bōran ioon men otemjej ñan eklejia,
- [23] Eo ñabwinnen, aet, obrak an Eo ej kobrač men otemjej ilo otemjełok.

EPESŌS – JEPTA 2

- [Ep 2.1] Im E ar kemour kom ke kom ar mej ilo ami nana im ami jerōwiwi,
- [2] Ilo er kom kein etal ilo iien eo ḥok ḥoor ial in laļ in, ḥoor Irooj in kajoor ko in mejatoto, jetōb eo ej jerbal ilo ro ri kipiliia;
- [3] Ippaer barāinwōt kōj otemjej kōn pād im mour ilo ṣōm ko an kanniōk, im ḥōmṇak ko, im kōj kōn biktoked ro nejin illu, āinwōt ro jet:
- [4] A Anij, eo E ṣweiee ilo tūriamokake, kōn An yokwe elāp eo E ar yokwe kōj kake,
- [5] Aet, ke jaar mej ilo jerōwiwi ko ad, E ar kemour kōj ippān Kūraij (kōn jouj emōj lōmōoren kom),
- [6] Im E ar kejerkak kōj ippān, im kajijet kōj ippān ijo ko i lañ, ilo Kūraij Jijej;
- [7] Bwe En kwaļok ilo iien ko re naaj itok An yokwe e kanooj ṣweiee ilo jouj ñan kōj ilo Kūraij Jijej:
- [8] Bwe kōn jouj emōj lōmōremi kōn tōmak; im men eo e jab jān kom make; e an Anij lewōj:
- [9] E jab jān jerbal ko, bwe ejjeļok en kōmmejāje.
- [10] □Bwe kōj men in kōmānman kōn pein, kōmānman ilo Kūraij Jijej ñan jerbal ko remān, ko Anij e ar kapojak mokta bwe jen etetal ilo er.
- [11] Kōn men in kōmwin keememej, bwe juon iien kom, ri aelōñ ilo kanniōk ro naetomi Jabm̄wījñwīj kōn ro emōj ᷾aetaer ṣwījñwīj ilo kanniōk, pā ko raar kōmānane;
- [12] Bwe ilo iien eo kom ar jepel jān Kūraij, im jeplōklōk jān aelōñ in Israel, ruwamāejet jān bujen kallimur ko, im ejjeļok kōjatdikdik ippemi, im kom jepel jān Anij ilo laļ.
- [13] A kiiō, ilo Kūraij Jijej, kom ro re kein etoļok emōj kepaake kom ilo bōtōktōkin Kūraij.
- [14] Bwe E aenōmān eo ad, Eo e ar kōmān erro bwe ren juon, im E ar rupe roñel in kōjepel kōtaerro,
- [15] Im E ar kalotļok ilo kanniōkin kōjdat eo, aet kien in kaiñ eo ilo naan in jiroñ ko, bwe En kōmān ilo E jān erro juon armej ekāäl, im kōmān aenōmān;
- [16] Im bwe En kalaajrak erro ippān Anij ilo juon ānbwin kōn debwāäl eo, ke E ar kajeeklok kōjdat eo ᷾a ioon:
- [17] Im E ar itok im kwaļok aenōmān ñan komeo kom ar etoļok, im aenōmān ñan ro raar epaak:
- [18] Bwe kōn E kōj otemjej bōk ad deļoñ ilo juon Jetōb ñan ippān Jemed.
- [19] Innām kiiō kom jab bar ruwamāejet im ri itoitak, a kom jemdoon ro remān, im kom nukwin Anij,
- [20] Im emōj kalōk kom ioon foundesōn an ri jelōk kab ri kanaan, Kūraij Jijej e make lukkuun demōn im;
- [21] Ilo E men in kalōk otemjej emān karir ñan doon, rej eddek ñan juon tempel ekwōjarjar ilo Irooj;
- [22] Ilo Eo barāinwōt emōj kalōk kom ippaer ñan imōn Anij ilo Jetōb.

EPESŌS – JEPTA 3

- [Ep 3.1] Kōn unin in Ņa Paul, ri prisōn an Kūrāij Jījej kōn kom ri aelōñ,
- [2] Eļaññe kom ar roñjake kōn jerbal in jouj an Anij eo emōj letok ñan eō kōn kom;
- [3] Ekōjkan kōn revelesōn ar kōjjeļāik eō kōn men eo ettino, āinwōt I ar jeje ḡokta ilo naan ko re iiet,
- [4] Kōn eo, ne komij kōnono ilo lōta eo, kom maroñ in jelā kake aō jeļāļokjeň ilo men eo ettino an Kūrāij,
- [5] Men eo ilo epepen ko ḡokta ar jab kaalikkare ñan ro nejin armej, āinwōt kiiō emōj kwaļok e ñan ro ri jelōkan re kwōjarjar, kab ro ri kanaan ilo Jetōb;
- [6] Eñin, bwe ro ri aelōñ ko rej ri jolōt ippaer, im ilo juon wōt ānbwin, im ri bōk aer kōj ippaer ilo kallimur an Kūrāij Jījej kōn gospel,
- [7] Eo ña ri jebale, ekkar ñan men in jouj an Anij, eo ar letok ñan eō ekkar ñan jerbal in kajoor eo An.
- [8] Ņa, I dik jān eo ediktata iaan ro rem̄man otemjej, emōj letok jouj iŋ ñan eō bwe in kwaļok ñan ro ri aelōñ ko ḡweiuk ko an Kūrāij, ko je ban pukot im loi;
- [9] Im kalo armej otemjej kōn jerbal in men eo ettino, eo jān eto im eto e ar ḡojak ilo Anij eo E ar kōmanmān men otemjej;
- [10] □Bwe mālōtlōt an Anij im elōñ wāween en alikkar kiiō ñan Irooj ro im jiōb ro ijo ko i lañ kōn eklejia,
- [11] Ekkar ñan pepe in eto im eto, eo E ar pepe kake ilo Kūrāij Jījej ad Irooj:
- [12] Ilo E ewor ad peran im deļoñ ilo lōke kōn ad tōmak E.
- [13] Kōn men iŋ ij kajjītōk bwe in jab kijeļok ilo eñtaan ko aō kōn kom ko ami men in aiboojoj.
- [14] Kōn unin iŋ ij bukwelōł ñan Jemed,
- [15] Jān Eo nukwin otemjej i lañ im i lał emōj ḡaetaer,
- [16] Bwe En lewōj ñan kom, ekkar ñan ḡweiien aiboojoj eo An, bwe ilo maroñ kom̄win kajoorļok kōn Jetōb eo An ilo ami,
- [17] Bwe Kūrāij en jokwe ilo būruemi kōn tōmak; bwe ke e pen im elle okrami ilo yokwe,
- [18] Kom̄win maroñ in kanooj jelā ippān ro rem̄man otemjej, ta eo dilpen, im aitokōn, im ḡwilājin, im utiejen,
- [19] Im jelā yokwe an Kūrāij, eo ellā jān jelā, bwe kom̄win obrak ñan aolepen an Anij obrak.
- [20] Kiiō ñan Eo e maroñ in kōmanmān kōn men otemjej e kanooj utiejļoktata jān ad kajjītōk ak ċom̄nak, ekkar ñan kajoor eo ej jerbal ilo kōj,
- [21] Ñan E aiboojoj ilo eklejia im ilo Kūrāij Jījej ñan epepen ko otemjej indeeo im indeeo. Amen.

EPESŌS – JEPTA 4

- [Ep 4.1] Innām ña, ri prisōn ilo Irooj, ij akweļap ñan kom bwe kom̄win etetal ekkar ñan kūr eo emōj kūr kom kake,

- [2] Kōn ettā otemjej kab ineem̄man, kōn ejjeļok bōrokadu, kom̄win meanwōd ñan doon ilo yokwe,
- [3] Im kate kom in kōjparok an Jetōb kōm̄an̄man bōro wōt juon ilo liāp in aenōm̄man.
- [4] Juon ānbwin, im juon Jetōb, āinwōt e bar em̄oj kūr kom ilo juon kōjatdikdik in An kūr kom:
- [5] Juon Irooj, juon tōmak, juon peptaij,
- [6] Juon Anij im Jemen otemjej, Eo e utiej jān otemjej, im kōn otemjej, im ilo otemjej.
- [7] A ñan kōj otemjej em̄oj letok jouj ekkar ñan joñan an Kūrai j letok.
- [8] Kōm men in Ej ba, Ke E ar wanlōñłok ñan lañ, E ar kejipokweik jipokwe, im leļok men in yokwe ñan armej rañ.
- [9] (Eñin, E ar wanlōñłok, ta jein eļaññe jab kōn An barāinwōt wanlaļłok ñan ijo ko i ḡwilājtata i laj?
- [10] □Eo e ar wanlōñłok E in wōt Eo e ar wanlōñłok ijo e utiej jān aolepen lañ ko, bwe En kobrač men otemjej.)
- [11] Im E ar letok jet bwe ren ri jelōk; im jet, ri kanaan; im jet ri evanjel; im jet, pastor im ri kaki;
- [12] Bwe En koweappānłok ro rem̄man, kōn jerbal in jipañ, kōn kalōk ānbwinnen Kūrai j:
- [13] ḡmae adwōj tōpare juon wōt tōmak, im jelā Nejin Anij, ñan armej erūtto, ñan joñan rūttōn an Kūrai j obrak:
- [14] Bwe jān kiiō jen jab ajri, im jeplōklōk āinwōt ḡo ko, im ḡakūtkūt kōn jabdewōt kōto in katak, ilo jelā ḡoñ an armej, ilo etao eo ej tōl ḡok ñan keien bōd;
- [15] A ke jej kōnono ḡool ilo yokwe, jen eddeklōñłok ñan ilo E ilo men otemjej, Eo ej bar, aet, Kūrai j;
- [16] Jān Eo aolepen ānbwin ke em̄oj karōk e im kobaik e, kōn men eo an mōkwōj otemjej kake, ekkar ñan an jabdewōt ḡōttan jebale ilo joñan em̄man, ej ḡapłok ānbwin ñan an make kalōk e ilo yokwe.
- [17] Innām ij ba men in, im kōnnaan ilo Irooj, bwe kom̄win jab etetal jān kiiō āinwōt ri pegen rej etetal, ilo aer ḡom̄nak waan,
- [18] Ke emarok ilo aer ḡolātāt, im rej ruwamāejet jān mour an Anij, kōn jaje eo ilo er, kōn an pen būrueir;
- [19] Ro ke rej ellā jān eñjake raar make leļok er ñan ejej bwe ren jebale ettoon otemjej ilo tōr.
- [20] A e jab āindein ami katak kōn Kūrai j;
- [21] Eļaññe em̄ool kom ar egoroñ E, im kom ar katak ilo E, āinwōt ḡool ilo Jijej:
- [22] Bwe kom̄win utūk armej em̄or ekkar ñan ami etetal ḡokta, eo e nanaļłok ekkar ñan ḡōm̄ ko in ḡoñ;
- [23] Im kom̄win erom ekāäl ilo būruemi,
- [24] Im bwe kom̄win kōnak armej ekāäl, eo ekkar ñan Anij em̄oj kōm̄mane ekāäl ilo wānōk im kwōjarjar in ḡool.

- [25] Kōn men iŋ, ke em̄oj ami jołok riab, kom̄win kōnono ḡool, kom̄ otemjej, ñan ri turumi: bwe kōj raan doon.
- [26] Kom̄win illu im jab jerōwiwi: ał en jab tulok ioon ami illu;
- [27] Im kom̄win jab ɳajikin tepiļ eo.
- [28] Eo e ar kōt en jab bar kōt: a em̄manłok en jerbal im kōm̄man kōn pein men eo em̄man bwe en wor ippān in lełok ñan eo ej aikuj.
- [29] Ejjełok naan ettoon en wałoktok jān loñemi, a jabdewōt eo em̄man im naan in kalok ekkar ñan aikuj, bwe en lełok jouj ñan eo ej roñjake.
- [30] Im kom̄win jab kabūrom̄oj Jetōb Kwōjarjar an Anij, ilo Eo em̄oj sil kom̄ mae raan in lōmōor.
- [31] En jako jān kom̄ meo otemjej, im lobōpne, im illu, im airuwaro, im kōnono ɳae, kab kakütōtō otemjej:
- [32] Im kom̄win jouj ñan doon, en em̄man būruemi, jołok nana jān doon, āinwōt Anij ilo Kūraj E ar jołok ami nana.

EPESŌS – JEPTA 5

- [Ep 5.1] Innām kom̄win ri kajjioñe Anij, āinwōt ajri re jitōnbōro;
- [2] Im etetal ilo yokwe, āinwōt Kūraj e ar yokwe kom, im E ar make ketak E kōn kōj, men in joortak im katok ñan Anij kōn ñaj in bwiin mālu.
- [3] A ɬōñ, im ettoon otemjej, ak ankoñak, en jab wałok etaer ippemi, āinwōt ekkar ippān ro rem̄man;
- [4] Im bwidejdej im kōnono in bwebwe, ak kōjak, men ko re jakkar: a em̄manłok kam̄moolol.
- [5] Bwe men iŋ kom̄ kanooj jełä, bwe ejjełok ri ɬōñ ak ri bwidejdej ak ri ankoñak, āin ri kabuñ ñan ekjab, ewor an jolōt ilo aelōñ an Kūraj im an Anij.
- [6] Ejjełok armej en ḡone kom̄ naan jekdqon: bwe kōn men kein illu an Anij ej itok ioon ro ri kipilia.
- [7] Innām kom̄win jab bōk ami kōj ippaer;
- [8] Bwe kom̄ kein marok, a kiiñ komij meram ilo Irooj: kom̄win etetal āinwōt ro nejin meram;
- [9] (Bwe leen meram ej ilo em̄man otemjej kab wānōk im ḡool),
- [10] □Ke komij mālejōñ men eo ej kabuñbūruen Irooj;
- [11] Im kom̄win jab kōm̄mao ippān jerbal ko in marok jettokjeir, a em̄manłok eñouk er;
- [12] Bwe men ko rej kōmanmāñ ilo ettino e men in kajook ñe kōnono kaki.
- [13] A men otemjej ḡōjen eñouk er rej alikkar kōn meram, bwe men otemjej ñe em̄oj kaalikkari re meram.
- [14] Kōn men iŋ Ej ba, Kwōn ruj, kweo kwōj kiki, im jerkak jān ro re mej, im Kūraj e naaj rome eok.
- [15] Innām kom̄win kanooj lale ekōjkan ami etetal, jab āinwōt ri jaje, a āinwōt ri mālōtlōt;
- [16] Im wiaik iien, bwe raan ko renana.

- [17] Kōn men iŋ kom̄win jab bwebwe, a kom̄win jelālōkjeñ ta eo ankilaan Irooj.
- [18] Im kom̄win jab kadek kōn wain, ijo ewor tōr, a kom̄win obrak kōn Jetōb.
- [19] Im kōnono ñan doon ilo sam ko, im al ko, im kūtuon Jetōb, im kom̄win al im kōm̄man ukōt ilo būruemi ñan Irooj,
- [20] Im kam̄moolol iien otemjej kōn men otemjej ñan Anij e Jemed, ilo etan ad Irooj Jijej Kūraij;
- [21] Im kōttāik kom ñan doon ilo mijak Kūraij.
- [22] Kōrā ro, kom̄win kōttāik kom ñan lōm̄aro pāleemi, ãinwōt ñan Irooj.
- [23] Bwe leo e baron lio pāleen, ãinwōt Kūraij e bōran eklejia, im E Ri Lom̄ooren ãnbwin,
- [24] Ijoke ãinwōt eklejia ej ettā jān Kūraij, en ãindein barāinwōt lim̄aro ñan lōm̄aro pāleir ilo men otemjej.
- [25] Maan ro, kom̄win yokwe lōm̄aro pāleemi, ãinwōt Kūraij e ar barāinwōt yokwe eklejia, im make leļok E kōn e;
- [26] Bwe En kokwōjarjar e, ke E ar karreoir e ilo naan kōn kwālkol kōn dān,
- [27] Bwe En leļok eklejia ñan E make wōt e aiboojoj, im ejjeļok an mar, ak ġoktōktōk ak jabdewōt iaan men rot kein; a bwe en kwōjarjar im ejjeļok ḷotaan.
- [28] Ñindein em̄man bwe lōm̄aro ren barāinwōt yokwe lim̄aro pāleir im ãinwōt ãnbwinier, leo eo ej yokwe lio pāleen ej make yokwe e;
- [29] Bwe ejjeļok en e ar make kōjdat kanniōkin; a ej kakaajjiririk e. im kaorōk e, ãinwōt an Kūraij barāinwōt kōm̄man ñan eklejia;
- [30] Bwe kōj raan ãbwinnen.
- [31] Kōn unin iŋ leo e naaj ilōk jān jemen im jinen, im koba ippān lio pāleen, im erro re naaj juon kanniōk.
- [32] Men ettino iŋ eļap: a ij ba kōn Kūraij im eklejia.
- [33] Ijoke kom otemjej barāinwōt, jabdewōt iaami en yokwe lio pāleen im ãinwōt e; im barāinwōt lio en mijak leo pāleen.

EPESŌS – JEPTA 6

- [Ep 6.1] Ajri raŋ, kom̄win pokake jememi im jinem iko Irooj: bwe men iŋ e jiŋwe.
- [2] Kwōn koutiej jemam im jinōm (eo kien mōktata ewor kallimur ippān),
- [3] Bwe en em̄man ippam, im bwe en eto am mour ioon laj.
- [4] Im kom, ro jemeir, kom̄win jab biuktoke ro nejimi ñan illu: a kom̄win kakaajjiririk er ilo kaje im kauwe an Irooj.
- [5] Ro korijer, kom̄win pokake ro ami Irooj ekkar ñan kanniōk, kōn mijak im wūdiddid, ilo anuk būruemi, ãinwōt ñan Kūraij;
- [6] Jab im̄aan mejeir wōt, ãinwōt kabuñbūruen armej; a ãinwōt ro korijeran Kūraij, kom̄win kōm̄anman ankilaan Anij jān būruemi;
- [7] Kōn lōm̄nak em̄man kom̄win jerbal kake, ãinwōt ñan Irooj, im jab ñan armej:
- [8] Ke kom jeļā bwe jabdewōt jerbal em̄man armej ej kōm̄mane, e naaj bar bōk eñin jān Irooj, eļaññe e korijer ak anemkwōjan.

- [9] Im kom, irooj ro, kom̄win kōm̄man āindein ñan er, im jab kalōlñōñ im jelā bwe Irooj eo aer kab ami Ej pād i lañ, im ejjełok kalijekłok armej ippān.
- [10] □Āliktata, kom̄win pen ilo Irooj, im ilo kajoor in maroñ eo An.
- [11] Kom̄win kōñak aolepen kein tariñae an Anij, bwe kom̄win maroñ in jutak mae etao ko an tepiļ.
- [12] Bwe adwōj oktak e jab ippān bōtōktōk im kanniōk, a ippān jiōb ro, ippān ro re kajoor, ippān ro irooj in marok i laļ, ippān jaran jetōb renana ijo ko i lañ.
- [13] Kōn men iñ kom̄win bōk ñan kom aolepen kein tariñae an Anij, bwe kom̄win maroñ in jumae ilo raan eo enana, im mōjen kōm̄man otemjej, jutak.
- [14] Innām kom̄win jutak ke emōj kañūrñūr ipimi kōn mool, im emōj kōñak penjān ob in wānōk,
- [15] Im emōj naballin neōmi kōn kapojak in gospel in aenōm̄man;
- [16] Ioon otemjej emōj kotake kein torak in tōmak, ilo e kom naaj maroñ in kune māde kijeek otemjej an eo ri nana.
- [17] Im kom̄win bōk helmet in lōmoor, im jāje an Jetōb, eo naan in Anij:
- [18] Im kōn aolepen jar ilo iien ko otemjej ilo Jetōb, im ekil ñan men iñ ilo niknik im jar otemjej kōn ro rem̄man otemjej,
- [19] Im kōn ña, bwe En letok ñan eō naan ilo walōñi lōñiō, im peran in kwalōk men eo ettino in gospel,
- [20] Kōn eo ña ri keeañ ilo tomede; bwe in peran in kōnono kake, āinwōt em̄man in kōnono.
- [21] A bwe kom̄win barāinwōt jelā men ko kōn ña, ekōjka, Tikikōs, jatiō jitōnbōro, im ri jipañ e tiljek ilo Irooj, e naaj kōjjelāik kom kōn men ko otemjej:
- [22] Eo I ar jilkinwōj ñan kom kōn men iñ, bwe kom̄win jelā men ko kōn kōm, im bwe en kaenōm̄mane būruemi.
- [23] Aenōm̄man ñan jemjein jemjaten, im yokwe kab tōmak, jān Anij Jemed im jān Irooj Jijej Kūraiij.
- [24] Jouj en pād ippān ro otemjej rej yokwe ad Irooj Jijej Kūraiij ilo kwōjarjar.

PILIPPAI

PILIPPAI – JEPTA 1

- [Pi 1.1] Paul im Timote, ro korijera Jijej Kūraij, ñan ro rem̄man otemjej ilo Kūraij Jijej, ro i Pilippai, kab ri kaki ro im tikōn ro:
- [2] Jouj ñan kom, im aenõm̄man, jān Anij Jemed, im Irooj Jijej Kūraij.
- [3] Ij kam̄moolol aõ Anij ilo aolepen aõ keememej kom,
- [4] Iien otemjej, ilo aõ jar otemjej kõn aolepemi, ij kõm̄man jar eo kõn lañlõñ,
- [5] Kõn ami kõm̄mao ilo diõkłok gospel jān raan eo m̄okta ñan kiiõ;
- [6] Ke ij tõmak men in wõt, bwe Eo e ar jino jerbal em̄man ilo kom Enaaj koweepanłok e m̄ae raan eo an Jijej Kūraij.
- [7] Āinwõt ejimwe bwe in įom̄nak āindein kõn kom otemjej, kõn ami pãd ilo būruõ, ilo lukwōja im kab ilo kõjparok im kam̄ool gospel eo, kom otemjej jîmor bõk jouj ippa.
- [8] Bwe Anij aõ ri kõnnaan, ie rüttõn aõ oñkake kom otemjej ilo bûruen Jijej Kūraij.
- [9] Im ij jare men in, bwe ami yokwe en ke im okekeelok wõt ilo jelā im ilo kile otemjej;
- [10] □Bwe kom̄win mâlejjoñ men ko re lijekłok; bwe kom̄win erreo im ejjelok ñotami ñan raan eo an Kūraij.
- [11] Ke kom obrak kõn leen wânõk, eo kõn Jijej Kūraij, ñan kaiboojoj im wûjtake Anij.
- [12] A I kõnaan bwe kom̄win jelā, re jatiõ, bwe men ko raar wałok ñan eõ, tokjeir bwe ren diõkłok gospel;
- [13] Āindein lukwōja ilo Kūraij rej alikkar ilo aolepen Pritoriom, im ñan ro otemjej jet;
- [14] Im elõñ iaan jemjein jemjaten ilo Irooj, ke elaplók aer lõke kõn lukwōja, re kanooj peranłok in kõnono naan in Anij im jab lõlñoñ.
- [15] Aet, jet rej kwałok Anij kõn juunmaad im akwâäl; im jet barâinwõt kõn įom̄nak em̄man:
- [16] Rein jān yokwe, ke re jelā bwe em̄oj liküt eõ ñan kõjparok gospel eo;
- [17] A ro jet jān wałok rej kwałok Kūraij jab kõn m̄ool, ke rej įom̄nak in kaeñtaan eõ ilo lukwōja.
- [18] Innäm ta? ijoke ilo ial otemjej eläññe kõn kajjimalele ak kõn m̄ool, em̄oj kwałok Kūraij; im ña ij lañlõñ kake, aet im I naaj lañlõñ.
- [19] Bwe I jelā bwe men in e naaj oktak ñan ami mour, kõn ami jar im kõn eke an Jetõb on Jijej Kūraij,
- [20] Ekkar ñan aõ kõljake im kõjatdikdik, bwe I jāmin jook kõn jabdewõt, a bwe kõn peran otemjej, āinwõt iien otemjej, barâinwõt kiiõ naaj kaiboojoj Kūraij ilo ānbinniõ, eläññe kõn mour, ak kõn mej.
- [21] Bwe ippa mour Kūraij, im mej men in jibadek.
- [22] A eläññe ij mour ilo kanniõk, eläññe men in e naaj kõm̄man leen jān aõ jerbal, ta eo I naaj kâälõt I jaje.

- [23] A I jaje kake ikõtaan ruo, ke ewor aõ kõñaan in ilõk, im pãd ippãn Kûrai; bwe eñin e kanooj emmãnlõk;
- [24] A in pãd wõt ilo kanniõk elaplõk an emmãnan ñan kom.
- [25] Im ke ãindein aõ lõke, I jelã bwe I naaj pãd wõt, aet, im pãd ippemi otemjej kõn ami wanmaanlõk im lañlõn kõn tõmak;
- [26] Bwe ami lañlõn en lõñlõk ilo Jijej Kûrai; ilo ña kõn aõ bar pãd ippemi.
- [27] Men in wõt, ami etetal en ekkar ñan gospel an Kûrai; bwe, elaññe ij iwõj im lo kom, ak elaññe I jako, in roñ kõn kom, bwe komij jutak ilo juon wõt jetõb, im kõn juon wõt ïomnäk komij jimor kate kom kõn tõmak eo in gospel;
- [28] Im ejjełok ami lõñlõn kõn ro rej kõjdate kom, men eo ñan er kakõllén liaaklõk e alikkar, a kakõllén lõmoqremi, im men in jän Anij.
- [29] Bwe emõj lewõj ñan kom kõn Kûrai, jab bwe komwin lõke E wõt, a barainwõt bwe komwin eñtaan kõn E.
- [30] Im ippemi akwâäl eo kom ar lo ilo ña, im kiiõ kom roñjake bwe ej ilo ña.

PILIPPAI – JEPTA 2

- [Pi 2.1] Innämelaññe ewor kauwe ilo Kûrai, elaññe ewor kaenõmman in yokwe, elaññe ewor kõmäao an Jetõb, elaññe ewor bôro im tûriamokake,
- [2] Komwin kajejjet aõ lañlõn, bwe komwin ïomnäk ãinwõt juon, ke juon wõt yokwe ippemi, im bûruemi wõt juon, ilo ïomnäk wõt juon;
- [3] Komwin jab kõmman jabdewõt ilo wâlõk ak aiboojoj jekdõon, a kõn ettâ bûruemi jabdewõt en ïomnäk ro jet remmân jän e;
- [4] Im jabdewõt iaami en jab lale men ko an wõt, a barainwõt men ko an ro jet.
- [5] ïomnäk in en pãd ilo kom, eo e ar barainwõt ilo Kûrai Jijej:
- [6] Eo, ke Ej ilo wâween Anij, E ar jab ïomnäk An ãinwõt Anij men in nibiji,
- [7] A E ar make kejerañõl E, im bôk wâween korijer, im erom nemâmein armej;
- [8] Im ke E ar wałok im ãinwõt armej, E ar make kõttäik E, im E ar pokake ñan mej, aet, mej eo ioon debwâäl.
- [9] Kõn men in barainwõt Anij e ar kanooj koutiej E, im lełok ñan E Ät eo e utiej jän ät otemjej,
- [10] Bwe ilo etan Jijej bukwe otemjej ren bukwelõlõ, an ri lañ, im ri lał, im ri iumwin lał,
- [11] Im bwe lo otemjej ren kwałok bwe Jijej Kûrai e Irooj, ñan aiboojoj an Anij Jemen.
- [12] Äindein, ro jitõnbôro, ãinwõt kom ar pokake iien otemjej, jab ãinwõt imaan meja wõt, a kiiõ elaplõk ilo aõ jako, komwin jebale ami mour kõn mijak im wûdiddid;
- [13] Bwe e Anij, eo Ej jebale ilo kom kõñaan im jerbal kõn kabuñbûruen .
- [14] Komwin kõmanman men otemjej kõn ejjełok lotaan ak akwâäl;
- [15] Bwe en ejjełok ñotami ak ami kókkure, im komwin ro nejin Anij im weepãan eołöpin epepen eo e ankeke im bõt, ippaer komij wałok ãinwõt meram ko ilo lał,
- [16] Im komwin kwałoklõk naan in mour; bwe en wor aõ men in kõmmejâje mae raan an Kûrai, bwe I ar jab ettõr kõn jekdõon, ak jerbal kõn jekdõon.

- [17] Aet, im eļaññe naaj katok kōn eō, ilo joortak im jerbal in tōmak eo ami, ij lañlōñ, im ij mōñōñō ippemi otemjej:
- [18] Im āindein kom barāinwōt lañlōñ im mōñōñō ippa.
- [19] A ij katmāne ilo Irooj Jijej bwe in mōkaj in jilkinwōj Timote ūnan kom, bwe in barāinwōt aenōmān ne I jelā ekōjkami.
- [20] Bwe ejjeļok armej ippa āin būruen wōt, eo e naaj kanooj lōmņak kōn men ko ami ilo īmool.
- [21] Bwe er otemjej rej pukot men ko aer make, jab men ko an Jijej Kūraijs.
- [22] A kom jelā kadkadin, bwe āinwōt ajri ippān jemen, āindein e ar jerbal ippa ilo diōkļok gospel.
- [23] Innām ij katmāne bwe in jilkinwōj e kiiōkiiō ūne emōj aō jelā men ko re naaj waļok ūnan eō:
- [24] A ij lōke ilo Irooj bwe barāinwōt ūna I naaj mōkaj in iwōj.
- [25] A I ar lōmņak emān bwe in jilkinwōj ūnan kom Epaprodaitos, jatiō im ri jerbal ippa, im ri tariņae ippa, im ami ri jelōk im ri jerbal ūnan aō aikuj;
- [26] Bwe e ar jañware kom otemjej, im e ar obrak kōn būromōj, bwe kom ar roñ bwe e nañinmej:
- [27] Bwe īmool e ar nañinmej wōt jidik, a Anij e ar tūriamokake e, im jab e wōt, a barāinwōt ūna, bwe in jab bōk būromōj ioon būromōj.
- [28] Innām I ar mōkajļok in jilkinwōj e, bwe, ūne kom bar loe, komwin lañlōñ, im bwe en dikļok aō būromōj.
- [29] Innām komwin bōk e ilo Irooj kōn lañlōñ otemjej; im komwin nōbar ro āinwōt:
- [30] Bwe kōn jerbal an Kūraijs e ar epaak ūnan mej, im jab lōmņak kōn an mour, bwe en kake mōttan ami jerbal ūnan eō.

PILIPPAI – JEPTA 3

- [Pi 3.1] Āliktata, ro jatiō, komwin lañlōñ ilo Irooj. Īmool I jab mōk in jeje men kein ūnan kom, a kein kōjparok kom.
- [2] Komwin kōjparok kom jān kidu rorrer ko, kōjparok kom jān ro ri jerbal nana, kōjparok kom jān ri mōwījmwij.
- [3] Bwe kōj ri mōwījmwij, kōjero jej kabuñ kōn Jetōb on Anij, im lañlōñ ilo Kūraijs Jijej, im jab lōke kanniōk:
- [4] Meñe ewor ippa bwe in lōke kanniōk barāinwōt: eļaññe jabdewōt bar juon armej ej lōmņak ewor ippān bwe en lōke kanniōk, ūna elapļok:
- [5] Ar mōwījmwij eō raan kein ka ruwalitōk, ūna ri jowin Israel, jān bwijin Benjamin, ri Hibru iaan ro ri Hibru; ekkar ūnan kien, Parisi;
- [6] Ekkar ūnan kijejeto, I ar matōrtōre eklejia; ekkar ūnan wānōk eo ilo kien, ejjeļok ūnotaō.
- [7] A men ko men in jibadek ippa, men kein I ar watōki jerata kōn Kūraijs.
- [8] Aet, īmool, im ij watōki men otemjej jerata wōt, kōn an kanooj emān aō jelā Kūraijs Jijej aō Irooj: kōn Eo men ko otemjej aō re jako, im ij watōki kwōpej, bwe in jibadek Kūraijs,

- [9] Im wal̄ok ilo E, ke e jab ippa wānōk eo aō, eo jān kien, a eo kōn lōke Kūraiij, wānōk eo jān Anij kōn tōmak:
- [10] □Bwe in jelā E, im kajoor in jerkakpeje eo An, im kōm̄mao in eñtaan ko An, ke ij āinwōt wāween an mej;
- [11] Elaññe kōn jabdewōt in tōprak ñan jerkakpeje jān ro re mej.
- [12] Jab āinwōt em̄oj aō jibadek kiiō, ak em̄oj aō weepān kiiō; a ij kōttōpar, elāññe I maroñ in bōk wōt men eo Jijej Kūraiij e ar barāinwōt bōk eō kake.
- [13] Ro jatiō, I jab watōk eō em̄oj aō bōk; a juon aō kōm̄man, ke ij mel̄oklōk men ko rej pād ilikiō, im mällōk ñan men ko rej pād iñ̄maō,
- [14] Ij kōttōparlōk ñan kakōlle, ñan mejānkajjik eo an kūr eutiej an Anij ilo Kūraiij Jijej.
- [15] Innām kōjeo je weepān, jen lōm̄nak āindein: im elāññe ilo jabdewōt komij lōm̄nak āinjuon, Anij e naaj kwaļok men iñ̄ ñan kom:
- [16] Men iñ̄ wōt, ijo em̄oj ad tōpare, jen etal ilo ial iñ̄.
- [17] Ro jatiō, kom̄win jimor ri kajjioñe ña, im kile ro rej etetal āindein, im āinwōt kōm ami joñak.
- [18] Bwe elōñ rej etetal, I ar kōnnaanōk kom kōn er mōkaj, im kiiō ij kōnnaanōk kom, aet kōn jañ, bwe rej ri kōjdate debwāäl an Kūraiij:
- [19] Jeñ̄lokaer kōkkure er, aer anij lojeir, im aer aiboojoj ilo aer jook, ro rej lōm̄nak kōn men ko an lał.
- [20] Bwe āneōd ej pād i lañ; jān ijo jej kattar Ri Lōmoqr, Irooj Jijej Kūraiij:
- [21] Eo e naaj kōkāäl ānbwined e ettā bwe en erom āinwōt ānbwinnen e aiboojoj, ekkar ñan jerbal eo, kōn e Ej maroñ in kōttāik men otemjej ñan E make.

PILIPPAI – JEPTA 4

- [Pi 4.1] Innām, ro jatiō, jitōnbōro im ij jañware kom, aō lañlōñ im rojen bōra, āindein kom̄win jutak ilo Irooj, ro jitōnbōro.
- [2] Ij kauwe Euodia, im ij kauwe Sintike, bwe ren lōm̄nak āinwōt juon ilo Irooj.
- [3] Aet, ij bar akweļap ñan eok, rājeta em̄ool ilo inene, kwōn jipañ kōrā rein, ro raar jerbal ippa ilo gospel, kab Klement barāinwōt, im ro jet rājeta ilo jerbal, etaer ilo bok in mour.
- [4] Kom̄win lañlōñ ilo Irooj iiен otemjej: im ij bar ba, kom̄win lañlōñ.
- [5] Ami kōmmaanwa en wal̄ok ñan armej otemjej. Irooj eo ej epaak.
- [6] Kom̄win jab inepata kōn jabdewōt; a ilo men otemjej kōn jar im akweļap kab kam̄moolol, kajjitōk ko ami ren wal̄ok ñan Anij.
- [7] Im aenōm̄man jān Anij, eo ej ellā jān jelā otemjej, e naaj kōjparok būruemi im lōm̄nak ko ami ilo Kūraiij Jijej.
- [8] Āliktata, ro jatiō, jabdewōt men ko rem̄ool, jabdewōt men ko re jiñwe, jabdewōt men ko re wānōk, jabdewōt men ko re kwōjarjar, jabdewōt men ko re wōlbo, jabdewōt men ko em̄man aer buñbuñ; elāññe ewor em̄man, im elāññe ewor nōbar, kom̄win lōm̄nak kōn men kein.

- [9] Men ko kom ar katak, im bōki, im roñjaki, im lo ilo ña, kom̄win kōm̄an̄man men
kein: im Anij in aenōm̄an e naaj pād ippemi.
- [10] □A I kanooj lañlōñ ilo Irooj, bwe āliktata ami lale eõ ej bar eddekłok; im kom ar
lōm̄nak kake, a kom ar aikuj iien ekar.
- [11] Jab bwe ij kōnono kōn aikuj: bwe em̄oj aõ katak, ilo jabdewōt kōjkan aõ pād, in
jokwane.
- [12] I jelā toõn ettā, im I jelā toõn boptoa: ijo ko otemjej im ilo men otemjej em̄oj
katakin eõ bwe in mat im kab bwe in kwõle, bwe in boptoa im kab bwe in aikuj.
- [13] I maroñ in kōm̄man men otemjej ilo Eo ej kakajoor eõ.
- [14] Ijoke kom ar kōm̄man em̄man bwe kom ar kōm̄mao ilo aõ eñtaan.
- [15] Kiiõ kom, ri Pilippai, kom barāinwōt jelā, bwe ilo jinoi gospel, ke I ar ilõk jān
Masedonia, ejjełok eklejia e ar kōm̄mao ippa, ãinwōt kōn letok im bōk, a kom
wōt;
- [16] Aet, bwe ilo Tessalonika kom ar jilkintok alen juon im kein ka ruo ñan aõ aikuj.
- [17] Jab bwe ij pukot torbata: a I kōnaan lle en ua tokjemi.
- [18] A men otemjej ippa, im I boptoa; ij obrak mōjen aõ bōk jān Epaprodaitos men ko
jān kom, juon bwiin emelu, juon joortak ekkar, im kein kabuñbūruen Anij.
- [19] A aõ Anij e naaj kake ami aikuj otemjej, ekkar ñan mweiien ilo aiboojoj ilo Kūraiij
Jijej.
- [20] Kiiõ ñan ad Anij im Jemedwōj aiboojoj indeeo im indeeo, Amen.
- [21] Yokyokwe ro rem̄man otemjej ilo Kūraiij Jijej. Jemjein jemjaten ippa rej
yokyokwe kom.
- [22] Ro rem̄man otemjej rej yokyokwe kom, eļapłok ro iaan nukwin Sizar.
- [23] Jouj an Irooj Jijej Kūraiij en pād ilo ami.

KOLOSSE

KOLOSSE – JEPTA 1

- [Ko 1.1] Paul, ri jelōk an Kūraiij Jijej kōn ankilaan Anij, im Timote jated,
- [2] Ñan ro i Kolosse rem̄man im retiljek, jemjein jemjaten ilo Kūraiij: Jouj ñan kom im aenõm̄man jān Anij Jemed.
- [3] Kōmij kam̄moolol Anij Jemen ad Irooj Jijej Kūraiij, im iien otemjej kōm jar kōn kom,
- [4] Bwe kōm ar roñ kōn ami lōke Kūraiij Jijej im kōn yokwe eo ippemi ñan ro rem̄man otemjej,
- [5] Kōn kōjatdikdik eo em̄oj likūt e ñan kom ilo lañ, eo kom ar roñ kōn e m̄okta ilo naan in m̄ool an gospel,
- [6] Eo em̄oj an itok ñan ippemi; aet, ãinwōt ej ilo aolepen lał im jebar leen im ɻaplōk, ãinwōt ilo kom, jān raan eo kom ar roñjake, im jelā jouj an Anij ilo m̄ool:
- [7] Ñinwōt kom ar katak ippān Epapras ri korijer im jitõnbōro ippem, eo ri jerbal etiljek an Kūraiij kōn kōm,
- [8] E ar barāinwōt kōnnaanōk kōm ami yokwe ilo Jetōb.
- [9] Kōn men in kōm barāinwōt, jān raan eo kōm ar roñjake, e jab jokwōd am jar im kajjitōk kōn kom, im kōnaan bwe kom̄win obrak kōn jelā ankilaan ilo mālōtlōt otemjej im ɻolātāt jān Jetōb,
- [10] □Bwe ami etetal en tõllökōn Irooj im kabuñbūruen ilo men otemjej, im bwe kom̄win jebar leen ilo jerbal ko rem̄man otemjej, im eddeklōk ilo jelā Anij;
- [11] Ke em̄oj kakajoor kom kōn kajoor otemjej ekkar ñan maroñ in aiboojoj eo An, ñan kijenmej otemjej im meanwōd ilo lañlōñ;
- [12] Im kam̄moolol Jemed eo E ar kōm̄man bwe jen tõllökōn in bōk m̄öttan jolōt an ro rem̄man ilo meram;
- [13] Im E ar kōtłok kōj jān kajoor in marok, im bōk ɻok kōj ñan lowaan aelōñ eo an Nejin e jitõnbōro ippān;
- [14] Im Ej pinmuur ñan kōj, aet jeorłok jer̄owiwi ko ad:
- [15] Eo ej ilo nemāmein Anij eo je ban lo E, im ɻotak m̄okta jān men i kōm̄anman otemjej;
- [16] Bwe kōn E em̄oj kōm̄man men ko otemjej, men ko i lañ kab men ko ioon lał, ko jej loi im ko je jab loi, elaññe tūroon ko ak jiōb ro ak irooj ro ak kajoor ko; em̄oj kōm̄anman men otemjej kōn E im ñan E;
- [17] Im Ej m̄okta jān men otemjej, im kōn E men otemjej rej pād.
- [18] Im Ej bōrān ãnbwin, eklejia; im E jinoin, im ri ɻotak m̄oktata jān ro re mej, bwe En eutiejtata ilo men ko otemjełok.
- [19] Bwe ebuñbūruen Anij bwe ilo E men otemjej rem̄man potata ren pād;
- [20] Im bwe, ke em̄oj An kōm̄man aenõm̄man kōn bōtōktōkin debwāäl eo An, En kalaajrak kōn E men ko otemjej ñan E make, aet kōn E elaññe rej men ko ioon lał ak men ko i lañ.

- [21] Im komeo, ilo iien e mootłok, kom ri jepel jān E im ri kōjdate ilo būruemi kōn jerbal ko renana ilo iien iñ emőj An kalaajrak kom
- [22] Ilo ānbwinnen kanniōkin kōn mej, bwe En kwałok kom kwōjarjar im jīmwewōt im ejjełok ɿotami iŋaan mejan:
- [23] Eļaññe kom pād wōt ilo tōmak, tōt im pen, im jab torlaļ jān kōjatdikdik in gospel eo kom ar roñjake, im emőj kwałok e ñan ro otemjej rej pād ium̄win lañ; im ar kōm̄man ña Paul ri jerbal kake.
- [24] Kiiō ij lañlōn ilo eñtaan ko aõ kōn kom, im kalōn eo e jañin bwe kake iaan eñtaan ko an Kūraj ilo kanniōkiō kōn ānbwinnen, eo eklejia;
- [25] Kōn eo emőj kōm̄man eõ ri jipañ ilo jerbal eo an Anij emőj letok ñan eõ kōn kom bwe in kajejjet naan in Anij,
- [26] Aet, men eo ettino e ar ɿojak jān iien ko im epepen ko, a ilo iien iñ ar kwałok e ñan ro rem̄man ro An,
- [27] Ñan ro Anij e buñbūruen in kwałok ta ɭweiien aiboojoj in men eo ettino iñ, eõlapin ri aelõn ko, eo Kūraj ilowami kōjatdikdik kōn aiboojoj:
- [28] Eo kōmij kwałok, im kauwe armej otemjej, im katakin armej otemjej ilo mälötlōt otemjej, bwe kōmin kwałoklōk armej otemjej reweepan ilo Kūraj;
- [29] Ñan eo ij barāinwōt jerbal im kate eõ ekkar ñan jerbal eo An, ej jerbal ilo ña kōn elap kajoor.

KOLOSSE – JEPTA 2

- [Ko 2.1] Bwe I kōnaan bwe kom̄win jeļā ie ɿap en aõ kate eõ kōn kom, im kōn ro i Leodisia, im kōn ro jabdewōt raar jab lo turin meja ilo kanniōk;
- [2] Bwe būrueir ren aenōm̄man, im dāpijek ilo yokwe, im bwe ren tōprak aolepen ɭweiien im obrak in jeļāłokjeñ bwe ren meļeļe men eo ettino an Anij, aet Kūraj,
- [3] Ilo E re ɿojak men in aorōk ko otemjej an mälötlōt im jeļāłokjeñ.
- [4] Ak ij ba men iñ, bwe ejjełok juon en ɭoñi kom kōn naan in kareel ko.
- [5] Bwe meñe ij etołok jān kom ilo kanniōk, mekarta ij pād ippemi ilo jetōb, im lañlōn im lo ami jīmwe im e pen ami lōke Kūraj.
- [6] Innām āinwōt kom ar bōk Kūraj Jijej Irooj, āindein kom̄win etetal ilo E,
- [7] Im en elle okrami im kalōk kom ilo E, im kom̄win pen ilo tōmak, āinwōt emőj katakin kom, im ba kom ɭool im lōñłok kake.
- [8] Kom̄win kōjparok kom bwe ejjełok juon en rakimi kom kōn katak in mälötlōt eo an ak kōn an ɭoñ pata, ekar ñan bwebwenato ɭokta an armej rañ, im ñan irinekatak ko an lał, im jab ñan Kūraj:
- [9] Bwe ilo E im wāween ānbwin, rej jokwe men otemjej an Anij wōt,
- [10] □Im komij weepān ilo E, eo ej bōrān irooj otemjej im kajoor ko otemjej:
- [11] Ilo E emőj ɭwijm̄wij kom otemjej kōn ɭwijm̄wij pā ko re jab kōm̄mane, ilo ami utük ānbwinnen kanniōk, kōn ɭwijm̄wij eo Kūraj e ar kōm̄mane;
- [12] Im emőj kalbwin kom ippān ilo peptaij, im ilo e emőj kejerkak kom ippān kōn tōmak ilo jerbal an Anij, eo E ar kajerkakpeje E jān ro re mej.

- [13] Im komeo, ri mej kōn jerōwiwi ko ami im kōn jabmwijmwij in kanniōkemi, E ar kemour kom jīmor ippān, im E ar julōk bōd ko ad otemjej;
- [14] Im E ar jeorlōk jeje an kien ko eo e ar jumae kōj im nana ñan kōj; im E ar bōk lōk im dilaik e ḥa ilo debwāäl eo;
- [15] Im ke emōj An kōkkure irooj rañ im kajoor ko, E ar kaalwōjwōj er im bōk anjo ioer ilo men in.
- [16] Innām ejjełok armej en ekajet kom kōn mōñā ak idaak ak kōn raan in kwōjkwōj, ak kōn allōñ ekāäl, ak kōn raan Jabōt:
- [17] Men ko annañin men ko re naaj itok, a ānbwin eo ānbwinne Kūraij.
- [18] Ejjełok armej en kowadoñ kom kōn an kōñaan make köttäik e im kabuñ ñan enjeł rañ, im jokwe ilo men ko e ar loi, im kōmmejāje waan kōn lōjätät in kanniōkin,
- [19] Im e jab dāpij Bōrān, jān Eo aolepen ānbwin, emōj kake im kadebejik e kōn mōkwōj ko im korak ko, ej eddeklōk kōn eddek eo an Anij
- [20] Elaññe kom ar mej ilo Kūraij jān irinekatak ko an la], etke, āinwōt mour ilo la], komij pokake ḥanit ko,
- [21] Komwin jab kapjeri, jab edjoñ, jab uññuri,
- [22] (Men ko otomjej re naaj jako kōn jerbal kaki), ko āinwōt kien ko im katak ko an armej?
- [23] Men kein wāween mālōtlōt ippaer ilo kabuñ āinwōt kōñaan ilo ettā im kōkkure ānbwin; a ejjełok tokjeir ke jumae pokake kanniōk.

KOLOSSE – JEPTA 3

- [Ko 3.1] Innām elāññe emōj kejerkak kom ippān Kūraij, komwin pukot men ko i lañ, ijo Kūraij ej pād ie im jijet i anbwijmaroñan Anij.
- [2] Komwin kōlmāñlōkjeñ kōn men ko i lañ, jab kōn men ko ioon la].
- [3] Bwe kom ar mej, im ami mour e ḥojak ippān Kūraij ilo Anij.
- [4] Ne Kūraij, ar mour, e naaj weaaktok, ilo iien eo naaj barāinwōt kwałok kom ippān ilo aiboojoj.
- [5] Innām komwin kajeeklok ra ko rami rej pād ioon la]; lōñ ettoon, kijoon, mōñ enana, im arōk ḥweiuk eo kabuñ ñan ekjab;
- [6] Bwe kōn men kein illu an Anij ej itok ioon ro ri kipiliia:
- [7] Ilo men ko kom barāinwōt ar etetal juon iien ke kom ar mour ilo er.
- [8] A kiiō komwin barāinwōt julōk men kein otomjej; illu, bōro kadu, illu aitok, kōnono ḥae, im naan ko retton jān loemi:
- [9] Komwin jab riab ñan doon, bwe kom ar utük armej eo ḥokta kab jerbal ko an.
- [10] □Im kom ar kōñak armej ekāäl, kōkāäl e ñan jelāłokjeñ im ilo wāween Eo e ar kōñanmane:
- [11] Ijo ejjełok ri Grik ak ri Ju, ejjełok ḥwijmwij ak jabmwijmwij, ejjełok ri pegan ak ri Sitia, ejjełok ri kamakoko ak ri anemkwōjan: a Kūraij ej otomjej, im ilo otomjej.
- [12] Innām, āinwōt Anij e ar kāälöt kom, rokwōjarjar im jitōnbōro, komwin kōñak būruen tūriamo, jouj, ettā bōro, ineeñman, jejanunoij;

- [13] Im kom̄win meanwōd ñan doon, im jeorłok nana jān doon, eļaññe ippān jabdewōt iaami ewor ruōn ippān bar juon; im āinwōt Kūraij e ar jeorłok ami nana, en āindein barāinwōt ami kōm̄man ñan doon;
- [14] Ak ioon men kein otemjej kom̄win kōṇak yokwe, eo kein lukwōj ej koweappami.
- [15] Im aenōm̄man jān Kūraij en irooj ilo būruemi, ñan eo eṁōj kūr kom ilo juon ānbwin, im kom̄win kaṁmoolol.
- [16] Naan in Kūraij en pād ilo kom im en lōñ; im ilo mālōtlōt otemjej kom̄win katakin im kauwe doon kōn sam ko, al ko, im kūtuon Jetōb ko, im kōn jouj ilo būruemi kom̄win al ñan Anij.
- [17] Im men ko jabdewōt komij kōm̄manm̄An, ilo naan ak ilo jerbal, kom̄win kōm̄man otemjej ilo etan Irooj Jijej, im kaṁmoolol Anij Jemed kōn E.
- [18] Kōrā raŋ, kom̄win kōttāik kom ñan lōm̄aro pāleemi, āinwōt ekkar ilo Irooj.
- [19] Lōm̄a, kom̄win yokwe lim̄aro pāleemi, im jab jememe ñan er.
- [20] Ajri, kom̄win kipiliie ñan ro jememi im ro jinem̄i ilo men otemjej, bwe men iñ ej kabuñbūruen Irooj.
- [21] Ro jemeir, kom̄win jab kaillu ro nejimi, bwe ren jab ebbeer.
- [22] Ro korijer, kom̄win pokake kōn men otemjej karo ro ami ilo kanniōk; jab iṁaan mejeir wōt, āinwōt ro rej kabuñbūruen armej ro, a kōn jim̄we in būruemi im mijak Irooj:
- [23] Jabdewōt men eo komij kōm̄mane, kom̄win kōm̄mane kōn bōro, āinwōt ñan Irooj, im jab ñan armej;
- [24] Im kom jeļā bwe kom naaj bōk jān Irooj jinōkjeej in jolōt eo: komij korijeran Irooj Kūraij.
- [25] Bwe eo ej kōm̄man nana e naaj bar bōk kōn nana eo e ar kōm̄mane: im ejjeļok kabwilōklōk māj.

KOLOSSE – JEPTA 4

- [Ko 4.1] Karo ro, kom̄win leļok ñan ro korijerami men ko e wānōk im jim̄we, bwe kom jeļā bwe barāinwōt juon ami Karo i lañ.
- [2] Kom̄win niknik ilo jar, im ekil ilowan kōn kaṁmoolol;
- [3] Im ilo iien jar, kom̄win barāinwōt jar kōn kōm, bwe Anij en kapellōk ñan kōm aor in naan, bwe kōmin kōnono men eo ettino an Kūraij, kōn eo ña ij barāinwōt ilo korak ko;
- [4] Im bwe in kwaļok e āinwōt eṁman bwe in kōnono kake.
- [5] Kom̄win etetal im mālōtlōt ñan ro ilikin, im kōjparok iien.
- [6] Ami kōnono, en iien otemjej ilo jouj, im en eṁōj kejatōk e kōn joq̄l, bwe kom̄win jeļā kōjkan eṁman ami uwaak armej otemjej.
- [7] Men otemjej aō, Tikikōs e naaj kwaļok ñan kom, eo ej jatiō jitōnbōro ippa, im ri jerbal etiljek im korijer ipped ilo Irooj:
- [8] Eo I ar jilkinwōj ñan kom kōn men iñ, bwe kom̄win jeļā men ko am, im bwe en kaenōm̄man būruemi;

- [9] Im ej iwōj ippānwōj Onesimos, jatiō etiljek im jitōnbōro, eo juon iaami. Re naaj kōjjeļāik kom men otemjej kōmman ije.
- [10] □Aristarkos, ri prisōn ippa, ej yokyokwe kom, im Mark, mañden Barnebas (kōn eo kom ar bōk kien ko; eļaňñe ej iwōj ñan kom, komwin bōk e),
- [11] Im Jijej, āt eo juon Jōstōs, erro iaan ri ḡwījmwij: erjel wōt ri jerbal ippa ñan aelōñ in Anij, im raar kaenōmmane eō.
- [12] Epapras, juon iaami, ri korijeran Kūraij Jijej, ej yokyokwe kom, im iien otemjej eļap an kate e kōn kom ilo jar ko an, bwe komwin jutak wānōk im weepān ilo ankil otemjej an Anij.
- [13] Bwe ij kōnnaan kōn e, bwe eļap an jerbal ñan kom im ñan ro i Leodisia, im ñan ro i Haierapolis.
- [14] Luk, rū uno e jitōnbōro, im Dimas, rej yokyokwe kom.
- [15] Komwin yokyokwe jemjein jemjaten ro i Leodisia, im Nimpas, im eklejia eo ilowan ḡweo imweir.
- [16] Im ne emōj ami kōnono ilo letter in, komwin kōmman bwe kōnono kake ilo eklejia an ro ri Leodisia; im bwe komwin barāinwōt kōnono ilo lōta eo jān Leodisia.
- [17] Im komwin ba ñan Arkippos, Kwōn lale jerbal eo kwaar bōk ilo Irooj, bwe kwōn kajejjet e.
- [18] Yokyokwe jān ḡa Paul kōn eļtan peiō. Komwin keememej korak ko aō. Jouj en pād ippemi.

1 TESSALONIKA

1 TESSALONIKA – JEPTA 1

- [1Te 1.1] Paul, im Silvenōs, im Timote, ñan eklejia an ro ri Tessalonika ilo Anij Jemed im Irooj Jijej Kūraij: Jouj ñan kom im aenõm̄man.
- [2] Kõmij kam̄moolol Anij iien otemjej kõn kom otemjejok, im ba kõn kom ilo jar ko am;
- [3] Im e jab jokwōd am keememej ami jerbal in tõmak kab yokwe, im ami kijenmej in kõjatdikdik ilo ad Irooj Jijej Kūraij, imaan mejan Anij eo Jemed;
- [4] Bwe kõm jejā, ro jatim, kom jitõnborō ippān Anij, E ar kāälöt kom,
- [5] Ekōjkan gospel eo am e ar jab iwōj ñan kom ilo naan wōt, a barāinwōt ilo kajoor im ilo Jetōb Kwōjarjar, im ɻap an reel būruemi; ãinwōt kom jejā ie wāween am pād im kõm̄man ippemi kõn kom.
- [6] Im kom ar ri kajjioñe kõm im Irooj, im bōk naan eo ilo eñtaan elap kab lañlōñ an Jetōb Kwōjarjar;
- [7] Im kõn men inj kom ar joñak ñan ro otemjej rej tõmak i Masedonia im Akeia.
- [8] Bwe jān kom naan in Irooj e ar peddejake jab i Masedonia im Akeia wōt, a ijoko otemjejok ami lōke Anij emōj an ilok ñan e, im kõn men in ejjejok tokjān am ba jabdewōt.
- [9] Bwe er rej make kwałok ekōjkan am deļoñwōj ñan kom, im ekōjkan kom ar ilok ñan Anij jān ekjab ko, bwe kom̄win ri korijer ñan Anij eo emour im emool,
- [10] Im bwe kom̄win kattare Nejin jān lañ, Eo e ar kajerkakpeje E jān ro remej, aet, Jijej eo Ej lõmõoren kōj jān illu e naaj itok.

1 TESSALONIKA – JEPTA 2

- [1Te 2.1] Bwe ro jatim, kom make jejā am deļoñ ñan kom, bwe kõm ar jab deļoñwōj bata:
- [2] A ke emōj kaeñtaan im kókkure kõm i Pilippai, ãinwōt kom jejā, kõm ar peranłok ilo am Anij bwe kõmin kõnono ñan kom gospel an Anij ilo niknik elap.
- [3] Bwe naan in kauwe eo am e jab jān bōd ak ettoon, ak kõn ḡon:
- [4] A ãinwōt Anij e ar likūt gospel eo ɻa ippem bwe E ar lōke kõm kõn men inj, ãindein kõmij kõnono, jab bwe kõmin kabuñbūruen armej ro, a Anij eo ej mālejjoñ būruem.
- [5] Bwe kõm ar jab kõnono etao jabdewōt iien, ãinwōt kom jejā, im kõm ar jab ankiliriab kõn am arōk ḡweiuk ko, Anij ej ri kõnnaan:
- [6] Im kõm ar jab pukot nōbar jān armej, jab jān kom, jab jān ro jet, ke kõm kar maroñ in kebioup kom bwe kõmij ri jelok an Kūraij.
- [7] A kõm ar jouj iołapemi ãinwōt ke lio ri kókkajiriri ej lale ro nejin:
- [8] Ñindein kõn an ɻap am yokwe kom, kõm ar kõnaan lewōj ñan kom jab gospel eo wōt, a barāinwōt am mour, bwe kom jitõnborō ippem.
- [9] Bwe komij keememej, ro jatim, am jerbal im eñtaan: ke kõm ar jerbal boñ im raan, bwe kõmin jab kõm̄man kapjerañ ñan jabdewōt iaami, im kwałok ñan kom gospel an Anij.
- [10] Kom ri kõnnaan, kab Anij, kõn am kwōjarjar im wānōk im ejjejok ḡnotam ke kõm ar pād ippemi kom rej tõmak:

- [11] Āinwōt kom jelā ekōjkan kōm ar kauwe, im kaperan, im kōnnaan ñan kajuju iaami, āinwōt jemeir ñan ro nejir,
- [12] Bwe koñwin etetal ekkar ñan Anij, eo E ar kūr kom ñan aelōñ eo An kab aiboojoj.
- [13] Im kōn men iñ e jab jokwōd am kam̄moolol Anij, bwe ke kom ar bōk jān kōm naan eo kom ar roñjake, naan in Anij, kom ar jab bōke āinwōt naan in armej, a āindein em̄ool, āinwōt naan in Anij, eo ej barāinwōt jerbal ilo kom ro rej tōmak.
- [14] Bwe kom, ro jatim, ar ri kajjioñe eklejia ko an Anij rej i Judia ilo Kūraiij Jijej: bwe kom ar eñtaan kōn jemdoon āinwōt raar eñtaan kōn ri Ju ro;
- [15] Ro em̄oj aer man Irooj Jijej kab ri kanaan ro, im ar ubaakeļok kōm, im re jab kabuñbūruen Anij, im rej ankeke ñan armej otemjej;
- [16] Im rej bōbrae kōm kōn am kōnono ñan ri aelōñ ko bwe ren bōk lōmōqor; bwe ren kobraj jerōwiwi ko aer iien otemjej: a illu e moottok ioer ñan jem̄lōkōn tata.
- [17] A kōm, ro jatim, ke em̄oj am kaliaajloj kom jidik iien kōn an jepel ānbwinned, jab būrued, kōm ar kanooj kajjioñ im elāp am kōnaan bwe kōmin lo mejemi:
- [18] Kōn men iñ kōm ar kōnaan iwōj ñan kom, aet, ña Paul juon im bar juon iien; im Setan e ar boprae kōm.
- [19] Bwe ta am kōjatdikdik, ak lañlōñ, ak pällin kōmmejāje, eļaññe jab kom wōt imaan mejan ad Irooj Jijej ilo An weaaktok?
- [20] Bwe komij am aiboojoj im am lañlōñ.

1 TESSALONIKA – JEPTA 3

- [1Te 3.1] Kōn men iñ ke kōm bane am kōnaanwōj, kōm ar lōm̄ak em̄man bwe ren likūt kōmro wōt i Atens;
- [2] Im kōm ar jilkinwōj Timote, e jatim, im ri korijeran Anij ilo gospel an Kūraiij, bwe en kapen kom, in kaenōm̄mane kom kōn ami tōmak;
- [3] Bwe enjellōk eperir ippān jabdewōt iaami ilo jorrāān kein; bwe komij jelā wōt em̄oj likūt kōm ñan men kein.
- [4] Bwe, em̄ool, ke kōm ar pād ippemi, kōm ar kōnnaanōk kom bwe je naaj eñtaan; innām e ja men eo wōt kōm ar ba, im kom jelā.
- [5] Kōn men iñ ke I bane aō kōnaanwōj, I ar jilkinwōj bwe in jelā kake ami tōmak, ñe ab ri kapo e ar kapo kom im jerbal eo am e jerbal bata.
- [6] A ke Timote ej kab itok ñan kōm jān kom, im bōktok ñan kōm naan em̄man ki ami tōmak im yokwe, kab kōn ami kanooj keememej kōm im oñ in lo kōm, āinwōt kōmij kanooj kōnaan lo kom:
- [7] Kōm men in, ro jatim, ami tōmak e ar kaenōm̄mane kōm kōn kom, ilo am eñtaan im jorrāān otemjej:
- [8] Bwe kiiō kōmij mour wōt eļaññe epen ami jutak ilo Irooj.
- [9] Innām ewi kam̄moolol eo kōm maroñ in ba ñan Anij kōn kom, kōn aolepen lañlōñ kōmij lañlōñ kake kōn kom imaan mejan ad Anij;
- [10] Ke kōm kanooj jar im akweļap raan im boñ, bwe kōmin lo mejemi, im koweeppan ami tōmak?
- [11] A, E wōt ad Anij im Jemed, kab ad Irooj Jijej, ren kajimwewōt am laļwōj ñan kom:

- [12] Im Irooj en kaļaplōk wōt ami yokwe doon kab armej otemjej, aet, āinwōt kōmij kōmānman ñan kom;
- [13] Bwe En kapen būruemi ilo kwōjarjar im ejjeļok ɳotami imaan mejan Anij im Jemad, ilo an Jijej ad Irooj itok im rokwōjarjar otemjej ippān.

1 TESSALONIKA – JEPTA 4

- [1Te 4.1] Innām, bwe in kamatatiļok naan kein, ro jatim, kōmij akwelap ñan kom im kauwe kom ilo Irooj Jijej, bwe, āinwōt kom ar bōk jān kōm ekōjkan an em̄man ami etetal im kabuñbūruen Anij, āinwōt komij etetal, kom̄win barāinwōt lōñļok wōt.
- [2] Bwe kom jeļā kien ūt ko kōm ar lewōj ñan kom kōn Irooj Jijej.
- [3] Bwe men in ankilaan Anij, ami kwōjarjar bwe kom̄win kōjparok kom jān lōñ;
- [4] Bwe en eju wōt iaami im jelā kōn an kōjparok ānbwinne ilo kwōjarjar im nōbar,
- [5] Jab ilo kijoñ kōn lōñ āinwōt ri aelōñ ko re jaje Anij;
- [6] Bwe ejjeļok armej en ellā im ɻoñejein im jaten ilo men eo: bwe Anij e naaj ri kwi ilo men kein otemjej, āinwōt kōm ar ba mokta im kaalikkar ñan kom.
- [7] Bwe Anij e ar jab kūrtok kōj ñan ettoon, a ilo kwōjarjar.
- [8] Innām eo ej kajekdōon, e jab kajekdōon armej, a Anij, eo Ej lewōj ñan kom an Jetōb Kwōjarjar.
- [9] A kōn yokwe doon ejjeļok unin am jejewōj ñan kom; bwe Anij e ar katakin kom bwe kom̄win yokwe doon;
- [10] Bwe em̄ool, āindein ami kōmānman ñan jemjein jemjaten otemjej i aolepen Masedonia. A kōmij kauwe kom, ro jeim im jatim, bwe kom̄win lōñļok wōt ilo men in;
- [11] Im bwe kom̄win katak im tōt wōt im lale men ko ami, im jerbal kōn peōmi, āinwōt kōm ar jiroñ kom;
- [12] Bwe en ekkar ami etetal imaan mejan ro re jab tōmak, im bwe kom̄win jab aikuj jabdewōt
- [13] A kōm jab kōnaan, ro jatim, bwe kom̄win jaje kōn ro rej kiki; bwe kom̄win jab būromđōj āinwōt ro jet, ro ejjeļok kōjatdikdik ippaer.
- [14] Bwe elāññe jej tōmak kōn an Jijej mej im jerkakpeje, āindein barāinwōt ro rej kiki ilo Jijej, Anij e naaj bōktok ippān.
- [15] Bwe kōm ba men in ñan kom ilo naan in Irooj, bwe kōjeo, ro rej mour im pād wōt ɻae an Irooj itok, je jāmin ilōk mokta jān ro rej kiki.
- [16] Bwe E Irooj e naaj wanlaļtak jān lañ, kōn lamđōj, im ainikien arkenjel, im jilel an Anij, im ro re mej ilo Kūraij re naaj jerkakpeje mokta:
- [17] Innām kōj, ro rej mour im pād wōt, naaj bōklōñļok kōj ippān ro jet ilo kōdō bwe jen wōnɻae Irooj i mejatoto; im āindein je naaj pād ippān Irooj iien otemjej.
- [18] Innām kom̄win kaenōm̄man doon kōn naan kein.

1 TESSALONIKA – JEPTA 5

- [1Te 5.1] A kōn iien ko ak tōre ko, ro jatim, ejjeļok unin jejewōj jabdewōt.
- [2] Bwe kom kanooj jelā bwe raan eo an Irooj ej itok āinwōt ri kōt ilo boñ.

- [3] Ñe rej ba, Aenõm̄man im ejjeļok unin am lõlñoñ, ekwe eiriñ naaj kókkure er, ãinwõt eñtaan ej waļok ñan juon kõrā ej bõroro; im re jãmin ko.
- [4] A kom, ro jatim, komij jab ilo marok, bwe raan eo en jibwe kom ãinwõt ri kõot.
- [5] Bwe kom otemjej ro nejin meram im raan: je jab jãn marok im boñ;
- [6] Innãm jen jab kiki ãinwõt ro jet, a jen mmej im jatõr.
- [7] Bwe ro rej kiki, rej kiki ilo boñ, im ro rej kadek rej kadek ilo boñ.
- [8] A kõj, bwe jej armej in raan, jen jatõr, im kõṇak tõmak im yokwe, kein kõrape ãnbwinned, im kõjatdikdik in lõmoqor, kein kõrape böred.
- [9] Bwe Anij e ar jab liküt kõj ñan illu, a ñan tõprak lõmoqor kõn ad Irooj Jijej Kûraij.
- [10] Eo E ar mej kõn kõj bwe, eļaññe jej ruj ak kiki, jen jimor mour ippän.
- [11] Kõn men iñ, kom̄win kaenõm̄mane doon, im kalek doon, ãinwõt ami kõman̄man.
- [12] A kõm akweļap ñan kom, ro jatim, bwe kom̄win kile ro rej jerbal ippemi, im lale kom ilo Irooj, im kauwe kom;
- [13] Im kom̄win liküt er bwe ren utiej ilo ami yokwe er, kõn jerbal ko aer. Kom̄win aenõm̄man ñan doon.
- [14] Im kõmij akweļap ñan kom, ro jatim, bwe kom̄win kauwe ro re jelmâne, kaperan ro rej kõmkum, jipañ ro re mõjño, kom̄win meanwõd ñan armej otemjej.
- [15] Kom̄win lale bwe ejjeļok iaami en ña oñan nana kõn nana ñan jabdewõt armej; a iien otemjej kom̄win ſoor men ko rem̄man ñan doon kab ñan armej otemjeļok.
- [16] Kom̄win lañlõñ iien otemjej;
- [17] En jab jokwõd ami jar;
- [18] Ilo men ko otemjej kom̄win kañm̄oolol: bwe men iñ ej ankilaan Anij ilo Kûraij Jijej kõn kom.
- [19] Kom̄win jab kune Jetõb Kwõjarjar.
- [20] Kom̄win jab kajekdõon kûr in ri kanaan ro;
- [21] Kom̄win mälejjoñ men ko otemjej; kõjparok wõt men ko rem̄man:
- [22] Kom̄win kõjparok kom jãn wãween nana otemjeļok.
- [23] Im E Anij in aenõm̄man En kokwõjarjar aolepemi ilo men otemjej; im En kõjparok aolepen ami jetõb, im ami, kab ãnbwinnemi, im enjeļok ɬotami ilo an ad Irooj Jijej Kûraij itok.
- [24] Etiljek eo Ej kûr kom, im E naaj barãinwõt kõm̄mane.
- [25] Ro jatim, kom̄win jar kõn kõm.
- [26] Kom̄win yokyokwe jemjein jemjaten otemjej kõn mejenma ekwõjarjar.
- [27] Ij kanejnej ñan kom ilo Irooj bwe kom̄win kõnono lõta iñ ñan jemjein jemjaten otemjej. Jouj an ad Irooj Jijej Kûraij en pâd ippemi.

2 TESSALONIKA

2 TESSALONIKA – JEPTA 1

- [2Te 1.1] Paul, im Silvenōs, im Timote, ñan eklejia an ro ri Tessalonika ilo Anij Jemed im Irooj Jijej Kūraij;
- [2] Jouj ñan kom im aenõm̄an jān Anij Jemed im Irooj Jijej Kūraij.
- [3] Em̄man kōmin kam̄moolol Anij iien otemjej kōn kom, ro jatim, ekar āindein, bwe ami tōmak e kanooj eddekłok, im kajju iaami otemjej yokwe doon e kanooj ḥap;
- [4] Innām kōmij kōmmejāje kōn kom ilo eklejia ko an Anij, kōn ami kijenmej im tōmak ilo matōrtōr im eñtaan otemjej rej wal̄ok ñan kom:
- [5] Eo kakōl̄le alikkar an Anij ekajet jīmwe; bwe En watōk kom ekkar ñan aelōñ in Anij, eo komij barāinwōt eñtaan kōn e:
- [6] Eļaññe ejīmwe an Anij ɳa oñāer kōn eñtaan ro rej kaeñtaan kom,
- [7] Ak komeo, komij eñtaan ɳa oñeami kōn kakkije ippem ilo kwałok Irooj Jijej jān lañ ippān enjel ro an kajoor eo an,
- [8] Ilo kijeek eurur, im Enaaj lełok iden-oñe ñan ro re jab pokake gospel an ad Irooj Jijej Kūraij:
- [9] Er re naaj eñtaan ilo kókkure indeeo im jako jān mejan Irooj, im jān wōj in kajoor eo An,
- [10] Ñe Enaaj itok bwe En aiboojoj ilo rokwōjarjar ro An, im bwe En men in bwilōñ ilo ro otemjej raar tōmak (bwe kom ar tōmak am kōnnaan ñan kom) ilo raan eo.
- [11] Ñan men iñ kōmij jar kōn kom iien otemjej, bwe ad Anij en likūt kom ekkar ñan An kūr kom, im kajejjet kōñaan otemjełok kōm em̄man, kab jerbal in tōmak ilo kajoor;
- [12] Bwe etan ad Irooj Jijej Kūraij en aiboojoj ilowami, im kom̄win ilo E, ekkar ñan jouj an ad Anij im Irooj Jijej Kūraij.

2 TESSALONIKA – JEPTA 2

- [2Te 2.1] A kōmij akweļap ñan kom, ro jatim, kōn an ad Irooj itok, im kōn ad kweil̄otok ñan ippān,
- [2] Bwe en jab ḡokaj an kañmakūt kom jān ami jelā, ak kamijak kom, jab kōn jetōb ak naan, ak lōta āinwōt jān kōm im ba raan in Irooj ej itok kiiōkiiō;
- [3] Ejjełok juon en ḡoñi kom kōn men ko jabdewōt: bwe ḡokta jān raan eo, enaaj itok buñ eo, im armej in jerōwiwi, nejin mej, e naaj wal̄otok,
- [4] Eo ej kōtrāe im make koutiej e jumae men otemjej rej ɳaetaer Anij, ak kabuñ ñan er, ekwe ej jijet āinwōt Anij ilo tempel an Anij, im make kwałok bwe e Anij.
- [5] Kom jab keememej ke, bwe, ke I ar pād ippemi, I ar kōnnaanōk kom men kein?
- [6] Im kiiō kom jelā ta eo ej dāpij e bwe en wal̄otok ilo iien eo an.
- [7] Bwe men eo ettino im nana ej jerbal wōt: a juon ej bōbrae kiiō, ḡae iien em̄ōj bōkłok e jān ial.
- [8] Im ilo iien eo ri kakūtōtō eo e naaj wal̄otok, eo Irooj e naaj ḡane kōn atloōn im naaj kókkure kōn an weaaktok ilo an itok:

- [9] Ekwe, eo an waloktok ej ekkar ñan kõmman an Setan, ilo kajoor otemjej, im kakõlle ko, im men in bwilõñ ko re riab,
- [10] Kab ilo etao otemjej im nana ñan ro rej jako wõt, bwe raar jab bõk yokwe mool ñan lõmogorer.
- [11] Im kõn men in, Anij ej jilkinlõk ñan er bõd ekajoor bwe ren tõmak riab:
- [12] Bwe En ekajet ro otemjej raar jab tõmak mool, a rej mõnõnõ ilo nana.
- [13] A emm̄an bwe kõmin kam̄moolol Anij iien otemjej kõn kom, ro jatim, jitõnbõro ippān Irooj, bwe Anij ear käälöt kom jän jinoín ñan lõmõor ilo kokwõjarjar kõn Jetõb eo im tõmak mool:
- [14] Ñan eo Ear kûr kom kõn gospel in am bwe kom̄win tõprak aiboojoj an ad Irooj Jijej Kûraiij.
- [15] Innäm, ro jatim, kom̄win jutak im pen im kõjparok men ko emõj katakin kom kaki kõn naan ak lõta eo am.
- [16] A E, ad Irooj Jijej Kûraiij, im ad Anij Jemed, eo E ar yokwe kõj im letok aenõm̄an indeeo kab kõjatdikdik emm̄an kõn jouj,
- [17] En kaenõm̄ane bûruemi im kapen er ilo naan emm̄an im jerbal emm̄an otemjej.

2 TESSALONIKA – JEPTA 3

- [2Te 3.1] Bar mõttan jidik; ro jatim, kom̄win jar kõn kõm bwe naan in Irooj en ettõr im aiboojoj, im äindein bar äinwõt ippemi;
- [2] Im bwe En kõtlõk kõm jän armej renana im bõt; bwe e jab er otemjej rej tõmak.
- [3] A Irooj etiljek, Eo enaaj kapen kom, im oñaake kom jän ri nana eo.
- [4] Im kõmij lõke wõt Irooj kõn kom bwe komij kõm̄an im naaj kõm̄an men ko kõmij jiroñ kom kaki.
- [5] Im Irooj en kajimwewõt bûruemi ilo yokwe an Anij, im ilo kijenmej an Kûraiij,
- [6] A kõm jiroñ kom, ro jatim, ilo etan ad Irooj Jijej Kûraiij, bwe kom̄win makejõk iaami jän ro jeõmi im jatõmi otemjej rej etetal im jelmâne, im jab etetal ekkar ñan katak eo raar bõk e jän kõm.
- [7] Bwe komeo komij jelã ekõjkan an emm̄an ami kajjioñe kõm: bwe kõm ar jab jelmâne iołapemi.
- [8] Im kõm ar jab mõñä bred jän jabdewõt armej im ejjejõk oñän, a kõm ar jerbal im eñtaan raan im boñ, bwe kõmin jab kõm̄an kapjeram ñan jabdewõt iaami.
- [9] Jab bwe ejjejõk am maroñ, a bwe kõmin liküt kõm ñan kom kõn joñak, bwe kom̄win kajjioñe kõm.
- [10] Bwe ke kõm ar pâd ippemi, kõm ar jiroñ kom men in, Ejaññe jabdewõt e jab kõnaan jerbal, en jab mõñä.
- [11] Bwe kõmij roñ kõn jet rej etetal iołapemi im jelmâne, im re jab jerbal ñan jidik, a rej ri kõm̄an bata.
- [12] Innäm kõm jiroñ im kauwe ro rej äindein, kõn ad Irooj Jijej Kûraiij, bwe ren jerbal wõt im tõt, im mõñä bred ko aer.
- [13] A kom, ro jatim, kom̄win jab mõk ilo ami kõm̄an emm̄an.

- [14] A eļaññe jabdewōt armej e jab pokake naan iŋ am ilo lōta iŋ, kom̄win kile e im jab kōm̄mao ippān, bwe en jook.
- [15] Im jab likūt e ri kōjdat, a kom̄win kauwe e āinwōt jeōmi im jatōmi.
- [16] Im E, Irooj in aenōm̄man, En lewōj ñan kom aenōm̄man, iien otemjej, kōn men otemjeļok. Irooj en pād ippemi otemjej.
- [17] Yokyokwe an Paul jenkwan peiō, eo ej kakōlle ilo lōta otemjej: āindein aō jeje.
- [18] Jouj an ad Irooj Jijej Kūraiij en pād ippemi otemjej.

1 TIMOTE

1 TIMOTE – JEPTA 1

- [1Ti 1.1] Paul, ri jelōk an Kūraiij Jijej, kōn kien Anij ar Ri Lōmoqor, im Kūraiij Jijej ad kōjatdkdik;
- [2] Ñan Timote nejiō emool ilo tōmak: Jouj, tūriamokake, aenōmman, jān Anij Jemed im Kūraiij Jijej ad Irooj.
- [3] Āinwōt I ar akweļap ñan kwe, bwe kwōn pād wōt i Epesōs ke I ar ilōk ñan Masedonia, bwe kwōn kauwe jet bwe ren jab katakin kōn katak āinjuon,
- [4] Im kōjparok er jān bwebwenato waan kab laajrak in epepen ko im ejjeļōk jemļōkier, ko rej kwaļōk kajitūkun ko im jab jipañ jerbal in Anij eo ej ilo tōmak; āindein aõ kōmman kiiõ.
- [5] A tokjān naan in kauwe, yokwe jān bōro erreo, im bōklōkōt em̄man, im tōmak em̄ool.
- [6] A jet raar ilōk jān men kein im jeorlōk ñan kōnono pata;
- [7] Ke re kōnaan bwe ren ri katakin kōn kien eo, re jaje ta eo re ba, ak ta eo re pen im kōnono kake.
- [8] A je jelā bwe em̄man kien eo eļaññe ekkar an armej kōmman kake,
- [9] Im je jelā bwe ar jab kōmmane kien ñan rū wānōk, a ñan ro rej kōtrāe kien im ro re kipiliia, ñan ro renana im ro ri jerōwiwi, ñan ro re jok der im ro re aplep, ñan ro rej man jemeir im jineir, ñan ro rej uror,
- [10] Ñan ro ri lōñ, im ñan ḡaan ro rej make kananaik er ippān em̄maan, ñan ro rej kōt armej im ro ri riab, ñan ro e riab aer kanejnej, im ro rej kōmanman men ko jet jabdewōt re jakkar ñan katak ejimwe;
- [11] Kōn gospel e aiboojoj an Anij e ḡōñōñō, eo em̄oj likūt e ñan eō.
- [12] Ij kam̄moolol Kūraiij Jijej ad Irooj, eo E ar kamaroñ eō, bwe E ar watōk eō etiljek im kadeļoñ eō ilo jerbal in An;
- [13] Meñe ḡokta I kein kajjirere im matōrtore im lāj: a Anij e ar tūriamokake eō bwe I ar kōmman āindein ke I ja jaje wōt im jañin tōmak ;
- [14] Im jouj an ad Irooj e ar kanooj lōñlōk, kab tōmak im yokwe eo ej ilo Kūraiij Jijej.
- [15] Remool naan kein im em̄man egorñ wōt, bwe Kūraiij Jijej e ar itok ñan lał bwe En lōmooren ro ri jerōwiwi, im ña eo ḡaptata iaer.
- [16] A kōn men in, Anij e ar tūriamokake eō, bwe Kūraiij Jijej en kwaļōk ilo ña ḡokta meanwōd otemjej, kōn joñak ñan ro re naaj lōke E tokālik ñan mour indeeo.
- [17] Kiiõ ñan Kiñ eo Ej mour wōt jān indeeo ñan indeeo, e jab wabanban im je ban lo E, eo E make wōt Anij, nōbar im aiboojoj indeeo im indeeo. Amen.
- [18] Kien in Ij likūt ḡa ippam, nejiō Timote, kōn kūr ko raar ba ḡokta kōn eok, bwe ilo er kwōn maroñ in tariñae kōn tariñae eo em̄man;
- [19] Im kōjparok tōmak im bōklōkōt em̄man, eo jet, kōn aer joļōk e, raar rup im mejaljaljōk jān tōmak.
- [20] Ruo iaer, Haimenios im Alexander; I ar ketak er ñan Setan, bwe ren katak im jāmin bar blaspim.

1 TIMOTE – JEPTA 2

- [1Ti 2.1] Innām ij kauwe ḡokta, bwe armej ren akweļap, im jar, im kajjitōk im kaṁṁoolol Anij, kōn armej otemjej;
- [2] Kōn kiñ ro im irooj otemjelok; bwe jen mour im tōt wōt ilo aenōṁman im kwōjarjar im kōṁanṁan emṁan ḡwilier otemjej.
- [3] Bwe men in emṁan im men in yokwe iṁaan mejan Anij, eo Ej Ri Lomōoren kōj;
- [4] Eo e kōnaan lomōoren armej otemjej, im bwe ren item jelā ḡool.
- [5] Bwe juon wōt Anij, im juon wōt Ri Kalaajrak ikōtaan Anij im armej ran, Eo ej armej, Kūraij Jijej,
- [6] Eo e ar make lejelok E bwe En pinmuur ñan armej otemjej, im naaj kōnnaan kake ilo iien ko an;
- [7] Kōn eo E ar likūt eō ri kaki im ri jelōk (ij ba emool im jab riab), kab ri katakin ri aelōñ ko ilo tōmak im ḡool.
- [8] Innām I kōnaan bwe ḡaan ren jar ijo ko otemjej im kotak peir kwōjarjar im ejjeļok illu ak pere.
- [9] Barāinwōt, bwe kōrā ren kōṇak nuknuk ko re karbōb, im ren kokōmōnmwin im jejairunoij, im jab kanooj karilip pirōkrōk in bōraer, im jab kanooj kalōtlōt er kōn kooļ im bōōr ko im nuknuk ko re kanooj aiboojoj;
- [10] A (eo ekkar ñan kōrā ro rej kwaļok aer tōmak) kōn aer jerbal remṁan.
- [11] Kōrā en katak im tōt wōt im jilikiye.
- [12] A I jab likūt ñan juon kōrā bwe en ri kaki ak irooj ioon emṁaan, a ren tōt wōt.
- [13] Bwe emōj kōṁanṁan Adam ḡokta, im tokālik Iv;
- [14] Im ar jab ḡoṇe Adam, a ke emōj ḡoṇe Iv, e ar jerōwiwi:
- [15] A naaj lomōoren er ilo aer keotak ro nejir, eļaññe rej pād wōt ilo tōmak im yokwe im kwōjarjar im jejairunoij.

1 TIMOTE – JEPTA 3

- [1Ti 3.1] Emool naan in, Eļaññe armej ej pukot bwe en ri kaki eļap, ej kōnaan jerbal emṁan.
- [2] Innām, ri kaki eļap enjelļok ḡotaan, en juon wōt pāleen, en jatōr, en kokōmōnmwin, en emṁan ḡwilin, en ḡap an eken, en jelā katakin;
- [3] En jab ijoļ wain, en jab jekanunok, en jouj wōt, en jab ri ire, en jab arōk taļa;
- [4] En emṁan an irooj i ḡweo imōn, bwe ro nejin ren pokake e, im en ḡwilin armej;
- [5] (A eļaññe armej e jaje kōn an irooj i ḡweo imōn, ekōjkan an lale eklejia an Anij?)
- [6] En jab kāāl ilo jerbal in Anij, ñe ab en utieb būruen im ebuñ im āinwōt kar liaakļok tepiļ eo.
- [7] Bar juon ro re jab tōmak ren jab nutnut e bajjek, bwe en jab buñ ilo kinaake im jen an Setan.
- [8] Āindein, ro tikōn, ren ḡwilin armej, en jab romione aer kōnono, ren jab ijoļ wain, ren jab arōk taļa;
- [9] Im ren kōjparok men eo ettino an tōmak ilo bōklōkōt erreo.
- [10] A emṁan mālejjoñ er ḡokta; innām eļaññe ejjeļok ḡotaer, ren jerbal in tikōn.

- [11] Kõrā rañ, ãindein ren mwilin armej, ren jab ruruwe, ren jatõr, ren tiljek kõn men ko otemjeļok.
- [12] Tikõn ro, en eju wõt pāleir, im en em̄man aer irooj ioon ro nejir, kab ro rej jokwe ippaer.
- [13] Bwe ro raar jerbal im tikõn em̄man, rej jibadek jikin jutak em̄man, im peran eļap ilo tõmak eo ej ilo Kūraijs Jijej.
- [14] Ij jejewõj men kein im katmāne bwe in iwõj mōkaj ñan eok;
- [15] A eļaňne I ja ruņwjj, bwe kwõn jelā ekōjkan em̄man an armej pād im kōm̄man ilo imõn Anij, eo eklejia an Anij emour, jurõn im joñtak in mool.
- [16] Im, armej otemjej bürueir wõt juon, eļap men eo ettino ilo jerbal in Anij; Eo ar kwaļok E ilo kanniōk, im Jetōb e ar kam̄ool E, im enjeļ ro raar lo E, ar kwaļok kõn E ñan ri aelõñ ko, ar lōke E ilo laļ, em̄oř bōklōñļok E ilo aiboojoj.

1 TIMOTE – JEPTA 4

- [1Ti 4.1] A E alikkar an Jetōb ba, bwe ilo iien ko ālik, jet re naaj buñ jān tõmak, im eoroñ jetōb ro rej mōn er im katak ko an timoñ rañ,
- [2] Kõn jelā mōn an armej rej riab im bōklōkõt ko aer repen im ãinwõt ñe jej ittil kõn māäl ebwil;
- [3] Im re naaj bōbrae an armej pālele, im kōmwin kien bwe ren jab mōñā kanniōk ko, Anij e ar kōmānñAn bwe ro rej tõmak im jelā mool ren bōk im kam̄moolol Anij kaki.
- [4] Bwe em̄man men otemjej Anij e ar kōmānñAn im ren jab abwin bōke jabdewõt iaer, eļaňne rej bōk im kam̄moolol Anij kõn e:
- [5] Bwe naan in Anij im jar rej kokwōjarjar e.
- [6] Eļaňne kwōj keememeļok ñan jemjein jemjaten kõn men kein, kwō naaj ri jerbal em̄man an Jijej Kūraijs, im naan in tõmak ko im katak ejimwe, kwaar pokake ñan iien iñ, re naaj naajdik im kaddeklōk eok:
- [7] A kwõn abwin bwebwenato rewaan im jakkar an lõllap roñ. Im kwõn make kammineneikļok eok ilo jerbal in Anij:
- [8] Bwe eļaňne kwōj kammineneikļok ãnbwinniõm wõt, e naaj jar dik an kakajooror eok, a jerbal in Anij ej kakajooror eok kõn men otemjej, im ewor an kallimur kõn mour iñ, kab mour eo e naaj itok.
- [9] Em̄ool naan iñ, im em̄man eoroñ wõt.
- [10] Kõn men iñ kōmij jerbal, im kate kõm, bwe kōmij kōjatdikdik kõm kõn Anij emour, Eo ej kōnaan lõmořen armej otemjej, im E naaj lõmořen ro rej lōke E.
- [11] Men kein kwõn jiroñ im katakin er.
- [12] Ejjeļok armej en kajekdõon eok kõn am̄ likao; a kwõn juon joñak ñan ro rej tõmak, ilo naan, ilo kōmānñan, ilo yokwe, ilo tõmak, im ilo kwōjarjar.
- [13] ñae iien I naaj iwõj, kwõn niknik ilo kõnono ilo bok, im kauwe, im katakin.
- [14] Kwõn jab jekeini men in aorõk eo ilowam̄, im ar lewõj ñan kwe kõn rūkaanij kõn eok, im kõn likūt pein elder ro iom.

- [15] Kwōn owan ilo men kein, im make leļok eok ñan er, bwe am wanmaanlok en alikkar ñan ro otemjej.
- [16] Kwōn kōjparok eok, im men in katakin ko am. Kwōn pād wōt ilo men kein; bwe ilo am kōmman āindein, kwō naaj make lōmooren eok, kab ro rej roñjake eok.

1 TIMOTE – JEPTA 5

- [1Ti 5.1] En jab pen am kauwe juon elder, a kajimwe e āinwōt kar jemōm, im ro likao āinwōt kar ro jiom im jatiōm ḡaan:
- [2] Ro lōllap āinwōt kar jinōm; kōrā re jab kanooj rūtto āinwōt kar ro jiom im jatiōm kōrā ilo kwōjarjar otemjej .
- [3] Kwōn kañiāoik kōrā ro rej make iaer im re jako pāleir.
- [4] A elāññe jabdewōt kōrā ejako pāleen, im ewor nejin ak jibwin ak jīmman, ren katak ḡokta kōn lale ro nukwiir, im ren em̄man ḡwilier kake, im ḡa onān ro jemeir im jineir; bwe men in men in kabuñbūruen imaan mejan Anij.
- [5] Kōrā eo ejako pāleen im e make iaan, ej kōjatdikdik e kōn Anij, im ej pād wōt im jar im akweļap boñ im raan
- [6] A kōrā eo ej mour ekkar ñan ḡōm ko an, ej mej ilo an mour.
- [7] Men kein kwōn barāinwōt jiroñ bwe ren jab kōmman notaer.
- [8] A elāññe jabdewōt e jakkene ro nukwin, im elāplōk ro ri lowaan ḡweo imōn, e ar kariab an tōmak im ej nana jān ri jab tōmak.
- [9] Ren kāälōt kōrā ejako pāleen ded jōbne jiljinoñoul iiō, im kar juon wōt pāleen,
- [10] Im en buñbuñ kōn an jerbal ko rem̄man; elāññe em̄oj an kakaajiririk ro nejin, im lale ro ruwamāejet, im kwāle neen ro rem̄man, im jipañ ro rej eñtaan, im niknik ilo jerbal em̄man otemjej .
- [11] A kōrā ro re jañin lōllap im ejako pāleir, kwōn jab kāälōt: bwe ālikin an utiej būrueir im juñae Kūraij, re kōñaan pālele;
- [12] Im liaaklōk ippaer bwe raar jołok aer naan in kallimur ḡokta.
- [13] Im barāinwōt rej katak im jowan im etetal bajjek, im ilōk ñan mweō ḡōweo, im jab jatoktok wōt, a ñiremij barāinwōt im ri jerbal pata, im re ba naan ko re jakkar bajjek.
- [14] Innām I kōñaan bwe kōrā rañ, ejako pāleir im re jab kanooj rūtto, ren pālele im keotak nejir, im lale ḡoko imweir, im jab likūt bwe ri kōjdat en kajjirere kake er:
- [15] Bwe kiiō em̄oj an jet ilōk im Joor Setan.
- [16] Elāññe jabdewōt kōrā ej tōmak, im ewor kōrā ejako pāleir ippān, en lale im jipañ er, im jab kōmman kapjerañ ñan eklejia; bwe en maroñ in jipañ kōrā rejako pāleir im make iaer.
- [17] Ren koutiejer wōt elder ro rej irooj jīmwe, im ro rej barāinwōt jerbal ilo naan im katakin, ren kanooj koutiejer er.
- [18] Bwe Jeje ko re ba, Kwōn jab taur loñin kau komaan eo ej jujuuri korn, im, Ri jerbal ej tōllōkōn onān.
- [19] Kwōn jab egoroñ naan in kinaaklōk elder, elāññe e jab ruo ak jilu ri kōnnaan kake.

- [20] Kwōn kauwe ro rej jerōwiwi, īmaan mejan armej otemjej bwe ro jet ren barāinwōt mijak.
- [21] Ij kauwe eok īmaan mejan Anij, im Kūraiij Jijej, im enjel rañ E ar kāälöt er, bwe kwōn kōjparok naan kein, im jab ekajete mokta, im jab kōm̄man jabdewōt kōn kabwilōklok māj .
- [22] Kwōn jab jarōbm̄ōkaj im likūt peiōm̄ ioon jabdewōt armej, im jab bōk mōttan an bar jet armej jerōwiwi ko: kwōn kōjparok eok im erreo.
- [23] Kwōn jab pād im idaak dān wōt, a kwōn idaak jidik wain bwe en em̄man lojiōm̄, im bwe en jab makūjkūj am̄ nañinmej.
- [24] Jet armej jerōwiwi ko aer rej alikkar mokta, im ilōk īmaerlōk ñan ekajet; a kōn bar jet rej ilōk ilōkairlōk.
- [25] Barāinwōt jerbal ko rem̄man, jet iaer rej alikkar; im ko re jab āinwōt re ban ɻojak.

1 TIMOTE – JEPTA 6

- [1Ti 6.1] Ro ri korijer, rej ri kamakoko, ren kairooj karo ro aer, bwe armej ren jab blaspim etan Anij, im naan in katak eo.
- [2] Im ro rej korijer ñan ro ri tōmak, ren jab kajekdōqen er, bwe rej jeir im jatir; a ren korijer ñan er em̄manlōk, bwe re tiljek im jitōnbōrō ippaer, im aer jerbal ej kakajooror er. Men kein kwōn katakin im kauwe.
- [3] Elāññe jabdewōt armej ej katakin āinjuon, im jab bōk ñan naan ko rem̄man, aet, naan ko an ad Irooj Jijej Kūraiij, kab katak eo ekkar ñan kōm̄anm̄an em̄man;
- [4] Ej juwa, e ri jajelōkjeñ, im e kanooj yokwe kajjítōk ko im akwāäl in naan ko, jān eo ej walōk juunmaad akwāäl, kajjirere, maten ko renana,
- [5] Im aitwerōk ko re ankeke an armej im aer rettoon, kab ejjełōk m̄ool ippaer, im ilo aer lōm̄nak tōmak ej kein koorlōk taļa.
- [6] A ɻwilin ekwōjarjar kab jokwane, elāp aer ɻaoñān.
- [7] Bwe jaar jab bōktok jabdewōt ñan lał in, im barāinwōt je ban bōk lōk jabdewōt jān e;
- [8] A elāññe ewor mōñā im nuknuk ko ipped, jān jokwane kaki.
- [9] A ro re kanooj kōñaan bwe ren ri ɻweiie, re buñ ilo kapo im aujiid im elōñ ɻōm̄ ko re bwebwe im nana, rej kamaļoñ armej im kōkkure er ilo jikin jako.
- [10] Bwe arōk ɻmani ej okran nana otemjej, eo ke jet raar arōk raar jebwābwē jān tōmak im make wie er kōn elōñ men in kabūrom̄ōj.
- [11] A kwe, O armej doon Anij, kwōn ko jān men kein, im ɻoor em̄man, kwōjarjar, tōmak, yokwe, kijenmej, im ineeem̄man.
- [12] Kwōn tarīnae tarīnae em̄man eo an tōmak, im dāpij mour indeeo, eo em̄ōj kūr eok ñan e, im em̄man am̄ kar kwalōk kake īmaan mejan elōñ ri kōnnaan.
- [13] Ij kauwe eok īmaan mejan Anij, eo Ej kemour men otemjej im Kūraiij Jijej eo E ar kwalōk kwalōk em̄man īmaan mejan Pontiōs Pailat;
- [14] Bwe kwōn kōjparok kien eo, im kwōjarjar im ejjełōk ɻotam̄, ɻae iien an ad Irooj Jijej Kūraiij weaaktok:

- [15] Eo E naaj kwaļoke ilo iien ko an, aet, Ej Irooj emõñõñõ im ejjeļok bar juon, E kiñ an kiñ ro, im Irooj an Irooj raŋ:
- [16] Eo wōt Ej make mour jān indeeo ñan indeeo, im Ej pād ilo meram ejjeļok armej ej maroñ in kepaak ñan e, Eo ejjeļok armej e ar loe ak maroñ in loe: ñan E nōbar im kajoor indeeo. Amen.
- [17] Kwōn kauwe ro ri ḡweiie kōn men ko an laļ in, bwe ren jab kōjatdikdik er kōn ḡweiuk ko ḡweiuk tōr ḥok, a kōn Anij, eo Ej wūjleptok ñan kōj men ko otemjej bwe jen mōñõñõ kaki;
- [18] Bwe ren kōmanmān emmān, bwe ren ḡweiie kōn jerbal ko remmān, im ren mool kab pojak in leļok men in tūriamo:
- [19] Im ren make kamṁweiukiuk er kōn foundesõn emmān ḡmae iien ej itok, bwe ren bōk mour eo emool.
- [20] O Timote, kwōn kōjparok men eo lōke eok kōn e, im ilok jān bwebwenato waan, im men in jumae an eo ḡaetan jeļāļokjeŋ, im riab:
- [21] Eo, kōn an jet kwalok kake raar jebwābwe jān tōmak eo. Jouj en pād ippam.

2 TIMOTE

2 TIMOTE – JEPTA 1

- [2Ti 1.1] Paul ri jelōk an Kūraij Jijej kōn ankilaan Anij, ekkar ñan kallimur in mour eo ej pād ilo Kūraij Jijej,
- [2] Ñan Timote nejiō jitōnbōro ippa: Jouj, tūriam̄okake, aenōm̄man, jān Anij Jemed im Jijej Kūraij, ad Irooj.
- [3] Ij kam̄moolol Anij, eo ij korijeran jān ro jīm̄maō ilo bōklōkōt erreo, bwe I jab jokwōd in keememej eok ilo jar ko aō, ke raan im boñ;
- [4] I kanooj kōnaan lo eok im ij keememej am̄ dān in kōmjaalaļ, bwe in kab obrak kōn lañlōñ;
- [5] Ke ij keememej tōmak em̄ool ej pād ippam̄; eo e ar pād ilo jibwōm Lois m̄okta, kab ilo jinōm̄ Eunis, im aō ċōm̄nak ej barāinwōt ilo kwe.
- [6] Kōn men in̄ ij kakeememej eok bwe kwōn bar kenōkwōle men in lewōj eo ej ilo kwe kōn aō likūt peiō ioñ.
- [7] Bwe Anij e ar jab letok ñan kōj jetōb in lōlñōñ, a jetōb in kajoor im yokwe im kajim̄we.
- [8] Innām kwōn jab jook kōn kōnnaan an ad Irooj, ak kōn eō ri prisōn eo An, a kwōn bōk m̄ōttan eñtaan ko an gospel kōn kajoor an Anij;
- [9] Eo E ar lōmooren kōj, im kūr kōj kōn kūr ekwōjarjar, jab ekkar ñan jerbal ko ad, a ekkar ñan An pepe im jouj, eo ar letok ñan kōj ilo Kūraij Jijej m̄okta jān iien ko lōk m̄okta,
- [10] A em̄oj an kwalōk e kiiō kōn wałōktok eo an ar Ri Lōmoor, Kūraij Jijej, eo E ar kajem̄lōk mej, im ar kaalikkar mour kab mour indeeo kōn gospel,
- [11] Ñan eo ar likūt eō ri kwalōk, im ri jelōk, im ri katakin.
- [12] Kōn men in̄, ij barāinwōt eñtaan ilo men kein: a I jab jook bwe I jeļā Eo I ar lōke E, im ereel būruō bwe E maroñ in kōjparok men eo I ar likūt e ñan E, m̄ae raan eo.
- [13] Kwōn kanooj dāpij wāween naan ko rem̄ool kwaar roñjaki jān ña, ilo tōmak im yokwe eo ej ilo Kūraij Jijej.
- [14] Men eo em̄man, em̄oj likūt e ippam̄, kwōn kōjparok e kōn Jetōb Kwōjarjar eo Ej jokwe ilo kōj.
- [15] Kwō jeļā men in̄, bwe aolepeir rej pād ilo Esia raar ilōk jān ña; etan ruo iaer Paijelos im Hermojinis.
- [16] Irooj en tūriam̄okake Onesiporōs im ro nukwin: bwe elōñ alen an kaenōm̄man eō, im e ar jab jook kōn liāp eo aō:
- [17] A ke e ar pād i Rom e ar kanooj kapukōt eō im lo eō,
- [18] (Irooj en leļōk ñan e bwe en bōk tūriam̄okake jān Irooj ilo raan eo); im kōn jete men ko e ar jipañ eō i Epesōs, kwō kanooj jeļā.

2 TIMOTE – JEPTA 2

- [2Ti 2.1] Innām, kwe nejiō, kwōn kajoorłok ilo jouj eo ej ilo Kūraij Jijej.

- [2] Im men ko kwaar roñ jān ña ȋmaan mejan eloñ ri kõnnan, men kein kwõn likūti ña ippān armej retiljek, ro re naaj barāinwōt maroñ in katakin ro jet.
- [3] Kwõn eñtaan ippa, ãinwōt ri tariñae em̄man an Kūraij Jijej.
- [4] Ejjełok armej eo ej tariñae ej make madjake kõn men ko an mour in; bwe en kabuñbūruen eo e ar kāälöt e bwe en ri tariñae.
- [5] Im eñañne jabdewōt armej ej likarek, e jāmin pālpel eñañne e jab likarek ekkar ñan kien.
- [6] Ri kallib eo ej jerbal, em̄man bwe en akeo ɔm̄cta.
- [7] Kwõn kõlmāñłokjeñ kõn men kein; bwe Irooj e naaj kałołatāt eok ilo men ko otemjej.
- [8] Kwõn keememej Jijej Kūraij, nejin Devid, Eo e ar jerkakpeje jān ro re mej, ekkar ñan gospel eo aõ:
- [9] Im ilo e ij eñtaan, im rej liäpe eõ ãinwōt ri nana; a naan in Anij re jab liäpe.
- [10] Innām ij kijenmej ilo eñtaan otemjej kõn ro ar kāälöt er, bwe ren barāinwōt bōk lom̄or eo ilo Kūraij Jijej im aiboojoj indeeo.
- [11] Em̄ool naan in, Bwe eñañne jaar mej ippān, je naaj barāinwōt mour ippān:
- [12] Eñañne jej kijenmej ilo eñtaan, je naaj barāinwōt kiñ ippān: eñañne je naaj kaarmejjete, E naaj barāinwōt kaarmejjete kõj:
- [13] Eñañne je jab tõmak, Ej pãd wōt im tiljek; bwe E ban make kaarmejjete.
- [14] Kwõn keememejłok er kõn men kein, im kauwe er ȋmaan mejan Irooj, bwe ren jab akwāäl kõn naan waan ko, im ko rej kejebwābweik ro rej roñjaki.
- [15] Kwõn kate eok bwe Anij en lo kwõ ɔaan, ri jerbal e jāmin jook im ejim̄wewōt an katakin kõn naan in ɔool.
- [16] A kwõn kõjparok eok jān kõnono waan ko: bwe re naaj etal łok ñan nana eļaplòk,
- [17] Im naan ko aer re naaj ãinwōt bakke ko rej mõñāñe: ruo iaer Huimenios im Pailitos;
- [18] Armej raar bōd kake ɔool im ba, bwe em̄oj an armej jerkakpeje, im rej ukōji tõmak an jet.
- [19] Ijoke e jutak wōt foundesõn e pen an Anij, im sil ij ioon, Anij e jelā ro doon: im, Ro otemjełok rej bōk etan Irooj ren ilok jān jerowiwi.
- [20] Ilo juon im eļap e jab jāpe kooł im silver wōt, a ewor jāpe jān wōjke im jān bwidej, jet ñan nõbar im jet ñan jekdøñ.
- [21] Innām eñañne armej ej make karreo e jān men kein, e naaj jāpe ñan nõbar, ekwōjarjar im ekkar ñan an Irooj kõm̄man kake, im pojak ñan jerbal rem̄man otemjej.
- [22] A kwõn ko jān mõm̄ ko an likao, im kwõn łoor kwōjarjar, tõmak, yokwe, aenõm̄man, ippān ro rej jar ñan Irooj jān bōro erreo.
- [23] A kwõn abwin kajjitõk ko waan im men in jajelokjeñ ko, bwe kwõ jelā rej keotak akwāäl ko.
- [24] Im ri korijeran Irooj, en jab akwāäl, a en jouj ñan armej otemjej im pojak in katakin armej, en meanwōd,

- [25] Ilo ineeṁman en kajimwe ro rej jumae; eļaňñe bōlen Anij e naaj leļok ñan er ukeļok bwe ren jelā ḡool,
- [26] Im bwe ren make kōtłok er jān aujiid an tepiļ, ne emōj kejipōkweik er ñan ankilaan.

2 TIMOTE – JEPTA 3

- [2Ti 3.1] A kwōn jelā men in, bwe ilo raan ko āliktata, iien ko renana re naaj walōktok.
- [2] Bwe armej ro e naaj anij lo būrueir, im re naaj ri arōk ḡweiuk, im ri juwalōñlōñ, im ri kajjirere, im ro rej kipiliia ñan jemeir im jineir, im ro re jab kam̄moolol, im ri nana,
- [3] Im ro re jab yokwe ro nukwiir, im ro re lāj, im ro rej kōnnaan naan in riab, ro re jab kōmmaanwa, rawia, ro rej dike em̄man,
- [4] Ro ri ketak, ro re ḡmaļkaro, ro ri kōmmejāje, im ro rej yokwe men in kabuñbūrueir elap jān aer yokwe Anij,
- [5] Ro rej kōmanṁan wāween ḡwilier, a ilo būrueir rej kaarmejjete em̄man: jān rein kwōn ilok.
- [6] Bwe jet iaer rej deloñ ilo moko im kajebokweik kōrā ro re jajeļokjeñ, emōj joon er kōn jerōwiwi ko, im ḡmōm ko aer rej tōl ḡok er,
- [7] Rej katak iien otemjej im re jab maroñ in tōpar jelā ḡool jabdewōt iien.
- [8] Im āinwōt Jannis im Jambris raar jumae Moses, āindein barāinwōt rein rej jumae ḡool, im būrueir re kōt, dien jako jān tōmak eo.
- [9] A re jāmin etal ḡaanļok, bwe aer jajeļokjeñ e naaj alikkar ñan armej otemjej, im āinwōt jajeļokjeñ eo airro.
- [10] A kwe, kwaar ḡok aō katakin, kōmanṁan, ḡomňak, tōmak, meanwōd, yokwe, kijenmej,
- [11] Matōrtōr ko, im eñtaan ko; men ko raar itok ñan eō i Antiok, i Aikoniōm, i Listra; matōrtōr rot I ar niknik kaki: im jān er otemjej Irooj e ar kōtļok eō.
- [12] Aet, im ro otemjej re kōnaan mour im kwōjarjar ilo Kūraiij Jijej, naaj matōrtōre er.
- [13] A armej renana im ro ri jelā ḡmoñ re naaj ḡaplōk ilo aer nana, re naaj ḡmoñe im naaj ḡmoñe er.
- [14] A kwōn pād wōt ilo men ko kwaar katak im reel būruōm kaki, bwe kwō jelā wōn eo kwaar katak ippān;
- [15] Im jān ke kwōj ajri, kwaar jelā jeje ko rokwōjarjar, ko re maroñ in kamālōtlōt eok ñan lōmoqor kōn tōmak eo ej ilo Kūraiij Jijej.
- [16] Jeje ko otemjej emōj letok kōn kakōrmool an Anij, ej barāinwōt wor tokjeir kōn katakin, im kauwe, im kajimwe, im kōjjeļāik armej ilo kwōjarjar;
- [17] Bwe armej korijeran Anij en weepān im emōj kōkōm̄manṁōn e ñan jerbal em̄man otemjej.

2 TIMOTE – JEPTA 4

- [2Ti 4.1] Ij kauwe eok imaan mejan Anij, im Kūraiij Jijej, eo E naaj ekajet ro remour im ro re mej, im kōn An weaaktok im An aelōñ;

- [2] Kwōn kwałok naan, kwōn kate eok ilo iien em̄man im enana; kajimwe, im eŋouk, im kauwe kōn meanwōd otemjej im katakin.
- [3] Bwe iien e naaj itok ne re naaj dike katak em̄man, a kōn ḡōm ko aer re naaj koorłok ro ri kaki ñan er make, eremōm lojilñier;
- [4] Im re naaj oktakłok lojilñier jān ḡool, im naaj ilok ñan bwebwenato re waan.
- [5] A kwōn jatōr ilo men ko otemjej, kwōn kijenmej ilo eñtaan ko, kwōn kōm̄man jerbal an ri evanjel, kwōn kajejjet jerbal eo am̄.
- [6] Bwe ña I nañin men in katok, im e moottok iien aō ilok.
- [7] I ar tariñae tariñae em̄man, I ar kamōjłok aō elulu, I ar dāpij tōmak eo;
- [8] Jān iien in pälliō in kwōjarjar ej kattar eō, eo Irooj, Ri ekajet e wānōk E naaj letok ñan eō ilo raan eo: im jab ñan eō wōt, a ñan ro otemjej raar yokwe An weaaktok.
- [9] Kwōn kaiur eok im jarōbtok:
- [10] Bwe Dimas e ar ilok jān eō kōn an yokwe lał in, im e ar ilok ñan Tessalonika; Kressens ñan Galetia, Taitōs ñan Dalmetia.
- [11] Luk wōt ej pād ippa. Kwōn ãñintok Mark ippam, bwe ej kakajooror eō kōn an jipañ.
- [12] A Tikikōs I ar jilkinłok ñan Epesōs.
- [13] Kopā eo I ar likūt ḡa i Troas ippān Karpos, ne kwōj itok, kwōn kab bōktok ippam̄tok, im bok ko, im barāinwōt jeje ko.
- [14] Alexander ri jebale jinibōr e ar kōm̄man elōñ men ko renana ñan eō: Irooj e naaj ḡaoñān ekkar ñan jerbal ko an:
- [15] Im kwe, kwōn kōjparok eok jān e; bwe eļap an juñae naan ko ad.
- [16] Ilo aō uwaak ḡokta ejjelok armej e ar jutak ippa, a ro otemjej raar ilok jān eō; men in en jab likūt bwe en rueir.
- [17] A Irooj e ar jutak ippa im kakajoor eō; bwe kōn ḡa kwałok in en kanooj alikkar im ri aelōñ ko otemjej ren roñjake: im em̄oj kōtłok eō jān loñin laiōñ eo.
- [18] Im Irooj e naaj kōtłok eō jān jerbal ko renana otemjej im naaj lōmoɔriō ñan an aelōñ i lañ. Ñan Eo en aiboojoj indeeo im indeeo. Amen.
- [19] Kwōn yokyokwe Priska im Akula, kab Onesiporōs im ro nukwin.
- [20] Erastōs e ar pād wōt i Korint: a Tropimōs e nañinmej im I ar likūt e i Mailitōs.
- [21] Kwōn kaiur eok im itok ḡokta jān iien e piø. Eubulōs ej yokyokwe eok, im Pudens, im Lainōs, im Klaudia, im jemjein jemjaten otemjej.
- [22] Irooj en ippān am̄. Jouj en pād ippam̄.

TAITŌS

TAITŌS – JEPTA 1

- [Ta 1.1] Paul, korijeran Anij, im ri jelōk an Jijej Kūraij, ekkar ñan tōmak an ro Anij e ar kāälōt er, im jeļā ḡool eo ekkar ñan kwōjarjar,
- [2] Ilo kōjatdikdik kōn mour indeeo, eo Anij E ban riab, emōj An kallimur kake ḡokta jān eto im eto;
- [3] A ilo iien ko An, E ar kaalikkar naan ko An kōn kwalōk eo emōj an likūt e ippa, ekkar ñan kien Anij Ri Lōmoqred;
- [4] Ñan Taitōs, nejiō emōol ilo tōmak eo ad; Jouj im aenōm̄an jān Anij Jemed, im Jijej Kūraij Ri Lōmoqred.
- [5] Kōn men in I ar likūt eok i Krit bwe kwōn kajimwe men ko re jañin jimwewōt, im likūt jet armej bwe ren elder ro ilo jikin kwelōk otemjej, āinwōt I kar jiroñ eok;
- [6] Elaññe jabdewōt em̄maan ejjeļōk ḡotaan, im pāleen wōt juon, im ewor nejin retiljek, ro re jab kinaaklōk er kōn abje, im re jab jelmāne.
- [7] Bwe em̄man ri kaki elāp enjellōk ḡotaan, āinwōt ri kōmñe an Anij; en jab ankeke, en jab būrukadu, en jab ri ire, en jab ri jekanunōk, en jab arōk taļa;
- [8] A en ri ken, im en yokwe ro rem̄man, en em̄man ḡwilin, wāñōk, kwōjarjar im jatōr;
- [9] Im en dāpij wōt naan em̄ool, āinwōt ar katakin e, bwe kōn naan in katak ejimwe, en maroñ in kauwe im koukelōk ro rej kadkadajaj.
- [10] Bwe elōñ armej ro rej jelmāne im ri kōnono pata, im ri ḡon, aet, ro ri ḡwījñwīj,
- [11] Em̄man pinej lōñir; armej rej ukōj aolepen mo ko, im rej katakin men ko re jab jimwe kōn aer arōk taļa.
- [12] Juon iaer, ri kanaan ippaer, e ar ba, Ro ri Krit rej ri riab iien otemjej, rej kidu renana, re jowan im tōr.
- [13] Rem̄ool naan kein. Innām en pen am̄ eñouk er bwe ren jimwewōt ilo tōmak,
- [14] Im jab kōjparok bwebwenato waan an ri Ju ro, im kien armej rej ilōk jān ḡool.
- [15] Men ko otemjej rerreo ñan ro rerreo, a ñan ro retton im re jab tōmak, ejjeļōk men eo erreο; a aer ḡom̄ak im bōklōkōt retton.
- [16] Rej kwalōk bwe re jeļā Anij, a ilo jerbal ko aer rej kaarmejjete, im re men in jōjōik, im kipiliia, im enana ñan jerbal otemjej rem̄man.

TAITŌS – JEPTA 2

- [Ta 2.1] A kwe kwōn kōnono men ko rej ekkar ñan katak eo ejimwe:
- [2] Bwe ro lōñlap ren jatōr, en ejjeļōk añōteir, en em̄man ḡwilier, ren jimwe ilo tōmak, ilo yokwe, im ilo kijenmej;
- [3] Bwe ro lōñlap barāinwōt ren ekkar ñan kwōjarjar ilo aer kōm̄man, jab ri kōnono riab ḡae, im jab ri kadek kōn wain, a ren ri katakin kōn men ko rem̄man;
- [4] Bwe ren maroñ in katakin kōrā re jañin lōñlap kōn aer yokwe ro pāleir im ro nejir,
- [5] Im bwe en em̄man ḡwilier, bwe ren erreο, im ri jerbal ilo jikiir, im jouj, im ettā jān ro pāleir, bwe armej ren jab blaspim naan in Anij:

- [6] Barāinwōt kwōn kauwe ro likao bwe en em̄man ḥwilier;
- [7] Im ilo men otemjej kwōn make kwalōk eok joñak in jerbal ko rem̄man; ilo am̄ katak kwōn kwalōk kwōjarjar, kōmmaanwa,
- [8] Im naan em̄ool eo re ban juurjōk; bwe eo ej jum̄ae en jook im bwe en ejjeļōk men eo enana ippān en kōnono kōn kōj kake.
- [9] Kwōn kauwe ro ri kamakoko bwe ren kipiliie ñan karo ro aer im kabuñbūrueir ilo men otemjej; im jab kadkadajaj;
- [10] Im ren jab kōt jabdewōt, a ren kanooj tiljek, bwe ren kaiboojoj katak eo an Anij Ri Lōmoqred ilo men ko otemjeļōk.
- [11] Bwe an Anij jouj e ar waļoktok, im ej bōktok lōmoq̄r ñan armej otemjej,
- [12] Im ej katakin kōj bwe jen kaarmejjete jerōwiwi im mōm̄ ko an laļ, im bwe jen mour im jatōr im jīmwewōt, im kwōjarjar ilo laļ in;
- [13] Im pukot men in kōjatdikdik im kamōñōñō, aet, weaaktok an aiboojoj eo an Anij ḥapļap im Ri Lōmoqred Jijej Kūraij:
- [14] Eo E ar make leļok E kōn kōj, bwe En lōmooren kōj jān jerōwiwi otemjej, im kokwōjarjar ñan E armej ro bwe ren An, ro rej kijejetō ilo jerbal ko rem̄man.
- [15] Men kein kwōn ba im kauwe im eñouk kaki kōn naan in kaiñi otemjej. Ejjeļōk armej en kajekdōn eok.

TAITŌS – JEPTA 3

- [Ta 3.1] Kwōn kakeememej er bwe ren kipiliie ñan irooj rañ, im ro reutiej jān er, im ren jilikiye im pojak naan jerbal otemjej rem̄man,
- [2] Im ren jab kōnono nana kōn jabdewōt armej, im jab ri akwāāl, a ren jouj wōt, im kwalōk ineeñman otemjej ñan armej otemjej.
- [3] Bwe kōj barāinwōt juon iien, jaar jajeļōkjen, im kipilia, im jebwābwe, im pokake jet kōnaan im mōm̄ ko, im pād ilo illu aitok im juunmaad, men in jōjōik im ri kōjdate doon.
- [4] A ke jouj an Anij Ri Lōmoqred, im An yokwe armej raar waļoktok,
- [5] Jab kōn jerbal ko rem̄man jaar kōmanm̄An, a ilo an tūriam̄okake E ar Lōmoqred, kōn kwalōk in bar ḥotak, im kōn an Jetōb Kwōjarjar kōkāāl kōj,
- [6] Eo E ar wūjleptok ñan kōj kōn Jijej Kūraij Ri Lōmoqred;
- [7] Bwe, em̄ōj kowānōk kōj kōn An jouj, En kōm̄man kōj ri jolōt ekkar ñan kōjatdikdik kōn mour indeeo.
- [8] Em̄ool naan in, im I kōnaan bwe kwōn ba wōt men kein, bwe ro raar tōmak Anij, ren lale im kōm̄man jerbal rem̄man.
- [9] Men kein rem̄man im elāp tokjeir ñan armej: a kwōn kōjparok eok jān kajjitōk waan ko, im jān naan in epepen ko, im akwāāl, im ire ko kōn kien; bwe rej jekdōn im jettokjeir.
- [10] Kwōn kōjparok eok jān jabdewōt armej elāññe ej ri kōjepel ālikin am̄ eñouk e alen mokta im kein ka ruo;
- [11] Bwe kwō jeļā eo āindein ej ankeke, im jerōwiwi, im make liaakjōk e.

- [12] Ņe I naaj jilkinwōj Artemas ak Tikikōs ñan kwe, kwōn kaiur eok im jarōbtok ñan eō ñan Nikopolis, bwe emōj aō pepe kōn kañōneañ ijo.
- [13] Kwōn jipañłok wōt Zinas ri kien im Apollōs ilo aer etal, bwe ren jab aikuj jabdewōt.
- [14] Im ro jerad ren katak kōn kōm̄man jerbal ko rem̄man kōn men ko armej rej aikuj, bwe ren jab jowa.
- [15] Ro otemjej ippa rej yok yokwe eok. Kwōn yok yokwe ro rej yok we kōj ilo tōmak. Jouj en pād ippemi otemjej.

PAILIMŌN

- [Pa 1.1] Paul, ri prisōn an Kūraiij Jijej im Timote jated, ñan Pailimon ri jitōnbōro im ri jerbal ippem,
- [2] Im ñan Appia, jated kōrā, im ñan Arkippos ri tariñae ippem, im ñan eklejia eo ilowan imōm:
- [3] Jouj ñan kom im aenōm̄man jān Anij Jemed im Irooj Jijej Kūraiij.
- [4] Ij kam̄moolol aõ Anij iien otemjej, im ba kōn kwe ilo jar ko aõ,
- [5] Ke ij roñ kōn am yokwe, im tōmak eo ej pād ippam ñan Irooj Jijej, im ñan ro rem̄man otemjej;
- [6] Bwe kōm̄mao in tōmak eo am en jerbal wōt, ilo jelālōkjeñ men ko rem̄man otemjej ilo kwe, ñan Kūraiij.
- [7] Bwe eļap lañlōñ im aenōm̄man raar pād ippa kōn am yokwe, bwe kar aemōloļo būruen ro rem̄man kōn kwe, jatiō.
- [8] Kōn men eo, meñe ij maroñ mōkadkad ilo Kūraiij im jiroñ eok kōn men ko rej ekkar,
- [9] Ijoke kōn yokwe ij akweļap ñan kwe, ke ña Paul Jõllap, kab kiiō ri prisōn, barāinwōt an Kūraiij Jijej:
- [10] Ij akweļap ñan eok kōn nejiō, eo I ar keotak e ilo lukja, Onesimos,
- [11] Eo ilo iien ko remootłok e ri jatokjān ñan eok, a kiiō ej wor tokjān ñan eok im ña; eo I ar bar jilkinwōj ñan kwe,
- [12] E in būruō wōt: eo I naaj kar kōnaan dāpij ippa,
- [13] Bwe en pinej jenkwōm im jipañ eõ ilo kwōrak ko an gospel:
- [14] A ilo aõ jaje kōn am ċōm̄nak I jab kōnaan kōm̄man jabdewōt; bwe kwōn jab jipañ eõ ilo am bane āinjuon, a kōn am mool.
- [15] Innām, bōlen kōn men in e ar jepel jān kwe jidik iien, bwe kwōn bar bōk e ñan indeeo;
- [16] Kiiō emōj an āinwōt ri kamakoko, a eutiej jān ri kamakoko, juon jated jitōnbōro, e kanooj āindein ippa, a enañin ċaplōk an jitōnbōro ippam, ilo kanniōk kab ilo Irooj.
- [17] Innām eļaññe kwōj likūt eõ rājetōm, kwōn bōk e āinwōt ña.
- [18] A eļaññe e ar kōkkure men ko am, ak ewor an m̄uri ippam, kwōn likūt men kein aõ m̄uri.
- [19] Ña Paul, emōj aõ jeje kōn peiō, I naaj kõllā m̄uri eo. Meñe I jab ba ñan eok ekōjkan am make m̄uri ñan eõ kōn kwe barāinwōt.
- [20] Aet, jatiō, in mōñōñō kōn kwe ilo Irooj. Kwōn kaemōloļo būruō ilo Kūraiij.
- [21] Kōn aõ lōke am pokake eõ, I ar jejewōj ñan eok, im jelā bwe kwō naaj kōm̄man eļap jān aõ ba.
- [22] A barāinwōt kwōn kapojak ñan eõ jikin kiki, bwe ij kōjatdikdik eõ naaj lewōj eõ ñan kwe kōn jar ko am.
- [23] Epapras, ri prisōn ippa ilo Kūraiij Jijej, ej yokyokwe eok:
- [24] Barāinwōt Mark, Aristarkos, Dimas, im Luk, ro ri jerbal ippa.
- [25] Jouj an ad Irooj Jijej Kūraiij, en pād ippān am. Amen.

HIBRU

JEPTA 1

- [Hi 1.1] Anij, ke elōñ wāween im elōñ ḡottan an ba ñan ro jiṁmad ilo iien ko remootlōk kōn ro ri kanaan,
- [2] Ilo jemłoken raan kein E ar ba ñan kōj kōn Nejin, eo E ar liküt E ri jolōt an men ko otemjej, im kōn Eo barāinwōt E kar kōmānman lał ko;
- [3] Eo ej jatōltōl an aiboojoj eo An, im āinwōt E, im Eo ej jepak men otemjej kōn An in naan ekajoor, ke emōj An karreolōk jerōwiwi ko, E ar jijet i lañ i anbwijmaroñan Anij ḥaplap;
- [4] Im āinwōt E ar bōk An jolōt etan emān jān enjeł rañ, āindein E ar eutiejlōk jān er.
- [5] Bwe E ar ba ñan wōn iaan enjeł ro ilo jabdewōt iien, Kwe nejiō, rainin I ar keotak Eok ? Im bar juon Ņa I naaj Jemen, im E naaj Nejiō?
- [6] Im ke Ej bar kadelōñ maanjeen ilo lał, Ej ba, Im enjeł rañ otemjej an Anij ren kabuñ ñan E.
- [7] Im kōn enjeł ro, Ej ba, Eo ej kōmān enjeł ro bwe ren jetōb, im ri jerbal ro An bwe ren kijeek urur:
- [8] A kōn Nejin Ej ba, Am tūroon 0 Anij e indeeo im indeeo; im septer in wānōk e septer an aelōñ eo Am.
- [9] Kwaar yokwe kwōjarjar im Kwaar dike nana, innām Anij, am Anij, E ar kapit Eok kōn dān in kamōñōñō im eutie jān ro ippañ.
- [10] Im, Kwe Irooj, ilo jinoi Kwaar liküt foundesōn an lał, im lañ ko Kwaar kōmān An kōn peiōñ:
- [11] Er re naaj jako; a Kwe, kwōj pād wōt: im er otemjej re naaj ḡorłok āinwōt nuknuk ko;
- [12] Im āinwōt kopā Kwō naaj lemlemi āinwōt nuknuk, im naaj ukōt er: a Kwe, kwō ja āinwōt, im iiō ko Am re jāmin jako.
- [13] A kōn wōn iaan enjeł rañ E ar ba jabdewōt iien, Kwōn jijet i anbwijmaroñiō mae iien I naaj liküt ro ri kōjdate Eok bwe ren eran niom?
- [14] Er otemjej, re jab jetōb ri jipañ ke, im jilkintok er bwe ren jerbal ñan ro re naaj ri jolōt in lōmoq?

JEPTA 2

- [Hi 2.1] Kōn men iN, emān jen kałaplōk ad kōjparok men kein jaar roñjaki ñe je ab ellāłok jān er jabdewōt iien.
- [2] Bwe eļaññe naan ko enjeł raar ba re pen wōt, im ejimwe an ɳaoñāer kōn kōtrāe im kipiliia otemjej;
- [3] Ekōjkan jen ko, eļaññe jej kejoole lōmoq eļap āinwōt in? eo ke Irooj e ar ba ḡokta, ro rej roñjaki raar kapen ñan kōj;

- [4] Im Anij barāinwōt E ar kamool aer kōnnaan kōn kakōlle ko im men in bwilōñ ko, im kōn maroñ ko rej kajju wāweir, im kōn letok Jetōb Kwōjarjar, ekkar ñan ankilaan.
- [5] Bwe E ar jab kairooj enjeļ raŋ ioon laļ e naaj itok, eo kōm kōnono kake.
- [6] A juon, ilo juon jikin, e ar kōnnaan im ba, Ta armej bwe Kwōñ lōmñak kōn e, ak nejin armej bwe Kwōñ lotok e?
- [7] Kwaar likūt e ettā jidik jān enjeļ raŋ, Kwaar naballin e kōn aiboojoj im nōbar, im Kwaar kairooj e ioon men ko peiōñ raar kōmānñAn;
- [8] Kwaar likūt men otemjej iumwin neen. Bwe kōn An likūt men otemjej iumwin, ejjeļok men eo ej pād im jab iumwin. A kiiō je jañin lo men ko otemjej emōj likūti iumwin.
- [9] A jej lo Jijej, emōj kōmān E ettā jidik jān enjeļ ro, kōn An eñtaan im mej, naballin E kōn aiboojoj im nōbar, bwe ilo jouj an Anij En edjoñ mej ñan armej otemjej.
- [10] Bwe e ar ekkar ñan E, eo men otemjej jān E, im men otemjej kōn E, ke Ej bōktok elōñ ro nejin ñan aiboojoj, bwe En koweepan kōn eñtaan ko, Ri Tōl in lōmoor eo aer.
- [11] Bwe Eo ej kokwōjarjar er, im ro emōj An kokwōjarjar er, rej otemjej jān juon: kōn men iñ E jab jook in ḥaetaer ro jaten,
- [12] Im E ba, I naaj kwalok etam ñan ro jatiō, ilo bwiljin eklejia I naaj al im nōbar Eok.
- [13] Im bar juon, I naaj lōke E. Im bar juon, Lo ña im ro nejiō Anij e ar letok ñan eō.
- [14] Innām bwe ro nejin rej ri bōk mōttan kanniōk im bōtōktōk, barāinwōt E ar bōk mōttan men kein; bwe kōn mej En kōkkure tepiļ eo, kajoor in mej ippān;
- [15] Im bwe En kōtłok er otemjej ro raar pād im mour iien otemjej ilo kamakoko kōn aer lōlñōñ kōn mej.
- [16] Bwe emool, E jab jipañ enjeļ raŋ, a Ej jipañ ineen Ebream.
- [17] Innām ej ekkar ñan E bwe En āinwōt ro jatin ilo men otemjej, bwe En pris eļap e tūriamo im etiljek ilo men ko an Anij, bwe En ri Medek kōn jerōwiwi ko an armej ran.
- [18] Bwe kōn An eñtaan ke ar kapo E, ej maroñ in jipañ ro kapo er.

JEPTA 3

- [Hi 3.1] Innām kōmeo, jatiō rokwōjarjar, ri bōk mōttan kūr jān lañ, komwin kōlmānļokjen kōn Jijej, ri Jelōk im Pris eļap, eo jej kwalok E;
- [2] Eo E ar tiljek ñan Eo e ar likūt E, im āinwōt Moses e ar tiljek ilo aolepen mweo imōn.
- [3] Bwe ar watōk E ekkar ñan aiboojoj eļap jān aiboojoj eo an Moses, bwe eo e ar kalōk juon im, ej bōk nōbar eļap jān mweo.
- [4] Bwe im otemjej armej rej kalōki; a Eo e ar kalōk men otemjej, E Anij.
- [5] Im Moses e ar tiljek ilo aolepen mweo imōn āinwōt ri korijer, bwe en kōnnaan kōn men ko naaj ba kaki tokālik;

- [6] A Kūraij āinwōt nejin ioon mwēo imōn; im kōj mwēo imōn, elāññe jej dāpij wōt ad peran im kōmmejāje in kōjatdikdik eo ar e pen ñan jemlōkōn.
- [7] Kōn men iñ, āinwōt Jetōb Kwōjarjar e ba, Rainin elāññe komij roñjake ainikien,
- [8] Komwin jab kapen būruemi āinwōt ilo abjōk eo ilo raan in mālejjoñ i ñane jemaden,
- [9] Ijo ro jīmmāmi raar kapo Eō kōn mālejjoñ Eō, im lo jerbal ko Aō iumwin eñoul iiñ.
- [10] Kōn men iñ I ar illu ippān epepen eo, im ba, Rej bōd iien otemjej ilo būrueir, im raar jaje ial ko Aō.
- [11] Innām I ar kanejnej ilo Aō illu, Re jāmin deļōntok ilo Aō kakkije.
- [12] Komwin kōjparok kom, ro jatiñ, im en jab ilo jabdewōt iaami bōro enana im jab tōmak, im eo ej ilōk jān Anij emour:
- [13] A komwin kauwe doon raan otemjej ke re ba Rainin; bwe ejjeļōk iaami en penļōk kōn etao an jerōwiwi:
- [14] Bwe kōj jej ri bōk mōttan Kūraij, elāññe jej dāpij wōt adwōj lōke ñan jemlōkōn āinwōt ilo jinoiñ:
- [15] Ke emōj ba, Rainin elāññe komij roñjake ainikien, komwin jab kapen būruemi āinwōt ilo abjōk eo.
- [16] Bwe wōn raar abjōk E ke rej roñjake? e jab ro otemjej raar diwōjtak jān Ijipt kōn Moses ke?
- [17] Im ippān wōn ro E ar illu iumwin eñoul yio? e jab ippān ro raar jerōwiwi, ro ñanbwinneir raar buñ i ñane jemaden ke?
- [18] Im ñan wōn ro E ar kanejnej bwe re jāmin deļōn ilo An kakkije, a ñan ro raar jab pokake?
- [19] Im jej lo bwe raar ban deļōn kōn aer jab tōmak.

JEPTA 4

- [Hi 4.1] Innām, ke emōj likūt ñan kōj kallimur in deļōn ilowan kakkije eo An, jen mijak ñe ab jabdewōt iaami āinwōt likjab jān e.
- [2] Bwe emōj kwaļōk naan emāman ñan kōj im āinwōt kar ñan er: a naan eo raar roñjake, e ar jab kakajooror er kōn aer jab eoroñ im tōmak e.
- [3] Bwe kōj, jaar tōmak, jej deļōn ilowan kakkije eo, āinwōt E ar ba, Innām I ar kanejnej ilo Aō illu, bwe re jāmin deļōntok ilowan kakkije eo Aō, meñe emōj An kajemlōk jerbal ko jān jinoiñ laj.
- [4] Bwe ilo juon jikin E ar ba naan kein kōn raan kein ka jiljilimjuon, Im Anij e ar kakkije jān jerbal ko An otemjej iumwin raan kein ka jiljilimjuon;
- [5] Im bar juon ilo jikin iñ, Re jāmin deļōntok ilowan Aō kakkije.
- [6] Innām bwe ej pād wōt ñan jet bwe ren deļōn ilowan, im ro, ar kwaļōk naan emāman naan er mokta, raar jab deļōn kōn aer jab pokake,
- [7] Ej bar bakajjen raan eo, Rainin, Im ba kōn Devid, ãlikin iien eto, (āinwōt emōj ba mokta), Rainin elāññe komij roñjake ainikien, komwin jab kapen burnemi.
- [8] Bwe elāññe Josua e ar kakkijeik er, E jāmin kar ba tokālik kōn bar juon raan.

- [9] Innām ej pād wōt kakkije mae ro doon Anij.
- [10] Bwe eo e ar deļoñ ilo kakkije eo an, emōj an kakkije jān jerbal ko an, āinwōt kar Anij jān ko An.
- [11] Innām jen kijejeto bwe jen deļoñ ilowan kakkije eo, ñe ab āindein jabdewōt armej e naaj buñ kōn an jab pokake āinwōt er.
- [12] Bwe naan in Anij ej mour im jerbal wōt, im ekkañ jān jabdewōt jāje ruo mejan, im ej wie im bukwe an armej im jetōb, im mōkwōj ko im ɳonɳonmeej, im e mōkaj an kile lōmṇak ko im pepe ko an bōro.
- [13] Im ejjeļok men in kōmman e jab alikkar ñan E, a men otemjej re keelwaan im pelleļok imaan mejan Eo ej pepeik kōj.
- [14] Innām bwe juon Pris ɻaplāp ipped, Eo e ar deblok lañ ko, ekwe, Jijej Nejin Anij, jen dāpij wōt ad kwalok E.
- [15] Bwe ad Pris eļap e jab juon ej ban tūriamokake mōjñō ko ad; a emōj kapo E kōn men ko otemjej, āinwōt kōj, ijoke ejjeļok jerōwiwi ippān.
- [16] Innām jen peran im kepaak ñan tūroon in jouj, bwe jen bōk tūriamokake, im lo jouj im jipañ ilo iien aikuj.

JEPTA 5

- [Hi 5.1] Bwe jabdewōt pris eļap jān armej, emōj likūt e ñan armej ilo men ko an Anij, bwe en leļok joortak ko im men in katok ko kōn jerōwiwi;
- [2] Eo ej maroñ in tūriamo im jouj ñan ro ri jaje im ro rej bōd kōn an make pād ilo mōjñō;
- [3] Im kōn men iñ, em̄man bwe en katok kōn jerōwiwi ko an armej, im āindein barāinwōt kōn ko an.
- [4] Im ejjeļok armej ej bōk jerbal in em̄man ñan e, eļaññe Anij e jab kūr e, āinwōt Arōn.
- [5] Āindein Kūraiij e ar jab make kaiboojoj E, im make likūt E pris eļap, a Eo e ar ba ñan E, Kwe Nejiō, rainin I ar keotak Eok:
- [6] Āinwōt Ej ba ilo bar juon jikin Kwe Pris eļap indeeo in āinwōt Melkisedek.
- [7] Eo, ilo iien eo E ar pād ilo wāween kanniōk ke E ar katok kōn jar ko im akweļap ko, im eļap An lamōj im jañ ñan Eo e ar maroñ in lōmōr E jān mej, im emōj egoriñ E kōn an wōjake,
- [8] Meñe Nejin, E ar katak im pokake kōn men ko E ar eñtaan kaki;
- [9] Im ke emōj koweepan E, Ej Ri Lōmōr indeeo ñan ro otemjej rej pokake E;
- [10] Im Anij e ar ɳaetan Pris eļap āinwōt Melkisedek.
- [11] Kōn eo elōñ naan ippa im e pen aõ kameļeļek kake kōn ami roñ jañōñ.
- [12] Bwe ke, kōn iien eo, em̄man kom̄win ri kaki, ewor ami aikuj bwe ren katakin kom ta men ko mōkta an naan in Anij, im em̄man ren naajdik kom kōn milik im jab kōn ekkan ko repen.
- [13] Bwe armej jabdewōt ej mōñā milik wōt, e jab minene ilo naan em̄maan; bwe e niñniñ.

- [14] A ekkan ko repen rej ekkar ñan ro re rūtto, aet, ñan ro kōn aer minene rej maroñ in jelā kajjen em̄man im nana.

JEPTA 6

- [Hi 6.1] Kōn men iñ jen likūt katak kōn men ko ḡokta an Kūraij, im jibadbad ñan men in weepAn; jen jab bar kōm̄man foundesōn kōn ukełok jān jerbal ko re mej, im kōn tōmak Anij,
- [2] Im kōn katak in peptaij ko, im kōn likūt pein ioon, im kōn jerkakpeje an ro re mej, im kōn ekajet indeeo.
- [3] Im je naaj kōm̄man men iñ, eļaññe Anij e naaj likūt e ñan kōj.
- [4] Bwe kōn ro em̄oj kameramłok er, im raar edjoñ men in letok eo jān lañ, im raar ri bōk ḡōttan Jetōb Kwōjarjar,
- [5] Im raar edjoñ naan em̄man an Anij, im kajoor ko an lał e naaj itok,
- [6] Eļaññe rej buñ im ilok, ban bar kōkāäl er bwe ren ukełok ippaer, kōn aer make bar debwāäl Nejin Anij, im kōm̄man bwe armej ren kajjirerekake E ilo alikkar.
- [7] Bwe ãne ej jorome wōt eo ej itok makij ioon, im kaddeklōk kan in ãne ñan ro rej lale, Anij ej kejeraam̄man e.
- [8] A eļaññe ej kaddeklōk kālōklōk ko im mar ko, rej likūt e im etal jān e, im e nañin men in kamatōr, im ilo jemłokōn re naaj tile.
- [9] A kom, ro jitōnbōro, em̄oj kareel kōm bwe ej em̄manłok jān men iñ ñan kom, im men ko an lōmqor ippemi, meñe ãindein am ba:
- [10] Bwe Anij e wānōk wōt, Im E jāmin melqokłok ami jerbal im yokwe, eo kom ar kwalok kōn etan, kōn ami jipañ ro rem̄man ḡokta im kiiō.
- [11] A kōm kōnaan bwe kom̄win otemjej niknikemi wōt juon ñan obrak in kōjatdikdik, aet, ñan jemłokōn:
- [12] Bwe kom̄win jab jowan, a kom̄win ri kajjioñe ro rej bōk aer jolōt men in kallimur ko, kōn tōmak im kijenmej.
- [13] Bwe ke Anij e ar kallimur ñan Ebream, kōn An ban kanejnej kōn jabdewōt eļap jān E, E ar kanejnej kōn E make,
- [14] Im ba, I naaj kanooj kejeraam̄man eok, im kanooj koorłok eok.
- [15] Innām, ke em̄oj an kijenmej wōt e ar bōk men in kallimur eo.
- [16] Bwe armej rej kanejnej kōn eo eļap jān er: im kanejnej in kamool ej kajemłok akwāäl otemjej.
- [17] Kōn men iñ, ke Anij e kōnaan kałaplōk An kwalok ñan ro ri jolōt in kallimur, bwe e pen pepe eo An, E ar kamool e kōn kanejnej:
- [18] Bwe kōn ruo men ko repen otem pen, im Anij e ban riab kaki, kaperan ekajoor en pād ipped, kōjeo jaar ko bwe jen dāpij kōjatdikdik eo, em̄oj likūt e iñaad;
- [19] Im kōjatdikdik iñ ipped ej ãinwōt añkō in ad, e pen im e jāmin ḡakūtkūt, im ej dełoñ ilowan men eo ilo roñel nuknuk eo;
- [20] Ijo, ãinwōt ri ilok iñadłok, Jijej e ar dełoñ ie kōn kōj, ke em̄oj An erom Pris eļap indeeo im ċoor laajrak in Melkisedek.

JEPTA 7

- [Hi 7.1] Bwe e in, Melkisedek, kiñ in Selim, Pris an Anij Eutiejtata, eo e ar wōnmae Ebream ke ej jeplaak jān an ḡan kiñ ro, im jar e,
- [2] Ñan eo barāinwōt Ebream e ar leļok juon mōttan joñoul in aolep (eo ej ḡokta, kōn ukōtōn naan in, Kiñ in kwōjarjar, innām barāinwōt Kiñ in Selim, eñin, Kiñ in aenōm̄an;
- [3] Ejjeļok jemen, ejjeļok jinen, ejjeļok naan in epepen, ejjeļok jinoiñ raan ko an, im ejjeļok jemļokōn an mour, a emōj likūt e āinwōt Nejin Anij), ej pād wōt im pris iien otemej.
- [4] A komwin kōlmānļokjeñ kōn armej in ie ḥap en, ñan eo Ebream, petriark eo, e ar leļok juon mōttan joñoul ḡweiuk in rakim.
- [5] Im emool, ro nejin Livai, ro rej kabwe jerbal in pris, emōj jiroñ er bwe ren bōk mōttan joñoul ko jān armej rañ, ekkar ñan kien, aet, jān ro jeir im jatir, meñe bwidtin Ebream :
- [6] A eo, epepen eo an jab watōk e jān er, e ar bōk mōttan joñoul ko jān Ebream, im jare eo kallimur ko rej pād ippān.
- [7] Im re ban jumae naan in, juon elap ej jare eo edik jān e.
- [8] Im ijin, armej ro re naaj mej, rej bōk mōttan joñoul ko; a ijo juon e ar bōki, kōn eo emōj kōnnaan bwe e mour.
- [9] Im āinwōt ij maroñ in ba, Livai eo ej bōk mōttan joñoul ko, e ar leļok ilo Ebream;
- [10] Bwe e ar pād ilo murin jemen ke Melkisedek e ar wōnmae e.
- [11] Innām eļaññe men in weepān e ar kōn pris ro nejin Livai (bwe iumwier armej raar bōk kein eo), ewi tokjān bwe bar juon pris e naaj waļok, Eo ej āinwōt Melkisedek, im jab watōk E āinwōt ro nejin Arōn?
- [12] Bwe ke emōj ukōt pris ro, em̄maan barāinwōt ukōt kien eo.
- [13] Bwe eo, emōj kōnono men kein kake, ej an bar juon bwij, im ejjeļok armej jān e ar lale lokatok eo.
- [14] Bwe e alikkar, ad Irooj e ar waļok jān Juda, im bwij eo Moses e ar jab ba bwe ren pris.
- [15] Im men in e kanooj alikkarļok eļaññe bar juon pris ej waļok āinwōt Melkisedek,
- [16] Eo emōj likūt E pris jab kōn naan in kien ekkar ñan kanniōk, a kōn kajoor an mour indeeo:
- [17] Bwe ar kōnnaan kōn E, Kwe kwōj pris indeeo āinwōt Melkisedek.
- [18] Bwe emōj kōtļok kien ḡokta kōn an ḡōjño im edik tokjān
- [9] (Bwe kien eo e ar jab koweepan jabcēwōt), im emōj kadeļoñ kōjatdikdik em̄manļok, kōn eo jej ruwaakļok ñan Anij.
- [20] Im bwe ar jab likūt E pris im ejjeļok kanejnej (bwe emōj likūt er pris ro im ejjeļok kanejnej;
- [21] A E kōn kanejnej an Eo e ar ba kōn E, Irooj e ar kanejnej im E jāmin ukeļok kake, Kwe kwōj pris indeeo);
- [22] Kōn men in barāinwōt Jijej ej ri kōjparok bujen em̄manļok.
- [23] Im emool er raar pris relōñ, kōn ke mej ej bōbrae aer pād wōt:

- [24] A E in, kōn an pād indeeo, jerbal in pris eo An e jāmin ukukōt.
- [25] Kōn men eo Ej maroñ in lōmoqer wōt ro rej kepaak ñan Anij kōn E, bwe Ej mour indeeo im akweļap ñan E kōn er.
- [26] Bwe pris eļap āinwōt E, ekkar ñan kōj, e kwōjarjar, ejjeļok ḡoq ippān, erreo otē erreo, emakeļok iaan jān ro ri jerōwiwi, im koutiej E jān lañ ko;
- [27] Eo ejjeļok aikuj ippān, āinwōt ippān pris ro reļap, bwe En katok ḡokta kōn jerōwiwi ko An, innām kōn ko an armej ran: bwe emōj An kamōjļok men in ke E ar make katok kōn E.
- [28] Bwe kien eo ej likūt armej bwe ren pris, ro ewor ḡoq ippaer; a naan in kanejnej eo, e ar itok ālikin kien, ej likūt Nejin bwe En pris, Eo emōj koweeppan E indeeo.

JEPTA 8

- [Hi 8.1] Im men in e bōran men ko kōm kōnono kaki: Pris eļap im āinwōt ipped, Eo e ar jijet i anbwijmaroñan tūroon in Kajoor potata i lañ ko,
- [2] Ri Jerbal an jikin kwōjarjar, im īmōn kōppād emool, eo Irooj e ar kalōk im jab armej.
- [3] Bwe likūt jabdewōt pris eļap bwe en katok kōn men in joortak im katok ko: innām emmān bwe en wor ippān armej in bwe En katok kake.
- [4] Ak eļaññe E ar pād wōt i lał, E jāmin kar pris, bwe ewor pris ro rej katok kōn men in katok ko ekkar ñan kien:
- [5] Ro rej jerbal ñan men eo men in kajjioñe im anañin men ko i lañ, āinwōt Anij e ar jiroñ Moses ke e ar iten kōmanman īmōn kōppād eo; innām Ej ba, Kwōn lale bwe kwōn kōmanman men otēnej āinwōt joñak eo emōj kwalok e ñan eok ilo tol eo.
- [6] A kiiō E ar bōk jerbal emmānļok, bwe Ej barāinwōt Ri Kalaajrak an bujen emmānļok, eo emōj kapen e on kallimur remmānļok.
- [7] Bwe eļaññe ejjeļok ḡotaan bujen eo ḡokta, re jāmin kar pukot kein ka ruo.
- [8] Bwe ke E ar wanoketak ñan er, Ej ba, Lo raan ko re naaj itok, Irooj ej ba, ñe I naaj kōmān bujen ekāäl ippān īmōn Israel im ippān īmōn Juda;
- [9] Jab āinwōt bujen eo I ar kōmān e ippān ro jiñmaer ilo raan eo ke I ar kabwijere peir bwe In tol ḥok er jān Ijipt; bwe raar jab pād wōt ilo bujen eo Aõ, im I ar kajekdqon er, Irooj ej ba.
- [10] Bwe enin bujen eo I naaj kōmān ippān īmōn Israel ālikin raan ko, Irooj ej ba; I naaj likūt kien ko Aõ ilo aer ḥolatāt, im I naaj jeji ilo bürueir: im I naaj aer Anij, im re naaj ro doð:
- [11] Im re jāmin katakin jemdoon ak ro jeir im jāteir, im ba, Kom̄win jeļā Irooj; bwe er otēnej re naaj jeļā Eõ, jān ediktata ñan eļaptata iaer.
- [12] Bwe I naaj tūriamokake aer jab wānōk, im I jāmin bar keememej jerōwiwi ko aer.
- [13] Ke Ej ba, Bujen ekāäl, E ar likūt eo ḡokta emor. A men eo ej ijurwewe im ḡorļok e nañin jako.

JEPTA 9

- [Hi 9.1] A kien kabuñ ñan Anij ko, im jikin kwōjarjar ekkar ñan lał in, re kar ippān bujen mokta.
- [2] Bwe emōj kōmanman imōn kōppād eo iماan, im ilo e jikin ɻaam, tebōl, im bred in kaalikkar; im ɻaetan Jikin kwōjarjar.
- [3] Im ālikin roñel nuknuk, imōn kōppād eo ɻaetan Jikin kwōjarjar otem kwōjarjar;
- [4] Im ilo e senser kooł im tōptōp in bujen eo emōj kalibubu e kōn kooł im ilowan jāpe kooł nien manna, im jokoñan Arōn, eo e ar nar, im dekā ko an bujen;
- [5] Im ioon, kerub ko an aiboojoj raar kallor jikin tūriamokake; men ko kōm ban kōnono im kamelejeik kake ilo iien in.
- [6] Innām ke āindein repojak men kein, pris ro rej deļoñ iien otemjej ilowan imōn kōppād iماan, im kōmman jerbal in Anij.
- [7] A pris elap ej deļoñ ilowan imōn kōppād kein ka ruo, im make iaan juon wōt alen ilo juon iiñ, ewor bōtōktōk ippān, eo ej katok kake kōn e im kōn bōd ko an armej rañ:
- [8] Jetōb Kwōjarjar ej kwałok men in, bwe deļoñ ñan lowaan jikin kwōjarjar otem kwōjarjar e jañin alikkar, ke imōn kōppād mokta ej pād wōt;
- [9] Eo ej men in kōkkar iumwin iien kein; im ekkar ñan e rej leļok men in joortak im katok ko re ban koweeppan, ilo bōklōkōt, eo ej kōmman jerbal in,
- [10] Er kein (ilo men in mōñā ko, im men in idaak, im elōñ men in kwałkoł) rej men in kaiñi ekkar ñan kanniñ, men ko emōj likūti ñan tōr eo iien kōkāñ.
- [11] A bwe Kūraij e ar itok pris elap ñan men ko remman re naaj itok, kōn imōn kōppād elapłok im weepañłok, jab kōmmane kōn pein armej, āinwōt ba, jab jān men in kōmmanman in,
- [12] Im jab kōn bōtōktōkin goat ko im koon kau ko, a kōn bōtōktōkin make emōj An deļoñ ilowan jikin kwōjarjar eo, im jibadek lomqor indeeo.
- [13] Bwe elaññe bōtōktōkin kau ko maan ko im goat ko, im bwidej in upaaj in kau kokōrā, ke rej kabōtūktūk ro rebrijrij kake, raar kokwōjarjar ñan karreoi kanniñ:
- [14] Bōtōktōkin Kūraij, eo E kwōjarjar wōt im E ar make katok kōn E ñan Anij ilo Jetōb Kwōjarjar ej indeeo, e jāmin kanooj ɻapłok an karreo ami bōklōkōt jān kōmman ko re mej bwe komwin jerbal ñan Anij ājmour ke?
- [15] Im kōn men in E Ri Kalaajrak an bujen ekañ, bwe kōn an juon emej ñan lomqor jān jerowiwi ko kar kōmman iumwin bujen mokta, ro emōj kūr er ren bōk kallimur an jolot e indeeo.
- [16] Bwe ijo testament ej pād ie, en emej eo e ar kōmmane.
- [17] Bwe e pen testament ñe emej armej; a ejjeļok tokjān ke eo ej kōmmane ej mour.
- [18] Innām ar jab likūt bujen mokta im ejjeļok bōtōktōk.
- [19] Bwe ke Moses e ar kamōjłok an kōnono naan in kaiñi otemjej ñan armej rañ ekkar ñan kien, e ar bōk bōtōktōkin koon kau ko im goat ko, kab dān, im kooļan jiip ekilmir im hissōp, im e kabōtūktūk bok eo im armej otemjej,
- [20] Im ba, E in bōtōktōk in bujen eo Anij e ar kaiñi ñan kom.

- [21] Im e ar kabōtūktük āindein kōn bōtōktōk eo, imōn kōppād im jāpe otemjej ilo jerbal eo.
- [22] Im ilo kien eo, I nañin maroñ in ba, bwe rej karreo kōn bōtōktōk men ko otemjelök, im elāññe ejjełok katōorłok bōtōktōk innām ejjełok jeorłok.
- [23] Innām em̄man bwe ren karreo men in kajjioñe ko an men ko i lañ kōn men kein, an men ko i lañ kōn men in katok ko rem̄man jān men kein.
- [24] Bwe Kūraij e ar jab deļoñ ilowan jikin kwōjarjar, kōm̄mane kōn pā ko, men in kajjioñe eo em̄ool, a ilowan lañ eo bwe En wałok imāan mejan Anij kōn kōj:
- [25] A jab bwe En make katok kōn E makij; āinwōt pris elap ej deļoñ ilo jikin kwōjarjar iiō otemjej im bōtōktōk e jab an ippān;
- [26] Bwe elāññe āindein, innām em̄man bwe En kar eñtaan makij ālikin jinoin laj; a kiiō juon wōt alen ilo jem̄łokōn iien ko, em̄oj kwałok E bwe En jeorłok jerōwiwi kōn An katok kōn E make.
- [27] Im bwe em̄oj likūt ñan armej bwe ren mej im tokālik ej itok ekajet eo;
- [28] Innām Kūraij barāinwōt, ke em̄oj An katok kōn E juon wōt alen bwe En bōk łok jerōwiwi ko an armej, E naaj weaaktok, alen kein ka ruo, ñan ro rej kattar E, im jepel jān jerōwiwi, ñan lōmoğor.

JEPTA 10

- [Hi 10.1] Bwe kien eo, ke ilowan anañin men ko re naaj itok, jab āinwōt, e ban koweeppan ro rej kepaaktok ñan e kōn men in katok ko rej katok kaki iiō otemjej.
- [2] Elāññe āindein, re jāmin kar kajem̄łok aer katok kōn men kein ke, bwe ro ri kabuñ ne em̄oj karreo er juon iien, ejjełok aer bōklōkōt kōn jerōwiwi?
- [3] A ilo men in katok ko ewor keememej kōn jerōwiwi iiō otemjej.
- [4] Bwe bōtōktōkin kau komāan im goat ko e ban jeorłok jerōwiwi ko.
- [5] Kōn men in ke Ej deļoñtok ilo lał E ba, Men in katok im men in joortak Kwaar jab kōñaan, a ānbwin Kwaar kapojak ñan Eō;
- [6] Men in katok ko re iio rej tile im men in katok ko kōn jerōwiwi, re jab kabuñbūruõm:
- [7] Innām I ar ba, Lo em̄oj Aō itok (ilo Bok eo jeje kōn Ņa) bwe In kōmanman ankil Am, O Anij.
- [8] Mokta, ke E ba, Men in katok ko im men in leļok ko, im men in katok ko re iio rej tile, im ko kōn jerōwiwi Kwō jab kōñaan, im ar jab buñbūruõm kaki (men ko rej leļok ekkar ñan kein),
- [9] Innām E ar ba, Lo I moottok bwe In kōmanman ankil Am. Ej bōk łok eo mokta, bwe En kapen eo kein ka ruo.
- [10] Ilo ankil eo em̄oj kokwōjarjar kōj, kōn leļok ānbwiniin Jijej Kūraij alen wōt juon.
- [11] Im pris otemjej rej jutak raan otemej im jerbal ilo katok makij kōn men in katok ko wāween wōt juon, ko re ban jeorłok jerōwiwi:
- [12] A E, ke em̄oj An katok kōn juon men in katok kōn jerōwiwi ko indeeo, E ar jijet i anwijmaroñan Anij;

- [13] Im jān iien iñ Ej kattar iien kōm̄man ro ri kōjdate eran neen.
- [14] Bwe kōn juon men in katok E ar koweepan indeeo ro em̄oj kokwōjarjar er.
- [15] Im Jetōb Kwōjarjar E ri kōnnaan ñan kōj: bwe ālikin An ba,
- [16] Eñin bujen eo I naaj kōm̄man ippaer ālikin raan ko, Irooj ej ba, I naaj likūt kien ko Aō ña ilo būrueir, im I naaj je er ilo lojātāt eo aer; innām Ej ba,
- [17] Im jerōwiwi im nana ko aer I jāmin bar keememej.
- [18] A ijo jeorlōk kein ej pād ejjełōk bar juon men in katok kōn jerōwiwi ie.
- [19] Innām, ro jatiō, bwe jej peran in deļoñ ilowan jikin kwōjarjar eo kōn bōtōktōk in Jijej,
- [20] Ilo ial ekaäl im mour, eo E ar kokwōjarjar e ñan kōj, aet, deļoñ ilowan roñel nuknuk, eñin kanniōkin;
- [21] Im bwe juon adwōj pris elap ioon im̄on Anij;
- [22] Jen ruwaaklōk, im en ḡool būrued, im tōmak eo ad en pen wōt, im būrued ren būtūktūk jān bōklōkōt enana; im ke em̄oj kwaļe ānbwined kōn dān erreo,
- [23] Jen dāpij wōt kwalōk ar kōjatdikdik: bwe en jab makūtkūt; bwe etiljek Eo e ar kallimur:
- [24] Im jen lale doon, im kōkatok doon ñan yokwe im jerbal ko rem̄man;
- [26] Im jen jab likūt ad kwelōk im jar, āinwōt ḡanit an jet, a jen kauwe doon im kaļaplōk ad kōm̄man men iñ, bwe jej lo an raan eo epaaktok.
- [26] Bwe elāññe jej jerōwiwi ke buñbūrued kake ālikin ad bōk jelā ḡool, ejjełōk bar juon men in katok kōn jerōwiwi ej pād wōt,
- [27] A ewor kōljake im lōlñoñ kōn ekajet, im urur in kijeek e pen e naaj kōkkure ro ri kōjdat.
- [28] Armej eo e ar kajekdōqen kien Moses, e mej im re jab tūriam̄okake, kōn naan an ruo ak jilu ri kōnnaan:
- [29] Ekōjkan ami ċōm̄nak? en jab nañin ḡaplōk ke eñtaan naaj likūt ekkar ñan eo e ar juuri Nejin Anij ium̄win neen, im watōk bōtōktōk in bujen eo em̄oj an kokwōjarjar e kake, men eo enana, im e ar kōtrāe Jetōb in jouj?
- [30] Bwe je jelā Eo e ar ba, Iden-oñe Aō, I naaj kwi. Im bar juon, Irooj e naaj ekajet ro doon.
- [31] Men in lōlñoñ, po ilo pein Anij emour.
- [32] A kom̄win keememej raan ko remootlōk, ke em̄oj kamramlōk kom, kom ar kijenmej ilo eñtaan ko reļap;
- [33] Jimattan, ke kom ar men in kaalwōjwōj kōn kajjirere im kakūtōtōik kom, im jīmattan, ke kom ar kōm̄mao ippān ro āindein aer pād im eñtaan.
- [34] Bwe kom ar tūriam̄okake ro ri liāpe, im ḡōññōñ ilo rakimi ḡweiuk ko ḡweiisiemi, kōn ami jelā bwe ñan kom ilo jikin em̄man, men ko ami rem̄manlōk im re naaj pād wōt.
- [35] Innām kom̄win jab jołōk ami peran, eo elap an jinōkjeej kake.
- [36] Bwe em̄man kom̄win kijenmej bwe, ḡōjen ami kōmanman ankilaan Anij, kom̄win bōk men in kallimur eo.
- [37] Bwe jidik wōt iien, im Eo ej itok E naaj potok im jab rum̄wij.

- [38] A, Aõ rũ wãñök e naaj mour kõn tõmak, a ejaññe ej jenliklik, Aõ e jab buñbûruõ kake.
- [39] A kõjeo, je jab iaan ro rej jenliklik ñan kókkure; a iaan ro rej tõmak ñan lõmõoreir.

JEPTA 11

- [Hi 11.1] A tõmak ej ãinwõt lõke kõn men ko jej kõjatdikdik kõj kaki, im reel bûrued kõn men ko je jab loi.
- [2] Bwe ilo e elder rañ raar jibadek buñbuñ eo emm̄an.
- [3] Kõn tõmak je jeļā bwe emõj kõman̄man laļ ko kõn naan in Anij, innãm men ko jej loi ar jab kõm̄man jãn men ko re alikkar.
- [4] Kõn tõmak Ebel e ar katok ñan Anij kõn men in katok emm̄an jãn eo an Kein, kõn eo e ar jibadek kõnnaan kõn an wãñök, bwe Anij e ar kõnnaan kõn joortak ko an; im ļeo emej ej kõnono kõn e ñan iien īñ.
- [5] Kõn tõmak emõj bõklõñłok Inok bwe en jab mej, im raar jab loe bwe Anij e ar bõklõñłok e: bwe ḡokta jãn an wanlõñłok ar kõnnaan kõn e bwe e ar kabuñbûruen Anij:
- [6] Im, ejaññe ejjeļok tõmak, armej re ban kabuñbûruen; bwe eo ej itok ñan Anij, emm̄an en tõmak kõn an Anij pãd, im kõn An leļok jinõkjeej ñan ro rej kapukõt E.
- [7] Kõn tõmak Noa, emõj an Anij kauwe e kõn men ko re jañin waļok, ilo an mijak Anij e ar kapojak wa eo ñan lõm̄oren e im ro nukwin; kõn eo e ar liaakļok laļ, im jolõt kwôjarjar eo ekkar ñan tõmak.
- [8] Kõn tõmak Ebream, ke emõj kûr e, e ar pokake bwe en diwõjłok ñan aelõñ eo e naaj an jolõt; im ej diwõjłok, im jaje ijo ej ilok ia ḡok.
- [9] Kõn tõmak e ar ruwamæjet ilo ãne eo ãne in kallimur, ãinwõt ilo aelõñ e jab an, im jokwe ilo imõn kõppâd ko, ippân Aisak im Jekõb, ro barãinwõt ri jolõt kõn men in kallimur eo:
- [10] Bwe e ar kõljake jikin kwelok eo, ewor an foundesõn, im Anij e ar kalok im kõman̄man e.
- [11] Kõn tõmak, Sera e ar bõk maroñ in keotak nejin ke emõj an lõllap, bwe e ar watõk etiljek Eo e ar kallimur;
- [12] Kõn men īñ barãinwõt jãn juon, im eo ebanban ãinwõt emej, ar keotak elõñ ãinwõt iju ko, im ãinwõt bok ko i parijet, je ban bwini.
- [13] Rein otomezj raar mej ilo tõmak, ke raar jañin bõk men in kallimur ko, a raar loi jãn etoļok, im yokyokwe er, im kwaļok kõn aer ruwamæjet im ri itoitak ioon laļ.
- [14] Bwe ro, ãindein aer ba, rej kwaļok alikkar bwe rej pukot aelõñ eo aer.
- [15] Im, emool, eļaññe raar keememej aelõñ eo raar itok jãn e, re naaj kar maroñ in jepļaakļok ñan e.
- [16] A kiiõ rej kõñaan tõpar aelõñ emm̄an jãn eo, aet, aelõñ i lañ: kõn men īñ Anij e jab jook kõn er, kõn ḡaetan aer Anij: bwe E ar kapojak jikin kwelok ñan er.
- [17] Kõn tõmak Ebream, ke mālejjoñ e, e ar katok kõn Aisak, im eo e ar ḡõñõñõ in bõk kallimur ko, ej katok kõn juon wõt nejin e ar keotak:

- [18] Aet, eo emőj ba kōn e, Iniom re naaj wałok jān Aisak:
- [19] Bwe ej ɬomṇak bwe Anij e maroñ in kejerkak e jān ro re mej, im e ar bar bōk e jān ijo ilo naan in kōkar.
- [20] Kōn tōmak Aisak e ar jare Jekōb im Iso kōn men ko re naaj itok.
- [21] Kōn tōmak Jekōb, ke ej mej, e ar jare ruo nejin Josep, im kabuñ ñan Anij ke ej jebat ioon jabōn jokoñan.
- [22] Kōn tōmak Josep, ke ej mej, e ar ba kōn an ro nejin Israel ilok, im lełok ñan er kien kōn di ko diin.
- [23] Kōn tōmak jemen im jinen Moses, ke emőj an ɬotak, raar ɳooj e iumwin jilu allōñ, bwe rej lo e wūlio niñniñ eo; im re jab mijak kein kōn eo.
- [24] Kōn tōmak Moses, ke emőj an rüttolok, ej abwin bwe ren likūt etan nejin kōrā eo nejin Pero:
- [25] Im ɬomṇak bwe an eñtaan ippān ro doon Anij em̄man jān mōñōñō ko an jerowowi jidik iien;
- [26] Im ej watōk bwe kajjurere kōn Kūraj e aorōk jān ɭweiuk otemjej ilo Ijipt. Bwe ej ɬomṇak kōn jinōkjeej eo.
- [27] Kōn tōmak e ar ilok jān Ijipt, im jab mijak illu an kiñ eo, bwe ej kijenmej āinwōt an lo Eo re ban lo E.
- [28] Kōn tōmak e ar lale kijoone eo, im wōtdikdik kōn bōtōktōk, bwe eo ri ɭman ɭmaanje rañ en jab uññür er.
- [2] Kōn tōmak raar etal eolōpin loñalo Ekilmir āinwōt ioon ãne emōrā, im ro ri Ijipt ilo aer kajjioñe men in, raar mañōñ.
- [30] Kōn tōmak oror ko in Jediko raar buñ, ke emőj aer kōpool er iumwin jiljilimjuon raan.
- [31] Kōn tōmak kōrā ekijoñ eo etan Rehab, e ar jab mej ippān ro raar kipilia, ālikin an bōk ro ri aroñroñ ilo aenōm̄man.
- [32] Im ta eo I naaj bar ba? Bwe aõ iien e naaj edik jān bwebwenato kōn Gideon, im Berak, im Samson, im Jepta; kōn Devid im Samuel im ro ri kanaan:
- [33] Ro kōn tōmak raar bōk anjō ioon aelōñ ko, raar kōm̄man men in kwōjarjar ko, raar bōk men in kallimur ko, raar pinej lōñin ɬaiōñ ko,
- [34] Raar kune kajoor in kijeek, raar ko jān mejan jäje, ar kakajoor er jān aer mōjño, raar peranłok ilo tarinæ, raar kokōk jar an tarinæ ko an ri aelōñ ko jet.
- [35] Kōrā rañ raar bōk nukwiir ro re mej kōn aer jerkakpeje: im bar jet eļap kaeñtaan er, im re jab kōnaan bōk kōtłok; bwe ren tōpar jerkakpeje eo em̄manłok:
- [36] Im bar jet, ar mālejjoñ er kōn kajjurere im deñłoke ko, aet, ki korak ko im prisōn:
- [37] Ar kade er kōn dekā, im bukwe er kōn jidpān, im kapo er, im ɭman er kōn jäje: raar etetal im kōñak kilin jiip ko im goat ko; ilo jeram̄ol im jorrāñ im kókkure,
- [38] (Im lał ej patkake er), raar jebwābwe i ãne jemaden ko im tol ko im roñ ko ilo lał.
- [39] Im rein otemjej, emőj kōnnaan ñan er kōn aer tōmak, raar jab bōk men in kallimur eo,
- [40] Im Anij e ar kapojak ñan kōj jabdewōt men eo em̄man jān men ko aer, bwe ren jab weepān makelők iaer jān kōj.

JEPTA 12

- [Hi 12.1] Innām bwe ri kōnnaan, āinwōt kōdō eļap, rej kōpool kōj, jen barāinwōt joļok men otemjej reddo, im jerōwiwi eo e nañin kōpool kōj, im jen kijenmej im ettōr ilo iāekwōj eo emōj likūt e imaad,
- [2] Im jen jerļok ñan Jijej, Ri tōl im Ri koweeppan tōmak eo ad, Eo kōn lañlōñ ar likūt e imaan, E ar eñtaan ilo debwāäl, im kajekdōqon jook eo, im E ar jijet i anbwijmaroñan tūroon an Anij.
- [3] Bwe komwin kōlmānļokjeñ kōn Eo e ar kijenmej ilo an ro ri jerōwiwi matōrtōr E, bwe komwin jab mōk im kijelok ilo būruemi.
- [4] Raar jañin katōorlōk bōtōktōkemi kōn ami kate kom im juñae jerōwiwi:
- [5] Im kom ar melōklōk naan in kauwe eo ej ba ñan kom āinwōt ñan ro nejin, Nejiō, kwōn jab kajekdōqon kaje an Irooj im jab kijelok ne Ej eñouk eok;
- [6] Bwe Irooj ej kajeik eo Ej yokwe e, im deñļoke jabdewōt nejin Ej bōk e.
- [7] Eļaññe komij pād ilo kaje, Anij ej kōmān ñan kom āinwōt ñan ro nejin; bwe ewi nejin eo jemen e jab kajeik e?
- [8] A eļaññe ejjeļok kaje ippemi, eo ro otemjej rej bōk mōttan, innām komeo ejjeļok jememi, im kom jab ro nejin.
- [9] Bar juon, E kar wor Jemed ro ri kajeik kōj, im jaar kabuñ ñan er: e jab emānļok ke bwe jen kabuñ ñan Jemen jetōb rañ, im mour?
- [10] Bwe emool raar kajeik kōj āinwōt aer pepe iumwin e iiет raan; a E bwe En jipañ kōj im bwe jen bōk mōttan kwōjarjar eo An.
- [11] Jabdewōt kaje, ilo iien in e jab men in mōñōñō, a men in būromōj; ijoke tokālik ej jebar leen kwōjarjar e aenōmān ñan ro emōj kajeik er kake.
- [12] Kōn men in komwin jepak pā ko rej toto, im bukwien ko re mōjñō;
- [13] Im kōmān īal ko rejimwe ñan neōmi, bwe ro re kūrro ren jab jebwābwe, a emān kājmour er.
- [14] Komwin įoor įok aenōmān ñan armej otemjej, im kwōjarjar, eo ejako ejjeļok armej e naaj lo Irooj:
- [15] Im kanooj lale bwe ejjeļok armej en likjab jān jouj an Anij; im bwe enjellōk okran emeo walōk im kejorrāän kom im elōñ re naaj ettoon kake;
- [16] Im bwe enjellōk en ekijoñ ak armej enana, āinwōt Iso, eo e ar wiakake an ȳaanje kōn juon mōñā.
- [17] Bwe kom jeļā ekōjkan tokālik, ke e ar kōnaan jolōt men in jeraamān eo, ar abwin e bwe e ar jab lo iien ukeļok, meñe e ar kanooj kapukōt e im jañ.
- [18] Bwe kom ar jab itok ñan toļ eo, rej maroñ in uññüre, im eo e ar urur kōn kijeek, ak ñan kilmeej im marok im lañ,
- [19] Im ñan jañ an jilel eo, ak ñan ainikien naan ko, eo ro raar roñjake, rej akweļap bwe en jab bar kōnono kake ñan er:
- [20] Bwe raar ban bōk naan eo ar jiroñ er kake, Eļaññe juon kidu ej uññür toļ eo, ren kade kōn dekā;
- [21] Im men ko raar weaaktok men in kalōļñōñ er, innām Moses ej ba, Eļap aō lōļñōñ im wūdiddid:

- [22] A kom ar itok ñan toł Zaiön, ñan jikin kwelök an Anij emour, Jerusalem i lañ, im ñan jar ko an enjeł rañ relōñ jān maroñ in bwini,
- [23] Im ñan aolepen jar im eklejia an ḡaanje rañ, emōj jeje etaer ilo lañ, im ñan Anij Ri Ekajet aolepeir otemjełök, im ñan jetōb ro an rū wānōk emōj koweeppan er,
- [24] Im ñan Jijej Ri Kalaajrak kōn bujen ekāäl, im ñan bōtōktōk in wōtdikdik eo ej kōnono em̄man jān eo an Ebel.
- [25] Komwin lale ḡōk im jab abwin Eo ej kōnono. Bwe eļaññe ro raar abwin Eo e ar kauwe er ioon la], raar jab ko, e kanooj ḡaplök ar jāmin ko, eļaññe jej ilök jān Eo ej kauwe jān lañ:
- [26] Eo ainikien e ar kamakūtküt la] ilo iien eo: a kiiō emōj An ḡuri im ba, Bar juon alen I naaj kamakūtküt jab la] wōt, a barāinwōt lañ.
- [27] Im naan iñ, Bar juon alen, ej bakajjen kōn An kamakūtlök men ko re ḡakūtküt, āinwōt men ko re jab ḡakūtküt ren pād wōt.
- [28] Kōn men eo bwe jej bōk aelōñ eo e ban ḡakūtküt, en wor jouj ipped, bwe jen jerbal ñan Anij im kabuñbūruen kake kōn wōjake ekwōjarjar im mijak:
- [29] Bwe ar Anij e kijeek in kókkure.

JEPTA 13

- [Hi 13.1] En pād wōt yokwe jemjein jemjaten.
- [2] Komwin jab meļołklok kōn keni ro ruwamāejet; bwe ilo aer kōm̄man men iñ, jet raar keni enjeł rañ im jaje kajjieir.
- [3] Komwin keememej ro ri liäpe, āinwōt eļaññe liäpe kom ippaer; im ro rej eñtaan bwe komeo komij pād wōt ilo ānbwinnemi.
- [4] Armej otemjej ren koutiej pālele im en kwōjarjar jikin babu: bwe Anij e naaj ekajet ro ri Jōñ otemjełök.
- [5] Komwin jab arōk ta]a; komwin jokwane kōn men ko ami: bwe E ar ba, I jāmin liküt eok, im I jāmin ilök jān kwe indeeo.
- [6] Innām jej maroñ in peran im ba, Irooj ej aõ Ri jiipañ; I jāmin mijak: ta eo armej ren kōm̄man ñan eõ?
- [7] Komwin keememej ro raar ami ri tōl, im raar ba ñan kom naan in Anij; im komwin kajjioñe aer tōmak, ke komij kōlmānłökjeñ kōn tokjān aer pād im kōm̄man.
- [8] Jijej Kūraij ej āinwōt juon inne im rainin, im indeeo.
- [9] Katak ko re kajju wāweir im bōd, ren jab kejebwābweik kom; bwe em̄man eļaññe bōrō e pen ilo jouj, im jab kōn men in ḡōñā ko, raar jab kakajooror ro raar jerbal kaki.
- [10] Juon lokatok ipped, im ro rej jerbal ilo iñōn kōppād eo, em̄ aer ḡōñā jān e.
- [11] Bwe ānbwinnen kidu ko, pris eļap ej bōktok bōtōktōkier ḡa ilowan jikin kwōjarjar kōn jerōwiwi, rej tile ilikin jikin kōppād.
- [12] Innām barāinwōt Jijej, bwe En kokwōjarjar armej rañ kōn bōtōktōk eo An, E ar eñtaan ilikin jikin kwelök.
- [13] Kōn men iñ jen diwōjłök ñan E ilikin jikin kōppād, im bōk kinaak eo An.

- [14] Bwe ijin ejjeļok ad jikin kwelok ej pād wōt, a jej kapukōt eo ej itok.
- [15] Innām kōn E, jen katok ñan Anij kōn wūjtak iien otemjej, eñin leen tied ko rej kwalok ñan etan.
- [16] A komwin jab meloklōk kōn kōmanman emman im leļok ñan ro jet, bwe kōn men in katok ko āierwōt Anij ej buñbūruen.
- [17] Komwin pokake im kōttāik kom ñan ro rej tōl kom, bwe rej lale ami, āinwōt ro re naaj kwalok kōn aer kōmman, bwe ren kwalok im lañlōñ im jab būromōj. Bwe men iñ e jab men in kakajooror kom.
- [18] Komwin jar kōn kōm: bwe kōmij reel bwe emman bōklōkōt eo am, im kōm kōnaan bwe am kōmman en jīmwe ilo men ko otemjej.
- [19] Im e kanooj ḥapłok að akweļap ñan kom kōn men iñ, bwe en mōkajłok að jepļaak ñan kom.
- [20] Im Anij in aenōmman, Eo e ar bōktok jān ro re mej, Seperd eo eļap an jiip ko, kōn bōtōktōkin bujen ej indeeo, aet, ad Irooj Jijej,
- [21] En koweeppan kom ilo men ko remman otemjej ñan kōmanman ankilaan, im En make jerbale ilo kōj men in kabuñbūruen ko imaan mejan, kōn Jijej Kūraiij; ñan E en aiboojoj indeeo im indeeo. Amen.
- [22] A ij kauwe kom, ro jatiō, bwe komwin bōk naan in naan in eņouk: bwe emōj að jejewōj ñan kom kōn e iiet naan.
- [23] Komwin jelā bwe ar kōtłok jated Timote; im eļaññe e naaj itok mōkaj, kōmro naaj lo kom.
- [24] Komwin yokyokwe ro otemjej rej tōl kom, im ro remman otemjeļok. Ro ri Itali rej yokyokwe kom.
Jouj en pād ippemi otemjej. Amen.

JEMES

JEPTA 1

- [Jm 1.1] Jemes, karijeren Anij im Irooj Jijej Kūraiij, ñan joñoul im ruo bwijin Israel ro ilo jeplöklök eo, Yokwe kom.
- [2] Ro jatiõ, komwin liküt e men in lañlõñ otemjej ne mällejoñ kajju wāweir rej kōpool kom;
- [3] Bwe kom jeñä men in kamool ami tõmak ej jerbale kijenmej.
- [4] A en weeppan an kijenmej jerbal, bwe komwin weeppan wõt im iio im enjellök ami aikuj.
- [5] A elaññe jabdewõt iaami ej aikuj mälötlõt, en kajjitõk kõn e ippän Anij, eo Ej wūjlep ñan armej otemjej, im jab eñouk kake, im naaj lełok ñan e.
- [6] A en kajjitõk ilo tõmak im jab pere: bwe eo ej pere ej ãinwõt ño in lõmeto e makütküt im limaaajñoño in kõto.
- [7] Bwe armej eo en jab lõmñak bwe e naaj bõk jabdewõt jän Irooj;
- [8] E armej büruen ruo im pidodo ilo ial ko an otemjej.
- [9] Jein im jaten ej että en lañlõñ kõn an eutiejłok:
- [10] Im ri mweiie bwe emõj kõttäik e; bwe ãinwõt leen wūjooj e naaj jakolök.
- [11] Bwe ne emõj tak ał im ebuñ kõto ewil, ej kaemedłok wūjooj: im leen ej mwe, im wūlio an wāween kõmanmane e jako: ãindein barainwõt ri mweiie e naaj aemedłok ilo ial ko an.
- [12] Emõñõñ armej eo ej kijenmej ilo mällejoñ: bwe ne emõj kamool e naaj bõk pällin mour eo Irooj e a muri kake ñan ro rej yokwe E.
- [13] Ejjełok armej en ba ñe kapo e, Anij ej kapo eõ: bwe men ko renana re ban kapo Anij, im Ej kapo ejjełok armej:
- [14] A emõj kapo jabdewõt armej ñe mõm ko an rej kareel büruen im kamej e.
- [15] Innäm ñe mõm eo e ar etta, ej keotak jerowiwi: im jerowiwi eo ne e rüttolök, ej keotak mej.
- [16] Ren jab moñi kom, ro jatiõ, jitõnbõro ippa.
- [17] Iien in letok em̄man im weeppan otemjełok re jän lañ, im wanlałtak jän Jemen meram ko, im ippän ejjełok makütküt ak wāween ukelök.
- [18] E ar keotak kõj ilo ankilaan, kõn naan emool, bwe jän ãinwõt jomõkaj jän men in kõmanmán ko An.
- [19] Kom jeñä men in, ro jatiõ, jitõnbõro ippa. A jabdewõt armej en mõkaj an roñjake, en ruñwij an kõnono, en ruñwij an illu:
- [20] Bwe illu an armej e jab jerbale kwõjarjar an Anij.
- [21] Kõn men eo, komwin utük ettoon otemjej im nana eloñłok, im bõk ilo ineeñman naan eo ar kallib e ilowami, im ej maroñ in lõmøremi.
- [22] A komwin ri kõmanmán naan eo, im jab ri roñjake wõt ro rej make moñ er.
- [23] Bwe elaññe jabdewõt armej ej ri roñjake naan, im jab ri kõm̄máne, ej ãinwõt armej eo ej lo mejan ilo kapjer:
- [24] Bwe ej make lale e, im ej ilök im e mõkaj an melokłok ie ãin.

- [25] A eo ej pād im liñōre kien in anemkwōj eo e weeppān, im jab ri roñjake eo ej meloklōk, a e ri kōm̄man ej jerbale, armej eo e naaj mōñōñō ilo an kōm̄man.
- [26] Eñaññe jabdewōt armej ej lōm̄nak ewor men in kabuñ ippān, ke e jab dāpdipije loen a ej make etaoik būruen, ejjelōk tokjān men in kabuñ eo ippān.
- [27] Men in kabuñ erreo im jab ettoon iñāan mejan ad Anij im Jemed, eñin, bwe armej en lołok ro atajinemjen im kōrā ejako pāleir ilo aer jorrāñ, im bwe en dāpij e im jab lipjinjin kōn laj in.

JEPTA 2

- [Jm 2.1] Ro jatiō, tōmak ad Irooj Jijej Kūraij, Irooj in aiboojoj, en jab pād ippemi ilo ami kabwilkōklōk mejan armej.
- [2] Bwe eñaññe ej deļoñtok ilowan iñōn kwelōk eo ami, juon armej luko kooł ion pein, im e aiboojoj nuknuk ko an, im ej deļoñ juon ri jeram̄ol, im nuknuk ko an re bwiltoonon;
- [3] Im komij lale eo ej kōñak nuknuk ko re aiboojoj, im ba, Kwōn jijet ije emman, im kom ba ñan ri jeram̄ol, Kwōn jutak ijjieñ ak jijet iturin eran neiñ;
- [4] Komij jab jepel ilo būruemi ke, im ri ekajet ke lōm̄nak ko renana ippemi?
- [5] Komwin roñjake, ro jatiō im jitōnbōro; Anij e ar jab kāälōt ro ri jeram̄ol i laj ke, bwe ren ri m̄weiie kōn tōmak, im ri jolōt in aelōñ eo, E ar m̄uri kake ñan ro rej yokwe E?
- [6] A kom ar kajekdōq ri jeram̄ol. Ro ri m̄weiie re jab kókkure kom, im lekake kom ñan jikin ekajet ke?
- [7] Re jab blaspim ke āt eo em̄man komij etñake?
- [8] Ijoke eñaññe komij pokake kien eļap, ekkar ñan jeje, Kwōn yokwe ri turōm im ãinwōt kwe, em̄man ami kōm̄man:
- [9] A eñaññe kom kalijeklōk armej komij kōm̄man jerōwiwi, im kien ej ñaruõmi ãinwōt ri kōtrāe.
- [10] Bwe jabdewōt eo e naaj kōjparok kien otemjej, a ej buñ ilo juon iaer, ewor ruõn kōn aolepeir.
- [11] Bwe Eo ej ba, Kwōn jab lōñ, Ej barainwōt ba, Kwōn jab uror. Innām eñaññe kwō jab lōñ, a kwōj uror, em̄oj am kókkure kien.
- [12] Ami kōnono im kōm̄man ren ekkar ñan ro kien anemkwōj e naaj ekajet er.
- [13] Bwe ekajet im ejjelōk tūriam̄okake ej ippān eo e ar jab tūriam̄okake: tūriam̄okake ej juwalōñlōñ ñae ekajet.
- [14] Ro jatiō, ewi tokjān eñaññe jabdewōt ej ba bwe tōmak ippān, a jerbal ko re jab ippān? Tōmak eo e maroñ in lōmoqren ke?
- [15] Eñaññe jeiōm im jatiōm em̄maan ak kōrā ekeelwaan im ejjelōk kijen,
- [16] Im juon iaami ej ba ñan er, Komwin ilōk ilo aenōm̄man, komwin māññāñ im mat; im e jab lełok ñan er men ko ãnbwinneir rej aikuj, ewi tokjān?
- [17] Äindein tōmak, eñaññe jerbal ko re jab ippān, e make mej.
- [18] A juon e naaj ba, Tōmak ippam, im jerbal ko ippa: kwōn kwalōk ñan eō am tōmak im ejej jerbal ko am, ak I naaj kwalōk ñan kwe aō tōmak kōn jerbal ko aō.

- [19] Kwōj tōmak bwe Anij e juon wōt; em̄man wōt am kōm̄man: tīmoñ ran̄ barāinwōt rej tōmak im wūdiddid.
- [20] A O armej waan, kwō kōnaan jeļā ke bwe tōmak, ke ejjeļok jerbal, ewar?
- [21] Ebream Jemed, jab kowānōk e kōn jerbal ko ilo an katok kōn Aisak nejin ion̄ lokatok eo ke?
- [22] Kwōj lo bwe tōmak e ar jerbal ilo jerbal ko an, im kōn jerbal ko ab koweepan tōmak;
- [23] Im ejejjet jeje eo e ba, Im Ebream e ar tōmak Anij, im em̄oj watōk e ñan e āinwōt wānōk; im ɳaetan jeran Anij.
- [24] Komij lo bwe kowānōk armej kōn jerbal ko, im jab kōn tōmak wōt.
- [25] Im āindein Rehab, kōrā ekijoñ eo, jab barāinwōt kowānōk e kōn jerbal ko, ke e ar bōk ro ri jelōk im jilkinłok er ilo bar juon ial ke ?
- [26] Bwe āinwōt ānbwin e jepel jān an, e mej, āindein tōmak e jepel jān jerbal emej.

JEPTA 3

- [Jm 3.1] Ro jatiō, en jab elōñ iaami ri katakin, bwe kom jeļā kōm naaj bōk ekajet eddoļok.
- [2] Bwe ilo elōñ men ko jej otemjej tipñōl. Eļaññe jabdewōt e jab tipñōl ilo naan, e in̄ armej e weepān im ej maroñ in dāpdipije aolepen ānbwinnen barāinwōt.
- [3] A eļaññe jej likūt kein dāpdipije ilowan lōñin ɿoj ko bwe ren pokake kōj, jej ukōt aolepen ānbwinneir.
- [4] Im kom̄win lale wa ko, meñe reļap im peto-petak kōn kōto ko re lāj, ri kajimwe ej kejāli kōn jibwe edik āinwōt an kōnaan.
- [5] Barāinwōt lo in armej, e ra edik im eļap an juwalōñłōñ. Lo, ie dik in kijeek ej tile kane e nañin ɿap!
- [6] Im lo e kijeek: laļ in jerōwiwi ilo ra ko rad e lo eo, ej kabrijrij aolepen ānbwined, im ej tile men in kōm̄nanman otemjej, im em̄oj tile e jān jikin nana.
- [7] Bwe wāween kidu otemjej, im bao ko otemjej, im men ko rej tōbalōk otemjej, im men ko ilowan lōmeto otemjej, rej awiie im armej raar kawiiek:
- [8] Ejjeļok armej ej maroñ in kawiiek lo; ej men eo enana im neoteoleol, im e obrak kōn uno kōnmej.
- [9] Kōn men eo jej nōbar Irooj im Jemed; im kōn men eo jej kōkoļ armej, ro em̄oj kōm̄nanman er ilo wāween Anij.
- [10] Jān juon wōt lōñin ej walōktok jar ko im kokōļ. Ro jatiō, e jab em̄man bwe en̄ āindein men kein.
- [11] Unin dān, ej maroñ in katōqrlōk, jān juon wōt roñ, dān enno im dān e meo ke?
- [12] Wōjke fig, ej maroñ in lle kōn oliv ko ke? ak vain in grep kōn fig ke? ak dān in lōjet ej ban kōm̄man dān enno.
- [13] Wōn iaami e mālōtlōt im jelāļokjeñ? en kwaļok, kōn an kōm̄nan em̄man, jerbal ko an ilo ineem̄man in mālōtlōt.
- [14] A eļaññe katok e meo im akwāāl rej ilo būruemi, kom̄win jab kōmmejāje im riab ɳae ɿool.

- [15] Mälōtlöt in e jab eo ej wanlaſtak jān lañ, a e jān laļ im ekkar ñan mōm ko im tiṁoṇ ran.
- [16] Bwe ijo katok enana im akwāäl rej pād, jourur im jerbal otemjej; renana rej pād ie.
- [17] A mälōtlöt jān lañ ej erreo ḡokta, innām e aenōmman, jouj, e pidodo an reel, e obrak kōn tūriamokake im leen ko rem̄an, im ejjeļok akwāäl ak jelā ḡoṇ ippān.
- [18] Ak leen wānōk emōj jeor ilo aenōmman ñan ro rej kōmman aenōmman.

JEPTA 4

- [Jm 4.1] Tariñae im ire ko ippemi jān ia? Re jab jān mōm ko ami, rej tariñae ilo rami ke?
- [2] Komij arōk im jab bōk: komij uror, im ankoṇak, im ban jibadek: komij ire im tariñae; men ko re jab ippemi bwe kom jab kajjitōk kaki.
- [3] Komij kajjitōk im jab bōk, bwe enana ami kajjitōk im kōn daepe ilo mōm ko ami.
- [4] Kom ri ḡōñ, kom jab jelā ke bwe an laļ yokwe ej kōjdate Anij? Innām jabdewōt e kōñaan bwe en jeran laļ ej ri kōjdate Anij.
- [5] Ak komij ḡomṇak ke bwe Jeje ko re ba naan pata? Jetōb eo E ar kōmmane bwe en jokwe ilo kōj ej mōm ñan juunmaad ke?
- [6] A Ej letok jouj elaplōk. Kōn men in Jeje ej ba, Anij ej jumae ro ri juwa, a Ej leļok jouj ñan ro ri ettā.
- [7] Innām komwin köttāik kom ñan Anij; a komwin jumae tepiļ im e naaj ko jān kom.
- [8] Komwin ruwaaklōk ñan Anij, im E naaj ruwaakwōj ñan kom. Karreo peimi, kom ri jerōwiwi; im kokwōjarjar būruemi kom ri bōro jepel.
- [9] Komwin būromōj im liaajloļ im jañ: ami leea en erom liaajloļ, im ami lañlōn en erom būromōj.
- [10] Komwin köttāik kom imaan mejan Irooj, im E naaj koutiej kom.
- [11] Komwin jab kōnono ḡae doon, ro jatiō. Eo ej kōnono ḡae jein im jatin, ak ekajet jein im jatin, ej kōnono ḡae kien im ekajet kien: a eļaññe kwōj ekajet kien, kwō jab ri pokake kien, a kwe ri ekajet.
- [12] Juon wōt Ri kaiñi im Ri ekajet, Eo ej maroñ in lōmōr ak kōkkure: a wōn kwe kwōj ekajet ri turum?
- [13] Komwin lale ḡōk, komeo komij ba, Rainin ak ilju kōm naaj etal ñan jikin kwelōk en, im pād ijo iumwin juon iiō, im wia im jibadek ḡweiuk ko:
- [14] Ijoke kom jaje ta eo enaaj walōk ilju. Ta ami mour? Komij āinwōt tab eo ej walōk jidik iien innām ej moṇlōk.
- [15] A em̄an komwin ba, Eļaññe Anij e kōñaan, kōm naaj mour, im kōmman men in ak men eo.
- [16] A kiiō kom kōmmejāje ilo ami juwalōñlōñ; kōmmejāje otemjej āinwōt renana
- [17] Innām eo e jelā kōmman em̄an, im jab kōmmane, men in jerōwiwi ñan e.

JEPTA 5

- [Jm 5.1] Komwin lale ḡōk, kom ri ḡweiie, komwin jañ im limō kōn ami men in kaeñtaan ko re naaj itok iomi.

- [2] Mweiuk ko ḡwei̱iemi re kōt, im dile raar kañi nuknuk ko ami.
- [3] Ami kooļ im silver re jo wōt; im jo eo e naaj men in kōnnaan ḡae kom, im e naaj kañi kanniōkemi āinwōt kijeek. Kom ar koorlōk ḡwei̱iemi ilo raan ko āliktata.
- [4] Lo oñān ri jerbal raar ḡadṁōd i jikin kallib ko ami, im komij dāpij e ilo jab wānōk, ej lañōj: im ainikien ro raar ḡadṁōd e ar deļōñ ilowan lōjilñin Irooj in Sabaot.
- [5] Kom ar kabbenono im ḡōñōñō kake ioon laļ; kom ar kamatoč būruemi ilo raan in mej.
- [6] Kom ar liaaklōk, im kom ar urōte rū wānōk; e jab jumae kom.
- [7] Innām ro jatiō, kom̄win mijmijelaļōmi ḡae iien an Irooj itok. Lo, ri kallib ej kattar leen laļ e aorōk im ej mijmijelaļin ñān tōr eo eñōj an bōk wōt ḡokta im wōt āliktata.
- [8] Kom̄win barāinwōt mijmijelaļōmi; kom̄win kapen būruemi: bwe an Irooj itok ej epaak.
- [9] Kom̄win jab lotaan doon, ro jatiō, bwe en jab ekajet kom: lo, Ri ekajet eo ej jutak iñāan kōjām ko.
- [10] Ro jatiō, kom̄win bōk joñak kōn eñtaan im kijenmej jān ro ri kanaan, raar kōnono ilo etan Irooj.
- [11] Lo, jej likūt er re ḡōñōñō ro raar kijenmej; kom ar roñ kōn an Job kijenmej, im kom ar lo jemļōk eo jān Irooj, ekōjkan Irooj e kanooj jouj im tūriamokake.
- [12] A elāp jān men otemjej, ro jatiō, kom̄win jab kanejnej, jab kōn lañ, jab kōn laļ, im jab kōn jabdewōt men in kanejnej jet: a ami jab en jab wōt, im ami aet en aet wōt: bwe kom̄win jab buñ iñ̄win ekajet.
- [13] Jabdewōt iaami ej eñtaan ke? En jar. Jabdewōt ej ḡōñōñō ke? En al im nōbar.
- [14] Jabdewōt iaami e nañinmej ke? en añiñintok elder ro an eklejia, im ren jar ioon im kapit e kōn oil ilo etan Irooj:
- [15] Im jar in tōmak e naaj kemour ri nañinmej eo, im Irooj e naaj kejerkak e; im elāññe e kar kōm̄man jerōwiwi ko, naaj jeorlōk jān e.
- [16] Innām kom̄win kwaļok jerōwiwi ko ami ñān doon, im jar kōn doon, bwe kom̄win mour. Elāp tokjān jar an armej e wānōk eo ej jebale.
- [17] Elaija ej juon armej e kanooj āinwōt kōj, im e ar jar im akwelāp bwe en jab wōt; im e ar jab wōt ioon laļ iñ̄win jilu yio im jiljino allōñ.
- [18] Im ej bar jar im lañ e ar leļōk wōt, im laļ e ar jebar leen.
- [19] Ro jatiō, elāññe jabdewōt iaami ej jebwābwe jān ḡool, im juon ej koukeļōk e;
- [20] En jeļā, bwe eo ej koukeļōk juon ri jerōwiwi jān an jebwābwe jān ial, e naaj lōmoqren an jān mej, im e naaj kalbubu elōñ jerōwiwi.

1 PITER

1 PITER – JEPTA 1

- [1Pi 1.1] Piter, ri jelōk an Jijej Kūraij, ñan ro ri jeplōklōk im jokwe ilo Pontōs, Galetia, Kapedosia, Esia, im Bitinia,
- [2] Ro emōj kāälōt er kōn an Anij Jemed jelā mokta, ilo kokwōjarjar an Jetōb, ñan kipiliie im kabōtūktük kōn bōtōktōk in Jijej Kūraij: Jouj im aenōm̄jan ren lōñlōk ñan kom.
- [3] En mōñōñō Anij Jemen ad Irooj Jijej Kūraij, Eo, ilo An tūriam̄okane elāp, E ar bar keotak kōj ñan kōjatdikdik emour kōn jerkakpeje an Jijej Kūraij jān ro re mej,
- [4] Ñan jolōt eo e jāmin wabanban im jab ettoon ak mājkun, im emōj likūt e i lañ ñan kom,
- [5] Komeo kōjparok kom ilo kajoor an Anij kōn tōmak ñan lōmoor emōj an kapoj bwe en wal̄oktok ilo iien eo āliktata.
- [6] Im ilo e komij kanooj lañlōñ, meñe kiiõ jidik iien, elāññe en āindein, kom ar eñtaan kōn elōñ men in māllejoñ,
- [7] Bwe māllejoñ ami tōmak, e aorōk jān kooł eo e jakołok meñe māllejoñ e kōn kijeek, en wal̄ok ñan wūjtak im aiboojoj im nōbar ilo weaaktok an Jijej Kūraij:
- [8] Eo komij yokwe ke kom jañin lo E; im ilo E, meñe kiiõ kom jab kallimjeke, kōn ami lōke E komij lañlōñ ilo lañlōñ elāp jān maroñ im ba im e obrak kōn aiboojoj:
- [9] Im komij bōk tokjān tōmak, lōm̄oren ami.
- [10] Kōn lōmoor eo ro ri kanaan, raar rūkaanij kōn jouj en iwōj ñan kom, rej kanooj kapukōt im liñori:
- [11] Im pukot ie iien eo, ak ta wāween iien eo Jetōb on Kūraij, eo E ar pād ilo er, Ej bakajjen ke Ej kōnnaan mokta kōn eñtaan ko an Kūraij im aiboojoj ko ren tokālik.
- [12] Im emōj kwałok ñan er, bwe jab ñan er make, a ñan kom, rej korijer ilo men ko, ar ba ñan kom kaki kiiõ kōn ro raar kwałok gospel ñan kom ilo Jetōb Kwōjarjar jilkintok jān lañ; men ko enjeł, roñ rej kōñaan liñori.
- [13] Kōn men iñ kom̄win kapojak būruemi, kom̄win jatōr im kōjatdikdik kom wōt kōn jouj eo naaj bōktok ñan kom ilo weaaktok an Jijej Kūraij;
- [14] Āinwōt ro nejin jilikie, kom̄win jab make kōm̄an̄jan kom ekkar ñan mōm̄ ko ami mokta, ilo iien ami jajełokjen:
- [15] A āinwōt Eo e ar kūr kom E kwōjarjar, kom̄win barāinwōt kwōjarjar ilo wāween otemjej ami pād im kōm̄jan;
- [16] Bwe emōj jeje, Kom̄win kwōjarjar; bwe Ña I kwōjarjar.
- [17] Im elāññe kom jar ñan Anij āinwōt Jememi, Eo ej ekajet armej otemjej ekkar ñan jerbal ko aer, im jab kalijekłok armej, kom̄win pād ium̄win iien ami ruwamāejet ilo mijak:
- [18] Bwe kom jelā ar jab pinmuur ñan kom kōn men in ijurwewe ko, kōn silver im kooł, jān ami mour pata emōj likūte ñan kom jān ro jim̄mami ,

- [19] A kõn bõtõktõk e aorõk, ãinwõt an ñaam ejjełok ñotaan im ekwõjarjar, aet eo an Kûrųij:
- [20] Eo kar jelã E ḡokta jän jinoin laj, a Ej wałoktok ilo iien kein reliktata, kõn kom,
- [21] Ro ilo E komij lõke Anij eo E ar kajerkakpeje E jän ro re mej, im lełok ñan E, aiboojoj; bwe ami tõmak im kõjatdikdik ren ilo Anij.
- [22] Bwe kom ar karreo ami ilo ami pokake ḡool ñan yokwe jemjein jemjaten e jaje moŋ, innãm kom̄win kanooj yokwe doon kõn bûruemi:
- [23] Bwe em̄oj bar keotak kom, jab jän ine ej ijurwewe, a jän eo e jãmin ijurwewe, kõn naan in Anij, eo ej mour im pãd wõt.
- [24] Bwe, Kanniök otemiej ãinwõt wûjooj im aiboojoj otemiej an ãinwõt leen wûjooj. Wûjooj ej aemedłok im leen ej wõtlök:
- [25] A naan in Anij ej pãd wõt indeeo. Im eñin naan em̄man ar kwałoke ñan kom.

1 PITER – JEPTA 2

- [1Pi 2.1] Innãm kom̄win jołok päl otemiej im etao otemiej, im jelã moŋ ko, im juunmaad ko, im kõnono ɬae otemiej,
- [2] Im ãinwõt niñniñ rej kab ɬotak, kom̄win mako milik em̄man im erreo wõt, bwe kom̄win eddeklök kake ñan lomoq;
- [3] Eļaññe kom ar edjoñ jouj an Irooj:
- [4] Eo komij itok ñan E, Ejmaan emour, armej raar jołok E, a Anij ej kãälöt E im kaorõk E,
- [5] Barãinwõt kom, ãinwõt ejmaan remour Ej kalõk kom juon im ekkar ñan Jetõb, bwe kom̄win pris rokwõjarjar, bwe kom̄win lełok men in katok ko rekkar ñan Jetõb, im ko rej kabuñbûruen Anij kõn Jijej Kûrųij.
- [6] Bwe em̄oj jeje ilo Jeje ko, Lo, ij liküt i Zaiõn ejmaan in dem̄on em̄man, men in kãälöt, im e aorõk, im eo ej lõke E e jãmin jook.
- [7] Innãm ñan komeo komij tõmak, men in aorõk, a ñan ro re jab tõmak, Ejmaan eo, ri kalõk raar jołok e, em̄oj kõm̄mane bwe en bôran dem̄on im,
- [8] Im dekã in ɬokatip, kab ejmaan in däpijek; bwe rej jebebep ilo naan kõn aer jab pokake: men eo kar liküt er ñan e.
- [9] A kom epepen em̄oj kãälöte, pris ro im irooj ro, ri aelõn rokwõjarjar, armej ro an Anij wõt, bwe kom̄win kõnnaanõkłok men ko rem̄man an Eo e ar kûr kom jän marok im ñan ilowan meram eo An e men in bwilõn;
- [10] Ilo iien ko remootłok kom kein jab ri aelõn, a kiiõ kom ri aelõn an Anij; kom kein jab bôk tûriamokake, a kiiõ em̄oj ami bôk tûriamokake.
- [11] Kom jitõnbôro, ij akwełap ñan kom, ãinwõt ro ruwamäejet im ri itoitak, bwe kom̄win kõjparok kom jän ḡom̄ ko an kanniök, rej tariñaeik ami;
- [12] Im en ekkar ami pãd im kõm̄man ilo bwiljin ri aelõn ko; bwe, ilo men eo rej kõnono ɬae kom kake ãinwõt ri kõm̄man nana, ren kaiboojoj Anij ilo raan eo raan in jouj, kõn ami jerbal ko rem̄man rej loi.
- [13] Kom̄win kõttäik kom ñan kien ko otemiej an armej kõn Irooj: ñan irooj elap bwe eutiejtata;

- [14] Ak ñan irooj rañ, bwe e ar jilkinwōj er bwe ren iden-oñe ro rej kōm̄man nana, im nōbar ro rej kōm̄man em̄man.
- [15] Bwe āindein ankilaan Anij, bwe, kōn ami kōm̄man em̄man, kom̄win kaikōñ jajelokjen an armej ro ri bwebwe:
- [16] Komij anemkwōjami ak kom̄win jab likūt men in kein kalbubu jerōwiwi, a kom̄win ri korijeran Anij.
- [17] Kom̄win kōm̄man men eo ekkar ñan armej otemjej. Kom̄win yokwe jemjein jemjaten. Kom̄win koutiej kiñ eo.
- [18] Komeo ri korijer, kom̄win kōttāik kom ñan karo ro ami ilo mijak otemjej; jab ñan er wōt ro rem̄man im jouj, a barāinwōt ñan ro re ankeke.
- [19] Bwe eñin men in kabuñbūruen, eļaññe kōn bōklōkōt ñan Anij, armej ej kijenmej ilo eñtaan ko, ke rej kaeñtaan e ilo aer jab wānōk.
- [20] Bwe ewi unin nōbar, eļaññe komij kijenmej ke kom jerōwiwi im eñtaan kake? a eļaññe komij kijenmej ñe kom kōm̄man em̄man im eñtaan kake, men in ej kabuñbūruen Anij.
- [21] Im em̄oj kūr kom ñan men in: bwe Kūraij e ar eñtaan kōn kom, im likūt joñak ñan kom, bwe kom̄win anōke jenkwan ne ko neen:
- [22] Eo e ar jab kōm̄man nana, im ar jab lo etao ilo lōñin:
- [23] Eo ke ar kōnono ɳae E, e ar jab bar kōnono ɳae; ke E ar eñtaan E ar jab kalōlñōñ a E ar make likūt E ñan Eo ej ekajet jīmwe:
- [24] Eo e ar make bōk ḥok jerōwiwi ko ad ilo ānbinnen ioon wōjke eo, bwe, ke em̄oj ad mej in jerōwiwi, jān mour ñan kwōjarjar; im kōn kinej ko kōnjan ar kemour kom.
- [25] Bwe kom kein jebwābwē āinwōt jiip ko; a kiiõ kom ar jeplaaktok ñan Seperd eo im Ri lale ami.

1 PITER – JEPTA 3

- [1Pi 3.1] Āindein, liñaro, kom̄win kōttāik kom ñan Jōñaro pāleemi; bwe eļaññe jabdewōt e jab pokake naan eo, en reel būruen ñe ejjeļok naan, kōn an pāleir pād im kōm̄man;
- [2] Ne rej lo ami etetal ekwōjarjar ilo mijak.
- [3] Im kom̄win jab make kalōtlōt kom kōn kalōtlōt eo elikemi, kōn pirōk kooļan barōmi, kōn inōk kooļ, ak kōn kōñak nuknuk ko.
- [4] A kom̄win make kalōtlōt kom ilo būruemi, kōn men eo e jāmin ijurwewe, kōn jetōb e ineeñman im jouj wōt, eo e kanooj aorōk iñaan mejan Anij.
- [5] Bwe āindein, ilo iien ko remootļok, kōrā rem̄man, ro raar kōjatdikdik er ilo Anij, rej make kalōtlōt er, im make kōttāik er ñan pāleir:
- [6] Āinwōt Sera e ar pokake Ebream, im ɳaetan Irooj: im kom ro nejin kiiõ, eļaññe komij kōm̄man em̄man, im jāmin mijak kōn jabdewōt lōlñōñ.
- [7] Āindein, Jōñaro, kom̄win jokwe ippān pāleemi kōn jelāļokjen, im koutiej kōrā rañ, āinwōt jāpe re mōjñō jān kom, im ro ri jolōt ippemi kōn jouj in mour: bwe en ejjeļok men in bōbrae jar ko ami.

- [8] Im, bwe in kajemlök naan kein, en būruemi otemjej wōt juon, komwin tūriamokake doon, komwin yokwe āinwōt jemjein jemjaten, komwin keni, im en ettā būruemi:
- [9] Komwin jab leļok nana kōn nana, ak kajjirere kōn kajjirere; a āinjuon, jar; bwe emōj kūr kom ñan men iŋ, bwe komwin jolōt jeraam̄man.
- [10] Bwe, Eo e kōnaan yokwe mour, im lo raan ko rem̄man, en dāpij loen jān nana, im tien bwe ren jab kōnono etao:
- [11] Im en ilok jān nana im en kōm̄man em̄man; en kapukōt aenōm̄man im ċoor e.
- [12] Bwe mejan Irooj rej lale ro rem̄man, im lojilñin rej ñan jar ko aer: a turin mejan Irooj ej ioon ro rej kōm̄man nana.
- [13] Im wōn eo e naaj kōkkure kom, eļaññe komij kijejeti ilo men ko rem̄man?
- [14] A eļaññe kom eñtaan kōn kwōjarjar, kom mōñōñō wōt: im komwin jab mijak ilo aer mijak, im jab inepata;
- [15] A komwin kokwōjarjar Kūraij āinwōt Irooj ilo būruemi: im komwin pojak iien otemjej bwe komwin uwaak ñan jabdewōt armej ej kajjitōk ippemi kōn unin kōjatdikdik eo ej ilowami, a kōn ineeem̄man im mijak:
- [16] Im en ippemi bōklōkōt em̄man; bwe, kōn men eo rej kajjirere kom kake, ren jook ro rej kōnono ḥae ami etetal em̄man ilo Kūraij.
- [17] Bwe, eļaññe ankilaan Anij en kōnaan, em̄man bwe komwin eñtaan kōn kōm̄man em̄man, jān kōn kōm̄man nana.
- [18] Bwe Kūraij barāinwōt E ar eñtaan kōn jerōwiwi juon wōt alen, Rū wānōk kōn ro re jab wānōk, bwe En karuwaaklök kōj ñan Anij; im raar urōt E ilo kanniōk, a ar kemour E ilo jetōb;
- [19] Ilo eo E ar ilok im kwalök ñan jetōb ro ilo prisōn,
- [20] Ro raar kipiliia ḡokta, ke meanwōd an Anij e ar kattar er ilo raan ko an Noa, ium̄win iien kapojak wa eo, im ilo e emōj lōmooren e iiet, ruwalitōk armej, kōn dān:
- [21] Im barāinwōt men iŋ, ilo wāween men in kajjion em̄ool, ej lōmooren kom, aet peptaij, jab ami joļok bwidejdej an ānbwinne, a kajitūkun bōklōkōt em̄man ñan Anij, kōn jerkakpeje eo an Jijēj Kūraij;
- [22] Eo ej i anwijmaroñan Anij im emōj An wanlōñlök ñan lañ; im ar kōttāik jān E enjel ro im jiōb ro im kajoor ko.

1 PITER – JEPTA 4

- [1Pi 4.1] Innām bwe Kūraij e ar eñtaan ilo kanniōk, en ami ċōm̄ak āinwōt eo An kōn kein tariqae: bwe eo e ar eñtaan ilo kanniōk, e ar jokwōd jān jerōwiwi;
- [2] Bwe ium̄win ḡōttan ami iien ilo kanniōk komwin jab pād im mour ilo ḡōm̄ ko an armej ran, a ñan ankilaan Anij.
- [3] Bwe em̄man raan ko remootlök ren bwe kōn ami kōm̄man kōnaan an ro ri pegan, im etetal ippaer ilo ċōñ, ḡōm̄ ko renana, idaak wain, eb ko, kadek ko, im kabuñ ñan ekjab ko, re men in jōjōik:

- [4] Im rej Jõmjak e men in bwilõñ, bwe kom jab ettõr ippaer ñan tõr e kanooj Jap ãinwõt aer, im kõnono ñae kom kake;
- [5] Ro rej naaj kwałok kõn aer kõmman ñan Eo e pojak bwe En ekajet ro remour im ro re mej.
- [6] Bwe ñan men iñ emõj kwałok gospel ñan ro re mej, bwe en ekajet er ãinwõt armej ilo kanniõk, a bwe ren mour ekkar ñan Anij ilo Jetõb.
- [7] A jemlökõn men otemjej ej epaaktok, innäm en jímwe ami Jõmjak, im komwin jatõr im jar:
- [8] Im eļap jān men otemjej, komwin kanooj yokwe doon; bwe yokwe ej kalbubu elõñ jeröwiwi:
- [9] Im komwin keni doon im jab lotaan:
- [10] Ñinwõt jabdewõt iaami e ar bõk men in lewõj, en jipañ doon kake, ãinwõt ri kõmne remman an jouj an Anij, elõñ wäween;
- [11] Elaññe jabdewõt armej ej kõnono, en kõnono ãinwõt naan ko an Anij; elaaññe jabdewõt ej korijer en korijer kõn kajoor eo Anij ej leļok: bwe ilo men otemjej ren kaiboojoj Anij kõn Jijej Kûrai im ippän e aiboojoj im kajoor indeeo im indeeo. Amen.
- [12] Komeo, ro jitõnbõro, komwin jab Jõmjak kõn men in kijeek e naaj itok bwe en mällejoñ kom, ãinwõt elaaññe men eo ekääl ej wałok ñan kom:
- [13] A komwin lañlõñ kõn ami bõk mõttan eñtaan ko an Kûrai, bwe ilo kwałok An aiboojoj komwin barainwõt lañlõñ kõn lañlõñ e kanooj Jap.
- [14] Elaaññe rej kajirere kake kom kõn etan Kûrai, komij mõñõñõ, bwe Jetõb an aiboojoj im an Anij ej pãd iomi.
- [15] A enjellök iaami en eñtaan kõn an ri urõt, ak ri kqot, ak ri kõmman nana, ak ri walök ilo men ko an armej ro jet:
- [16] A elaaññe armej ej eñtaan kõn an ri Kûrjin, en jab ãliklik, a en kaiboojoj Anij ilo Āt iñ.
- [17] Bwe iien iñ iien jino ekajet ilo imõn Anij; im elaaññe ej jino ipped mokta, re naaj et, ro re jab pokake gospel an Anij?
- [18] Im elaaññe e nañin pen an remman bõk mour, ri jab wänõk im ri jeröwiwi re naaj ilök iaļok?
- [19] Innäm ro rej eñtaan ekkar ñan ankilaan Anij, ren liküt aer, kõn kõmman emman, ñan Eo Ri Kõmanman etiljek.

1 PITER – JEPTA 5

- [1Pi 5.1] Innäm ij kauwe elder ro ippemi, ña bar juon elder, im ri kõnnaan kõn eñtaan ko an Kûrai, im barainwõt ri bõk mõttan aiboojoj eo e naaj walóktok:
- [2] Komwin seperd bwijin Anij ej pãd ippemi, im lale e, jab ilo makoko a kõn ami kõnaan, ekkar ñan ankilaan Anij; jab kõn oñän taļa, a kõn ami yokwe;
- [3] Im komwin jab irooj ioon men eo emõj likute ña ippemi, a komwin make joñak ñan bwij eo.
- [4] Im ñe Seperd eļap E naaj walóktok, kom naaj bõk ballin aiboojoj e jāmin mājkun.

- [5] Āindein komeo em̄man ded, kom̄win köttāik kom ñan rūtto ran. Aet, kom otemjej kom̄win ettā būruemi, in korijer ñan doon: bwe Anij ej jumae ro ri juwa, a Ej leļok jouj ñan ro ri ettā būrueir.
- [6] Innām kom̄win köttāik kom ium̄win pein Anij ekajoor, bwe En koutiej kom ilo iien ekkar:
- [7] Im kom̄win likūt ami inepata otemjej ɳa ippān, bwe Ej ierki kom.
- [8] Kom̄win jatōr, kom̄win ekil: ri kōjdate kom, tepil eo, āinwōt Jaiōõn e rorror, ej etetal wōt im pukot eo ej maroñ in kañi:
- [9] Eo kom̄win jutak jumae im pen ilo ami tōmak bwe kom jeļā bwe eñtaan kein, ro jeiōmi im jatōmi rej pād i laļ, rej eñtaan kaki.
- [10] Im Anij in jouj otemjej, Eo e ar kūr kom ñan aiboojoj eo An indeeo ilo Kūraij, ñe em̄oj ami eñtaan jidik iien, E naaj make koweeppan, kapen, im kakajoor kom.
- [11] Ñan Eo en kajoor potata indeeo im indeeo. Amen.
- [12] Kōn Silvenōs, jated etiljek, āinwōt ij watōk e, em̄oj aō jegewōj ñan kom ilo e iiet naan, im kauwe, im kōnnaan bwe āin jouj emool an Anij. Kom̄win jutak pen ilo e.
- [13] Lio, eo i Babulōn, eo em̄oj kāälōte ippemi, ej yok yokwe kom: barāinwōt Mark, nejiō.
- [14] Kom̄win yok yokwe doon kōn mejenma in yokwe. Aenōm̄man ñan kom otemjej rej ilo Kūraij.

2 PITER

2 PITER – JEPTA 1

- [2Pi 1.1] Saimon Piter, karijer im ri jelōk an Jijej Kūraij, ñan ro, emōj aer jibadek tōmak e aorōk, āinwōt kōj, ilo kwōjarjar an ad Anij im Ri Lōmoqr Jijej Kūraij:
- [2] Jouj ñan kom im aenōm̄an en lōñlōk ilo jelā Anij im Jijej ad Irooj;
- [3] Bwe an kajoor āinwōt an Anij, e ar letok ñan kōj men ko otemjej rekkar ñan mour im kōm̄an ekwōjarjar, kōn jelā Eo e ar kūr kōj ilo An aiboojoj im maroñ;
- [4] Kōn men ko E ar letok ñan kōj ḡuri ko An reļaptata im aorōk; bwe ilo er kom̄win ri bōk mōttan biktokin Anij, ke emōj ami ko jān kōt eo ej pād ilo lał kōn ḡom̄ ko renana.
- [5] Aet, im kōn men iñ kom̄win kanooj kate kom, im ilo ami tōmak kom̄win kake em̄man; im ilo ami em̄man, jeļāłokjeñ;
- [6] Im ilo ami jeļāłokjeñ, jatōr: im ilo ami jatōr, kijenmej, im ilo ami kijenmej, wānōk;
- [7] Im ilo ami wānōk, jouj ñan doon; im ilo ami jouj yokwe.
- [8] Bwe eļaññe men kein rej ami im lōñlōk, rej kōm̄an bwe kom̄win jab jowan ak jowa ñan jelā ad Irooj Jijej Kūraij.
- [9] Bwe eo, men kein re jab ippān, e pilo, im ej lo men ej wōt ej epaak, im ej melōkłōk kōn karreo e jān jerōwiwi ko an ḡokta.
- [10] Kōn men eo, ro jatiō, en ɻapłōk ami kate kom im kaṇool an kūr im kāalōt kom: bwe eļaññe komij kōm̄an men kein kom jāmin tipñōl:
- [11] Bwe āindein naaj wūjlepwoj ñan kom deļoñ eo ilowan aelōñ indeeo an ad Irooj im Ri Lōmoored Jijej Kūraij.
- [12] Kōn men eo, iien otemjej I naaj pojak in kakeememej kom kōn men kein, meñe kom jelā kajjieir, im pen wōt ilo ḡool eo ej pād ippemi.
- [13] Im ium̄win aō pād ilo imōn kōppād iñ, ij ɻōm̄nak bwe ejim̄we aō kakijejetoi kom kōn keememej;
- [14] Bwe I jelā e naaj ḡokaj an utūk aō imōn kōppād, im āindein ad Irooj Jijej Kūraij e ar bakajjen ñan eō.
- [15] Aet, I naaj kate eō bwe, iien otemjej, kom̄win maroñ in keememej men kein ālikin aō iloł.
- [16] Bwe kōm ar jab kajjioñe bwebwenato waan ko an ri kapeel, ke kōm ar kōjjelāik kom kajoor im itok an ad Irooj Jijej Kūraij, a kōm ar ri kallimjek An wōj potata.
- [17] Bwe E ar bōk jān Anij Jemen nōbar im aiboojoj, ke ainikien eo e ar itok ñan E jān wōj eo em̄man potata, E iñ Nejiō jitōnbōrō ippa, im Eo ij buñbūruō kake:
- [18] Im ainikien iñ kōm ar roñjake itok jān lañ, ke kōm ar pād ippān ilo tol ekwōjarjar.
- [19] Im ipped naan in rūkaanij, ar kapenłōk e, eo em̄man ami kōm̄an eļaññe komij kōjparoke, āinwōt meram ej romaaik ijo e marok, ḡae iien raantak, im iju raan ej tak ilo būruemi:
- [20] Im kom jelā men in ḡokta, bwe ejjełok naan in rūkaanij an Jeje ko an ri kanaan ro kameļeļeikłōk iaer.

- [21] Bwe ejjełok naan in rūkaanij e ar itok kōn ankilaan armej: a armej raar kōnono jān Anij, kōn an Jetōb Kwōjarjar kokōnonoik er.

2 PITER – JEPTA 2

- [2Pi 2.1] A ro ri kanaan riab raar wałok ilo bwiljin armej rañ, im barāinwōt e naaj wor ri kaki riab ippemi, ro re naaj kadełoñwōj ilo ettino katak ko re bōd im rej kókkure, im re naaj kaarmejjete Irooj eo E ar wiaik er, im naaj bōktok ioer kókkure mōkaj.
- [2] Im elōñ re naaj kajjioñe ejej ko aer; im kōn er naaj kōnono ɳae ial in mool.
- [3] Im ilo ankoñak, kōn naan in etao ko, re naaj wia kōn kom: ro naan in liaakłok er jān eto e jab ruñwij tok, im kókkure er e jab kiki.
- [4] Bwe eļaññe Anij e ar jab tūriamokake enjeł ro ke raar jerōwiwi, a jolałłok er ñan jikin nana, im liküt er ɳa ilowan roñ in marok ko, bwe En dāpij er ñan ekajet;
- [5] Im E ar jab tūriamokake lał mōkta, a E ar kōjparok Noa, im bar jet jiljilimjuon, e ri kwałoke kwōjarjar, ke Ej bōktok lañ eo ioon lał an ro ri nana,
- [6] Im E ar kanooj tile jikin kwełok ko Sodōm im Gomorra, im liaakłok er ñan kókkure, im liküt er joñak on ro re naaj kōmman nana tokālik;
- [7] Im E ar lōmoqren Lot, armej e wānōk, ke eļap an būromōj kōn an ro ri nana kōmman ilo ejej,
- [8] (Bwe kōn an lo im roñjake er, armej in emmān ke ej pād ippaer, e ar kabūromōj an emmān raan otemjej kōn aer kōmman im kōtrāe kien):
- [9] Anij e jelā kōjkan an kōtłok ro remmān jān men in kapo, im dāpij ro renana ilo joñan kōoton ñan raan in ekajet;
- [10] A, ɬaptata ro rej ɬoor kanniök ilo mōm ko an ettoon, im kajekdōon kajoor an Irooj rañ: rej mōkadkad im bōt, re jab mijak in kōnono ɳae men ko reutiej:
- [11] Ijoke enjeł rañ, meñe reļap jān er ilo kajoor im maroñ, re jab bōktok kinaakłok in kajjirere ɳae er, imaan mejan Irooj.
- [12] A rein, ãinwōt kidu ko re bwebwe, im ɬotak ñan jibwe im kókkure er, rej kōnono nana kōn men ko re jaje kaki, im re naaj jako ilo aer kōt;
- [13] Im naaj eñtaan kōn nana oñān aer kōmman nana; armej rej liküt kadek ilo raan men in mōñōñō, rej mar ko im men in kananaik ko, im rej yokwe im mōñōñō kake mōn ko aer, ke rej kwōjkwōj ippemi:
- [14] Im mejeir re obrak kōn ɬōñ, im ban je jān jerōwiwi; rej kamej ro ri loañinutor; im būrueir re minene kōn ankoñak; ro nejin kooł;
- [15] Raar ilok jān ial ejimwe, im jebwābwe, ke raar ilok iełok ilo ial an Beleōm, nejin Beor, eo e ar yokwe oñān kōmman nana;
- [16] A ar eñouk e kōn an kōmman nana; kidu ass e ban kōnono, e ar ba kōn ainikien armej, im bōbrae an ri kanaan eo wūdeakeak.
- [17] Rein rej aebōj ko im ejjełok dāñ, im rej tab ko bōk ɬok kōn aire; im ar kōjparok ñan er kilmeej in marok.
- [18] Bwe, ke rej ba naan ko re bōj im kilep ak ejjełok kobban, rej kareel ilo mōm ko an kanniök, kōn ɬōñ ko, ro rej kab ko jān ro rej pād wōt ilo bōd;

- [19] Rej ḡuri ñan er kōn aer anemkwōjaer, ke rej make ri kamakoko an kōt; bwe jabdewōt men eo ej bōk anjō ioon armej, men in ej kamakokoik e.
- [20] Bwe eļaññe, ālikin aer ko jān ettoon ko an laļ, ilo jelā Irooj im Ri Lōmoqr Jijē Kūraijs, rej bar ḥorak kaki im emōj battok er, innām aer pād im mour ālik enana jān eo ḡokta.
- [21] Bwe em̄man ñan er, eļaññe raar jab jelā ial in kwojajar, jān ke emōj aer jelā kajjien rej oktaglik jān kien ekwōjarjar ar likūt e ḡa ippaer.
- [22] Im e ar waļok ñan er ekkar ñan jabōn kōnnaan em̄ool, Kidu rorrer e ar oktag ñan mōj eo ḡōjen, im piik kokōrā, emōj kwaļe, ñan pedkat im dapelpel.

2 PITER – JEPTA 3

- [2Pi 3.1] Kiiō, ro jitōnbōro, ij jejewōj ñan kom lōta in̄ kein ka ruo, im ilo erro ij kōruj ami ġoļātāt erreo kōn keememej:
- [2] Bwe kōñwin keememej naan ko ri kanaan raar ba ḡokta, im kien Irooj im Ri Lōmoqr, emōj lewōj kōn ri jelōk ro ami:
- [3] Im kom jelā men in ḡokta, bwe ilo raan ko āliktata, ewor ri kajjirere re naaj itok im kajjirere, im etetal ilo ḡōm ko aer, im ba,
- [4] Ej pād ia kallimur eo kōn An itok? bwe, jān raan eo ke ro jiṁmad raar kiki, men ko otemjej raar pād wōt āinwōt aer pād jān jinojn kōñmanṁan.
- [5] Bwe rej kōnnaan melōkłok men in̄, bwe lañ ko raar pād jān iien ko remootłok, kab laļ eo emōj kapene jān dān im kōn dān, kōn naan in Anij;
- [6] Im kōn men kein laļ, e kar ilo iien eo, ke dān ej kalbubu e, e ar jako:
- [7] A lañ ko kiiō im laļ, kōn naan eo, kōjparoki ñan kijeek ilo raan in ekajet im kōkkure armej renana.
- [8] A kōñwin jab melōkłok men in̄, komeo jitōnbōro, bwe ippān Irooj juon raan ej āinwōt juon tōujin iiō, im juon tōujin iiō āinwōt juon raan.
- [9] Irooj e jab kemmer kōn An kallimur, āinwōt jet rej watōk rumwij; a Ej meanwōd ñan kom, im jab kōnnaan bwe jabdewōt en jako, a bwe ren otemjej itok im ukeļok ippaer.
- [10] A raan in Irooj e naaj itok āinwōt ri kōt, im ilo e lañ ko re naaj jakolok kōn ñōrñōr elap, im men ko ilo e re naaj ḡonlōk kōn bwil elap, im laļ kab men in kōñman ko ilo e, naaj kanooj tile er.
- [11] Innām, bwe naaj āindein an men kein otemjej unļok, ta men eo kōñwin wōjake ilo kōñman wānōk im kabuñ rokwōjarjar,
- [12] Ke komij katmāne im lipjerjer an raan in Irooj itok, kōn eo lañ ko re naaj ḡonlōk ilo kijeek, im men ko ilowan re naaj ḡonlōk kōn bwil elap?
- [13] A ekkar ñan kallimur eo An, jej katmāne kōn lañ ko rekāäl im laļ ekāäl, eo kwōjarjar ej jokwe ilowan.
- [14] Kōn men in̄, ro jitōnbōro, ke komij katmāne kōn men kein, kōñwin kate kom bwe En lo kom ilo aenōmān im ejjelok ami mar ak ḡotami iṁaan mejan,
- [15] Im kōñwin watōk meanwōd an ad Irooj lōmoqr; āinwōt jated Paul, e jitōnbōro, e ar jejewōj ñan kom kōn mālōtlōt ar leļok ñan e;

- [16] Āindein barāinwōt ilo lōta otemjej an, ej ba ilo er kōn men kein; jet iaer repen kōn meļeļe kaki, im ro ri jajeļokjeñ im ri loañinutor rej kankeke er, im barāinwōt Jeje ko jet, ñan kókkure er make.
- [17] Innām komeo, ro jitōnbōro, bwe kom jelā mokta kōn men kein, komwin lale ñe kab bōk ḥok kom kōn bōd an ro renana, im kom buñ jān ami pen.
- [18] A komwin eddekļok ilo jouj im jelā ad Irooj Jijej Kūraiij. Ñan E en aiboojoj kiiō im ñan indeeo. Amen.

1 JON

1 JON – JEPTA 1

- [1Jo 1.1] Men eo e ar jān jinoin, eo kōm ar roñjake, eo kōm ar loe kōn mejem, eo kōm ar kallimjeke, im peim raar uññuri kōn Naan in mour.
- [2] (Im mour eo e ar wałoktok, im kōm ar loe, im kōnnaan kake, im kwałok ñan kom mour eo, mour indeeo, eo e ar ippān Jemed, im ar kwałok e ñan kōm);
- [3] Men eo kōm ar loe im roñjake kōm kwałok e ñan kom barāinwōt, bwe ami kōm̄ao en barāinwōt ippem; aet, im am kōm̄ao ej ippān Jemed im ippān Nejin, Jijej Kūraijs:
- [4] Im kōm jeje men kein, bwe ar lañlōñ en obrak.
- [5] Im e iñ naan eo kōm ar roñjake jān E, im kwałok e ñan kom, bwe Anij e meram, im ejjełok marok ilo E.
- [6] Ełaññe jej ba bwe jej kōm̄ao ippān, im etetal ilo marok, jej riab, im je jab kōmanman mool:
- [7] A ełaññe jej etetal ilo meram, ãinwōt Ej ilo meram, jej kōm̄ao ippān doon, im bōtōktōkin Jijej Nejin, ej karreok kōj jān jerōwiwi otemjej.
- [8] Ełaññe jej ba bwe ejjełok jerōwiwi ipped, jej make mōni kōj, im mool e jab ilo kōj.
- [9] Ełaññe jej kwałok jerōwiwi ko ad, E tiljek im wānōk bwe En jeorłok jān kōj jerōwiwi ko, im karreo kōj jān jab wānōk otemjej.
- [10] Ełaññe jej ba bwe jaar jab jerōwiwi, jej kariab E, in An in naan e jab ilo kōj.

1 JON – JEPTA 2

- [1Jo 2.1] Ajri ro nejiō, ij jejewōj men kein ñan kom, bwe kom̄win jab jerōwiwi. Im ełaññe jabdewōt armej ej jerōwiwi, juon ad Ri Jojomar ippān Jemed, Jijej Kūraijs Rū Wānōk:
- [2] Im E kein medek kōn jerōwiwi ko ad, im jab kōn ad wōt, a barāinwōt kōn aolepen laj.
- [3] Im ilo men iñ je jelā bwe jej jelā E, ełaññe jej kōjparok kien ko An.
- [4] Eo e ba, I jelā E, im e jab kōjparok kien ko An, ej ri riab, im mool e jab ilo e:
- [5] A jabdewōt eo ej kōjparok An in naan, emool ar koweeppan yokwe Anij ilo e. Illo men iñ je jelā bwe jej ilo E:
- [6] Eo e ba bwe ej pād ilo E, em̄man en etetal ãinwōt E ar etetal.
- [7] Kom, ro jitōnbōro, I jab jejewōj ñan kom kien ekāäl, a kien eto eo e ar ippemi jān jinoin: kien eo eto, naan, eo kom ar roñjake.
- [8] Bar juon, ij jejewōj ñan kom kien ekāäl, men eo emool ilo E im ilo kom, bwe marok e jakolok im meram emool ej romaak kiiō.
- [9] Eo ej ba bwe ej ilo meram, im ej kōjdate jein im jatin, ej pād ilo marok ñan iien in.
- [10] Eo ej yokwe jein im jatin ej pād wōt ilo meram, im ejjełok lōkatip ilo e.

- [11] A eo ej kōjdate jein im jatin ej ilo marok, im ej etetal ilo marok, im e jaje ijo ej ilōk ie lōk, bwe emōj an marok kapilo mejan.
- [12] Ij jejewōj ñan kom, ajri ro nejiō, bwe emōj jeorlōk jerōwiwi ko ami kōn Etan.
- [13] Ij jejewōj ñan kom, rūtto rañ, bwe kom jelā Eo e jān jinoiñ. Ij jejewōj ñan kom, ro likao, bwe kom ar bōk anjō ioon ri nana eo. I ar jejewōj ñan kom, ajri rañ, bwe kom jelā Jemed.
- [14] I ar jejewōj ñan kom, rūtto rañ, bwe kom jelā Eo ej jān jinoiñ. I ar jejewōj ñan kom, ro likao, bwe komij pen, im naan in Anij ej pād wōt ilo kom, im kom ar bōk anjō jān ri nana eo.
- [15] Komwin jab yokwe laj ak men ko ilo laj. Elaññe jabdewōt armej ej yokwe laj, yokwe Jemed e jab ilo e.
- [16] Bwe men ko otemjej ilo laj, mōm an kanniōk, mōm an mej ko im wōj waan an mour in, re jab an Jemed a rej an laj.
- [17] Im laj e jakołok im mōm ko an: a eo ej kōmānñan ankilaan Anij ej pād wōt indeeo.
- [18] Ajri rañ, ej awa āliktata; im āinwōt kom ar roñ bwe ri jumae Kūraiñ ej itok, iien in elōñ ri jumae Kūraiñ raar wałok. Kōn men in je jelā bwe ej awa āliktata.
- [19] Emōj aer diwōjłok jān lo bwiljed, a raar jab iad; bwe elaññe raar iad re naaj kar pād wōt ippēd: a raar diwōjłok bwe en kaalikkar er ekōjkan er otemjej re jab iad.
- [20] Im ami kapit jān Ri Kwōjarjar, im kom jelā men otemjej.
- [21] I ar jab jejewōj ñan kom bwe kom jaje mōol, a bwe kom jelā e, im bwe ejjełok riab e jān mōol.
- [22] Wōn ri riab elaññe jab eo ej ba bwe Jijej e jab ri Kūraiñ? E in ri jumae Kūraiñ, eo ej kaarmejjete Jemed im Nejin.
- [23] Jabdewōt eo ej kaarmejjete Nejin, Jemed e jab ippān: eo ej kwalok Nejin, Jemed ej barāinwōt ippān.
- [24] Komeo, men eo kom ar roñjake jān jinoiñ en pād wōt ilo kom. Elaññe ej pād wōt ilo kom men eo kom ar roñjake jān jinoiñ, kom naaj pād wōt ilo Nejin im ilo Jemed.
- [25] Im e in kallimur eo E ar kallimur ñan kōj kake, mour indeeo.
- [26] Emōj aō jejewōj ñan kom men kein kōn ro rej kejebwābweik kom.
- [27] Ak komeo, kapit eo kom ar bōk jān E ej pād wōt ilo kom, im kom jab aikuj bwe jabdewōt en katakin kom; a āinwōt kapit eo An ej katakin kom kōn men otemjej, im emōol im e jab men in riab, im āinwōt e ar katakin kom, komij pād wōt ilo E.
- [28] Im kiiō, ajri ro nejiō, komwin pād wōt ilo E, bwe elaññe E naaj weaaktok, jen peran im jab āliklik imāan mejan ū Ej itok.
- [29] Elaññe kom jelā bwe Ej wānōk, kom jelā bwe ro otemjej barāinwōt. rej kōmānñan wānōk, rej ɬotak jān E.

1 JON – JEPTA 3

[1Jo 3.1] Komwin lale wāween ū yokwe Jemed e ar letok ñan kōj, bwe jān etñake nejin Anij; im kōj āindein. Kōn men in laj e jab jelā kōj bwe e ar jab jelā E.

- [2] Kom ro jitõnbõro, kõj ro nejin Anij, im e jañin polel an wałok e naaj kõjkad. Je jelā bwe, eļaññe E naaj weaaktok, je naaj āinwōt E, bwe je naaj lo E wōt E.
- [3] Im ro otemjej, kõjatdikdik iñ kõn E ej ippaer, rej karreo er āinwōt Ej erreo.
- [4] Ro otemjej rej kõm̄man jerøwiwi rej kõtræ kien eo: bwe jerøwiwi ej men in kõtræ kien.
- [5] Im kom jełā bwe E ar wałok bwe En bõk lõk jerøwiwi ko. Im ejjełok jerøwiwi ilo E.
- [6] Jabdewōt eo ej pãd wōt ilo E, e jab jerøwiwi. Jabdewōt eo ej jerøwiwi, e ar jab lo E, im e jab jełā E.
- [7] Ajri ro nejiō, ejjełok armej en kejebwābweik kom. Eo ej kõm̄man kwōjarjar ej kwōjarjar, āinwōt E ej kwōjarjar:
- [8] Eo ej kõm̄man jerøwiwi ej an tepiļ; bwe tepiļ ej jerøwiwi jān jinoīn. Im Nejin Anij e ar wałok kõn men iñ, bwe En kõkkure jerbal ko an tepiļ.
- [9] Jabdewōt eo Anij e ar keotak e, e jab kõm̄man jerøwiwi, bwe ine eo an ej pãd wōt ilo e, im e ban jerowiwi, bwe Anij e ar keotak e.
- [10] Ro nejin Anij, im ro nejin tepiļ, rej alikkar ilo men iñ: jabdewōt eo e jab kõm̄man wānōk, e jab jān Anij, barāinwōt eo e jab yokwe jein im jaten.
- [11] Bwe eñin naan eo kom ar roñ jān jinoīn, bwe jen yokwe doon.
- [12] Jab āinwōt Kein ej an ri nana eo im ar urōte jaten. Im ewi unin an urōte? Bwe jerbal ko an renana, im ko an jaten re wānōk.
- [13] Ro jatiō, kom̄win jab bwilōñ eļaññe lał ej kõjdate kom.
- [14] Je jełā bwe jaar eļaññe jān mej ñan mour, bwe jej yokwe jemjein jemjaten. Eo e jab yokwe ej pãd wōt ilo mej.
- [15] Jabdewōt eo ej kõjdate jein im jaten ej ri uror, im kom jełā bwe mour indeeo e jab pãd wōt ilo jabdewōt rū uror.
- [16] Ilo men iñ je jełā yokwe, bwe E ar likūt mour eo An kõn kõj: im em̄man jān likūt ad mour kõn ro jeed im jated.
- [17] A jabdewōt eo, eļaññe ewor ḡweiuk ko an lał ippān, im ej lo an jein im jaten aikuj, im ej kili būruen jān e, ekõjkan yokwe Anij en pãd ilo e?
- [18] Ajri ro nejiō, jen jab yokwe ilo naan ak kõn loed, a ilo kõm̄man im ḡool.
- [19] Ilo men iñ je naaj jełā bwe kõj jān ḡool im je naaj kareel būrued iñmaan mejan.
- [20] Bwe eļaññe būrued ej liaaklõk kõj, Anij eļap jān būrued im E jełā men otemjełok.
- [21] Kom, ro jitõnbõro, eļaññe būrued e jab liaaklõk kõj, jej peran ñan Anij;
- [22] Im jabdewōt men eo jej kajjitõk ippān jej bõk jān E, bwe jej kõjparok kien ko An, im kõm̄man men ko rej men in ḡdõñdõ iñmaan mejan.
- [23] Im eñin kien eo An, bwe jen tõmak ilo etan Nejin, Jijej Kūraiij, im yokwe doon āinwōt E ar letok kien ñan kõj.
- [24] Im eo ej kõjparok kien ko An ej pãd wōt ilo E, im E ilo e. Im ilo men iñ je jełā bwe Ej pãd wōt ilo kõj kõn Jetõb eo E ar letok ñan kõj.

1 JON – JEPTA 4

- [1Jo 4.1] Ro jitōnbōro, kom̄win jab tōmak jetōb otemjej, a mällejoñ jetōb rañ eļaññe rej jān Anij ke jab ke: bwe elōñ ri kanaan riab raar diwōjłok ḥa ilo laļ.
- [2] Ilo men iŋ kom̄win kile Jetōb on Anij: jetōb otemjej rej kwaļok kōn an Jijej Kūraiij ar itok ilo kanniōk, re jān Anij:
- [3] Im jetōb otemjej re jab kwaļok Jijej re jab jān Anij: im e iŋ jetōb ri juŋae Kūraiij, eo kom ar roñ bwe ej itok; im iien iŋ ej ilo laļ.
- [4] Ajri ro nejiō, kom jān Anij, im kom ar bōk anjo ioer, bwe Eo ej ilo kom eļap jān eo ej ilo laļ.
- [5] Rej jān laļ, innām rej kōnono āinwōt jān laļ, im laļ ej roñjake er.
- [6] Kōjeo jej jān Anij: eo ej jelā Anij e roñjake kōj; eo ej jab jān Anij e jab roñjake kōj. Ilo men iŋ je jelā Jetōb on ḡool, im jetōb an bōd.
- [7] Kom, ro jitōnbōro, jen yokwe doon: bwe yokwe e jān Anij; im ro otemjej rej yokwe, emōj keotak er jān Anij, im re jelā Anij.
- [8] Eo e jab yokwe e jab jelā Anij; bwe Anij yokwe.
- [9] Ilo men iŋ emōj kwaļok ilo kōj an Anij yokwe, bwe E ar jilkintok ilo laļ juon wōt E ar keotak, bwe jen mour kōn E.
- [10] Yokwe ej ilo men iŋ, jab bwe jaar yokwe Anij, a bwe E ar yokwe kōj, im jilkintok Nejin, bwe En kein medek kōn jerōwiwi ko ad.
- [11] Kom, ro jitōnbōro, eļaññe āindein an Anij yokwe kōj, em̄man jen barāinwōt yokwe doon.
- [12] Ejjeļok armej e ar lo Anij jabdewōt iien. Eļaññe jej yokwe doon, Anij ej pād ilo kōj, im yokwe E ej weeppanļok ilo kōj:
- [13] Ilo men iŋ je jelā bwe jej pād ilo E, im E ilo kōj, bwe E ar letok ñan kōj Jetōb eo An.
- [14] Im kōm ar lo im kōnnaan bwe Jemed e ar jilkintok Nejin bwe En ri Lomōoren laļ.
- [15] Jabdewōt eo e naaj kwaļok bwe Jijej e Nejin Anij, Anij ej pād ilo e im e ilo Anij.
- [16] Im je jelā im jaar tōmak yokwe eo ej ippān Anij ilo kōj. Anij yokwe: im eo ej pād ilo yokwe ej pād ilo Anij im Anij ej pād ilo e.
- [17] Ilo men in yokwe ej weeppanļok ipped, bwe jen peran ilo raan in ekajet eo; bwe āinwōt E, āindein kōj ilo laļ iŋ.
- [18] Ejjeļok lōļñōñ ilo yokwe, a yokwe e weeppan ej joļok lōļñōñ, bwe ewor eñtaan ilo lōļñōñ; im eo ej lōļñōñ jaňin koweeppan e ilo yokwe.
- [19] Jej yokwe bwe E ar yokwe kōj ḡokta.
- [20] Eļaññe armej ej ba, Ņa ij yokwe Anij, im ej kōjdate jein im jatin, e ri riab: bwe eo e jab yokwe jein im jatin eo e ar lo e, ej ban yokwe Anij eo e ar jab loe.
- [21] Im kien iŋ ipped jān E, bwe eo ej yokwe Anij, en barāinwōt yokwe jein im jatin.

1 JON – JEPTA 5

- [1Jo 5.1] Jabdewōt eo ej tōmak bwe Jijej e ri Kūraiij, emōj keotak e jān Anij; im jabdewōt eo ej yokwe Eo ar keotak e, ej barāinwōt yokwe eo emōj keotak e jān E.

- [2] Ilo men iŋ je jelā bwe jej yokwe ro nejin Anij, ke jej yokwe Anij, im kōmanmān kien ko An.
- [3] Bwe eñin yokwe Anij, bwe jen kōjparok kien ko An: im kien ko An re jab eddo.
- [4] Bwe jabdewōt men eo Anij ej keotak e, ej bōk anjō ioon la]. Im eñin anjō eo jaar anjō kake ioon la], ad tōmak.
- [5] Wōn eo ej bōk anjō ioon la], eļaññe jab eo ej tōmak bwe Jijej e Nejin Anij?
- [6] E iŋ Eo e ar itok kōn dān im bōtōktōk, Jijej Kūrai; jab ilo dān wōt, a ilo dān eo im bōtōktōk eo. Im e Jetōb eo Ej kōnnaan kake, bwe Jetōb emool.
- [7] Bwe ro rej kōnnaan rej jilu,
- [8] Jetōb, im dān, im bōtōktōk, erjil rej penwōt juon.
- [9] Eļaññe jej bōk an armej kōnnaan, kōnnaan an Anij eļap jān e, bwe eñin kōnnaan an Anij, bwe E ar kōnnaan kōn Nejin.
- [10] Eo ej tōmak Nejin Anij, kōnnaan ippān ilo e: eo e jab tōmak Anij, e ar kariab E; bwe e ar jab tōmak kōnnaan eo Anij e ar kōnnaan kōn Nejin.
- [11] Im eñin kōnnaan eo, bwe Anij e ar letok ñan kōj mour indeeo, im mour iŋ ej ilo Nejin.
- [12] Eo Nejin ippān, mour ej ippān; eo Nejin Anij e jab ippān, mour e jab ippān.
- [13] I ar jejewōj ñan kom men kein bwe komwin jelā bwe mour indeeo ippemi, aet, ñan kom komij tōmak ilo etan Nejin Anij.
- [14] Im eñin peran eo ipped ñan E, bwe eļaññe jej kajjitōk ippān kōn jabdewōt men eo ekkar ñan ankilaan, Ej roñjake kōj.
- [15] Im eļaññe je jelā bwe Ej roñjake kōj kōn jabdewōt ad kajjitōk ippān, innām je jelā bwe rej ipped men in kajjitōk ko, jaar kajjitōk ippān kaki.
- [16] Eļaññe jabdewōt armej ej lo jein im jaten ej jerōwiwi kōn jerōwiwi e jab ñan mej, e naaj kajjitōk im Anij e naaj leļok mour ñan e kōn ro rej jerōwiwi im e jab ñan mej. Juon jerōwiwi e ñan mej. I jab ba bwe en kajjitōk kake.
- [17] Jab wānōk otemjej jerōwiwi, im ewor jerōwiwi re jab ñan mej.
- [18] Je jelā bwe jabdewōt eo emōj keotak e jān Anij, e jab jerōwiwi. A eo Anij e ar keotak e ej make kōjparok e, im ri nana eo e jab uññure.
- [19] Je jelā bwe kōj jān Anij, im aolepen la] ej pād wōt ilo ri nana eo.
- [20] Im je jelā bwe Nejin Anij e ar itok, im E ar letok ñan kōj mālōtlōt bwe jān jelā Eo emool, im kōj ilo Eo emool, ilo Nejin, Jijej Kūrai. E iŋ Anij emool im mour indeeo.
- [21] Ajri ro nejiō, komwin kōjparok kom jān ekjab ko.

2 JON

- [2Jo 1.1] Ņa elder ñan lio emōj kāälöte, im ñan ro nejin, ro ij yokwe er ilo mool, im jab ña wōt a barāinwōt ro otemjej rej jelā mool;
- [2] Kōn mool eo ej pād wōt ilo kōj, im e naaj pād ipped indeeo:
- [3] E naaj ipped jouj, tūriamokake im aenōmman jān Anij Jemed, im jān Jijej Kūraiij, Nejin Jemed, ilo mool im yokwe.
- [4] Elap aō lañlōñ bwe I ar lo jet iaan ro nejōm im rej etetal ilo mool, āinwōt jaar bōk kien jān Jemed.
- [5] Im kiiō ij akweļap ñan eok, lio, jab āinwōt aō jejewōj ñan eok kien ekāäl, a eo e ar pād ipped jān jinooin, bwe jen yokwe doon.
- [6] Im eñin yokwe bwe jen etetal ekkar ñan kien eo An. Eñin kien eo, āinwōt kom ar roñjake jān jinooin, bwe kom̄win etetal ilo e.
- [7] Bwe elōñ ri kejebwābweik raar diwōjłok ilo lał, ro re jab kwałok kōn an Jijej Kūraiij itok ilo kanniōk. E in ri kejebwābwe im ri jumae Kūraiij.
- [8] Kom̄win lale mōk bwe en jab jako jān kom men ko kom ar kōmanmān, a bwe kom̄win bōk jinōkjeej elap.
- [9] Jabdewōt eo ej etal imaan ḥok im jab pād wōt ilo katak an Kūraiij, Anij e jab ippān: eo ej pād wōt ilo katak eo, Jemed im Nejin rej ippān.
- [10] Elāññe jabdewōt armej ej iwōj ñan kom, im jab bōkwōj katak iñ, kom̄win jab bōk e ilo mweo im̄wemi, im jab yokyokwe e:
- [11] Bwe eo ej yokyokwe e ej bōk mōttan jerbal ko an renana.
- [12] Elōñ men ko ippa bwe in jejewōj ñan kom, a I jab kōnaan jeje er kōn peba im inik: a ij katmāne bwe in iwōj ñan kom, im kōnono ippemi jelmae doon, bwe ami lañlōñ en obrak.
- [13] Ro nejin lio jiom im jatiōm emōj kāälōt e, rej yokyokwe eok.

3 JON

- [3Jo 1.1] Ña elder ñan Geiōs ri jitōnbōro, eo ej yokwe ilo ḡool.
- [2] Kwe jitōnbōro, ij jar bwe kwōn jeban kōn men ko otemjej im mour, āinwōt am ej jeban.
- [3] Bwe I ar kanooj lañlōñ, ke jemjein jemjaten raar itok im kōnnaan kōn am ḡool, āinwōt kwōj etetal ilo ḡool.
- [4] Ejjeļok lañlōñ ippa eļap jān iŋ, bwe in roñ kōn an ro nejiō etetal ilo ḡool.
- [5] Kwe jitōnbōro, kwōj kōm̄man jerbal etiljek ilo jabdewōt men eo kwōj kōm̄mane ñan ro rej jemjein jemjaten im ruwamāejet;
- [6] Ro raar kōnnaan kōn am yokwe iŋaan mejan eklejia, im eļaññe kwōj kowanmaanļok er ilo aer etal ekkar ñan Anij, e naaj em̄man am kōm̄man:
- [7] Bwe kōn Āt eo, raar ilōk im jab bōk jabdewōt jān ro ri pegan.
- [8] Innām em̄man jen jipañ ro rej āinwōt, bwe jen ri jerbal ippaer ñan ḡool.
- [9] I ar jeje jet naan ñan eklejia ne: a Diotrepis, eo ej kōnnaan bwe en irooj ioer, e jab bōk kōm.
- [10] Kōn men iŋ, eļaññe ij iwōj, I naaj keememej jerbal ko ej kōm̄man, ke ej kōnono ḡnae kōm naan ko renana: im e jab jokwane kōn men kein, a e jab bōk jemjein jemjaten, im ej bōbrae ro rej kōnnaan, im joļok er jān eklejia.
- [11] Kwe jitōnbōro, kwōn jab kajjioñe eo enana, a eo em̄man. Eo ej kōm̄man em̄man e jān Anij: eo ej kōm̄man nana e ar jab lo Anij.
- [12] Ro otemjej, kab ḡool, rej kōnnaan kōn Demitriōs; aet, kōm barāinwōt kōnnaan, im kwō jelā bwe am kōnnaan em̄ool.
- [13] Elōñ men ko raar ippa bwe in jejewōj ñan kwe, a I jab kōnnaan jeje kōn inik im pen:
- [14] A ij katmāne bwe in lo eok ḡokaj, im jen kōnono jelmae doon. Aenōm̄man ñan kwe. Ro jerad rej yokyokwe eok. Kwōn yokyokwe ro jerad kajju kōn etaer.

JUD

- [Ju 1.1] Jud, karijeren Jijej Kūraiij, jein im jaten Jemes, ñan ro ar kūr er, ro jitōnbōro ilo Anij Jemed, im ro kōjparok er ñan Jijej Kūraiij:
- [2] Tūriamokake ñan kom, im aenōm̄man kab yokwe en lōñlōk.
- [3] Kom jitōnbōro, ke I ar kaiur eõ bwe in jejewōj ñan kom kōn men in Lomqored, e ar walōk ñan eõ bwe em̄man in jejewōj im kauwe kom, bwe kom̄win kate kom kōn tōmak eo em̄oj leļok ñan rokwōjarjar alen wōt juon kōn otemjej.
- [4] Bwe jet armej raar deļoňtok ilo ettino, im eto ar jeje kōn er ñan liaaklōk iñ, ro renana, rej ukōt jouj an ad Anij ñan ejej, im kaarmejjete juon wōt ad Karo, im Irooj, Jijej Kūraiij.
- [5] Ak I kōnaan kakeememej kom, meñe kom jelā men otemjej alen wōt juon kōn aolep, ekōjkan an Irooj, ke E ar lōmōoren armej rañ jān Ijipt, ar kōkkure ro raar jab tōmak.
- [6] Im enjel rañ, raar jab kōjparok er utiej, a raar ilok jān jikiir, Ej kōjparok er, ñan ekajet eo an raan eļap, ilo korak ko indeeo ium̄win marok.
- [7] Āinwōt Sodōm im Gomorra im jikin kwelōk ko iturir, ke raar įoor ejej āierwōt, im ilōk im pukot kanniōk eo juon, em̄oj likūt er juon men in kauwe, im rej pād ilo iden-oñe ñan kijeek indeeo.
- [8] Ijoke āindein armej rein ilo tōňak ko aer rej kabrijrij kanniōk, im kajekdōon kajoor in irooj rañ im kōnono nana ɳae wōj ko.
- [9] A Maikeel arkenjel eo, ke e ar juñae tepiļ im aitwerōk kōn ānbwinnen Moses, e ar mijak in kōnono ɳae im ekajete, a e ar ba, Irooj en bōbrae eok.
- [10] A rein rej kajjurere ɳae men ko jabdewōt re jaje kaki, im jabdewōt men ko re jelā kōn aer pād im mour, āinwōt kidu ko re bwebwe, ilo men kein kōkkure er.
- [11] Wo ñan er! bwe raar etetal ilo ial an Kein, im raar kanooj ettōr ilo bōd an Beleōm kōn oñān, im raar jako ilo matōrtōr an Kora.
- [12] Er rej ejmaan ko rettino ilo ami kwōjkwōj in yokwe ko, ke rej kwōjkwōj ippemi; rej seperd ro re jab mijak im make naajdik er; rej kōdō ko im ejjeļok dān ilowaer, a kōto ko rej bioklōk; rej wōjke ko re jiburikrik im ejjeļok leir, re mej otem mej, em̄oj kōtteepi jān okrair;
- [13] ño õn lōmeto re lāj rej lijemōrmōr men in aer jook; iju ko rej jebwābwe im em̄oj likūt ñan er kapin marok indeeo.
- [14] Im barāinwōt Inok, armej kein ka jiljilimjuon jān Adam, e ar rūkaanij, im ba, Lo, Irooj e ar itok ippān joñoul tōujin ko An rokwōjarjar,
- [15] Bwe En kōm̄man ekajet ñan ro otemjej, im ɳaruñ ro ri nana otemjej, kōn jerbal nana otemjej aer raar kōm̄man̄man ilo nana, im kōn men ko otemjej repen ri jerōwiwi renana raar kōnono ɳae E kaki.
- [16] Rein rej ri lotaan, im ri wanōketak, rej etetal ekkar ñan mōm ko aer renana (im lōñeir re ba naan ko re bōroļap), im rej kalijeklōk armej rañ kōn oñān.
- [17] A komeo, ro jitōnbōro, kom̄win keememej naan ko ro ri jelōk an ad Irooj Jijej Kūraiij raar ba ȡokta;

- [18] Ekōjkan raar ba ñan kom bwe ilo iien āliktata e naaj wor ri kajjurere rej etetal ilo aer ḡōm ko renana.
- [19] Er rej ri kōjepel, ri jālik, im Jetōb e jab ippaer.
- [20] A komeo, ro jitōnbōro, kom̄win make kalōk kom ioon ami tōmak ekwōjarjar otem kwōjarjar, kom̄win jar ilo Jetōb Kwōjarjar,
- [21] Im kōjparok kom ilo yokwe an Anij, im kom̄win katmāne kōn tūriamokake an ad Irooj Jijej Kūraiij ñan mour indeeo.
- [22] Im kom̄win tūriamokake jet ro rej pere;
- [23] Im jet kom̄win lōmōreir im kotak er jān kijeek; im jet kom̄win tūriamokake er ilo mijak, im jōjōik nuknuk ko eļaññe e mar kōn kanniōk.
- [24] A ñan Eo ej maroñ in kōjparok kom jān buñ, im kajutak kom imaan mejan wōj eo An ilo lañlōñ potata im ejjełok ɳotami,
- [25] Ñan juon wōt Anij eo Ri Lōmōred, kōn Jijej Kūraiij ad Irooj, en aiboojoj, utiejtata, maroñ potata im kajoor, mokta jān iien otemjej, im iien iñ, im indeeo.
Amen.

REVELESÖN

JEPTA 1

- [Re 1.1] Revelesõn jän Jijej Kūraij, eo Anij e ar lejök ñan E bwe En kwalök e ñan ro karijeran, aet men ko re naaj mõkajtok, im e ar jilkinlök im bakajjien e kõn enjeļ eo An ñan Jon karijeran;
- [2]   Eo e ar kõnnaan kõn naan in Anij im kõn kõnnaan an Jijej Kūraij, men ko otemjej e ar loi.
- [3]   E mõñõñõ eo ej kõnono ilo bok iñ im ro rej roñjake naan ko an kûr iñ, im kõjparok men ko emõj jeji ilo e; bwe epaaktok iien eo.
- [4]   Jon ñan jiljilimjuon eklejia ko ilo Esia: Jouj ñan kom im aenõm̄man jän Eo ej kiiõ, Ej mokta im Ej itok; im jän jiljilimjuon Jetõb ro rej imaan tûroon eo An;
- [5]   Im jän Jijej Kūraij eo Ri Kõnnaan e tiljek, Ri ïotak mokta jän ro re mej, im Irooj ioon kiñ ro an la]. Ñan Eo e ar yokwe kõj, im kõtlök kõj jän jerõwiwi ko ad kõn bõtõktõkin;
- [6]   Im E ar kõm̄man bwe jen kiñ im pris ro ñan An Anij im Jemen; ñan E en aiboojoj im kajoor potata indeeo im indeeo. Amen.
- [7]   Lo, Ej itok ippân kõdq ko, im mej otemjej re naaj lo E, im ro jabdewõt raar wâkare E, im bwij otemjej i la] re naaj liaajlo] kake. Aet, en ãindein. Amen.
- [8]   Ña, ij Alpa im Omega, Anij Irooj e ba, Eo ej kiiõ im Ej mokta im Ej itok, Ri Ekajoor otem kajoor.
- [9]   Ña Jon, jeõmi im ri bõk mõttan ippemi ilo eñtaan im aelõñ im kijenmej rej ilo Jijej, I ar pãd i aelõñ eo etan Patmos, kõn naan in Anij im kõnnaan an Jijej.
- [10]   I ar ilo Jetõb ilo raan eo raan in Irooj, im I ar roñ ãlikü ainikien eļap, ãinwõt an jilel,
- [11]   Im e ba, Kwõn jeje ilo bõk jabdewõt eo kwõj loe, im jilkinlök ñan jiljilimjuon eklejia ko; ñan Epesõs, im ñan Smõrna, im ñan Pergemom, im ñan Thaietaira, im ñan Sardis, im ñan Philadelphia, im ñan Leodisia.
- [12]   Im I ar oktaklik bwe in lo ainikien eo ej kõnono ippa. Im ke emõj aõ oktaklik I ar lo jiljilimjuon jikin ñaam kool:
- [13]   Im eõlapin jikin ñaam ko, Juon ãinwõt Nejin armej, emõj An kõnak nuknuk ko rej tõpar neen, im kañür ioon ittin kõn kañür kool.
- [14]   Im bõran kab koojan bõran re mouj ãinwõt koojan jiip emouj ãinwõt jiño, im mejan rej ãinwõt urur in kijeek;
- [15]   Im neen ãinwõt jinibõor e jatõltõl, ãinwõt ñe emõj tile ilo upaaj, im ainikien ãinwõt ainikien elõñ dãñ ko.
- [16]   Im ilo pein anbwijmaroñan Ej kabwijere jiljilimjuon iju, im jän lõñin jâje ekkañ im ruo mejan ej ilõk, im turin mejan ãinwõt aļ ke ej romaaik ilo an kajoor.
- [17]   Im ke I ar lo E, I ar buñ iturin neen ãinwõt I mej. Im E ar liküt pein anbwijmaroñan ioõ im ba, Kwõn jab lõlñõñ; Ña ij Eo mokta im Eo ãliktata,
- [18]   Im Eo ej mour; im I kar mej, ak lo, Ij mour indeeo im indeeo, im ippa ki ko ki in mej im ki an Hedis.

- [19] Innām kwōn jeje men ko kwaar loi, im men ko rej kiiō, im men ko re naaj waļok tokālik;
- [20] Men eo ettino an jiljilimjuon iju ko kwaar loi ilo pein anbwijmaroñiō, im jiljilimjuon jikin ḥaam ko kool. Jiljilimjuon iju ko rej enjeļ ro an jiljilimjuon eklejia ko; im jiljilimjuon jikin ḥaam ko rej jiljilimjuon eklejia.

JEPTA 2

- [Re 2.1] Ñan enjeļ an eklejia i Epesōs, kwōn jeje; Eo ej dāpij jiljilimjuon iju ko ilo pein anbwijmaroñan, Eo ej etetal eōļapin jiljilimjuon jikin ḥaam ko kool, Ej ba men kein:
- [2] I jelā kōm̄man ko am, im am̄ jerbal im kijenmej, im bwe kwō jab maroñ in kaperper eok kōn ro renana, im kwaar māllejoñ ro rej make ḥaetaer ri jelōk, ak e jab erro, im kwaar lo er ri riab;
  - [3] Im kwōj kijenmej im kwaar kaperper eok ilo eta, im kwaar jab mōk.
  - [4] A men in ippa ej ḥotam, bwe kwaar ilok jān am yokwe mokta.
  - [5] Innām kwōn keememej ijo kwaar buñ jān e, im ukeļok ippam, im kōm̄manjerbal ko mokta; eļaññe jab, I naaj iwōj ñan eok, im I naaj kamakūt jikin ḥaam eo am jān jikin, eļaññe kwō jab ukeļok.
  - [6] Ijoke, men in ippam bwe kwōj jōjōik jerbal ko an ro doon Nikolas, men ko Ij barāinwōt jōjōiki.
  - [7] Eo lojilñin ippān en roñjake men ko Jetōb ej ba ñan eklejia ko. Eo ej bōk anjō, I naaj leļok ñan e bwe en mōñā jān leen wōjke in mour, eo ej ilo Paredais an Anij.
  - [8] Im ñan enjeļ an eklejia i Smōrna kwōn jeje; Eo ej mōktata im āliktata, Eo e kar mej im E ar bar mour, Ej ba men kein:
  - [9] I jelā am̄ jorrāān im jeramōl (a kwōj mweiiie), im blaspim eo an ro rej ba bwe rej ri Ju, ak e jab erro, a rej ri imōn kwelok an Setan.
  - [10] Kwōn jab lōlñōñ kōn men ko kwō naaj eñtaan kaki: lo, tepiļ e naaj joļok jet iaami ḥa ilowan prisōn bwe en māllejoñ kom, im jorrāān e naaj ippemi ium̄win joñoul raan. Kwōn tiljek ñan mej im I naaj lewōj ñan kwe pällin eo pällin mour.
  - [11] Eo lojilñin ippān en roñjake men ko Jetōb ej ba ñan eklejia ko. Eo ej bōk anjō, mej kein ka ruo e jāmin kōkkure.
  - [12] Im ñan enjeļ an eklejia i Pergemom, kwōn jeje; Eo, jāje eo ruo mejan im ekkañ ippān, Ej ba men kein:
  - [13] I jelā ijo kwōj jokwe ie, ijo ej pād tūroon an Setan, im kwōj dāpij eta, im kwaar jab kaarmejjete tōmak Eō ilo raan ko an Antipas, Aō ri kōnnaan etiljek eo emōj moñ e eołopemi ijo Setan ej jokwe ie.
  - [14] Ijoke e iiет men ko ippa rej ḥotam, bwe ippemi ro rej dāpij katak an Beleōm, eo e ar katakin Belak bwe en likūt lōkatip īmaan mejan ro nejin Israel, bwe ren mōñā men in katok ñan ekjab ko, im bwe ren lōñ.
  - [15] Āindein barāinwōt ippemi ro rej dāpij katak an ro doon Nikolas.
  - [16] Innām kwōn ukeļok ippam; eļaññe jab, I naaj iwōj mōkaj ñan kwe, im naaj tariñaeik er kōn jāje eo an lōñiō.

- [17] Eo lojilñin ippān en roñjake men ko Jetōb ej ba ñan eklejia ko. Eo ej bōk anjo, I naaj leļok ñan e jān manna ettino, im I naaj leļok ñan e dekā emouj, im ilo dekā eo emōj jeje āt ekāäl, eo ejjeļok en e jelā a eo wōt ej bōk e.
- [18] Im ñan enjeļ an eklejia i Thaietaira, kwōn jeje; Nejin Anij, eo mejan rej āinwōt urur in kijeek, im neen āinwōt jinibōr ejatōltōl, Ej ba men kein;
- [19] I jelā jerbal ko am̄, im am yokwe, im tōmak im jerbal in jipañ im kijenmej, im bwe jerbal ko am̄ āliktata relōñ jān ko mokta.
- [20] A men in ippa ej ɻotam̄, bwe kwōj likūt kōrā eo, Jezebel, eo ej make ɻaetan ri kanaan, im ej katakin im ɻoni ro ri korijera bwe ren lōñ im ɻōñā men in katok ñan ekjab ko.
- [21] Im I ar leļok ñan e iien ukeļok, ak e jab kōnaan ukeļok ippān jān lōñ eo an.
- [22] Lo, ij joļok e ɻa ilowan peet, im ro raar lōñ ippān ilowan eñtaan elāp elāññe re jab ukeļok ippaer jān jerbal ko an.
- [23] Im I naaj ɻoni ro nejin ilo mej, im eklejia otemjej re naaj jelā, bwe Ņa eo ej kapukōt būruen armej im lōm̄ak ko aer: im I naaj lewōj ñan kom kajju iaami ekkar ñan jerbal ko ami.
- [24] A ij ba ñan kom ñan ro jet iaami i Thaietaira, ro jabdewōt katak in e jab ippaer, im raar jab jelā ɻwilaļ ko an Setan, āinwōt aer ba, I jab jowōj iomi bar juon men eo eddo.
- [25] A men eo ippemi, koļwin dāpije ɻae iien eo I naaj iwōj.
- [26] Im eo ej bōk anjo im kōjparok jerbal ko Aō ñan jemļokōn, I naaj leļok ñan e kajoor ioon aelōñ ko:
- [27] Im e naaj Irooj ioer kōn māäl wāween wōt alaļ, āinwōt ñe e kanooj rup jāpe ko an ri potter, āinwōt I ar barāinwōt bōk jān Jema.
- [28] Im I naaj leļok ñan e iju raan.
- [29] Eo lojilñin ippān en roñjake men ko Jetōb ej ba ñan eklejia ko.

JEPTA 3

- [Re 3.1] Im ñan enjeļ an eklejia i Sardis, kwōn jeje; Eo jiljilimjuon Jetōb an Anij ippān, im jiljilimjuon iju ko, Ej ba men kein: I jelā jerbal ko am̄, bwe e buñbuñ bwe kwōj mour, im kwōj mej.
- [2] Kwōn ekil im kafen men ko rej pād wōt im ar nañin jako: bwe I ar lo ejjeļok am̄ jerbal e weepān imaan mejan Aō Anij.
- [3] Innām kwōn keememej ekōjkan kwaar bōk im roñjake; im kwōn kōjparok im ukeļok ippām̄. Innām elāññe kwō jāmin ekil, I naaj iwōj āinwōt ri kōqt, im kwō jāmin jelā jete awa I naaj iwōj iom̄.
- [4] Ijoke e iiet armej ippām̄ i Sardis raar jab kabwidejdej nuknuk ko aer, im re naaj etetal ippa ilo nuknuk remouj, bwe rej tōllōkōn.
- [5] Eo ej bok anjo e naaj kōṇak nuknuk ko remouj, im I jāmin jeorļok etan jān bōk in mour, im I naaj kwaļok etan imaan mejan Jema, im imaan mejan enjeļ ro An.
- [6] Eo lojilñin ippān en roñjake men ko Jetōb ej ba ñan eklejia ko.

- [7] Im ñan enjeļ an eklejia i Philadelphia, kwōn jeje; Eo ekwōjarjar, Eo emool, Eo ki an Devid ippān, Eo ej kapellōk im ejjeļok en e naaj kiili, im ej kiili, im ejjeļok en ej kapellōk, Ej ba men kein:
- [8] I jelā jerbal ko am (lo, I ar lewōj ñan eok aor epellōk im ejjeļok en ej maroñ in kiili), bwe edik am maroñ, im kwaar dāpij Aõ in naan, im kwaar jab kaarmejjete Eta.
- [9] Lo, Ij leļok ro jān imōn kwelok an Setan re ba bwe re ri Ju im e jab erro, a rej riab; lo, I naaj kōmman bwe ren iwōj im kabuñ imāan niom im bwe ren jelā I ar yokwe eok.
- [10] Bwe kwaar dāpij naan in kijenmej eo Aõ, innām I naaj barāinwōt dāpij eok jān awa in kapo eo e naaj itok ioon aolepen laļ, im naaj māllejoñ ro otemjej rej jokwe ioon laļ.
- [11] Ij iwōj mōkaj: kwōn dāpij men eo ippam, bwe ejjeļok juon en bōk pālliōm.
- [12] Eo ej bōk anjo I naaj kōmman e bwe en juon juur ilo tempel an Aõ Anij, im e jāmin diwōjloķ jān e, im I naaj jeje ioon etan Aõ Anij, im etan jikin kwelok eo an Aõ Anij, Jerusalem ekāāl, eo ej wanlaļtak jān lañ jān Aõ Anij, im eta ekāāl.
- [13] Eo lojilñin ippān en roñjake men ko Jetōb ej ba ñan eklejia ko.
- [14] Im ñan enjeļ an eklejia i Leodisia, kwōn jeje; Eo ej Amen, Ri kōnnaan etiljek im emool, im Jinojn kōmnanman an Anij, Ej ba men kein:
- [15] I jelā jerbal ko am, bwe kwō jab piø im jab bwil: I kōnaan kwōn piø ak bwil, juon iaer.
- [16] Innām bwe kwōj māñāñ jidik, im jab piø ak bwil, I naaj mōjakelōk eok jān lōñiō.
- [17] Bwe kwōj ba, Ij m̄weiie, im I ar koorloķ m̄weiuk ko, im ejjeļok aõ aikuj; im kwō jaje bwe kwōj nana tam̄mwōm im ri ememloķeñ, im jeram̄oł, im pilo im keelwaan:
- [18] Innām Ij pepe ippam bwe kwōn wiaik ippa kooł emōj karreoir e ilo kijeek, bwe kwōn m̄weiie; im nuknuk ko remouj bwe kwōn kōñaki, im jook an am keelwaan en jab waļok, im uno in pilo, bwe kwōn kapit mejōm kake in loļokjeñ.
- [19] Ro jabdewōt Ij yokwe er Ij kauwe im kajeik er. Innām kwōn kate eok im ukeļok ippam.
- [20] Lo, Ij jutak imāan aor im kallaljal. Elāññe jabdewōt armej e naaj roñ ainikiō im kapellōk aor eo, I naaj deļoñloķ ñan e, im naaj kejota ippān im e ippa.
- [21] Eo ej bōk anjo I naaj leļok ñan e bwe en jijet ippa ioon tūroon eo Aõ, āinwōt I ar barāinwōt bōk anjo, im ar jijet ippān Jema ioon tūroon eo An.
- [22] Eo lojilñin ippān, en roñjake men ko Jetōb ej ba ñan eklejia ko.

JEPTA 4

- [Re 4.1] Ālikin men kein I ar kallimjeke, im lo aor e peļļok ilo lañ, im ainikien eo ḡokta, I ar roñjake āinwōt jilel ke ej kōnono ippa, ej ba, Kwōn wanlōñtok ije im I naaj bakajjien ñan eok men ko re naaj waļok tokālik.
- [2] Kiiō kiiō I ar ilo Jetōb: im lo, tūroon emōj likūt e ilo lañ, im ioon tūroon eo Juon ej jijet;

- [3] Im Eo ej jijet Ej ãinwõt dekã jasper im sardios, im iia ej kõpooj tûroon eo, ilo nemâmein emerald.
- [4] Im iturin tûroon eo roñoul im emân tûroon: im ioon tûroon kein roñoul im emân elder rej jijet, im nuknuk ko aer remouj, im ioon bôraer pällin kool.
- [5] Im jân tûroon eo rej ilôk jarom ko, im ainikien ko, im jourur ko: im jiljilimjuon ɬaam in kijeek rej urur iþaan tûroon eo, er jiljilimjuon Jetõb an Anij:
- [6] Im iþaan tûroon eo ej wâween lometo in glass ãinwõt kristal. Im eolõpin tûroon eo im iturin tûroon emân men in mour, rej obrak kõn mej iþaer im ilikiir.
- [7] Im men in mour juon ej ãinwõt ɬaiõõn: im men in mour kein ka ruo ãinwõt koon kau; im men in mour kein ka jilu, turin mejan ãinwõt armej, im men in mour kein ka emân ãinwõt igõl ej kaki.
- [8] Im men in mour ko emân ka jiljino peir, im ilikin im ilowan rej obrak kõn mej: im ejjeþok kakkije ñan er raan im boñ, im rej ba, Ekwõjarjar, Irooj Anij, Ri Ekajoor otem kajoor, Eo ej þokta im Ej kiiõ im Ej itok.
- [9] Im jabdewõt iien men in mour ko re naaj leþok aiboojoj im nõbar im kammooolol ñan Eo ej jijet ioon tûroon eo, ñan Eo ej mour indeeo im indeeo,
- [10] Elder roñoul im emân re naaj buñ iþaan mejan Eo ej jijet ioon tûroon eo, im naaj kabuñ ñan Eo ej mour indeeo im indeeo, im naaj joþok pällier iþaan tûroon, im ba,
- [11] Ekkar ñan Kwe, O Irooj im am Anij, bwe kwõn bõk aiboojoj im nõbar im kajoor; bwe Kwaar kõmanmân men ko otemjej im kõn ankil Am̄ raar pâd im emõj kõmanmân.

JEPTA 5

- [Re 5.1] Im I ar lo ilo pein anbwijmaroñan Eo ej jijet ioon tûroon eo juon bok emõj jeje ilowan im ilikin, im sil kõn jiljilimjuon sil.
- [2] Im I ar lo enjeþ ekajoor im ej ba ilo ainikien eþap, Wõn eo ej tõllõkõn bwe en kapellõk bok eo im kõtþok jiljilimjuon sil ko an?
- [3] Im ejjeþok en ilo lañ, ak ilo la], ak iumwin la] e ar maroñ in kapellõk bok eo ak kallimjeke.
- [4] Im eþap aõ jañ bwe ar lo ejjeþok juon ej tõllõkõn bwe en kapellõk bok eo ak kallimjeke.
- [5] Im juon iaan elder ro e ar ba ñan eõ, Kwõn jab jañ: lo ɬaiõõn eo jân bwijin Juda, Okran Devid, E ar bõk anjo bwe En kapellõk bok eo im jiljilimjuon sil ko an.
- [6] Im I ar lo eolõpin tûroon eo im men in mour ko emân, im eolõpin elder rañ, ɬaam ej jutak im ãinwõt emõj kar þoñ E, im ippân jiljilimjuon doon, im jiljilimjuon mejan, rej jiljilimjuon Jetõb õn Anij, jilkinþok er ilowan aolepen la],
- [7] Im E ar itok, im Ej bõk e jân pein anbwijmaroñan Eo ej jijet ioon tûroon eo.
- [8] Im ke E ar bõk bok eo, men in mour ko emân im elder ro roñoul im emân raar buñ iþaan mejan ɬaam eo, im ippaer kajju arp im jäpe ko kooj re obrak kõn kaijurjur, rej jar ko an ro remmân.

- [9] Im rej al kōn al ekāäl, im ba, Ekkar ñan Kwe bwe kwōn bōk bok eo, im kapellōk sil ko an, bwe emōj ɻan Eok, im Kwaar wiaik ñan Anij ilo bōtōktōkōm armej jān bwij otemjej, im kōnono otemjej, im riloabjen otemjej, im aelōñ otemjej,
- [10] Im Kwaar kōm̄an bwe ren kiñ im pris ro; im rej kiñ ioon lał.
- [11] Im I ar lo, im I ar roñ ainikien elōñ enjeł iturin tūroon eo, im men in mour ko im elder ro, im oraer ej joñoul tōujin alen joñoul tōujin im tōujin ko alen tōujin ko:
- [12] Im rej ba im elāp ainikier, Ekkar ñan Łaañ eo, emōj ɻan E, bwe En bōk kajoor, im ɻweiuk ko, im mälōtlōt, im maroñ im nōbar, im aiboojoj im wūjtak.
- [13] Im men ko otemjej, men in kōm̄anm̄an ko ilo lañ, im ioon lał, im ium̄win lał, im ioon lōmeto, im men ko otemjej ilowaer, I ar roñjaki im rej ba, Ñan Eo ej jijet ioon tūroon eo im ñan Łaañ eo, en wūjtak im nōbar im aiboojoj im kajoor indeeo im indeeo.
- [14] Im men in mour ko emāñ raar ba, Amen. Im elder ro raar buñ im kabuñ.

JEPTA 6

- [Re 6.1] Im I ar lale ke Łaañ eo E ar kapellōk juon iaan sil ko jiljilimjuon, im I ar roñ juon iaan men in mour ko emāñ, im ej ba ilo ainikien āinwōt jourur, Kwōn itok.
- [2] Im I ar lale, im lo, 9oj emouj im ippān Eo ej jijet ioon lippoñ, im ar lełok ñan E pällin: im Ej bōk anjō im wanmaanłōk bwe En bōk anjō.
- [3] Im ke E ar kapellōk sil kein ka ruo, I ar roñ men in mour kein ka ruo, im ej ba, Kwōn itok.
- [4] Im bar juon 9oj ekilmir ej wałoktok: im ar lełok ñan eo ej jijet ioon bwe en bōk aenōm̄an jān lał, im bwe ren ɻan doon: im ar lełok ñan e jāje elāp.
- [5] Im ke E ar kapellōk sil kein ka jilu, I ar roñ men in mour kein ka jilu, im ej ba, Kwōn itok. Im I ar lale, im lo 9oj ekilmej, im ilo pein anbwijmaroñan eo ej jijet ioon, kein bōun.
- [6] Im I ar roñ āinwōt ainikien eołōpin men in mour ko emāñ, im ej ba, Juon kwort wit kōn juon sillīñ, im jilu kwort barli kōn juon sillīñ, im kwōn jab kókkure oil im wain.
- [7] Im ke E ar kapellōk sil kein ka emāñ, I ar roñ ainikien men in mour kein ka emāñ, im ej ba, Kwōn itok.
- [8] Im I ar lale, im lo 9oj jebarre im eo e ar jijet ioon, etan Mej; im Hedis ej joor e, im ar lełok ñan er kajoor ioon juon ɻōttan emāñ lał, bwe ren ɻan kōn jāje, im kōn ñūta, im kōn mej im kōn kidu ko rawia an lał.
- [9] Im ke E ar kapellōk sil kein ka ɻalem, I ar lo ium̄win lokatok, jetōb an ro emōj ɻan er kōn naan in Anij, im kōn kōnnaan eo raar kōnnaan kake;
- [10] Im raar lañōj ilo ainikien elāp, im ba, O Karo ekwōjarjar im emool, ietoon Kwō jab ekajet im iden-øne kōn amwōj bōtōktōk ioon ro rej jokwe ilo lał?
- [11] Im ar lełok ñan er otemjej nuknuk ko remouj; im ar ba ñan er bwe ren kakkije bar jidik iien, ñan tōr eo ro korijer ippaer, im ro jeir im jatir, ro naaj ɻan er āinwōt rein, re naaj kamōjłōk aer etal.

- [12] Im I ar lale ke E ar kapellök sil kein ka jiljino, im eļap an laļ makūtkūt, im aļ e ar erom ekilmej āinwōt nuknuk kooļ, im allōñ iio erom āinwōt bōtōktōk;
- [13] Im iju in lañ raar wōtlök ñan laļ āinwōt wōjke fig ej joļok fig ko re jañin kalo, ke kōto eļap ej idike.
- [14] Im ar bōk ḥok lañ āinwōt men in jeje ke emōj lemleme, im toļ otemjej im aelōñ otemjej ar kamakūti jān jikiir.
- [15] Im kiñ ro an laļ, im irooj rañ, im kafen reļap, im ro ri ḡweiie, im ro re kajoor, im ri kamakoko otemjej, im ri anemkwōj otemjej raar tilekek ilowan roñ ko im ilo dekā in toļ ko;
- [16] Im rej ba ñan toļ ko im ñan dekā ko, komwin buñ iom in ḡnooj kōm jān mejan Eo ej jijet ioon tūroon eo, im jān illu an Laam eo:
- [17] Bwe raan eļap raan in illu eo An e moottok, im wōn ej maroñ in jutak?

JEPTA 7

- [Re 7.1] Ālikin men iñ I ar lo emān enjeļ im rej jutak ioon emān jabōn laļ, im rej dāpij emān kōto ko an laļ, bwe kōto en jab ukwi ioon āne ak ioon lōmeto, ak ioon jabdewōt wōjke.
- [2] Im I ar lo bar juon enjeļ im ej wanlōntok jān tak aļ, im kein sil an Anij emour ippān, im e ar lañōj ilo ainikien eļap ñan enjeļ ro emān, ar leļok ñan er bwe ren kōkkure āne im lōmeto,
- [3] Im ba, Komwin jab kōkkure āne ak lōmeto ak wōjke ko, ḡmokta jān am sil ro korijeran ad Anij ioon demaer.
- [4] Im I ar roñ oran ro emōj sil er, jibukwi eñoul im emān tōujin, ar sil er jān bwij otemjej an ro nejin Israel.
- [5] Jān bwijin Juda ar sil joñoul im ruo tōujin: jān bwijin Ruben joñoul im ruo tōujin; jān bwijin Gad joñoul im ruo tōujin:
- [6] Jān bwijin Aser joñoul im ruo tōujin: jān bwijin Napotelai joñoul im ruo tōujin: jān bwijin Manassa joñoul im ruo tōujin:
- [7] Jān bwijin Simeōn joñoul im ruo tōujin: jān bwijin Livai joñoul im ruo tōujin: jān bwijin Issekar joñoul im ruo tōujin:
- [8] Jān bwijin Zebulōn joñoul im ruo tōujin: jān bwijin Josep joñoul im ruo tōujin: jān bwijin Benjamin ar sil joñoul im ruo tōujin.
- [9] Ālikin men kein I ar lale, im lo, jar eļap, eo ejjeļok armej ej maroñ in bwinir, jān aelōñ otemjej, im iaan bwij otemjej, ri riloabjen otemjej, im kōnono otemjej, rej jutak īmaan tūroon eo im īmaan mejan Laam, kōñaki kōn nuknuk ko remouj, im pam ko ilo peir;
- [10] Im rej lañōj ilo ainikien eļap, im ba, Lōmoqr ñan amwōj Anij eo Ej jijet ioon tūroon, im ñan Laam.
- [11] Im enjeļ otemjej raar jutak iturin tūroon eo, im iturin elder ro im men in mour ko emān, im rej buñpedo īmaan tūroon im kabuñ ñan Anij,
- [12] Im ba, Amen: Wūjtak, im aiboojoj, im mālōtlōt, im kamāoolol, im nōbar, im kajoor, im maroñ, ñan amwōj Anij indeeo im indeeo. Amen.

- [13] Im juon iaan elder ro e ar uwaak im ba ñan eõ, Er rej kõṇak nuknuk ko remouj, Wõn ro? im rej itok jān ia?
- [14] Im ij ba ñan e, Kwe, aõ irooj, kwõ jelā. Im e ba ñan eõ, Rein ro raar itok jān eñtaan eo elap, im raar kwale im kamouj nuknuk ko aer ilo bõtõktõkin Laam.
- [15] Kõn men in rej iñaan tūroon an Anij, im rej korijer ñan E raan im boñ ilo tempel eo An; im Eo ej jijet ioon tūroon E naaj kamweiium er ilo m̄weo imõn.
- [16] Re jāmin bar kwõle, re jāmin bar maro, im al e jāmin bar kõjeek er, jab, ak ejjelok bwil:
- [17] Bwe Laam eo Ej eołöpin tūroon E naaj aer Seperd, im E naaj tõl er ñan unin dān ko dān in mour; im Anij e naaj kõmõrāik dānnin kõmjaala otomezj jān mejeir.

JEPTA 8

- [Re 8.1] Im ke E ar kapellök sil kein ka jiljilimjuon, lañ ej ikõñ iumwin ãinwõt jeblokwan awa.
- [2] Im I ar lo jiljilimjuon enjeł ro rej jutak iñaan tūroon eo, im ar lejok ñan er jiljilimjuon jilel.
- [3] Im bar juon enjeł e ar itok im jutak ioon lokatok eo, im ippān jape senser kooł; im ar lejok ñan e elõñ kaijurjur, bwe en kobaik e ippān jar ko an ro remman otemzej ioon lokatok kooł eo ej iñaan tūroon eo.
- [4] Im ej wanlõñłok baat in kaijurjur ippān jar ko an ro remman kõn pein enjeł eo iñaan mejan Anij.
- [5] Im enjeł eo e ar bōk senser eo, im e ar kobraik e jān kijeek eo an lokatok, im e ar jołok e ña ilo lał; im e ar wałok jourur ko, im ainikien ko, im jarom ko, im an lał m̄akütküt.
- [6] Im enjeł ro jiljilimjuon, ro jiljilimjuon jilel ippaer, raar kapoj bwe ren jilel.
- [7] Im eo mokta e ar jilel, im e ar wałok wõt e pen im kijeek kāreiki kõn bõtõktõk, im julok ñan lał: im ar tile juon mõttan jilu lał, im ar tile juon mõttan jilu wõjke ko, im ar tile aolepen wūjooj emaroro.
- [8] Im enjeł kein ka ruo e ar jilel, im ar jołok ña ilo lõmeto ãinwõt tol elap eurur kõn kijeek, im juon mõttan jilu lõmeto ej erom bõtõktõk;
- [9] Im raar mej juon mõttan jilu men in kõmanman ko ilo lõmeto rej mour, im kókkure juon mõttan jilu wa ko.
- [10] Im enjeł kein ka jilu e ar jilel, im e ar wõtlök jān lañ iju elap, ej urur ãinwõt Laam, im e ar wõtlök ioon juon mõttan jilu reba ko, im ioon unin dān ko:
- [11] Im ñaetan iju eo Kabwijlõñ, im juon mõttan jilu dān ko rej erom kabwijlõñ, im elõñ armej raar mej kõn dān ko, bwe re meo.
- [12] Im enjeł kein ka emān e ar jilel, im ar tuwe juon mõttan jilu al, im juon mõttan jilu allõñ, im juon mõttan jilu iju ko, bwe juon mõttan jilu iaer ren marok, im bwe raan en jab romaaik iumwin juon mõttan jilu iaan, im barainwõt boñ.
- [13] Im I ar lale, im ij roñ juon igõl ej kaki i mejatoto, im ej ba ilo ainikien elap, Wo, wo, wo, ñan ro rej jokwe ioon lał, jān mõttan ainikien jilel ko an enjeł ro, re nañin jilel.

JEPTA 9

- [Re 9.1] Im enjeļ kein ka ļalem e ar jilel, im I ar lo iju e wōtlök jān lañ ñan laļ; im ar leļok ñan e ki an roñ in abys eo.
- [2] Im e ar kapelļok roñ in abys eo, im ej wanlōñłok jān roñ eo baat āinwōt baat in upaaj eļap, im ar kamarok aļ im mejatoto kōn baat in roñ eo.
- [3] Im jān baat eo lokōs rej itok ioon laļ; im ar leļok ñan er maroñ āinwōt maroñ eo ippān mādepep ko an laļ.
- [4] Im ar ba ñan er bwe ren jab kókkure wūjooj in laļ, ab jabdewōt men eo emaroro, ak jabdewōt wōjke, a armej wōt ro otemjej sil an Anij e jab ilo demaer.
- [5] Im ar leļok ñan er bwe ren jab ḡan er, a bwe ren kaeñtaan er iumwin ļalem allōñ: im aer kaeñtaan ej āinwōt eñtaan jān mādepep ke ej wie armej.
- [6] Im ilo raan ko armej re naaj kapukōt mej, im re jāmin loe; im re naaj kanooj kōñaan bwe ren mej, im mej ej ko jān er.
- [7] Im wāween lokōs ko ej āinwōt զօյ ko emōj kapos er ñan tariñae, im ioon bōraer āinwōt pällier kool, im turin mejeir āinwōt turin mejan armej.
- [8] Im kooļaer ej āinwōt kooļan bōran kōrā rañ, im ñi ko ñier āinwōt ñiin ļaiōñ.
- [9] Im ippaer kōrrep in ubeir āinwōt kōrrep māäl, im ainikien peir ej āinwōt ainikien elōñ jariōt im զօյ ke rej tōr ñan tariñae.
- [10] Im lōk ko lōkaer rej āinwōt lōkōn mādepep, im kein ire ko aer, im kōn lōkaer rej maroñ in kókkure armej iumwin ļalem allōñ.
- [11] Ej kiñ ioer enjeļ an abys eo, im etan ilo Hibru, Abaddon, ak ilo Grik etan Apollyon.
- [12] Wo eo mokta e mootlök: lo, bar ruo wo rej itok tokālik.
- [13] Im enjeļ kein ka jiljino e ar jilel, im I ar roñ juon ainikien jān doon ko an lokatok kool, ej īmaan mejan Anij,
- [14] Juon ej ba ñan enjeļ kein ka jiljino, jilel ippān, Kwōn kōtłok enjeļ ro emān lukwōj er iturin reba eļap etan Upretis.
- [15] Im ar kōtłok enjeļ ro emān re pojak ñan awa, im raan, im allōñ, im iiō, bwe ren ḡan juon mōttan jilu armej rañ.
- [16] Im oran ri tariñae rej ioon զօյ ko roñoul tōujin alen joñoul tōujin: I ar roñ oraer.
- [17] Im āindein I ar lo զօյ ko ilo visiōn eo, im ro raar jijet ioer, im ippaer kōrrep ben ubeir āinwōt kijeek im haiesinth im brimston: im bōran զօյ ko āinwōt bōran ļaiōñ; im jān lōñir ej ilōk kijeek im baat im brimston.
- [18] Kōn men iñ kaeñtaan kein jilu ar ḡan juon mōttan jilu armej rañ, kōn kijeek im baat im brimston, rej ilōk jān lōñir.
- [19] Bwe maroñ an զօյ ko ej ilo lōñir kab ilo lōkaer. Bwe lōkaer rej āinwōt jedpānit ko im ewor bōran lokaer; im rej kókkure kaki.
- [20] Im armej ro jet, men in kaeñtaan ko raar jab ḡan er, raar jab ukeļok ippaer jān jerbal ko an peir, bwe ren jab kabuñ ñan tīmoñ rañ, im ekjab ko kool, im silver, im jinibōqr, im dekā, im wōjke re ban lo ak roñ ak etetal.
- [21] Im raar jab ukeļok ippaer jān aer urōt ko ak ḡadmōd ko, ak ļōñ, ak kōt ko.

JEPTA 10

- [Re 10.1] Im I ar lo bar juon enjeļ ekajoor ej wanlaļtak jān lañ, im nuknuk ko an kōdō, im iia ioon bōran, im turin mejan āinwōt aļ, im neen āinwōt jurōn kijeek ko.
- [2] Im ippān, ilo pein, bok edik im e pellōk; im e ar likūt neen anbwijmaroñan ioon lōmeto, im neen anmiñin ioon āne;
- [3] Im e ar lamōj ilo ainikien eļap, āinwōt ke ļaiōōn ej rorror: im ke emōj an lamōj, jourur ko jiljilimjuon raar kwalōk ainikier.
- [4] Im ke jourur ko jiljilimjuon raar kōnono, I nañin jeji: im I ar roñ ainikien jān lañ ej ba, Kwōn sil men ko jourur ko jiljilimjuon raar ba im jab jeji.
- [5] Im enjeļ eo I ar loe im ej jutak ioon lōmeto im ioon āne, e ar kotake pein anbwijmaroñan ñan lañ,
- [6] Im e ar kanejnej kōn Eo ej mour indeeo im indeeo, Eo e ar kōmānman lañ kab men ko ilowan, im laļ kab men ko ilowan, im lōmeto kab men ko ilowan, bwe e jāmin bar ewor kattar:
- [7] A ilo raan ko an ainikien enjeļ kein ka jiljilimjuon ne e nañin jilel, men eo ettino an Anij ej jejjet, āinwōt E ar kwalōk naan emān ñan ro ri korijeran, ro ri kanaan.
- [8] Im ainikien eo I kar roñ jān lañ, ij bar roñjake ke ej kōnono ippa, im ba, Kwōn ilōk, im bōk bok eo epellōk ej ilo pein enjeļ eo ej jutak ioon lōmeto im ioon āne.
- [9] Im I ar ilōk ñan ippān enjeļ eo, im ba ñan e, Kwōn letok bok ḡe edik. Im ej ba ñan eō, Kwōn bōk e im kañe, im e naaj kameo lojiōm a ilo lōñōm e naaj tōñal āinwōt ñone.
- [10] Im I ar bōk bok eo edik jān pein enjeļ eo im kañe, im e ar ilo lōñiō etōñal āinwōt ñone, im ke I ar kañe emōj kameo lojiō.
- [11] Im ej ba ñan eō, Emān kwōn bar rūkaanij kōn elōñ riloabjen, im aelōñ, im kōnono, im kiñ.

JEPTA 11

- [Re 11.1] Im ar letok ñan eō koba āinwōt aļaļ, im juon ej ba, Kwōn jutak, im joñe tempel an Anij, im lokatok, im ro rej kabuñ ilo e.
- [2] Im ilowan wōrwōr eo ej i nabōj in tempel, kwōn likūt e im jab joñe; bwe emōj leļōk ñan ro ri aelōñ, im re naaj juuri jikin kwelōk ekwōjarjar iumwin eñoul im ruo allōñ.
- [3] Im I naaj leļōk ñan Aō ri kōnnaan ruo, im re naaj rūkaanij iumwin juon tōujin rūbukwi im jiljinoñoul raan, im nuknuk ko aer nuknuk kooļ.
- [4] Rein rej ruo wōjke oliv, im ruo jikin ļaam rej jutak īmaan mejan Irooj in laļ.
- [5] Im eļaññe jabdewōt armej e kōñaan kōkkure er, kijeek ej ilōk jān lōñier, im kañi ro ri kōjdate er. Im eļaññe jabdewōt armej e kōñaan kōkkure er, āindein emān mān e.
- [6] Ippaer maroñ in kiili lañ bwe en jab wōt iumwin raan ko an rūkaanij eo aer, im maroñ ippaer ioon dān ko, bwe ren kōmān er erom bōtōktōk, im bwe ren mān laļ kōn jabdewōt men in kaeñtaan, emakijkij āinwōt aer kōñaan.

- [7] Im ñe re naaj kamőjłok aer kõnnaan, kidu awiia eo ej wanlõñtok jān abys eo, e naaj tarinæik er, im naaj ḡan er.
- [8] Im ubeir rej pād ilo ial in jikin kwelok elap, eo ḡaetan ekkar ñan jetōb, Sodōm im Ijipt, ijo emőj barāinwōt debwāäl aer Irooj ie.
- [9] Im armej jān riloabjen ko, im bwij ko, im kõnono ko, im aelōñ ko, rej alwōj ubeir iumwin jilu im jeblokwan raan, im jab likūt bwe ren kalbwin er ilo lōb.
- [10] Im ro rej jokwe ioon lał rej lañlōñ ioer im ḡoñōñō; im re naaj jilkinłok men in lełok ko ñan doon, bwe ri kanaan reinro, re kar kaeñtaan ro rej jokwe ioon lał.
- [11] Im ālikin jilu im jeblokwan raan, menonoñ mour jān Anij ej deļoñtok ilo er, im rej jutak kōn neir, im lōlñōñ elap e ar buñ ioon ro raar lo er.
- [12] Im raar roñ ainikien elap jān lañ, im ej ba ñan er, Komwin wanlõñtok ije. Im raar wanlõñłok ñan lañ ilo kōdō, im ro aer ri kōjdat raar lo er.
- [13] Im ilo awa eo elap an lał ḡakūtkūt, im juon ḡoñtan joñoul jikin kwelok elap e ar buñ; im ilo an lał ḡakūtkūt eo, re mej armej jiljilimjuon tōujin: im rojet rej lōlñōñ, im lełok aiboojoj ñan Anij in lañ.
- [14] Wo kein ka ruo e mootłok: lo, wo kein ka jilu e ḡokajtok.
- [15] Im enjeł kein ka jiljilimjuon e ar jilel, im ewor ainikien rełap ilo lañ rej ba, Aelōñ an lał emőj an erom aelōñ an am Irooj, im an Kūraiñ eo An, im E naaj kiñ indeeo im indeeo.
- [16] Im elder ro roñoul im emān rej jijet ioon tūroon ko aer imaan mejan Anij, raar buñpedo im kabuñ ñan Anij,
- [17] Im ba, Kōm kam̄moolol Eok O Irooj Anij ekajoor otem kajoor, Kwōj kiiñ im ar ḡokta, bwe Kwaar bōk am kajoor elap im kwaar kiñ.
- [18] Im ri aelōñ ko raar illu, im e ar itok Am illu, im iien ekajet ro re mej, im iien lełok jinōkjeej ko aer ñan ro ri korijerōñ ri kanaan, im ñan ro remmān, im ñan ro rej mijak etam, ro redik im ro rełap; im kókkure ro rej kókkure lał.
- [19] Im ar kapellłok tempel in Anij ilo lañ, im ar lo tōptōp in bujen eo An ilo An tempel, im ewor jarom ko, im ainikien ko, im jourur ko, im an lał ḡakūtkūt, im wōt repen im rełap.

JEPTA 12

- [Re 12.1] Im ar lo kakōllje elap ilo lañ; juon kōrā ḡa ballin kōn al, im allōñ iumwin neen, im ioon bōran pällin joñoul im ruo iju;
- [2] Im ej bōrōro, im ej lamőj ilo an eñtaan im metak bwe en keotak.
- [3] Im ar lo bar juon kakōllje ilo lañ; im lo drakon ekilmir im elap, im ippān jiljilimjuon bōran im joñoul doon, im ioon bōran ko jiljilimjuon pällin.
- [4] Im lōkōn ej lekake juon ḡoñtan jilu iju in lañ, im ar julök ñan lał. Im drakon eo ej jutak imaan kōrā eo e nañin keotak, bwe ne emőj an keotak en kañ nejin.
- [5] Im lio e ar keotak nejin em̄maan, Eo e naaj Irooj ioon aelōñ otemjej kōn māäl wāween ajal. Im ar bōklōñłok nejin ñan Anij im ñan tūroon eo An.
- [6] Im kōrā eo e ar ko ilujen ãne jeñaden, ijo emőj kapoj jikin ie kōn Anij, bwe ren naajdik e ijo iumwin juon tōujin rūbukwi im jiljinoñoul raan.

- [7] Im raar tariñae ilo lañ, Maikeel im enjeļ ro an raar tariñaeik drakon eo; im drakon e ar tariñae im enjeļ ro ippān:
- [8] Im raar jab anjo, im ar jab bar lo jikiir ilo lañ.
- [9] Im ar jołok drakon eo eļap, jedpānit e rūtto, naetan tepiļ im Setan, eo ej ḡoṇi aolepen lał, ar jołok e ñan lał, im ar jołok enjeļ ro an ḡa ippān.
- [10] Im I ar roñ ainikien eļap ilo lañ im ej ba, Kiiō emőj an itok lomqor, im maroñ, im aelõñ an am Anij, im kajoor an Kūraiij eo An, bwe emőj jolaljok ri kinaaklök ro jeim im jatim, eo ej kinaaklök er iħmaan am Anij raan im boñ.
- [11] Im raar bōk anjo ioon kōn bōtōktōkin Laam, im kōn naan in aer kōnnaan: im raar jab yokwe aer mour ñan mej.
- [12] Kōn men iñ komwin lañlõñ, O lañ ko, im komeo komij jokwe ilowaer. Wo ñan āne im lometo: bwe tepiļ e ar wanlaļwōj ñan kom, im eļap an illu, bwe e jelā jidik wōt iien ippān.
- [13] Im ke drakon e ar lo bwe jolaljok e ñan lał, e ar matōrtōre kōrā eo, e kar keotak nejin emħmaan.
- [14] Im ar leļok ñan kōrā ruo pein igōl eļap, bwe en kaki ilujen āne jemaden, ijo naajdik e ie iumwin iien iien ko, im jeblokwan iien, jān mejan jedpānit eo.
- [15] Im jedpānit eo e ar jołok jān lōñin ālikin kōrā dān āinwōt reba, bwe en kinōrłok e kōn reba eo.
- [16] Im lał ej jipañ kōrā eo im lał e ar waļañi lōñin, im wōrañłok reba eo drakon e ar jołok jān lōñin.
- [17] Im drakon eo e ar kaļapłok illu ñan kōrā, im e ar ilen tariñaeik bween ineen, ro rej kōjparok kien ko an Anij, im kōnnaan an Jijej ippaer:

JEPTA 13

- [Re 13.1] Im ej jutak ioon bok in lometo. Im I ar lo kidu awiaa ej waļoklōñłok jān lometo, im ippān joñoul doon im jiljilimjuon bōran, im ioon doon ko joñoul kūrawūn, im ioon bar ko āt naan in blaspim.
- [2] Im kidu eo I ar loe ej āinwōt lepard, im neen āinwōt neen bear im lōñin āinwōt lōñin ċaiōñ. Im drakon eo ej leļok ñan e an kajoor, an tūroon, im maroñ eļap.
  - [3] Im I ar lo juon iaan bōran ko āinwōt emőj kakinenej e bwe en kar mej. Im e ar mour jān kinej eo kōnjan mej. Im aolepen lał ej bwilōñ ālikin kidu eo;
  - [4] Im rej kabuñ ñan drakon eo, bwe e ar leļok maroñ ñan kidu eo; im raar kabuñ ñan kidu, im ba, Wōn ej āinwōt kidu eo? Im wōn ej maroñ in tariñaeik e?
  - [5] Im ar leļok ñan e lōñin ej ba naan ko reļap im blaspim; im ar leļok ñan e maroñ bwe en pād wōt iumwin eñoul im ruo allōñ.
  - [6] Im e ar waļañi lōñin bwe en blaspim Anij, im blaspim etan, im ḡweo imōn, aet ro rej jokwe ilo lañ.
  - [7] Im ar leļok ñan e bwe en tariñaeik ro remman, im bōk anjo ioer, im ar leļok ñan e maroñ ioon bwijin riloabjen, im kōnono im aelõñ otemjeļok.
  - [8] Im ro otemjej rej jokwe ioon lał re naaj kabuñ ñan e, jabdewōt eo ar jab jeje etan ilo bok in mour an Laam eo, emőj ḡan E, jān jinojn kōmānman lał.

- [9] Eлаññe lojilñin ippān jabdewōt en roñjake.
- [10] Eлаññe jabdewōt armej ej ñan jipokwe, ej ilok ñan jipokwe: eлаññe jabdewōt armej e naaj ṣan kōn jāje, ren ṣan e kōn jāje. Ijin kijenmej im tōmak an ro remman.
- [11] Im I ar lo bar juon kidu ej wałoklōñłok jān lał; im ippān ruo doon āinwōt Łaañ, im ej kōnono āinwōt drakon.
- [12] Im ej kōm̄man kōn aolepen maroñ in kidu ḡokta iñaan mejan. Im ej kōm̄man bwe lał im ro rej jokwe ioon ren kabuñ ñan kidu ḡokta, eo e kar mour jān kinej in mej eo an.
- [13] Im ej kōm̄man men in bwilōñ ko relap, im ej kōm̄man bwe kijeek en wanlaltak jān lañ ñan lał iñaan mejan armej rañ.
- [14] Im ej ḡoñi ro rej jokwe ioon lał kōn men in bwilōñ ko, emőj lełok ñan e bwe en kōm̄man iñaan mejan kidu eo, im ej ba ñan ro rej jokwe ioon lał; bwe ren kōm̄man men in e ñan kidu eo emőj jebōke kōn jāje im ej mour.
- [15] Im ar lełok ñan e bwe en lełok menono ñan men in e in kidu eo, bwe men in e in kidu en kōnono im kōm̄man bwe ren ṣan ro otemjej re jab kabuñ ñan men in e in kidu eo.
- [16] Im ej kōm̄man kōn armej otemjej, ro redik im ro relap, ro ri ḡweiie im ro ri jeram̄öl, ro anemkwōjaer im ro ri kamakoko, bwe ren lełok ñan er kakōll̄en ioon pein anwijmaroñir ak ioon dēmaer;
- [17] Im bwe ejjełok armej en maroñ in wiaik ak wiakake, ełaññe e jab ippān kakōll̄en, aet, etan kidu eo, ak oran etan.
- [18] Ijin ej mälötlōt. Eo jełałokjen ippān en bwini oran kidu eo; bwe ej oran armej: im oran ej jiljinobukwi jiljinoñoul im jiljino.

JEPTA 14

- [Re 14.1] Im I ar lale, im lo, Łaañ ej jutak ioon toł Zaiōn, im ippān jibukwi eñoul im emān tōujin, emőj jeje etan im etan Jemen ioon dēmaer.
- [2] Im I ar roñ ainikien jān lañ āinwōt ainikien elōñ dān ko, im āinwōt ainikien jourur elap: im ainikien eo I ar roñjake ej āinwōt ro ri harp rej harp kōn harp ko aer:
- [3] Im rej al āinwōt kōn al ekāäl iñaan tūroon eo, im iñaan men in mour ko emān, im elder ro: im ejjełok armej ej maroñ in katak al eo, a jibukwi eñoul im emān tōujin wōt, ro emőj wiaik er jān lał.
- [4] Rein ro raar jab ettoon ippān kōrā rañ bwe rej bōjin. Rein ro rej ɬoor Łaañ eo ijo jabdewōt Ej etal ie. Rein emőj wiaik er jān iaan armej ro, āinwōt joñōkaj ñan Anij im ñan Łaañ.
- [5] Im ilo lōñir ar lo ejjełok riab, ak ejjełok ɳotaer.
- [6] Im I ar lo bar juon enjeł ej kāke i mejatoto, im ippān gospel ej indeeo, bwe en kwałok e ñan ro rej jokwe ioon lał, im ñan aelōñ im bwij im kōnono im riloabjen otemjełok;

- [7] Im ej ba ilo ainikien eļap, Koṁwin mijak Anij im leļok aiboojoj ñan E, bwe awa in ekajet eo An e moottok: im koṁwin kabuñ ñan Eo e ar kōmanṁan lañ, im āne, im lōmeto, im un ko unin dān.
- [8] Im bar juon enjeļ kein ka ruo e ar ĥoore im ba, Ebuñ, ebuñ Babulōn eļap, eo e ar kaidaak aelōñ otemjej kōn wain in illu in ĥōñ eo an.
- [9] Im bar juon enjeļ, kein ka jilu, e ar ĥoor erro, im ba ilo ainikien eļap, Elaññe jabdewōt armej ej kabuñ ej kabuñ ñan kidu eo, im men in e an, im bōk kakōlljen eo ioon demōn ak pein,
- [10] E naaj idaak wain in illu an Anij emōj kapoj im jab kāreike ilo kab in illu eo An, im naaj kaeñtaan e kōn kijeek im brimston imaan mejan enjeļ ro, im imaan mejan Laam.
- [11] Im baat in eñtaan eo aer ej wanlōñļok indeeo im indeeo, im ejjeļok kakkije ippaer raan ak boñ, ro rej kabuñ ñan kidu eo, im men in e an, im ro jabdewōt rej bōk kakōlljen etan.
- [12] Ijin kijenmej an ro rem̄an, ro rej kōjparok kien ko an Anij im tōmak Jijej.
- [13] Im I ar roñ ainikien jān lañ, im ej ba, Kwōn jeje, Emōñōñō ro re mej, ro rej mej ilo Irooj jān iien in, Aet, Jetōb ej ba, bwe ren kakkije jān jerbal ko aer; bwe jerbal ko aer rej ĥoor ĥok er.
- [14] Im I ar lale, im lo, kōdō emouj; im ioon kōdō eo juon ej jijet āinwōt Nejin armej, im ioon bōran pällin kooļ, im ilo pein sikel ekkañ.
- [15] Im bar juon enjeļ e ar diwōjtak jān tempel eo, im ej laṁōj ilo ainikien eļap ñan Eo ej jijet ioon kōdō eo, Kwōn jilkinļok sikel ne aṁ im ḡadṁōd, bwe awa in ḡadṁōd e moottok, im jōnikōn laļ e menoķnok.
- [16] Im Eo ej jijet ioon kōdō, e ar joļok sikel eo An ṣa ioon laļ, im ar ḡadṁōd laļ.
- [17] Im bar juon enjeļ e ar diwōjtak jān tempel eo ej ilo lañ, im barāinwōt ippān sikel ekkañ.
- [18] Im bar juon enjeļ e ar diwōjtak jān lokatok eo, im ippān maroñ ioon kijeek, im e ar laṁōj ilo ainikien eļap ñan eo sikel ekkañ ippān, im ba Kwōn jilkinļok sikel ḡe aṁ ekkañ, im aiin wōrwōr in vain in laļ; bwe grep ko an re kalo.
- [19] Im enjeļ eo e ar joļok an sikel ṣa ioon laļ, im aiin vain in laļ im joļok e ṣa ilo kein joniak wain eļap eo an Anij illu.
- [20] Im ar juuri kein joniak wain eo ilikin jikin kwelok, im bōtōktōk e ar tōr ĥok jān kein joniak wain, ñan kein dāpij ooj ko ilo juon tōujin im jiljino bukwi fōrloñ.

JEPTA 15

- [Re 15.1] Im I ar lo ilo lañ bar juon kakōllje eļap im men in bwilōñ jiljilimjuon enjeļ, im ippaer jiljilimjuon men in kaeñtaan ko āliktata, bwe ilo er kajemļok illu an Anij.
- [2] Im I ar lo āinwōt lōmeto in glass kāreike kōn kijeek; im ro raar bōk anjō ioon kidu eo im ioon men in e an, im ioon oran etan, im rej jutak ioon lōmeto in glass, im ippaer harp ko an Anij.

- [3] Im rej al kōn al in Moses ri korijeran Anij, im kōn al in Ḷaam eo im ba, ReJap im men in bwilōñ ko, men in kōm̄man ko Am, O Irooj, Anij ekajoor otem kajoor. Rewānōk im rem̄ool ial ko Am, Kweo kiñ in aelōñ ko.
- [4] Wōn e jāmin mijak, O Irooj, im kaiboojoj etam, bwe Kwe wōt kwō kwōjarjar: bwe ri aelōñ otemjej re naaj itok im kabuñ īmaan mejōm, bwe em̄ōj kaalikkar kōm̄man ko Am rewānōk.
- [5] Im ālikin men kein I ar lo, im ar kapell̄ok tempel in īmōn kōnnaan ilo lañ:
- [6] Im raar diwōjtok jān tempel eo jiljilimjuon enjeł ro im ippaer jiljilimjuon men in kaeñtaan ko, im naballir kōn linen erreo im rabōlbōl, im kañūrñūr er ioon tiir kōn kañūr kool.
- [7] Im juon iaan men in mour ko emān e ar leļok ñan enjeł ro jiljilimjuon jiljilimjuon jāpe kool, relōñ kōn illu an Anij ej mour indeeo im indeeo.
- [8] Im tempel eo e ar obrak kōn baat jān aiboojoj an Anij, im jān An kajoor; im ejjeļok en ej maroñ in deļoñ ña ilowan tempel m̄okta jān naaj kajeļok men in kaeñtaan ko jiljilimjuon an enjeł ro jiljilimjuon.

JEPTA 16

- [Re 16.1] Im I ar roñ ainikien eļap jān tempel eo, im ej ba ñan enjeł ro jiljilimjuon, Kom̄win ilok im lutōk jāpe kan jiljilimjuon in illu an Anij ioon lał.
- [2] Im eo m̄okta e ar ilok im lutōk an jāpe ioon lał: im kinej enana im men in kametak, e ar waļok ioon armej ro, kakōllen kidu eo ej ioer, im rej kabuñ ñan men in e an.
- [3] Im kein ka ruo e ar lutōk an jāpe ioon lōmeto, im e ar erom bōtōktōk, āinwōt jān ubōn armej emej, im men in mour ko otemjej ilo lōmeto raar mej.
- [4] Im kein ka jilu e ar lutōk an jāpe ioon reba ko, im ioon un ko unin dān, im raar erom bōtōktōk.
- [5] Im I ar roñ enjeł in dān ko, im ej ba, Kwō wānōk, Kwe kwōj kiiō im Kwōj m̄okta, Kweo e kwōjarjar, bwe kwaar ekajet āindein:
- [6] Bwe raar katqorļok bōtōktōk in ro rem̄man im ro ri kanaan, im Kwaar leļok ñan er bōtōktōk bwe ren ilimi: ewor rueir kake.
- [7] Im I ar roñ lokatok eo ej ba, Aet, O Irooj Anij ekajoor otem kajoor, rem̄ool im re wānōk ekajet ko Am.
- [8] Im kein ka emān e ar lutōk an jāpe ioon aļ: im ar leļok ñan e bwe en kabwil armej ilo kijeek.
- [9] Im ar kabwil armej ro kōn bwil eļap, im raar blaspim etan Anij eo ippān maroñ ioon men in kaeñtaan kein; im raar jab ukeļok ippaer bwe ren leļok aiboojoj ñan E.
- [10] Im kein ka įalem e ar lutōk an jāpe ioon tūroon in kidu eo; im aelōñ eo an e ar marok, im raar me loer kōn aer metak,
- [11] Im raar blaspim Anij in lañ kōn eñtaan ko aer, im kōn aer kinej, im raar jab ukeļok ippaer jān kōm̄man ko aer.

- [12] Im kein ka jiljino e ar lutōk an jäpe ioon reba eļap, etan Eupretis; im dān eo an e ar roj, bwe en pojak ial in kiñ ro rej itok jān tak aļ.
- [13] Im I ar lo jān lōñin drakon eo im jān lōñin kidu eo, im jān lōñin ri kanaan riab, jilu jetōb rettoon āinwōt frog:
- [14] Bwe rej jetōb an tīmoñ ro rej kōm̄man men in bwilōñ ko, im rej ilōk ñan ippān kiñ ro an aolepen laļ, bwe ren kokweilōklōk er ñan tarīnae in raan eļap, raan in Anij ekajoor otem kajoor.
- [15] (Lo Ij iwōj āinwōt ri kōt. Emōñōñō eo ej ekil im dāpij nuknuk ko an, bwe en jab etetal im keelwaan, im rej lo an joock.)
- [16] Im raar kokweilōklōk er ñan jikin eo ḡaetan ilo Hibru, Armagedon.
- [17] Im kein ka jiljilimjuon e ar lutōk an jäpe ioon mejatoto, im ainikien eļap e ar waļoktok jān tempel, im jān tūroon eo, im ej ba, Emōj:
- [18] Im ewor jarom, im ainikien, im jourur im eļap an laļ ḡakūtkūt, bwe jān ke armej raar pād ioon laļ ejjeļok an laļ ḡakūtkūt eļap āinwōt im rer dein.
- [19] Im jikin kwelok eo eļap e ar jepel ilo jilu mōttan, im jikin kwelok ko an aelōñ ko raar buñ: im ar keememej Babulōn eļap iṁaan mejan Anij, bwe en leļok ñan e kab in wain in illu e bwil eo An.
- [20] Im aelōñ otemjej raar ko, im ar jab lo toļ ko.
- [21] Im wōt e pen, eļap āinwōt talent, e ar wōtlōk jān lañ ioon armej rañ: im armej raar blaspim Anij kōn men in kaeñtaan an wōt e pen, bwe men in kaeñtaan eo an e kanooj ḥap.

JEPTA 17

- [Re 17.1] Im juon iaan enjeļ ro jiljilimjuon, ippaer jiljilimjuon jäpe ko, e ar itok im kōnono ippa, im ba, Kwōn itok ije im I naaj kwaļok ñan eok ekajet kōrā ekijoñ eļap eo ej jijet ioon elōñ dān ko:
- [2] Eo kiñ ro an laļ raar ḥōñ ippān, im ro rej jokwe ioon laļ raar kadek kōn wain in ḥōñ eo an.
- [3] Im e ar bōk ḥok eō ilo Jetōb ñan āne jemaden: im I ar lo juon kōrā ej jijet ioon kidu ejurjur eobrak kōn āt ko āt in blaspim, im ippān jiljilimjuon bōran im joñoul doon.
- [4] Im kōrā eo ej kōňak nuknuk ko eoij im ejurjur, im e lōtlōt kōn kooļ, im dekā aorōk, im bōõr ko, im ilo pein kab kooļ elōñ kōn men in jōjōik ko, im men ko rettoon in ḥōñ eo an,
- [5] Im ioon deñan emōj jeje etan, MEN EO ETTINO, BABULŌN EĻAP, JINEN KŌRĀ REKIJOÑ IM MEN IN JŌJŌIK KO AN LAĽ.
- [6] Im I ar lo kōrā eo e kadek kōn bōtōktōkin ro rem̄man, im kōn bōtōktōkin ro ri kōnnaan an Jijej. Im ke I ar lo e I ar kanooj bwilōñ kake.
- [7] Im enjeļ eo e ar ba ñan eō, Etke kwaar bwilōñ? I naaj kōnnaanōk eok men eo ettino an kōrā eo, im kidu eo ej jijet ioon, ippān jiljilimjuon bōran ko im joñoul doon ko.

- [8] Kidu eo kwaar loe e ar pād, im ej jab kiiō, im e nañin wanlōñtok jān abys eo, im ej ilçok ñan kókkure e. Im ro rej jokwe ioon lał re naaj bwilōñ, ro ar jab jeje etaer ilo bok in mour jān jinojin kōmāñman lał, ñe rej lo kidu eo bwe e ar pād, im ej jab kiiō, im e naaj itok.
- [9] Ijin ḥolātāt eo mälōtlöt ippān. Jiljilimjuon bōran ko rej jiljilimjuon toł kōrā eo ej jijet ioer.
- [10] Im rej jiljilimjuon kiñ. Łalem raar buñ, juon ej pād, eo juon e jañin itok, im ñe ej itok e naaj pād jidik iien.
- [11] Im kidu eo, e ar pād, im ej jab kiiō, e in̄ kein ka ruwalitōk, im ej jān jiljilimjuon ko, im ej ilçok ñan kókkure e.
- [12] Im joñoul doon ko kwaar loi, rej joñoul kiñ re jañin bōk aer aelōñ, a rej bōk maroñ ãinwōt kiñ ippān kidu eo, ium̄win juon awa.
- [13] Rein juon wōt pepe ippaer, im rej leļok aer maroñ im kajoor ñan kidu eo.
- [14] Rein re naaj tariñaeik Łaam eo, im Łaam e naaj bōk anjo ioer, bwe Ej Irooj in Irooj ro, im Kiñ an kiñ ro, im ro ippān re naaj barāinwōt bōk anjo, ro ri kūr, ro ar kāälōt er, im retiljek.
- [15] Im ej ba ñan eō, Dān ko kwaar loi ijo kōrā ekijoñ ej jijet ie, rej riloabjen ko, im jar ko reļap, im aelōñ ko, im kōnono ko.
- [16] Im doon ko joñoul kwaar loi, im kidu eo, re naaj kōjdate kōrā ekijoñ eo, im re naaj kōmāñman bwe en make iaan im keelwaan, im re naaj kañ kanniōkin, im naaj kanooj tile ilo kijek.
- [17] Bwe Anij e ar likūt ilo būrueir bwe ren kōmāñman ankilaan, im bwe en juon pepe ippaer, im bwe ren leļok aer aelōñ ñan kidu eo maie iien naaj jejjet naan ko an Anij.
- [18] Im kōrā eo kwaar loe ej jikin kwelok eļap eo, ej kiñ ioon kiñ ro an lał.

JEPTA 18

- [Re 18.1] Ālikin men kein, I ar lo bar juon enjeļ ej wanlaļtak jān lañ, im maroñ eļap ippān, im lał e ar meramļok kōn an aiboojoj.
- [2] Im e ar lam̄oj ilo ainikien ekajoor, Ebuñ, ebuñ, Babulōn eļap, im ej im̄on tīmoñ ro, im jikin jabdewōt bao ettoon im kakūtōtō.
- [3] Bwe ri aelōñ otemjej raar buñ kōn aer idaak jān wain in illu an ḥōñ eo an, im kiñ ro an lał raar ḥōñ ippān, im ro rū wia in lał raar m̄weiieļok kōn an daepe eļap im enana.
- [4] Im I ar roñ bar juon ainikien jān lañ ej ba, Kom̄win diwōjtak jān e, armej ro Aō, bwe kom̄win jab bōk m̄öttan jerōwiwi ko an, im bwe kom̄win jab bōk jān men in kaeñtaan ko an:
- [5] Bwe jerōwiwi ko an raar tōpartok lañ, im Anij e ar keememej nana ko an.
- [6] Kom̄win kōrrā ñan e ãinwōt e ar kōrrā, im karuoļok ñan e ruo alen ekkar ñan jerbal ko an. Ilo kab eo e ar kāreike, kom̄win kāreike ñan e ruo alen.

- [7] Āinwōt e ar kaiboojoj e make im tūblotak e make, āindein kom̄win leļok ñan e eñtaan im būrom̄ōj, bwe ej ba ilo būruen, Ij jijet Lerooj im jab lio ejako pāleen, im I jāmin lo men in būrom̄ōj.
- [8] Kōn men iñ, ilo juon raan, men ko men in kaeñtaan e, mej, būrom̄ōj, im ñūta re naaj itok, im naaj kanooj tile kōn kijeek. Bwe ekajoor Irooj Anij eo E ar ekajete.
- [9] Im kiñ ro an lał, raar lõñ im tūblotak er make ippān, re naaj jañ im liaajloł kake, ne rej lo baat in ururin,
- [10] Im re jutak etoļok jān e kōn aer lõlñōñ kōn men in kaeñtaan e, im ba, Wo, wo, jikin kwelok eo eļap, Babulōn, jikin kwelok eo ekajoor, bwe ilo juon awa ekajet eok e ar itok.
- [11] Im ro rū wia in lał rej jañ im liaajloł kake, bwe ejjeļok armej ej bar wiaik ḡweiuk ko aer;
- [12] M̄weiuk kooł, im silver, im dekā aorōk, im bōōr ko, im linen kwōraidik, im nuknuk eoj, im silk, im ejurjur, im wōjke taiin otemjej, im jāpe otemjej in aivori, im jāpe otemjej in wōjke e kanooj aorōk, im jiniboor, im māäl, im ajaj,
- [13] Im sinnemon im spais, im kaijurjur, im men in kapit im frankinsens, im wain, im oil, im pilawā kwidik, im wit, im kidu ko rawie, im jiip ko, im ḡweiuk զoj ko, im jariōt ko, im ro ri kamakoko, im an armej ran.
- [14] Im leen ko, am ej ḡōm̄kaki, remootļok jān kwe, im men ko am otemjej rematok im re wūlio, re jako jān kwe, im armej re jāmin bar loi.
- [15] Ro rū wia kōn men kein, raar ḡweiieļok jān e, re naaj jutak ettoļok, bwe rej lõlñōñ kōn men in kaeñtaan e, im naaj jañ im liaajloł:
- [16] Im ba, Wo, wo, jikin kwelok eo eļap, e ar kōṇak nuknuk ko linen kwōraidik im eoj, im ejurjur, im lōtlōt kōn inok kooł, im dekā aorōk, im bōōr! bwe ilo juon awa emōj kókkure aolepen ḡweiuk ko reļap.
- [17] Im kopen otemjej kopen wa, im armej otemjej rej jerak ijo ko jabdewōt, im ro ri jerbal ioon wa ko, im ro otemjej rej bōk aer mour ioon lōmeto, raar jutak ettoļok jān e,
- [18] Im lañōj ke raar lo baat in ururin, im rej ba, Jikin kwelok ōt ej āinwōt jikin kwelok eo eļap?
- [19] Im raar joļok bwidej ioon bōraer, im lañōj im jañ im liaajloł im ba, Wo, wo, jikin kwelok eo eļap, ilo eo, ro otemjej ewor wa ko ippaer ioon lōmeto, raar ḡweiieļok kōn ḡweiuk re aorōk ḡweiien! Bwe ilo juon awa emōj kejeepeplōk e.
- [20] Kom̄win lañlōñ ioon, kwe lañ im kom ro rem̄man, im kom ro ri kanaan; bwe Anij e ar ekajete kōn ami ekajet.
- [21] Im juon enjeļ ekajoor e ar kotake dekā eļap āinwōt dekā in irir, im joļok e ḡa ilo lōmeto, im ba, Āindein kōn buñ eļap, Babulōn, jikin kwelok eo eļap e naaj jeepeplōk, im re jāmin bar lo e.
- [22] Im re jāmin bar roñ ilo kwe ainikien ro ri harp, ak ro rej al, ak ro rej kajañjañ flut, ak ro ri jilel; im re naaj bar lo ilo kwe ejjeļok ri mejādik ilo jabdewōt jerbal; im re jāmin bar roñ ilo kwe ainikien dekā in irir;

- [23] Im meram in ḥaam e jāmin bar romaaak ilo kwe, im re jāmin bar roñ ilo kwe ainikien ro rej pālele; bwe ro rū wia aṁ re kein irooj in laj; bwe kōn am ḡadmōd emōj ḡoñ ri aelōñ ko otemjej.
- [24] Im ilo e ar lo bōtōktōkin ro ri kanaan, im ro rem̄man, im ro otemjej kar ḡan er ioon laj.

JEPTA 19

- [Re 19.1] Ālikin men kein I ar roñ āinwōt ainikien elap an jar elap ilo lañ, rej ba, Alleluya; Lomqor, im aiboojoj, im kajoor rej an amwōj Anij;
- [2] Bwe remool im rewānōk ekajet ko An, bwe E ar ekajet kōrā ekijoñ eo elap, eo e ar kakōt laj kōn an ḥōñ, im E ar kajitōk bōtōktōkin ro ri korijeran jān pein kōn iden-oñe.
  - [3] Im rej bar ba, Alleluya. Im baat in an ej wanlōñlōk indeeo im indeeo.
  - [4] Im elder ro roñoul im emān, im men in mour ko emān raar buñ im kabuñ ñan Anij eo Ej jijet ioon tūroon eo, im ba, Amen; Alleluya.
  - [5] Im ainikien ej walōk jān tūroon eo, im ba, Komwin wūjtake adwōj Anij, kom ro ri korijeran, im ro rej mijak E, ro redik, im ro relap.
  - [6] Im I ar roñ āinwōt ainikien jar elap, im āinwōt ainikien elōñ dān ko, im āinwōt ainikien jourur ko rekajoor, im rej ba, Alleluya: bwe Irooj amwōj Anij, Ri ekajoor otem kajoor Ej kiñ.
  - [7] Jen lañlōñ im kanooj ḡōññōñ, im lelōk aiboojoj ñan E, bwe pālele in ḥaam e ar itok, im lio pāleen e ar make kapoj e.
  - [8] Im ar lelōk ñan e bwe en kōṇak nuknuk ko linen kwōraidik rabōlbōl im erreo, bwe linen kwōraidik ej kwōjarjar ko an ro rem̄man.
  - [9] Im e ar ba ñan eō, Kwōn jeje, Emōññōñ ro jiroñ er kōn kwōjkwōj in pālele an ḥaam. Im ej ba ñan eō, Naan kein naan ko remool an Anij.
  - [10] Im I ar buñ imaan neen bwe in kabuñ ñan e. Im ej ba ñan eō, Jab. Ña ij ri korijer ippāñ im ippāñ ro jiom im jatiōñ, ro kōnnaan kōn Jijej ippaer. Kwōn kabuñ ñan Anij: bwe kōnnaan kōn Jijej ej jetōb in rūkaanij.
  - [11] Im I ar lo lañ epeljōk, im lo, ḡoñ emouj, im Eo ej jijet ioon, ḡaetan Etiljek im Emool, im ilo wānōk Ej ekajet im tariñae.
  - [12] Im mejan rej urur in kijeek, im ioon bōran elōñ kūrawūn, im ippāñ etan emōj jeje, eo ejjeļōk en e jelā, a E wōt.
  - [13] Im naballin kōn nuknuk ko ar katutu e ilo bōtōktōk, im ḡaetan Naan in Anij.
  - [14] Im jaran tariñae rej ilo lañ raar ḥoor E ioon ḡoñ ko remouj, naballir kōn nuknuk linen kwōaidik, emouj im erreo.
  - [15] Im jān lōñin ej ilōk jāje ekkañ, bwe En ḡan ri aelōñ kake, im E naaj Irooj ioer kōn māal wāween alaj, im Ej juuri kein joniak wain in illu ebwil, eo an Anij ekajoor otem kajoor.
  - [16] Im ippāñ ioon nuknuk ko An, im ioon kejan neen emōj jeje āt, KIÑ IN KIÑ RO, IM IROOJ IN IROOJ RO.

- [17] Im I ar lo juon enjeļ ej jutak ilo aļ, im ej lamňōj ilo ainikien eļap ñan bao otemjej rej kāke i mejatoto, Komwin itok im kweilōktok ñan kejota eļap an Anij:
- [18] Bwe komwin mōñā kanniōk in kiñ ro, im kanniōk in kapen ro, im kanniōk in armej rekajoor, im kanniōk in 9oj ko im ro rej jijet ioer, im kanniōk in armej otemjeļok, ro ri anemkwōjaer im ro ri kamakoko, ro redik im ro reļap.
- [19] Im I ar lo kidu eo, im kiñ ro an laļ, im jar in tariñae ko aer, emōj kokweilōktok er bwe ren tariñaeik Eo ej jijet ioon 9oj eo, im jar in tariñae eo An.
- [20] Im ar jibwe kidu eo, im ippān ri kanaan riab eo e ar kōm̄man men in bwilōñ ko imaan mejan im kōn er e ar ḡoṇi ro re kar bōk kakōllēn kidu eo, im ro raar kabuñ ñan men in e an, im ar joļok erro remour ḡa ilo lomaļo in kijeek ej urur kōn brimston:
- [21] Im ar ḡoṇ rojet kōn jāje an Eo ej jijet ioon 9oj eo, eo ej ilōk jān lōñin: im bao otemjej raar mat kōn kanniōkier.

JEPTA 20

- [Re 20.1] Im I ar lo juon enjeļ ej wanlaļtak jān lañ, im ippān ki in abys eo, im ilo pein tomede eļap.
- [2] Im e ar jibwe drakon eo, jedpānit erūtto, eo ej tepiļ im Setan, im liāpe iumwin juon tōujin iiō,
- [3] Im ar joļok e ḡa ilo abys eo, im kiili, im sil ioon, bwe en jab bar ḡoṇ ri aelōñ ko ñan tōr eo naaj jejet juon tōujin iiō ko. Ālikin iiō ko em̄man kōtlōk e jidik iien.
- [4] Im I ar lo tūroon ko, im rej jijet ioer, im ar leļok ekajet ñan er: im I ar lo jetōb an ro emōj jebbare er kōn aer kōnnaan kōn Jijej, im kōn naan in Anij, im ro jabdewōt raar jab kabuñ ñan kidu eo ak men in e an, im raar jab bōk kakōllēn ioon deṁaer, ak ioon pein anbwijmaroñir; im raar mour im kiñ ippān Kūraiij iumwin juon tōujin iiō.
- [5] Ro jet iaan ro re mej raar jab mōkta jān kajemļok juon tōujin iiō ko. Eñin jerkakpeje eo mōkta.
- [6] Emōñōñō im ekwōjarjar eo ej bōk mōttan jerkakpeje in mōkta. Mej kein ka ruo e jāmin maroñ ioer; a re naaj pris an Anij im an Kūraiij, im re naaj kiñ ippān iumwin juon tōujin iiō.
- [7] Im ne kajemļok juon tōujin iiō, naaj kōtlōk Setan jān prisōn eo an,
- [8] Im e naaj diwōjtok bwe en ḡoṇi ri aelōñ ko rej pād ilo emān jabōn laļ, Gog im Megog, bwe en kokweilōklok er ñan tariñae eo; im oraer āinwōt bok in lōmeto.
- [9] Im raar wanlōñļok ioon dilpen laļ im kōpool jar an ro rem̄man, im jikin kwelōk e jitōnbōro: im kijeek e ar wanlaļtak jān lañ im kañ er.
- [10] Im tepiļ eo e ar ḡoṇi er ar joļok e ḡa ilo lomaļo in kijeek im brimston, ijo barāinwōt kidu eo, im ri kanaan riab rej pād ie; im naaj kaeñtaan er raan im boñ indeeo im indeeo.
- [11] Im I ar lo tūroon eļap im mouj im Eo ej jijet ioon, jān turin mejan raar ko laļ im lañ, im jab bar lo jikiir.

- [12] Im I ar lo ro re mej, ro reļap im ro redik rej jutak imaan tūroon eo; im ar kapellōk bok ko: im ar kapellōk bar juon bok, eo ej bok in mour: im ar ekajet ro re mej jān men ko emōj jeje ilo bok ko, ekkar ūan jerbal ko aer.
- [13] Im lōmeto e ar leļok ro re mej ro ilo e, im Mej im Hedis raar leļok ro re mej ro ilo er, im ar ekajet er, kajju iaer, ekkar ūan jerbal ko aer.
- [14] Im ar joļok Mej im Hedis ūa ilo lomaļo in kijeek. Eñin mej kein ka ruo, lomaļo in kijeek.
- [15] Im eļaňñe ar lo jabdewōt im kar jab jeje etan ilo bok in mour, ar joļok e ūa ilo lomaļo in kijeek.

JEPTA 21

- [Re 21.1] Im I ar lo lañ ekāāl im laļ ekāāl; bwe lañ eo ḡokta im laļ eo ḡokta re jako; im lōmeto ejjelōk.
- [2] Im I ar lo jikin kwelōk eo ekwōjarjar, Jerusalem ekāāl, ej wanlaļtak jān lañ jān ippān Anij, emōj pojak āinwōt kōrā ej lōtlōt ūan leo an.
- [3] Im I ar roñ ainikien eļap jān tūroon eo, im ej ba, Lo, iñōn Anij ej ippān armej rañ, im E naaj jokwe ippaer, im re naaj riloabjen, im Anij e naaj pād ippaer, im naaj aer Anij:
- [4] Im E naaj kōmōrāik jān mejeir dānnin kōmjaaļ otemjej, im e naaj ejjelōk bar mej, im re jāmin bar liaajloļ, ak jañ, ak eñtaan; bwe men ko ḡokta re jako.
- [5] Im Ej ej jijet ioon tūroon eo Ej ba, Lo, Ij kōm̄man men otemjej bwe ren ekāāl. Im Ej ba, Kwōn jeje: bwe naan kein retiljek im remool.
- [6] Im E ar ba ūan eõ, Rejejjet. Ūa Ij Alpa im Omega, Jinoim im Jemļokõn. I naaj leļok ūan eo ej maro jān unin dān in mour ejej onān.
- [7] Ej bōk anjo e naaj jolōt men kein, im I naaj an Anij, im e naaj nejiō.
- [8] A ūan ro ri pikōt, im ro ri jab tōmak, im ro jōjōik er, im ro ri uror, im ro ri ļōñ, im ro ri ḡadīmōd, im ro ri kabuñ ūan ekjab, im ro ri riab otemjej, aer ājinkōj e naaj ilo lomaļo eo ej urur kōn kijeek im brimston; eñin mej kein ka ruo.
- [9] Im juon iaan enjeļ ro jiljilimjuon kar ippaer jiljilimjuon jāpe relōñ kōn men in kaeñtaan ko jiljilimjuon reliktata, e ar itok ūan eõ im kōnono ippa, im ba, Kwōn itok ije, im I naaj bakajjien ūan eok kōrā lio pāleen Ľaam eo.
- [10] Im e ar bōk ļōk eõ ilo Jetōb ūan toļ eļap im eutiej, im bakajjien ūan eõ jikin kwelōk eo ekwōjarjar, Jerusalem, ej wanlaļtak jān lañ, jān ippān Anij,
- [11] Im ippān aiboojoj an Anij: meram eo an ej āinwōt dekā e kanooj aorōk, āinwōt dekā jasper alikkar āinwōt kristal.
- [12] Im wōrwōr eo an ej eļap im eutiej, im ippān joñoul im ruo aor, im joñoul im ruo enjeļ iturin aor ko, im jeje āt ko ioer, etan bwij ko joñoul im ruo, bwijin ro nejin Israel:
- [13] Jān tak aļ jilu aor; jān eañ jilu aor; jān rōk jilu aor: jān tulōk aļ jilu aor.
- [14] Im joñoul im ruo dekā, foundesõn wōrwōr in jikin kwelōk eo im ioer joñoul im ruo āt, etan joñoul im ruo ri jelōk an Ľaam eo.

- [15] Im ippān eo ej kōnono ippa koba koo], kein joñe, bwe en joñe jikin kwelök eo, im aor ko an, im wōrwōr eo an.
- [16] Im jikin kwelök eo ej rilpen wōt juon. Im e ar joñe jikin kwelök kōn koba eo, im ej joñoul im ruo tōujin fōrloñ. Aitokōn, rilpen, im utiejen rej āinwōt juon.
- [17] Im e ar joñe wōrwōr eo an, im ej jibukwi eñoul im emān mokwōj, ekkar ñan joñan armej, eñin joñan enje].
- [18] Im kōm̄man wōrwōr eo an jān jasper. Im jikin kwelök eo ej koo] erreo āinwōt glass erreo.
- [19] Im foundesōn wōrwōr in jikin kwelök rej lōtlōt kōn dekā otomezjej re aorōk. Foundeson mōkta ej jasper; kein ka ruo saffair; kein ka jilu kalsidoni, kein ka emān emerald;
- [20] Kein ka ḥalem sardonix; kein ka jiljino sardios; kein ka jiljilimjuon krisolait; kein ka ruwalitōk beril; kein ka ruwatimjuon topaz; kein ka joñoul krisopresos; kein ka joñoul im juon jesint; kein ka joñoul im ruo ametist.
- [21] Im aor ko joñoul im ruo rej joñoul im ruo bōõr. Kajju iaan aor ko ej jān juon bōõr. Im ial in jikin kwelök eo ej koo] erreo, āinwōt glass e alikkar.
- [22] Im I ar lo ejjełok tempel ilowan; bwe Irooj Anij ekajoor otém kajoor, im ḥaam rej tempel eo an.
- [23] Im jikin kwelök eo e jab aikuj aļ ak allōñ bwe ren romaak ioon: bwe aiboojoj an Anij ej kamramłok e, im ḥaam eo an, ḥaam.
- [24] Im ro ri aelōñ ko re naaj etetal ilo meram eo an, im kiñ ro an laļ re naaj bōktok aer aiboojoj ñan lowaan.
- [25] Im re jāmin kiili aor ko an ilo raan (bwe e naaj jełok boñ ijo):
- [26] Im re naaj bōktok aiboojoj im nōbar an aelōñ ko ḥa ilowan,
- [27] Im e jāmin dełoñ ilo e men ko rettoon, ak eo ej kōm̄man men in jōjōik, ak riab; a ro wōt em̄oj jeje er ilo bok im mour an ḥaam.

JEPTA 22

- [Re 22.1] Im e ar bakajjien ñan eō reba in dān in mour, ejatōltōl āinwōt kristal, ej tōq̄ ḥok jān tūroon an Anij im ḥaam eołōpin ial eo an.
- [2] Im i tōrerein reba eo wōjke in mour rej kajob e, im ej jebar leen joñoul im ruo wāween im ej kalle allōñ otomezjej: im bwilikōn wōjke eo kein kemour ro ri aelōñ ko.
- [3] Im e naaj jełok bar koo]: im tūroon an Anij im ḥaam e naaj ilo e, im ro ri korijeran re naaj korijer ñan E.
- [4] Im re naaj lo turin mejan, im etan e naaj ioon dem̄aer.
- [5] Im e jāmin bar boñ, im re jāmin aikuj meram in ḥaam ak meram in aļ, bwe Irooj Anij e naaj rome er: im re naaj kiñ indeeo im indeeo.
- [6] Im ej ba ñan eō, Naan kein re tiljek im re ḡool: im Irooj Anij an jetōb ro an ro ri kanaan E ar jilkintok enje] eo An bwe en kwałok ñan ro ri karijeran men ko re naaj wałoktok ḡokaj.
- [7] Im lo, Ij iwōj ḡokaj. E ḡōñōñō eo ej kōjparok naan ko an kūr in bok in.

- [8] Im ña Jon I ar roñ im lo men kein. Im ke I ar roñjaki im loi, I ar buñ bwe in kabuñ imaan neen enjeļ eo e ar kwaļok ñan eõ men kein.
- [9] Im e ar ba ñan eõ, Jab. Bwe ña ij ri korijer ippañ im ippañ ro jiom im jatiõm ro ri kanaan, im ippañ ro rej kõjparok naan ko an bok iŋ. Kwõn kabuñ ñan Anij.
- [10] Im ej ba ñan eõ, Kwõn jab sil naan ko an kûr in bok iŋ, bwe epaak iien eo.
- [11] Eo e jab wânõk, en bar kõm̄an jab wânõk: im eo ej ettoon en pâd wõt im ettoon: im eo ej wânõk en bar kom̄win wânõk: im eo ekwõjarjar en pâd wõt im kwõjarjar.
- [12] Lo, Ij iwõj mõkaj; im aõ jinõkjeej ippa, bwe in leļok ñan armej, kajju iaer, ekkar ñan jerbal ko an.
- [13] Ña ij Alpa im Omega, Eo mokta, im Eo āliktata, Jinoin im Jemłokõn.
- [14] Emõñõñõ ro rej kwaļkoļ nuknuk ko aer, bwe en ippaer maroñ in itok ñan wõjke in mour, im bwe ren deļoñ ilo kõjām ko ilowan jikin kwelok eo.
- [15] Ilikin rej kidu rorror ko, im ro ri ḡadmõd, im ro ri ḡõñ, im ro ri uror, im ro rej kabuñ ñan ekjab, im ro otemjej rej yokwe im kõm̄an riab.
- [16] Ña Jijej I ar jilkinļok aõ enjeļ bwe en kõnnaan wõj men kein ñan eklejia ko. Ña Ij okran im nejin Devid, iju raan e rabõlbõl.
- [17] Im Jetõb kab lio rej ba, Kwõn itok. Im eo ej roñjake, en ba, Kwõn itok. Im eo ej maro, en itok: eo e kõñaan, en bõk dãn in mour ejej opãan.
- [18] Ij kõnnaan ñan armej otemjej rej roñjake naan ko an kûr in bok in, Elaññe jabdewõt armej e naaj kobaik ñan er, Anij e naaj kobaik ñan e men in kaeñtaan ko emõj jeji ilo bok in:
- [19] Im elaññe jabdewõt armej e naaj ikûr jän toõn naan ko an kûr in bok in, Anij e naaj ikûrļok ājinkõj eo an jän wõjke in mour, im jän jikinkwelok e kwõjarjar, men ko emõj jeji ilo bok in.
- [20] Eo ej kõnnaan men kein, Ej ba, Aet: Ij iwõj mõkaj. Amen: Kwõn itok, Irooj Jijej.
- [21] Jouj an Irooj Jijej en ippañ ro rem̄man. Amen.